ISSN: 2581-8511
Impact Factor: 4.75

Tumbe

Group of International Journals

A peer Reviewed Multidisciplinary Journal

Jan-Apr:2021 Volume:4 Issue:1

Chief Editor
Dr. Yogeesh N

ICV 2019 = 64.70

Powered By

Government of Karnataka, Department of Collegiate Education

GOVERNMENT FIRST GRADE COLLEGE, TUMKUR-572102

MAGAZINE AND JOURNAL COMMITTEE

www.tumbe.org

Tumbe
Group of International Journals
A peer Reviewed Multidisciplinary Journal
Impact Factor: 4.75 ICV 2019 = 64.70

Volume-4

Issue-1

ISSN : 2581-8511

Publication Year: 2021

Pages: vi + 79+142+m

i-vi Pages for Basic Information and Table of Content
1-79 Pages for Part-A : English Papers
1-142 Pages for Part-B : Other Indian Languages
a-m Pages for Information about Journals and Editorials

© Copyright, 2021

The copyright of submitted article is transferred toTUMBE Group of International Journals/Tumbe International e-Magazine if and when the article is accepted for publication.The Authors hereby transfers any and all rights in and to the paper including without limitation all copyrights to TUMBE Group of International Journals/Tumbe International e-Magazine.The Authors hereby represents and warrants that the paper is original and that he/she is the author of the paper,except formate rial that is clearly identified as to its original source, with permission notices from the copyright owners where required.The undersigned represents that he/she has the power and authority to make and execute this assignment.

Honorary Editory

Prof. Jagadeesha K S
Principal
Govt. First Grade College, Tumkur, Karnataka(INDIA)
tumkurgfgct@gmail.com

Chief Editor

Dr. Yogeesh N
HOD & Assistant Professor of Mathematics
Govt. First Grade College, Tumkur, Karnataka(INDIA)
yogeesh.r@gmail.com

Powered By
GOVERNMENT FIRST GRADE COLLEGE
BH Road, Tumkur-572102(India)
MAGAZINE AND JOURNAL COMMITTEE

About Us

Government First Grade College, Tumkur a pioneer institution and centre of excellence in education, was established by the Government of Karnataka in the year 2011. The college has, slowly but surely, emerged as first Government First Grade College in Tumkur district. Our college of higher learning caters to the intellectual needs of the rural stake holders, and is committed to empowering them to deliver their best. The institution is thriving with 3500 students pursuing B.A, B.Com, B.Sc, BBM and BCA streams.

The college has vast campus with rich array of built-structures, and the educational edifice is enriched with highly qualified, experienced and passionate faculty members who have excelled in their own field of specialization through research and learning. The institution is blessed with committed administrative staff members, and above all, with the able leadership and great caliber of the Principal Prof**. Jagadeesh K S**.

The institution is striving in its mission to carve out nation builders out of enthusiastic students, and make them better citizens. Our institution is involving in various activities, and among them, the best being the initiation of a college magazine and a bouquet of online Journals under the name of TUMBE e-magazine and TUMBE Group of International Journals from academic year 2017-18 by the effort of **Dr. Yogeesh N**, Chief Editor & Convener and team. TUMBE aims to cater to the needs of the students and researchers in their academic and intellectual prosperity.

Tumbe Group of International Journal is a publishing house devoted to the publication of high-quality research journals with multidesciplenary. It aims to publish research findings and critical perspectives of academicians, scholars, and professionals to advance and refine the understanding of the above disciplines. All the journals are peer-reviewed and invite innovative research from experts, addressing topical issues in their respective areas. The scope of the journals is interdisciplinary and promotes integration across disciplines. **Tumbe Group of International Journal** intends to serve the interests of academicians, professionals, research students, scholars and policymakers by disseminating information on pertinent issues in the their interested areas to facilitate decision-making.

Tumbe International e-Magazine is a general-interest magazine like Freelance writing. It allows writer to write any content on their own without much restrictions. Writer can opt any area.

- We accept submissions from anywhere in the world, but articles must be in English and other Indian Languages only. Articles must be previously unpublished. This includes blogs, online, and any print media.

Tumbe Group of International Journals
A Peer Reviewed Multidisciplinary Journal
ISSN: 2581-8511
Volume- 4
Issue-1
Jan-April: 2021

Content Table

SI. NO	AUTHOR PHOTO	PAPER TITEL	PAGE NO
		Part A - English	
01		*Women's Rights and Role of Non-Governmental Organizations in Women Empowerment.* **Author(s):** Husenasab Vanageri ,Dr. Renuka E. Asagi ***Article Id :*** *TUMBE040101*	1-5
02		*Atmanirbhar Bharat Abhiyan (Self-Reliant India Mission): Challenges and Opportunities* **Author(s):** Dr. DINESH KUMAR C ***Article Id :*** *TUMBE040102*	6-8
03		*An Analytical study on Sports and Health with reference to HIV* **Author(s):** SHIVAIAH R ***Article Id :*** *TUMBE040103*	9-11
04		*India's Engagement with Pacific Island Countries: A Comprehensive Analysis* **Author(s):** Dr. Subhajit Ghosh ***Article Id :*** *TUMBE040104*	12-20
05		*Tracing subaltern voices -the case of Dondia Vagha and his ways of expression of the spirit of freedom* **Author(s):** Dr. Puttaraj K ***Article Id :*** *TUMBE040105*	21-24
06		*Addressing issues of Female Sex ratio in rural India - need for creation social Sustenance* **Author(s):** Dr. Devappa M. K. ***Article Id :*** *TUMBE040106*	25-29
07		*ROLE OF WOMEN IN RURAL HOUSING* **Author(s):** Roopashree M.N ,Prof. K. Chandrashekhar ***Article Id :*** *TUMBE040107*	30-32
08		*GLOBAL LEADERSHIP RESPONSIBILITY INITIATIVE* **Author(s):** Prof. MURALIDHARA S V ,ROHINI MURTHY ***Article Id :*** *TUMBE040108*	33-42
09		*New Criticism - An Analysis* **Author(s):** RAGHAVENDRA H.M. ***Article Id :*** *TUMBE040109*	43-44

SI. NO	AUTHOR PHOTO	PAPER TITEL	PAGE NO
10		*Meat Production in India* **Author(s):** Gangadhar . L ***Article Id :*** *TUMBE040110*	45-47
11		***Social work Practices with Older People: Responsibilities and Role of Social worker Towards Development of Older People.*** **Author(s):** Husenasab Vanageri ,Dr. Renuka E. Asagi ***Article Id :*** *TUMBE040111*	48-51
12		***HIGHER EDUCATION IN INDIA ; ISSUES AND CHALLENGES*** **Author(s):** Dr. G K Nagaraju ***Article Id :*** *TUMBE040112*	52-57
13		***Issues in Promoting Rural Infrastructure in India*** **Author(s):** Kurubara Hagalurappa ***Article Id :*** *TUMBE040113*	58-70
14		***HUMAN SCARIFISE –FOLK BELIEF AS TO THE CONSTRUCTION OF PAVAGADA FORT OF KARNATAKA*** **Author(s):** Dr. Prasanna ***Article Id :*** *TUMBE040114*	71-73
15		***Tribal Communities and Covid-19 –A STUDY*** **Author(s):** Dr. Lepaksha S R ***Article Id :*** *TUMBE040115*	74-79
SI. NO	AUTHOR PHOTO	PAPER TITEL	PAGE NO
		Part B - Indian Other Languages	
01		**ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ** **Author(s) :** ಡಾ. ಕೃಷ್ಣ ಮೂರ್ತಿ .ಎನ್ .ಪಿ ***Article Id :*** *TUMBE0401K1*	1-4
02		**ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಭೋವಿ ಸಮುದಾಯ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸವಾಲುಗಳು** **Author(s) :** ವೆಂಕಟೇಶ ಬಿ ***Article Id :*** *TUMBE0401K2*	5-11
03		**ಕನ್ನಡ ಪದರಚನೆ ಒಳನೋಟಗಳು** **Author(s) :** ಡಾ. ನಾಗವರ್ಮ. ಜಿ. ಎಚ್ ***Article Id :*** *TUMBE0401K3*	12-19

04		**ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು** **Author(s) :** ಮಂಜುನಾಥ ಪಾಟೀಲ ***Article Id :*** *TUMBE0401K4*	20-22
05		**ಪ್ರಾಚೀನತೆಯ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವ ಹಾಸನದ ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯ** **Author(s) :** ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಪಿ ***Article Id :*** *TUMBE0401K5*	23-29
06		**ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ಡಿಜಿಟಲ್ ಲರ್ನಿಂಗ್ ಇ- ಕಲಿಕೆಯ ಹೊಸ ಆಯಾಮಗಳು ಮತ್ತು ಸವಾಲುಗಳು** **Author(s) :** ಡಾ. ವಿದ್ಯಾ ಎಚ್. ಎನ್ ***Article Id :*** *TUMBE0401K6*	30-35
07		**ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣಾ ಅರಿವು - ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಮತ್ತು ಸವಾಲುಗಳು** **Author(s) :** ಡಾ. ವೀಣಾ ಎಚ್ ಎನ್ ***Article Id :*** *TUMBE0401K7*	36-43
08		**ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀತಿಬೋಧೆ** **Author(s) :** ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತ ***Article Id :*** *TUMBE0401K8*	44-53
09		**ಹಾಲಕ್ಕಿ ಒಕ್ಕಲಿಗ ಸಮುದಾಯದ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು: ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಅಧ್ಯಯನ** **Author(s) :** ಡಾ. ಮಂಜುಳ ಕೆ.ಪಿ ,ಡಾ. ಕೃಪಾಲಿನಿ ಎಚ್. ಎಸ್ ***Article Id :*** *TUMBE0401K9*	56-40
10		**ಯಲುರಾಜನ ಮಡದಿ : ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಒಳನೋಟ** **Author(s) :** ಸೈಯದ್ ಬಿ. ***Article Id :*** *TUMBE0401K10*	61-69
11		**ಗುಬ್ಬಿ ತಾಲ್ಲೂಕು: ತುರುಗೋಳ್ ವೀರಗಲ್ಲುಗಳು** **Author(s) :** ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಎ. ಜಿ. ***Article Id :*** *TUMBE0401K11*	70-75
12		**ಹಂಪಿ ಪರಿಸರದ ಸ್ಥಳೀಯ ಪುರಾಣಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಒಳನೋಟ** **Author(s) :** ನೀಲಪ್ಪ. ಎಸ್ ***Article Id :*** *TUMBE0401K12*	76-82

ISSN: 2581-8511
Volume- 4
Issue-1
Jan-April: 2021

13		**ಜನಪದ ವೈದ್ಯ ಪರಂಪರೆ** **Author(s) :** ಡಾ. ಸೋಮಣ್ಣ ಹೊಂಗಳ್ಳಿ ***Article Id :*** *TUMBE0401K13*	83-89
14		**ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಮಕ್ಕಳು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳು** **Author(s) :** ಪಕ್ಕೀರಪ್ಪ. ಎನ್ ***Article Id :*** *TUMBE0401K14*	90-96
15		**ಮೀಸಲಾತಿ: ತಾತ್ವಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ನಿಲುವುಗಳು** **Author(s) :** ಡಾ. ಸಂಜೀವಕುಮಾರ. ಮು. ಪೋತೆ ***Article Id :*** *TUMBE0401K15*	97-111
16		**ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೇಲೆ ಕೋವಿಡ್-19 ಸಾಂಕ್ರಮಿಕ ರೋಗದ ಪರಿಣಾಮ** **Author(s) :** ವಿನಾಯಕ ಯು ***Article Id :*** *TUMBE0401K16*	112-117
17		**ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಂಗವಿಕಲರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಣಾ ಕ್ರಮಗಳು** **Author(s) :** ಡಾ. ನಾರಾಯಣಪ್ಪ ಎನ್.ಕೆ. ***Article Id :*** *TUMBE0401K17*	118-132
18		**ಕೋವಿಡ್ – 19 ರಿಂದ ಸಮಾಜದ ಮೇಲೆ ಉಂಟಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಭಾವ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮ** **Author(s) :** Dr. ASHWAKHAHAMED B A ***Article Id :*** *TUMBE0401K18*	133-136
19		**ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ವೀರಶೈವ ಲಿಂಗಾಯಿತ ಚಳುವಳಿ ಪಾತ್ರ** **Author(s) :** ಮಲ್ಲೇಶಪ್ಪ ಟಿ.ಎಸ್ ***Article Id :*** *TUMBE0401K19*	137-142

Part A

ENGLISH

ISSN: 2581-8511
Tumbe Group of International Journal
A Peer Reviewed Multidisciplinary Journal
Volume- 4
Issue-1
Jan-April: 2021

Women's Rights and Role of Non-Governmental Organizations in Women Empowerment.

Husenasab Vanageri [1]
Research Scholar, Department of Studies in Social Work,
Karnatak University, Dharwad.
Mail: husenasabvanageri@gmail.com Phone No:7829606194.

Dr. Renuka E. Asagi [2]
Assistant Professor, Department of Studies in Social Work,
Karnatak University, Dharwad.

Abstract

This paper highlights women's rights and role of NGOs in empowerment of women. Empowerment is a multi-dimensional process that helps women to gain authority and self-realization in improving their life standards. Women empowerment can be achieved through provision of adequate education facilities, political support, and effective legislation system and employment generation for women. Women should realize that they have constitutional rights to good quality health care, financial security, and access to knowledge, information, education and equal opportunities for the girl in the society. Women's groups, non-governmental development organizations, activists, politicians, governments and international agencies refer to empowerment as one of their main objectives. This paper seeks to explore some of the important women rights which India has given to women for overall development of women and role of the NGOs for their development.

Keywords: Women, Rights, Empowerment, Role of NGO, development.

Introduction:

The Articles under Part III of the constitution of India, relating to the Fundamental Rights which try to improve the status of women and provide equal opportunities for and many types of NGOs are working for empowering the women through the women rights which is given by our Indian constitution. Women rights and NGOs helps to the empowerment of women capacitates sustainable rural and urban development by the uplifting the economic, social and political status of women in India. Empowerment in the present existence has become one of the most comprehensively used terms that indicates progress and development of Women. Empowerment leads to generation of awareness and understanding amongst women regarding programs, schemes, measures, strategies, policies, and rules. Empowering the women in these aspects is necessary to convert the idle society into self-sustainable society. Empowerment of women through women rights can help reduce the problem of women and several social problems that go with it.

Objectives of the Study:

1. To understand the women rights for overall development women.
2. To examine the NGO's role in view of empowerment.

Methodology:

Explorative research methodology has been used to find out the women rights and role of NGO's in women empowerment. The present study is based on secondary source, online journals and self-observations to comprehend and analyse the new wave of the understanding of women rights and role of NGO's in women empowerment.

Women empowerment:

Women's rights under the Constitution of India mainly include equality, dignity, and freedom from discrimination; additionally, India has various statutes governing the rights of women. The Empowerment essentially means that the women have the power or capacity to regulate their day to day lives in the social political and economic terms, a power which enables them to move from the restrictions to the center stage. Empowerment is an active and multidimensional process, which enables women to realize their identity and power in all aspects of life.

What is an NGO?

The term NGO stands for nongovernmental organization, and it includes a variety of organizations such as "private voluntary organizations," "civil society organizations," and "nonprofit organization" Chapter 9 Role of Governments and Nongovernmental Organizations 221 (McGann & Johnstone, 2006). The term NGO describes a range of groups and organizations from watchdog activist groups and aid agencies to development and policy organizations. Usually, NGOs are defined as organizations that pursue a public interest agenda, rather than commercial interests (Hall-Jones, 2006).

Constitutional Rights to Women:

India can be classified into two categories, namely as constitutional rights and legal rights. The constitutional rights are those which are provided in the various provisions of the constitution. The legal rights, on the other hand, are those which are provided in the various laws of the Parliament and the State Legislatures.

The rights and safeguards enshrined in the constitution for women in India are listed below:

1. The state shall not discriminate against any citizen of India on the ground of sex [Article 15(1)].
2. The state is empowered to make any special provision for women. In other words, this provision enables the state to make affirmative discrimination in favour of women [Article 15(3)].
3. No citizen shall be discriminated against or be ineligible for any employment or office under the state on the ground of sex [Article 16(2)].
4. Traffic in human beings and forced labour are prohibited [Article 23(1)].
5. The state to secure for men and women equally the right to an adequate means of livelihood [Article 39(a)].
6. The state to secure equal pay for equal work for both Indian men and women [Article 39(d)].
7. The state is required to ensure that the health and strength of women workers are not abused and that they are not forced by economic necessity to enter avocations unsuited to their strength [Article 39(e)].
8. The state shall make provision for securing just and humane conditions of work and maternity relief [Article 42].

9. It shall be the duty of every citizen of India to renounce practices derogatory to the dignity of women [Article 51-A (e)].
10. One-third of the total number of seats to be filled by direct election in every Panchayat shall be reserved for women [Article 243-D (3)].
11. One-third of the total number of offices of chairpersons in the Panchayats at each level shall be reserved for women [Article 243-D (4)].
12. One-third of the total number of seats to be filled by direct election in every Municipality shall be reserved for women [Article 243-T (3)].
13. The offices of chairpersons in the Municipalities shall be reserved for women in such manner as the State Legislature may provide [Article 243-T (4)].

Legal Rights to Women:
The following various legislation's contain several rights and safeguards for women:

1. Protection of Women from Domestic Violence Act (2005) is a comprehensive legislation to protect women in India from all forms of domestic violence. It also covers women who have been/are in a relationship with the abuser and are subjected to violence of any kind—physical, sexual, mental, verbal or emotional.
2. Immoral Traffic (Prevention) Act (1956) is the premier legislation for prevention of trafficking for commercial sexual exploitation. In other words, it prevents trafficking in women and girls for the purpose of prostitution as an organised means of living.
3. Indecent Representation of Women (Prohibition) Act (1986) prohibits indecent representation of women through advertisements or in publications, writings, paintings, figures or in any other manner.
4. Commission of Sati (Prevention) Act (1987) provides for the more effective prevention of the commission of sati and its glorification on women.
5. Dowry Prohibition Act (1961) prohibits the giving or taking of dowry at or before or any time after the marriage from women.
6. Maternity Benefit Act (1961) regulates the employment of women in certain establishments for certain period before and after child-birth and provides for maternity benefit and certain other benefits.
7. Medical Termination of Pregnancy Act (1971) provides for the termination of certain pregnancies by registered medical practitioners on humanitarian and medical grounds.
8. Pre-Conception and Pre-Natal Diagnostic Techniques (Prohibition of Sex Selection) Act (1994) prohibits sex selection before or after conception and prevents the misuse of pre-natal diagnostic techniques for sex determination leading to female foeticide.
9. Equal Remuneration Act (1976) provides for payment of equal remuneration to both men and women workers for same work or work of a similar nature. It also prevents discrimination on the ground of sex, against women in recruitment and service conditions.
10. Dissolution of Muslim Marriages Act (1939) grants a Muslim wife the right to seek the dissolution of her marriage.
11. Muslim Women (Protection of Rights on Divorce) Act (1986) protects the rights of Muslim women who have been divorced by or have obtained divorce from their husbands.
12. Family Courts Act (1984) provides for the establishment of Family Courts for speedy settlement of family disputes.

13. Indian Penal Code (1860) contains provisions to protect Indian women from dowry death, rape, kidnapping, cruelty and other offences.
14. Code of Criminal Procedure (1973) has certain safeguards for women like obligation of a person to maintain his wife, arrest of woman by female police and so on.
15. Indian Christian Marriage Act (1872) contain provisions relating to marriage and divorce among the Christian community.
16. Legal Services Authorities Act (1987) provides for free legal services to Indian women.
17. Hindu Marriage Act (1955) introduced monogamy and allowed divorce on certain specified grounds. It provided equal rights to Indian man and woman in respect of marriage and divorce.
18. Hindu Succession Act (1956) recognizes the right of women to inherit parental property equally with men.
19. Minimum Wages Act (1948) does not allow discrimination between male and female workers or different minimum wages for them.
20. Mines Act (1952) and Factories Act (1948) prohibits the employment of women between 7 P.M. to 6 A.M. in mines and factories and provides for their safety and welfare.
21. National Commission for Women Act (1990) provided for the establishment of a National Commission for Women to study and monitor all matters relating to the constitutional and legal rights and safeguards of women.
22. Sexual Harassment of Women at Workplace (Prevention, Prohibition and Redressal). Act (2013) provides protection to women from sexual harassment at all workplaces both in public and private sector, whether organized or unorganized.

Role of NGO's in women empowering.

Many NGOs that work to alleviate poverty among women also focuses on advocating the women's rights. These have brought important changes in the lives NGOs also play a significant and meaningful role towards promoting self-employment of women by the following ways:

1. Educating the women in rural area about rights
2. Legal Awareness and Property Rights NGOs are working with women to generate awareness regarding their legal rights. They also provide loan facilities.
3. Promoting leadership in women
4. Ensure women's participation in their empowerment
5. Training & Skill Development NGOs train poor women and provide them opportunities of self-employment to improve their social and economic status.
6. Promotes the use of Information and Communication Technology (ICT) for empowering women
7. Represents the problems faced by rural women to the concerned authorities and carries out impact assessment of the policy decisions affecting women.
8. Mobilizes optimum resources and plans and implements the projects that have bearing upon women empowerment.
9. Research, Monitoring and Evaluation for Innovative activities need to be carefully documented and shared - effective participatory monitoring would permit the sharing of results with the people themselves as well as with the project staff for women empowerment from the help of government.
10. Technical Assistance and Training: Training institutions and NGOs can develop a technical assistance and training capacity and use this to assist governments.

11. Organizing seminars, lectures and group discussion for development of women in particular areas with support of government and many departments for overall development of women.
12. Being involved in the protection of women rights to have a better life.
13. Suggestions towards women protection, some suggestions that can be made towards protection of women could be made in the following areas where NGOs could play an effective role with the assistance of the governmental agencies for achieving the ultimate goal of healthy society.

Conclusion:

NGOs are playing crucial role in women empowerment. Government, NGO and people collaboration is the imminent need of the hour. NGOs are the watch dogs of the governmental issues. Women are an important part of any society because of their multidimensional role in society. The main purpose of this research paper is to acquire understanding of human rights of women and role of NGO in women empowerment. And NGOs are conducting many activities, trainings, workshops, seminars for development of the women to get their rights for overall development and to be empowerment.

References:

[1] Anonuevo, C.M. (Ed.). Women, Education and Empowerment: Pathways towards Autonomy.1995.
[2] Brahmbhatt, R. and Sheth, P. The Roles of NGOs in Empowering Women: An Empirical Study of the Selected NGOs of India. Asian Journal of Multidimensional Research. 2:3, 23-34, 2013.
[3] Cousins William, "Non-Governmental Initiatives" in ADB, the Urban Poor and Basic Infrastructure Services in Asia and the Pacific". Asian Development Bank, Manila, 1991.
[4] India: The Legal Framework for Women and Work. (2012).
[5] Korey, William (1998) NGOs and the Universal Declaration of Human Rights. "A Curious Grapevine". New York, St. Martin's Press.
[6] Women's Rights are Human Rights. United Nations.2014

ISSN: 2581-8511
Tumbe Group of International Journal
A Peer Reviewed Multidisciplinary Journal
Volume- 3
Issue-3
Sep-December: 2020

Atmanirbhar Bharat Abhiyan (Self-Reliant India Mission): Challenges and Opportunities

Dr. DINESH KUMAR C
Assistant Professor of Commerce
Government First Grade College, Koratagere-572129

Introduction

The idea of Atmanirbharta, or self-reliance, was at the heart of prime minister Narendra Modi's recent address to the nation. There are parallels between PM Modi's message and Mahatma Gandhi's concept of a self-reliant India, the bedrock of his Swadeshi philosophy. Self-reliance is woven into the tapestry of India's journey right from the Swarajya movement. The renewed pursuit of Atmanirbharta sows the seeds for a new course of long-term development, and serves as the pivot on which India can emerge as a hub for manufacturing and investments. In order to achieve this vision, India needs to focus on holistic and sustainable development.

What is Atmanirbhar Bharat Abhiyan?

Atma Nirbhar Bharat Abhiyan is the economic stimulus relief package of Rs 20 lakh crore announced by the government on 12th May 2020 to revive every sphere of the economy from demand, supply to manufacturing. The focal point of the concept is to make the nation self-reliant with more focus on local manufacturers and service providers. This will strengthen the economy, improve the standard of living and most importantly improve the trade deficit and the exchequer balance of the country.

Objectives: Atmanirbhar Bharat has twin objectives- short term and long term.

1. Reviving different spheres of the economy in the short term.

2. Insulating India from any future global economic downturn, by making it robust in the long run. The Abhiyan seeks to build capacities across sectors and promote local products. Further, it would focus on scaling up manufacturing, accelerating infrastructure development, attracting investments and promoting a consumption-led growth.

How to build an Atmanirbhar Bharat?

Be Vocal for the Local: According to PM Modi, one of the key ways to build an Atmanirbhar Bharat is to buy and promote local products and brands and be 'vocal for the local'. He highlighted that global brands that exist today were also local once but when people began supporting them, they became global.

Five pillars of Atmanirbhar Bharat: India's 5 Pillars of Self-Reliance include:

1. **Economy** - an economy that brings Quantum Jump rather than Incremental change.
2. **Infrastructure** - an infrastructure that became the identity of modern India.
3. **System** - A system that is driven by technology which can fulfill the dreams of the 21st century; a system not based on the policy of the past century.
4. **Demography** - Our Vibrant Demography is our strength in the world's largest democracy, our source of energy for self-reliant India.

5. **Demand** - The cycle of demand and supply chain in our economy, is the strength that needs to be harnessed to its full potential.

Impact of this Stimulus Package

1.Primary Sector: The measures (reforms to amend ECA, APMC, Contract framing, etc) announced for the agricultural and allied sectors are particularly transformative. These reforms are steps towards the One Nation One Market objective and help India become the food factory of the world. These would finally help in achieving the goal of a self-sustainable rural economy. Also, the MGNREGA infusion of Rs 40,000 crore may help in alleviating the distress of migrants when they return to their villages.

2.Secondary Sector: Given the importance of MSMEs for Indian economy, the Rs 3 lakh crore collateral-free loan facility for MSMEs under the package will help this finance-starved sector and thereby provide a kick start to the dismal state of the economy. Also, as the MSME sector is the second largest employment generating sector in India, this step will help to sustain the labour intensive industries and thereby help in leveraging India's comparative advantage. Additionally, limiting imports of weapons and increasing the limit of foreign direct investment in defense from 49% to 74% will give a much-needed boost to the production in the Ordnance Factory Board, while reducing India's huge defence import bill.

3.Tertiary Sector: The government has adopted a balanced approach in addressing concerns across sectors. For example: The newly launched PM e-Vidya programme for multi-mode access to digital online education provides a uniform learning platform for the whole nation, which shall enable schools and universities to stream courses online without further loss of teaching hours. Public expenditure on health will be increased by investing in grass root health institutions and ramping up health and wellness centres in rural and urban areas.

Associated Challenges

1.Issues Related to Liquidity: The package of Rs 20 lakh crore comprises both fiscal and monetary measures, the latter being in the nature of credit guarantees and liquidity infusions into banks and other financial sector institutions rather than the economy per se. Majority of the package is liquidity measures that are supposed to be transmitted by RBI to Banks and Banks to Citizens. This transmission wouldn't be as smooth owing to inefficient transmission of monetary policy.

2.Lack of Demand: The lockdown has lowered aggregate demand, and a fiscal stimulus is needed. However, the package, by relying overwhelmingly on credit infusion to boost the economy, has failed to recognise that investment will pick up only when people across income segments have money to spend.

3.Lack of Backward and Forward Linkages: Unless the rest of the domestic economy is revived, the MSME sector may face a shortage of demand, and its production may soon sputter to a close.

4.Burgeoning Fiscal Deficit: Government claims that the stimulus package is around 10% of India's GDP. However, financing it would be difficult as the government is worried about containing the fiscal deficit.

5.Difficulty in Mobilising Finances: The government seeks a disinvestment to mobilise the finances for the plan. However, the majority of Indian industries are already a bit debt-laden to take up the stake in PSUs. Further, it is difficult to borrow the foriegn markets, as rupee with respect to dollar is all time low.

Measures

1.Enhancing Demand: The economic package for the country emerging out of the lockdown requires a stimulus enhancing demand across the economy. The best way for this is to spend on greenfiled infrastructure. Infrastructure spending uniquely creates structures that raise productivity and extends spending power to the section of the population most affected by the lockdown, namely daily wage labourers.

2.Mobilising Finances: For financing of the stimulus package, India's foreign reserves stand at an all-time high which could be strategically used to finance its needs. The rest may have to come from privatisation, taxation, loans and more international aid.

3.Holistic Reforms: Any stimulus package will fail to reflect the trickle-down effect, until and unless it is backed by reforms in various sectors. Thus, Atma nirbhar plan also encompasses the unfinished agenda of holistic reforms which may include reforms in Civil services, Education, Skill and Labour, etc.

Way forward for Atmanirbhar Bharat

1. Local to glocal: There have been some reassuring developments with an accent on **"local to glocal"** The production of several lakh PPE kits, a collaboration of automobile industries to produce ventilators, manufacture of more than 70 Made in India products by the DRDO are just a few examples of the capability of Indian scientists, IT professionals and technocrats.

2. Reducing import: We must aim to **gradually reduce imports** in every sector from crude oil to heavy machinery. This reduction should be based on the locally available resources, talent, and skills of the human capital.

3.Globally competitive product: While remaining vocal about local, we must aim at making Indian products to be **globally competitive.** We should try to stay ahead in the innovation-led knowledge economy. PSUs and the private sector should not only **complement** but **collaborate** wherever feasible. The private sector must massively step up investments R&D. PSUs too need to modernise in terms of technology.

Conclusion: The economic crisis triggered by Covid-19 pandemic is much like the 1991 economic crisis, which was a harbinger of a paradigm shift via liberalisation, privatisation and globalisation. The post-Covid-19 era may usher in unprecedented opportunities provided the implementation deficit is adequately addressed. Atmanirbhar Bharat Abhiyan will prepare the country for tough competition in the global supply chain, and it is important that the country wins this competition. The package will also focus on empowering the poor, laborers, migrants, etc., both from organized and unorganized sectors.

References:

[1] "Aatmnirbhar Bharat Abhiyan in India: Gearing up for the Reformation". aatmnirbharsena.org. 10 July 2020
[2] "Aatmanirbhar Bharat not self-containment: PM assures global investors". Outlook India. 9 July 2020.
[3] "'To spur growth': Nirmala Sitharaman on PM Modi's Atamanirbhar Bharat Abhiyan". Hindustan Times. 13 May 2020.
[4] Bhasin, Karan (15 May 2020). "'Invest in India' is at the heart of self-reliance".
[5] 'Vocal for local should become mantra for every Indian': PM Modi". The Times of India. 15 August 2020.
[6] Vocal for Local Campaign - Nudging People To Buy Indian Products". Aatmnirbharsena.org. 16 October 2020.
[7] Self-reliant India: The bounce of vocal for local". The New Indian Express. June 2020.

ISSN: 2581-8511
Tumbe Group of International Journal
A Peer Reviewed Multidisciplinary Journal
Volume- 3
Issue-3
Sep-December: 2020

An Analytical study on Sports and Health with reference to HIV

SHIVAIAH R

Physical Education Director
BMS Govt. First Grade College
Huliyar, C N Halli Tq, Tumkur Distict, Karnataka

Abstract:

Sports organizations should not only try to ensure that their players are protected from HIV infection and do not stigmatize or discriminate against people living with HIV & AIDS; they should also ensure that the workplace is a safe, non-discriminatory environment for discussing HIV & AIDS. If at all sportsperson found to be at risk for infection he can be offered non occupational post exposure prophylaxis. So no need to worry, little care can have best results. Have sports & be healthy.

Key Notes: Sports, HIV, AIDS, Prophylaxis

Introduction:

"Life is not living, but living in health." - Martial

The health of people is really the foundation upon which all their happiness and all their power as a state depend."- Benjamin Disraeli

Sports are all forms of usually competitive physical activity which, through casual or organized participation, aim to use, maintain or improve physical ability and skills while providing entertainment to participants, and in some cases, spectators

India is in third place after South Africa & Nigeria in number of people living with HIV. The adult HIV prevalence in India is 0.27 percent, as of 2011.

India's HIV epidemic varies across its 28 states. The four states with the highest number of people living with HIV (Andhra Pradesh, Karnataka, Maharashtra and Tamil Nadu) are all in the south, and account for 53 percent of all HIV infections in India.

Sports & Health

The first advantage of sports for people is that they help people be healthy, and be fit. sports balance our body's blood pressure and circulation.

* The second advantage of sports for people is that they are required for our daily lives and competing at the international area because of enjoyment of sports.

* The final and least advantage of sports is that they are the huge market for countries' economy.

Sports & HIV

Most countries there is an official policy of non-disclosure of HIV status. Sports participants are not under any obligation to reveal tin heir HIV status .Although HIV transmission is technically possible , experts the world over agree that the chances are extremely remote – up until now there have been no documented cases of HIV being transmitted during participation in sport. Nevertheless, there is no point in taking chances. **Sport can be divided into two types: Non-contact sport and contact sport.**

Non-contact sport includes many different kinds of exercise where there is no direct physical contact between participants during the normal course of the sport. These would include sports such as tennis, aerobic exercise, golf, cycling, running, canoeing, netball, hockey, cricket, softball and volley ball. Transmission of HIV infection in the normal course of these sports is extremely remote.

Contact-sports

These can be divided into low contact and high contact sports. A sport like boxing would classify as a high contact sport and soccer as a low contact sport. In the case of the latter, direct contact is not supposed to take place, but frequently does. Other contact sports would be rugby, wrestling, karate and judo.

What should be done?

- If a player has a skin lesion, it must immediately be reported to a responsible official and medical attention sought.
- If a skin lesion is observed, it must be immediately cleansed with a suitable antiseptic and securely covered; and
- If a bleeding wound occurs, the individual's participation must be interrupted until the bleeding has been stopped and the wound is both rinsed with plenty of water and, if dirty, washed with soap then covered with a waterproof dressing.
- **It is important that whoever deals with injuries should wear gloves.**

If there is a bleeding injury like

- **Skin is penetrated** - wash the area well with soap and water or an alcohol-based hand rinse foam
- **Clothes are blood-stained** - they should be changed for clean ones once the wound has been treated. They should be handled with rubber gloves and soaked in a disinfectant before washing in a domestic machine on a hot water cycle.
- **Blood gets on the skin** - irrespective of whether there are cuts or abrasions, wash well with soap and water.

  Eyes are contaminated - with the eyes open, rinse the area gently but thoroughly with water or normal saline.

  Blood gets in the mouth - spit it out then rinse the mouth with water several times. **There is an additional concern about infection** - Medical advice should be sought from a physician at a teaching hospital or clinic with experience in the management of HIV infection.

Education

- Sports medicine practitioners should play an important role in educational activities directed at sportsperson, their families, their trainers, other health care-providers, coaches, officials and others involved in sports

- Athletic organizations, as well as individual athletes, can make meaningful contributions to the community's overall educational effort.

- Early knowledge of a positive test will enable timely medical intervention that may prolong life. The client can be offered **Anti-Retroviral Therapy** as needed.

He who has health has hope, and he who has hope has everything."- Arabian Proverb

Participation in sport benefits people living with HIV: moderate exercise indeed strengthens the immune system, better equips the body to fight HIV and may delay the onset of AIDS. Sport also provides an arena for social inclusion and support. Involving HIV-positive sportsmen and women proves extremely valuable in normalizing HIV and fighting stigma. Sportsmen, and in particular successful athletes, are role models - their voice is hence another way to drive prevention and care messages at community level

Sports organizations should not only try to ensure that their players are protected from HIV infection and do not stigmatize or discriminate against people living with HIV & AIDS; they should also ensure that the workplace is a safe, non-discriminatory environment for discussing HIV & AIDS. If at all sportsperson found to be at risk for infection he can be offered non occupational post exposure prophylaxis. So no need to worry, little care can have best results. Have sports & be healthy.

Conclusion:

Physical education is defined as education as applied to the development and care of the body, especially with reference to instruction in hygiene and systematic exercise. In both cases the emphasis is on the application of knowledge rather than on scholarship.

Reference:

[1] Appenzeller, h. & Lewis G. (1985). Successful Sports Management. Charlottesville, Va: The Michie Company
[2] Horine, Larry (1985), Administration of Physical Education And Sports Programs. Philadelphia : Saunders College Publishing.
[3] Hylton, K. & Bramham, P (2007). Sports Development Policy Process And Practice. Routledge Publishers.
[4] Indrajeet singh Sodhi Jaipur.
[5] Manson, James G & Paul, Jim (1988), Modern Sports Administration. New Jersey: Prentic Hall.
[6] Mohanty Jagannath (2004), Sports and Physical Education – New Trends and Innovations, New Delhi: Deep & Deep Publications.
[7] Reddy, P.A. (2005), Sports Promotion in India. New Delhi : Discovery Publishing House.
[8] Sharma, A.K. (2008), Sports Management. New Delhi : Alfa Publications.
[9] Watt, D(2003) Sports Management and Administration. Rout ledge Publishers.

Tumbe Group of International Journal
A Peer Reviewed Multidisciplinary Journal
ISSN: 2581-8511
Volume- 4
Issue-1
Jan-April: 2021

India's Engagement with Pacific Island Countries: A Comprehensive Analysis

Dr. Subhajit Ghosh
HOD & Assistant Professor, Department of Political Science
Krishnath College, Berhampore, Murshidabad, West Bengal.
Email: subhabehala99@gmail.com

Abstract

India's engagement with the Pacific Ocean is not a recent phenomenon. The ancient Indian historical linkages are to be considered here to make a comprehensive analysis viewing on geo-strategic aspects. This paper would like to make an analysis of India's interests and the significant changes which has been observed in contemporary times. It should be clear that India's aspirations and steeps towards the Pacific zone has come up with some geo-political and geo-economic goals which not only deals with the big powers but also with the Islands of the zone. Over and above the recent trends of the India's foreign policy towards small Island countries are to be considered here with special emphasis on security perspective. India's position on 'Act East' policy is the basis of the study and the intention of the paper is to highlight on the dynamism of India's diplomacy by surviving the glorious history of the country Herself.

Key Words: Geo-politics, Act East, Look East, Geo-strategy, National interest

Introduction

India as a sub-continent of Asia has a history of maritime linkages with the countries of Pacific Ocean from the ancient period. This relation carrying the heritage and the maritime history on today. Religious identity and trade between India and the countries of the Pacific Ocean had have a deep impact on present days scenario. People belonging to the Island countries of Southeast Asia and Far Eastern countries of the Indian origin has developed the diasporic connections which we can't ignore. The impact of the historical glimpses surrounded in the Indo-Pacific zone is to be important to consider for the following discussion on India's attitude towards Pacific Ocean in recent years. Besides the big powers' existence, the relevance of the small Islands has to be identified. The American hegemony, the neo-colonial attitudes of Australia and New Zealand, theory of expansion of China all have the records, which is also very interesting to understand the strategic gesture of the Pacific zone to trace out the Indian involvement in the pursuing analysis. However, the paper has an intention to clarify the present days scenario of the concerned issues regarding India and Pacific Zone, even then the historical root is too important to understand the geo-strategic investigation.

Section: A

The maritime history of India is date back at about 6000 years with the birth of the art of navigation and navigating in the time of Indus Valley Civilization. Later on, the evolution of maritime trade and the cultural exchanges with Middle East and the Southeast Asia has been recorded in the ancient history of India. It has been found that during five to ten AD, the Kalinga and the Vijayanagara Empires conquered Western Java, Sumatra and Malaya. All most at the same time the Chinese naval explosion had also found in the history. The

Andaban and Nicobar Islands of Bay of Bengal were served as an important halt point for trade ships enrouted to the nations of Southeast Asia. In between nine hundred eighty-four AD and one thousand forty- two AD the Chola dynasty had stared their naval expansion and trade under the leadership of Raja Raja Chola I and it was followed by Rajendra Chola I with his successor Kulothunga Chola I. They captured the lands of Burma, Sumatra, Sri Lanka with Malaya. With a look to the naval history of ancient India shows that throughout the millennium starting from the second century BC, the Empires were engaged for their out reached. Among them the Pallavas, the Chalukyas, the Kalingas, the SriVi, tayam kings, the Shailendras, the Chelas, the Cholas and the Pandyas were famous. They actually down to the Vijaya Nagar Empire and created a maritime influence in the area. The Emperors at that time were known as the traders and also the supporters of navigation, science and technology and mathematical interpretations. Basically, the ancient Indian Ocean maritime history had been the key to connect the East and West by exchanges and civilizational imperative with the Indian naval exposition. However, the Chinese maritime route was also to be considered but the Indian influence particularly towards Java and Sumatra in the East and Zanzibar in the West has to be taken here. Specially the Chola dynasty secured the sea trade to China along with Indonesia in the East. The historical maritime linkages had not been only for the trade but it was also the main connection for the flourishment of Indian cultural and religious identity towards the East. In the ancient history of Asia, it has been found that Indian culture and religion had been spread out in the countries like, Sri Lanka, Myanmar, Thailand, Cambodia, Vietnam, Malaysia and Indonesia along with the East Asian countries of China, Japan and Korea. The Buddhism and Hinduism had a deep impact on the culture and heritage of these countries which are still follows. The ideas of the Upanishads and the Ramayana, the stories of Panchatantra, the Indian numerals and the decimal system thus could reach there. The spices, muslin and other merchandise were taken from India to different countries.

Indian Art forms had reached in Sri Lanka, where the themes, the styles, paintings, dance forms, architecture, the folklores, were taken along with the Buddhism. King Ashoka had sent his son Mahendra and daughter Sanghamitra to Sri Lanka to spread the message of Buddha. Basically, Sri Lanka became a strong hold of Buddhism where Pali is their literary language. "India which was the home of Theravada Buddhism lost its base due to the arrival of Islam. The rapid spread of Buddhism in west Asia posed a threat to the existence of new religion of Islam and Buddhism earned the hostilities from Islam in Asia and even the Hinduism of Gupta era also opposed the dominance of Buddhism in India. Buddhism was more successful in East Asia." In searching of the adopters of Theravada Buddhism outside India, it has been found that the countries of Myanmar, Cambodia, Laos, Thailand, and Vietnam and Sri-Lanka still follow Theravada Buddhism that descended from first "Sthavira" tradition of Buddha through the first, second and third Buddhist council held in Rajgriha, Vaisalii and Patliputra. It is also to be important to say that the tribes in ancient times mentioned in Mahabharata are as follows, the "Kirata", the "Kinnara" and the "Naga". The Nagas and Rakshasas are regarded by some ancient authors as earlier habitants of India. Rakshasas lived in south India and Sri-Lanka. The famous epic Ramayana had also referred "Lanka" as a place of war between Sri Ram and Ravana, which is connected with present day's India. In Southeast Asia starting form Myanmar, the people and culture of India began to reach there in the beginning of the Christian era.

Myanmar is situated on the route to China and in Pagan was a great centre of Buddhist culture from the eleventh to the thirteenth century. It is still famous for its magnificent Pagodas. They also developed their own Pali language and translated both Buddhist and Hindu scriptures in their version of Pali. Thailand was called Siam, which was is her original name, was till used to 1939. Historians have found that the Indian cultural influences began to reach in Thailand in the first century AD. It was first carried by Indian traders, followed by teachers and missionaries. The Thai kingdoms were given Sanskrit names such as Dwaravati, Shrivijay,

Sukhodaya and Ayutthiya. The names of their cities also indicate a strong cultural interflow of India. Brahminical images and Buddhist temples began to be constructed in third and fourth century AD. The earliest images found from Thailand are those of Lord Vishnu, where as the Cambodians constructed huge monuments and embellished them with sculptural representations of Shiva, Vishnu. Buddha and other divinities from Indian Epics and the Puranas have a great impact there. The episodes from these texts were chosen by the kings to symbolise great historical events. Sanskrit remained their language for administration till the fourteenth century. The famous kingdoms of Champa (Annam) and Kamhuja (Cambodia) were ruled by the kings of Indian origins. The history of deep-rooted cultural relationship between India and Cambodia goes back to the first and second centuries AD. In the discussion of the order of Indian cultural and religious identity found in ancient time in Southeast Asia, Vietnam was also included. The people of Champa (in Vietnam) are famous as Cham. They built a large number of Hindu and Buddhist temples. The Cham people worshipped Shiva, Ganesha, Saraswati, Lakshmi, Parvati, Buddha and Lokeswara. Images of these deities and Shivalingas were housed in the temples. Most of the temples are in ruin now. According to an article on the Buddhism in early Southeast Asia, a general survey has shown that of the cultural features transmitted to Southeast Asia from the earliest periods of Buddhist expansion up to about the twelfth to fourteenth century, placing emphasis on Indonesia particularly Sumatra and Java. “Between 1025 and 1050, the Hindu kingdom of the Cholas was transformed into a raiding naval power capable of challenging the maritime hegemony of the Buddhist kingdom of Srivijaya, which had dominated seaborne commerce between India and China through its control of the Malacca and Sunda Straits. Although the Chola invasion of Southeast Asia proved to be unsuccessful in the end, it served to dislocate Srivijayan authority and enable the formation of new Indianized successor states (such as Sighasari and Majapalit) based upon intensive agriculture rather than maritime trade. Having said that, and probably more important than the naval campaigns from southern India, what ultimately decided the fate of Srivijaya was the extra-regional pressure of Chinese shipping.”

The contact between India and China began around the 2nd Century B.C. Indian culture first entered China with two monk scholars—Kashyapa Martanga and Dharmarakshita who went to China in AD 67 on the invitation of the Chinese Emperor Ming Ti. After Kashyapa Martanga and Dharmarakshita, there was a continuous flow of scholars from India to China and from China to India. It was observed that the Chinese were a highly cultured people and they listened to the thrilling stories of the Buddha with great attention. The Chinese who came in search of wisdom wrote about India and the Indian culture to such an extent that today they are the most important sources of Indian history. Buddhism in the form of religion had become such an eminent figure that people began to worship him in China and Japan. The story of Indian culture in Japan is believed to go back to more than fifteen hundred years, whereas the earliest historical evidence of Indian culture going to Japan is from 552 AD. At that time, the Korean Emperor sent a Buddhist statue, sutras, instruments for worship, artists, sculptors, painters and architects as gifts for the Japanese Emperor. And soon after Buddhism was given the status of State Religion. Thousands of Japanese became monks and nuns. Sanskrit was accepted as the sacred language in Japan. Being a near neighbouring country, Korea received Indian cultural elements through China. Sundo was the first Buddhist Monk who entered Korea, carrying a Buddha image and sutras in 352 AD. He was followed by Acharya Mallananda, who reached there in 384 AD. After that, in 404AD, an Indian monk built two temples in the Pyongyang city in Korea. He was followed by a number of teachers from India. They brought philosophy, religion, the art of making images, painting, and metallurgy. Later on, many scholars came to India from Korea in search of knowledge. They were trained in astronomy, astrology, medicine and in several other fields of knowledge.

Section: B

Given this context of the historical connection of the Indian Ocean and the Pacific Ocean with India, further discussions can be held. According to the geo-strategic position, India's political relations with the countries in the South East and East Asia are as significant as India's relations with the small Island countries in the Pacific Ocean, which are now at the centre of the discussion. But before discussing India's relations with the Pacific Ocean, one can go to the context of Southeast Asia. In the Cold war period India have had the policy of pro-western in a general sense. India does not have a strong and comprehensive bondage with the Pacific Ocean island countries. Among the fourteen Pacific island countries, India has only two High Commissions; in Fiji, because of its sizable Indian diaspora, and Papua New Guinea, because of trade and minerals. "The Fiji lens has been limiting for India. Former prime ministers Indira Gandhi and Rajiv Gandhi both visited Fiji during the 1980s and urged the Indian-Fijian community to uphold and abide by the Constitution of their country. However, as one former Indian diplomat in Fiji noted, because the Constitution itself enshrined racial segregation, crisis was inevitable." The bilateral relations between India and Tonga is remarkable. India's involvement in the independent movement of the then East Pakistan in 1971, was highly appreciated and recognized by Tonga in 1972. On the contrary the then Indian President Fakhruddin Ali Ahmed, acknowledged Tonga's leadership role in the South Pacific at a 1976 banquet for His(late) Majesty King Taufa'ahau Tupou IV of Tonga. The King greatly admired India's drive for economic independence and modernization and also India's military tradition. He was a great friend of India, as reported in the Hindustan Times in 2006 when the King passed away. Not only that, many in a whole generation of Tonga women are named "Indira" in fond remembrance of Indira Gandhi's visit to Tonga in 1981.

In the Post-Cold war years, the strategy has started to move forward on the way of Southeast and East Asia. India's Look East Policy has announced in 1990s' under the leadership of the then Prime Minister Sri P.V.Narasimha Rao. The declaration of India's Look East Policy of the 1990s' is now extended to India's Act Policy introduced in 2014. At the same time India's biggest challenge for her work on 'grand strategy' that includes economic cooperation, political engagement and strategic interest could be a significant step forward in India's emergence as a maritime power in the Indian Ocean region and the Indo-Pacific. There is no doubt that the regional security environment in Indo-Pacific is complex and multilayered. The geographical proximity is also allowing with the hegemonic presence of China and its complex relations with individual ASEAN countries. The ASEAN is in a dilemma about handling with the Chinese threat as the presence of Chinese posturing in the South China Seas, and also its heavy economic dependence on China compels it to adopt for constructive engagement. In case of India's role in this zone, has an opportunity to make its closer ties with Southeast Asian countries in considering her security perspective. A powerful India in balancing with China and cordial relations with the USA, Japan and Australia could contribute significantly to the stability of the region. India's Act East Policy is actually running with a geo-strategic intention of security and economic prosperity as well. During a visit to Australia in August 2009, the then Indian External Affairs Minister S. M. Krishna acknowledged the need to deepen ties with Pacific Ocean and he said: "We are confident that the 'Look North' policy of the Pacific countries and the 'Look East' policy of India will dovetail to create new synergies, as Pacific Island Countries are rich in natural resources and there is vast potential for cooperation in diverse spheres…Cooperation between India and these countries is a necessary prerequisite for the 21st century to become the century of the Asia Pacific." Later on, India's former Ambassador to Myanmar, Rajiv Bhatia, conducted a workshop on diplomacy for government officials from 12 Pacific Island Countries, as part of a technical assistance programme of the Indian government in the year 2011 at Fiji. Sri Bhatia said that the time was right for India to develop a "comprehensive" policy towards the countries of the South Pacific, to harness

opportunities that will ensure Indian security, growth, and the interests of its citizens in the area. At that time India's direct trade and investment in the Pacific was very poor in real sense, other than India's commercial relations in Australia, New Zealand, Papua New Guinea and Fiji. In case of other island countries of the Pacific Ocean was based on the annual development aid of $125,000 and five training slots has found under the Indian Technical and Economic Cooperation Programme (ITEC).

In November 2014, During the visit of Prime Minister Modi to Fiji the Forum for India-Pacific Islands Cooperation (FIPIC) was launched and India had offered some major assistance projects. The projects offered include the setting up of a special USD one million fund for adapting to climate change and clean energy, establishing a trade office in India, Pan Pacific Islands e-network to improve digital connectivity, extending visa on arrival at Indian airports for all the fourteen Pacific Island countries, cooperation in space technology applications for improving the quality of life of the islands, and training to diplomats from Pacific Island countries. In addition, India has increased the annual "Grant-in-Aid" from USD 125,000 to 200,000 to each of the 14 Pacific Countries (Cook Islands, Fiji, Kiribati, Marshall Islands, Micronesia, Nauru, Niue, Palau, Papua New Guinea, Samoa, Solomon Islands, Tonga, Tuvalu and Vanuatu) for community projects of their choice, and launched a new Visitors Programme for Pacific Island Countries. In an address in Shangri La Dialogue in 2018 Prime Minister Modi stated, "The human-kind now looks to the Rising East, with the hope to see the promise that this 21st Century beholds for the whole world, because the destiny of the world will be deeply influenced by the course of developments in the Indo-Pacific region.... To the East, the Malacca Strait and South China Sea connect India to the Pacific and to most of our major partners - ASEAN, Japan, Republic of Korea, China and the Americas." He stressed the commitment of India to the ASEAN-India Summit and the centrality of the ASEAN in India's Act East Policy.

Section: C

The Pacific Island Countries (PICs) are scattered over a broad expanse of ocean and are divided among three sub-regions—Melanesia, Polynesia, and Micronesia. The United Kingdom, Australia, New Zealand, France, and the United States traditionally have played key security and economic roles in the region. They are rich in resources and has therefore been on the radar of countries like the US, Japan, Korea, China, Russia, Australia and Indonesia in recent years. Australia and New Zealand have dominated regional cooperation forums such as the Pacific Islands Forum (PIF). The Pacific Islands Forum is the region's main political and economic policy organization. It has 18 members: Australia, Cook Islands, Fiji, French Polynesia, Kiribati, the Marshall Islands, Micronesia, Nauru, New Caledonia, New Zealand, Niue, Palau, Papua New Guinea, Samoa, Solomon Islands, Tonga, Tuvalu, and Vanuatu. The organization has aimed to promote regional interests while maintaining good relations with the United States and its friends and allies in the region (particularly Australia and Japan) on the one hand, and China, on the other. Where the Forum for India-Pacific Islands cooperation (FIPIC) fourteen Pacific Island countries. i.e., the Cook Islands, Fiji, Kiribati, the Marshall Islands, Micronesia, Nauru, Niue, Palau, Papua New Guinea, Samoa, the Solomon Islands, Tonga, Tuvalu, and Vanuatu. Most of these countries have large Exclusive Economic Zones (EEZs), which are not yet demarcated, and have an interest in mitigating climate change effects, marine resources, fisheries and developing a blue economy. Some, such as Papua New Guinea, are relatively large with extensive natural resources. Others, such as Tuvalu, are very small, low-lying coral atoll nations with limited economic prospects and critical vulnerability to the current and expected effects of climate change and sea level rise. Many PICs rely on fisheries, tourism, and remittances for revenue. Basically, the initiative taken by the Indian Government to reconnect the Pacific Ocean islands is one of the major issues in recent times. According to India's maritime strategy the fourteen island countries of

the Pacific Ocean are being included in the greater Indian Ocean policy. There is no doubt about it that the Indo-Pacific zone is more important to securing India's maritime issue and also for blue economy. The upgraded form of "Rising India" presently known as "Emerging India" is also highlighting India's maritime security strategy. Formation of FIPIC in November, 2014 at Fiji is one of the big achievements of the Government of India under the leadership of Prime Minister Narendra Modi. In recent years, each country has proposed its own "vision" for the Indo-Pacific, India views the Indo-Pacific as a geographic and strategic expanse, with the ASEAN connecting the two great oceans. To promote its strategic interests in the Indian Ocean, India launched the SAGAR (Security and growth for All in the Region) vision. India's extended Act East policy is actively promoting good relations with smaller island nations of the South Pacific, along with heavyweights in the region, and cooperating on multiple issues which include blue economy (ocean-based economy), oil and natural gas, mining, IT, health care, fishing and marine research. India's space collaboration with Pacific countries is of vital for her national interest. Basically, India geared towards deepening economic engagement with Southeast Asia and broader cooperation with East Asia and the Pacific Island countries. In an ASEAN summit the Indian Prime Minister Modi proposed an "Indo-Pacific Oceans Initiative" for the safety, security and stability of the maritime domain.

The Pacific Island countries are highly diverse in political status, population, development, migration prospects and potential for instability. Among this diversity, some key common challenges have been short out, which are basically denotes the vulnerability of the Islands. Along with economic vulnerability, democracy, urbanization, immigration, health and health systems, gender relations and governance are the main challenges here. In an overall observation over the Islands, a general idea has been developed which shows that, resilience is most under challenge in western Melanesia. Papua New Guinea, Solomon Islands, Vanuatu are states-in – formation characterized by extraordinary linguistic and group diversity giving rise to weak consciousness of nationhood. Health systems vary in effectiveness across the region and are least effective in Papua New Guinea, where elections continue to be dominated by money politics. On the contrary, Fiji is different, as the state is strong but a weak democratic system is continuing since independence. Nauru has recently lurched towards authoritarianism. Increasing tensions, disputes and violence over the land in Pacific urban areas are not a recent phenomenon. People's traditional connections with rural villages diminish and landlessness becomes more common problems. Women are not safe in their daily life in many Pacific countries. Routinely constrained by fear of men make a high-level personal insecurity of women. Problems of migration has also added in this list. The 'New Chinese' in the region tend to be resented, and the potential for a return to conflict between Pacific Islands and Chinese remains.

The Pacific Ocean bears the largest ecosystem in the world, covering almost half the globe's sea surface. Agriculture is the backbone of the Pacific Island economies and it is the main source of livelihood for the population as well as a major export earner. Smallness and remoteness of the Pacific Island countries has hindered their economic development in the world economy. It constitutes a major constraint. The limited land available for agricultural activities produces little for local consumption and sale to the domestic and export markets. Financing agricultural development is also very limited and traditional production methods are still being used. The remote location of the Pacific Island countries from the international markets is mainly responsible for high transportation costs for exports, and high distribution and marketing costs also. This results in Pacific Island exporters becoming mainly price takers in the international markets. Vulnerability to external shocks in the world markets greatly affects agriculture exports and the worst hit are people in the rural areas, where most of the agricultural activities take place. Found high vulnerability to natural disasters such as cyclones, droughts and rising sea level complemented by increasing pests and diseases have significantly

slowed down economic growth of most of these economies of Pacific Island countries, which are also responsible for cutting their level of development back by ten years. According to a report of IUCN of Switzerland in 2010, fishing and terrorism sectors in the region are estimated to provide US$3.3 billion to the national economies in the Pacific Island Countries and Territories (PICTs), or more than 10% of the regional GDP. The ocean-based activities are providing revenues and income for Pacific societies. "Unsustainable and unregulated use puts the ocean systems at risk which has strong negative impact on economic activities that rely on functioning ocean systems." Therefore, Ocean health is inextricably linked to ocean wealth as are the people who depend on and value the use of the resources of the zone. "Ocean health can only be maintained or achieved if urgent action towards sustainable region-wide use is taken."

The primary interests of the major maritime players are divergent and brought to some extent by US alliances in East Asia. The quadrilateral position of US-Australia-Japan-India is to be mentioned here. In case of China, it appears alone and have strategic interests in virtually all sub-regions, which is basically connecting with the China's Belt and Road Initiative (BRI). It is needless to say that this initiative taken by China is highly ambitious plan for her expansion. Experts like Michael Powles observed that the rise of China as a major power. China's ambition not only to be a predominant Asia-Pacific regional power, but also a major global power projecting as the driving force behind changes in the Pacific Islands security environment. Watching more Chinese activity in terms of movement of people, trade and cultural exchanges in the Pacific region than ever before has pointed out a legitimate question of its resumption of great power status that could be effective on the impact on the region's strategic environment. On the other hand, the US's general goodwill and political capital in the region is not endless. The diplomatic and economic initiatives have found with high level U.S. participation at the Pacific Islands Post-Forum dialogue and the Trans-Pacific Partnership programme. But there has been a gap between rhetoric and reality.

The relationship between the Pacific islands and the region's 'bigger brother' Australia and New Zealand is often seen in two dimensional terms with the latter appearing to act in concert and in terms characterized by underling neo-colonial attitudes and a determination to dominate the regional agenda. Being a colonial power found in the history of the zone, both are the major aid doners in the region and at the same time have powerful hegemonic role because of geopolitical entity and also playing important role as the members of the Pacific Island Forum (PIF). Australia's lies in the Melanesian sub-region and New Zealand's in western Polynesia. Micronesian countries are also Forum members, but the links for most are closer to the US. Some experts say that, Australia may not always be the Pacific Islands region's most influential player from an economic perspective, but it is the Pacific Islands region's "indispensable" power from a security perspective. On the contrary perspective from Australia and New Zealand, the forlines of the neighbouring island countries of Melanesia and Western Polynesia in particular are clearly important, not least with respect to their security implications. In recent years the Forum has attracted delegations from China, US, the EU and the UN, signaling considerable interests in the region.

India is basically concerned with the Indian Ocean, where categorically she prioritizing the zone with a distinct direction. Observation finds out that, the South East Asia and South China Sea is getting more important in comparison with East Asia and the East China Sea along with the Southern Pacific. But in the recent years India's extended Act East Policy is giving attention on the fourteen island countries of the Pacific Ocean. The theoretical experts say, it is better to understand the strategy of India's Ocean policy as a whole are lying on four major dimensions, i.e., the balance of power model, the dialogue and cooperation focused model, existing initiative in the Indian Ocean and shaping structures to realize India's Indian Ocean vision. The

extended Act East Policy (AEP) is aspiring to engage at a broader level with other major powers active in the region, in addition to ASEAN member countries. It's true in a sense that India's economic and security interests in the Indo-Pacific region are closely interrelated. Therefore, India's maritime issues are framing in a large scale. Besides economic, political, social and environmental factors the non-traditional security threads such as transnational crime, terrorism, arms smuggling, human trafficking, piracy at sea, money laundering, terrorist financing and cybercrime have a space in India's security concerned area. In another security perspective the undeniable ascendency of China's economic, political and security clout are also major area of concerned for geostrategic policy for India. In defining India's role in the Indo-Pacific, Prime Minister Modi stated in the Sangri La Dialogue that, "Our trade in the region is growing rapidly. And, a significant part of our overseas investments flow in this direction. ASEAN alone accounts for over 20%." On the other side at the Biketawa Plus Security Declaration Workshop in Suva, Fiji. Meg Taylor DBE, Secretary General, Pacific Islands Forum said, "...the region is becoming increasingly crowded and complex. We are seeing the growing interest in our region from both traditional and non-traditional partners, including civil society and private donors. Some view the arrival of non-traditional partners into the region as a security risk. Others see this as an opportunity for Pacific Islands Countries to benefit from new relationships. Some argue that this interest by non-traditional partners is fueling a renewed interest by our traditional partners in our region." In the recent year 2018-19, total annual trade of amounted to $275.3 million between India and Pacific Island countries, whereas exports are around $119.82 million, and imports are around $ 155.12 million. Plastics, Pharmaceuticals, sugar, apparels and textiles, surgical instruments are the items for major exports from India to the Pacific Islands, while India imports mineral fuels & ores, wood and wood charcoal, precious stones, ships. Basically, the Forum for India-Pacific Islands Cooperation (FIPIC) has denoted the potential sectors of cooperation between India and Pacific Islands. These are pharmaceuticals, pharma machinery and tools, plastics, minerals and fuels, tourism, education, skill development and capacity building, oil and natural gas, IT, disaster management and agriculture.

The friendliness and positive attitude towards equality and also the diasporic sentiment these all are the positive side of Indian steeps to be a big partner of the Pacific island countries. Despite of the big power politics and a geographical distance, India has chosen the path for a bright and secured future using her glorious cultural history in this zone. Therefore, it seems to comments on India's involvement in the Pacific Ocean is lying on the fact that, India and the Pacific Island Countries are natural partners that only need the right bridge to come together to make a comprehensive and more economically, politically, and strategically strong bondage for greater and secured Indo-Pacific zone.

References:

[1]. Motulalo, Tevita, (2013) India's Strategic Imperative in the South Pacific, Gateway House: Indian Council on Global Relations

[2]. Dokras, Uday Vasant, (October, 2020) Maritime History of Ancient Hindu Traders. Retrieved from http://researchgate.net/publication/344443150, accessed on 16.1.2021

[3]. Shah, Bipin, (August, 2017) Spread of Buddhism and Hinduism in Southeast Asia and beyond. Retrieved from http://www.researchgate.net/publication/341327138, accessed on 16.1.2021.

[4]. Aurora, Roxas, LIM, Buddhism In Early Southeast Asia: A contribution to the Study of Cultural Change. Retrieved from asj.upd.edu.ph/mediabox/archive/ASJ-11-01-1973/roxas-limbuddism%20early%20 southeast%Loasia.pdf, accessed on 21.1.2021.

[5]. Chew, Emrys, (25 October, 2007) Crouching Tiger, Hidden Dragon: The Indian Ocean and The Maritime Balance of Power in Historical Perspective, Singapore: S. Rajaratnam School of International Studies, Working Paper no. 144.

[6]. Roy Chaudhury, Dipanjan, (5 November, 2019) "PM Modi proposes Indo-Pacific Oceans Initiative", The Economic Times.

[7]. Ngaibiakching and Pande, Amba, (2020) "India's Act East Policy and ASEAN: Building a Regional Order Through Partnership in the Indo-Pacific", International Studies, 57(1), pp.67-78.

[8]. Wadhwa, Anil, (29 April, 2019) India and the South Pacific, Institute of South Asian Studies, Singapore, ISAS Insight, No. 562.

[9]. Congressional Research Service, (May 10, 2019) In Focus, The Pacific Islands.
   a. Retrieved from https://www.everycrsreport.com/files/2019-05-10_IF11208_0087bd6cd2fdf7da8e3cc3a9dad7b44ed68ad8cf.pdf/accessed on 8.2.2021

[10]. For India, small is big, (August 21, 2015) The Straits Times.

[11]. Kapur, Lalit, and Singh, Hemant Krishna, (February 12, 2020) Delhi Policy Group, Policy Paper: Shaping a Security Architecture for the Indian Ocean, Vol. V, Issue 6.

[12]. Banerjee,Stuti,(22June 2018) Special Report on Indo-Pacific and the Shangri La Dialogue 2018, New Delhi: Indian Council of World Affairs.

[13]. Firth, Stewart, (June, 2018) Instability in the Pacific Islands: A status report, Australia: Lowy Institute.

[14]. Malua, Margaret B., A Case Study: The Pacific Islands, KVA Consultant Ltd. Retrieved from https://unctad.org/system/files/official-document/ditctncd20031p5_en.pdf/accessed on 8.2.2021.

[15]. Lawson, Stephanie, (2017) "Australia, New Zealand and the Pacific Islands Forum: a critical review", Commonwealth & Comparative Politics, Routledge, Vol. 55, No. 2, pp 214-235.

[16]. Powles, Michael, (2015), "Regional Security Environment and Architecture in the Pacific Islands Region", in Rouben Azizian and Carleton Cramer (eds.), Regionalism, Security, & Cooperation in Oceania, Honolulu: Asia-Pacific Center for Security Studies.

[17]. Seidel, Henrika and Lal, Padma N., (July 2010) Economic Value of the Pacific Ocean to the Pacific Island Countries and Territories, Switzerland: IUCN Oceania.

[18]. Forum for India-Pacific Islands cooperation (FIPIC), www.ficci-fipic.com

[19]. Bhatia, Rajiv, (February 3, 2011), 'Engaging India's East', The Hindu, Retrieved from http://www.thehindu.com/opinion/op-ed/engaging -indias-far-east/article 1150314.ecc

[20]. Government of India, Ministry of External Affairs, (August 7, 2009) Statement by EAM at Post-Forum Dialogue of Pacific Island Forum (Speech). Retrieved from http:// mea.gov.in /in-focus -article.htm?1191/Statement +by+EAM+at+PostF

[21]. Government of India, Ministry of External Affairs, (2013)India-Tonga Relations Retrieved from http://www.mea.gov.in/Portal/ForeignRelations/ TONGA.

Tumbe Group of International Journal
A Peer Reviewed Multidisciplinary Journal
ISSN: 2581-8511
Volume- 4
Issue-1
Jan-April: 2021

Tracing subaltern voices -the case of Dondia Vagha and his ways of expression of the spirit of freedom

Dr. Puttaraj K
Lecturer in History
Sri MV Post Graduate Centre, Tubinakere, Mandya Dist.
University of Mysore, Mysore, Karnataka, India
PH : 9901643890
Mail: dr.puttarajuk10@gmail.com

Abstract

This paper re-sketches the immaculate personality of Dondia Vagha , a young sepoy in the service of Tipu sultan and traces his spirit of freedom through his outstanding fights against the mighty British . Dondia Vagha took up an almost single handed fight against the mighty British colonial government. The acts of Dondia Vagha were instrumental in creation of a spirit of fight for freedom from colonial yoke in later years. Several parts of present state of Karnataka underwent a huge impact towards freedom struggle. His constant wars against the colonial government helped other leaders to march against the British repercussion. His tragic demise left a huge void and other volunteers were up against the British rule more aggressively than ever.

The struggle of Vagha becomes gains significance because he learned his military diplomacy while serving with Tipu sultan and used it very sprightly against the British. The model of the Vagha towards fighting the British reflected the spirit of freedom and self determination as he was fighting an international enemy with very little local sources. Vagha was keen to make his fight a lesson for those who wished to see their mother land freed from foreign yoke. But ,history texts miss the valorous hero and his heroic fight towards freedom. It is time to make our young students remember the courageous deeds and achievements of this great hero through further research and investigation.

Key words: Dondia Vagha, subaltern voices, spirit of freedom, impact on youth

Introduction: The stray incidents of fight against the British colonial government after the fall of Tipu sultan

Review of literature – The articles has used the secondary literary sources for the preparation of the article. The following books are reviwed

1. Ranajit Guha – Writings On South Asian History And Society, Oxford University Press Publication 1982, 1983, 1984, 1985, 1989
2. Partha Chaterjee - Writings On South Asian History And Society, Oxford University Press Publication, 1993

Early life: Dondia Vagha was born in Channagiri present day Shivamogga district of Present Karnataka state. He belonged to Maratha family house name Pawar. During Hyde Ali is usurpation of Mysore Princedom he joined Mysore army as a trooper.

Rise to power- He was commissioned to work under the bale guidance of Bishnu Pandit , an able commander Later he rose to the position of Shiledar, meaning a cavalry officer.

Plunder amassing by Vagha-

During Third Anglo Mysore war he left the army service of Tipu Sultan along with huge plunder. He was offered shelter by Desai , a Maratha revenue collector , after the closure of the war he proclaimed himself as the ruler of the Mysore Maratha region. In and around present day Dhaarwadha region he was known as the ruler, as he collected revenue, and levied taxes. His ambitions rose multi fold as he raided Savanuru, Haveri and other neighbouring border areas and looted sufficient plunder.

Raids against Maratha armies-

Vagha also raided regions which were ceded to Maratha by the Mysore Princedom according to treaty of Srirangapattana. In 1794 Maratha General Parashurama Bhavu sent an army commanded by Dhondo Pant Gokhale to contain Vagha. Gokhale was successful in making Dondia towards Tipu sultan.

Styling as Malik Jahan Khan.

Recognizing his ability as a warrior Tipu Sultan forgave him and requested him to convert to Islam religion. Thus, Vagha was converted to ISLAM religion where he was given a new name sheikh Ahmad. But several times he styled himself as **Malik Jahan Khan**. After the armies of the British East India Company under the able leadership of Lord Wellesley defeated Tipu sultan in the decisive fourth Mysore war of 1799, Dondia and other prisoners were freed by the British troops.

Raising independent band of soldiers

Vagha later came to Shikaripura , in present day Shivamogga district, where he raised an independent band of soldiers, selecting them form old Tipu Sultan's army. He instantly gained support from Krishnappa naik of Balam region who supported his endeavours in raising a troop.

Ubhaya Lokadheeshwara

This support was very much helpful and accommodating to Dondia Vagha and he called himself as **Ubhaya Lokadheeshwara.** This title strongly supported him in his deeds of reflection of local heroism**.** He was followed ardently by hoard of followers for whom he was an icon. He voluntarily engaged himself in training the local youth. He and his men trained youth and aspirants in modern war fare modus operandi.

Rise to power as nayaka-

Later Vagha become a local hero and he had a huge following. His words meant right decision and right judgement. His followers obeyed him and stood by him. This adhering support tempted Vagha to assume the title of **Nayaka** meaning local governor. Vagha benefitted from the occasion where British troops were busy strengthening their hold over newly gained Mysore region. Vagha started collecting small taxes and tolls from local traders, cultivators , farmers and sahukars. The following local chieftains called popularly as poleyagars acclaimed Vagha as their leader and started paying Vagha small tributes annually.

- ✓ Hanagal
- ✓ Harapanahalli

- ✓ Ranebenuru
- ✓ Savanuru
- ✓ Sodhe

All these and such other smaller sub regional officers acknowledged his captaincy. It is also accounted through contemporary literary documents that Vagha had a Cavalry of 90 thousand and infantry of 80 thousand. Besides Vagha had several local chiefs who were constantly ready to comply with any pronouncements taken by their master.

Close Watch by the British-

British were closely observing Vagha's endless ambitions Vagha's swift rise to becoming a threat to British administration was visualized by the Colonial administrators. The administration took the matter seriously and arranged for extra military forces from madras and Bombay presidency.

The initial plans of the Administration-

The initial plan of the British administration was to tackle the mass hero directly, but assessing the mass popularity of Vagha , the British shelved other huge plans. They quickly arranged for additional military personnel and planned to cover Vagha from other routes and decided to have direct hold over him as early as possible. The timely arrival of support armies was complementary for the British.The administration took the matter seriously and arranged for extra military forces from madras and Bombay presidency. The initial plan of the British administration was to tackle the mass hero directly, but assessing the mass popularity of Vagha , the British shelved other huge plans. They quickly arranged for additional military personnel and planned to cover Vagha from other routes and decided to have direct hold over him as early as possible. The timely arrival of support armies was complementary for the British in their endeavours to over ran Vagha and his band.

But all these clearly depicted the bravery of a very common man who could envision the rampant turbulence the mighty British army was causing in these rural regions. He was quick to assess the factors of the British colonial administration that were looking for filling up the exchequer which was ransacked due to Anglo Mysore wars and ready to fill it up through imposition of subsidiary treaty in 1799. Mysore administration agreed to all terms and conditions of the Subsidiary alliance and immediately signed the treaty. But , several leaders who fought against the British in the Anglo Mysore wars opposed such treaty conditions and tried to remain aggressive to British colonial moves.

The activities of the historical fight of Dondia are gloomy and dismal as the very few remaining historical records do not give the complete picture. The need to conduct research about his intelligent army moves, his aggressive leadership, his rapid raids etc my throw more light .

Conclusion

The fights of Vagha were suppressed by the British administration ruthlessly as he was charged for treachery and deceit. The single handed battle of the Vagha stands as an epitome of bravery and gallantry. The factors leading for his rise and fall of Vagha are ubiquitously accepted as linking the lives of several of such unsung heroes against the mighty British. The struggle of Vagha becomes more unforgettable because he learned his military diplomacy while serving with Tipu sultan and used it very sprightly against the British. The

model of the Vagha towards fighting the British reflected the spirit of freedom and self determination. For centuries his fight will be a lesson for those who wish to see their mother land freed from foreign yoke.

References:

[1]. Ranajit Guha – Writings On South Asian History And Society, Oxford University Press Publication 1982, 1983, 1984, 1985, 1989

[2]. Partha Chaterjee - Writings On South Asian History And Society, Oxford University Press Publication, 1993

[3]. David Arnold -Writings On South Asian History And Society, Oxford University Press Publication 1994

[4]. Shahid Amin -Writings On South Asian History And Society, Oxford University Press Publication 1996

[5]. Gautham Bhadra -Writings On South Asian History And Society, Oxford University Press Publication, 1999

[6]. Chopra P N & others – History of South India Part III Chand publications 2003

ISSN: 2581-8511
Tumbe Group of International Journal
A Peer Reviewed Multidisciplinary Journal
Volume- 4
Issue-1
Jan-April: 2021

Addressing issues of Female Sex ratio in rural India - need for creation social Sustenance

Dr. Devappa M. K.
Associate Professor-Dept of Sociology
Govt First Grade College, T. Dasarahalli, Bangalore
PH: 8310233328
drdevappamk@gmail.com

Abstract

This paper focuses on diminishing female sex ratio in rural India and spot lights on the need to creation of awareness among rural people about the effects of decreasing female sex ratio.. The female infanticide has been increasing in rural India at an alarming rate. Indian society is still reeling under the pressure of gender exclusiveness and nearly 50% of the women population in rural India do not have any property and proprietary rights. Urban Indian society still very recently marked the increasing number of female infanticide but the number of cases of infant mortality is recording increase in rural India. In spite of wide spread awareness creation through government , NGOs and such other agencies female number are coming down and this time rural India is seeing heavy differences in male female ratio. The decreasing levels of sex ratio is all alarming . It is also known that economic sustainability measures would support increasing female sex ratio. Besides, increasing female education and framing policies to ameliorate economic prospects of women might help to improve the ratio.

Key words: Female Sex ratio, rural India, creation of awareness

Introduction: Indian rural society has been witnessing a diminishing female number as compared to male number. There are several reasons which are causing decrease in number of females. As shown in this diagram

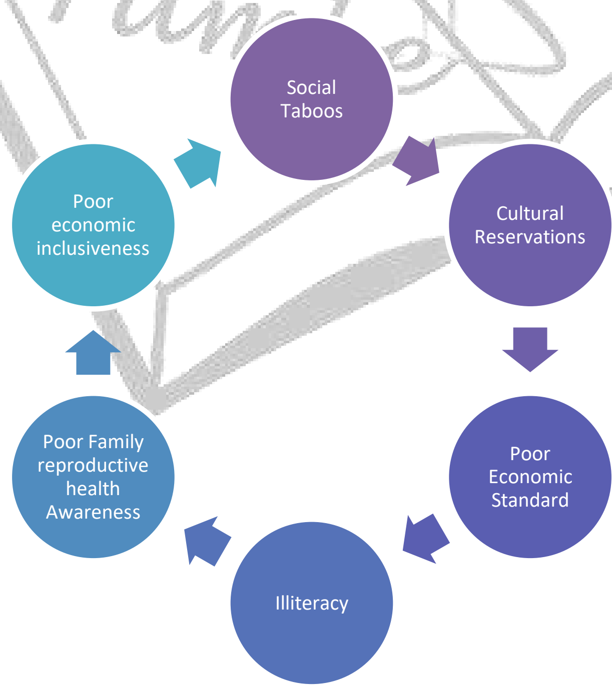

1.	**Social Taboos**	Son preference , male domination , patriarchal ideology ,
2.	**Cultural Reservations**	The ideology towards raising a female child is still covered with taboos. Indian societal attitudes towards female child is very narrow.
3.	**Poor Economic Standard**	Very few opportunities for women to gain economic c support in a male dominated society.
4.	**Illiteracy**	Women are still lagging behind in gaining access to educational facilities.
5.	**Poor Family reproductive health Awareness**	Women both urban and rural women have very poor Family reproductive health awareness.
6.	**Poor economic inclusiveness**	Rural women do not enjoy any economic inclusiveness

State wise ration chart- The sex ratio debates in India are very high but the following table reflects the exact pathetic situation state wise. The fact that there is rise in female infanticide in rural India is very alarming. . the Indian sex ratio is out of 1000 males 924 females . But at the same time this number is out of 1000 males in rural India there are only 918 females. to take the case of Tamil nadu there are 939 females in urban center at

	STATE	RURAL	URABN	TOTAL
SL NO	**STATE**	**RURAL**	**URABN**	**TOTAL**
1	ANDHRA PRADESH	890	924	912
2	ASSAM	905	914	908
3	BIHAR	939	936	938
4	CHATTIS GARH	950	926	939
5	DEHLI	913	925	924
6	GUJARAT	914	889	897
7	HARIYANA	901	904	903
8	HIMACHAL PRADEHS	926	929	928
9	JAMMU	967	927	952
10	JHARKHAND	885	843	871
11	KARNATAKA	951	935	938
12	KERAL	967	961	963
13	MADHYA PRDESH	897	903	901
14	MAHARSTRA	902	920	916
15	ORISSA	911	911	911
16	PUNJAB	898	891	892
17	RAJSTHAN	882	891	892
18	TAMIL ADU	901	939	930
19	TELENGANA	921	925	924
20	UTTAR PRADESH	930	907	922
21	UTTARAKHAND	962	938	948
22	WEST BENGAL	984	930	958
	TOTAL	**924**	**918**	**921**

the same time there are 901 females born in rural Tamil nadu the other states which are influenced after Tamil nadu are Rajasthan and Andhra Pradesh.

Source: Census of 2011 Official website 2020

The case of decreasing fertility-

The fertility has been declining in India. The sample registration system statistical report of 2018 estimated the total fertility rate , the number of children a mother would have at the current a pattern of fertility during her life time as 2.2 in the year 2018. Fertility is likely to continue to decline. It is estimated that replacement TFR of 2.1 would soon be reached for India as a whole. This is ot sp so because of the population momentum effect a result of more people entering the reproductive age group of 15-49 years due to the past high level of fertility.

For instance the replacement fertility level was reached in Kerala around 1990 but its annual population growth rate was 0.7 percent in 2018 The UN population division has estimated that India's population would possibly peal at 161 crore around 20161 The normal sex ratio would be 1050 males to 1000 females. There is considerable son preference in alls ttaes except in Kerala and Chhattisgarh The UNFPA state of the world population 2020 estimated the sex ratio at birth in India as 910 lower than the all the countries in the world except china.

It is also known that economic sustainability measures would support increasing female sex ratio. Besides, increasing female education and economic prosperity help to improve the ratio. It is hoped that a balanced ses ratio at birth could be realized over time although this does seem to be happening during the period 2011-18

Son preference- Son preference is resulting in gender biased sex selection government actions need to be supplemented by improving women's status in the society. The preference for son is motivated by economic, religious, social and emotional desires and norms that favor males and make females less desirable. It is known that in Rural India too parents expect sons—but not daughters—to provide financial and emotional care, especially in their old age; sons add to family wealth and property while daughters drain it through dowries; sons continue the family lineage while daughters are married away to another household; sons perform important religious roles; and sons defend or exercise the family's power while daughters have to be defended and protected, creating a perceived burden on the poor households. Increasing concerns about

1.	**Human trafficking ,**
2.	**Women harassment ,**
3.	**Sexual violence ,**
4.	**Domestic violence against women**
5.	**Discriminatory attitude**
6.	**Prejudicial attitude**

add to the worries of the parents and make them prefer male child.

Legislative acts for supporting women-

1.	Protection of Women from Domestic Violence Act: A.
2.	Immoral Traffic (Prevention) Act:

3.	Indecent Representation of Women (Prohibition) Act:
4.	Dowry Prohibition Act: .
5.	Maternity Benefit Act:
6.	Medical Termination of Pregnancy Act:
7.	Pre-Conception and Pre-Natal Diagnostic Techniques (Prohibition of Sex Selection) Act:
8.	Equal Remuneration Act:
9.	Family Courts Act: .
10.	Legal Services Authorities Act:

Legislative support

1. **Protection of Women from Domestic Violence Act:** A comprehensive legislation is essential to protect Indian women from different types of domestic violence. It ensures protection for women who are in a relationship and are subjected to constant physical, mental, sexual, verbal and emotional violence.

2. **Immoral Traffic (Prevention) Act:** It helps in protecting women from trafficking for the purpose of prostitution as an organised means of living.

3. **Indecent Representation of Women (Prohibition) Act:** It prevents improper representation of women via any advertisement or in publications, writings, paintings, figures or in any other manner.

4. **Dowry Prohibition Act:** It prohibits the giving or taking of dowry at or before or any time after the marriage from women.

5. **Maternity Benefit Act:** This ensures that women working in establishments for decided time (both before and after childbirth) are entitled to maternity and other benefits.

6. **Medical Termination of Pregnancy Act:** This allows the termination of certain cases of pregnancies by registered doctors on humanitarian and medical grounds.

7. **Pre-Conception and Pre-Natal Diagnostic Techniques (Prohibition of Sex Selection) Act:** This will prevent of sex selection before or after a woman conceives. This will reduce unwanted and illegal abortions in the country.

8. **Equal Remuneration Act:** This ensures payment of equal remuneration to both men and women workers for the same work or work of a similar nature. In the context of recruitment and service conditions, there will be no discrimination on the basis of gender.

9. **Family Courts Act:** It provides for the establishment of Family Courts for speedy settlement of family disputes.

10. **Legal Services Authorities Act:** This provides for free legal services to Indian women.

11. **Hindu Marriage Act:** This has been instrumental in introducing monogamy and allowed divorce on certain specified grounds. This law has helped in bringing Indian man and woman on the same platform in terms of marriage and divorce.

12. **Hindu Succession Act:** This recognises the right of women to inherit parental property equally with men.

13. **Minimum Wages Act:** This does not allow discrimination between male and female workers or different minimum wages for them.

14. **Sexual Harassment of Women at Workplace (Prevention, Prohibition and Redressal) Act:** This will make provisions that there is no sexual harassment against women at workplaces both in public and private sector.

There is an urgent need to reach young people both for reproductive health education and services as well as to cultivate gender equity norms. This could reduce the effect of population's momentum and accelerate progress towards reaching a more normal sex ratio at birth. All need to know that Indian population future depends on it.

Conclusion: Thus, the creation of societal awareness is very important and the public participation along with Government initiatives is very important. All the stake holders of the community need to involve in implementation of all policies towards creation of universal awareness. The fact that female infanticide has been increasing in rural India at an alarming rate needs to be considered seriously through mass women organizations, self help groups, and women rural associations. Indian policy makers need to extend policy support rural Indian women about property and proprietary rights. If women are supported with basic information about financial inclusiveness, they can make positive moves towards educating their children and this education supports them with proper thinking. India needs people who can think positively and help the nation grow constructively.

References:

[1]. The report of the UN population division for India 2018
[2]. The world Population Prospects UN report -2020
[3]. The sample registration system statistical report of 2018
[4]. The UNFPA state of the world population report 2020
[5]. Census of 2011 Official website 2020

Tumbe Group of International Journal
A Peer Reviewed Multidisciplinary Journal
ISSN: 2581-8511
Volume- 4
Issue-1
Jan-April: 2021

ROLE OF WOMEN IN RURAL HOUSING

Roopashree M.N., [1]
Research Scholar,
Department of Studies and Research in Political Science,
Kuvempu University, Shankaraghatta, Shivamogga (d), Karnataka, India.
M: 8884769470 Email : roopashree1212 @gmail.com

Prof. K. Chandrashekhar [2]
Professor
Department of Studies and Research in Political Science,
Kuvempu University, Shankaraghatta, Shivamogga (d), Karnataka, India.

Abstract :

Women account for 48.5% of the total population of India according to 2011 census. Women play an eminent role in all the spheres of life. In the rural areas most of the work in construction of houses is done by women but under men's supervision. A well constructed houses would give maximum comfort not only to the women but also to the whole family and will go a long way in the maintenance of health by creating a conducive working and living environment for its residents.

The main aim of this paper is to find out the role of woman in rural housing.

Key words : Rural Housing, women, Construction

Introduction :

The main aim of this paper is to find out the role of women in rural housing. The major emphasis is thus to identify the various type of work performed by rural woman. The first part of the paper deals with rural housing. This section is an in depth study of the conditions of rural houses in India and Identification of those problems which are direct consequence of poorly designed and constructed houses. The second and also the most important part of the paper deals with the role of women in Rural Housing. Most of the physical labor required for house building is contributed by women but unfortunately the living quarts of women are poorly constructed as in relation to the well ventilated and spacious baithaks or in other words chaipal which are mainly the living quarters of men. In rural it is unheared of a women being asked of how her house is to be constructed and where her kitched should be women by making their male counter parts in understanding their needs and thereby designing the house to fulfill their requirements to the utmost.

Rural Housing :

India is an agricultural country most of the houses in the Rural areas are in a dilapidated condition. They need repair or reconstruction. Most of the houses. In the rural area are made up of Earth, straw. Thatches etc. and with no provision for lavatories or bathrooms. Kithcer is mostly in the corner of any room in the house or it

it outside the house. In most of the villages women have to walk great distances and also stand in queue for water.

Role of women in Rural Housing :

A rural women plays significant and an important role in rural housing. Home making according to ___ is a multifaced task particularly in the rural area. It involves collection of material, preparation and its effective occupation. In ll these stages women are involved. After construction, the responsibility of maintenance is exclusively on the shoulders of the women. Upreti states that house maintenance requires sufficient knowledge of its socio-economic cultural and various other aspects women in villages according to him play an important role in home making and also in maintaining the rural living environment. According to him, women Architects, Engineers, Builders and Town planners should pay their attention towards the basic needs of women in Rural housing.

Different organization including state governments have lately come up with the issue of women and Rural housing. Government of India has given much important to a women. During the recent years, weaker sections house path as are being issued in the name of "House wife" only. This therefore encourages a woman to take part in all matters of construction right from excavation work till the completion of the house. When one's wife is working any sensible rural husband will not keep silent and he will give maximum assistance. The National Housing Policy (NHP) gives priority to women headed house hold and windows.

Since a women in rural ara does most of the work in construction of her house and its maintenance, she should be encouraged to include the following points so that her house work would became less time consuming and less tedious. Besides this literacy campaigns should be encouraged by the government of each state so that women can realize the importance of time and thus emphasize on proper construction of well designed houses. And thereby saving her time for some productive occupations.

Remedies for better Rural Housing :

1. Every house should have a proper Kitchen, Bathroom. Laterine and store room.
2. The kitchen should be very spacious since a rural woman has to do all kinds of work in it. It should also have a proper chimney for the outlet of the smoke.
3. Small cupboards or shelves in kitchen and rooms can help women to store things properly.
4. The walls of the house should be covered with non-erodible mud plaster and the roofs should be covered properly with straw, palm three leaves or other local materials available for thatching in order to reduce her lablur wasted on repair and maintenance.
5. In most of the rural houses one finds that the area outside the house is neglected. Looking after the cattle and cleaning the palce where the cattle stand is quite difficult. These extra work can be reduced of proper shed is made for the cattle. By using non-erodable plaster for flooring. The floor of a cattle shed can be easily washed since. It is the woman who does all there things. She has to take keen interest in designing her house to gain the maximum benefit out of it.
6. Women organizations can help in awaking the rural women. The government on its part should set up Gobar Gas Plants in every village. Then there would be no need for women to walk great distances to collect wood for fule.

Conclusion :

Women play a vital role in all kinds of work in rural areas. Traditional women have been contributing even in the construction of the houses. Modern women's role should be not only in construction but also in designing. Once the house is constructed properly. Design in such a manner to gain maximum utility then living environment would improve considerably. A clean and spacious house would keep away diseases and there would be health for all. Besides this, it would reduce a Rural women's monotonous and tough house work to a minimum and thereby conserving her time and energy for other purposes .

Reference :

[1]. Thomas M.E. and Khan M.Z (1990), "Women and development in wayanad", social change,20(2), 27-34.
[2]. Dillon G (1981), "The Changing Role of Rural Women", 22-30
[3]. Chakravarthy S. (1975). "Farm women labour waste and exploitation", 182.
[4]. Almontaser A.M. (1990), "Women's Role in Agriculture in democratic year", Rural Reconstruction, 62-65.
[5]. Sinha (1980), "Impact of Technological Development in Agriculture on Women in Rural Areas- A two village Profile", ICSSR, New Delhi, 12
[6]. Gangrade (1966), "A sociological study of village women centre", 4-5.
[7]. George K.M and Sridhar N, (1989), "Rural women and Housing", Cratpaw, Newdelhi, 8
[8]. Uperti H.C. (1989), "Role of Rural women in Housing", 41-42.
[9]. Singh M. (1985), "Change and Punjabi women", 29-36
[10]. Azad S.M.A.K. (1989). "Women's Participation in the construction of Rural Houses", 15(2), 29-36.

Tumbe Group of International Journal
A Peer Reviewed Multidisciplinary Journal
ISSN: 2581-8511
Volume- 4
Issue-1
Jan-April: 2021

GLOBAL LEADERSHIP RESPONSIBILITY INITIATIVE

Prof. MURALIDHARA S V
Principal and Assistant Professor of Commerce
Government First Grade College
Talakadu, Mysore Dist,
Email: murulidcetnp@gmail.com
Contact :+91-9901232664

ROHINI MURTHY
Assistant Professor of Commerce
Devanam Priya Ashoka Government First Grade College,
Maski, Lingasuguru Tq Raichuru
Email: rohinimurthy2020@gmail.com
Contact :+91-9972402691

Abstract

Leadership is both a process and a property. As a process, leadership involves the use of non-coercive influence. As a property, leadership is the set of characteristics attributed to someone who is perceived to use influence successfully." Leadership is the creative process of leading people, making them do what perhaps they do not want to do, but do it with pleasure. Effective leadership involves delegation of authority to the subordinates in a dynamic manner. Leadership assists the managers in the preparation of the teams for the better achievement. Leaders who will be the champions of global integration need to be taken out of their restrictive local environments and be allowed to discover the urgency and power of cross-border collaboration in a fast changing and complex environment.

To summarize, global competition, change and complexity are placing higher and higher demands on global enterprise collaboration. Without establishing and maintaining a culture of global network collaboration, companies will find it impossible to integrate and leverage their capabilities to promote cost efficiency, innovation, and growth. Instead of structural and operational flexibility, resistance and boundary blockage will be the norm. Highly distributed business organizations are vulnerable to fragmentation and diffusion of effort, but a strategic approach to leader development can greatly increase the chances of operating as one company worldwide.

Key words: Global leadership, Initiative, Competition, Responsibility.

OBJECTIVES OF THE STUDY

- To know the leadership in business.
- To know relevance of the leadership in business.
- To study the changing role of leaders in changing environment.

NEED FOR THE STUDY

Organizations can become conditioned by competitive pressures to narrow their goals and adopt an overly instrumental logic, stripped of any meaning beyond simple profit. The survivalist impulse is self contradictory, because it reduces longer term viability. It also reduces the organization's legitimacy because a narrow focus diminishes the net contribution that the organization can make to society. The adoption of global responsibility is therefore an act of leadership, a voluntary and wilful deployment of the resources of an organization towards building sustainability.

Sustainable leadership takes responsibility for the renewal of the resources available to the organization, rather than simply their use and waste. It sees moral authority as a resource to be built on and renewed with each act of careful and inclusive decision making. It contextualizes the organization's progress within the wider progress of society and takes a long term view. Sustainable leadership builds global responsibility into the culture of the organization. Leaders can be supported by catalytic and innovative thinking from all the sub disciplines of management (finance and accounting, strategy and marketing, operations and human and organizational studies) as well as the more fundamental academic disciplines including philosophy, sociology, politics, history and psychology.

COLLECTION OF DATA

The present exploratory study is based on secondary data, the information related to the study are collected from the text books, magazines ,journals , latest articles related to the leadership and also through the internet.

LIMITATIONS OF THE STUDY:-

- Entire study is based on the secondary data.
- The study is restricted to the limited terms like leadership and relevance of leadership.

Effective Leadership Can Make Business More Meaningful

People working in organisations need to be led to work on a definite direction to accomplish the organisational goals successfully. This is because without leadership, an organisation would be only a confusion of people and machines, just as an orchestra without a conductor would be only musicians and instruments. Hence, like orchestra, organisations also require leadership to use their precious asset to the fullest. As, such, leadership become the focus and conduit of most of other areas of organisational behaviour. The word "leader" stems from the root leden meaning "to travel" or show the way". It has been derived from the verb "to lead". This also implies "to advance", "to expel",to stand out", to guide and govern the action of ohers. A leader is a person who leads a group of followers.

Leadership is a term that conjures up different images in different people. While to some it means charisma, to others, it means power and authority. According to George K.Terry "Leadership is the activity of influencing people to strive willingly for group objectives". Koontz have defined leadership "as the art or process of influencing people so that they will strive willingly and enthusiastically towards the achievement of group goals".

According to Management Guru, Peter F.Drucker, “Leadership is the lifting of man’s vision to higher sights, the raising of a man’s performance to a higher standad,the building of a man’s personality beyond its normal limitation.

Strong, visionary leadership often separates world-class companies from the rest. Leadership Best Practices examines the groundbreaking best practices that enable companies to evolve, compete, and succeed in crowded and complex markets. By transforming your perspective on leadership and management, this program will help you capably lead your organization through strategy formulation and execution, organization building, and change implementation.

The following are the leadership activities

1. **Arbitrating:-** often the members disagree on the best decision for an organisational matter. An effective leader often will resolve such disagreement by arbitrating on making the decision on the course of action to be taken.
2. **Suggesting**:- Suggestions are often employed by an adroit leader for a long-term. A suggestion is likely to be a powerful tool in the manager’s kit.
3. **Fixing objectives:-** A manager often personally fixes the objectives for his organisation. He must see to it that the organisation has always specific and suitable objectives before it.
4. **Catalysing:-** In organisations some force is required to start or accelerate their movement. A leader is expected to be a catalyser and provide such a force.
5. **Providing Security:** In organisations the important personal security of followers is very important. A true leader can provide a large measure of security by maintaining a positive and optimistic attitude towards them even in the face of adversities.
6. **Representing:-** A leader is usually treated as the representative of his organisation.
7. **Inspiring:-**In organisations many persons work more productively in organisations when their leader makes them feel that the work they do is worthwhile and important.
8. **Praising:-** Managers can help to satisfy the needs of their assistants and fellow employees by sincerely praising them for the work they do.

Collaboration, however, is not feasible, without connectivity. While Web 2.0 technologies and new collaborative tools are enabling greater network connectivity across distributed business organizations, the greater challenge is for leadership to transform hardware connectivity into value-added collaboration. Technology is providing an increasingly sophisticated collaborative infrastructure, and is driving structural and operational changes to help increase leanness, flexibility and responsiveness, but what these technological changes cannot do is to establish the subjective infrastructure - the human connectivity and integration - that is so necessary for deep collaboration. This requires the development of leaders who can develop and sustain collaborative cultures often across great distances. Driven by the economics of global competition, and enabled by broadband connectivity, pervasive computing, and increasingly sophisticated collaborative tools, fixed physical geographies are giving way to fluid cyber-geographies. The node - rather than being a country - is now a collective virtual space in which distributed talent connects - for a time - synchronously and asynchronously.

Take a strategic approach to leader development

Rather than create relatively independent leadership initiatives, design them to be closely aligned and mutually supportive. Some companies - like Arcelor-Mittal - have created corporate universities to help ensure that leaders at different levels receive training that promotes consistent messages and models, shared vocabularies, and usage of common tools. Many of the countries in which the company has operations are post-communist, and have little in terms of established business leadership cultures. The Arcelor-Mittal University through its leadership development initiatives is playing a pivotal strategic role in integrating two giant steelmakers, and in building a strong cadre of global leaders.

Ensure that all leadership development initiatives are coupled to a clear vision of how the company needs to operate in the world economy.

For many years, the multinational organization with its national hubs, and locally based production and delivery capabilities, reigned in transnational business. Many today are aiming toward what Sam Palmisano, CEO at IBM, calls the global integrated enterprise or GIE(4). Leadership development at IBM is unthinkable without strong links to this integrative reference point. Whether the model is the GIE, a 'gateway-hub structure' or another variation of a global business, such concepts provide a focusing lens through which to see the business in the world context(5).

Embed corporate values into all leadership initiatives.

Shared values are the underpinning of a corporate-wide culture, and provide what Rosabeth Moss-Kantor calls a guidance system(6). They help unite employees across the globe, as well as enabling fast, independent decision making consistent with the company's philosophy. With a strong guidance system - as in CEMEX, HP, IBM, and Proctor & Gamble - a global enterprise can be both cohesive and agile. As well as embedding corporate values, be sure to establish the important role of the leader as a global ambassador; one who not only communicates and reinforces corporate values, but who embodies them in everyday behaviors and decisions.

Communicate and reinforce a clear vision of an inclusive and collaborative leader.

You can and should operationalize this vision by establishing a common set of global leadership competencies and skills, and build them into a shared performance management system. It is not enough, however, to communicate the what and the how; it is also imperative to let people know the why. For a number of years, global leadership development initiatives have often emphasized the importance the managing cultural differences through adaptation. While this is still very important, if we are to operate in a more integrative fashion, leaders also need to be skilled in cultural co-creation. Instead of a focus on your culture and my culture, we focus on 'our' culture. This is particularly important in leading global teams and creating operating agreements to facilitate smooth collaboration. Create learning and development initiatives that bring participants together (virtually and face-to-face) from across the enterprise to work on global level challenges and opportunities.

Leaders who will be the champions of global integration need to be taken out of their restrictive local environments and be allowed to discover the urgency and power of cross-border collaboration in a fast changing

and complex environment. My own preference is for those that blend different learning formats and collaborative opportunities. For example, an initiative could begin with every participant completing e-learning modules on key global leadership concepts. Part of this e-learning can be an assessment/diagnostic built on the organization's collaborative global leader competency framework. This phase helps establish a baseline understanding and shared terminology for the integrative learning. After the e-learning modules, a virtual event (e.g., web conference) can be run in which the participants are introduced to the learning and development initiative and get to know one another and build relationships. This can be followed by a face-to-face session focused on individual and group development of leader competencies, and the use of collaborative methodologies and tools. At the end of this session, participants would be divided into virtual teams to work together on strategic global business issues over the following months. Another event (ideally face-to-face, but virtual if necessary) would be held in which teams would present their analyses and recommendations to senior executives. What I have outlined here is, of course, only one option for developing leaders with integrative thinking and behaving.

The World's Most Sustainable Companies Of 2019

Australian corporation Westpac Banking is the most sustainable company on earth this year, according to a new ranking from Corporate Knights. But what does sustainability mean, exactly? Doug Morrow, vice president of research at Corporate Knights, a Toronto-based media company, says it's a multifaceted concept.

"On the one hand, it means doing more with less; squeezing more output out of every capital input, including financial, human and natural capital," he explains. "But the hallmark of a sustainable enterprise is not just efficiency, but also mechanisms to encourage meritocracy, diversity, innovation and long-term planning. Management teams at sustainable corporations are afforded room to think and plan beyond the next financial quarter."

Sustainability in a corporate context is essentially recognizing that a corporation's long-term interests are intellectually and financially consistent with resource efficiency, proactive health and safety practices, and responsible leadership. Overall there were 31 newcomers to the list, including Samsung Electronics, Coca-Cola, L'Oréal, Johnson & Johnson and Nissan, and 31 departures, including Intel, LVMH, Royal Bank of Canada and Clorox.

April 20189 NIKE, Inc. came in 22nd in CR Magazine's 14th Annual 100 Best Corporate Citizens List. The 100 Best List recognizes standout performance of public companies in the U.S. Companies are rated on disclosure and performance data from publicly available information in seven categories: Environment, Climate Change, Human Rights, Employee Relations, Corporate Governance, Philanthropy and Finance.

Rank	Company name	Country Headquarters	GICS Sector	Overall Score
1	Westpac Banking Corporation	Australia	Financials	76.5%
2	Biogen Idec Inc	United States	Health Care	75.3%
3	Outotec OYJ	Finland	Industrials	74.2%
4	Statoil ASA	Norway	Energy	74.0%

Rank	Company name	Country Headquarters	GICS Sector	Overall Score
5	Dassault Systemes SA	France	Information Technology	74.0%
6	Neste Oil OYJ	Finland	Energy	69.2%
7	Novo Nordisk A/S	Denmark	Health Care	68.8%
8	Adidas AG	Germany	Consumer Discretionary	68.0%
9	Umicore SA	Belgium	Materials	67.8%
10	Schneider Electric SA	France	Industrials	66.5%
11	Cisco Systems Inc	United States	Information Technology	66.2%
12	BASF SE	Germany	Materials	66.2%
13	Bayerische Motoren Werke AG	Germany	Consumer Discretionary	65.9%
14	Aeroports de Paris	France	Industrials	65.8%
15	ASML Holding NV	Netherlands	Information Technology	65.4%
16	The Sage Group PLC	Britain	Information Technology	65.3%
17	Keppel Land Limited	Singapore	Financials	65.1%
18	UCB SA	Belgium	Health Care	65.1%
19	Australia & New Zealand Banking Group Limited	Australia	Financials	64.9%
20	Sigma-Aldrich Corporation	United States	Materials	64.7%
21	Life Technologies Corporation	United States	Health Care	64.2%
22	Tim Hortons Inc	Canada	Consumer Discretionary	63.6%
23	Natura Cosmeticos SA	Brazil	Consumer Staples	63.3%
24	Bombardier Inc	Canada	Industrials	63.0%
25	Commonwealth Bank of Australia	Australia	Financials	62.4%
26	Centrica PLC	Britain	Utilities	62.2%
27	Siemens AG	Germany	Industrials	61.9%
28	Croda International PLC	Britain	Materials	61.9%
29	StarHub Ltd	Singapore	Telecommunication Services	61.6%
30	Shinhan Financial Group Co Ltd	South Korea	Financials	60.8%
31	Hang Seng Bank Ltd	Hong Kong	Financials	60.4%
32	Stockland	Australia	Financials	60.2%
33	Banco Espirito Santo SA	Portugal	Financials	60.2%

Rank	Company name	Country Headquarters	GICS Sector	Overall Score
34	Samsung Electronics Co Ltd	South Korea	Information Technology	60.1%
35	Wolters Kluwer NV	Netherlands	Consumer Discretionary	60.0%
36	Geberit AG	Switzerland	Industrials	59.9%
37	Monsanto Company	United States	Materials	59.2%
38	Scania AB	Sweden	Industrials	58.9%
39	City Developments Ltd	Singapore	Financials	58.6%
40	Vivendi SA	France	Telecommunication Services	58.5%
41	Teck Resources Limited	Canada	Materials	58.3%
42	Swiss Re AG	Switzerland	Financials	58.2%
43	Coca-Cola Enterprises Inc	United States	Consumer Staples	57.3%
44	SAP AG	Germany	Information Technology	57.1%
45	L'Oreal SA	France	Consumer Staples	57.1%
46	Atlas Copco AB	Sweden	Industrials	55.9%
47	Duke Energy Corporation	United States	Utilities	55.8%
48	Koninklijke Philips Electronics NV	Netherlands	Industrials	55.7%
49	Bank of Montreal	Canada	Financials	55.6%
50	Motorola Solutions Inc	United States	Information Technology	55.4%
51	Royal Dutch Shell PLC	Netherlands	Energy	55.2%
52	Cenovus Energy Inc	Canada	Energy	55.1%
53	Suncor Energy Inc	Canada	Energy	54.9%
54	Prologis Inc	United States	Financials	54.9%
55	Telefonaktiebolaget LM Ericsson	Sweden	Information Technology	54.8%
56	Galp Energia SGPS SA	Portugal	Energy	54.6%
57	Johnson & Johnson	United States	Health Care	54.6%
58	CapitaLand Limited	Singapore	Financials	54.3%
59	General Electric Company	United States	Industrials	54.3%
60	Daimler AG	Germany	Consumer Discretionary	54.2%
61	Agilent Technologies Inc	United States	Health Care	54.1%
62	Acciona SA	Spain	Utilities	54.0%

Rank	Company name	Country Headquarters	GICS Sector	Overall Score
63	Electrocomponents PLC	Britain	Information Technology	54.0%
64	H&M Hennes & Mauritz	Sweden	Consumer Discretionary	54.0%
65	Daiwa House Industry Co Ltd	Japan	Financials	54.0%
66	Mitsubishi Heavy Industries Ltd	Japan	Industrials	53.4%
67	Intact Financial Corporation	Canada	Financials	53.4%
68	Weyerhaeuser Company	United States	Financials	53.0%
69	Eisai Co Ltd	Japan	Health Care	52.8%
70	TELUS Corporation	Canada	Telecommunication Services	52.5%
71	BG Group PLC	Britain	Energy	52.5%
72	Staples Inc	United States	Consumer Discretionary	52.3%
73	BCE Inc	Canada	Telecommunication Services	52.1%
74	Nissan Motor Co Ltd	Japan	Consumer Discretionary	51.6%
75	Enbridge Inc	Canada	Energy	51.1%
76	Encana Corporation	Canada	Energy	50.9%
77	Ricoh Co Ltd	Japan	Information Technology	50.5%
78	EMC Corporation	United States	Information Technology	50.5%
79	Sun Life Financial Inc	Canada	Financials	50.3%
80	Storebrand ASA	Norway	Financials	50.3%
81	London Stock Exchange Group PLC	Britain	Financials	50.2%
82	LG Electronics Inc	South Korea	Consumer Discretionary	49.9%
83	Husqvarna AB	Sweden	Consumer Discretionary	49.8%
84	Johnson Controls Inc	United States	Consumer Discretionary	49.6%
85	British Sky Broadcasting Group PLC	Britain	Consumer Discretionary	49.5%
86	Nestle SA	Switzerland	Consumer Staples	49.2%
87	Alcatel-Lucent	France	Information Technology	49.1%
88	Hess Corporation	United States	Energy	48.9%
89	Muenchener Rueckversicherungs AG	Germany	Financials	48.2%

Rank	Company name	Country Headquarters	GICS Sector	Overall Score
90	The Toronto-Dominion Bank	Canada	Financials	47.9%
91	Intesa Sanpaolo SpA	Italy	Financials	47.8%
92	Wesfarmers Ltd	Australia	Consumer Staples	47.2%
93	Unilever PLC	Britain	Consumer Staples	47.1%
94	Roche Holding AG	Switzerland	Health Care	46.9%
95	BRF – Brasil Foods SA	Brazil	Consumer Staples	46.6%
96	Campbell Soup Company	United States	Consumer Staples	46.5%
97	Danone SA	France	Consumer Staples	45.7%
98	Kesko OYJ	Finland	Consumer Staples	45.7%
99	Novartis AG	Switzerland	Health Care	45.4%
100	Essilor International, Compagnie Générale d'Optique	France	Health Care	42.4%

Source: Corporate Knights

Preparing for the future:-

The job of today's leader is to create space for other people – a space in which people can generate new and different ideas; a space where seemingly disparate departments and people in the organization come together and have a meaningful conversation; a space in which people can be more effective, more agile, and more prepared to respond to complex challenges.

- **New Skill Sets:-.** The new leader needs to achieve bottom-line results, but must do this through collaboration, teamwork, and innovation. The key to success is being able to do all three well. While profits and funding are still important to companies and non-profit organizations, they are no longer the great differentiators of performance.Instead, there is a clear shift toward skills that are tied to relationships and managing change. Today's leaders need right-brain skills – empathy, inventiveness, and quest for meaning – to achieve professional success and personal satisfaction. In fact, the best MBA programs are moving in this direction and offering soft-skill training, such as how to build stronger teams and how to communicate more effectively.
- **Greater Collaboration:-** In addition to being a participative manager, leaders need to build important relationships and work across boundaries to collaborate effectively. This is critical to providing greater agility and flexibility for organizations and their leaders in order to respond faster to changes in society.
- **Change the Environment:-** To create an environment that facilitates the new skill sets for leaders, an organization must change its systems and the way it operates to allow people to collaborate and work more interdependently. For example, one way is to change the reward system so that you are no longer rewarded simply for your individual input but also for teamwork, achieving long-term objectives, and innovation. Leaders are calling for reward systems that focus on a balance of individual, team, and innovation. Another way is to change the design and structure of your organization to allow the traditional silos and other relationship inhibitors to be broken down more easily.

- **Create a More Flexible Style:-.** One way for individuals to build skills is to accept – or actively seek – challenging assignments that take you out of your technical expertise and into work that involves a broader range of people across the organization. Also key is pairing up-and-coming leaders with those who already practice participatory management and giving aspiring leaders real-life experiences to actively learn on a day-to-day basis. In addition, executive leadership opportunities outside of your organization are important. A number of executive-education institutions around the world offer effective and powerful workshops focused on expanding skill sets.
- **Be Open and Adaptable to New Idea:-.** Leaders need to be as flexible as possible and participate in numerous diverse experiences. Try out different approaches so that you have them when you need them and won't have to build them while you're in the middle of a new challenge. For those who already have a significant part of their careers under their belts, expand your horizon. Be sure not to rely on a single skill set or strength that might have helped you through the first 10 years of your career. Instead, pursue more challenging experiences, consider working with a mentor, and interact with a variety of people – not only those who see the world your way.
- **Find Examples of Positive Disobedience:-** The best place to find these tools is within your own organization. Look to the leaders who have been successfully practicing participative leadership and change management. Now is the time to embrace these leaders as teachers and study their methods. They can teach you how to think outside of the box and practice a new kind of leadership.

CONCLUSION

To summarize, global competition, change and complexity are placing higher and higher demands on global enterprise collaboration. Without establishing and maintaining a culture of global network collaboration, companies will find it impossible to integrate and leverage their capabilities to promote cost efficiency, innovation, and growth. Instead of structural and operational flexibility, resistance and boundary blockage will be the norm. Highly distributed business organizations are vulnerable to fragmentation and diffusion of effort, but a strategic approach to leader development can greatly increase the chances of operating as one company worldwide.

REFERENCES:

[1]. The Changing Nature of Leadership (2007), The Centre for creative Leadership.
[2]. Giuliani, Rudolph, (2001), Leadership, McGraw Hill, Kouzes, James, (2000), The Leadership Challenge, 3rd Edition, Prentice Hall.
[3]. Corporate Culture Is Chief Concern for Global Execs, Accenture Digital Forum, April 30, 2007.
[4]. The Enterprise of the Future, IBM 2008 Global CEO Study, May 2008.
[5]. Twenty Hubs and No HQ, CK Prahalad and Hrishi Bhattacharyya, Strategy & Business (enews), Booz and Company), May 2008.
[6]. Organisational Behaviour (2003), S.Chand & Company Pvt.Ltd.,Pp.No.355-374.
[7]. Source: Corporate Knights .

Tumbe Group of International Journal
A Peer Reviewed Multidisciplinary Journal
ISSN: 2581-8511
Volume- 4
Issue-1
Jan-April: 2021

New Criticism - An Analysis

RAGHAVENDRA H.M.
Assistant professor of English.
Government First Grade College, Tumkur.
Email Id: raghhm@gmail.com

ABSTRACT

Before 20th century, critics concentrated on the author of a text while criticizing a work of art. They concentrated on author's biography, the historical aspects and the author's feelings and emotions and also his thoughts. With the arrival of new criticism the new critics pointed out that while studying a text we should avoid the author.

KEYWORDS: CRITICISM, AUTHOR, BIOGRAPHY, HISTORICAL, CULTURAL

Introduction:

New criticism is a 21st century movement. It was a dominant trend in America and England.The name New Criticism was first used by John Crowe Ransom in his book The New Criticism in 1941.

Major influences on new criticism:

1. England critic IA Richards' Practical Criticism (1929)and The Meaning of Meaning influenced New Criticism. In his book practical criticism he introduced a new method to evaluate poetry through formal aspects of poem.
2. TS Eliot's Impersonality theory also influenced new criticism. In it he says personality of the poet is not important but tradition is important. Emotions created through the poem is different than the emotions of the poet.
3. American writer JC Ransom's book New Criticismalso influenced this moment.

Meaning of new criticism:

Before the 20th century, critics concentrated on the author of a text while criticizing a work of art. They concentrated on author's biography, the historical aspects and the author's feelings and emotions and also his thoughts. With the arrival of new criticism the new critics pointed out that while studying a text we should avoid,

1. the author's intention.
2. reader's response
3. historical and cultural context
4. authors background.

For criticizing a text a critic must focus on formal aspects of a text only. This formal aspects are:

1. rhyme

2. meter
3. symbols
4. Images
5. Paradox
6. Irony
7. Ambiguity etc. of a work.

Key features of new criticism:

1. Author's background is not important. Also his emotions thoughts and feelings are not important.
2. Extra textual sources must be rejected.
3. Text must be read by a method called "close reading". close reading means analysing a text through formal aspects of itext such as words, images,symbols, figures of speech etc. It is better applied to a poem than a novel or a drama.
4. Text is an autotelic artefact. It means the text is complete within itself. The text is independent. to understand the text we must read or study only the text. we need not to go for any other source like author's life, information about his times etc. No need of extra textual sources.
5. Structure and meaning of a text are connected. It means, to criticize a text we must understand the text's structure clearly. Then connect it with the meaning of the text.
6. New criticism rejected Affective fallacy and Intentional fallacy.

Intentional fallacy means evaluating a text by understanding others intention or intended meaning. what is author's intention behind writing a book is not important. This term was coined by Whimsatt and Beardsley. Affective fallacy means evaluating your work by its emotional effect. New Criticism Say is we must not evaluate a work by its emotional effect produced on a reader. Affective fallacy was criticized by Stanley Fish.

Important theorists of new criticism: TS Eliot, JC Ransom, Allen Tate, Cleanth Brooks, Whimsatt, Beardsley, IA Richards etc.

Criticism against new criticism:

1. It rejected historical context.
2. It rejected effects of literature on readers. Aristotle's purgatory effect
3. It rejected social context. Because literature mirrors society.
4. It rejected biography of the author.
5. Formal aspects of itext is not enough to study a text.
6. Understanding author's emotions and feelings are very important in understanding the inner meaning of the text but new criticism rejected this.

Reference:

[1]. Davis, Garrick. Praising It New. Swallow, 2008. Anthology that includes some of the keys texts of the New Criticism.
[2]. Searle, Leroy. "New Criticism" in The Johns Hopkins Guide to Literary Theory, 2nd edition. Edited by Michael Groden, Martin Kreiswirth, & Imre Szeman. Baltimore: The Johns Hopkins University Press, 2005.
[3]. Wimsatt, W. K.; Beardsley, M. C. (1946). "The Intentional Fallacy". The Sewanee Review. 54 (3): 468–488. JSTOR 27537676
[4]. Wimsatt, W.K & Monroe Beardsley, "The affective fallacy", Sewanee Review, vol. 57, no. 1, (1949): 31–55.

ISSN: 2581-8511
Tumbe Group of International Journal
A Peer Reviewed Multidisciplinary Journal
Volume- 4
Issue-1
Jan-April: 2021

Meat Production in India

Gangadhar L
Phd Research scholar
Department of Development Studies
Kannada University Hampi. Vidyaranya, Karnataka , India
Mobile 9686608533, gangadhar321tl@gmail.com

Abstract

The consumption of meat is increasing in India and agriculture is considered as the backbone of a majority of people. The majority of meats consumed in India are fish, bovine, mutton, goat, pig, and poultry. In Indian context, culture, traditions, customs, and taboos influence meat consumption to a great extent. However, studies show that urbanization has been causing a rise in demand for meat products. Meat consumption, in particular, is determined by the religions where pork is forbidden to Muslims and beef is prohibited to Hindus. There has been a great rise in the production of livestock products and this is expected to continue in the future. The pattern of meat consumption depends considerably on culture, tradition and urbanization. This review was formulated with the objective of identifying the meat consumption patterns in a typical Indian society.

Keywords : Animal Husbandry, Government of India, Ministry of Animal Husbandry and Dairying, greenhouse, gas emissions, meat production

Introduction

Livestock sector is an important sub-sector of the agriculture of Indian economy. It forms an important livelihood activity for most of the farmers, supporting agriculture in the form of critical inputs, contributing to the health and nutrition of the household, supplementing incomes, offering employment opportunities, and finally being a dependable "bank on hooves" in times of need. It acts as a supplementary and complementary enterprise. India has vast resource of livestock and poultry, which plays a vital role in improving the socio-economic conditions of rural masses. There are about 300.00 million bovines, 65.07 million sheep, 135.2 million goats and about 10.3 million pigs as per 19th Livestock Census in the country. Globally, India is the second fastest growing processed meat and poultry market with a CAGR of 22%. However, Indonesia stands first in this category with 26.7% CAGR between 2011 and 2015 followed by Vietnam at 15.5%, China at 13.9% and Brazil at 10.9%.Global innovation within the processed meat category has increased over the years and many markets with the highest growth potential are from the Asia Pacific region, especially India.

Indian Meat Market

India is one of the countries with the lowest per capita meat consumption in the world, with 5.6 kg in 2013 as compared to the global average of 33.2 kg. With the population of about 1.3 billion, even a tiny per capita consumption increase has the potential to translate into a significant rise in the fresh meat volumes. Moreover, the erosion of traditional culinary habits and the acceleration of consumer lifestyles, underpinned by

ongoing urbanization, are leading to a decrease in the time spent cooking at home in India, particularly amongst younger consumers. As a result, there is a growing demand for convenient, packaged processed meat products.

Indian Meat Market Production and Consumption Analysis

The meat production has registered a healthy growth. However, there is very little processing. Hardly 1% of the total meat produced in the country is used for processing and remaining meat is sold in fresh or frozen form. Pork and Poultry meat are used for production of ham, sausages, patties etc., for the elite market. Although, with vegetarian diets supported by strong cultural and religious traditions, India has the lowest level of meat consumption in the world. Only 70% of the Indian population aged over 15 consumed non-vegetarian diets in 2014, according to a survey released by the Registrar General of India in 2016. Moreover, this represented a four percentage point fall since 2004, as consumers were increasingly attracted to the purported health benefits of a vegetarian diet. This process is expected to continue over 2016-2021, with the easy availability of vegetarian food bolstering the health-orientated drift towards vegetarianism.

Pig to pork

It is a known fact that pig is one of the most efficient food converting animal among its domestic counterparts i.e. sheep, got, cattle etc. with an FCR of greater than 3. (3.46 to 4.09) (David, 2012). FCR is a reflection of performance as feeding contributes to about 70-80% of the total cost of production and this fact can be well utilized for the upliftment of weaker sections of society where pig can serve as a source of cheap income. Especially, in the northeastern regions of our country where there is high pig population. Low or meagre inputs can be fruitfully converted to lucrative results by utilizing the efficient conversion of vegetable matter into high quality protein for human consumption. “Riding the pigs to prosperity” is an idea that has been well received by the progressive farmers of certain states and their tales of success are being used to inspire the rest of the futuristic farmers of the nation (Mizelle, 2012).

Indian Meat Market

Trade Analysis Meat industry, which has shown a tremendous development in the last decade, has a greater scope of improvement with support of the industrialists and government. India’s international trade in livestock and livestock products is mainly in live animals (17%), meat and meat products (82%), dairy products and eggs (1%). At the global level, India’s exports and imports account for only 0.17% of each. Meat and meat products have dominated the exports from livestock. Driven by the structural changes in agriculture and food consumption patterns, the importance of meat sector has been undergoing a steady transformation. In recent years the meat industry for export has attracted heavy investment as major meat exporters are expanding their processing capacities to meet demand in new worldwide markets. The Government of India is also taking steps to provide thrust to the buffalo meat sector by introducing schemes on salvaging and rearing of buffalo male calves and modernization of abattoirs.

Indian Meat Market by Segments

Major portion of meat from sheep, goat, pig and poultry is primarily used for domestic consumption in the form of hot meat. Certain portion of meat from buffaloes, cattle and sheep is exported. India exports both frozen and fresh chilled meat to more than 60 countries of the world. The major items of export include deboned and deglanded frozen buffalo meat, which accounts for approximately 97% of the total meat export. Major market for Indian buffalo meat is Malaysia and Egypt and for sheep and goat meat are UAE, Iran and

Jordan. India also exports small quantity of processed meat to Thailand, Yemen, and Japan and poultry products to Saudi Arabia, Oman, Kuwait and Qatar. With a high proportion of Muslims and vegetarians in the population, pork consumption per person in India is negligible. However, demand from the hotel, restaurant and institutional sector as well in high-end retailers helped to push up imports to 0.69 thousand tonnes in 2016. Imported products include pork belly, chops, loin, tenderloin, neck, shoulder, spare ribs, bacon, ham, salami and sausages. While demand from high-end hotels, restaurants and retailers is driving imports of pork products to India, there is a largely separate but significant market for locally produced pig meat in north-eastern states - which include Assam, Nagaland, Arunachal Pradesh, Manipur, Meghalaya, Mizoram, Sikkim and Tripura - as well as in Bihar, Jharkhand, West Bengal, Goa and Kerala. India's per capita consumption of poultry meat is estimated at around 3.1 kg per year, which is low compared to the world average of around 17kg per year. However, the consumption is expected to grow in the near future. India is the ninth largest producer dust, flies and other pollutants. The traditional production systems and the unhygienic practices have ruined and flawed the image of the Indian meat industry. Indian meat industry on scientific and modern lines is needed for benefiting livestock producers, processors and finally consumers. Indian meat contains less fat and the present international trend is favourable for low fat meat. Average fat content of Indian meat (buffalo/ poultry) is around 4% compared to 15-20% in most of the developed countries. Moreover, meat is free from growth promoters of other therapeutic residues and mad cow disease, which favours Indian meat in the international market.

Conclusion

Traditionally, people in India eat foods based on grains and vegetables, and consume limited amounts of meats and meat products. The recent economic growth and introduction of western culture have changed the food consumption habits in India. The increase of the consumption of meat and meat products, however, will be limited, because of the staple diet due to the climate, geography, religion, and food culture. In order to increase meat consumption, a stable investment should be a prerequisite from the government. There has been a great rise in the production of livestock products and this is expected to continue in the future. This is particularly the case in developing countries like India. Although there is overconsumption of meat in developed regions, there is clearly a need to promote the development of livestock production and the consumption. Livestock production can make good use of resources, some of which would otherwise not be used, and contributes high quality protein and important micronutrients to the human diet. The pattern of meat consumption in India depends considerably on culture, tradition and urbanization

Reference

1. Basic Animal Husbandry Statistics. *Government of India, Ministry of Animal Husbandry and Dairying*. Krishi Bhavan, New Delhi: (2002).
2. Fiala N. Meeting the demand: an estimation of potential future greenhouse gas emissions form meat production. *Ecol. Econ.* (2008);67:412–419. doi: 10.1016/j.ecolecon.2007.12.021.
3. Food and Agriculture Organization (FAO) (2002) Available from: http://www.oecd.org/site/oecd-faoagriculturaloutlook/
4. Kearney, J. 2010. Food consumption trends and drivers. Philosophical transactions of the royal society B: biological sciences, 365(1554), pp.2793-2807.
5. 19th livestock censes

ISSN: 2581-8511
Tumbe Group of International Journal
A Peer Reviewed Multidisciplinary Journal
Volume- 4
Issue-1
Jan-April: 2021

Social work Practices with Older People: Responsibilities and Role of Social worker Towards Development of Older People.

Husenasab Vanageri,
Research Scholar, Department of studies in social work,
Karnatak University,Dharwad-580003, Karnataka.
Mail: husenasabvanageri@gmail.com Phone no: 7829606196.

Dr. Renuka E. Asagi,
Assistant Professor, Department of Studies in Social work,
Karnatak University,Dharwad-580003, Karnataka.
Mail: renureshmi@gmail.com Phone no: 9448791137.

Abstract

This paper highlights the Importance of social worker in geriatric to development of elderly people. The phenomenon of population ageing is becoming a major concern all over the world. According to Population Census 2011 there are nearly 104 million elderly persons (aged 60 years or above) in India; 53 million females and 51 million males. A report released by the United Nations Population Fund and HelpAge India suggests that the number of elderly persons is expected to grow to 173 million by 2026. (Census 2011, Government of India). In India many Non-Government organisations are working to the development of older people through social worker. This article is going to discuss about the role of social work with elderly.

Key words: Social work, Social work practices, Responsibilities, Role of social worker

Introduction:

Social work is the helping profession. The primary mission of the social work profession is to enhance human well-being and help meet basic and complex needs of all people, with a particular focus on those who are vulnerable, oppressed, and living in poverty including elderly people. In India, generally people above 60 are considered to be elderly. Though the elderly are impressed by the developments in society, they are equally depressed by the effects of industrialization, migration, urbanisation and westernization in the value system. Their value systems, healthy habits, strong opinions, fruitful life time experiences are significant marks of healthy aging(Pennsylvania Department of Aging,2008) The population in India is greying in larger number than before because of various indicators including increased life expectancy. In India, 5 percent of the population is between 65-70 years of age. (Kumar, 2008) Older adults may be dealing with complex physical and/or mental health conditions which can lead to needs for assistance with homemaking, personal care assistance and transportation, long term care planning, financial and legal assistance (Schneider & Kropf, 1992; Berkman, Gardner, Zodikoff, Harootyan, 2005). Social work has working with elderly to the overall development of elderly.

Objectives of the Study

1. To understand social work practices and responsibilities of social worker.

2. To examine the role of social worker in development of elderly people.

Methodology

Explorative research methodology has been used to find out the responsibilities of social worker and social work practices with older people. The present study is based on secondary source, online journals and self-observations to comprehend and analyse the new wave of the social work practices and role of social work in geriatric setting.

What is Social work practices with older people?

Social work is a division of social work concerned with the welfare of the elderly. Geriatric social workers try to improve the quality of life for senior citizens and help alleviate some of the negative aspects of the aging.

History of Social work in India

Many individuals gave contribution and inspired Indian people to do reformation in past days are following:-Raja Ram Mohan Roy sowed the seed of social and religious reform in his work for the abolition of Sati, in addition to supporting widow remarriage and women's education. Iswar Chandra Vidya Sagar also advocated for widow remarriage and women's education, as well as economic self-reliance and an end to polygamy. Gopal Hari Deshmukh promoted the establishment of dispensaries, maternity homes, and orphanages. M.K. Gandhi worked tirelessly for the upliftment of women and Dalits when, alongside his fight for freedom from foreign rule, he also fought for freedom from social evils. Mother Theresa had worked for the destitute. Saint Ignatius walked all over south India for the welfare of the people. According to Sanjay Bhattacharya [2003] In the former days helping the society took place through religious institutions, charity, mutual aid, social support network, state assistance and kinship. It also mentions that the protestant missionary named Cliffort Marshal came to India 1925. He had established sir Dorabji Tata School of Social Work which gave professional training. The trained social workers started to spread and practice in all sectors. Thus the school of social work started to emerge in different venues of the country and started to spread its concentrations in vivid fields.

Responsibilities of social worker

1. Psychosocial Assessments

Gerontological social workers conduct psychosocial assessments to determine their clients' mental, emotional and social needs, and to understand how these needs connect with their physical health and medical conditions. Mental and physical health are closely linked, and by gaining a holistic picture of clients' mental, emotional and social circumstances, social workers help clients' medical care providers and their families better understand how to develop a care plan as comprehensive and compassionate as possible.

2. Counseling and Therapy

Gerontological social workers provide counseling and therapy to clients to help them cope with the psychological, emotional, social and financial challenges that come with aging. They also provide therapy and advice clients' families and loved ones as necessary. During sessions with clients, social workers may employ a

variety of psychotherapeutic techniques to help them manage negative emotions, set objectives for life improvement, address behavioral problems or psychological barriers to meeting certain goals, and (where applicable) make end-of-life preparations.

3. Crisis Management and Interventions

Gerontological social workers may encounter a variety of client crises. Some clients may struggle with depression, suicidal desires, acute dementia that renders them unable to care for themselves, family conflicts about treatment decisions, traumatic experiences that require immediate support, or mental or emotional disorders that pose a danger to themselves or others. Clients may also be the victims of neglect, domestic abuse, exploitation and other crimes.

In these instances, gerontological social workers may have to intervene with a number of measures to ensure client safety and well-being. These may include providing emotional support and counseling to clients and their family members; managing difficult conversations among client, family and care providers; contacting relevant organizations and/or authorities in the case of elder abuse; and developing a short- and long-term support plan for clients and their loved ones.

4. Clinical interventions

They may provide therapy for an elderly client who feels lonely or who is suffering depression, isolation neglect or anxiety. Geriatric social workers encourage their clients to pursue stimulating activities, helping to arrange group outings. They can help clients cope with aging by recording "life stories" and help people say their goodbyes through writing letters, phone calls, videos, etc.

5. Service interventions

Many social workers act as a link between their clients and the numerous public and private programs designed for the aging. Social workers help clients apply for appropriate services. They help sort out any problems in the delivery of these services.

6. Advocacy

A geriatric social worker can provide an older adult with an Advance Directive form and explain how to correctly complete it. They are also a frontline defence for stopping elder abuse. A geriatric social worker is mandated by law to report any suspected elder abuse to Adult Protective Services.

Role of social worker in Development of older people

Social work with elderly focuses on the conservation and development of performance and of excellence of living. Through the focus on elderly care and the capacity to believe the difficulty involved from different perspective, social workers suggest a exceptional and precious role in this pasture by provided that suitable and besieged army to meet the multidimensional desires of elderly and their families. Social work assessments and interventions are not only of enormous assistance to the client, but to the decision -making capacities of other professionals.

1. Provide assessment, counseling, and referral services regarding health promotion in clinical and multidisciplinary settings to the development of older people.

2. Educating the elderly people about healthcare services and specialities which are given by government and NGOs.
3. Promote health-seeking behaviour in elderly and the family members because they can avail through "Health as a Right".
4. Running an awareness campaign for the aged regarding balanced, nutritious, regular, timely and easily digestible diet/food. Insisting on diet consultation occasionally in the communities.
5. Creating awareness about suitable eating habits and the importance of inculcating healthy food habits in the young age itself to dismantle the ill health impact in subsequent stages of life.
6. Engage in senior help Line or hot line Service throughout India for instant assistance
7. The National Old Age Pension Scheme needs reforms in its philosophy as well as machinery. Here, the social workers may act as a bridge between government schemes and the needy, aged by creating awareness and helping them in advocacy programme related to availing this scheme.
8. Starting a strong nationwide School Education Programme that focuses on bringing children closer to the aged and coordinate schools children visits to old age homes to bridge up generational gap.
9. Improve the competence of communities to develop strategies for helping older adults define and reach their goals.
10. Encourage better use of available resources and giving health education the aging persons.

Conclusion

The study reveals that Social workers are connected to elderly care in both government and non-government organization. social worker with older people rely on similar assessment approaches for casework and family work and rely on the same essential social work skills as social workers in geriatric settings. Finally I would like to say that only social worker will work on development of elderly because social work skills and techniques will help him to give specialities to the needy people towards development of older people.

References

[1]. Census Report (2011). Registrar General & Census Commissioner, India.
[2]. Conway D R, Re T& Weeks J A (2014): Characteristics of Old Age. Retrieved on 26th of March from https://www.healthtap.com/topics/characteristics-of-old-age
[3]. International federation of social workers (2014). Global definition of social work. Retrieved from http://ifsw.org/policies/definition-of-social-work.
[4]. Kumar K (2008): Anti-ageing-let the silver sparkle. Deep and deep publications Pvt. Ltd.; New Delhi.
[5]. Lekshmi. V. Nair (Janauary 2014) European Scientific Journal, Edition Vol.10, No.2. pp 379-392.
[6]. Sanjay BhattaCharya (2003). Social work : An integrated approach, Deep and Deep publication Pvt Ltd., New Delhi.
[7]. Schneider, R. & Kropf, N. (1992). Gerontological social work. Chicago, IL: Nelson Hall.

ISSN: 2581-8511
Tumbe Group of International Journal
A Peer Reviewed Multidisciplinary Journal
Volume- 4
Issue-1
Jan-April: 2021

HIGHER EDUCATION IN INDIA ; ISSUES AND CHALLENGES

Dr. G.K. NAGARAJU
Assistant Professor of Economics
Government First Grade College, Tumkur
Email:gknagraj2009@gmail.com

ABSTRACT

India has a rich tradition of learning and education right from old age. The Hindu civilization is molded and shaped more by religious than by political or economic influences in the course of its history. Tradition of learning and education were handed over generations to generations through oral or through writing. The silent feature of education is a systematic attempt toward learning basic facts about humanity. Earlier students were taught to appreciate the balance between human beings and nature. Education system focused both on learning and physical development. The vital idea behind value education is to cultivate essential values in the students so that the civilization that teaches to manage complexities shapes our world outlook and attitude. Values are the bases of our existence. They make us realize what we are and what we have to become. The approach of our forefathers to life is cherished with spiritual values. Their political and social relatives are not narrow geographically bounded, and their attitude towards life was characterized by vision and duty with devotion. Multi dimensional progress of all mankind was the sole objective of their education. Now the education system in India stress on studies only. It has become exam oriented not learning. The students are not focusing on what they are learning instead they are concentrating more on marks. This will leads to lack of research knowledge, self confidence and openness to criticize etc. This paper will discuss the issues and challenges of higher education in India.

The quality society can be produced only through quality education. In this line, the higher education of India needs mechanisms to improve the quality of education provided through universities and other degree awarding institutions. The mechanism should pay attention on refining and upgrading higher present education and research programmes. Indian higher education system is very large and diverse in the world. There are different types of universities, colleges and institutions offering engineering, technical, medical, sciences, humanities and social sciences at undergraduate, postgraduate, and doctoral level, besides research and extension activities. Also, they vary in their types and duration of programmes, geographical conditions, size, infrastructural capacity etc. Education in India is provided by the public sector as well as the private sector, with control and funding from central, state, and local levels. India has made progress in terms of increasing primary education attendance rate and expanding literacy to approximately two thirds of the population. India's improved education system is often cited as one of the main contributors to the economic rise of India. Much of the progress, especially in higher education and scientific research, has been credited to various public institutions. The Indian Education system is the world’s third largest higher education system, having a rich Government and private institutes. Higher Institutions in India offers degrees that are competitive in the world market in terms of quality. India offers quality education and research, and students will earn internationally renowned degree.

The Gross Enrolment Ratio of India in higher education is low as compared to the developed as well as, other developing countries. There is no equity in gross enrolment ratio among different sectors of the society.

According to previous studies the gross enrolment ratio in higher education in India among male and female varies to a greater extent. There are regional variations too which reflect significant imbalances within the higher education system. With the increase of enrolments at school level, the supply of higher education institutes is insufficient to meet the growing demand in the country. Quality in higher education is a multi-dimensional dynamic concept. Ensuring quality in higher education is amongst the foremost challenges being faced in India today. However, Government is continuously focusing on the quality education. Still Large number of colleges and universities in India is unable to meet the minimum requirements laid down by the UGC and our universities are not in a position to mark its place among the top universities of the world. Poor infrastructure is another challenge to the higher education system of India particularly the institutes run by the public sector suffer from poor physical facilities and infrastructure. Most of the educational Institutions are owned by the political leaders, who are playing key role in governing bodies of the Universities. They are using the innocent students for their selfish means. Students organise campaigns, forget their own aim. Faculty shortages and the inability of the state educational system to attract and retain well qualified teachers have been posing challenges to quality education for many years. Large numbers of NET / PhD candidates are unemployed even there are lot of vacancies in higher education, these deserving candidates are then applying in other departments which is a biggest back step to the higher education system. There is inadequate focus on research in higher education institutes. There are insufficient resources and facilities, as well as, limited numbers of quality faculty to advice students. Most of the research scholars are without fellowships or not getting their fellowships on time which directly or indirectly affects their research. Moreover, Indian Higher education institutions are poorly connected to research centres. So, this is another area of challenge to the higher education in India. Indian education faces main challenge is lack of transparency, and professionalism. As a result the main focus on studies and academics and research is fallen down.

Other countries are upgrading their higher education with the aim of build well trained professionals. As India has to compete in a globalised economy in areas that require highly trained professionals, the quality of higher education becomes very important. The competition that we are facing form other parts of the world will suppress our moderately trained graduates. Even a small difference will leads to big problems. Many graduates who are well trained will leave the country for advanced studies abroad and not return back. The present system of higher education is not serving the purpose for which it has been started. Further the education has become profitable business and the quality has been lost. In other words the drawbacks of higher education will leads to unemployment.

Most observers agree that Indian higher education, the significant and impressive developments of the past few decades notwithstanding, faces major challenges in both quantitative and qualitative terms. Perhaps the clearest and boldest statement of this issue can be found in the Report to the Nation 2006 of the National Knowledge Commission which concludes that there is a quiet crisis in higher education in India that runs deep, and that it has to do with both the quantity and the quality of higher education in India. Recognizing this dual challenge, the Indian Prime Minister, Manmohan Singh, severely criticized in his speech the serious qualitative deficiencies in Indian higher education while at the same time announcing plans for a major expansion of the system. Knowledge is the base for overall growth and if the nation has to be competitive and to be at par with the globalization pace. Quality of education delivered in most institutions is very poor. While India has some institutions of global repute delivering quality education. It has very narrow range of course options that are offered and education is a seller's market, where is no scope of incentive to provide quality education. There is clearly a lack of educated educators and teaching is not an attractive profession. It's a last choice in terms of

career. Number of Ph.D.s produced each year is very low and those required by academic is far higher. In fact, at many institutions fresh graduates are employed to teach, leading to poor quality of classroom instruction.

The growth of higher education in India has been largely guided by the serviceable pre requisite of the economy. After independence, the role of the state in planning out a development path and also in building higher education institutions was guided by mutuality of purpose. Most observers of higher education in India feel that performance of higher education institutions has been less than satisfactory in terms of access, equity and quality. Now there is an urgent need to work for the development of the educational sector to meet the need of the emerging opportunities, increasing younger generation population and challenges.

Indian higher education system has undergone massive expansion in post-independent. India with a national resolve to establish several Universities, Technical Institutes, Research Institutions and Professional / Non-professional Colleges all over the country to generate and disseminate knowledge coupled with the noble intention of providing easy access to higher education to the common Indian. The Public initiatives played a dominant and controlling role in this phase.

It is important to realize that we live in a fast changing world, dictated by the developments in technology. Quick access to information has made knowledge creation fast, and the multiplier effect has made it even explosive. It is increasingly difficult to anticipate changes and respond to them with creative purpose. Designing courses with relevance to the future and developing the necessary manpower to deliver them is a challenging task. All this calls for a team of professionals in different areas to come together to develop proactive strategies for higher education to meet the future demands. A Strategy Planning Body and an Institution to design and develop futuristic courses for transferring them to the Universities and Colleges may be created.

Good Faculty is a must for any higher education institution aspiring for Quality. This has the advantage of quality control of the teaching faculty for higher education. A new Human Resource Development Policy shall be evolved to facilitate this. This could assure that there is continuous infusion of youngster in to the teaching cadre; which is not happening at the moment. With some restrictions on faculty appointments, the present evil of inbreeding can be eliminated.

In higher education, India has a low rate of enrolment i.e. gross enrolment ratio (GER), at only 19%. There is no shortage of funding for the top Indian Institutions such as IITs, IIMs and other institutes of national importance. However, budget for the Research is not under spent due to the insufficient good quality research work. Due to the limited focus on Research and Internationalization, very few Indian higher educational institutes are globally recognized. Number of Research papers published in India has increased continuously for the past few decades but reflected in low citation impact if compared with other countries. Indian higher education is facing with the problem of poor quality of curriculum. In most of the higher educational institutes curriculum is out-dated and irrelevant. In most of the state and central universities more than 30% of faculty positions are lying vacant. While the student enrolment in higher education is growing with faster rate in the last few years. Apart from the highly recognized higher educational institutes in India most of the colleges and universities lack in the basic and high-end research facilities. Many institutes are running without proper infrastructure and basic facilities like library, hostels, transport, sports facility etc. which is desirable to rank the quality institution. Presently there is a very less collaboration of higher educational institutes with industries. Low employability of graduates is

one of the major problems in India. Only a small proportion of Indian graduates are considered employable. Placement outcome also drop significantly as we move away from the top institutes.

Since we have got independence we are facing challenges to establish a great and strong education system. Various governments came and gone. Off course they tried to establish new education policies in the system but this is very sad to dictate that they were not sufficient for our country. Still we are facing lot of problems and challenges in our Education System. India recognises that the new global scenario poses precedence challenges for the higher education system. The University Grants Commission has appropriately stated that a whole range of skills will be demanded from the graduates of humanities, social sciences, natural sciences and commerce, as well as from the various professional disciplines such as agriculture, law, management, medicine or engineering. India can no longer continue the model of general education as it has been persisting in for the large bulk of the student population. Rather, it requires a major investment to make human resource productive by coupling the older general disciplines of humanities, social sciences, natural sciences and commerce to their applications in the new economy and having adequate field based experience to enhance knowledge with skills and envelop appropriate attitudes. Concepts of access, equity, relevance and quality can be peritonealised only if the system is both effective and efficient. Hence, the management of higher education and the total networking of the system has become an important issue for effective management. The shift can occur only through a systemic approach to change as also the development of its human resource, and networking the system through information and communication technology.

There are many basic problems facing higher education in India today. These include inadequate infrastructure and facilities, large vacancies in faculty positions and poor faculty thereof, low student enrolment rate, outmoded teaching methods, declining research standards, unmotivated students, overcrowded classrooms and widespread geographic, income, gender, and ethnic imbalances. Apart from concerns relating to deteriorating standards, there is reported exploitation of students by many private providers. Ensuring equitable access to quality higher education for students coming from poor families is a major challenge. Students from poor background are put to further disadvantage since they are not academically prepared to crack highly competitive entrance examinations that have bias towards urban elite and rich students having access to private tuitions and coaching.

Education in basic sciences and subjects that are not market friendly has suffered. Research in higher education institutions is at its lowest. There is an inadequate and diminishing financial support for higher education from the government and from society. Many colleges established in rural areas are non-viable, are under-enrolled and have extremely poor infrastructure and facilities with just a few teachers. There are so many people in various parts of country which are still out of reach. This is when we have emphasized more on our education programs and made our system reachable to all areas. Government has to rethink on these areas to implement more on the policies. Money also plays a vital role for the education system which needs to unique for all globally recognized syllabus and curricula. Take a look on our constitution which says that this is the responsibility of central and state government to build good education system. For that we need to have funds. But despite there was a large expenditure on the funds every year on Education where the fund goes and our system remains intact. Central government prepares policies and plan while responsibility of State government is run those policies on ground. The standard education facilities are higher in the states which are much rich. There is a need to change such defects from the country
education system which only can be influenced by increasing funding and providing better facilities to students. But we know there is always increase in the fund for the education system but never implemented in that area.

Majority of fund goes in the pockets of officials working for this. There is a vast need to improve the quality and standards.

The time now is to modernize our education system so that our country can get much more technically graduated people which can help our country to developed state. Today's youth always try to go foreign for his higher education as they have much better facilities and quality of their system. We have to stop this brain drainage so as avoid students to run away from country. Our governments trying for various challenges faced but no one is doing well for that. Government came and goes but system remains intact. Higher education is extremely diverse and the challenges and issues faced by higher education institutions are just as diverse. The process of education is not merely digesting books. It is also about doing several co-curricular and extra-curricular activities that give a broader meaning to life in general and education in particular. I believe that opportunities for such holistic development are not enough in India. Facilities for the same are lacking or not easily accessible in India. Even where facilities exist, there is a lack of information about the same. There is a lack of universities and institutes for education but one most important fact is that the quality of education is absent in higher education. There are very few teachers and their knowledge is very insufficient. Most of the teachers are making money with tuitions. I have seen my places where there tuitions. The teachers are not having proper knowledge of subject even and resources to student community are very poor. Students do not have any student-ship ethics, they just want marks in the subject and they study only for grabbing jobs. There is no creativity in students. Our top class students are hard-worker but not innovative. They are not capable enough to produce new technology. There is a great need to revolution in higher education. These are just some challenges which should cover all the aspect in the present scenario of education and we have to implement hard on them.

For quality improvement In order to extend the vision of India is a hub for higher education, the enrolment and bureaucratic systems in universities should be simplified. The foreign students should be given various concessions and scholarship to increase the intake of foreign students. In this line UGC has work with other countries in getting more students to Indian universities.

The Indian higher education must teach every individual how to classify and reclassify information, how to look at problems from new direction and finally how to teach himself/herself. Teachers are the best trained manpower for a nation. Because, they produce technologists, scientists, doctors, engineers, policy makers, businessmen and teachers. Therefore through quality assured training programs it has become necessary to produce, competent, professionals to meet the ever – growing demands of liberalization and globalization. Every system of education aims at molding the individuals to play their roles in the society most effectively. Simultaneously, efforts are being made to create a robust and vast system of higher and technical education. Building upon the existing capacities and recognizing the immense contribution to nation building that the large network of educational institutions has made in the post independent India; the country has embarked upon a second phase of expansion and establishment of centers of excellence in higher education. It is envisioned that strengthening the two ends of the spectrum, namely

In the context of multinational entering into the field of education, quality assurance has become a necessity. India will have to decide on what knowledge and /or skills would be most helpful to prepare students for encountering the continuing change. The student of today learning a specific content of information will find to his amazement that he is not prepared to face the life which he has to live for the next five decades because the knowledge furnished with, has become outdated long back. The coming few decades will be miracles in space craft, satellites, internets and others offshoots of scientific enquires. The recent developments in communication

technologies have helped to cross the barriers of time and distance and those boarders have become porous and the sky open. The methods of teaching through lectures will have to be supplemented with the methods that will focus on self study, personal consultation between teachers and students and informative sessions of seminars and workshops. In engineering Indian society, knowledge creation, exchange, networking and highest utilization have become most vital for the advancement of higher education. India needs to make the system of education innovative and futuristic in order to respond to the changing demands of the modern society. Higher education has been finding it difficult to meet the challenges of unplanned expansion, educated unemployment, uneven growth, commercialization of education, financial crises, and the digital divide of quantity versus quality, equity versus excellence, and creativity versus conformity which are posing continuous threats to the higher education.

As the world becomes increasingly inter connected, so do the risks we face. The COVID-19 pandemic has not stopped at national borders. It has affected people regardless of nationality, level of education, income or gender. But the same has not been true for its consequences, which have hit the most vulnerable hardest. This crisis has exposed the many inadequacies and inequities in our education system from access to the broadband and computers needed for online education and supportive environments needed to focus on learning, up to the misalignment between resources and needs. Reopening schools and universities will bring unquestionable benefits to students and the wider economy. In addition reopening schools will bring economic benefits to families by enabling some parents to return back to work. Those benefits however must be carefully weighed against the health risks and the requirement to mitigate the toll of the pandemic.

Conclusion

Education is a process by which a person’s overall development is strengthened. It brings head, mind and heart together and develop all round personality .Improvement in the Indian education system is an difficult task and has become very important. In India still a large portion of the population is illiterate. Even a primary education is not getting to a large number of children. Higher education in India also facing many challenges. It is expanding very rapidly after independence but it is not equally accessible to all. We have to overcome by all these challenges so that we can compet with the world.

References

[1] "Education in India". World Bank.
[2] "Higher Education", National Informatics Centre, Government of India". Education.nic.in.
[3] "India Country Summary of Higher Education". World Bank.
[4] "Present education in India". Studyguideindia.com. Retrieved 2012-08-16.
[5] "Private Education in India can Benefit Poor People".
[6] Geeta Gandhi Kingdon. "The progress of school education in India".

ISSN: 2581-8511
Tumbe Group of International Journal
A Peer Reviewed Multidisciplinary Journal
Volume- 4
Issue-1
Jan-April: 2021

Issues in Promoting Rural Infrastructure in India

KURUBARA HAGALURAPPA
Research Scholar
Department of Development Studies,
Kannada University, Hampi.
✆ 9481261050
E-mail id: hagalurappak99@gmail.com

Abstract

Five decades of development planning in India has been unable to ensure a decent living for a large number of people residing in rural areas. Despite many large scale rural development schemes, the absolute number of people in poverty has not declined substantially; abject poverty still remains ubiquitous in rural regions. Lack of or inadequate basic infrastructure, both social and physical, continues to remain a major constraint to progress in numerous villages and their habitations. Even during the last decade of economic reform process, started in 1991, the dismal state of rural infrastructure has hardly improved. The natural reluctance of private investors in rural infrastructure projects has been based on not only no or low returns to their capital but also uncertainties and delays involved in realizing anticipated revenue from the poverty-stricken users. This shying away syndrome of private capital from rural 'unprofitable' projects has been observed, in this paper, for such critical sectors as sanitation, drinking water, roads and housing. Whereas the role of the state remains crucial in promoting these sectors, an aspect which has been seriously neglected concerns land reforms. The significance of land as a key endowment in rural areas needs to be reconsidered as an important option, which will go a long way in creating effective demand for rural infrastructure and its efficient utilization can be ensured at the grass root level.

Keywords : Poverty, Rural infrastructure, Rural development

Introduction

In India, removal or reduction of poverty and provision of basic civic amenities to its population, especially those living in rural areas, have remained one of the most emphatic goals in Plan documents. Even the documents of the National Planning Committee, People's Plan and Bombay Plan prepared during the period prior to Independence, emphasizes the above objectives. The approach and agency for accelerating rural development, however, have varied across Plans. Despite their large scale of operations, the fact remained that state interventions never aimed at any basic structural changes in the agrarian society. The most important structural issue of land reforms, as it gradually vanished into thin air, remained the major hiatus in all the rural/ agrarian development efforts that the state attempted to achieve in so many different ways. Access to and ownership of land, the crucial economic endowment for survival and growth, continued to determine the degree and pattern of development of rural India.

The regional concentration of rural poverty largely reflected the truncated ownership of land. It is easy to assume that regions with people in poverty are also poor in endowments. Putting it differently, the problem

therefore may not be so much of the rural-non rural divide as much as that of rich-poor. The real challenge is to enable the deprived, close to two fifths of the rural Indians, who do not have access to and/or are in no position to afford even basic infrastructure. Certainly, by no stretch of imagination, one bypasses the needy and indulges in devising mechanisms for efficient development of infrastructure. This is not to deny possibilities of learning from and/or replicating notable achievements in promoting infrastructure in quite a few rural and even poor regions in India.

The numerous programmes/ schemes that included massive interventions such as Integrated Rural Development Programme (IRDP), Minimum Needs Programme (MNP) and Public Distribution System (PDS), have, as both scholarly analyses and reports in the media would establish, generally failed. Such failures have been attributed to serious deficiencies/ loopholes in design, access and targeting. The ubiquitous scapegoat has invariably been identified as `poor implementation' -- a catchall expression for corruption, leakages, selection bias, parochialism, vested interests and power politics.

Evaluations of schemes are carried out by the government; but beyond getting regular studies conducted through external agencies, little or no corrective measures, based on their recommendations have been pursued with effect. As it happens, more often than not, by the time the evaluation of a certain programme/ scheme is hardly over, the next programme gets launched, afresh and without reference to possible lessons learnt through a thorough evaluation of a previous programme.

Unfortunately, even after a decade of economic reform, hardly there seems any improvement so far as the basic infrastructure for rural areas is concerned. During the post-reform period, for instance, between 1993-94 and 2001-02, not only has the share of budgetary expenditure on all social services and poverty alleviation programmes declined from 2.08 to 1.87 per cent, but also the share of rural development in all social services and poverty alleviation programmes has fallen from about 32 to 25 per cent.

02. Planning and the Rural Sector

It is impossible to ignore the rural sector whenever strategies of development are pursued. That Indian planning has a history of emphasizing and intervening in the problems of the rural sector is well appreciated. It was around mid 1970s that the concept of basic minimum needs came into the policy frame, with an explicit acknowledgement of worsening rural poverty situation and large scale unemployment. During the Sixth Plan, issues relating to basic infrastructure were sought to be addressed in a rather cohesive and more direct manner than before. The Integrated Rural Development Programme (IRDP) was introduced as a major strategy to create gainful employment through helping generate resource base at the household level that would, ultimately, remove poverty.

In spite of a well spread and adequately staffed rural development machinery with a supposedly strong bureaucratic, administrative and training network, the results of the IRDP and related programmers were most unsatisfactory, with unbelievable stories of manipulation and misuse of funds being reported time and again. As the Draft Approach Paper to Tenth Plan (p. 5) has surmised, *'the projects undertaken under the programme suffer from numerous defects including especially sub-critical investment levels; unviable projects; lack of technological and institutional capabilities in designing and executing projects utilising local resources and expertise; illiterate and unskilled beneficiaries with no experience in managing an enterprise; indifferent delivery*

of credit by banks (high transaction cost, complex procedure, corruption, one-time credit, poor recovery); overcrowding of lending in certain projects such as dairy; poor targeting and selection of non-poor; absence of linkage between different components of the IRDP; rising indebtedness; and scale of IRDP outstripped capacity of government and banks to absorb...Besides, the programme for upgrading skills, TRYSEM, was not dovetailed with IRDP. One discovered non-existent training centres and nonpayment of stipend in some cases.'

Reasons for such implementation failures varied extensively. Whereas many scholars and policy observers blamed it on a variety of problems inherent in the design and delivery mechanism of the programme (see, for instance, Rath, 1985; and Dreze, 1990), some located the glitch in the system itself. That is to say, for the state to conduct the 'passive revolution', 'irrational' politics was taking advantage of 'rational' planning not only to further the interests of the dominant ruling classes but also to legitimize their hegemonic rule, through involving the successful mobilisation and reproduction of the active consent of the dominated groups (Chatterjee, 1997: 94-9; and Byres, 1997: 71-2).

With the government and bureaucracy coming under severe criticism for their laxity, mismanagement and general distancing from the concerned people, the hither-to inconspicuous, the so called non-governmental and voluntary organisations (NGOs, for short), were considered to be 'closer' to the people and could deliver effectively. Through the Seventh Plan document, the government, formally acknowledged the importance of popular participation, especially in rural areas, for the successful execution of its programmes, and explicitly sought to engage NGOs in the implementation of various anti-poverty programmes and the MNP. Towards facilitating NGOs' involvement, especially since the mid 1980s, there has been both an increase and diversification of government funding made available to them. Grants to the NGOs are obtainable directly through the government as also para statal bodies like the Council for Advancement of People's Action and Rural Technology (CAPART), mainly for activities concerning infrastructure, both social and physical; for instance, to NGOs working in the areas of health care, drinking water, adult education, literacy, socioeconomic welfare of women and children, rural housing and forest development. With the growing drift/ proclivity towards economic liberalisation and reforms, the state increasingly expected the NGOs not only to emulate its own agenda and pattern of development, but also to actually assume governmental role in rural development (Sen, 1999: 344). A large number of NGOs did, in fact, undertake implementation of governmental programmes. The Eighth Plan, by when the reforms process had formally begun, was clearer and keener than the previous Plan in stressing the critical role of NGOs in carrying out development programmes at the grass-roots.

Despite state's proclaimed inclusion of NGOs in rural development programmes, the former's attitude and treatment towards the latter, so far as micro level functional aspects are concerned, have come under much criticism. As one important study would put it, the state-NGO relationships have often been 'characterized by the hostility of politicians, party workers, local elites, lower level bureaucrats, and lower level employees of the state towards NGO activity' (Sen, 1999: 353).

03. Chronic Rural Poverty:

The Bitter Reality It is well known that the achievement through planned development till almost the early 1960s, i.e., during the Third Plan, was commendable, relative if not to what the contemporary fast growing less developed countries achieved, but certainly to what was the growth rate during the colonial period. Despite this, a high proportion of rural population remained below poverty line; between 1960 and 1964 the rural poverty ratio

remained between about 57 per cent and 54 per cent, accounting for over 202 million people. The growth rate of GDP, subsequently, hovered around an almost fatalistic

Table 1: Dimensions of Poverty and Inequality in Rural India, 1973-2000

Year	Poverty Ratio	No. of Poor# (Million)	Poverty Gap Index	Lorenz Ratio	No. of Rural and Urban Poor# (Million)
1973-74	56.4	216.3	16.56	0.27581	312.3
1977-78	53.1	264.3	15.73	0.33861	328.9
1983	45.7	252.0	12.32	0.29759	307.1
1987-88	39.1	231.9	9.11	0.29826	307.1
1993-94	37.3	244.0	8.45	0.28190	320.3
1999-2000	27.1* 24.0*				

Notes: Numbers in millions ; * Based on 30 day recall ** Based on 7 day recall. Source: Ninth Plan (1997-2002): Institutional Development at http://planningcommission.nic.in and Economic Survey 2000- 2001 at http://www.nic.in. and clearly ignominious 3 to 3.5 per cent per annum, reflecting the combined effect of not only a series of bad agricultural years, idle industrial capacity and an unfavourable terms of trade against agriculture, but also political instability as through the decline and division of the monolith of the Congress party and rise of regional contingent politics.

Between the late 1960s and late 1970s, probably the most difficult times that encountered Indian development, the populism of promise to eliminate poverty remained the 'trump card' of both the Congress (I) as well as the Janata Party, which came to power towards the end of the 1970s. With or without the slogan of 'Garibi Hatao', the proportion of rural poor, in fact, hardly declined; even by 1977-78, the proportion had remained high at over 53 per cent implying that over 260 million persons remained below the poverty line even towards the end of the 1970s (Table 1). The outcome was, unfortunately, not in keeping with the claims of the two parties. The early 1980s witnessed the return of the Congress Party with redoubled vitality derived from a massive mandate. And with that the platitudes and programmes to abrogate poverty were invigorated. Now, the percentage of rural population below poverty line did climb down somewhat, but, not again, commensurate with the efforts and the hype. As Table 1 indicates, in 1983 the number of rural poor remained as high as 252 million even as the poverty ratio declined to about 46 per cent. With further reduction in the ratio to 39 per cent in 1987-88 and 37 per cent in 1993-94, one could talk of a 'secular' decline in the incidence of poverty.

Equally importantly the Lorenz ratio, the most commonly used measure of inequality, for rural India has more or less remained stable. But this stability, especially for the recent years, has begun to be questioned; 'there is reason to believe that the measures of inequality based on the NSS (National Sample Survey) consumption distribution may actually understate the true level of inequality in the country' (Ninth Plan 1997-2002: Institutional Development, section on Growth Performance and Poverty, at http://planningcommission.nic.in).

The total (both rural and urban) number of poor has practically remained at a staggering 320 million throughout the two decades spanning between 1973-74 and 1993-94. As per the NSS 55th round of survey, during 1999-2000 the poverty ratio for rural India has been estimated at about 27 per cent (based on 30 day recall) or at

24 per cent (based on 7 day recall). The results of this specific survey round, stated to have used a different/innovative methodology, are still being debated as to their comparability with results of the previous ones. Meanwhile, the latest available World Bank data shows a clear rise in the incidence of poverty in India. Accordingly, with a GNP per capita of 440 dollars in 1999 India continued to have the highest concentration of poverty with more that 360 million people (about 36 per cent of its total – both rural and urban - population), living below the official poverty line (Das, 2001).

After a decade of economic reforms, it is fairly obvious that the grand neo-liberal proposition that growth shall trickle down to the poor and elevate their levels of living has not come true. In a detailed analysis of poverty statistics by S.P. Gupta (as reported in Das, 2001), it has been established that the 1990s have hardly done anything for the poor in India, the rural poor, particularly. In fact, data suggest that during the reforms period not only was there no secular decline in poverty but actually there was an addition of 70 million people to the poverty category, between 1989-90 and 1997. Importantly, during the 1980s, when between 1983 and 1990-91 the incidence of poverty declined by 3.1 per cent per annum, the GDP growth per annum was 5.6 per cent. Almost as a reversal of the situation, during the 1990s, between 1990-91 and 1997 the incidence of poverty increased by 1 per cent annually although the GDP growth had accelerated during the same period.

The focus of the reform has been away from poverty alleviation programmes, or for the rural sector particularly, or even agriculture, the backbone of Indian rural economy. Plan outlays for rural development hardly rose during the 1990s. The ‘unmistakable’ urban-industrial bias of the reforms strategies have further accentuated rural-urban disparities in income (Bhaduri and Nayyar, 1996: 111; and Nagaraj, 2000: 2838). Moreover, the differences between per capita income of the rich and poor states have been on the rise during the reform period. As Jha (2001: 8) points out, ‘regional inequality in the incidence of rural poverty is increasing over time, particularly since the reforms began. Thus not only are the poorest of the poor getting ignored, they are also getting regionally concentrated’.

More by design and less by default, that the economic opportunities for the rural poor, who are anyway disadvantaged by high incidence of illiteracy, ill health and constricted access to basic physical infrastructure, failed to be created in a manner that would have energised the rural economy. This underscores the fact that growth of GDP per se does not automatically ‘pull up’ people into gainful employment or root out chronic and abject rural poverty (Dreze and Sen, 1995; Guhan, 1995; and Dev and Ranade, 1999)

04. State or Market ?

It may be pertinent to note that in order to counter the criticism of the government’s apathy towards social sectors during the first five years of the reforms process (this was amply reflected through the pattern and quantum of Plan expenditure on this sector and also the low ratio of this expenditure to the GDP at current prices), during 1996-97, an all-out effort was made to increase investment in social sectors towards “achieving distributive justice”. As most of these sectors came under the domain of the State List, a conference of chief ministers on Basic Minimum Services, held in July 1996, recommended the adoption of a set of objectives so as to strive towards their attainment by 2000. For our present purpose, these objectives included, 100 per cent coverage of provision of safe drinking water in rural areas, provision of Public Housing Assistance to all shelterless poor families, provision of connectivity to all unconnected villages and habitations. In addition to continuing all centrally sponsored schemes relating to the aforesaid basic minimum services, the states were to raise their annual

entitlement by 15-20 per cent annually. Further, it endorsed that 'the funds allocated for these Basic Minimum Services in the States' and Central Plans should not be diverted' (Economic Survey 1997 at http://www.nic.in/indiabudget/es97/CHAP10.HTM, pp. 1-2).

By 2001 the claims about fulfilling all the gaps in infrastructure for the rural poor have, literally, fallen by the way side. Not only has rural poverty persisted but there remain innumerable villages (not to mention their many habitations) which lack even the most basic facilities. It will be naive to state that there is no need for the same. But why did not the private capital flow to these regions? It is instructive to take note of the following from the 'Draft Approach Paper: Tenth Five Year Plan 2002- 2007' (at http://planningcommission.nic.in,):
'There are many areas, e.g. the social sectors, where its (the government's) role will clearly have to increase. There are other areas, e.g. infrastructure development, where gaps are large and private sector cannot be expected to step in significantly. In these areas the role of government may have to be restructured. It will have to increase in some areas of infrastructure development which are unlikely to attract private investment e.g. rural infrastructure and road development' (Chapter 1, p. 2. Emphasis ours).

In what follows, we shall discuss a few selected basic infrastructures with special reference to the issue of private sector participation. These infrastructural facilities in rural areas relate to sanitation, drinking water, roads and housing.

05. Sanitation Facilities

Probably one of the most dismal records that India has relates to sanitation, especially in rural areas. As per the Census of India 1991, it is truly a shame that a staggering 91 per cent of households in Indian villages did not have toilet facilities! As may be seen from Table 2, even at the turn of the

Table 2: Population Covered by Sanitation Facilities in Rural India, 1985-99 (Percentages)

Year	Population Covered
1995	0.7
1990	2.4
1995	3.6*
1998	8.1*
1999	9.0*

Note: * With government initiative only. Authentic data on coverage through private initiative is not known. Percentage coverage is based on population covered in current year to corresponding 1991 Census. Source: Government of India, Economic Survey 2000-2001, p. 208. New millennium and almost a decade since the reforms began, a meagre 9 per cent of rural population had been covered by some form of sanitation. This is an infrastructure of utmost urgency and no time needs to be wasted over such issues as whether there exists a demand for it, whether class and caste factors prevail upon the decision to possess and use such facilities. In a country where rural infant mortality rate has remained as high as 82 per thousand live births (1993 figure based on Sample Registration Survey prepared by the Registrar General of India) and a major cause of mortality is diarroheal diseases (occurs mostly due to oral faecal infection) sanitation remains the crucial option. It is rather unfortunate that when Indian scholars and planners debated for decades over rural poverty and its correlates hardly one comes across a study that has undertaken careful analysis of the pathetic performance in rural sanitation (this was despite valuable data being made available in the NSSO, Census and other rural development data sources).

Notwithstanding the dearth of studies in this field, especially relating to demand for and willingness to pay in the rural Indian context, it will be worthwhile to consider provision of household level facilities, rather than common toilets. In case of common toilet arrangements in urban and semiurban areas, mostly through the very successful Sulabh International efforts, the facility is mainly used by a non-resident and transient population. However, in rural areas, at a residential level, such a concept will be difficult to operationalize. In fact, maintenance on a regular basis will remain the most ticklish issue to handle. In an extensive field survey based study (Das and Visaria, 1998), concerning evaluation of an intervention under the Integrated Rural Sanitation Programme conducted in north Gujarat, it was learnt that most beneficiary households reported the use of latrine facility by all members of the household. What is interesting to note, however, is that among the reasons given for the use of facility, hygienic considerations did not receive prime attention. Whereas this could be reflective of laxity in efforts at IEC (information, education and communication) the clear preference for the facility, presumably, indicates that once a facility is created its advantages begin to be recognized and it gets used. This was an instance of hardware-induced change in sanitation practices. The provision of latrines under this scheme to some households had generated a high demand among the non-beneficiaries to have them. Nearly 90 per cent of those surveyed indicated their willingness to have latrines constructed. About 40 per cent wanted some subsidy but the rest were willing to pay the full amount themselves, although opting for a variety of modes of payment. The spokespersons of the nodal agency also confirmed this observation and indicated that they had been approached by non-beneficiary households for toilet components, design and possible subsidies. Such demand was articulated by all households regardless of their socio-economic status. Also, contrary to popular belief, there was no social inhibition about having a latrine within one's house premise. However, for some who face the space constraint, provision of community latrines on the common village land, although attractive, is not an effective solution because of the problems with regard to maintenance, and the sharing of responsibilities. It seems possible that in future similar projects can be viably implemented on almost selffinancing basis. Therefore, creation of a revolving fund or establishment of a sanitary mart, where latrine components can be made available at reasonable price and on an instalment basis, may also promote the adoption of sanitary facilities among many segments of the people. However, the problem remains for those poor households who do not have enough land for constructing the toilets. Whether inexpensive or free land provisioning is possible is a matter that needs attention. As private investment would certainly be disinterested in this sphere, the state has to devise mechanisms to address this issue.

Table 3: Sources of Drinking Water in Inhabited Villages in India

Source	Villages%
Well	69.8
Hand pump	55.9
Tube well	21.1
Tap	18.2
Tank	14.3
River	10.0
Nala	3.6
Canal	3.5
Fontain	2.6

Spring	1.7
Lake	0.1
Others	4.5

06. Drinking Water Supply:

In the face of fast deterioration of quantity and quality of groundwater resource, mainly attributable to overdrawal, wastage and polluting by competing sectors and/or individuals (typically, industrial units, large farmers and irresponsible urban dwellers) providing clean and safe drinking water has emerged as a major challenge, especially in rural areas. The dual phenomena of scarcity and use inefficiency qualify drinking water for an 'economic' good. However, unlike the urban situation, levying user charges for using water for domestic purposes in rural areas has not been quite acceptable in rural regions. The public good character of water is more pronounced at low incomes in rural settings. Given the massive backlog in coverage in Indian villages, improvement of infrastructure for rural water supply would naturally involve large capital investment and long payoff period. It would, therefore, be difficult to attract private investors in to such a sector where returns to investment would not only be uncertain but be delayed. 'High-risk, long payback periods and pricing limitations of the RWSS (Rural Water Supply and Sanitation) sector as presently structured, serve as serious disincentives to potentially interested parties. Such disincentives discourage even governmentsponsored credit facilities…' (World Bank, 1999: 41). Further, rural water supply has the characteristics of both public and open access goods. This dual identity renders its excludability low. Considering Plan investment for rural water supply as a proportion of public sector Plan, it may be seen that there has been a slow rise from 0.15 to 2.47 per cent during the eight Plans. State expenditure can grow much more in this sector. However, the case for recognizing the growing cost and its sharing by the beneficiaries has been gaining strength, particularly in various global fora on the problem. Supply driven approach has been undermined for its inefficiency and demand responsiveness and involvement of local community have been underscored as the most effective mechanism for providing drinking water in rural areas (Pendley, 1997: 10). In fact, during the International Drinking Water Supply and Sanitation Decade (1980-1990) a variety of modes and mechanisms of charging user costs had been experimented with. However, it was learnt that implementation of effective pricing policies remained an "intractable" problem. 'Many pricing policies have failed to generate the volume of revenue anticipated or to ensure the long-term sustainability of services. In addition, the poor have in many instances failed to pay for or benefit from expanded services' (Secretariat for the Global Consultation, 1990: 42). An important loophole in India in the conventional estimates of investment requirements and price fixation is the inclusion of only "public safe" sources of drinking water, i.e., hand pumps and piped systems. Such an approach can lead to gross errors about the costs to be borne by users as it does not consider alternative local sources of drinking water (especially in areas with little groundwater, or polluted aquifers) those would substantially influence not only the quantum of water use but also the type of system used/required. The costs would go up in such cases. Table 3 provides an idea about the different sources of drinking water prevalent in rural India. The most prominent source, evidently, is the well, which is used by about 70 per cent of rural households; this figure is higher than that for either hand pumps or taps. Moreover, 'water available from a well within the household premises -- which is, in fact, the main source in most rural areas – must also be regarded as being reasonably safe. In some States like Assam, Orissa and Kerala, the inclusion of water available from wells within the premises makes a significant difference; the percentage of rural households with access to safe drinking water rises then from about 43 to nearly 61 per cent in Assam, from a little over 35 to nearly 47 per cent in Orissa and from as low as 12 to over 71 per cent in Kerala. These are areas with heavy

rainfall and where it is customary for rural households to have wells within their premises' (Raj, 1996: 3). Quite different from the approach adopted for urban water pricing, the estimation of user charges in rural areas must consider the potential of these alternative sources of water as these can considerably reduce user costs. The investment requirement of installing piped water system for all or most rural population could not only be huge but may also be unwarranted. The plausibility of provision of hand pumps (with the average cost of a hand pump being around Rs. 20000) at household level will also depend crucially upon the effective demand, especially from the poor. The major issue in rural water sector especially in dryer areas is enhanced supply of fresh water by both augmenting (maintaining the operational sources, rejuvenating the defunct ones and developing alternative sources) and effectively preventing (through legislation) misuse/ overuse of the resource by the influential and vested interests. Mispricing has resulted in excessive use of water for irrigation when drinking water needs are taken care of. The enormous costs of unchecked tapping of fresh water bodies, and pollution by competing sectors not only amounts to shifting the financial burden to the hapless and underprivileged, but also increasing their vulnerability to ill health, and even death. Moreover, such irresponsible water use can actually result in degradation of the resource.

07. Roads

In an interesting analysis of effect of infrastructural expenditure by government on rural poverty reduction and productivity growth, it has been shown that promotion of rural roads has one of the most beneficial impact on rural development. 'Investment in roads reduces rural poverty through productivity growth, but also through increased non-agricultural employment opportunities and higher wages' (Fan et al., 2000: 3587). Numerous studies have established the positive relationship between rural connectivity and development; rural roads provide vital links that foster effective access to and utilization of a host of important social and physical infrastructure. A multitude of benefits are attributed to rural road development including increased agricultural production, better farm prices, growth of dairying, rural industrialization, better educational standards and higher life expectancy; in short, balanced and faster development of rural areas. Construction and maintenance of rural roads have remained an important component and have received impetus through increased state funding in a number of development schemes, including the Food for Work Programme, MNP, National Rural Employment Programme (NREP), Rural Landless Employment Guarantee Programme (RLEGP) and Jawahar Rozgar Yojana. The ambitious Lucknow Plan (1981-2000) even had estimated rural road requirement for the country and had spelt out various measures to develop rural roads. Further, the Basic Minimum Services Programme (Rural Roads) envisaged connectivity of all villages and habitations by all-weather roads by 2002, although under the recently announced Prime Minister's Rural Road Development Project the targets, as usual, have changed. According to this new centrally sponsored programme, whereas all villages with minimum 1000 population will be connected by all-weather roads by 2003, settlements with minimum 500 population will be connected by 2007, i.e., by the end of the Tenth Five Year Plan. Notwithstanding these many programmes and pronouncements, as per most recent information, only about 56.5 per cent of villages had been connected by end March 1997. As the NATPAC Report (at http://www.panasia.org.sg/nird/natpact.htm) observes, the tardy progress of rural roads can also be gauged from the fact that several states have less than 50 per cent settlement connectivity! The big question is whether private investment will come forward to this sector. Going by Plan documents, it is understandable that private sector participation in road sector has been confined to development, maintenance and operation of specified highways (national and state), expressways, bridges and bypasses. Rural roads, particularly, those needed to link remote, hilly and backward settlements are hardly profitable to the private operator. Public investment must have to come in a big way and without further delay. This crucial rural infrastructure, neglected

during the reforms decade, has to be state financed in a time bound manner, if only to prevent further rise in urban-rural disparities in growth and resultant dysfunctional ties.

Table 4: Profile of Housing Loans Advanced by GRUH

Year	Cost/unit (Rs)	Loan/unit (Rs)	Monthly family income of the application (Rs)	Area of dewelling unit (sq.m)
1994	112712	85596	4234	47.95
1995	139606	74596	3735	40.67
1996	152130	97674	4863	51.53
1997	197097	119920	6209	56.65
1998	235980	149843	7401	69.73

08. Housing

The rural sector accounts for about 65 per cent of the shortage in housing stock. According to the Ministry of Rural Areas and Employment, there was a shortfall of about 14.3 million housing units in the rural sector in 1991, which was expected to go up to 16.4 million units in 2001 and 24.4 million units in 2121. Though the households to houses ratio has declined marginally between 1981 and 1991 (from 1.05 to 1.03), the difference in absolute terms between census houses and households in rural areas was estimated as 365 million in 1991. Thus, there is a long way to go before the goal of equitable distribution of shelter resources is achieved. Earlier housing initiatives in the government sector in India had an explicit bias in favour of the urban sector. Virtually, there was no allocation made for rural housing till the end of the Fourth Plan, though a scheme was launched in 1971 to provide land sites and construction assistance to rural landless labourers. This scheme which was started in the central sector was later shifted to the state sector in 1974. The later Plans addressed the issue of rural housing as part of the MNP. A nominal sum of assistance given per site or per family under MNP was supposed to provide for a developed plot, approach roads and masonry tube wells for a cluster of 30 to 40 families. The basic principle of shelter provision under this scheme may be said to be one of `aided or assisted self help', whereby the government selects the potential users (beneficiaries), arranges for financing and administrative procedures, and the users provide the entire or part of the labour input. This, in fact, is the most conventional form of sponsored self help housing. In line with this strategy, house construction was one of the major activities of the rural employment programmes; such as the NREP and the RLEGP launched during the 1980s. However, there were significant variations across states in terms of the rural housing policies followed. Whereas some states insisted on beneficiary contribution from their own savings or borrowed funds, some allowed the entire cost to be borne from the NREP/ RLEGP funds. The National Housing Policy (NHP) drafted in 1994 aimed at developing housing as a major economic sector. It envisaged the role of the state as the facilitator (rather than a provider or builder) in helping the most vulnerable sections of the population to acquire affordable shelters by providing them with access to developed land, appropriate building material and technology. The Indira Awas Yojana, the largest rural housing scheme to have been launched in India, has been modelled as a programme that epitomises these aspects. Not only that it has failed to instil the spirit of self-help in the poor people, but it has come to inherit all the ills of target oriented programmes. At the other end, the outreach of mainstream housing financial institutions like the Housing Development Finance Corporation (HDFC) and the National Housing Board (NHB) still remain about 10 per cent. Also, they have kept themselves away from the rural poor as lending to them is considered

risky and non-profitable. Even the specialised rural housing finance agencies have focused on the 'creamy layer' of the rural clientele. For instance, the average loan size of the Gujarat Rural Housing

Table 5: Agricultural Workers in Rural India, 1951-91 (In Millions)

Year	Rural pop[ulation	Cultivations	Agricultureal labourers	Other workers	Total workers
1951	298.6(82.7)	69.9(49.5)	27.3(19.5)	42.8(30.6)	140.0(100.0)
1961	360.3(82.0)	99.6(52.8)	31.5(16.7)	57.6(30.3)	180.4(100.0)
1971	439.0(80.1)	78.2(43.4)	475.(26.3)	54.7(30.3)	180.4(100.0)
1981	523.9(76.3)	92.5(37.8)	55.5(22.7)	96.6(39.5)*	244.6(100.0)
1991	628.7(74.3)	110.7(35.2)	74.6(23.8)	128.8(41.0)*	314.1(100.0)

Notes: * Includes marginal workers ; Figures in parentheses in second column represent percentages to total population for the respective years. Figures in parentheses in 3rd, 4th, 5th and 6th columns relate to percentages to respective total workers. Source: Statistics at a Glance at http://www.nic.in/agricoop/statistics/pop1.htm Finance (GRUH) in March 1998 was reported as Rs. 149843 and monthly family income of the applicant Rs. 7401 (Table 4). Nearly three fourths of the housing finance needs are met from informal sources like household savings and employee housing loans advanced by private and public agencies. It is clear that the poor are not in any way part of this system. Under these circumstances, only a network of decentralised financial institutions with their resources deployed over a variety of housingrelated activities (like land assembly, housing upgradation, infrastructure and servicing) can take care of the unmet housing demand of the rural poor. Other than the provision of finance, an enabling housing policy should have institutional arrangements to ensure supply of affordable and appropriate building materials and technologies. As far as the supply of land is concerned, it is proven beyond doubt that redistribution of land is a prerequisite to ensure the poor a roof over their heads, however tattered it may be.

09. Crucial Role of the State

Even from this limited enquiry, it is obvious that private capital has not been forthcoming and would probably not, in the foreseeable future, enter into the arena of basic rural infrastructure. It is important to realise that the population that we are concerned with has such low levels of income and standards of living that their ability to pay is low. Yet the external and private benefits are very large. In the typical literature on privatization and commercialization of infrastructure we often come across "illustrative" cases of urban dwellers' willingness and ability to pay for the aforesaid basic infrastructural facilities. The examples of their readiness to pay relatively higher prices (e.g., for 'mineral' water, accessing health services, using paid common toilet facilities, commuting to workplace, taking recourse to private transport or renting residential accommodation), even when the income levels may not be high, have been highlighted often to argue for commercialization of rural infrastructure. These evidences are not contradictory because rural poverty can be far sharper than in urban areas, and many goods and services can hardly be excluded, especially at low levels of service. There is little logic to the contention that because the state has failed `massively', there is no alternative to the private sector for basic rural infrastructural services. The state need not fail massively, and there is still scope for the state in infrastructure in a more focused approach, wherein these activities with vast social benefits are taken up - water, sanitation, roads and housing. Cross subsidisation is severely limited.

10. Land, the Key Endowment

Land is the prime source of endowment in rural India. Table 5 indicates the landholding pattern of small and marginal cultivators only. The most striking aspect of this information is that there has been a rise in both the number and proportion of marginal and small farmers from 1970 to 1991. They constitute a staggering three-fourths of total agrarian workforce in India. The gradual fading out of land reforms as a powerful economic and political agenda of transformation of the Indian society questions the seriousness of current efforts to bring about distributive justice. The most durable solution to penury and discrimination lies in land reforms, especially in an excessively land depending economy like that of India. It may seem as tampering with the lid of the can of dangerous worms in the time of reforms of the 'second generation', but that holds a potential promise.

Conclusion

Five decades of development planning in India has failed to ensure a decent life for large numbers of people residing in rural areas. Despite numerous large-scale rural development projects, the number of people in absolute poverty has not significantly reduced severe deprivation still pervades rural areas. The lack and / or inadequacy of basic, social and physical infrastructure is still a major constraint on progress in many villages. Even during the last decade of economic reform, which began in 1991, the rural infrastructure deficit has barely shrunk. The natural reluctance of private investors in rural infrastructure projects can be explained not only by the low return on capital, but also by the uncertainties and delays inherent in achieving the expected incomes of poverty-stricken users. This paper highlights an effect of crowding out private capital from "unprofitable" rural projects in important sectors such as the sanitary environment, drinking water, roads and housing. While the role of the state remains crucial in promoting these sectors, land reform is an aspect that has been seriously neglected. The role of land in rural areas must be reconsidered, and appear as a major orientation in terms of endowment of assets, an option likely to create at the same time an appropriate effective demand for rural infrastructure, while ensuring a production process. effective.

References.

[1] Bhaduri, Amit and Deepak Nayyar (1996), The Intelligent Person's Guide to Liberalization, New Delhi: Penguin Books.

[2] Byres, Terence J. (1997), 'Introduction: Development Planning and the Interventionist State Versus Liberalisation and the Neo-Liberal State: India, 1989-1996', in Terence J. Byres (ed.), The State, Development Planning and Liberalisation in India, Delhi: Oxford University Press, pp. 1-35.

[3] Chatterjee, Partha (1997), 'Development Planning and the Indian State', in Terence J. Byres (ed.), The State, Development Planning and Liberalisation in India, Delhi: Oxford University Press, pp. 82-103.

[4] Das, Aditya Raj (2001), 'Economic Reforms and the Poor', Deccan Herald, March 3, at http://www.deccanherald.com/deccanherald/mar04/spotlite1.htm.

[5] Das, Keshab (2000), 'Rural Drinking Water Supply in India: Issues and Strategies', in Sebastian Morris (ed.), India Infrastructure Report 2001: Issues in Regulation and Market Structure, New Delhi: Oxford University Press, 269-77.

[6] Das, Keshab and Leela Visaria (1998), 'Issues in Rural Sanitation: Lessons from Gujarat', Working Paper No. 98, Ahmedabad: Gujarat Institute of Development Research.

[7] Dev, S. Mahendra and Ajit Ranade (1999), 'Persisting Poverty and Social Insecurity: A Selective Assessment', in Kirit S. Parikh (ed.), India Development Report 1999-2000, Delhi: Oxford University Press, 49-67.

[8] Dreze, Jean (1990), 'Poverty in India and the IRDP Delusion', Economic and Political Weekly, 25 (39), pp. A-95 – A-104. Dreze, Jean and Amartya Sen (1995), India: Economic Development and Social Opportunity, Delhi: Oxford University Press.

[9] Fan, Shenggen, Peter Hazell and S.K. Thorat (2000), 'Impact of Public Expenditure on Poverty in Rural India', Economic and Political Weekly, 35 (40), pp. 3581-8.

[10] Guhan, S. (1995), 'Poverty and Social Security', in Shobha Raghuram, Heiko Sievers and Vinod Vyasulu (eds), Structural Adjustment: Economy. Environment. Social Concerns, New Delhi: Macmillan India Limited, pp. 242- 50.

[11] Jha, Raghabendra (2001), 'Growth and Rural Poverty', The Economic Times, May 28, Mumbai Edition, p. 6. Nagaraj, R. (2000), 'Indian Economy since 1980: Virtuous Growth or Polarisation?', Economic and Political Weekly, 35 (32), pp. 2831-9.

[12] Nair, Tara S. (1999), 'Housing: The Missing Concerns', Economic and Political Weekly, 34 (28), pp. 1871-2.

[13] Nair, Tara S. (2001), Concurrent Evaluation of Indira Awas Yojana (Rural Housing Scheme): All India Report. Submitted to the Ministry of Rural Development (Unpublished, Mimeo).

[14] Pendley, Charles (1997), 'A Demand-Based Approach to Rural Water Supply and Sanitation', in K. Pushpangadan (ed.), Proceedings: National Seminar on Rural Water Supply and Sanitation, Trivandrum: Centre for Development Studies.

[15] Raj, K.N. (1996), 'Rural Housing in India', Kurukshetra, 44 (8 and 9). Rath, Nilakanth (1985), 'Garibi Hatao: Can IRDP Do It', Economic and Political Weekly, 20 (6), pp. 238-46.

[16] Secretariat for Global Consultation (1990), Global Consultation on Safe Water and Sanitation for the 1990s: Background Paper, Government of India, New Delhi.

[17] Sen, Siddhartha (1999), 'Some Aspects of State-NGO Relationships in India in the Post-Independence Era', Development and Change, 30(2), pp. 327-55.

[18] World Bank (1999), Rural Water Supply and Sanitation, Washington, D.C.: World Bank and New Delhi: Allied Publishers.

Tumbe Group of International Journal
A Peer Reviewed Multidisciplinary Journal
ISSN: 2581-8511
Volume- 4
Issue-1
Jan-April: 2021

HUMAN SCARIFISE –FOLK BELIEF AS TO THE CONSTRUCTION OF PAVAGADA FORT OF KARNATAKA

Dr. Prasanna
Associate Proffesor of History
Government First Grade College, Koratagere,
Tumkur District, Karnataka State

Abstract

Pavagad is a taluk Headquaters of Tumkur District of Karnataka State. It is situated at a distance of 90 Kms North-West of Tumkur City and at the southern side of Pavagada Hill as well. The early name of Pavagada is Pagonde, Pamukondoga and Paughar. It means snake hill and it named after a Nagarakallu (figure of snake on stone) discovered at Pavagada hill.

Keywords: Pavagada is Pagonde, Pamukondoga, Nidagal Palepattu, Saraswathi, Muthyalamma

Introduction

After the decline of Vijayanagar Empire in the battle of Talekote in 1565 A.D, there were number of petty states (palepattu) emerged and started to rule independently. Among them the Palegars[1] of Pavagada (Pagonde Palepattu) is one such petty state emerged at Pavagada. Ballappa Nayaka was the founder of Pavagada Palepattu (state) who ruled between 1600 A.D – 1620 A.D. Ten[2] rulers ruled this Pavagada Palepattu Nearly 175 years (1600-1774). The last ruler of this dynasty was Pedda Thimmappa Nayaka (1744-1774) defeated by Pradhani Venkappayyas[3] the administrator of Madhugiri region and subordinate of Hyder Ali in 1774. These Palegars belonged to Golla caste (cowherd). The either side of the North Pinakini river of Pavagada Taluk and Northern part of Nidagal Palepattu region maintained by Pavagada Palegars.

From time immemorial, Human sacrifice was a common belief and practice in Karnataka, while constructing tanks, forts, New towns, Canal etc., As it was a invariable and common belief that without human sacrifices any construction like tanks, forts, canals. In Karnataka there are ample such instances available viz., Bhagirathi's Keregehara, the sacrifices of Kempaambo[4] of Bendakalur or present Bangalore for the completion of fort wall of Bangalore City, the sacrifices of women trios namely Saraswathi, Muthyalamma and Kottamma for completion and success of the Pavagada hill fort and so on so forth were considered to be incomplete. Such human sacrifice involved pregnant woman, especially belonged to lower caste.

It is important to note here an aspect that usually and only the women of lower caste were sacrificed their life. But as far as the construction of Pavagada hill fort is concerned not only the women of lower caste but also woman of upper caste sacrificed their life for the people, king and town. There are three important stories related to the sacrifice of three pregnant ladies to the Pavagada fort. When the Palegars of Pavagada, for the safety of his people decided to construct hill fort at Pavagada and the sought the help of his subjects, naturally his subjects whole heartily and overwhelmingly assisted the king to construct the fort.

The statue of Sarswatamma on the main entrance of fort (Hebbagilu) the prevailing names of the Bastions and practices etc., explain the sacrifice of the people and the three pregnant women of Pavagada. In memory of the sacrifice of Brahmin Saraswthi her statue has been carved out on the main entrance (Hebbagilu) of the fort wall. Moreover to mark the sacrifice of Koracha Muthyalamma one of the Bastions (Buruju) of the hill fort is named as Koracha Muthyalamma Buruju, where she had sacrificed her life and it is still popular. The third is popularly known in Pavagada hill fort is Mahasaadvi Bhovi Kottamma Bastion where she sacrificed her life. There are some living rituals practices also testified and kept alive their sacrifices. To mark and Perpetnate the great sacrifice of Bhovi Kottamma the Palegar[5] ordered that during the festival of god Venugopal swamy, especially on Rathothsava Dina (Car Festival) day the chariot (Ratha) of Venugopala swamy should move upto the Kotamma Buruju every year without fail. The practice is continuing even today.

It is understood from the available evidences that several pregnant women were sacrificed their life during the construction of the Pavagada hill fort, especially for the construction of first two rounds of the Pavagada hill fort. The three such sacrifice incidents are as follows:

1. **The Sacrifice of Saraswathi**

As per the order of the Palegar the workers started the construction work of the outer wall of the Pavagada hill fort especially they built Hebbagilu (Main gate) first in the eastern side. But unfortunate thing happened that the Hebbagilu collapsed on the same night. The workers thought that the gate fell down due to the imbalance and built it again. But again the gate fell down again and again continuously. As a result, the workers brought this matter to the notice of Palegar. Naturally the Palegar who discussed this matter with Rajapurohits (Royal Priests), Jyothisis. As usual they suggested the age old and ready made remedy that the sacrifice of pregnant woman would stabilize the gate. The Palegar naturally ordered his minister Subbaraya to do so. When the minister Subbaraya came out in search of pregnant women he found three pregnant women of three different classes.

Subbaraya the minister of Palegar who belonged to Brahmin caste, had a daughter called Saraswathi, she gave in marriage to a person of Penagonde. As she was pregnant she came to father's house for chochhala herege (first delivery). But in the mean time her father Subbaraya was worrying of Palegar's order. Daughter Sarsawathi observed the tense of her father and enquired about the cause, then he disclosed the matter that he is in searching of pregnant ladies for sacrifice.When Saraswathi came to know the fact she thought that "It was her duty to fulfill the words of her father and as herself a pregnant, it was better to sacrifice herself for the wellbeing of her people and her motherland she also thought that it would enhance the pride of her father and herself". Then she went eastern entrance (gate) and in front of it she herself sacrificed her life. The next morning workers saw the incident and informed the matter to Subbaraya and the Palegar, both of them rushed to the gate at once and condoled the death and appreciated her great deed. Then the workers started the main gate and completed it soon and the gate stood firmly, pleased by this the Palegar in memory of Saraswathi carved a statue of Sarswathi on the door of the gate. We can see the Statue of the Sarswathi on the Pengonde gate even today.

The sacrifice of Sarswati resembles the incident of Bhagirathi of Keregehaara where Bhagirathi also sacrificed her life to save the respect of her father-in-law Mallanna Gowda where Mallana Gowda constructed a big new tank, but it was not filled completely even though there was sufficient rain. Then astrologers advised him that if his daughter-in-law sacrificed her life the tank will be filled completely, Bhagirathi the daughter-in-law of Mallanna Gowda naturally sacrificed her life by jumping into the water of the newly constructed tank. Then the tank completely filled by water.

2. The sacrifice of Bhovi Kottamma

When as a result of Saraswathamma the first outer round of fort wall of the Pavagada hill fort completed, the Palegar decided to construct the second round of the fort wall for the extra safety of the people. Palegar therefore, assigned the construction work to Bhovi caste people then they started the construction work of fort wall, but it was not completed because like the first round the fort wall, the second round of the wall also collapsed at the night again and again. Naturally the Bhovi workers brought the matter to the notice of Palegar. The Palegar then worried about the incident and went to bed and he saw a dream on that night that the goddess Maridevi asked a sacrifice of Pregnant woman for her. On the advice Palegar ordered to construct a room inside the Bastion and kept all the necessary things and in the evening inside the room they sent a pregnant woman called Kottamma belonged to Bhovi caste and ultimately closed the room and constructed the Bastion. Then the Bhovis easily completed the work of Bastion and the Bastion stood firmly.After this some unprecedented incident started to happen in and around the Bastion, that child's cry, light from the Bastion and some were claimed that they received some gifts from the ventilator. After hearing these incidents the Palegar declared Kotamma as 'Mahasaadvi' later on the people began to call the Bastion (where the Kottamma died) as 'Kottamma Buruju. Moreover the Palegar also ordered that during the festival of god Venugopala Swamy on Rathotsava Dina (Car Festival Day) the chariot (Ratha) of Venugopala Swamy should move upto the Kotamma Buruju every year without fail. Further the people honouring Kotamma with Green Sari, Blouse, Bangles, flower and Madilakki even today.

3. The Sacrifice of Muthyalamma

For the safety of the people of Pavagada the Palegar engineered to establish a Bastion on the right side of the Penugonde entrance of outer round. As usual the workers started the construction work of the bastion, but the bastion fell down again and again. Naturally once again the workers informed this to the Palegar. As a result the Palegar consulted an Astrologer in this regard and the astrologer suggest the same remedy of sacrifice of pregnant woman. Then the Palegar ordered to identity such pregnant woman. At last, they found that the daughter-in-law of Koracha community leader called Muthyalamma was pregnant. Then on request of Palegar the leader of Koracha community sent his daughter-in-law. With all respect rituals Muthyalama was sacrificed to the fort. Then the Bastion stood firmly after the sacrifice of Muthyalamma. As a mark of respect, the people started to call this Bastion as 'Koracha Muthyalamma Buruju'.

Conclusion

The above three incidents of sacrifices of pregnant women such as Bharmin Saraswathamma, Bhovi Kottamma and Koracha Muthyalamma explains the exploitation of innocent incapable women by the Palegars, rulers, system and male dominated society and also it shows how the people blindly believed the words of soothsayers and Astrologers. But it is note worth to mention here that the women of all castes became the prey of the system that too the sacrifice of Brahmin woman is an instance of rarest in the rare.

References

[1] The Portugal Traveler Nuniz called these 'Palegars' as 'Captains' and mentioned that there were nearly 200 such 'Captains' in Vijyanagar Empire.

[2] In 1774 PRADHANI VENKAPPAYYAS THE GOVERNER OF MADHUGIRI, NIDUGAL, MIDIGESHI, PALEPATTU who on behalf of Hider Ali of Mysore State invaded Pavagada and imprisoned Pedda Thimma Nayaka and his brothers Chikkappa Gowda, Chikka Venkatapati and whole family was kept at Madhugiri prision.

[3] MAGADI KEMPEGOWDA for the protection of his territory decided to construct a fort. But the main entrance (Dwarabagilu) was collapsed on the same night of the construction and the worried Kempegowda sought the assistance of Astrologers.

Tumbe Group of International Journal
A Peer Reviewed Multidisciplinary Journal
ISSN: 2581-8511
Volume- 4
Issue-1
Jan-April: 2021

TRIBAL COMMUNITIES AND COVID-19 –A STUDY

Dr. LEPAKSHA. S. R.
ASSISTANT PROFESSOR
DEPARTMENT OF SOCIOLOGY
GOVERNMENT ARTS COLLEGE [AUTONOMOUS] CHITHRADURGA
EMAIL: lepakshahiriyuru@gmail.com M-9986572664

ABSTRACT

The tribal people also practice Hunting and gathering. In addition animal husbandry and crop cultivation are also undertaken. Hence a specific territorial affiliation and integration obtains. A major factor in community is the tie of blood relationship between the members. They have faith in their having descended from a common real or mythical ancestor and hence believe in blood relationship with other members. Kinship bonds play an important role in tribal organization. Descent groups such as lineages and clans are generally well developed. India is home to **104 million tribal people in India**, concentrated in 10 different states. Spread across 705 tribes, they account for 8.6% of the country's population. Tribal people rank the lowest in various health, educational, societal indicators. Tribal and other forest-dwelling communities are inevitably getting affected by COVID-19 and the lockdown. The COVID-19 hotspots identified by the government include 19 scheduled districts, while positive cases have been reported from other tribal areas as well. The lockdown measures have had a drastic effect on a large population of poor and marginalized communities as it has caused a loss of livelihoods, physical hardships, lack of food and shelter, and economic distress. Tribals and other forest-dwelling communities have been adversely affected by COVID-19 and lockdown measures, according to a joint preliminary assessment report by **Community Forest Rights Learning and Advocacy** (CFR-LA), All India Forum of Forest Movements (AIFFM) and other rights groups. Earlier this week, the report was sent to the Ministry of Tribal Affairs. The "high levels of social deprivation and exclusion" has led to a prevalence of diseases and conditions like **malnutrition, malaria, leprosy, tuberculosis** (TB) and other diseases. "Absence of healthcare facilities can severely limit the capacities to deal with any major COVID-19 outbreak in tribal areas posing a serious threat to the tribal population.

Key words: Tribal, Indigenous, Forest Rights, Tribal Affairs, Lockdown, Health and Nutrition, Gramasabha.

INTRODUCTION

Tribal Society

A tribe is a large group of people that is distinguished from other groups mainly through its higher population density and its greater sedentary lifestyle.

The tribal people also practice Hunting and gathering. In addition animal husbandry and crop cultivation are also undertaken. Hence a specific territorial affiliation and integration obtains.

The tribe inhabits and remains within a definite and common topography. In the absence of a common topography the tribe would also loose its other characteristic features as community functions, language and culture etc.

The members of the tribe possess consciousness of mutual unity as the psychological element is an essential characteristic of the tribe.

The members of a tribe speak a common language as it generates a sense of communal unity among them. It sets them apart from other tribes. Each tribe is thus conscious of its homogenous ethnic identity.

The members of the tribe generally marry into their own group but I the changing socio-economic environment they are marrying outside their tribes as well.

A major factor in community is the tie of blood relationship between the members. They have faith in their having descended from a common real or mythical ancestor and hence believe in blood relationship with other members. Kinship bonds play an important role in tribal organization. Descent groups such as lineages and clans are generally well developed.

Each descent group often owns property jointly and corporately. Each descent group is usually exogamous. The enforcement of tribal endogamy (the rule which stipulates that a member of the tribe or any other group for that matter should marry another member from within that particular tribe itself) helps to maintain tribal identity.

The recognition of leadership is often present although there may not be a well-developed hierarchical political system. For protecting the members, political organization within a tribe is established and all authority of administration is vested in one person or group of persons.

A tribal committee is formed to render assistance in the form of advice to the tribal chief. They usually look after the wellbeing of the members.

A tribe's cohesion and integrity may come under threat from within as well as from outside. During such times authority and leadership become crucial in maintaining intra-tribal harmony and in directing inter-tribal warfare.

Each tribe's tradition and lore are distinct with its characteristic habits, customs, art, religious beliefs and so on.

Each tribe has its own political organization that maintains harmony and avoids notes of discord among its members. They usually negotiate with the political power of the state.

The tribal political and social organization is based on religion because social and political laws become inviolable once they are granted religious sanctity and recognition.

The authority of common religion is an important characteristic of the tribe. Life-cycle ceremonies and rituals are often given prime importance among the tribal people.

A tribe is constituted of many clans with laws of mutual reciprocity among its members. Some of the striking features that are present in many tribes are the presence of groupings such as age groups, dormitories, and secret societies and totemic groups.

India is home to 104 million tribal people in India, concentrated in 10 different states. Spread across 705 tribes, they account for 8.6% of the country's population. Tribal people rank the lowest in various healths, educational, societal indicators.

According to the policy brief titled 'Tribal Health in India – Bridging the gap and a roadmap for future and published jointly by the Ministry of Health and Family Welfare and Ministry of Tribal Affairs, Government of India (2018), the tribal in India are facing a triple burden of diseases.

Malnutrition, nutritional deficiencies and communicable diseases such as malaria and tuberculosis are widespread among many tribal communities. With rapid urbanization, environmental distress and changing lifestyles, there has been a rise in the prevalence of non-communicable diseases such as cancer, diabetes and hypertension. Besides, an instance of addiction of tobacco and mental illnesses is also increasing.

Tribal and other forest-dwelling communities are inevitably getting affected by COVID-19 and the lockdown. The COVID-19 hotspots identified by the government include 19 scheduled districts, while positive cases have been reported from other tribal areas as well.

The lockdown measures have had a drastic effect on a large population of poor and marginalized communities as it has caused a loss of livelihoods, physical hardships, lack of food and shelter, and economic distress.

There are reports from across the country of severe hardships being faced by tribal workers, including shortage or lack of supply of ration to these communities, combined with a loss of income.

Unfortunately, the lack of a targeted healthcare plan in place for the tribal to combat COVID-19 emergency raises serious concerns about spreading of the virus in trial communities.

A group of tribal and forest rights activists and experts have submitted a preliminary assessment report to the Centre, recommending a course of action to address the needs of the communities amid the pandemic.

Tribals and other forest-dwelling communities have been adversely affected by COVID-19 and lockdown measures, according to a joint preliminary assessment report by **Community Forest Rights Learning and Advocacy** (CFR-LA), All India Forum of Forest Movements (AIFFM) and other rights groups. Earlier this week, the report was sent to the Ministry of Tribal Affairs.

The report, titled 'Impact of COVID-19 outbreak and lockdown measures on tribal and other forest dwellers', comprises concerns shared by tribal communities. It has been compiled from information gathered by activists working on the ground and tribal rights networks from across the country.

"There is a lack of healthcare facilities in tribal areas and the lack of an institutional mechanism to address the loss of livelihood from **minor forest produces** (MFP) by tribal and forest dwellers,"

The restrictions on movement of tribal and pastoral communities and "recent changes in environmental policies affecting tribal rights are among the major concerns discussed in the report," he added. Dash said that among tribal, the particularly vulnerable tribal groups (PVTGs) are even more vulnerable as they are located in areas that have poor administrative and infrastructural facilities.

LACK OF ACCESS TO HEALTH FACILITIES

The "high levels of social deprivation and exclusion" has led to a prevalence of diseases and conditions like **malnutrition, malaria, leprosy, tuberculosis** (TB) and other diseases. "Absence of healthcare facilities can severely limit the capacities to deal with any major COVID-19 outbreak in tribal areas posing a serious threat to the tribal population.

As is well known by now, COVID-19 impacts people with compromised health conditions and low immunity,"

LOSS OF LIVELIHOOD FROM MINOR FOREST PRODUCE (MFP)

Almost 60% of annual collection of minor forest produce (MFP) or **Non-Timber Forest Produce** (NTFP) takes place between April and June. However, since the period has coincided with the lockdown this year, the report pointed out how the move was affecting the livelihoods of the communities.

Furthermore, the report highlighted problems being faced by PVTGs, issues faced by nomadic and pastoral communities, those arising due to forest land diversions, restrictions on the movement of tribes and problems related to non recognition of forest rights and tenurial insecurity.

The analysis that the lockdown has had an impact on the conduct of **Gram Sabhas in violation of the Forest Rights Act,** with instances of forest land diversion being reported. "The local tribes have been resisting such diversion of forests as it would cause destruction of their ancestral forests, displacement and loss of livelihoods.

It is a matter of concern that the union environmental ministry has been clearing forest diversion proposals at this time and has issued new guidelines relaxing forest and environmental clearance norms for mining by new lessees when people are in lockdown and cannot come out even to resist," the report noted.

The Centre and the tribal affairs ministry had not come up with a response plan for members of the community whose population is about 300 million.

"If the government does not come up with a special plan to address the tribals' issues amid the pandemic, the problems they face will only increase and persist," he added.

The analysis mentioned that responses by the ministry and the state governments have been ineffective, and recommended a set of actions to be taken.

The Forest rights' groups demanded the Ministry of Tribal Affairs to constitute a COVID Response Cell for tribal communities; to ensure and issue necessary guidelines or advisories to the states on measures to be taken for tribal and forest dwellers to deal with COVID-19 and the lockdown.

It mentioned that the ministry needed to ensure healthcare, food security, wage employment, strengthen MFP productivity, review forest diversions and ensure proper implementation of the Forest Rights Act (FRA) among others

Key Issues of Tribal Communities

1. Lack of healthcare facilities, COVID-19 information and testing kits

Lack of information and awareness among the tribal about the pandemic and required protective measures is a major issue in tribal areas. Tribal settlements are remotely located, making it particularly difficult for information to reach these areas.

The absence of healthcare facilities can severely limit the capacity to deal with a major COVID-19 outbreak in tribal areas, posing a serious threat to the tribal population.

It is a well-known fact that COVID-19 impacts people with compromised health conditions and low immunity. This further increases the risk of widespread infection to tribal population, many of whom are living in deprivation.

Allocation and monitoring of testing equipment in tribal areas is a major challenge, as testing is mostly limited in tribal areas.

2. Food Insecurity, Loss of livelihood and Unemployment

Food insecurity, accompanied by malnutrition and micronutrient deficiencies, is a major cause of concern. Access to **Public Distribution System** (PDS) is poor as the tribal and OTFD (Other Tribal Forest Dwellers) reside remotely.

Even if they are able to reach their nearby PDS centers, they are denied their share of the food material as they are not registered under the PDS center, or don't have ration cards or Aadhar cards.

However, the story doesn't end here. The much publicized 'Direct Benefit Transfer' scheme of the government doesn't cover this community. Most of the tribal people either don't have a bank account or, due to their remote location, their bank accounts are not accessible to them, making the situation all the more difficult for them.

3. Loss of livelihoods from Minor Forest Produce (MFP) and Non Timber Forest Produce (NTFP)

The MFP collection season begins from April and lasts uptil June, accounting for 60% of the annual collection. Unfortunately, this time, it has coincided with the lockdown period, affecting collection and the sale of these products.

The analysis suggests that approximately 100 million forest dwellers and tribal depend on MFP for food, shelter, medicines and sustainable income.

Unfortunately, the lockdown will result in ripple effects on the general health of women forest dwellers and resilience of their family members who are actively involved in collection and sale of NTFP products including bamboo, cane, fodder, leaves, gums and waxes.

4. Tenurial insecurity and non recognition of forest rights

Due to a lack of awareness, education and resources, most of the tribal and forest dwellers don't have recorded legal rights over forest land and resources. The tenure security of tribal and forest dwellers is key to ensuring their livelihoods and food security.

The Forest Rights Act has the potential to secure forest rights of at least 20 crore tribal and other traditional forest dwellers over 40 million ha (50% of India's forest land), covering 177,000 villages.

There are now several examples of empowered Gram Sabhas with **Community_Forest Resource (CFR)** rights under the Forest Right Act, who have improved the productivity of their respective CFRs and are sustainably managing them.

Many of these Gram Sabhas, working in the Vidharba region of Maharashtra, have generated higher revenue from the collection and sale of NTFPs, benefiting tribal collectors, while also retaining some funds for village development activities. These funds are now being utilized in a number of cases to deal with the situation created by the lockdown.

CONCLUSION

a. A COVID-19 response plan for the tribal community must be designed by the Ministry of Tribal Affairs. Comprehensive guidelines must be framed by the central and State governments to address the issues of this section of population. These guidelines must converge the benefits of PDS and Direst Benefit Transfer scheme for the tribal.
b. With the help of mobile health units and vans, adequate testing and healthcare facilities must be ensured. COVID-19 care centres must be set up in tribal locations.
c. Both the central and State governments must devise strategies to engage with forest produce traders to ensure purchase of MFPs. The tribal community collectors must connect with online buyers and sellers for their products.
d. To prevent the violation of rights of tribal communities and forest dwellers, the environment ministry must withdraw the forest clearance decision and other such guidelines issued during the lockdown .
e. Compensatory A forestation Fund Management and Planning Authority (CAMPA) should release funds to Gram Sabhas established with the tribal community for management of forest resources and livelihood activities to address the economic crisis due to COVID-19 lockdown. Post the lockdown, CAMPA should release job opportunities for tribal community members.
f. Effective implementation needs of the Forest Right Act needs to be in place to ensure tenurial security and recognition of forest rights of tribal people.

REFERENCES

[1] Prabodh Kumar E.D.-Tribal People of India, Society, Culture and Development
[2] Burman B.K.R.- Indigenous and Tribal People
[3] C.N.Shankar Rav-Study of India Society
[4] Social Media
[5] ICT and Websites

Part B

Other Indian Languages

ISSN: 2581-8511
Tumbe Group of International Journal
A Peer Reviewed Multidisciplinary Journal
Volume- 4
Issue-1
Jan-April: 2021

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ

ಡಾ. ಕೃಷ್ಣ ಮೂರ್ತಿ .ಎನ್ .ಪಿ
ಕನ್ನಡ ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು.
ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು, ದೇವನಹಳ್ಳಿ.
ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಂತರ ಜಿಲ್ಲೆ

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸುದೀರ್ಘ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಕಾಲಮಾನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ನೆಲೆಗಳು ರೂಪುಗೊಂಡಿವೆ. ಆದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಪಶ್ಚಿಮ ಜಗತ್ತು ಹಠ ಹಿಡಿದು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ಎರಡು ಮೂರು ಶತಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ರೂಪಿತಗೊಂಡ ಈ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯು ತ್ಯಾಗ, ಬಲಿದಾನ, ವಿಷಾದ, ವೀರಾವೇಶ, ಅತಿ ಉಗ್ರವಾದ ಮೌಲ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ಎಂಬುದೇ ಸಾಹಿತ್ಯೇತರ ವಾದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಆಯಾ ಸಮಕಾಲೀನ ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ. ಪಶ್ಚಿಮ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಹತ್ಯಾಕಾಂಡ, ನರಮೇಧ, ರಕ್ತಪಾತ ಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುವುದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ.

ಕೀ ವರ್ಡ್: ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ, ತ್ಯಾಗ, ಬಲಿದಾನ, ವಿಷಾದ, ವೀರಾವೇಶ.

ಪಿಠೀಕೆ

ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯು ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿರುವುದು ಕಾಣಬಹುದು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ರೂಪಿತವಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಮುಖ್ಯ ಮಾದರಿಯ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು ಆಗಿದೆ. ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ನೋಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಈ ಲೇಖನದ್ದು. ಆಧುನಿಕ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಕೂಸಾದ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿತನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಯ ಶಕ್ತಿಯು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ದೇಶವನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಗಳನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳದ್ದು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬೆನೆಡಿಕ್ಟ್ ಅಂಡರ್ಸನ್ ಹೇಳುವ ಮಾತಿದು ' ಅದೊಂದು ಕಲ್ಪಿತ ರಾಜಕೀಯ ಸಮುದಾಯ.ಅದು ತನ್ನನ್ನು ಸ್ವಯಂ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಎಂತಲೂ , ಪರಿಮಿತ ಎಂತಲೂ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ" ಎಂಬ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ, ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂಥದ್ದು, ಇದೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕುತ್ತದೆ. ಪಶ್ಚಿಮ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯು ಮನುಷ್ಯಕುಲದ ವಿನಾಶದ ಮಾದರಿಯಾಗಿದೆ .ಭಾರತದಂತ ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಎಂಬುದೇ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ರೂಪುಗೊಂಡಿದೆ .ಲೆನಿನ್ ಹೇಳುವಹಾಗೆ " ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ಹುಟ್ಟಿದ್ದೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ" ಎಂಬ ಮಾತಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಬ್ರಿಟಿಷರು ಹೇಗೆ ಇಡೀ ಭಾರತ ದೇಶವನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಂಡರು, ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಉಗ್ರ ಹಿಂದುತ್ವದ ನೆಲೆಯೂ ಕೂಡ ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡಿತು . ಬ್ರಿಟಿಷರು ರೂಪಿಸಿದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ತದನಂತರದಲ್ಲಿ ಉಗ್ರ ಹಿಂದುತ್ವದ ನೆಲೆಯಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ

ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯೇ ಎಂಬಂತೆ ರೂಪಗೊಂಡಿತು. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿ ರೂಪಿಸಿದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯು, ಬಾಲಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕರು ರೂಪಿಸಿದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿ ಆಗಿದ್ದು, ಬ್ರಿಟಿಷರು ಆಗಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ದೇಶದ ನಾಗರೀಕರನ್ನು ತನ್ನವರು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ. ಆದರೆ ತಿಲಕರು ರೂಪಿಸಿದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಗಳನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸುವ ಉಗ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಸ್ವರೂಪದ್ದು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೇಲೆ ಗಾಂಧಿ ಮತ್ತು ತಿಲಕರ ಎರಡು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಮಾದರಿಗಳು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಮಾದರಿಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯದೊಳಗೆ ಹೇಗೆ ರೂಪಿತವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮುಂದಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಬಹುದು.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಮೇರು ಕೃತಿಯಾದ ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯು ,ಭೌಗೋಳಿಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವ ಕನ್ನಡಿಗರ ಗುಣಸ್ವಭಾವಗಳನ್ನು, ಅವರ ಆದರ್ಶ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು, ಅವರ ಬದುಕಿನ ಕ್ರಮವನ್ನು ,ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನು ಪರಿಭಾವಿಸಿ, ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖವಾಗಿರುವ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು, ವಿಶ್ವಾತ್ಮಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸುವಂಥ ದ್ದಾಗಿದೆ

ಕಾವೇರಿಯಿಂದಮಾ ಗೋ

ದಾವರಿ ವರಮಿರ್ಪ ನಾಡದಾ ಕನ್ನಡದೊಳ್

ಭಾವಿಸಿದ ಜನಪದಂ ವಸು

ಧಾ ವಲಯ ವಿಲೀನ ವಿಶದ ವಿಷಯ ವಿಶೇಷಂ

ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗದ ಈ ಪದ್ಯವು ಆಧುನಿಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಭೌಗೋಳಿಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ವಿವರಿಸುವಂಥ ದ್ದಾಗಿದೆ . ಅವತ್ತಿನ ಕಾಲದ ಕನ್ನಡ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನು, ಕನ್ನಡ ಜನಸಮುದಾಯವನ್ನು, ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಅದೊಂದು ರೂಪಗೊಂಡ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಪದ್ಯ ಹೇಳುತ್ತಿದೆ. ರಾಜತ್ವ ಅಥವಾ ಪ್ರಭುತ್ವ ಒಳಗೊಂಡ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ಎಂಬುದು ಅಲ್ಲಿನ ಜನ ಸಮುದಾಯಗಳ ಬದುಕಿನ ಕ್ರಮ, ಮೌಲ್ಯಗಳು, ಜೀವನ ಇವುಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನು ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ ಭಾವಿಸಿದೆ. ಕೇವಲ ಪ್ರಭುತ್ವದ ನೆಲೆಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಯಲ್ಲದೆ ಜನಮಾನಸಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿದೆ.

ಆಧುನಿಕ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ನವೋದಯ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಉಗಮಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯಕಾರಣವೆಂದರೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಗಮನ, ಆಧುನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ದತಿ. ಭಾರತವನ್ನು ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ದೇಶವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಾಗಿ ಹಂಚಿಹೋಗಿದ್ದ ಭಾರತವೆಂಬ ದೇಶವನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ರಾಜಕೀಯ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಕಾರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ದೇಶವೆಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ರಾಜಕೀಯ ಆಡಳಿತವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿತು. ನವೋದಯ ಕಾಲ ಘಟ್ಟದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಗೆ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಪ್ರೇರಕ ಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಪ್ರಭಾವ, ಆಧುನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ ಚಳುವಳಿ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಭಾವ, ಮತ್ತು ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಹೋರಾಟ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಪರಂಪರೆಯ ಪಳೆಯುಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಕನ್ನಡ ನವೋದಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಆಸಕ್ತಿ ಇರುವುದನ್ನ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಕುತೂಹಲವೆಂದರೆ ನವೋದಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದವರು ಆಧುನಿಕ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದ

ಮೇಲ್ವರ್ಗದ ಜನವರ್ಗವೇ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಮಾದರಿಯನ್ನು, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಎದುರಿಗೆ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ತಮ್ಮ ಪರಂಪರೆಗಳನ್ನು ಆದರ್ಶೀಕರಣ ಗೊಳಿಸುವ, ಉದಾತ್ತ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು, ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಸುವತ್ತ ಗಮನಹರಿಸಿದರು. ಇದನ್ನು ಎಂಎಸ್ ಪುಟ್ಟಣ್ಣನವರ ' ಮಾಡಿದ್ದುಣ್ಣೋ ಮಾರಾಯ,' ಮತ್ತು ಗಳಗನಾಥರ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಇತಂಹ ಮಾದರಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಹೊರಟಿರುವುದು ಹಿಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನು . ಇದಕ್ಕೆ ಅಪವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಯನ್ನು ಇದೇ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕುವೆಂಪು ,ಮಾಸ್ತಿ, ಕಾರಂತರ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಕನ್ನಡದ ಮುಖ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಚಿಂತಕರಾದ ಡಿ. ಆರ್. ನಾಗರಾಜ್ ರವರು ಹೇಳುವಂತೆ ' ಭಾರತದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ಎಂದರೇನು ಹಿಂದೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ' . ನವೋದಯ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಆಲೂರು ವೆಂಕಟರಾಯರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಎದುರಿಗೆ ಹಿಂದುತ್ವದ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ಎಂದು ಬಿಂಬಿಸುವ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಪ್ರೊ. ರಾಜೇಂದ್ರ ಚೆನ್ನಿ ಹೇಳುವಂತೆ ' ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪೂರ್ವ ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ವಸ್ತುವನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡ ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಸಾಹಿತ್ಯಕೃತಿಗಳು ಇಲ್ಲ' . ಎಂಬ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವಿದೆ .ಕನ್ನಡದ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಲೇಖಕರಿಗೆ ಅಖಂಡತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಉಗ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನು , ರೂಪಿಸುವ ಬಗೆಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ, ಬದಲಿಗೆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾಗಿ ತಾವು ವಾಸ ಮಾಡುವ ಪರಿಸರವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರ ಬಹುತೇಕ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ದಟ್ಟವಾದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವಸ್ತು ವಿವರಗಳು ,ಆ ಪ್ರದೇಶದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಪಾತ್ರಗಳು, ಮತ್ತು ಪ್ರಾದೇಶಿಕತೆಯನ್ನು ಉಸಿರಾಡುವ ಕಥೆಗಳು ಇರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು .ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಗಾಂಧಿವಾದದ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಮನುಷ್ಯನ ನೈತಿಕ ನೆಲೆಗಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿರುವುದು ಕಾರಂತರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಆಲೂರು ವೆಂಕಟರಾಯರು ' ಕರ್ನಾಟಕ ಗತವೈಭವ' ಮತ್ತು ' ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಕಾಸ ' ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಕಾಸ ಕೃತಿಯು ಉದಾರವಾದಿ ನಿಲುವಿನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಡುತ್ತಿದೆ. ಭಾಷಿಕರಿಂದ ಎದುರಾಗಬಹುದಾದ ಆತಂಕಗಳಿಗೆ ಸಹನೆಯಿಂದಲೇ ಎದುರಿಸಿ ನಿಲ್ಲುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ಎಂದರೇ ' ಸಾತ್ವಿಕ ಅಹಂಕಾರದ' ಒಂದು ರೂಪ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಾತ್ವಿಕ ನಿಲುವಿನಲ್ಲ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಗುಣವಿದೆ. . ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಉಗಮವೇ ಬಹು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ,ಬಹು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಎಂದು ಕಟ್ಟುವುದರಲ್ಲಿ ಆದರೆ ಇಂತಹ ಆಲೋಚನಾ ಕ್ರಮಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದ ಆಯಾಮವನ್ನುಆಲೂರು ವೆಂಕಟರಾಯರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ನವೋದಯ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಡಿ.,ವಿ.ಜಿ, ಗೊರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್, ಮಾಸ್ತಿ ಮುಂತಾದ ಲೇಖಕರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಂದೋಲನದ ಪ್ರಭಾವಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದರ್ಶವನ್ನು, ಮೌಲ್ಯವನ್ನು, ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳು ರಚನೆಗೊಂಡವು. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದ ಮಾದರಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ್ದು ಕುವೆಂಪು ಮತ್ತು ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರು. ಕುವೆಂಪುರವರ ಕಾನೂರು ಸುಬ್ಬಮ್ಮ ಹೆಗ್ಗಡತಿ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಕಥೆಯಾದರೂ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿನ ರಾಜಕೀಯ ,ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಗುಹೋಗುಗಳನ್ನು, ಪಲ್ಲಟಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸುತ್ತದೆ. ಹೂವಯ್ಯನ ಆದರ್ಶ ಮತ್ತು ಧ್ಯೇಯಗಳು ಮಲೆನಾಡಿನ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದ್ದರು ಆ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಅಸಮಾನತೆ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳ , ಬಗ್ಗೆ ಆಕ್ರೋಶ ವಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ ಇದಲ್ಲದೆ ಗಾಂಧಿ ಮತ್ತು ವಿವೇಕಾನಂದರ ಪ್ರಭಾವ ಮಲೆನಾಡಿನ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ವಿವರಗಳು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಕುವೆಂಪುರವರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇದ್ದ ನಿರಾಸಕ್ತಿ ಮಾದರಿ ಎನ್ನಬಹುದಾದರೆ ,ಮತ್ತೊಂದು ಮಾದರಿಯೂ ಇದೆ. ಅಖಂಡ ಭಾರತವನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ "ಜಯ ಭಾರತ ಜನನಿಯ ತನುಜಾತೆ " ಪದ್ಯ ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನು, ಹೇಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಕನ್ನಡದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಮಟ್ಟದ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನುಹೇಳುತ್ತಲೇ , ಆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಕ್ರೌರ್ಯವನ್ನು ,ಹಿಂಸೆಯನ್ನು , ನಿರಾಕರಣೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಕುವೆಂಪುರವರು ರೂಪಿಸಿದ ಕನ್ನಡ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯು ವಿಶ್ವಾತ್ಮಕ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು, ಅನಿಕೇತನ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಗಡಿಗಳ ಮಿತಿಯನ್ನು ಮೀರಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದ ವಿಶ್ವಮಾನವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಕುವೆಂಪು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯಾಗಿದ್ದ ಉಗ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವ ನೆಲೆಯು ಹೌದು .ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಭುತ್ವದ ದಮನಕಾರಿ ನಿಲುವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದ ದ.ರಾ ಬೇಂದ್ರೆಯವರ 'ನರಬಲಿ' ಮತ್ತು 'ಮಕ್ಕಳಿವರೇನಮ್ಮ' ಪದ್ಯಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನು ನಿರಾಕರಣೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ಕನ್ನಡ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಮಾದರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಡಿ ಆರ್ ನಾಗರಾಜ್ ರವರು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನೇ ಆಯುಧವಾಗಿ ಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದೇ ಏಕಮಾತ್ರ ವಾಸ್ತವ ಎಂದು ನೋಡುವ ಆತಂಕ ಕೇಂದ್ರಿತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ. ಎರಡನೆಯದು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಾಸ್ತವವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಅನುಕೂಲಕರವಾದ ಘಟಕ. ಮೂರನೆಯದು ಕರ್ನಾಟಕ ಬಹುಮುಖಿ ವಾಸ್ತವವೆಂಬ ನಿಲುವು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯ ಮಾದರಿಯ ನಿಲುವಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಗೊಂಡಿದೆ. ಬಹುಮುಖಿಯಾದ ಜೀವನಕ್ರಮಗಳನ್ನು ,ಜೀವನದರ್ಶನಗಳನ್ನು, ಭಾಷಾ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ,ಭೌಗೋಳಿಕತೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವೆಂಬ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯು ರೂಪುಗೊಂಡಿದೆ .ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾದೇಶಿಕತೆಯ ಕೂಡ ಉಪರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ .ಡಾ. ಜಿ ಎಸ್ ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ. ಕನ್ನಡದ ಉಪ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ವಾಗುವುದರ ಮೂಲಕವೇ ಅನಿಕೇತನ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ತಲುಪಲು ಸಾಧ್ಯ .ಆದರೆ ವರ್ತಮಾನದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ಎಂಬುದು ಹಿಂದುತ್ವ ಗಿರುವುದೇ ದೊಡ್ಡ ದುರಂತ.. ಇದರಿಂದ ಹೊರಬರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಕೊಟ್ಟಿದೆ . ಅಂತಹ ಮಾದರಿಯಲ್ಲೇ ಸಾಗಬೇಕಾದ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಿದೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗಂಥಗಳು

[1] ಡಾ. ಬಂಜಗೆರೆ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್-ಕನ್ನಡ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ -2000-ಕ್ರಾಂತಿ ಸಿರಿ ಪ್ರಕಾಶನ ಬೆಂಗಳೂರು

[2] ಡಾ. ಎಸ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ -ವಸಾಹತುಕಾಲೀನ ಕರ್ನಾಟಕ-2006- ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ ಬೆಂಗಳೂರು

[3] ಡಾ. ಡಿ. ಆರ್. ನಾಗರಾಜ್.-ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಥನ-2006-ಅಕ್ಷರ ಪ್ರಕಾಶನ ,ಹೆಗ್ಗೋಡು, ಸಾಗರ

[4] ಪ್ರೊ. ರಾಜೇಂದ್ರ ಚೆನ್ನಿ-ಅಮೂರ್ತತೆ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ – 2003- ಅಭಿನವ ಪ್ರಕಾಶನ ಬೆಂಗಳೂರು

[5] ಡಾ. ರಹಮತ್ ತರೀಕೆರೆ (ಸಂ)- ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ; ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮುಖಾಮುಖಿ -2008- ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ. ಹಂಪಿ.

Tumbe Group of International Journal
A Peer Reviewed Multidisciplinary Journal
ISSN: 2581-8511
Volume- 3
Issue-3
Sep-December: 2020

ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಭೋವಿ ಸಮುದಾಯ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸವಾಲುಗಳು

ವೆಂಕಟೇಶ ಬಿ.
ಪಿಹೆಚ್‌ಡಿ ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ,
ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ವಿಭಾಗ,
ಕುವೆಂಪು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಜ್ಞಾನಸಹ್ಯಾದ್ರಿ, ಶಂಕರಘಟ್ಟ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ.
Email :venkatesh.dsoc@gmail.com

ಡಾ ಪೂರ್ವಾಚಾರ್ ಎಂ.
ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು,
ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ,
ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಕಲಾ ಕಾಲೇಜು ಶಿವಮೊಗ್ಗ.

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಭೋವಿ ಸಮುದಾಯವು ಪ್ರಗತಿಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಅಡ್ಡಿ ಮತ್ತು ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯದ ಭಾಷೆ, ಆಚರಣೆ, ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು, ವೃತ್ತಿಗಳು, ಉಡುಗೆ ತೊಡುಗೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿನ ಪರಿವರ್ತನೆಗಳು ಹಾಗೂ ಸವಾಲುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲೊಡ್ಡರು (ಕಲ್ಲು ಕುಟಿಗ) ಮಣ್ಣೋಡ್ಡರು, ಗಿರಣಿವಡ್ಡರು, ಬಂಡೆವಡ್ಡರು ಇತರೆ ಪಂಗಡಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

ಕೀಲಿ ಪದಗಳು: ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ, ಭೋವಿ ಸಮುದಾಯ, ಕಲ್ಲೊಡ್ಡರು, ಮಣ್ಣೋಡ್ಡರು, ಗಿರಣಿವಡ್ಡರು, ಬಂಡೆವಡ್ಡರು

ಪೀಠೀಕೆ

ಭೋವಿ ಸಮುದಾಯದ ಜನರು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುವುದು ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ, ಕರ್ನಾಟಕ, ತಮಿಳುನಾಡು, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಹಾಗಾಗಿ ಈ ಸಮುದಾಯವರು ವಲಸೆಧಾರಿತ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮತ್ತು ಅಲೆಮಾರಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಎಂದು ಗುರಿತಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸಸ್, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ 1976 ರ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕಾಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ ಮೋಡಿಫಿಕೇಷನ್ ಆರ್ಡರ್‌ನಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಕರ್ನಾಟಕದ ಬೆಳಗಾವಿ, ಬಿಜಾಪುರ, ಧಾರವಾಡ, ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ, ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ನಾಟಕ, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ, ರಾಯಚೂರು, ಮತ್ತು ಬಿದರ್ ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲ ತಾಲ್ಲೂಕ್, ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ಭೋವಿ ಸಮುದಾಯದ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ 4,58.560 ಇದೆ. (Rao M.S.A(2004) “ Social Movements in India” Manohar publishers. New Deli. P-172) ಇದೆ.

ಅಧ್ಯಯನ ವಿಷಯದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ

ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನವು "ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಭೋವಿ ಸಮುದಾಯ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸವಾಲುಗಳು" ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಕುರಿತಾಗಿದ್ದು, ಭಾಷೆ, ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿ, ಉಡುಗೆ ತೊಡಿಗೆ, ಕುಲ ಕಸುಬು, ಆಚಾರ, ವಿಚಾರ, ರೂಢಿ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಲ್ಲಿನ ಪರಿವರ್ತನೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಸಮುದಾಯದ ಸವಾಲುಗಳಾದ ಅಲೆಮಾರಿ ಜೀವನ, ವಲಸೆ, ಕುಲಕಸುಬುಗಳಾದ ಕಲ್ಲು ಮಣ್ಣಿನ ಕೆಲಸಗಳಾದ ಒಳಕಲ್ಲು, ಬೀಸು ಕಲ್ಲು, ಜಡಪದ ಕಲ್ಲು, ಗಂಧ ತೇಯುವ ಕಲ್ಲಿನ ತಯಾರಿಕೆ ಹಾಗೂ ಮಾರಾಟ ಮತ್ತು ಒಡ್ಡುಗಳು, ಕೆರೆ, ಬಾವಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದಂತಹ ಕೆಲಸಗಳ ಮೇಲೆ ಅಧುನಿಕರಣ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಅನೇಕ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಅರ್ಥ: ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.

ವ್ಯಾಖ್ಯೆಗಳು:

ಕಿಂಗ್ಸ್ ಲೆ ಡೇವಿಸ್ :

ರವರ ಪ್ರಕಾರ "ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆ ಎಂದರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಆದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಸ್ಯಾಮುಯಲ್ ಕೊಯನಿಗ್:

ರವರ ಪ್ರಕಾರ "ಜನರ ಜೀವನದ ನಮೂನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುವ ಮಾರ್ಪಡುಗಳನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಅಧುನಿಕತೆಯ ಸ್ಪರ್ಶತೆಯಿಂದ ಉಂಟಾದ ಪರಿವರ್ತನೆಗಳು

ಕುಲ ವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತನೆ: ನಿರಂತರ ಅಲೆಮಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಭೋವಿ ಸಮುದಾಯದ ಜನರು ಪ್ರಸ್ತುತ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆಡೆ ನೆಲೆನಿಲ್ಲುವಂತಾಗಿದೆ. ಈ ಸಮುದಾಯದ ಕುಲ ಕಸುಬುಗಳಾದ ಕಲ್ಲು ಮಣ್ಣಿನ ಕೆಲಸ, ಕೆರೆ, ಬಾವಿ, ಒಡ್ಡುಗಳು, ಹಾಗೂ ಧಾನ್ಯಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ನೆಲ ಸುರಂಗಗಳು ನಿರ್ಮಾಣ, ಜೊತೆಗೆ ಮೇನೆ ಹೊರುವ ಪದ್ಧತಿ, ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಅರಗು (ಅಂಟು) ಅರಗು ತಯಾರಿಸುವ ವೃತ್ತಿಯು ಕೈಗಾರಿಕರಣ, ಜಾಗತಿಕರಣದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷರಾಗಿ, ಪೋಲಿಸ್ ಆಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ, ಕಾಂಟ್ರಕ್ಟರ್‌ಗಳಾಗಿ ಮೇಸ್ತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಇತರೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಹುದ್ದೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಉದ್ದಿಮೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ವೇಷಭೂಷಣದಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತನೆ: ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಮುದಾಯದ ಜನರಿಗೂ ಅವರದೇ ಅದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವಂತಹ ವೇಷಭೂಷಣವಿರುತ್ತದೆ. ಸಮುದಾಯವು ವಾಸಮಾಡುವ ಹವಮಾನಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ, ವೇಷಭೂಷಣಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಮಹಿಳೆಯರು ರವಿಕೆಯನ್ನು ತೊಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, (ಅರ್ಜುನ ಯ. ಗೊಳಸಂಗಿ,(2000) "ದಲಿತರ ಬದುಕು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ" ವಿಮೋಚನಾ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಳಗಾವಿ,ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 256) ಸೀರೆಯನ್ನು ಕಚ್ಚೆಯಾಗಿ ಉಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಇತ್ತಿಚ್ಚಿಗೆ ಅಧುನಿಕರಣದಿಂದಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಿದೆ. ಮಹಿಳೆಯರ ಆಭರಣಗಳಾದ ಮೂಗುತಿ, ಓಲೆ, ಬುಗುಡಿ, ಕಿವಿ ಸರ, ಕಾಲ್ಮುರಿ, ಸಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಬಳೆಗಳ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಪುರುಷರು ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ರುಮಾಲು, ಕಚ್ಚೆ ಪಂಚೆ ಹಾಗೂ ಅರೆಬೆತ್ತಲೆ ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರೆ ಅಧನಿಕರಣದ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ

ಫ್ಯಾಷನ್ ಬಟ್ಟೆಗಳಾದ ಟಿಶರ್ಟ್, ಪ್ಯಾಂಟ್, ಚೂಡಿದಾರ್, ಸೌಂಧರ್ಯ ವರ್ಧಕಗಳು, ಇತರೆವುಗಳನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತನೆ: ಭೋವಿ ಸಮುದಾಯದ ಜನರು ತಲೆಮಾರುಗಳ ಕಾಲದಿಂದ ಕುಲ ಕಸುಬುಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದರು. ಇಚ್ಚೆಗೆ ಅಳಿವಿನಂಚಿನ ಕುಲ ವೃತ್ತಿಗಳಿಂದಾಗಿ ಈ ಸಮುದಾಯದ ಮಕ್ಕಳು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಯೋಜನೆಗಳಾದ ಪರಿಶಿಷ್ಠ ಜಾತಿಯ ಮೀಸಲಾತಿ, ಉಚಿತ ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ, ಬಿಸಿಯೂಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಉಚಿತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯಗಳ ಪ್ರವೇಶ ಇನ್ನಿತರ ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆಗಳ ಉಪಯೋಗ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.

ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತನೆ: ಭೋವಿ ಸಮುದಾಯದವರು ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರಮದಾಯಕ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವುದರಿಂದ ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟಿನ ಶರೀರವನ್ನು ಹೊಂದಲು ತಮಗೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುವಂತಹ ಮಾಂಸಹಾರ ಮತ್ತು ಸಸ್ಯಹಾರವನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಗೆಡ್ಡೆ, ಗೆಣಸು, ಸೊಪ್ಪು, ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳಾದ ಸಜ್ಜೆ, ಕೊರ್ಲೆ, ಊದಲು, ನವಣೆ, ಸಮೆಯನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಗಿ, ಜೋಳ, ಗೋಳಿ ಪಲ್ಯ, ತೊಂಡಿಕಾಯಿ ಪಲ್ಯ, ತೊಟ್ಟಿಕಾಯಿ, ಕರಚಿಕಾಯಿ ಪಲ್ಯ, ಅರಿವೆಸೊಪ್ಪು, ಗೋಣಿಸೊಪ್ಪು, ನುಗ್ಗೆಸೊಪ್ಪು, ಕೋಳಿಕತ್ತಿನ ಸೊಪ್ಪು, ಸೀಗೆಸೊಪ್ಪು ಆಹಾರವಾಗಿ ಬಳಕೆಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸರಳ ಆಹಾರವಾದ ರಾಗಿ ಮುದ್ದೆ, ರೊಟ್ಟಿ, ತಿಳಿ ಸಾರು, ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಗೊಜ್ಜು, ಕಾಳುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಹಬ್ಬ-ಹರಿದಿನದಂದು ಸಿಹಿ ತಿನಿಸುಗಳಾದ ಹೋಳಿಗೆ, ಹುಗ್ಗಿ, ಮಾಲ್ದಿ, ತೋಗೆ ಎಂಬ ಸಿಹಿ ತಿಂಡಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಮಾಂಸಹಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಕಾಡುಕೋಳಿ, ತತ್ತಿ (ಮೊಟ್ಟೆ), ಬುರ್ಲಿ, ಬಳುವ, ಉಡಾ, ಕುರಿ, ಮೇಕೆ, ಕೌಜುಗ, ಅಡವಿ ಇಲಿ, ಮೊಲ, ಏಡಿ, ಪಾರಿವಾಳವನ್ನು ಸೇವನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮಾಂಸಹಾರವನ್ನು ಎರಡು-ಮೂರು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಮುರಗಿ ಇಡುವ ಪದ್ಧತಿಯು ಕೂಡ ಈ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿದೆ. ಇತ್ತಿಚ್ಚೀನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇವರ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಿದೆ. ಸಿದ್ದಪಡಿಸಿದ ಆಹಾರಗಳು ಹೋಟೆಲ್ ರೆಸ್ಟೋರೆಂಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಗುವಂತಹ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಯ ಕಡೆ ಮೋರೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ವಿವಾಹ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತನೆ: ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಪರಿವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಜಾತಿ, ಧರ್ಮ, ಭಾಷೆ, ರಾಜಕೀಯ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಾಗೆಯೇ ವಿವಾಹ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಆಧುನೀಕರಣ, ಕೈಗಾರಿಕೀಕರಣ, ನಗರೀಕರಣದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಭೋವಿ ಸಮುದಾಯದ ವಿವಾಹ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಸಮುದಾಯದ ವಿವಾಹದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಮಟ್ಟಿನ ಬದಲಾವಣೆ ಕಂಡುಬಂದರೂ ಕೂಡ ಹೊರ ಬಾಂಧವ್ಯ ವಿವಾಹ ಪದ್ಧತಿಗಳಾದ ಅಂತರ್ ಜಾತಿ ವಿವಾಹ, ಪ್ರೇಮ ವಿವಾಹ ಹಾಗೂ ವಧು-ವರರ ಆಯ್ಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ಭವಿಷ್ಯ, ಫೇಸ್‌ಬುಕ್, ವ್ಯಾಟ್ಸ್‌ಅಪ್, ಶಾದಿ ಡಾಟ್ ಕಾಂ, ಮ್ಯಾಟ್ರಿಮೋನಿ ಹಾಗೂ ಭೋವಿ ವಧು-ವರರ ಅನ್ವೇಷಣಾ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ಭೋವಿ ವಿವಾಹ ವೇದಿಕೆ, ವಡ್ಡರ ವಿವಾಹ ವೇದಿಕೆಗಳು, ಸಾಮೂಹಿಕ ವಿವಾಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ವಿವಾಹಗಳು ನೆರವೇರುತ್ತಿವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಈ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ವಿವಾಹಗಳು ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ವಧುವಿನ ಅಥವಾ ವರನ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು.

ಇತ್ತೀಚ್ಚಿಗೆ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಟಪ, ಜಾತಿ, ಧರ್ಮಾಧಾರಿತ ಸಮುದಾಯಭವನ, ಸಾಮೂಹಿಕ ವಿವಾಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ದೇವಸ್ಥಾನದ ಸಭಾ ಭವನ, ಚರ್ಚುಗಳು ಹಾಗೂ ಹೋಟೆಲ್ ಮತ್ತು ರೆಸ್ಟೋರೆಂಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಮತ್ತು ವಿವಾಹದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಹಾಡುಗಾರಿಕೆ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿ ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸ್ಪರ್ಶತೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಮತ್ತು ವಧು-ವರರ ಉಡುಗೆ-ತೊಡುಗೆ, ವಿವಾಹದ ಊಟೋಪಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಇಂದು ವಧು-ವರರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯು ಗಂಡು ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣಿನ

ಕಡೆಯವರಿಂದಲೂ ಬರಬಹುದು. ಹಾಗಾಗಿ ಇಂದಿನ ವಿವಾಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗ, ವ್ಯವಹಾರ, ಆಸ್ತಿ-ಪಾಸ್ತಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ, ಮನೆತನದ ಗೌರವ, ಉತ್ತಮವಾದ ಆರೋಗ್ಯ ಹಾಗೂ ಸೌಂದರ್ಯತೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ವಿವಾಹದ ಪ್ರಸ್ತಾಪಗಳಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ.

ಭೋವಿ ಸಮುದಾಯದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಪದನಿಷ್ಪತ್ತಿ

ಭೋವಿ ಎಂಬ ಪದವು ಈ ಸಮುದಾಯದ ಜನರು ಬಾವಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಭೋವಿ ಎಂದು ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಗುರಿತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ಕೆರೆಗೆ ಒಡ್ಡುಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಒಡ್ಡರು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತರೆ. ವಡ್ಡರು ಎಂದರೆ ಒಡ್ಡುಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಹಾಗೂ ಮೇಸ್ತ್ರಿಗಳು ಎಂಬ ಅರ್ಥಕೊಡುತ್ತದೆ. ಓಡಿಸ್ಸಾದಲ್ಲಿ ಓದ್ರಾ/ಒಡಿಸ್ಸಾ ಮೂಲದಿಂದ ಬಂದವರು ಎಂದು ಗುರಿತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕಿಟಲ್ ಶಬ್ದ ಕೋಶದ ಪ್ರಕಾರ 'ಒಡ್ಡೆವಾಣು' ಎಂಬ ಅರ್ಥ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಇದರ ಅರ್ಥ ಕೆರೆಕೊರೆಯುವ ಆಳುಗಳೆಂದು ಅರ್ಥಕೊಡುತ್ತದೆ. ವೃತ್ತಿಯಾಧಾರಿತವಾಗಿಯು ಗುರಿತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬಂಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು ಮಣ್ಣು ಸಾಗಿಸುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬಂಡಿ ವಡ್ಡರು, ಹಾಗು ಕಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕಲ್ಲುವಡ್ಡರು, ಮಣ್ಣಿನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮಣ್ಣು ವಡ್ಡರು, ಇಗೆ ವೃತ್ತಿಯಾಧಾರಿತವಾಗಿ ಭೋವಿ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿನ ವಿಭಿನ್ನ ಪಂಗಡಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಓಡಿಸ್ಸಾದಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಒಡ್ಡ ಅಥವಾ ಒಡ್ಡಿ ಎಂದು ಕರೆದರೆ, ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೋಯಿಗಳೆಂದು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಡ್ಡಲು ಅಥವಾ ಒಡಿಯರಾಜು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಸ್ತರಿ (ಮಾಸ್ತರಿ) ಎಂತಲೂ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಭೋವಿ ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಭೋವಿ ಸಮುದಾಯ: ಭೋವಿ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ವಡ್ಡ, ತುಡುಗವಡ್ಡರ್, ವೂಡ್ಡರ್, ಗಿರಣಿವಡ್ಡ, ಒಡ್ಡ, ಹಾಗೂ ಒಡ್ಡೆ ಇತರೆ ಹೆಸರಿನಿಂದಲೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಈ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಭೋವಿ ಎನ್ನುವ ಪದ 'ಬಾವಿ' ಎನ್ನುವ ಪದದ ಅರ್ಥವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜನ ಸಮುದಾಯ ಸಂಪುಟ,ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೋಶ-4. ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ.ಹಂಪಿ. ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 86-87) **(1944 ರಲ್ಲಿ ಭೋವಿ ಸಮುದಾಯದ ಬೃಹತ್ ಸಮಾವೇಶ ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ಜಾತಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿತ್ತು. ಅನೇಕ ಚರ್ಚೆಗಳು ಮುಖಂಡರುಗಳ ನೆತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ನಡೆದವು. ಒಡೆಯರಾಜು, ರಾಜು, ಇನ್ನಿತರ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಈ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಗುರಿತಿಸಬೇಕು ಎಂದು ವಾದ ವಿವಾದಗಳು ನಡೆದವು ನಂತರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದ ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾಂತರು ಭೋವಿ ಸಮುದಾಯದ ಹೆಸರೆ ಸೂಕ್ತ ಎಂಬುವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರು ಕಾರಣ ಮಹಾ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬೋಯಸ್ ಮತ್ತು ಭೋವಿಸ್ ಪದಗಳು ರಾಜ ಮತ್ತು ರಾಣಿಯರು ಎಂಬ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದು, ಹಾಗೂ ಈ ಸಮುದಾಯದವರು ಬಾವಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದರಿಂದ ಭೋವಿ ಎಂಬ ಪದದ ಬಳಕೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.(Rao M.S.A(2004) " Social Movements in India" Manohar publishers. New Delhi. P- 179) ಭೋವಿ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಮೊದಲು ವಡ್ಡ ಅಥವಾ ವಡ್ಡರು ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಭೋವಿ ಜನಾಂಗದ ಪ್ರಥಮ ಪರಿಷತ್ತು 17ನೇಯ ಜುಲ್ಯೆ, 1944 ಸಭೆ ನಡೆಸಿತು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಡ್ಡರನ್ನು ಭೋವಿಗಳೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡಬೇಕು ಎಂಬ ಠರಾವನ್ನು ಪಾಸುಮಾಡಲಾಯಿತು, 1946 ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರವು ತನ್ನ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳಲ್ಲಿ ವಡ್ಡರ ಶಬ್ದದ ಬದಲಾಗಿ ಭೋವಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡತೊಡಗಿತು. ಹಾಗೆಯೇ ಇನ್ನೊಂದು ಸುಪ್ರಿಂಕೊರ್ಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಣಪ್ಪನವರ ಚುನವಣಾ ನ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ವಡ್ಡರು ಹಾಗೂ ಭೋವಿ ಈ ಎರಡೂ ಶಬ್ದಗಳು ಒಂದೇ ಜನಾಂಗದವು ಹಾಗೂ ಸಮಾನ ಪದಗಳು ಎಂದೂ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. (ಡಾ.ವೈ,ವೈ ಬೆಟಗೇರಿ(1999) "ವಡ್ಡರ ಪರಂಪರೆ" (ಭೋವಿಗಳು ಎಂದರೆ ಯಾರು) ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ- 239)

ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ಭೋವಿ ಸಮುದಾಯದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆ ಬಗ್ಗೆ ಅಭ್ಯಸಿಸುವುದು.
- ಭೋವಿ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಎದುರಾಗಿರುವ ಸವಾಲುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯುವುದು,

ಅಧ್ಯಯನದ ಮಹತ್ವ

ಅಧ್ಯಯನ ವಿಷಯವಾದ "ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಭೋವಿ ಸಮುದಾಯ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸವಾಲುಗಳು" ಎಂಬ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಭೋವಿ ಸಮುದಾಯವು ಹಿಂದೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿ ತನ್ನದೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಈ ಸಮುದಾಯವು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಜನರ ಭಾಷೆ, ವೇಷಭೂಷಣ, ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿ, ವಿವಾಹದಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯಲು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಸಮುದಾಯದ ಹೆಚ್ಚು ಜನರ ತಮ್ಮ ಕುಲ ಕಸುಬುಗಳು ಅಳಿವಿನಂಚಿಗೆ ತಳ್ಳಲುಪ್ಪಟ್ಟು ಜನರು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿ, ಕಟ್ಟಡ ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾ: ಕಡಿಮೆ ವೇತನ, ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ದುಡಿಮೆ. ಮಾಲಿಕರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಸವಾಲುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಸಂಘಟನೆಯ ಕೊರತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯಲು ಈ ಅಧ್ಯಯನವು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಯನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ

ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನವು "ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಭೋವಿ ಸಮುದಾಯ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸವಾಲುಗಳು" ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತಾಗಿದ್ದು. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ, ಭದ್ರಾವತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ 2 ಗ್ರಾಮಗಳಾದ ಸೀತಾರಾಮಪುರ (ಭೋವಿ ಕಾಲೋನಿ) ಮತ್ತು ನಾಗತಿ ಬೆಳಗಲು ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಸೀತಾರಾಮಪುರದ ಭೋವಿ ಕಾಲೋನಿಯಲ್ಲಿ ಭೋವಿ ಸಮುದಾಯದ 58 ಮನೆಗಳಿವೆ. ಹಾಗೂ 250 ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಭೋವಿ ಸಮುದಾಯದ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. ನಾಗತಿ ಬೆಳಗಲು ಚನ್ನಗಿರಿಗೆ ಹೋಗುವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ಭೋವಿ ಸಮುದಾಯದ 50 ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮನೆಗಳಿವೆ. ನಂಜುಂಡೇಶ್ವರ ಮತ್ತು ಸೇವಾಲಾಲ್ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಮಾರಿಯಮ್ಮ ದೇವಾಲಯ ಹಾಗೂ ಚೌಡೇಶ್ವರಿ ದೇವಾಸ್ಥಾನಗಳಿವೆ. (ಕ್ಷೇತ್ರಾಧ್ಯಯನದಿಂದ ಮಾಹಿತಿ) ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟಜಾತಿಯವರು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಜನರು ಆಹಾರದ ಬೆಳೆಗಳಾಗಿ ರಾಗಿ, ಭತ್ತ, ಹತ್ತಿ, ಮೆಣಸು, ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಎರಡು ಗ್ರಾಮಗಳು ದಾವಣಗೆರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಚನ್ನಗಿರಿಗೆ ಹೋಗುವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ.

ಅಧ್ಯಯನದ ಮಾದರಿ

ನಾಗತಿಬೆಳಗಲು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ 2011 ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ 1655 ಲಿಂಗಾನುಪಾತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪುರುಷರು 463 ಹಾಗೂ ಮಹಿಳೆಯರು 444 ರಷ್ಟಿದ್ದು, ಪರಿಶಿಷ್ಟಜಾತಿಯವರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ 719, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದವರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ 30 ಮತ್ತು ಭೋವಿ ಸಮುದಾಯದ 53 ಕುಟುಂಬಗಳು ವಾಸವಾಗಿದ್ದು 11 ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಈ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ನನ್ನ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ನಾಗತಿಬೆಳಗಲು ಗ್ರಾಮದಿಂದ 30 ಸೀತಾರಾಮಪುರ ಗ್ರಾಮದಿಂದ 20 ಮಾಹಿತಿದಾರರನ್ನು ಸರಳ ಯಾದೃಚ್ಛಿಕ ಮಾದರಿ ವಿಧಾನವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂಶೋಧನಾ ತಂತ್ರಗಳು

ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಂದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಸಂದರ್ಶನ ಅನುಸೂಚಿಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವಲೋಕನ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸಹಭಾಗಿ ಅವಲೋಕನ ವಿಧಾನವನ್ನು ಬಳಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಸಂಶೋಧನಾ ಆಕರಗಳಾದ ಸಂಶೋಧನಾ ಲೇಖಗಳು, ಪತ್ರಿಕೆಗಳು, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವಕೋಶ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದ ಗೆಜಿಟಿಯರ್, ಅಂತರ್ಜಾಲ, ಸಂಶೋಧನಾ ಗ್ರಂಥಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪ್ರತಿವರ್ತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಶೋಧನಾ ತಂತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರಿಯ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾದ ಅಂಶಗಳು

· ಭೋವಿ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 68ರಷ್ಟು ವಿವಾಹದ ಆಚರಣೆಗಳು ಹಾಗೂ ಶೇಕಡ 78 ರಷ್ಟು ವೇಷಭೂಷಣದಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಿದೆ. ಎಂಬುವುದು ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಕಾರಣ ಕೈಗಾರಿಕರಣ ಮತ್ತು ನಗರಿಕರಣದ ಪ್ರಭಾವ.

· ಈ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 66ರಷ್ಟು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರಣ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಯೋಜನೆಗಳಾದ ಬಿಸಿಯೂಟ ಯೋಜನೆ, ವಸತಿ ಯೋಜನೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಯೋಜನೆ ಇತರೆ ಯೋಜನೆಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣವು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತಿದೆ.

· ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಿದವರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 55ರಷ್ಟು ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಆರೋಗ್ಯದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಸವಾಲುಗಳಾಗಿ ಹಾಗೂ ಮಳೆಯಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ, ಕಲ್ಲು ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ಕೆಲಸದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಧೂಳು ಶ್ವಾಸಕೋಶಗಳನ್ನು ಸೇರುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುವುದು ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಈ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಅರೋಗ್ಯವು ಸವಾಲಾಗಿದೆ.

· ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಿದ ಭೋವಿ ಸಮುದಾಯದ ಜನರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 48ರಷ್ಟು ಈ ಸಮುದಾಯದ ಕುಲ ಕಸುಬುಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ತರಭೇತಿಯ ಸೌಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಹಾಗೂ ಕೆರೆ, ಒಡ್ಡುಗಳು, ಬಾವಿ, ಕಲ್ಲು ಗಣಿಗಾರಿಕೆಯಾಂತಹ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ತರಭೇತಿಯಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಒಂದು ಸವಾಲಾಗಿದೆ.

· ಭೋವಿ ಸಮುದಾಯದವರ ಶೇಕಡ 45ರಷ್ಟು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಭಾಷೆಯಿಂದಾಗಿ ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲಾ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಎಡರು ತೊಡರುಗಳು ಉಂಟಾಗಿ ಹಿಂಜರಿಕೆಯ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಸವಾಲುಗಳು ಕೂಡ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ.

· ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿದಾರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 77ರಷ್ಟು ಕರ್ನಾಟಕ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಭಾರತದ ಇತರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಲ ಜಾತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯಾಬಲದಿಂದಾಗಿ ಈ ಸಮುದಾಯವು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಸಂಘಟನೆಯಾಗದಿರುವುದು ವಿಪರ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ.

· ಭೋವಿ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 80ರಷ್ಟು ಕುಲ ವೃತ್ತಿಗಳು ಅಧುನಿಕರಣ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿದ್ದು, ಈ ಸಮುದಾಯದ ಜನರು ವೃತ್ತಿ ಆರಿಸಿ ಕಾಫಿ ತೋಟಗಳಿಗೆ, ಇಟ್ಟಿಗೆ ತಯಾರಿಕಾ ಭಟ್ಟಿಗಳಿಗೆ, ಕಟ್ಟಡ ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವಲಸೆ

ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಮಾಲಿಕರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ, ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಶ್ರಮ, ಕಡಿಮೆ ಕೂಲಿವೇತನ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತಾ ಸಮಸ್ಯೆ, ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಂದ ವಂಚಿತತೆಯ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

· ಭೋವಿ ಸಮುದಾಯದ ಶೇಕಡ 55ರಷ್ಟು ಈ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಟ್ಟಡ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಕಾರಣ ಕುಲ ವೃತ್ತಿಗಳಾದ ಒಳಕಲ್ಲು, ರುಬ್ಬುವ ಕಲ್ಲುಗಳು, ಕಲ್ಲಿನ ಕೆತ್ತನೆ ಹಾಗೂ ಕೆರೆ, ಒಡ್ಡುಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಅಧುನಿಕ ಯಂತ್ರಗಳಾದ ಹಿಟಾಚಿ, ಅರ್ಥ್ ಮೂವರ್ಸ್, ಇನ್ನಿತರ ಯಂತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ.

ಸಲಹೆಗಳು

· ಈ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಹಾಗೂ ವಲಸೆ ಹೊಗುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತಡೆದು ಅಂತರಿಕವಾಗಿ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ ಹೊಂದುವ ಕೌಶಲ್ಯಧಾರಿತ ತರಭೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

· ಈ ಸಮುದಾಯದ ಕುಲಕಸುಬುಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವಲಸೆ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಶಿಕ್ಷಣ ವಂಚಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ನೆಲೆಯೂರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಂಚಾರಿ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ,

· ಈ ಸಮುದಾಯದ ಕುಲಕಸುಬುಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಮೂಲಗಳಾದ ಕಲ್ಲು ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಕಾನೂನು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

· ಈ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿನ ಜನರ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಪಾಲುಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ನೀಡುವ ಅಗತ್ಯತೆ ಇದೆ.

ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಭೋವಿ ಸಮುದಾಯದ ಸವಾಲುಗಳು ಎಂಬ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಸಮುದಾಯವು ಮಂದಗತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಹೊಂದುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಈ ಸಮುದಾಯದ ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಆಚಾರ ವಿಚಾರ ಹಾಗು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಉಡುಗೆ ತೊಡುಗೆ ಹಾಗೂ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿ, ಸಾಂಪ್ರಾದಾಯಿಕ ಕುಲ ಕಸುಬುಗಳು ಅಧುನಿಕತೆಗೆ ಸಿಲುಕಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ.

ಗ್ರಂಥಋಣ

[1] Sachin Verma(2014) "Demography and Population Problems". Random Publication, New Delhi.
[2] Anjana Chaudhary(2018) "Introducation to Sociology". Wisdom Press. New Delhi
[3] Lal Das D.K (2004) Practice of Social Research". Rawat Publication, Jaipur.
[4] Rao M.S.A(2004) " Social Movements in India" Manohar publishers. New Deli.
[5] Prabhu P.H (1963)"Hindu Social organization". Popular Prakashan, Bombay.
[6] Kuppuswamy B(1972) "Social Change in India" Educational Books, New Delhi.

Tumbe Group of International Journal
A Peer Reviewed Multidisciplinary Journal
ISSN: 2581-8511
Volume- 3
Issue-3
Sep-December: 2020

ಕನ್ನಡ ಪದರಚನೆ ಒಳನೋಟಗಳು

ಡಾ. ನಾಗವರ್ಮ. ಜಿ. ಎಚ್
ಕನ್ನಡ ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು,
ಸರ್ಕಾರಿ ಕಲಾ ಕಾಲೇಜು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ-577501
varmaturuvanuru@gmail.com
+91 9449614968

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ:

ಭಾಷೆಯೆಂಬುದು ವಿಶಿಷ್ಟ ರಾಚನಿಕ ವಿನ್ಯಾಸಗಳ ಸಂರಚನೆಗಳ ರಚನೆ ಹಾಗಾಗಿ ಇದು ಸಂಕೀರ್ಣತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ.

ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿನ ರಚನಾತ್ಮಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಮುಚ್ಚಯಗಳಿಂದಾಗುವ ವರ್ಣ/ಪದಗಳ ಸರಣಿ ತಿಳಿಯುವುದು ಅವಶ್ಯಕ.

ಪದ ಎಂದರೇನು?

ವ್ಯಾಕರಣದ ಪರಿಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪದ ಎಂದರೆ 'ಪ್ರಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯಯಯಗಳಿಂದ ಸಂಯಕ್ತವಾಗಿರುವಂತಹದು' ಎಂದರ್ಥ. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಎಂದರೆ ಪದದ ಮೂಲ ರೂಪ. ಪ್ರತ್ಯಯಗಳೆಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಸ್ವತಂತ್ರ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದಂತಹವು. ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಹತ್ತಿ ಅದನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಂತಹವು. ಪ್ರಕೃತಿ+ಪ್ರತ್ಯಯ=ಪದ, ಈ ವಿಷಯ ಕುರಿತ ವ್ಯಾಕರಣಕಾರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸೋಣ.

ವಿಭಕ್ತ್ಯಂತಂ ಪದ
ಭಾಷಾಭೂಷಣ
ನಿರತಂ ಪ್ರಕೃತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ:
ಮೆರಡು ಮೊಡಂಬೊಟ್ಟು ತೋ ಪದಮನೆ ಪಡೆಗುಂ-- ಶಬ್ದಸ್ಮೃತಿ
ಪದದರ್ಥಂ ವಿಭಾಗಿಸು
ವುದಂದೆ ವಿಭಕ್ತಿಯಂತದಂ ಪ್ರತ್ಯಯಮೆಂ
ಬುದು ತತ್ಪ್ರತ್ಯಯದಿಂ ಪೂ
ರ್ವದೊಳಿರ್ಕುಂ ಪ್ರಕೃತಿಯೆರಡು ಮಮರ್ದೊದುವೆ ಪದಂ- ಕೇಶಿರಾಜ
ಪ್ರಕೃತಿಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಸೇರುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ನಿಯಮ.
ಉದಾ:- ಪ್ರಕೃತಿ+ಪ್ರತ್ಯಯ = ಪದ
ದೇವರ+ಉ=ದೇವರು
ಧನ+ಅನ್ನು=ಧನವನ್ನು
ಅಧಿಕಾರಿ+ಇಂದ=ಅಧಿಕಾರಿಯಿಂದ..... ಇತ್ಯಾದಿ

ಆದರೆ ನಾಮ ಪದಗಳೊಂದಿಗೆ ಸೇರುವ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು, ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳೊಂದಿಗೆ ಸೇರುವ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿವೆ.

ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಪದವನ್ನು 'ಆಕೃತಿಮಾ' ಎಂದು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಭಾಷೆಯ ಅರ್ಥ ಸಹಿತ ಚಿಕ್ಕ ಘಟಕ ಎಂದ ಅರ್ಥೈಸಲಾಗಿದೆ. ಆಧುನಿಕರು ಪದ ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯಯಗಳೆರಡೂ ಆಕೃತಿಗಳೆರಡೂ ಆಕೃತಿಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಅವಿಭಾಜ್ಯವಾದ ಹಾಗೂ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಧ್ವನಿ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಆಕೃತಿಮಾ ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ.

ಪದಗಳಲ್ಲಿನ ಪ್ರಕಾರಗಳು:

ಸಂಘ ಜೀವಿಗಳಾದ ನಾವು ನಮ್ಮ ದಿನನಿತ್ಯದ ಮಾತಿನ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬಗೆಯ ಪದಗಳನ್ನು, ಅನೇಕ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು (ನಾಮಗಳನ್ನು) ಸೂಚಿಸುವಂತಹುಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ರೂಢಿಯಾಗಿದೆ.

ಈ ನಾನಾ ರೀತಿಯ ಪದಗಳ ಒಂದೊಂದು ಗುಂಪಿಗೆ ವ್ಯಾಕರಣದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯುವರು. ಅದು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕರ್ತೃಪದ, ನಾಮಪದ, ಕರ್ಮಪದ, ಕ್ರಿಯಾಪದ ಎಂದು ಹೆಸರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಉದಾ: ಸೋಮಶೇಖರ, ವಿಶಾಲಾಕ್ಷಿ, ಲಲಿತಾ, ಚಂದ್ರು, ಬೆಂಗಳೂರು, ಗುಡ್ಡ, ಗಂಗಾ ಇವು ನಾಮಪದಗಳು.
ಓಡು, ಆಡು, ಕೂಡು, ಹೇಳು, ತಿನ್ನು- ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು
ಹಣ್ಣನ್ನು, ಪಾಠವನ್ನು, ಚಿತ್ರವನ್ನು, ಹಣವನ್ನು-ಕರ್ಮಪದಗಳು,
ಹಾಯಾಗಿ, ಚೆನ್ನಾಗಿ, ಸೊಗಸಾಗಿ-ಅವ್ಯಯಗಳು ಇವು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು, ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು, ಕ್ರಿಯಾ ವಿಶೇಷಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ.
ನಾಮಪದಗಳು: ನಾಮ ಎಂದರೆ ಹೆಸರು, ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪದಗಳಿಗೆ ನಾಮಪದಗಳು ಎನ್ನುವರು.
ಪದದ ಮೂಲ ರೂಪಕ್ಕೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಎನ್ನುವರು. ನಾಮಪದದ ಮೂಲರೂಪಕ್ಕೆ ನಾಮ ಪ್ರಕೃತಿ ಅಥವಾ ಪ್ರಾತಿಪದಿಕಗಳು ಎನ್ನುವರು.
ಇವುಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಯ ಸೇರಿ ನಾಮಪದ ಎನಿಸುತ್ತದೆ.
ಉದಾ: ನಾಮ ಪ್ರಕೃತಿ-(ಪ್ರಾತಿಪದಿಕಗಳು) +ಪ್ರತ್ಯಯ=ನಾಮಪದ
ಗುಡಿ+ಅನ್ನು=ಗುಡಿಯನ್ನು
ನದಿ+ಇಗೆ=ನದಿಗೆ
ಗುರುಗಳ+ಅಲ್ಲಿ=ಗುರುಗಳಲ್ಲಿ
ಹೊಲ+ಕ್ಕೆ= ಹೊಲಕ್ಕೆ......... ಇತ್ಯಾದಿ.

ಈ ನಾಮಪದದಲ್ಲಿ ಸಹಜ ನಾಮಪದಗಳು, ಸಾಧಿತ ನಾಮಪದಗಳು ಎಂಬ ಎರಡು ವಿಧಗಳಿವೆ.
ಸಹಜ ನಾಮಪದಗಳು: ಸಹಜ ನಾಮಪದಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸುವರು.
ಉದಾ: ಶೀಲ, ರೂಪ, ಬಳೆ, ಬುದ್ಧಿ............. ಇತ್ಯಾದಿ.

ಸಾಧಿತ ನಾಮಪದಗಳು: ಸಾಧಿತ ನಾಮಪದಗಳನ್ನು ಆ ಪದಗಳಿಗೆ ಹತ್ತಿದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತದ್ಧಿತ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ವಿಂಗಡಿಸುವರು. ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಾಧಿತ ಅಥವಾ ವ್ಯುತ್ಪನ್ನ ನಾಮಗಳೆಂದು ಕರೆಯುವರು.
ಉದಾ; ರೂಪ+ವಂತ=ರೂಪವಂತ, ಶೀಲ+ವಂತೆ=ಶೀಲವಂತೆ

ಬುದ್ಧಿ+ವಂತಿಕೆ=ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ, ಬಳೆ+ಕಾರ್ತಿ=ಬಳೆಗಾರ್ತಿ...... ಇತ್ಯಾದಿ.

ನಾಮವಾಚಕಗಳು: ಜೀವ ಮತ್ತು ನಿರ್ಜೀವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಹೆಸರುಗಳು, ಇವುಗಳನ್ನು ಸಹಜ ನಾಮಗಳೆಂದು ಕರೆಯುವರು.

ಉದಾ: ದೇಶ, ಪಂಡಿತ, ಕುರ್ಚಿ, ಲೇಖನಿ, ಗಾಯತ್ರಿ, ಭೀಮ, ಹರಿದ್ವಾರ ಗೋಕರ್ಣ……ಇತ್ಯಾದಿ.
ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ಪ್ರಕಾರಗಳಿವೆ

- ರೂಢನಾಮ
- ಅಂಕಿತನಾಮ
- ಅನ್ವರ್ಥನಾಮ

ರೂಢನಾಮ: ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರೂಢಿಯಿಂದ ಬಂದ ಹೆಸರುಗಳು

ಉದಾ: ನದಿ, ಗಿಡ, ಹಳ್ಳಿ, ಬೆಟ್ಟ, ಹಸು, ಕರು, ಬೆಕ್ಕು, ನಾಯಿ ಮನುಷ್ಯ, ನೀರು, ಗಾಳಿ...... ಇತ್ಯಾದಿ

ಅಂಕಿತನಾಮ: ಅಂಕಿತ ಎಂದರೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡ, ಇಡುವ ಹೆಸರುಗಳು, ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಹೆಸರುಗಳು. ನಾವು ಗುರುತಿಗಾಗಿ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಹೆಸರುಗಳು.

ಉದಾ: ಪಂಪ, ರನ್ನ, ಪೊನ್ನ, ವಿಜಯನಗರ ಮೈಸೂರು…. ಇತ್ಯಾದಿ..

ಕೂಡಲ ಸಮಗಮದೇವ ಎಂಬುದು ಬಸವಣ್ಣನವರ ವಚನದ ಅಂಕಿತನಾಮ

ಅನ್ವರ್ಥನಾಮ: ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿ, ವಸ್ತು, ಸ್ಥಳದ ಸ್ಥಿತಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಕರೆಯುವ ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪದಗಳು,

ಉದಾ: ಅವನು ಬಡವ, ಇವನು ಕುಂಟ, ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವಿಚಿತ್ರ ಕಳ್ಳ, ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕ್ರೀಡಾಪಟು ಇತ್ಯಾದಿ…

ಗುಣವಾಚಕಗಳು: ವಸ್ತು, ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಗುಣ, ರೀತಿ, ಸ್ವಭಾವಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪದಗಳು.

ಉದಾ: ಸುಗುಣ, ದುರ್ಗುಣ, ದೊಡ್ಡದು, ಚಿಕ್ಕದು, ವಕ್ರ, ಕರಿಯ, ಬಿಳಿಯ ಉತ್ತಮ, ಮಧ್ಯಮ, ಅಧಮ..... ಇತ್ಯಾದಿ.

ಸಂಖ್ಯಾವಾಚಕಗಳು: ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪದಗಳು.

ಉದಾ: ಪಂಚಾಮೃತ, ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳೂ, ಚತುಷ್ಕೋನ, ಸಪ್ತರ್ಷಿಮಂಡಲ, ನವರಾತ್ರಿ, ದಶಾನನ, ದಶಾವತಾರ, ಷಟ್ಪದಿ, ಐನೂರು, ಸಹಸ್ರಾರು..... ಇತ್ಯಾದಿ

ಪರಿಮಾಣ(ಪ್ರಮಾಣ) ವಾಚಕಗಳು: ವ್ಯಕ್ತಿ, ವಸ್ತುವಿನ, ಅಥವಾ ಸ್ಥಳದ ಅಳತೆ ಗಾತ್ರಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪದಗಳು.

ಉದಾ: ಗಿಡ್ಡ, ಉದ್ದ, ಅಷ್ಟು, ಇಷ್ಟು, ಹಲವು, ಕೆಲವು.....ಇತ್ಯಾದಿ.

ದಿಗ್ವಾಚಕಗಳು: ದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪದಗಳು.

ಉದಾ: ಮೂಡಣ(ಪೂರ್ವ), ಪಡುವಣ(ಪಶ್ಚಿಮ), ಬಡಗಣ(ಉತ್ತರ), ತೆಂಕಣ(ದಕ್ಷಿಣ) ಮೇಲೆ-ಕೆಳಗೆ, ಹಿಂದೆ-ಮುಂದೆ, ಆಚೆ-ಈಚೆ, ಅಕ್ಕ-ಪಕ್ಕ... ಇತ್ಯಾದಿ…

ಪ್ರಕಾರವಾಚಕಗಳು: ವ್ಯಕ್ತಿ, ವಸ್ತು, ಸ್ಥಳದ ಸ್ವರೂಪಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಪದಗಳು,

ಉದಾ: ಅಂತಹ, ಇಂತಹ, ಒಳ್ಳೆಯ, ನುಣುಪಾದ, ಒರಟಾದ, ಇಕ್ಕಟ್ಟಾದ....ಇತ್ಯಾದಿ.

ಸರ್ವನಾಮ: ನಾಮಪದಗಳ ಬದಲಾಗಿ ಅವುಗಳ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಾಮಪದಗಳಂತೆಯೇ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಪದಗಳು. ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ನಾಮಪದಗಳನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಪುನರಾವರ್ತನೆ ಮಾಡಿ ಉಚ್ಚರಿಸಿದಾಗ ಆ ವಾಕ್ಯ ಕೇಳಲು ಕಿರಿಕಿರಿ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಇತರ ಪದಗಳಿಗೆ ಸರ್ವನಾಮಗಳು ಎನ್ನುವರು. ಸರ್ವ ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ನಾಮಪದಗಳು ಎಂದರ್ಥ.

ಉದಾ:- ಕರ್ಣಾರ್ಜುನರು ಸಹೋದರರಾಗಿದ್ದರೂ, ಅವರು ರಣರಂಗದಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿದರು.

ಭಾರಿ ಮಳೆ ಬಿತ್ತು, ಅಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳು ಬಿದ್ದವು. ಸೀತೆಯು ರಾಮನಂತಹ ವೀರ ಪುರುಷನನ್ನು ಕೈಹಿಡಿದಿದ್ದರೂ ಅವಳು ಅಪಹರಣಕ್ಕೀಡಾದಳು.

ಸರ್ವನಾಮಗಳು

- ಪುರುಷಾರ್ಥಕ
- ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ
- ಆತ್ಮಾರ್ಥಕ
- ನಿರ್ದೇಶಾತ್ಮಕ

ಪುರುಷಾರ್ಥಕ ಸರ್ವನಾಮಗಳು: ಪುರುಷವಾಚಕ ನಾಮಗಳಿಗೆ ಪುರುಷಾರ್ಥಕ ಸರ್ವನಾಮಗಳು ಎನ್ನುವರು.

ಉದಾ: ನೀನೂ ಅವನೂ ಕೂಡಿ ಪೇಟೆಗೆ ಹೋಗಿಬನ್ನಿರಿ.
ನಾವೂ ಅವರು ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಭೇಟಿಯಾಗಿದ್ದೆವು.
ಅವಳು ನನ್ನ ಸೋದರತ್ತೆಯ ಮಗಳು

ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ, ಮಧ್ಯಮ, ಪ್ರಥಮ ಪುರುಷ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗುವುದು

1. ಉತ್ತಮ ಪುರುಷ ಸರ್ವನಾಮಗಳು: ನಾನು, ನಾವು

ಉದಾ: ನಾನು ಓದುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ನಾವು ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

2. ಮಧ್ಯಮ ಪುರುಷಾರ್ಥಕ ಸರ್ವನಾಮ: ನೀನು, ನೀವು

ಉದಾ: ನೀನು ಓದುತ್ತಿಯ, ನೀವು ಕಲಿಯತ್ತೀರಾ

3. ಪ್ರಥಮ ಪುರುಷಾರ್ಥಕ: ಅವನು, ಅವರು

ಉದಾ: ಅವಳು, ಅವರು, ಅದು, ಅವು

ಇವುಗಳನ್ನು ಲಿಂಗ, ವಚನ, ಕಾಲಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗುವುದು.

ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ ಸರ್ವನಾಮಗಳು: ಪ್ರಶ್ನಿಸಲು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಬಳಸುವ ಸರ್ವನಾಮಗಳು

ಉದಾ: ಅವಳ ಹೆಸರೇನು?
ಕುವೆಂಪು ಹುಟ್ಟೂರು ಯಾವುದು?

ಆತ್ಮಾರ್ಥಕ ಸರ್ವನಾಮಗಳು: ವಸ್ತು ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಸರ್ವನಾಮ ಪದಗಳು ತಾವು, ತಾನು ಎಂಬ ರೂಪಗಳು.

ಉದಾ: ಕುದುರೆ ತನ್ನ ದಾರಿ ತಾನು ಹಿಡಿಯಿತು.
ಹುಡುಗರು ತಮ್ಮ ಪಾಡಿಗೆ ತಾವು ಹಾಡತೊಡಗಿದರು.

ನಿರ್ದೇಶಾತ್ಮಕ ಸರ್ವನಾಮಗಳು: ನಾಮಪದಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವ ಸರ್ವನಾಮ ಪದಗಳು.

ಉದಾ: ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಮನೆಯ ಹೆಸರು ಕವಿಶೈಲ.
ಆ ಮನೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿದೆ.

ಡಾ.ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಹುಟ್ಟೂರು ಅಂಬಾವಾಡಿ. ಆ ಊರು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ರತ್ನಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ತದ್ಧಿತ: ತದ್ಧಿತ ಎಂದರೆ ತತ್+ಹಿತ್, ಅಂದರೆ ಹಿತವಾಗಿ ಸೇರುವುದು ನಾಮ ಪ್ರಕೃತಿಗಳಿಗೆ ತದ್ಧಿತ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ತದ್ಧಿತಾಂತಗಳೆಂಬ ನಾಮಪದಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ತದ್ಧಿತ ಪ್ರತ್ಯಯವನ್ನು ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿರುವ ಪದವೇ ತದ್ಧಿತಾಂತ.

ಉದಾ: ಗಂಧ+ಇಗ=ಗಂಧಿಗ
ಹಡಪ+ಇಗ=ಹಡಪಿಗ

ಇಲ್ಲಿ ಗಂಧ, ಹಡಪ ಇವು ನಾಮ ಪ್ರಕೃತಿಗಳು, ಈ ಪದಗಳಿಗೆ ಇಗ ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯ ಸೇರಿ ತದ್ಧಿತಾಂತಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಿ ತದ್ಧಿತ ಪದಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಇದು ಪದಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ವಿಧಾನ.

ಉದಾ: ತೋಟ+ಇಗ-ತೋಟಿಗ

ತೋಟಿಗನು, ತೋಟಿಗನನ್ನು, ತೋಟಿಗನಿಂದ, ತೋಟಿಗನಿಗೆ ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಬಹುದು.

ವಿಭಕ್ತಿ

ನಾಮವಾಚಕಗಳಿಗೆ ಲಿಂಗ ಮತ್ತು ವಚನಗಳ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಹತ್ತಿ ನಾಮ ಪದಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ನಾಮ ವಾಚಕಗಳ ವಾಕ್ಯ ಸಂಬಂಧದ ಅರ್ಥವಿಶೇಷಗಳನ್ನು ವಿಭಾಗಿಸಿಕೊಡುವುದರಿಂದಾಗಿ ಇವು ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು.

ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಏಕವಚನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮುಂದೆಯೂ ಬಹುವಚನದಲ್ಲಿ ಬಹು ವಚನ ಪ್ರತ್ಯಯದ ಮುಂದೆಯೂ ಸೇರುತ್ತವೆ.

ನಾಮ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವಾಗ ಅದಕ್ಕೂ ವಾಕ್ಯದ ಉಳಿದ ಪದಗಳಿಗೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳೇ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು. ವಿಭಕ್ತಿಗಳು ಏಳು, ಸಂಬೋಧನಾ ವಿಭಕ್ತಿಯೂ ಸೇರಿದರೆ ಎಂಟು ವಿಭಕ್ತಿಗಳಾಗುತ್ತವೆ.

ವಿಭಕ್ತಿಯಾದರೆ ವಿಭಾಗಿಸು ಅಥವಾ ಒಡೆ ಎಂದರ್ಥ. ಅಂದರೆ ಪದವನ್ನು ಅರ್ಥವತ್ತಾಗಿ ವಿಭಜಿಸುವುದು ವಿಭಕ್ತಿ. ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸಪ್ತಮೀ ವಿಭಕ್ತಿಯವರೆಗಿನ ಏಳು ವಿಭಕ್ತಿಗಳಿಗೂ ಏಳು ಪ್ರತ್ಯಯಗಳಿವೆ. ಕಾರಕಗಳೂ ಇವೆ.

ವಿಭಕ್ತಿ ಹೆಸರು	ಕಾರಕಾರ್ಥ	ಹೊಸಗನ್ನಡ ಪ್ರತ್ಯಯ	ಹಳಗನ್ನಡ ಪ್ರತ್ಯಯ	ಹೊಸಗನ್ನಡ ನಾಮಪದ	ಹಳಗನ್ನಡ ನಾಮಪದ
ಪ್ರಥಮಾ	ಕರ್ತೃಕಾರಕ	ಉ	ಮ್	ರಾಮನು	ರಾಮಂ
ದ್ವಿತೀಯಾ	ಕರ್ಮಕಾರಕ	ಅನ್ನು	ಅಮ್	ರಾಮನನ್ನು	ರಾಮನಂ
ತೃತೀಯಾ	ಕರಣಕಾರಕ	ಇಂದ	ಇಂ, ಇಂದ	ರಾಮನಿಂದ	ರಾಮನಿಂ
ಚತುರ್ಥಿ	ಸಂಪ್ರದಾನಕಾರಕ	ಗೆ, ಕ್ಕೆ, ಅಕ್ಕೆ	ಗೆ, ಕೆ, ಕ್ಕೆ	ರಾಮನಿಗೆ	ರಾಮಂಗೆ
ಪಂಚಮಿ	ಆಪಾದನ ಕಾರಕ	ದೆಸೆಯಿಂದ	ಅತ್ತಣಿಂದ	ರಾಮನ ದೆಸೆಯಿಂದ	ರಾಮನತ್ತ
ಷಷ್ಠೀ	ಸಂಬಂದಾರ್ಥ	ಅ	ಅ	ರಾಮನ	ರಾಮನ
ಸಪ್ತಮೀ	ಅಧಿಕರಣಕಾರಕ	ಅಲ್ಲಿ	ಒಳ್	ರಾಮನಲ್ಲಿ	ರಾಮನೊಳ್

ವಾಕ್ಯ ರಚನಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳದು ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ. ಆದರೆ ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸಿದ ಸಪ್ತ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿವೆಯೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಆಧುನಿಕ ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ವ್ಯಾಕರಣಕಾರರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿವೆ.

1.ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿ: ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿ ಕರ್ತೃಕಾರಕವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಕರ್ತೃಕಾರಕ ಎಂದರೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಪ್ರಾಣಿ, ವಸ್ತು ಎಂದರ್ಥ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಪ್ರತ್ಯಯವಿಲ್ಲ. ನಾಮ ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿದೆ. ರಾಮಾಂ ಎಂಬಲ್ಲಿ ರಾಮ+ಮ್ ಎಂಬ ವಿಭಜನೆ ಸರಿಯಲ್ಲ. ರಾಮಂ ಎಂಬುದೇ ಶುದ್ಧ ಶಬ್ದರೂಪ. ಆ ರೂಪವೇ ನಾಮ ಪ್ರಕೃತಿ. ಮ್ ಎಂಬುದು ಲಿಂಗ ಸೂಚಕ ಪ್ರತ್ಯಯ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಹೊಸಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಉ ಎಂಬ ಕೃತಕ ಪ್ರತ್ಯಯವನ್ನು ವೈಯಾಕರಣರು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬರಹದಲ್ಲಿದೆಯೇ ವಿನಃ ಆಡು ಮಾತಿನಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಳಗನ್ನಡದ ಮ್ ಆಗಲಿ ಹೊಸಗನ್ನಡದ ಉ ಆಗಲಿ ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭ್ತಕಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಉದಾ: ಕವಿತ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ.

ರಾಜ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಓದುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಕವಿತ, ರಾಜ ಇವು ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗವಾಗಿವೆ. ಅರ್ಥಗ್ರಹಣಕ್ಕೆ ಯಾವುದೆ ತೊಡಕು ಇಲ್ಲ.

2.ದ್ವಿತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿ: ದ್ವಿತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿ ಕರ್ಮಕಾರಕ, ಎಂದರೆ, ಕ್ರಿಯೆಗೆ ವಿಷಯವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಪ್ರಾಣಿ, ವಸ್ತು ಎಂದರ್ಥ. ಪೂರ್ವದ ಹಳಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಆನ್ ಎಂದೂ ಹಳಗÀನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅನ್ ಎಂದೂ, ಹೊಸಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅನ್ನು ಎಂದೂ ದ್ವಿತೀಯ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯ ಪ್ರಯೋಗವಾಗಿದೆ.

ಉದಾ: ಕುರಿಯನ್ನು ಕಾಯಿ, ಕುರಿಕಾಯಿ

ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾ- ಪುಸ್ತಕ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾ

ಇಲ್ಲಿ ಕುರಿಯನ್ನು, ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಎಂಬುದರ ಬದಲು ಕುರಿ, ಪುಸ್ತಕ ಎಂದು ಬಳಸಿದರೂ ಅರ್ಥವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಉದಾ: ಶಿಕ್ಷಕರು ಪಾಠವನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
ರಾಮನು ರಾವಣನನ್ನು ಕೊಂದನು.

3.ತೃತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿ: ತೃತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿ ಕರಣಕಾರಕ. ಕರಣ ಎಂದರೆ ಕ್ರಿಯೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲು ಉಪಕರಣವಾಗಿ ಬಳಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಪ್ರಾಣಿ, ವಸ್ತು ಎಂದರ್ಥ. ವಿಭಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮಾ, ದ್ವಿತೀಯಾ ಇವುಗಳಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ತೃತೀಯೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು. ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ಇಮ್, ಇದಂ ಇಂದೆ, ಎಂದು ತೃತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿ ಮೂರು ರೂಪದಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಕೇಶಿರಾಜನು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಜೊತೆಗೆ ಎ ಎನ್ನುವುದು ಈ ಮೂರು ಪ್ರತ್ಯಯಗಳಿಗೆ ಆದೇಶವಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ.

ಹೊಸಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇಂದ ಎಂದಾಗಿದೆ.
ಉದಾ: ದುಡಿಮೆಯಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದು.
ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ಚಾಕುವಿನಿಂದ ಕತ್ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

4.ಚತುರ್ಥಿ ವಿಭಕ್ತಿ: ಇದು ಸಂಪ್ರದಾನ ಕಾರಕ, ಎಂದರೆ ಕೊಡುವುದು ಎಂದರ್ಥ. ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ನಡುವೆ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಬೆಸೆದಿರುವ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ವಿಭಕ್ತಿಯೇ ಚತುರ್ಥಿ ಇತರೆ ವಿಭಕ್ತಿಗಳಿಗೂ ಚತುರ್ಥಿ ವಿಭಕ್ತಿಗೂ ಇರುವ ಮುಖ್ಯವಾದ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೆಂದರೆ, ಉಳಿದುವೆಲ್ಲವೂ ಸ್ವರದಿಂದ ಕೂಡಿವೆ. ಇದು ಮಾತ್ರ ವ್ಯಂಜನದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಕೆ ಅಥವಾ ಗೆ ಹೊಸಗನ್ನಡ ಪ್ರತ್ಯಯ.

ಉದಾ: ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಿಹಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು.
ಬಸ್ಸು ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಬಿತ್ತು...... ಇತ್ಯಾದಿ.

5.ಪಂಚಮಿ ವಿಭಕ್ತಿ: ಇದು ಆಪಾದನಕಾರಕ, ಎಂದರೆ ತನ್ನ ನೆಲೆಯಿಂದ ಅಗಲುವುದು, ಬೇರ್ಪಡುವುದು, ದೂರವಾಗುವುದು ಎಂದರ್ಥ. ಪಂಚಮೀ ವಿಭಕ್ತಿಪ್ರತ್ಯಯವು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತೃತೀಯ ವಿಭಕ್ತಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹಳಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅತ್ತಣಿಂ ಹೊಸಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ದೆಸೆಯಿಂದ ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯ ಪಂಚಮಿಗೆ ಇದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದೊಂದು ದಿಕ್ಕನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪದ ಅದರ ಅಗತ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಆಡು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಬಳಕೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಡೆ ತೃತಿಯಾ ವಿಭಕ್ತಿಯೇ ಪ್ರಯೋಗಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಉದಾ: ಮರದಿಂದ ಹಣ್ಣು ಬಿದ್ದಿತು.
ಆಕಾಶದಿಂದ ನಕ್ಷತ್ರ ಉದುರಿತು.
ಕಾರಕವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ತೃತೀಯ ಪಂಚಮಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
ಉದಾ: ತೃತೀಯಗೆ-ಕೊಡಲಿಯಿಂದ ಮರವನ್ನು ಕಡಿದರು.
ಪಂಚಮಿಗೆ-ಹಣ್ಣುಗಳು ಮರದಿಂದ ಉದುರಿದವು.

ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಿಯಿಂದ ಎನ್ನವುದು ಕರಣಕಾರಕವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದು ತೃತೀಯೆ, ಮರದಿಂದ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಆಪಾದನ ಕಾರಕವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ಪಂಚಮೀ ವಿಭಕ್ತಿ.

6.ಷಷ್ಠೀ ವಿಭಕ್ತಿ: ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಕವಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಭಕ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಾನ್ವಯ ಇದೆಯೇ ಹೊರತು ಕಾರಕಾನ್ವಯ ಇಲ್ಲ. ಅ ಇದರ ಪ್ರತ್ಯಯ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಕ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಕ್ರಿಯಾಪದಕ್ಕು ನಾಮಪದಕ್ಕು ನೇರ ಸಂಬಂಧ ಇಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಉದಾ: ಚಿನ್ನದ ಒಲೆಯನ್ನು ತಂದರು.

ಮರದ ಕುರ್ಚಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದರು.

ಚಿನ್ನದ ಒಲೆಯನ್ನು ತಂದರು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನದ ಒಲೆ ಷಷ್ಠೀ ವಿಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನದ ಮತ್ತು ತಂದರು ಎಂಬುದರ ನಡುವೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ.

7.ಸಪ್ತಮೀ ವಿಭಕ್ತಿ: ಸಪ್ತಮೀ ವಿಭಕ್ತಿ ಅಧಿಕರಣಕಾರಕ. ಅಧಿಕರಣ ಎಂದರೆ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ವಿಷಯವಾದುದರ ಆಧಾರ ಅಥವಾ ಸ್ಥಾನ ಎಂದರ್ಥ. ಅಲ್ಲಿ ಒಳ್, ಇವು ಸಪ್ತಮೀ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು.

ಉದಾ: ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಜನಗಳು ಓಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
ಮನೆಯೊಳಗೆ ಬಾ........ ಇತ್ಯಾದಿ.

8.ಸಂಬೋಧನಾ ವಿಭಕ್ತಿ: ಎ, ಏ ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಸೇರುತ್ತವೆ. ಸಂಸ್ಕøತದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಅಷ್ಟೆ.

ಉದಾ: ಚಂದ್ರನೆ ಬಂದನು

ದೇವರೇ ನಮ್ಮ ಮೊರೆ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲವೇ?....... ಇತ್ಯಾದಿ.

ಉಪಸಂಹಾರ:

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಪಾತ್ರ ತುಂಬಾ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಸೇರಿ ಪದರಚನೆಯಾಗಲು ಸಹಕರಿಸುತ್ತವೆ. ವಾಕ್ಯ ರಚನೆಯಾಗಲು ಪದ, ಇದರ ಪ್ರಕಾರಗಳು ನಾಮಪದಗಳು, ಸರ್ವನಾಮಗಳು ಹಾಗೂ ವಿಭಕ್ತಿಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು:

[1] ಕನ್ನಡ ಮಧ್ಯಮ ವ್ಯಾಕರಣ -ತೀ.ನಂ.ಶ್ರೀ
[2] ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರ –ರಾ.ಯ ಧಾರವಾಡಕರ
[3] ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನದ ಮೂಲ ತತ್ವಗಳು- ಡಾ.ಎಂ. ಚಿದಾನಂದಮೂರ್ತಿ
[4] ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ರಚನೆ- ಎಂ.ಎಚ್. ಕೃಷ್ಣಯ್ಯ
[5] ಕನ್ನಡ ಭಾಷ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆ- ಕೆ.ಪಿ ಭಟ್, ನಾಗಭೂಷಣ್.
[6] ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನ- ಡಾ. ಕೆ. ಕೆಂಪೇಗೌಡ
[7] ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣ ದರ್ಪಣ- ಎಂ.ವಿ.ನಾಗರಾಜರಾವ್
[8] ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣ ಪರಿಚಯ-ನೀ. ಗಿರಿಗೌಡ
[9] ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಪೂರಕ ಸಾಹಿತ್ಯ- ಡಾ.ಸಾ.ಶಿ.ಮರುಳಯ್ಯ
[10] ತೊಂಡು ಮೇವು- ಕೆ.ವಿ. ನಾರಯಣ

Tumbe Group of International Journal
A Peer Reviewed Multidisciplinary Journal
ISSN: 2581-8511
Volume- 4
Issue-1
Jan-April: 2021

ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

ಮಂಜುನಾಥ ಪಾಟೀಲ
ಸಂಶೋಧನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ, ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ
ರಾಣಿ ಚನ್ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಬೆಳಗಾವಿ-591156
ಮೊ: 8095258003, ಮೇಲ್: manju86p@gmail.com

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ:

ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನ ಅನ್ವಯದ ಪ್ರಕಾರ ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕು. ಶಿಕ್ಷಣ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಮಾನವನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕುವೆಂಪು 'ಏನಾದರೂ ಆಗು ಮೊದಲು ಮಾನವನಾಗು' ಎಂದಿರುವುದು, ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ಸೌಕರ್ಯವಾಗಿದೆ, ಶಿಕ್ಷಣವಿಲ್ಲದೆ ಮಾನವನ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಸಾಧ್ಯ. ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಅಗತ್ಯತೆಯಾಗಿದೆ.

ಕೀ ವರ್ಡ: ಸಾಕ್ಷ್ಯ, ಸಂವಿಧಾನ, ಗೋಜು, ಪಿತೂರಿ, ನುಣುಚಿ, ಕುಗ್ಗಿ.

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಬುನಾದಿಯಾಗಿದೆ. ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಬುನಾದಿ ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಅದರ ಸ್ಥಿತಿ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಏನೋ ಒಂದು ನಂಟು ಇದೆ. ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ತೇಲಾಡುತ್ತಿದೆ. ಎಷ್ಟೋ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಾಧನೆಯ ಗುರಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಅವರ ಸಾಧನೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಸಿಗದೆ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಕುಗ್ಗಿ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ವಿಮುಖರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉತ್ಸಾಹಿ ಯುವಕರು ಇದರಿಂದ ತಪ್ಪು ದಾರಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ರೀತಿಯ ಭಯದ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಈ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಾಗಿವೆ ಎಂಬುದು ವಿಷಾಧನೀಯ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗದೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಮುಖ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಬಂಧ ಏರ್ಪಡದೆ ಇರುವುದು.

ಕೆಲವು ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಭೋಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಹಾಗೂ ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರ ಹೆಸರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೇಳಿರುತ್ತಾರೆ ಹೊರತು ಅವರ ಮುಖವನ್ನೇ ನೋಡದೆ ಇರುವುದು ವಿಷಾಧನೀಯ. ಮುಂದೆ ಬಂದರು ಗುರುತಿಸಲಾರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಬೋಧನೆಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವು ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಿಗಿರುವ ಹೊರೆಯಾದ ಕೆಲಸವೂ ಒಂದಾದರೆ, ಕೆಲ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರದೆ ಇರುವುದು ಒಂದಾಗಿದೆ. ಕೆಲ ಬೋಧಕರು ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಸಹಿಸದ ಕೆಲ ಬೋಧಕರ ಗುಂಪು ಸೃಷ್ಠಿಯಾಗಿವೆ. ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರನ್ನು ತಡೆಯಲು ಮತ್ತು ಕಷ್ಟ ಕೊಡುವ ಕೆಲ ಬೋಧಕ ಗುಂಪುಗಳೇ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿವೆ.

ಗುರುಗಳಿಗೆ ಶಿಷ್ಯರು ಗೌರವ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಪವಾದವೂ ಇದೆ. ಗೌರವ ಕೊಡುವುದೇ ಹೊರತೂ ಬಲವಂತದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತದ್ದಲ್ಲ. ಅಂಥ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಜೊತೆ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರೇ ಸ್ನೇಹದಿಂದ

ವರ್ತಿಸಿದರೇ ಅವರ ಆ ಸ್ವಭಾವವÀನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲವೇ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೋಧನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ಗೌರವ ಸಿಗುವುದರೊಂದಿಗೆ ಗೌರವ ನೀಡಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಆದರೆ ಕೆಲ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಗೌರವ ನೀಡದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ನೆಪ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡದಿರುವುದು ವಿಷಾಧನೀಯ. ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬೋಧನೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು ಈ ನೆಪ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಅದರಿಂದ ನುಣುಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಇವೆ. ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಬೋಧನೆಯಿಂದ ವಂಚಿತವಾಗುವುದರೊಂದಿಗೆ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಿದಂತೆ, ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ದ್ರೋಹ ಬಗೆದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರ ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಬಂಧ ಉತ್ತಮವಾಗಿರಬೇಕು, ಸ್ನೇಹಮಯವಾಗಿರಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರದಂತೆ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕಾಲ ಬದಲಾದಂತೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಾಗೂ ಗುರು-ಶಿಷ್ಯರ ಸಂಬಂಧವು ಬದಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದ ಆಸೆ ಹೊತ್ತು ಬರುವ ಕೆಲ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ, ನಿಷ್ಠಾವಂತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸುವುದು, ಸಮಾಜ ಒಪ್ಪುವಂತ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದುವಂತೆ ಅವರನ್ನು ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ, ಬೋಧನೆ, ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಅವರ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಬಯಸುವ ಗುಣವುಳ್ಳವನು ಬೋಧಕನಾದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ಗೌರವಾದರಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

ನಿಷ್ಠಾವಂತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬೋಧನೆಯ ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಬೋಧನೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು, ಕೆಲ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಬೇರೆ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರನ್ನು ಕೇಳು ನಾನು ಕೆಲಸದಲಿದ್ದೇನೆ ಸಮಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಉಡಾಫೆ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರಿಗಂತೂ ಬೋಧನೆಯೇ ಬರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಜೊತೆಗೆ ಕೂಡಾ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಸ್ನೇಹಿ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಆಸಕ್ತಿ, ಕಾಳಜಿ ಮುಖಾಂತರ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವರು ನಾವು ಬೋಧನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದ ಮೇಲೆ ನೀವೂ ಬೋಧನೆ ಮಾಡಬಾರದು, ಎಂದು ವಾದಿಸಿರುವುದು ನನ್ನ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ನಿಷ್ಠಾವಂತ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಇವರ ಮಾತಿಗೆ ಬೆಲೆ ಕೊಡದೆ ಬೋಧನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ಪಿತೂರಿ ಮಾಡುವುದು, ಜಗಳ ಮಾಡುವುದು, ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುವುದು, ತೊಂದರೆ ನೀಡುವುದು, ಅವರ

ವಿರುದ್ಧ ಸ್ವಹಿತಾಸಕ್ತಿಯ ಗುಂಪು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಮಾಜ ವಿರೋದಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವುದು ಬೇಸರದ ಸಂಗತಿ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರನ್ನು ಮತ್ತು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳನ್ನು ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಶ್ರೇಯೋಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ದುಡಿಯುವ, ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ, ನಿಷ್ಠಾವಂತ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಇವೆ.

ವೇಳೆಗನುಸಾರ ಬೋಧನೆ ನಡೆಯದಿರುವುದು, ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದು, ಸರಿಯಾದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅಥಿತಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರ ನೇಮಕವಾಗದೇ ಇರುವುದು, ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರ ಅನಾಸಕ್ತಿ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅನಾಸಕ್ತಿ, ವರ್ಗಕೋಣೆಗಳ ಕೊರತೆ, ನಿಧಿಯ ದುರ್ಬಳಕೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಬೋಧನೆ ನೀಡದಿರುವುದು, ಬೋಧಕರ ಕೊರತೆ, ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ, ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರ ರಾಜಕೀಯ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ, ಸಮಯದ ಸರಿಯಾದ ನಿರ್ವಹಣೆಯಾಗದಿರುವುದು, ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಅಭಾವ, ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಗುಂಪು ಮಾಡುವದರೊಂದಿಗೆ ತಾವು ಗುಂಪು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಉತ್ತಮವಾದ ನಿರ್ವಹಣೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರ ಮನಸ್ತಾಪ ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯಯುತ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಮಾರಕವಾಗಿವೆ.

ಅರಿಸ್ಟಾಟಲ್ ಹೇಳುವಂತೆ "ಮಾನವ ಸಂಘ ಜೀವಿ" ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬಾಳಿ ಬದುಕುತ್ತಾನೆ. ಸಮಾಜ ವಿರೋಧಿ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದರೆ ಸಮಾಜದ ಚಿತ್ರಣವೇ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ, ಹೀಗೆ ಸಮಾಜದ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವಾತಾವರಣ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಠಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ವಿಷಾಧನೀಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿನ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರೊಂದಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸಿ ಆರೋಗ್ಯಯುತವಾದ ವಾತಾವರಣ ಸೃಷ್ಠಿಸುವುದು ಈಗ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

ಸಮಾರೋಪ:

ಸಮಾಜ ವಿರೋಧಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗುತ್ತಿರುವ ಯುವಕರು ತಮ್ಮನ್ನು ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀವಾಗಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಆಶಯ. ನೀವು ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣವನ್ನು ಪಡೆದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮಗಿಂತಲೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣವುಳ್ಳ ಬೋಧಕರು ಸಿಗುತ್ತಾರೆ. ಗುರುವಿಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಸ್ಥಾನವಿದೆ, ಅಂತ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದುಡಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ನನ್ನದೊಂದು ಸಲಾಂ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು:

[1]. ಆರ್ವಿಯಸ್ ಸುದರಂ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಂಶೋಧನೆ, ತಾರಾ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಅಂಡ್ ಪಬ್ಲಿಷಿಂಗ್ ಹೌಸ್ ಮೈಸೂರು, 2006.
[2]. ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಅನುದಾನ ಸಾಲದು, ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ಬರಹ, 25/5/2020.
[3]. ಗಿರಡ್ಡಿ ಗೋವಿಂದರಾಜ(ಸಂ), ಒದುವ ದಾರಿಗಳು, ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಾಶನ ಬೆಂಗಳೂರು.

Tumbe Group of International Journal
A Peer Reviewed Multidisciplinary Journal
ISSN: 2581-8511
Volume- 4
Issue-1
Jan-April: 2021

ಪ್ರಾಚೀನತೆಯ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವ ಹಾಸನದ ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯ

ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಪಿ
ಇತಿಹಾಸ ವಿಭಾಗ
ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕಿ
ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ತೋಂಟದಾರ್ಯ ಸರ್ಕಾರಿ
ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು-ಮುಂಡರಗಿ ತಾ, ಗದಗ
Phone no.9663853819
Mail.id.-gautammouryajan20@gmail.com

ಹಿನ್ನೆಲೆ:

ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ, ಮ್ಯೂಸಿಯಂ ಎಂಬ ಪದವು ಗ್ರೀಕ್ ಪದದ 'ಮ್ಯೂಸಿಯೋನ್' ನಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ಗ್ರೀಕ್ ದೇವ ಜ್ಯೂಸ್ನ ಮಗಳಾದ ಮ್ಯೂಸ್ ಎಂಬ ದೇವತೆಯು ಹಿಂದೂ ದೇವತೆಯಾಸ ಸರಸ್ವತಿಯಂತೆ ಪವಿತ್ರವಾದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ದೇವತೆಯಾಗಿದ್ದು, ಈಕೆಯ ದೇವಾಲಯದ ಸುತ್ತ ಹಲವಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಕ ಕೇಂದ್ರುಗಳು ಬೆಳೆಯತೊಡಗಿದ್ದು, ಇವು ಪ್ರಮುಖ ಅಕರ್ಷಣೆಯ ಕೇಂದ್ರುವಾದಂತೆಲ್ಲ, ಈ ಮ್ಯೂಸಿಯಂ ಎಂಬುದು ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಬೆಳೆಯತೊಡಗಿತು.

ಕೀ ವರ್ಡ್: ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ, ಮ್ಯೂಸಿಯೋನ್, ಮ್ಯೂಸಿಯಂ,.

19ನೇ ಶತಮಾನದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮ್ಯೂಸಿಯಂಗಳು

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಐರೋಪ್ಯರಿಂದ 18ನೇ ಶತಮಾನದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ 19ನೇ ಶತಮಾನದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮ್ಯೂಸಿಯಂಗಳು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂದು, ಮದ್ರಾಸೆ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ಕುಡಲೂರ್, ಕೊಯಮತ್ತೂರ್, ಮಂಗಳೂರ್, ರಾಜಮಂಟ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತಾದರೂ 1857ರ ಸಿಪಾಯಿ ದಂಗೆಯ ನಂತರ ಲಕ್ನೋ,ನಾಗಪುರ,ಲಾಹೋರ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಊಟಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿ ನಂತರ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಹಬ್ಬಿತು. 1885ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಕಲ್ಕತ್ತಾದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ಈ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯಕ್ಕೆ

1. ಸರ್ ವಿಲಿಯಂ ಜೋನ್ಸ್,
2. ಅಲೆಕ್ಷಂಡರ್ ಕನ್ನಿಂಗ್ ಹ್ಯಾಂ,
3. ಜೇಮ್ಸ್ ಪ್ರಿನ್ಸೆಪ್,
4. ವಿಲಿಯಂ ಕ್ಯಾರೆ,
5. ನೆಥಾನಿಯಲ್ಲ ವಾಲೇಚ್,
6. ಕರ್ನಲ್ ರಾಬರ್ಟ್ಸ್ ಗಿಟ್,
7. ಜೇಮ್ಸ್ ಬಗ್ಯ್ರೂಸ್,

ಮುಂತಾದವರ ಶ್ರಮವಿದೆ.

ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯಗಳ ವಿವಿಧತೆ:

ಇಲ್ಲಿನ ವಸ್ತುಗಳ ಸಂಗ್ರಹ,ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸ್ಥಳ, ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ

1. ಸಾಮಾನ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ,
2. ಕಲಾ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ,
3. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ,
4. ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ,
5. ಜಾನಪದ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ,
6. ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ,
7. ಧಾರ್ಮಿಕ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ

ಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿ' ಲಾಗಿದ್ದು,ಅವುಗಳಲ್ಲಿ

1. ಹೈದ್ರಾಬಾದಿನ ಸಾಲಾರ್ ಮ್ಯುಸಿಯಂ,
2. ಕಲ್ಕತ್ತಾದ ನೆಹರು ಮಕ್ಕಳ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ,
3. ಕಲ್ಕತ್ತಾದ ನೇತಾಜಿ ಭವನ್,
4. ನವದೆಹಲಿಯ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿ ಮೆಮೋರಿಯಂ,
5. ರಾಂಪುರದ ಡಾ.ಭೀಮರಾವ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರರ ಪುಸ್ತಕಾಲಯ & ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ ಪ್ರಮುಖವಾದುದು.

ಹೀಗೆ ಆಕರ್ಷಣೀಯ ಐತಿಹಾಸಿಕ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯಗಳು ಪುರಾತತ್ತ್ವ ಅವಶೇಷಗಳು,ಪ್ರಾಚೀನ ವಸ್ತುಗಳು, ಕಲಾಕೃತಿಗಳು,ಮತ್ತು ಸ್ಮಾರಕಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಪುನರ್ ಸ್ಥಾಪನೆಯಲ್ಲ ತೊಡಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಪುರಾತತ್ತ್ವ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯು ಇಲಾಖೆಯು (ಮೈಸೂರು) ತನ್ನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಭಾಗವಾಗಿ ವಿವಿಧ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಸನದ ಪುರಾತತ್ವ ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯವೂ ಒಂದಾಗಿದೆ.

ಐತಿಹಾಸಿಕ ದಾಖಲೆಗಳಿಗೆ ಹೆಸರಾದ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ

ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಜ್ಯಲ್ಲಿ ಐತಿಹಾಸಿಕ ದಾಖಲೆಗಳಿಗೆ ಹೆಸರಾದ ಜಿಲ್ಲೆ. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ. ಇದು ರಾಜ್ಯದ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ 156 ಕಿ.ಮೀ. ಮೈಸೂರಿನಿಂದ 121 ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದು, ಅದ್ಭುತ ಪರಿಸರವಿರುವ ರಮಣೀಯ ಜಿಲ್ಲೆ.ಹಲವು ಪ್ರವಾಸಿ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಪ್ರಾಚ್ಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಮೌರ್ಯ, ಶಾತವಾಹನ, ಗಂಗ, ಪಲ್ಲವ, ಚೋಳ, ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟ, ಹೊಯ್ಸಳ, ವಿಜಯನಗರ , ಮೈಸೂರು ಒಡೆಯರ ಆಳ್ವಿಕೆ ಕಂಡಿದ್ದು, ಹಲವು ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಆಕರ್ಷಣೀಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೇಂದ್ರಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾರಾಜ ಉದ್ಯಾನವನದಲ್ಲಿರುವ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯವೂ ಒಂದು.ಇದು ಕ್ರಿ.ಶ. 1974 ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಪುರಾತತ್ತ್ವ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯದಡಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿದ್ದು ಇಂದಿಗೂ ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಈ ನೆಲೆಯ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮಾಹಿತಿ ಅಂಚುವಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಛೇರಿಯಾದ ಈ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಂiÀವನ್ನು 1973ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಸುಮಾರು 35 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಹಾರಾಜ ಪಾರ್ಕ ಆವರಣದಲ್ಲಿರುವ ಹಾಸನ ನಗgದ ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಸೇರಿದ ಬಾಡಿಗೆ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲೇ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದ್ದು, ಈ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯವು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ, ದೂರವಾಣಿ, ಪತ್ರಗಳ ಮಾಹಿತಿ ಮೇರೆಗೆ ತಮಗೆ ದೊರೆತ

ಅವಶೇಷಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ತರಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಇಲ್ಲಿ 153 ಶಿಲ್ಪಗಳು,90 ವರ್ಣಚಿತ್ರಗಳು,105 ನಾಣ್ಯಗಳು,10 ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳು,63 ಮರದ ಕೆತ್ತನೆಗಳು ಮತ್ತು 26 ತೋಪುಗಳಿವೆ. ಮತ್ತಿತರ ಕಲಾವಶೇಷಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷತವಾಗಿವೆ

ಹಾಸನದ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ:

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಕಛೇರಿಯಾದ ಮೈಸೂರಿನ ರಾಜ್ಯ ಪುರಾತತ್ತ್ವನ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ ಇಲಾಖೆಯ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿರುವ ಹಾಸನದ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯವು ಹಲವು ಮುಖ್ಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

1. ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಪರಂಪರಾ ಕೂಟದ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ
2. ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಎನ್.ಎಸ್.ಎಸ್.ಘಟಕದ ಮೂಲಕ ಸ್ಮಾರಕಗಳ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು
3. ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಚ್ಯಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದು.
4. ರಾಜ್ಯದ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣ,ಕಾರ್ಯಾಗಾರ,ಸಮ್ಮೇಳ£ಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು
5. ಫೋಟೋಗ್ರಫಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು
6. ನಾಣ್ಯಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನ ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು
7. ಚಿತ್ರಪಟಗಳ, ನಕ್ಷೆಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುವುದು
8. ಪರಂಪರಾ ಜಾಥಾ(ನಡಿಗೆ)ಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಹಾಸನದ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ - ಮೂರ್ತಿ ಕಲೆಗಳು:

1. ಸುಮಾರು 15 ನೇ ಶತಮಾನದ ವಿಜಯನಗರ ಕಾಲದ ಭೈರವನ ಮೂರ್ತಿ,
2. ಸುಮಾರು 15 ನೇ ಶತಮಾನದ ವಿಜಯನಗರ ಕಾಲದ ಗಣಪತಿ
3. ಸುಮಾರು 15 ನೇ ಶತಮಾನದ್ದು ಲಕ್ಷ್ಮಣ,ರಾಮ ,ಸೀತಾ,ಬ್ರಹ್ಮ ಸರಸ್ವತಿ,
4. ಸುಮಾರು 15 ನೇ ಶತಮಾನದ ನಾಯಕ ಶೈಲಿಲಯ ವೀರಭದ್ರ,
5. ಸುಮಾರು 12ನೇ ಶತಮಾನದ 24 ತೀರ್ಥಂಕರರ ಮೂರ್ತಿಗಳ ಕೂಟದ ಶಿಲ್ಪ,
6. ಸುಮಾರು 12ನೇ ಶತಮಾನದ ನಾಯಕ ಶೈಲಿಯ ನಂದೀಶ್ವರ,
7. ಸುಮಾರು 12 ನೇ ಶತಮಾನದ ಹೊಯ್ಸಳರ ಕೇಶವ ಶಿಲ್ಪ,
8. ಸುಮಾರು 16,17ನೇ ಶತಮಾನದ ಚುಂಚನಕಟ್ಟೆಯ ಶ್ರೀ ರಾಮ ದೇವರ ರಥ,
9. ಸುಮಾರು 12ನೇ ಶತಮಾನದ ಮಳಲಿಯಲ್ಲಿನ ಹೊಯ್ಸಳರ ಗಣಪತಿ,
10. ಸುಮಾರು 12ನೇ ಶತಮಾನದ ಸಕಲೇಶಪುರದ ನಾಯಕ ಶೈಲಿಯ ವೀರಭದ್ರ,
11. ಸುಮಾರು 13ನೇ ಶತಮಾನದ ವಿಷ್ಣು,
12. ಸುಮಾರು 12ನೇ ಶತಮಾನದ ಗೋವಿಂದರಾಯನ ಮೂರ್ತಿ,
13. ಸುಮಾರು 17,18ನೇ ಶತಮಾನದ ವರಾಹ ಶಿಲ್ಪ,
14. ಸುಮಾರು 14ನೇ ಶತಮಾನದ ಪರಿಚಾರಿಕೆಯರ ಶಿಲ್ಪ,
15. ಸುಮಾರು 13ನೇ ಶತಮಾನದ ಮದನಿಕೆಯರ ಶಿಲ್ಪಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಿಯಿತಗೊಂಡಿವೆ.

ಕ್ರಿ.ಪೂ. ಸುಮಾರು 3500ರ ಶಿಲಾಯುಧಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಾಯದ ಶ್ರೀ ಅಣ್ಣೇಗೌಡನ ಸಂಗ್ರಿಹಿಸಿರುವ ಶಿಲಾಯುಧಗಳು, 12ನೇ ಶತಮಾನದ ಹೊಯ್ಸಳ ಶೈಲಿಯ ಚೌಢೇಶ್ವರಿ ಶಿಲ್ಪ(ಜಯಪುರದ) 17,18ನೇ ಶತಮಾನದ ಹತ್ ಕಲ್ಲುರುಟಿ,ಗೂಳಿಗ,ಭೂತಗಣದ ಶಿಲ್ಪ ಇಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಿಯಿತಗೊಂಡಿವೆ.

ಹಾಸನದ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ - ಕಾಷ್ಠ ಶಿಲ್ಪಗಳು : ಮರದಿಂದ ಮಾಡಿದ ಶಿಲ್ಪಗಳೆ ಕಾಷ್ಟ ಶಿಲ್ಪಗಳೆ ಆಗಿವೆ.ಇದಕ್ಕೆಂದೇ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕೊಠಡಿಯನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಳಗೆ ಸಾಲು ಸಾಲಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿರುವ ಗಣಪಡಿ, ಷಣ್ಮುಖ, ಚಾಮುಂಡಿ, ಶಿವ, ವಿಷ್ಣು,ಸರಸ್ವತಿ, ಮಿಥುನ ಶಿಲ್ಪ, ಸಪ್ತ ಮಾತೃಕೆಯರ ಶಿಲ್ಪ ಗಳಲ್ಲದೆ, ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ಸೇರಿಸಿರುವ ಸುಂದರ ಅಲಂಕಾರದಂಥ ಕಾಷ್ಠ ಶಿಲ್ಪಗಳು ಅತಿ ಸುಂದರ ಮತ್ತು ಸರಳವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯದ ಪ್ರವೇಶ ದ್ವಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗಲಲೆ ಭಿತ್ತಿಯಂಥ, ಸಾಲಾಗಿ ಎರಡೂ ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವ ಮರದ ಈ ಸುಂದರ ಕೆತ್ತನೆಯ ಕಾಂಷ್ಠ ಶಿಲ ್ಪಆರಲ್ಲು ಮರದ ರಥ ನಮ್ಮ ಮನಸೂರೆಗೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚರಿಯೇನಿಸಲು.

ಹಲ್ಮಿಡಿ ಶಾಸನದ ಪಡಿಯಚ್ಚು; ಗೋಡೆಯ ಒಂದೆಡೆ ಒರಗಿಸಿರುವ ಹಲ್ಮಿಡೆ ಶಾಸನದ ಪಡಿಯಚ್ಚು ಕ್ರಿ.ಶ.450ರ ಶಾಸನದ ಅರ್ಥವಿವರಣೆ ಹೇಳುವ ಪಟ್ಟಿ, ಗೋಡೆಯ ಒಂದೆಡೆ ಅಂಟಿಸಿರುವ ಹಾಸನದ ಕೋಟೆ ಕೊತ್ತಲಗಳ ಪಟ್ಟಿ ,ಹೊಯ್ಸಳರ ವಂಶಾವಳಿ ವೃಕ್ಷದ ಪಟ್ಟಿ,

ಹಾಸನದ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ- ಶಿಲ್ಪಗಳು: ಹೊರಗಿನ ಆವರಣ- ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯದ ಹೊರಗಿನ ಆವರಣದಲ್ಲಿರುವ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ

1. ಸುಮಾರು 13,14ನೇ ಶತಮಾನದ ಅಳಿದುಳಿದ ಸ್ಥಂಭಗಳು,
2. ಸುಮಾರು 13,14,ನೇ ಶತಮಾನದ ಶ್ರೀರಾಮ- ಅರಸೀಕೆರೆಯ,
3. ಅರಸೀಕೆರೆಯ ಹಾರ್ನಳ್ಳಿಯ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ನಾರಾಯಣ,ಂಷಂಣ್ಮುಖ,
4. ಸಕಲೇಶಪುರದ ನಾಯಕ ಶೈಲಿಯ ವೀರಭದ್ರನ ಶಿಲ್ಪ ,
5. ಅಂಕನಾಥಪುರದ ತೀರ್ಥಂಕರರ ಮೂತ್ರಿ,
6. ಆಲೂರಿನ ಸುಮಾರು 16, 17ನೇ ಶತಮಾನದ ಬಸವ ಶಿಲ್ಲಪ,
7. ಸುಮಾರು 17ನೇ ಶತಮಾದನ ಹರಿಹರಪುರದ ವಿಷ್ಣು ಮೂತ್ರಿ,
8. ಸುಮಾರು 12ನೇ ಶತಮಾದನ ಯಲಿಯೂರಿನ ಪ್ರಭಾವಳಿ,
9. ಹಾಸನದ ಸುಮಾರು 13, 14ನೇ ಶತಮಾನದ ಯಕ್ಷ-ಯಕ್ಷಿಯರ ಶಿಲ್ಪಗಳು,
10. ಮಲ್ಲಿಪಟ್ಟಣದ ಗಣಪತಿ ಶಿಲ್ಪ,
11. ಸುಮಾರು 13ನೇ ಶತಮಾನದ ಸೌಮ್ಯ ಕೇಶವನ ಶಿಲ್ಪ,
12. ನಂದೀಶ್ವರ, ಅರಸೀಕೆರೆಯ ಮಹಾವೀರನ ಶಿಲ್ಪ,
13. ಚನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣದ ವಾಮನ ಶಿಲ್ಪ,
14. ಸುಮಾರು 16ನೇ ಶತಮಾನದ ಸತ್ಯಮಾಂಗಲದ ವಿಷ್ಣು,
15. ಅಡಗೂರಿನ ಸತಿಗಲ್ಲುಗಳು,
16. ದುದ್ದದ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಶಿಲ್ಪ,
17. ಅಡಗೂರಿನ ವೀರಗಲ್ಲುಗಳು,
18. ಹೊಸಳಿಯ ವಿಷ್ಣು ,
19. ಹೆರಗುನ ಉಮಾ ಮಹೇಶ್ವರ,
20. ಮ್ಮರಿಗೆಯ ಮಹಾವೀರ ಕ್ಯಾತನಹಳ್ಳಿಯ ನಟರಾಜ,ಹೊನ್ನಾವರದ ಗಣಪತಿ,
21. ಹಾಸನ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ನರಸಿಂಹ ,

ನಾಗಶಿಲ್ಪ ಬಸವನ ಪುಟ್ಟ ಶಿಲ್ಪಗಳು, ಶಂಖು, ಲಕ್ಷ್ಮಿ, ನಾರಾಯಣ, ಗರುಡ, ರಾವಣ, ,ಮಹಿಳೆ ಮತ್ತು ಪಕ್ಷಿ,ಆನೆಯ ಮೇಲೆ ಸೈನಿಕರ ಸವಾರಿಯ ಅಥವಾ ಯುದ್ದದ ದೃಶ್ಯ, ,ಬ್ರಹ್ಮ ಸರಸ್ವತಿ, ಮದನಿಕೆಯರ ಶಿಲ್ಪ ,

ನೃತ್ಯಗಾರ್ತಿಯರು, ಯಕ್ಷಗಾನ, ನಿರ್ಲಿಪ್ತ ಮಹಿಳೆ, ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ-ಮೇನಕೆ, ಯೋಗ ನಟರಾಜನ ಶಿಲ್ಪಗಳು ಸುಂದರವಾಗಿವೆ.

ಹಾಸನದ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ - ವೀರಗಲ್ಲು-ಸತಿಗಲ್ಲು-ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಾಸ್ತಿಗಲು, ವೀರಗಲ್ಲು, ನಿಷಧಿಗಲ್ಲುಗಳಿದ್ದು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ,

1. ಬಾಚನಹಳ್ಳಿಯ ವೀರಗಲ್ಲುಗಳು,
2. ಹಾಸನ ನಗರದ ವೀರಗಲ್ಲುಗಳು ,
3. ನಿಟ್ಟೂರಿನ (ಅರಸೀಕೆರೆಯ) 12ನೇ ಶತಮಾನದ ವೀರಗಲ್ಲುಗಳು,
4. ಬೂವನಹಳ್ಳಿಯ ವೀರಗಲ್ಲುಗಳು,
5. ಹೆರಗೂವಿನ ವೀರಗಲ್ಲುಗಳು,
6. ಹೆರಗುವಿನ 12ನೇ ಶತಮಾನದ ಶಾಸನ
7. 12ನೇ ಶತಮಾನದ ನಿಟ್ಟೂರಿನ ಶಾಸನ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿವೆ.

ಹೀಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಶಾಸನಗಳು ದೊರೆತಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ 75%ರಷ್ಟು ಶಾಸನಗಳು ದಾನ ಶಾಸನಗಳು ಆಗಿವೆ. ಸನ್ 1978 ರವು, ಶಂಖದ ಗುರುತಿನ, ಫ್ರೀಮಿಯಂ ರೋಲ್ಡನ್ 5 ಸೆನ್ಟ, ಕಿರೀಟ,ಸಿಂಹದ ಗುರುತಿನ ನಾಣ್ಯಗಳು,. ಇಂಡೋನೇಷಿಯಾ ಕಾಲದ ನಾಣ್ಯೆಗಳು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿವೆ.

ಹಾಸನದ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ - ನಾಣ್ಯಗಳು: ನಾಣ್ಯೆಗಳು ಸುಮಾರು ಹಳೆಯ ಕಾಲದಿಂದ ಹಿಡಿದು 17 18ನೇ ಶತಮಾನದವರೆಗೂ ಸಂಗ್ರಿಹಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ರೋಮನ್ ನಾಣ್ಯೆಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ

1. ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಬಿಟಿಷ್ ಕಾಲದ ನಾಣ್ಯಗಳು,
2. ಅಕ್ಬರ್ ಕಾಲದ ನಾಣ್ಯಗಳು,
3. ಇಂದೋರಿನ , ಗ್ವಾಲಿಯರ್ ಕಾಲದ ನಾಣ್ಯಗಳು
4. ಬ್ರಿಟನ್ ರಾನಿ ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಕಾಲದ ನಾಣ್ಯಗಳು,
5. ಪೋರ್ಚುಗಲ್ ಕಾಲದ ನಾಣ್ಯಗಳಾದ 1/8 ಟಾಂಗ್,1/2 ಟಾಂಗ್,

ಇಂದೂರಿನ ನಾಣ್ಯಗಳು ಆ ನಾಣ್ಯಗಳ ಮೇಲಿನ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ಬರ್ ಬಾದ್ಶಾನ ಗುರುತು, ಹಸುವಿನ ಗುರುತು,ಚಾಮುಂಡಿ,ಆನೆ ಚಿತ್ರ,ನಕ್ಷತ್ರಗಳ ಗುರುತು ,ದಿ ಟಾಂಗ್ ಎಂಬ ಬರಹ, ಸಿಂಹ ಗುರುತು , 1838ರಮೈಸೂರಿನ ಒಡೆಯರ ನಾಣ್ಯಗಳು & ಪುರಾತನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಚಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ನೋಟುಗಳನ್ನು ಈ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಇಡಲಾಗಿದೆ.

ಹಾಸನದ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ - ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪನಿಯ ನಾಣ್ಯಗಳು - ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪನಿಯ ನಾಣ್ಯಗಳು 7ನೇ ಎಡ್ವರ್ಡ್ 1835ರ ಒನ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ ನಾಣ್ಯ,1908 ಒನ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ ಅನಾ ನಾಣ್ಯ,1/2 ಅನಾ,1/12 ಅನಾ,1825ರ ಪ್ರೀಮಿಯಂ ರೋಲ್ಡನ ಸೆನ್ಟ ,1918ರ 1/4ರುಪಿ ಟಿಪ್ಪು ಸುಲ್ತಾನನ ಕಾಲದ ಫಟನ್ಆಝುರಬ್,ಝುಲ್ ಬೈನ್, ದೋಸೀಲ್,ಆನೆ ಚಿತ್ರದವು, ಝುರ್ ಬೆ ಉರ್ದ್ ಅಕ್ ರಾಬೆ ಝುರೀನ್ ಉದ್ದು ದೆಹಲಿ ಸುಲ್ತಾನನ ಕಾಲದ ನಾಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಸೀದಿ ಚಿತ್ರ,ಮದೀನಾ ಪದೀಪ್,ಷ ಆಲಂ ಬಾದ್ ಷಾನ ನಾಣ್ಯ.ತಿರುವಾಂಕೂರಿನ ನಾಣ್ಯಗಳಾದ ಕರಾಜ್ನ ಬ್ರೂನೆ 20 ಸೆನ್ 1978ರವು,ಶಂಖz ಸೆನ್ಟ್ 1978 ರವು, ಶಂಖದ ಗುರುತಿನ ಫ್ರೀಮಿಯಂ ರೋಲ್ಡನ್ 5 ಸೆನ್ಟ, ಕಿರೀಟ,ಸಿಂಹದ ಗುರುತಿನ ನಾಣ್ಯಗಳು,. ಇಂಡೋನೇಷಿಯಾ ಕಾಲದ ನಾಣ್ಯೆಗಳು

ಹಾಸನದ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ- ತೂಕದ ಬಟ್ಟುಗಳು: ವಿವಿಧ ಆಕಾರದ ತೂಕದ ಬಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಂಧು ನಾಗರಿಕತೆಯ ಮುದ್ರೆಗಳನ್ನು ಹೋಲುವ , ಗುಂಡಿನಾಕಕಾರದ, ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ ಆಕಾರದ, ಚಪ್ಪಟೆಯಾಕಾರದ, ತಟ್ಟೆಯಾಕಾರದ, ಮಣಿಯಾಕಾರದ ಬಟ್ಟುಗಳು ಉತ್ಖನನದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಸನದ ನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿವೆ,

ಹಾಸನದ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ -ಆಯುಧಗಳು: ಇಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಾನಾ ಬಗೆಯ ಆಯುಧಗಳಾದ ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದೆ ಯುದ್ದದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಾದ ಕಡಗ (ವಿವಿಧ, ಆಕಾರ ಮತ್ತು ಶೈಲಿಯ),ಕೈ ಕೊಡಲಿ, ಪಿಸ್ತೂಲ್ ,ಬಂದೂಕು ,(ವಿವಿಧ ಆಕಾ & ಗಾತ್ರದವು) ಪಿಸ್ತೂಲುಗಳು, ಗುರಾಣಿ, ಕಠಾರಿ, ಕುಕ್ರಿ, ಕತ್ತಿ, ಬಿಲ್ಲು, ಬಾಣ, ಭರ್ಜಿ ಕೈಕೊಡಲಿಗಳನ್ನು ಒಂಡು ಷೋಕೇಸ್ನನ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತ್ತಮವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಹಾಸನದ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ - ತಾಳೆಗರಿಗಳು: ಸುಮಾರು 15, 16ನೇ ಶತಮಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತಾಳೆಗರಿಗಳು ಕಟ್ಟುಗಳೆರಡು ಇಲ್ಲಿದ್ದು, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ವಚನಗಳು ಇದ್ದು .ಅದರ ಅರ್ಥ ಕೇಳಿದಾಗ ಕ್ಯೂರೇಟರ್ರವರಿಂದ ಉಪಯೋಗವಾಗಲಿಲ್ಲವಾದರೂ ಶ್ರವಣ ಬೆಳಗೊಳದಲ್ಲು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ ಸಿಗುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ದೊರಕಿತು. ಈ ತಾಳೆಗರಿ ಗ್ರಂಥಗಳಿಗೆ "ಸಿಟ್ರನ್" ಎಂಬ ಆಯಿಲ್ ಅನ್ನು ಅಚ್ಚಿದರೆ ಇನ್ನೂ 100 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಾಳುತ್ತದಂತೆ.ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ವಚನಗಳು ಇದ್ದು . ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ ಸಿಗುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ದೊರಕುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆಯಂತೆ.19ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿರುವ ತಾಳೆಗರ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಸುಂದರಕಾಂಡ, ರಾಮಾಯಣ ಶುಕಸಪ್ತದಿ ಕಥೆ, ಶ್ರೀ ಚರಿತೆ ಅಯೋಧ್ಯಾ ಕಾಂಡ, ರಾಮಾಯಣ ಯುದ್ದಕಾಂಡ ಅಲ್ಲದೆ "ನಿರೂಪ" ಕಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯವರ ನಿರೂಪ,À 1813ರಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜ ದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಸಬಾ ಪಾಳ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀ ಪ್ರಸನ್ನ ರಾಮೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿಯವರ ಪೂಜೆ ಪಂಡಿತರ ದೀಪಾರಾಧನೆ ಬಗ್ಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ದಾನವಾಗಿ ನೀಡಿರುವ ಪತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮನಸೆಳೆಯುವಂvದೆ.

ಇಷ್ಟಲ್ಲದೆ, ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ತೂಗು ಹಾಕಿರುವ ಬೇಲೂರು, ಹಾಸನ, ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ, ಅರಸೀಕೆರೆ, ಮೊಸಳೆ ಹೊಸಳ್ಳಿ, ಶ್ರವಣ ಬೆಳಗೊಳ, ಹಾಸನದ ಕೋಟೆಗಳ ಝೆರಾಕ್ಸ್ ಪ್ರತಿ, ಹೊಯ್ಸಳ ವಂಶಾವಳಿಯ ಚಿತ್ರಪಟ , ಮುಂತಾದವು ಆ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಕಾಣಸಿಗುವ ಮೂಲಕ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸುತ್ತವೆ. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೊಯ್ಸಳ ಕಲಾ ರಚನೆಗಳಿಗೆ ಹೆಸರುವಾಸಿದ ಈ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಉಡುಗೊರೆ ಎನಿಸಕೊಂಡ ಈ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯವು ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಮೂಡಿಸುತ್ತಾ ಸಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಅನೇಕರು ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಸ್ಥಿತಿ: ಬಾಡಿಗೆ ಕಟ್ಟಡ , ಸರಿಯಾದ ರಚನೆಯಿಲ್ಲದ ಕೊರತೆ, ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಟ್ಟಡ ಕೊರತೆ, ಖಾಯಂ ನೌಕರರ ಕೊರತೆ , ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡು ಕೊರತೆ .

1. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಛೇರಿಯಾದ ಈ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯವನ್ನು 1973ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಸುಮಾರು 35 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಹಾರಾಜ ಪಾರ್ಕ ಆವರಣದಲ್ಲಿರುವ ಹಾಸನ ನಗgದ ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಸೇರಿದ ಬಾಡಿಗೆ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲೇ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದ್ದು, ಪುರಾತತ್ತ್ವ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಿದೆ.
2. 2016-17ನೇ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ಇಲ್ಲಿ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಿಸಲು ಯೋಜನೆಗೆ ಚಾಲನೆ ನೀಡಿತ್ತಾದಾಗ್ಯೂ ಇನ್ನು ಕೂಡ ಅದು ನೆನೆಗುದಿಗೆ ಬಿದ್ದಿದೆ.
3. ಪ್ರಸ್ತುತ ಇದರ ಉಸ್ತುವಾರಿಯನ್ನು ಕ್ಯೂರೇಟರ್, ಕುಮಾರ್ ಎಸ್.ಸಿ(ಎಂ.ಎ.ಇನ್ ಯೇನ್ಶಿಯೆಂಟ್ ಹಿಸ್ಟರಿ.ಡಿಪ್ಲೋಮ ಇನ ಮ್ಯೂಸಿಯಾಲಜಿ)ರವರು 2018ರಿಂದ.

4. ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು.(ಹಿಂದೆ ಕಾವ್ಯಶ್ರೀಯವರಿದ್ದರು) ಇನ್ನೂ 3 ತಿಂಗಳಲೆ 124*60ಚದರಡಿ ಅಳತೆಯ ನಿವೇಶನವು ನಗರ ಸಭೆಯ ಮೂಲಕ ನಗರದ ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಆವರಣzಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿದ್ದು ಹೊಸ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಅಲ್ಲಿಯ ಜಾಗವನ್ನು ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾಗಿದೆ.
5. ಈಗಾಗಲೇ ಜಿಲ್ಲಾ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಆವರಣದಲ್ಲಿ 1 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಅಂತಸ್ತಿನ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಇಲಾಖೆ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡೆದೆ.
6. ಆದಾಗ್ಯೂ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಸರಿಯಾದ ರಚನೆಯಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಮಹಾರಾಜ ಪಾರ್ಕ ಆವರಣದಲ್ಲಿರುವ ಹಾಸನ ಹಗರ ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಸೇರಿದ ಬಾಡಿಗೆ ಕಟ್ಟಢದಲ್ಲಿ ಪುರಾತತ್ತ್ವ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಿದೆ.
7. ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಕ್ಯೂರೇರ್ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಉಳಿದ ಎಲ್ಲ ಹುದ್ದೆಗಳು ಕಳೆದ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ಖಾಲಿಯಾಗಿವೆ.
8. ಶಿಲ್ಪಗಳ ನಿರ್ವಾಹಣೆ ಮತ್ತು ಅವೂಗಳ ಸುರಕ್ಷತೆಗಾಗಿ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿಯೂ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯವನ್ನೂ ರಕ್ಷಿಸಲು ಇಬ್ಬರು ಸೆಕ್ಯುರಿಟಿಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ 5 ಜನರನ್ನು ಹೊರಗುತ್ತಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆ ಮೂಲಕ ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು ಖಾಯಂ ನೌಕರರ ಕೊರತೆಯಿದೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ

"ಲರ್ನ ಇಂಡಿಯಾ ,ಲವ್ ಇಂಡಿಯಾ" ಎಂಬ ಘೋಷಣೆ ಹೊತ್ತ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯವು , ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ನಾಡಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಹಿರಿಮೆ ಸಾರುತ್ತಾ, ಪ್ರಾಚೀನತೆಯ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುತ್ತಿದೆ.ಅಂದಿನ ಕಾಲದ ವ್ಯಾಪಾರ-ವಾಣಿಜ್ಯದ ಪೈಪೋಠಿ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕೊಡುಗೆ,ಗಳು ಪ್ರಾಚೀನತೆಯ ಅರಿವಿನಿಂದ ಉತ್ತೇಜನಗೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕಕ ನಮ್ಮಲ್ಲೇ ಏಕತೆ ಪಡೆದು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಪ್ರಜೆಗಳಾಗುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ,ಐತಿಹಾಸಿಕ ,ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮಹತ್ತರ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಾಂದ ಹಬ್ಬಿಸುವ ಈ ಅಮೂಲ್ಯ ವಸ್ತುಗಳು ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಶ್ರೀಮಂತ ಪಾರಂಪರ್ಯದ ಕುರುಹಾಗಿ ನಿಂತಿದೆ .

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು :

[1]. ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಕಟ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 12-22
[2]. ಇಂಡಿಯನ್ ಟೂರಿಸಂ ಸ್ಟ್ಯಾಟಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ಅಟ್ ಎ ಗ್ಲೈನ್ಸ್-2017-18
[3]. ಟ್ರಾವೆಲ್ ಅಂಡ್ ಟೂರಿಸಂ ಕಾಂಪಿಟಿಟಿವ್ ಇಂಡೆಕ್ಸ್ 2017 -18
[4]. ಡೋಮ್ ಮೊರೇಸ್- ಇಂಡಿಯಾ ಜರ್ನಿಸ್ 2004
[5]. ಸುನೇತ್ರ ರೋಡೆ- ಟೂರಿಸಂ ಆಪರೇಶನ್ಸ್ ಇನ್ ಇಂಡಿಯಾ 2013
[6]. ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆ - ಕರ್ಣಾಟಕದ ಹೊಸ ಪ್ರವಾಸ ನೀತಿ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಕಟ 2020
[7]. Official Website of Archaeology Department 2020
[8]. Ministry of Tourism official website 2020
[9]. Tourism department official website 2020
[10]. The report of the Travel the tourism competitiveness Index 2018
[11]. Vidya H N –Dr .- Visualizing history through virtual archaeology - emerging trends IOSR Journal special issue on Historical inquiry Vol-8 Issue (1) 2018
[12]. Immanuel Victor and others (Ed) - Digital Heritage And Virtual Archaeology An Approach Through The Frame Work Of International Recommendation 2018
[13]. Vidya H N –Dr Museum driven tourism – prospective trends in social science and challenges 391-397

ISSN: 2581-8511
Tumbe Group of International Journal
A Peer Reviewed Multidisciplinary Journal
Volume- 4
Issue-1
Jan-April: 2021

ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ಡಿಜಿಟಲ್ ಲರ್ನಿಂಗ್ ಇ- ಕಲಿಕೆಯ ಹೊಸ ಆಯಾಮಗಳು ಮತ್ತು ಸವಾಲುಗಳು

ಡಾ. ವಿದ್ಯಾ ಎಚ್. ಎನ್
ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು-ಇತಿಹಾಸ ವಿಭಾಗ
ಸರ್ಕಾರಿ ಕಲಾ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಕಾಲೇಜು (ಸ್ವಾಯತ್ತ)
ಹಾಸನ, ಕರ್ನಾಟಕ
ಫೋ: 9448870802

ಪೀಠಿಕೆ-

ಜಾಗತಿಕ ಪಿಡುಗು ಕೊರೊನಾದಿಂದ ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತ ವಾಗುತ್ತಿರುವಂತೆಯೇ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಭವಿಷ್ಯ ಕುರಿತು ಬಹಳಷ್ಟು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಆಧಾರಿತ ಸೇವೆಗಳು ಮುನ್ನೆಲೆಗೆ ಬಂದಿವೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ಸೇವೆಯು ಬಹಳಷ್ಟು ಹೊಸ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತವಿದ್ದು ಅದು ಈ ಸಂಕೀರ್ಣ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ಮಹತ್ವ ಗಳಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇ ಕಲಿಕೆಯ- ಭೋದನೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆಯ ವಿಧಾನಗಳು ಬಹು ದೊಡ್ಡದೂ ಸವಾಲಿನದೂ ವಿಷಯ. ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಕಲಿಕೆಯ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿಟ್ಟಿದೆ ಆದರೆ ಅದೇ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬಳಕೆಯ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ದುರುಪಯೋಗವಾಗದಂತೆ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಬೇಕಿರುವುದು ಸಹ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಸವಾಲೆ. . ಇ- ಕಲಿಕೆಯ ಸಾಧನಗಳು ಬಳಕೆಯ ವಿಧಾನಗಳು ನಮ್ಮ ಭಾರತದ ಸಮಗ್ರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ನಿಲುವುಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ತರದಂತೆ ನಿರೂಪಿತವಾಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರ ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ಸುಧಾರಿತ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಅನಿವಾರ್ಯವೂ ಸಹ ಆಗಿದೆ

ಕೀಲಿಪದಗಳು- ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ , ಡಿಜಿಟಲ್ ಲರ್ನಿಂಗ್ , ಇ- ಕಲಿಕೆ, ಹೊಸ ಆಯಾಮಗಳು , ಸವಾಲುಗಳು

ವಿಷಯ ಪ್ರವೇಶ:

ಓಂ ಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ ಎನ್ನುತ್ತದೆ ಛಾಂದೋಗ್ಯ ಉಪನಿಷದ್ ಶ್ಲೋಕ ಅಂದರೆ ಶಿಕ್ಷಣವೇ ಪ್ರಗತಿಗೆ ದಾರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ ನಮ್ಮ ಪಾರಂಪರಿಕ ಭಾರತೀಯ ಸನಾತನ ಸಂಸ್ಕøತಿ. ನಮ್ಮ ಭಾರತೀಯ ನಂಬಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವು ಮಾನವರಲ್ಲಿ ಆತ್ಮೋನ್ನತಿಯ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿರ ಬೇಕು ಎಂದೂ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಅವರ ಧೀಃ ಶಕ್ತಿಯ ಸಮಗ್ರ ಸ್ವರೂಪವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆಂತರಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಕೈಗನ್ನಡಿಯಂತಿರಬೇಕು ಎಮದೇ ಬಿಂಬಿಸಲಾಗಿದೆ. " ಆತ್ಮವತ್ ಸರ್ವ ಭೂತಾನಿ ಯಃ ಪಶ್ಯತಿ ಸಃ ಪಂಡಿತಃ" , ಅಲ್ಲದೇ ಆತ್ಮವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವ ಮತ್ತು ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಕಾಣಲು ಮಾಧ್ಯಮವಾಗುವುದು ಶಿಕ್ಷಣ. "ಸಾ ವಿದ್ಯಾ ಯಾ ವಿಮುಕ್ತಯೇ" ಅಂಧರೆ ಯಾವ ವಿದ್ಯೆಯು ನಮ್ಮನ್ನು ಮುಕ್ತಿಯ ಕಡೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತದೋ ಅದೇ ವಿದ್ಯೆ. ಇಂತಹ ವಿದ್ಯೆಯು ಸಮಾಜದ ಪ್ರತಿಯೋರ್ವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸತ್ ಚಾರಿತ್ರ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಸನ್ನಡತೆಯನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತಿತ್ತು . "ಶೀಲಂ ಪರಮ ಭೂಷಣ, ವಿದ್ಯಾ ವಿನಯೇನ ಶೋಭತೆ ಅಂದರೆ ವಿದ್ಯೆಯು ವಿನಯವನ್ನು ಅರಿವನ್ನು ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಸಹಕಾರ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು, ಯದೇವ ವಿದ್ಯಾ ಕರೋತಿ ಶ್ರಧ್ಧಾ ಉಪನಿಷದ್‌ಮ್ ತದೇವ

ವೀರ್ಯಾವತ್ತರಂ -ವಿದ್ಯೆ ಶ್ರಧೆಯ ಮೂಲಕ ಮಾಡಿದ ಯಾವ ಕಾರ್ಯವೂ ಸಫಲವಾಗದೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಕಲಿಯುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರಧ್ದೆ ಇರಬೇಕು ನೈತಿಕತೆ ಇರಬೇಕು ಅದು ಮೌಲ್ಯಯುತವಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಉತ್ತಮೋತ್ತಮವಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಭಾರತೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಒಗ್ಗಿಕೊಂಡಿದೆ. ಈಗಂತೂ ಡಿಜಿಟಲ್ ಯುಗ, ಮಾತೆತ್ತಿದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ಗ್ಯಾಜೆಟ್ಟುಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಗುರು ಹಿರಿಯರನ್ನು ಕೇಳಿ ಹೇಳಿ ಕಲಿಯುವ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ ಎಲ್ಲಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೂ ನಾವು ಗೂಗಲ್ ಸರ್ಚ ಮಾಡಿ ನೋಡಿ ಕೊಳುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಸಿಧ್ದ ಉತ್ತರ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ನಿಮಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ನಮಗೇ ತಿಳಿದಿದೆ ಎಂಬ ಹುಂಬ ನಡೆಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಹುರುವೇ ನಮಃ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದವರು ಗುರುವೇನು ಮಹಾ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ-

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರಸರಣ ಮತ್ತು ಅದರ ಆಳ ಅಗಲಗಳು ಸಮವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಸಿದ್ದಾಂತ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ನಾವು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಸಂಖ್ಯೆಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ಇವೆ .

1	ರಾಜ್ಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು	412
2	ಡೀಮ್ಡ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು	124
3	ಕೇಂದ್ರೀಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು	53
4	ಖಾಸಗಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು	361

ಮಾಹಿತಿ : ಯುಜಿಸಿ ಅಫಿಶಿಯಲ್ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್ 2020

ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ಡೀಮ್ಡ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ಕೇಂದ್ರೀಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು, ಖಾಸಗಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ಎಂಬ ಗುಂಪು ಇದೆಯಾದರೂ ಇವುಗಳ ಆಡಳಿತ ಕ್ರಮ , ಪಠ್ಯಕ್ರಮ , ಭೋಧನಾ ವಿಧಾನ , ಮತ್ತು ಶುಲ್ಕ ವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆ ಇಲ್ಲ. ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗುತ್ತಿರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆಯಾದರೂ ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಪುರುಷ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಮಾನತೆ ಹೆಚ್ಚೇ ಇದೆ. ನಗರ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ಶಿಕ್ಷಣ, ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸೇರುವಿಕೆಯ ಅನುಪಾತಗಳು ದೊಡ್ಡ ಮಟ್ಟದ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ತೋರುತ್ತಿವೆ. ಶೇ 23 ರಷ್ಟು ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದವರು ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದ ಭಾಗವಾದರೆ ಉಳಿದವರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ 82% ಮಹಿಳೆಯರು ವಂಚಿತ ರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳು ವಿಸೇಷವಾಗಿ ಗುಡ್ಡಗಾಡು , ಅತೀ ಹಿಂದುಳಿದ ಆದಿವಾಸಿ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಕುಗ್ರಾಮಗಳ ಮಹಿಳೆಯರು ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಲೂ ಸಹ ಪರದಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ.

ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಾಸ್ತವಾಂಶಗಳ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಂದು ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಹುತೇಕ ಭೋದನಾ ಆಯಾಮಗಳು ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ವೇದ್ಯವಾದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಅಳವಡಿಕೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಸಾಗಿದೆ. ಟೆಲಿಶಿಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳು , ವಿಜಯಿ ಭವ , ಸಂಪ್ರದಾನ , ಜ್ಞಾನ ನಿಧಿ , ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಜ್ಞಾನಪ್ರದಾಯಕವಾದ ಮಾಹಿತಿಯ ಖಣಜದಂತೆ ಇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕಾದಾದ್ಯಂತ ಇರುವ 430 ಪದವಿ ಕಾಲೇಜು ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಸಿಧ್ದ ಪಡಿಸಿರುವ ವಿಡಿಯೋ ಪಠ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕಾ ವಿಡಿಯೋ ಪಾಠಗಳಿವೆ.ಅದರಂತೆಯೇ ನಮ್ಮ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣವು ಕೊರೊನಾ ದಿಂದ ಉಧ್ಭವಿಸಿರುವ ಹಲವಾರು ಸವಾಲುಗಳ ಮಧ್ಯೆಯೇ ಯುವ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕಲಿಕಾ ಅನುಭವ ಪಡೆಯುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವ

ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಟೆಲಿಶಿಕ್ಷಣ ಆಧಾರಿಸಿದ ವಿಡಿಯೋ ಪಾಠಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ವಿಡಿಯೋ ಪಾಠಗಳು ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಕೊಡುಗೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಲ್ಲ.

ಇದು ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಯುಗ ಈಗ ನಾವಾಗಬೇಕಿದೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಸ್ಮಾರ್ಟರ್

ಈಗ ಪದವಿ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕಲಿಕೆಯು ನಾಲ್ಕು ಗೋಡೆಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿಲ್ಲ . ಅಂದರೆ ಟ್ರೆಡಿಶನಲ್ ಟೀಚಿಂಗ್ ಹಳತಾಯಿತು. ಈಗ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಯುಗ. ಎಲ್ಲವೂ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಆಗಿದೆ ಅಂದರೆ ಪಾಠ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಪಾಠಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುವ ವಿಧಾನ. ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ತರುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಠಗಳೂ ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕ ಮತ್ತು ಇಷ್ಟದಾಯಕವಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದು ಈ ü ಡಿಜಿಟಲ್ ಪಾಠಗಳ ಉದ್ದೇಶ. ಹಾಗೆಯೇ ಪ್ರತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಪಾಠವೂ ತಲುಪುವ ಯೋಜನೆಗಳು ಇದರಿಂದ ಸಾಕಾರಗೊಂಡಿವೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಾದ್ಯಂತ ಪದವಿ ಕಾಲೇಜು ಅಧ್ಯಾಪಕರು ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತಲುಪಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಮೂಲಕ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯೊಂದಿಗೆ ಬೆಸೆಯಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನವು ಹೊಂದಿರುವ ಶಿಕ್ಷಣದ ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ಮೂಲ ಆಶಯಗಳು ಸಹ ಪೂರೈಸುತ್ತದೆ. ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಇತರೆ ದೇಶಗಳು ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಡಿಜಿಟಲ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಸಜ್ಜಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಚಲಾವಣೆಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ಯುವ ಜನತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಭಾರತ , ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇದು ಸಕಾಲವಾಗಿದೆ . ಇದು ಭಾರತದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಸಹ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸವಾಲಾಗಿರುವ ಹಲವಷ್ಟು ಪಠ್ಯ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಅನಿಮೇಷನ್ ಮೂಲಕ ಇಷ್ಟ ಪಾಠಗಳಾಗಿ ಬದಲಿಸುವ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಲಕರಣೆಗಳು ಸಹ ಇದ್ದು ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಹೊಸ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ನಿಲ್ಲಲು ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿವೆ. ಪ್ರತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಈ ಬಿಡುವಿನ ವೇಳೆಯನ್ನು ವ್ಯರ್ಥ ಮಾಡದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಮೂಲಕ ಕೊಡಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಪನ್ನಮೂಲಗಳನ್ನು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು.

ಕೊರೊನಾ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಪಿಡುಗಿನ ಪ್ರಭಾವ

ಕೊರೋನಾ ಹೊಡೆತದಿಂದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರ ಬಹಳವೇ ನಲುಗಿದೆ. ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಭವಿಷ್ಯವೇ ಡೋಲಾಯಮಾನವಾಗಿದೆ. ಪೋಷಕರು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ನಡುವೆ ಅನಿಶ್ಚಿತತೆ ಮನೆ ಮಾಡಿದೆ ಇಂತಹ ಸಂಧರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆನ್ ಲೈನ್ ಪಾಠ ಪ್ರವಚನಗಳತ್ತ ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚವೇ ಮುಖ ಮಾಡಿದೆ. ಆದರೆ ಇದರ ಸಾಧಕ ಬಾದಕಗಳ ಕುರಿತು ವಿಚೇಚನಾಯುಕ್ತ ಆಲೋಚನೆಗಳು ಬಹು ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪೂರ್ವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಗಂಟೆ ಗಟ್ಟಲೇ ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಫೋನ್ ,ಲ್ಯಾಪ ಟಾಪ್, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಗಳ ಮುಂದೋ ಅಥವಾ ಇನ್ಯಾವುದೇ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಗ್ಯಜೆಟ್‌ಗಳ ಮುಂದೆ ಕೂರಿಸುವ ಅನಗತ್ಯ ಚೇಷ್ಟೆಯನ್ನು ಕೆಲವು ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆ ಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಇನ್ನು ಪೋಷಕರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಎಳೆ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೇ ಅಲ್ಲಾಡದಂತೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಕೂರಿಸುವುದು ಬಹು ಪ್ರಯಾಸದ ಕೆಲಸವೇ ಸರಿ. ಇನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರಂತೂ ಕೇಳುವುದೇ ಬೇಡ. ಅಲ್ಲದೇ ನಿರಂತರ ಆನ್ ಲೈನ್ ನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಮಕ್ಕಳ ಶಾರೀರಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಕಿರಿಕಿರಿಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದೇ ಬೇಡ.ಅನಗತ್ಯವಾಗಿ ಜರುಗುತ್ತಿರುವ ಇಂತಹ ತರಗತಿಗಳ ವಿರುಧ್ಧ ಸರ್ಕಾರ ಬಿಗಿ ನಿಯಮ ಮಾಡಬೇಕು, ಪ್ರೌಡಾಶಾಲಾ ಹಂತದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಾನದಂಡಗಳ ಅನ್ವಯ ಆನ್ ಲೈನ್ ಪಾಠ ಪ್ರವಚಣಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆಗಳು ಇನ್ನೂ

ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಪುಟ್ಟ ಪುಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಪಾಠ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲವು ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳ ನಡೆ ಬಹು ವಿವಾದಾಸ್ಪದವಾಗಿದೆ.

ಇ- ಶಿಕ್ಷಣದ ಸಾಧಕಗಳು

ಇತ್ತಿಚೆಗೆ ಇ- ಶಿಕ್ಷಣದ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಪಾಠಗಳು ಅನೇಕರಿಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿವೆ . ಕ್ಲಾಸ್‌ರೂಮ್‌ನಲ್ಲಿ ದೊರೆಯದ ಅನೇಕ ಸಹಾಯಕ ಮಾಹಿತಿಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅನ್‌ಲೈನ್ ನಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿವೆ. ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದ ವಿಷಯತಜ್ಞರೊಡನೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ ಅವಕಾಶ, ಮೊದಲಾದ ಸಹಕಾರಿ ಅಂಶಗಳು ಇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೆ ಇಂತಹ ಪಾಠಗಳು ಜಗತ್ತಿನೆಲ್ಲೆಡೆ ಬಹು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ. ಯಾವುದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ , ಆಳವಾಗಿ , ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಇ- ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಪನ್ನಮೂಲಗಳು ಬಹಳ ಸಹಕಾರಿ. ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಇರುವ ವಿಷಯ ತಜ್ಞರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದ ಬೋಧಕರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಬಹುದು. ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಆಗುತ್ತಿರುವ ನವೀನ ಸಂಶೋಧನೆಗಳ ಕುರಿತು ಕುಳಿತಲ್ಲೇ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯಬಹುದು. ದೇಶದ ಅಭ್ಯುದಯಕ್ಕೆ ಕೈಜೋಡಿಸಿ ದೇಶದ ಉನ್ನತಿಯ ಭಾಗೀದಾರರಾಗಬಹುದು . ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಾಧಾರಿತ ನಕಾಶೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಹೆಸರು ಮಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿನಿಲ್ಲುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು.

ಇ- ಶಿಕ್ಷಣದ ಭಾಧಕಗಳು

ಇ- ಶಿಕ್ಷಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಪ್ರಗತಿಯ ಸೂಚಕ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೂ ಅತಿಯಾದರೆ ಅಮೃತವೂ ವಿಷ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಅರಿಯಬೇಕು. ನೂತನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಎಲ್ಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಮಾನವಾದ ಕಲಿಕಾ ವಿಧಾನವನ್ನು ಮತ್ತು ಬೋಧನಾ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರವು ಸಹ ತನ್ನ ಸ್ಪಷ್ಟ ಮತ್ತು ಏಕರೂಪದ ನಿಲುವುಗಳ ಮೂಲಕ ಇ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಕಡಿವಾಣಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ಇ ಕಲಿಕೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಹೊರೆಯಾಗದಂತೆ , ದೇಶದ ಸಮ್ರತಗೆ ಭಂಗ ಬರದಂತೆ , ಕ್ರೋಡೀಕೃತ ದತ್ತಂಆಸ ಸೋರಿಕೆಯಾಗದಂತೆ , ಕಲಿಕೆಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಭವಿಷ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಸಾಗುವಂತಿರಬೇಕು.

ಅತಿಯಾದ ಡಿಜಿಟಲ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬಳಕೆಯ ಪರಿಣಾಮಗಳು

ಆದರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪದೇ ಪದೇ ಕ್ಷೀಣಸುವ ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಕನೆಕ್ಟಿವಿಟಿ , ದೊರೆಯದ ಮೊಬೈಲ್ ಸಿಗ್ನಲುಗಳು , ಸದಾ ದೊರೆಯದ ವಿದ್ಯುತ್ ಲಭ್ಯತೆ ಮೊದಲಾದ ಸಮಸ್ಯೆ ಗಳ ನಡುವೆ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಇ- ಶಿಕ್ಷಣದ ಸವಾಲುಗಳು ಅನೇಕ. ಮುಂದುವರಿದ ದೇಶಗಳು ಅತಿಯಾದ ಇ- ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇಂದು ಅದರ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ಕÁಣುತ್ತಿವೆ. ಮುಂದುವರಿದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜಪಾನ್ , ಜರ್ಮನಿ , ಸ್ವೀಡನ್ , ನಾರ್ವೆ , ರಷ್ಯಾ , ಮೊದಲಾದ ದೇಶಗಳು ಅತಿಯಾಗಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಯುವಶಕ್ತಿಯ ಆರೋಗ್ಯದ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಮೇಲೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಕಾಣಬೇಕಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ

1. ಅತಿಯಾದ ಚಡಪಡಿಕೆ,
2. ಅತಿಯಾದ ಅವಸರ
3. ನಿದ್ರಾ ಹೀನತೆ ,
4. ಕಣ್ಣು ಉರಿ,
5. ಬೆನ್ನು ನೋವು ,
6. ಕುತ್ತಿಗೆ ನೋವು ,

7. ಕೈಬೆರಳುಗಳ ನೋವು ,
8. ಕೂದಲು ಉದುರುವಿಕೆ ,
9. ಅಕಾಲಿಕ ಕೂದಲು ನೆರೆಯುವಿಕೆ,

ಮೊದಲಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಸಿಂಡ್ರೋಮ್ ಇರುವ ಮಕ್ಕಳು ದೊಡ್ಡವರಾದಾಗ ಮತ್ತಷ್ಟು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದುವರಿದಂತೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಬಹು ಬೇಗ ಮೈ ನೆರೆಯುವುದೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಸಂತಾನ ಹೀನತೆ , ಕುಬ್ಜತೆ , ನ್ಯೂನತೆಗಳ ಯುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳ ಜನನ , ಮೊದಲಾದ ಗಂಭೀ೮ರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಾರೆ. ಈ ದೇಶಗಳು ತಮ್ಮ ಯುವ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪದೇ ಪದೇ ಗೋಚರಿಸುತ್ತಿರುವ ಆರೋಗ್ಯದ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಹರಡುವಿಕೆ ಕುರಿತು ಚಿಂತಿತವಾಗಿವೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಪ್ರಕರಣಗಳು ಸಹ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿವೆ. ಮಾಃಇತಿ ಖಜನಾಯಗೆ ಕನ್ನ ಹಾಕುವ ವೈರಸ್ ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಮಾಹಿತಿ ಸೋರಿಕೆ ಮಾಡುವ , ವೆಬ್‌ಸೈಟುಗಳನ್ನೇ ಹ್ಯಾಕ್ ಮಾಡುವ ಖದೀಮರು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದಾರೆ . ಜಗತ್ತಿನ ಬಹುತೇಕ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಶ್ಥೆಗಳು ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಇಂತಹ ಸೈಬರ್ ಕ್ರೈಂ ಕುರಿತು ಮೂಲಭೂತ ಅರಿವು ನೀಡುವ ಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿವೆ. ಪಾಠ ಪ್ರವಚಣಗಳು , ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನಗಳು , ದತ್ತಾಂಶಗಳು ಕದಿಯಲ್ಪಡುತ್ತಿವೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಹೆಸರಿಗಷ್ಟೇ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಆನ್‌ಲೈನ್‌ನಲ್ಲೇ ಮೋಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ.

ಇ ಕಲಿಕೆಯ ವಿಧಾನಗಳ ಕುರಿತು ಆಮೂಲಾಗ್ರ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಅಗತ್ಯತೆ

ಆಮೂಲಾಗ್ರ ಸಂಶೋಧನೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಹೇರುವುದು ವೈದ್ಯಕೀಯ ವಲಯದಲ್ಲೇ ವಿರೋಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ತಜ್ಞರು , ಪೋಷಕರು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ನಿಲುವುಗಳಲ್ಲಿ ದ್ವಂದ್ವ ಇರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅತೀ ಅವಶ್ಯಕ ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಭವಿಷ್ಯ ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ ಚಿನ್ಹೆ ಯಾಗಬಾರದು. ಹಾಗೆಯೇ ಉನ್ನತ ಶೀಕ್ಷಣದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇತರೆ ದೇಶಗಳ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವಂತಹ ಕಠಿಣ ನಿಲುವುಗಳು ಭಾರತಕ್ಕೂ ಸಹ ಅಗತ್ಯ.

ಇ- ಕಲಿಕೆಗೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ ಮೂಗುದಾರ

ಎಲ್ಲಾ ಹಂತದ ತರಗತಿಗಳು ಇ -ಕಲಿಕೆಗೆ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ ಏಕೆಂದರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನಗರ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಿಷಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅಸಮತೋಲನವಿದೆ. ಡಿಜಿಟಲ್ ಡಿವೈಡ್ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಈ ಅಸಮತೋಲನ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೇಲೆ ಭಾರೀ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ. ನಗರದ ಖಾಸಗಿ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಮತ್ತು ನಗರದ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾಲೇಜುಗಳ ನಡುವೆಯೇ ಬೋಧನೆಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ , ಕಲಿಕಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ , ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಕ್ರೋಢೀಕರಣ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅಂತರವಿದೆ , ಅಲ್ಲದೇ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಗೋಚರಿಸುವಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದು. ಇಂದಿಗೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಕನಸೇ ಸರಿ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಾಜೋ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸವಾಲಾಗಿದ್ದು ಇದರ ಕೊತೆಗೆ ಇ- ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಿರುವುದು ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಸವಾಲು. ಇದಕ್ಕೆ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಕಠಿನತಮ ನಿರ್ಧಾರಗಳು ಅವಶ್ಯಕ. ಇ- ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ ಕುರಿತು ಸರ್ಕಾರದ ನಿಲುವುಗಳು ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಿರಬೇಕು. ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬಹಳಷ್ಟು ಬಾರಿ ದುರುಪಯೋಗ ವಾಗಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಕೆಲವು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಖಾಸಗಿ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಇ ಕಲಿಕೆಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಬಳಕೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ಹಣ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮುಂದಾಗಬಹುದು. ಇದು ಒಂದು ದಂಧೆಯೇ ಆಗಿಬಿಡಬಹುದು ಹಾಗಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಿಗೂ

ಅನ್ವಯಿಸುವಂತಹ ಇ ಕಲಿಕೆಯ ವಿಧಾನ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದ ಸಂಪೂರ್ಣ್ ಕಡಿವಾಣ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಚಿವಾಲಯ ಬಹಳಷ್ಟು ತಯಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಿದೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ-

ಇ ಕಲಿಕೆಯ- ಭೋದನೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆಯ ವಿಧಾನಗಳು ಬಹು ದೊಡ್ಡದೂ ಸವಾಲಿನದೂ ವಿಷಯ ಆಗಿದೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಕಾಲೇಜು ಶಿಕ್ಷಣ ಈ ಕಾಲದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯೂ ಆಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕಲಿಕೆಯು ಈಗ ಹಲವಾರು ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಹೊಸತನವನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇದನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಪಠ್ಯಗಳ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ವಿಡಿಯೋ ಪಾಠಗಳ ಮೂಲಕ ಅರಿತು ಕೊಳ್ಳಲು ಇದು ಸಕಾಲವಾಗಿದೆ. ಹಾಗಯೇ ದೇಶದ ಸಮಗ್ರತೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಭಂಗ ಬರದಂತೆ ಇ ಕಲಿಕೆಯ ನಿಲುವುಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟ ಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಕಲಿಕೆಯ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿಟ್ಟಿದೆ ಆದರೆ ಅದೇ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬಳಕೆಯ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ದುರುಪಯೋಗವಾಗದಂತೆ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಬೇಕಿದೆ. ಇ- ಕಲಿಕೆಯ ಸಾಧನಗಳು ನಮ್ಮ ಭಾರತದ ಸಮಗ್ರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ನಿಲುವುಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ತರದಂತೆ ನಿರೂಪಿತವಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದು ಈ ಹೊತ್ತಿನ ಆದ್ಯತೆ . ಭಾರತದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರ ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ಸುಧಾರಿತ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಅನಿವಾರ್ಯವೂ ಸಹ ಆಗಿದೆ.

ಪರಾಮರ್ಶಿತ ಗ್ರಂಥಗಳು

[1]. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಫಿಶಿಯಲ್ ಜಾಲತಾಣ - ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಇಲಾಖೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ನವ ದೆಹಲಿ 2020
[2]. ಬಸವರಾಜು ಎಸ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಮೂಹ ಮಾಧ್ಯಮಗಳೂ , ಪ್ರಸಾರಾಂಗ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ವಿಶ್ವ ವಿದಯಾಳಯ 2018
[3]. ನಾಯಕ ಡಿ ಬಿ - ಸಮೂಹ ಮಾಧ್ಯಮಗಳೂ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಬಂಜಾರಾ ಪ್ರಕಾಶನ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಯ 2018
[4]. ಯುಜಿಸಿ ಆಫಿಶಿಯಲ್ ವಎಬ್ಸೈಟ್ 2020
[5]. ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಇಲಾಖೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ನವ ದೆಹಲಿ 2020

ISSN: 2581-8511
Tumbe Group of International Journal
A Peer Reviewed Multidisciplinary Journal
Volume- 4
Issue-1
Jan-April: 2021

ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣಾ ಅರಿವು - ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಮತ್ತು ಸವಾಲುಗಳು

ಡಾ. ವೀಣಾ ಎಚ್ ಎನ್
ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು-ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಭಾಗ
ಸರ್ಕಾರಿ ಕಲಾ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಕಾಲೇಜು (ಸ್ವಾಯತ್ತ)
ಹಾಸನ- 573201, ಕರ್ನಾಟಕ
ಫೋನ್: 9480482413

ಪೂರ್ವ ಪೀಠಿಕೆ

ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣಾ ಅರಿವು ಅವುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಇರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಮತ್ತು ಸವಾಲುಗಳು ಕುರಿತು ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲಲಾಗಿದೆ. ಮಾನವನು ಈ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಹಲವಾರು ಕಷ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಅನಾಹುತಗಳ ಪಾಲು ಬಹಳಷ್ಟಿದೆ. ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ತಂತ್ರಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಎಷ್ಟೇ ಬುದ್ಧಿವಂತ ನೆನೆಸಿದರು ಅವನು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಅಗಾಧ ಶಕ್ತಿಯ ಮುಂದೆ ಅತೀ ಕುಬ್ಜ ಮತ್ತು ನಿಸ್ಸಹಾಯಕ . ಇಂದು ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪಗಳ ಬರೀ ಮಾನವರಿಗಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ಭೂಮಿಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವ ಸಂಕುಲಕ್ಕೂ ಮಾರಕವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಂತ್ರಾಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಇದರಿಂದ ಅವುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮೇಲೆ ಭಾರೀ ಪ್ರಭಾವ ವುಂಟಾಗಿಲ್ಲ . ಪ್ರತಿ ದಿನ ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಕಂಪನ , ಪ್ರವಾಹ , ಭೂಕುಸಿತ ಅತೀವೃಷ್ಟಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಸಂಭವಿಸುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ತಡೆಯಲು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಮಾನವ ಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಅವಗಡಗಳು ಮಾನವನಯ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮುಂದೆ ಎಷ್ಟು ಕುಬ್ಜ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಮಾನವರಿಗೆ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಫಗಳ ತಡೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಅದರ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಕುರಿತು ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಜರುಗುತ್ತಿವೆ.ಈ ರೀತಿಯ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷದ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 13 ರಂದು ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣಾ ದಿನವನ್ನು ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಯುನೈಟೆಡ್ ಜನರಲ್ ಅಸೆಂಬಲಿಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆಗಳು ನಡೆದು 1989ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನವನ್ನು ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣಾ ದಿನವಾಗಿ ಆಚರಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಯಿತು. ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಫಗಳ ಕುರಿತು ಜನ ಜಾಗೃತಿ ಅಭಿಯಾನ ಮತ್ತು ವಿಪತ್ತುಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿನ ತುರ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಜನರಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವುದು ಈ ದಿನದ ಮಹತ್ವ ವಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಇಂದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ ಇದರ ಕುರಿತು ಜನ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪಗಳ ಮೂಲಕ ವುಂಟಾಗಬಹುದಾದ ಅನಾಹುತಗಳನ್ನು ಇಳಿಸುವುದು ಸೇರಿದಂತೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಲು ಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ

ಕೀಲಿ ಪದಗಳು: ಪ್ರಕೃತಿಯ ವಿಕೋಪಗಳು-ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣಾ ಅರಿವು , ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು , ಸವಾಳುಗಳು

ವಿಷಯ ಪ್ರವೇಶ:

ಏರುತ್ತಿರುವ ಮಾನವನ ದುರಾಸೆಗಳ ಫಲವಾಗಿ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪ ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಮಾನವ ಎಷ್ಟೇ ಬುದ್ಧಿವಂತ ನೆನೆಸಿದರು ಅವನು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಅಗಾಧ ಶಕ್ತಿಯ ಮುಂದೆ ಅತೀ ಕುಬ್ಜ ಮತ್ತು

ನಿಸ್ಸಹಾಯಕ . ಇಂದು ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪಗಳ ಬರೀ ಮಾನವರಿಗಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ಭೂಮಿಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವ ಸಂಕುಲಕ್ಕೂ ಮಾರಕವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಂತ್ರಾಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಇದರಿಂದ ಅವುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮೇಲೆ ಭಾರೀ ಪ್ರಭಾವ ವುಂಟಾಗಿಲ್ಲ . ಪ್ರತಿ ದಿನ ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಕಂಪನ , ಪ್ರವಾಹ , ಭೂಕುಸಿತ ಅತೀವೃಷ್ಟಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಸಂಭವಿಸುತ್ತಲೇ ಇವೆ

ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪಗಳ ವಿಂಗಡಣೆ

ಅತೀ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ನೋಡುವ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪಗಳೆಂದರೆ

1. ತ್ಸುನಾಮಿ,
2. ಚಂಡಮಾರುತ ,
3. ಸೈಕ್ಲೋನ್ ,
4. ಅತಿವೃಷ್ಟಿ ,
5. ಅನಾವೃಷ್ಟಿ
6. ಬರ,
7. ಕ್ಷಾಮ ,
8. ಪ್ರವಾಹ ,
9. ಭೂ ಕುಸಿತ ,

ಇತ್ಯಾದಿ. ಇದಲ್ಲದೇ

1. ಹಿಮ ಪಾತ ,
2. ಹಿಮ ಬಂಡೆಗಳ ಜÁರುವಿಕೆ,
3. ಹಿಮ ಬಂಡೆಗಳ ಸ್ಪೋಟ ,
4. ಗ್ಲೇಷಿಯರ್‌ಗಳ ಕುಸಿತ ,
5. ಉಲ್ಕಾಪಾತ ,
6. ಮೋಡ ಘರ್ಷಣೆ,
7. ಮೇಘ ಸ್ಪೋಟ ,
8. ನದಿ ಪಾತ್ರ ಬದಲಾವಣೆ ,
9. ದಿಡೀರ್ ನದಿ ಉಕ್ಕುವಿಕೆ ,

ಮೊದಲಾದವು ಸಹ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪಗಳೇ. ಜನ ವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ದೂರ ನಡೆಯುವ ಕೆಲವು ವಿಕೋಪಗಳು ನಮ್ಮ ಪರಿವೆಗೆ ಬಾರದಂತೆ ಘಟಿಸುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತವೆ.

ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪಗಳು ಮತ್ತು ಮಾನವನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

ಮಾನವನು ಈ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಹಲವಾರು ಕಷ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಅನಾಹುತಗಳ ಪಾಲು ಬಹಳಷ್ಟಿದೆ. ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ತಂತ್ರಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಎಷ್ಟೇ ಬುದ್ದಿವಂತ ನೆನೆಸಿದರು ಅವನು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಅಗಾಧ ಶಕ್ತಿಯ ಮುಂದೆ ಅತೀ ಕುಬ್ಜ ಮತ್ತು ನಿಸ್ಸಹಾಯಕ . ಇಂದು ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪಗಳ ಬರೀ ಮಾನವರಿಗಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ಭೂಮಿಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವ ಸಂಕುಲಕ್ಕೂ

ಮಾರಕವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಂತ್ರಾಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಇದರಿಂದ ಅವುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮೇಲೆ ಭಾರೀ ಪ್ರಭಾವ ವುಂಟಾಗಿಲ್ಲ . ಪ್ರತಿ ದಿನ ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಕಂಪನ , ಪ್ರವಾಹ , ಭೂಕುಸಿತ ಅತೀವೃಷ್ಟಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಸಂಭವಿಸುತ್ತಲೇ ಇವೆ.

ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ

ಏರುತ್ತಿರುವ ಮಾನವನ ದುರಾಸೆಗಳ ಫಲವಾಗಿ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪ ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಇಂದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ ಇದರ ಕುರಿತು ಜನ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪಗಳ ಮೂಲಕ ವುಂಟಾಗಬಹುದಾದ ಅನಾಹುತಗಳನ್ನು ಇಳಿಸುವುದು ಸೇರಿದಂತೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಲು ಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ . ಮಕ್ಕಳು , ವೃದ್ಧರು , ಮಹಿಳೆಯರು ಇಂತಹ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪಗಳಿಂದ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು ತ್ರಾಸು ಪಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದು ಸಹ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸವಾಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪಗಳಿಂದ ಬಳಲುವವರು ಸಹ ಈ ವರ್ಗದವರೇ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ವಲ್‌ನರಬಲ್ ಪೀಪಲ್ ಗ್ರೂಪ್ ಎಂದೇ ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಇವರನ್ನು ವಿಕೋಪಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕುರಿತು ತರಬೇತು ಗೊಳಿಸುವುದು ಅತೀ ಅನಿವಾರ್ಯ . ಹೀಗಾಗಿ ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ದೇಶಗಳು ಡಿಸಾಸ್ಟರ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಡಿಸಾಸ್ಟರ್ ರಿಸ್ಕ್ ರಿಡಕ್ಷನ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಕುರಿತು ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೇ ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸಿವೆ.

ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪಗಳ ಸವಾಲುಗಳು-

ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪಗಳಲ್ಲಿ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ಅನಾಹತಕಾರಿ ಎಂದರೆ ಬರ ಶೇಕಡಾ 45% ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪಗಳು ಇದರಿಂದಲೇ ಸಂಭವಿಸುತ್ತವೆ . ಕೆಳಗಿನ ಟೇಬಲ್‌ನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ

ಬರ	ಶೇ. 45%
ಪ್ರವಾಹ	ಶೇ. 16% ,
ಚಂಡಮಾರುತ	ಶೇ. 12%
ಇತರೆ ಕಾರಣಗಳು	ಶೇ. 30%

ಮಾಹಿತಿ: ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪಗಳು ಕುರಿತ ವರದಿ ಭಾರತದ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಕಟಣೆ 2017-19 .

ಅದರ ನಂತರ ಪ್ರವಾಹ ಶೇ.16% , ಚಂಡಮಾರುತ ಶೇ. 12% ಮತ್ತು ಇತರೆ ಕಾರಣಗಳೀಂದ ಶೇ. 30% ರಷ್ಟು ವಿಕೋಪಗಳು ಸಂಭವಿಸುತ್ತವೆ ಎನ್ನುತ್ತದೆ ಯುನೆಸ್ಕೋ ವರದಿ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಶೇ 59% ರಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಕಂಪನದ ವಲಯದಲ್ಲಿದೆ , ಶೇ 5% ಪ್ರವಾಹಕ್ಕು , ಶೇ 8% ರಷ್ಟು ಭೂಮಿಯ ನೀರಿನ ಕೊರತೆ ಮತ್ತು ಬರ ಸಂಬಂಧಿತ ಅನಾಹುತಕ್ಕು ತೆರೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು ಅದರ ಭೌಗೋಳಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳ ಮೂಲಕ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ

ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪ ಗಳು	**ಉಂಟಾಗಬಹುದಾದ ಪರಿಣಾಮಗಳು**
ಭೂಗರ್ಭದ ಕಂಪನ	ಅಗ್ನಿ ಪರ್ವತ ಸಿಡಿಯುವಿಕೆ
	ಭೂ ಕುಸಿತ
	ತ್ಸುನಾಮಿ
	ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿ
ನೀರಿನ ಮೂಲಕ	ಪ್ರವಾಹ

	ಚಂಡಮಾರುತ
	ಸಮುದ್ರ ಉಬ್ಬರ ಹೆಚ್ಚಾಗುವಿಕೆ
	ಅತಿ ವೃಷ್ಟಿ
	ಅತೀ ಶೀತ /ಅತಿ ಉಷ್ಣ
ಪರ್ಯಾವರಣ	ಮರಳುಗಾಡು ಹರಡುವಿಕೆ
	ನದೀ ಪಾತ್ರ ಬದಲಾಗುವಿಕೆ
	ನದಿ ಇಂಗುವಿಕೆ
	ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಲವಣಾಂಶ ಹೆಚ್ಚಾಗುವಿಕೆ
	ಕಾಡಿನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ಇಳಿಮುಖ
ರಸಾಯನಿಕ	ಆಹಾರದ ಕಲುಷಿತಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ
	ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ವಿಷ ಸೇರ್ಪಡೆ
	ಅಂಟು ಜಾಡ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುವಿಕೆ
	ಪ್ರಾಣಿ ಜನ್ಯ ಜಾಡ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುವಿಕೆ
	ವೈರಾಣು ಹರಡುವಿಕೆ
	ಜ್ವರ ಮತ್ತು ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರುಜಿನಗಳು

ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪ ಹೆಚ್ಚಾಗುವಿಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತವೂ . ಹೌದು ಹಾಗಾದರೆ ಅದನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪ ಪೂರ್ವ ತಯಾರಿ

1. ವಿಕೋಪಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುವುದು ಇಂದಿನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.
2. ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಅನೇಕ ದೇಶಗಳು ಈ ಕುರಿತು ಸಂಶೋಧನೆ ಕೈಗೊಂಡು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ದೇಶಗಳ ಭೌಗೋಳಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಅನುಸಾರ ಪೂರ್ವ ತಯಾರಿ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿವೆ ಅಂದರೆ ಭೂಕಂಪನ , ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಧೇಶಗಳು , ತ್ಸುನಾಮಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ದೇಶಗಳು ಅವುಗಳನ್ನೂ ಮೊದಲೇ ಊಹಿಸಿ ತಿಳಿಸುವ ಮಾಪಕಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತು ಇವೆ.
3. ಅಂದರೆ ನದಿ ಪ್ರವಾಹ ಕುರಿತು , ಚಂಡ ಮಾರುತ ಕುರಿತು , ಜನರನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣಾ ತಂಡವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತುರ್ತು ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣಾ ಘಟಕಗಳು ಇವೆ.
4. ಕೆಲವು ದೇಶಗಳಂತೂ ಸಿಸ್ಮೋಗ್ರಾಫಿಕ್ ಸೈನ್ಸ್ ನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಂದುವರೆದ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ತಮ್ಮ ಪೀಪಲ್ ವಾರ್ನಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ಸ್ ಅನ್ನು ಮೊಬೈಲ್ ಆಪ್ ಬಳಸಿ ವಿಕೋಪದ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರನ್ನು ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ತಲುಪಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿವೆ.
5. ಜಿ ಪಿ ಆರ್ ಎಸ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಿಂದ ಜನರನ್ನು ಸ್ಥಳಾಂತರ ವೂಡುವುದು , ಸಂತ್ರಸ್ತರಿಗೆ ಆಹಾರ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು , ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಕೊಳೆದ ದೇಹದಿಂದ ಮೂಲಕ ಅಂಟು ಜಾಡ್ಯ ಹರಡದಂತೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವೈದ್ಯೋಪಚಾರ ತಯಾರಿ ಮಾಡಿಡುವುದು , ಮೊದಲಾದ ಕ್ರಮಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಹಲವಾರು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ದೇಶಗಳು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ.
6. ದೇಶಗಳ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಮೇಲೆ ಭಾರೀ ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಪ್ರಭಾವ ವುಂಟು ಮಾಡುವ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅದರ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಲು ನಾನಾ ಕಸರತ್ತು ಮಾಡುತ್ತಿವೆ.

7. ಇದರ ಸಂಬಂಧಿ ಚರ್ಚೆಗಳು , ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣಗಳೂ , ಸಮಾವೇಶಗಳೂ ,ಮೊದಲಾದ ಮೂಲಕ ಜನರನ್ನು ಸಂಕಷ್ಟದಿಂದ ಪಾರು ಮಾಡುವ ಮೂಲಭೂತ ಅರಿವು ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನ ನೀಡುತ್ತಿವೆ.
8. ಮೀನುಗಾರರಿಗೆ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳು , ಬಾರೀ ಹಡಗುಗಳ ಚಾಲನೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಹಿತಿ , ಸರಕು ಸಾಗಣೆ ವಾಹನಗಳ ಮಾಹಿತಿ , ಕಂಪನ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಚರಿಸುವ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳೂ , ಪ್ರಾಣಿಗಳ ನಡವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿನ ಬದಲಾವಣೆಯ ಮಾಹಿತಿ , ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅವರ ಕುಟುಂಬವರ್ಗದವರಿಗೂ ಇದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಜನ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವ ವಿಧಾನಗಳು-

ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪಗಳ ಕುರಿತು ತಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿ ಅವರನ್ನು ವಿಕೋಪಗಳ ನಿರ್ವಹನೆಗೆ ಸಜ್ಜು ಗೊಳಿಸುವುದೂ ಸಹ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಪರಿಹಾರವಾಗಿದೆ.

1. ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪಗಳು ಬಂದಾಗ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ತಿಳಿದಿಲ್ಲದೇ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರು ವಿಕೋಪಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಿರುವುದು ತಿಳಿದೇ ಇದೆ.
2. ಜನ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಾಗಿಸುವುದು ,
3. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ,
4. ಪರಿಹಾರ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಗಂಜಿ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಮಾಹಿತಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು,
5. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ,
6. ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವುದು , ಬಟ್ಟೆಗಳು ,
7. ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಸೊಳ್ಳೆ ಪರದೆಗಳು , ಕಂಬಳಿಗಳು , ಕೊಡೆಗಳು , ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ಲೈಟಿಂಗ್, ಹೊದಿಕೆಗಳು , ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಜನರು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಬೇಕಾದ ಮಾಹಿತಿ ಜನರಿಗೆ ನೀಡುವುದು ಸಹ ಅತ್ಯಂತ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹಲವಾರು ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಅವುಗಳ ಕುರಿತು ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡ ಬೇಕಿದೆ. ಸಂತ್ರಸ್ತರು ಯಾರನ್ನು ಯಾವಾಗ ಸಂಪರ್ಕಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು ಮೊದಲೇ ತಿಳಿದರೆ , ವಿಪತ್ತುಗಳ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಸಿವಿನಿಂದ , ಕಲುಷಿತ ನೀರಿನ ಸೇವನೆಯಿಂದ , ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಔಷಧೋಪಚಾರಗಳ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಬಳಲುವ ಜನರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಪರಿಹಾರ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪಗಳು ಕುರಿತ ಮುಂಜಾಗೃತಿ

ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪಗಳು ಕುರಿತ ಮುಂಜಾಗೃತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪಗಳು ನಿರ್ವಹಣಾ ತರಬೇತಿ ಎರಡೂ ಸಹ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ಜಪಾನ ಅಂತಹ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಿಂದಲೇ ವಿಪತ್ತುಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿಯೇ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪಗಳು ಬಾರದಂತೆ ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು ಒಂದು ವಿಧಾನ.

ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಪಾತ್ರ

ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಪಾತ್ರ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದು ಏಕೆಂದರೆ

1. ಪ್ರಾಕೃತಿಕವಾಗಿ ವಿಕೋಪಗಳಿಗೆ ತೆರೆದು ಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ,
2. ಕಾಡನ್ನು ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ,
3. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತರುವಾಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ,
4. ನೀರಿಗಾಗಿ ನದಿಯ ಬಳಿ ದೊಡ್ಡ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ,

ಎಲ್ಲವೂ ಸರ್ಕಾರ ರೂಪಿಸುವ ನೀತಿ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಜನರ ಆತಂಕ ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿ ಇಲ್ಲದೇ ಬಹಳಷ್ಟು ಬಾರಿ ಬದಿಗೆ ಸರಿಸಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ . ಅಣುಸ್ಥಾವರಗಳು , ಥರ್ಮಲ್ ವಿದ್ಯುತ್ ಘಟಕಗಳು , ಸೋಲಾರ್ ಎನರ್ಜಿ ಪಾರ್ಕ್‌ಗಳು , ಮೊದಲಾದವು ಮೂಲ ಜನ ವಸತಿಗಳನ್ನು ಎಕ್ಕಲೆಬ್ಬಿಸಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗುತ್ತವೆ. ಧೇಶದ ಭದ್ರತೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಬಂದರು ಕಟ್ಟೆಗಳು , ವಿಮಾಣ ನಿಲ್ದಾಣಗಳು, ತುರ್ತುಸಂದೇಶ ಟವರ್‌ಗಳು . ಮೂಲ ಜನರಿಗೆ ಮರು ಆವಾಸ ಕಲ್ಪಿಸದೇ ನಿರ್ಮಿತವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಬಹು ಮಹಡಿ ಕಟ್ಟಡಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಕೃತಿ ಸಂಬಂಧಿತ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗಾಳಿಗೆ ತೂರಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುವ ಜನವಸತಿ ಸಮುಚ್ಚಯಗಳು ಮಾನವನ ಎಲ್ಲಾ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬುಧ್ಧಿವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಸವಾಲೊಡ್ಡುತ್ತದೆ.

ಜನ ಸಮುದಾಯದ ಪಾತ್ರ

ಜನರು ಇದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಸುವ ಭಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಧೇಶಿಕ ಮತ್ತು ಭೌಗೋಳಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಅರಿತು ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತ್ತು ಭೌಗೋಳಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಗೆ ತಕ್ಕುದಾಗಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಬೌಗೋಳಿಕ ಸಮಗ್ರತೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂದು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು.

1. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭೌಗೋಳಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಶಿಥಿಲಾವಾಗಿದ್ದ ಪ್ರದೇಶವೊಂದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಸುರಂಗ ಮಾರ್ಗ ಕೊರೆಯಲು ಮುಂದಾದಾಗ ಜನರು ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಯೋಜನೆಯು ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪಗಳನ್ನು ಮತ್ತೂ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರು. ಇದು ಸರಿ ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರವೂ ಸಹ ತನ್ನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿತು.
2. ಸ್ವೀಡನ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣ ನಿರ್ಮಿಸುವಾಗ ಮರವೊಂದಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಿ ಏಟು ಬೀಳುವುದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯ ನಿವಾಸಿಗಳು ಸತತ ಹೋರಾಟದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿದರು.
3. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಾದಾಚಾರಿ ಮಾರ್ಗ ನಿರ್ಮಿಸುವಾಗ ಅಡ್ಡ ವಾದ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಬೇರೊಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬುಡ ಸಹಿತ ನೆಟ್ಟು ಪೋಶಿಲಾಯಿತು.
4. ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಮರು ನೆಡುವಿಕೆಗೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಡುವ ಅಂದರೆ ಬುಡ ಸಮೇತ ಮರಗಳನ್ನು ಬೇರೊಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನೆಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಸುವ ಬೃಹತ್ ಮೆಶೆನರಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
5. ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳ ಮರಗಳನ್ನು ಮರು ಪೋಶಿಸುವ ಷರತ್ತಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿ ರಸ್ತೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಟೆಂಡರ್ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಂತಹುದೇ ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ನಮ್ಮ ನೆರೆಹೊರೆಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣ ಸಿಗುತ್ತವೆ

1. ಅಣು ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯಲ್ಲಿ ,
2. ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯಲ್ಲಿ ,

3. ಆಯುಧಾಗಾರಗಳಸ್ಥಾಪನೆಯಲ್ಲಿ ,
4. ಥರ್ಮಲ್ ಪವರ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯಲ್ಲಿ ,
5. ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಲೇವಾರಿಯ ಘಟಕಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯಲ್ಲಿ ,
6. ಭೂ ಗರ್ಭ ಸಂಶೋಧನೆಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ,
7. ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ

ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರವು ಜನ ಸ್ಪಂದನೆಗೆ ಮಣಿದು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ನೆನೆಯ ಬೇಕು. ಆದರೆ ಜನಸ್ಪಂದನೆ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿ ಯಾವುದೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಜನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗ ಮೊದಲು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೈಗೊಳ್ಳೂವ ಮುನ್ನ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು.

ಜನರ ತೆರಿಗೆಯ ಹಣದ ಸೂಕ್ತ ವಿಲೇವಾರಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ

1. ಕಾಡಿನ ಒತ್ತುವರಿ ,
2. ನದಿ ಪಾತ್ರದ ಒತ್ತುವರಿ ,
3. ಅನಧಿಕೃತ ರಿಸಾರ್ಟ್‌ಗಳು ತಲೆ ಎತ್ತುವಿಕೆ ,
4. ಅತಿಯಾದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವಾಣೀಜ್ಯೀಕರಣ ,
5. ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮರಗಳ ಹನನ ,
6. ವನ್ಯ ಜೀವಿಗಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ

ಇತ್ಯಾದಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದು ಸರ್ಕಾರ ಇವುಗಳನ್ನು ಆದ್ಯತೆಯ ಮೇರೆಗೆ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು . ವಿಕೋಪಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸದಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ತೆರಿಗೆಯ ಹಣ ವಿಕೋಪ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಸೈನ್ಯದ ಸಹಾಯವನ್ನೂ ಕೋರಲಾಗುತ್ತದೆ ಅರೆ ಸೇನಾ ಪಡೆಗಳು ತುರ್ತು ನಿಗಾ ಘಟಕಗಳು ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಸಮರೋ ಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಅಲಭ್ಯತೆ ಅಥವಾ ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಗ್ನವಾಗಿರುವಾಗ ದೇಶದ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಬದಿಗಿರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೂ ಸಹ ದೇಶದ ಇಡೀ ಸಮಗ್ರತೆ ಮತ್ತು ಸುಭದ್ರತೆಗೆ ದೊಡ್ಡ ಸವಾಲಾಗುತ್ತದೆ . ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ ವಿಪತ್ತುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗೇ ಸರ್ಕಾರದ ಖಜಾನೆ ಖಾಲಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಶದ ಇತರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟ ಹಣ ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಬಳಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.ಇದರಿಂದ ದೇಶದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಪ್ರಗತಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿಯಾದರೂ ಮುಂದೂಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ ಇದು ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿರುವ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಅನ್ಯಥಾ ಕೂಡದು. ಹಾಗಾಗಿ ಪ್ರತಿ ವಿಕೋಫ ಬಂದಾಗ ಪಾಠ ಕಲಿಯುವ ಬದಲು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳು ಭವಿಷ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಂದೇ ಪಾರದರ್ಶಕವಾಗಿ ರೂಪಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು. ದೇಶಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡದು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಸರಳ ಸತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತಿ ನಿಯಮ ಮಾಡುವಾಗ ನಮ್ಮ ಜನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಸ್ಮರಿಸಬೇಕು. ಅವರು ಮರೆತರೆ ನಮ್ಮ ಜನರು ಅವರಿಗೆ ನೆನೆಪಿಸಬೇಕು.

ಉಪಸಂಹಾರ

ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪ ಹೆಚ್ಚಾಗುವಿಕೆ ಭೂ ಲಕ್ಷಣಗಳ ಬೌಗೋಳಿಕ ಭಾಗವಾದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತ ಅವಗಢಗಳು ಭಾರೀ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿವೆ . ಈ ಧರೆ ಬಹಳ ತಾಳ್ಮೆಯುಳ್ಳವಳು. ಆದರೆ ಆಕೆಯ ಸಹನೆಗೂ ಮಿತಿ ಇದೆ ಅಲ್ಲವೇ , ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು

ಬೀಗುವ ಬದಲು ಪ್ರಕೃತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಹಬಾಳ್ವೆ ಮಾಡುವುದು ವಿಕೋಪಗಳಿಗೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಹೇರಿದಂತೆಯೇ ಅಲ್ಲವೇ? ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಭೂಮಿ ಯಾರೊಬ್ಬರ ಸ್ವತ್ತೂ ಅಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿ ಸಹ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಬೆಲೆ .

ಪರಾಮರ್ಶಿತ ಗ್ರಂಥಗಳು

[1]. ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪ ಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ- ಕೃಷಿ ಮಂತ್ರಾಲಯ , ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಕಟಣೆ ನವ ದೆಹಲಿ 2016

[2]. ಜಾಗತಿಕ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕುರಿತ ವರದಿ– ಅರಿವು ಸಮುದಾಯಗಳ ಪಾತ್ರ - ಯುನೆಸ್ಕೋ ಪ್ರಕಟಣೆ 2015

[3]. ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪ ಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ- ಸಾಮಾಜಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ – ಅಫಿಸಿಯಲ್ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್ 2019

[4]. ಜಾಗತಿಕ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕುರಿತ ವರದಿ– ಅರಿವು ಸಮುದಾಯಗಳ ಪಾತ್ರ - ಯುನೆಸ್ಕೋ ಪ್ರಕಟಣೆ 2017

[5]. ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪ ಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ- ಸಾಮಾಜಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ – ಅಫಿಸಿಯಲ್ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್ 2020

ISSN: 2581-8511
Volume- 4
Issue-1
Jan-April: 2021

ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀತಿಬೋಧೆ

ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತ
ಕನ್ನಡ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು
ಸರ್ಕಾರಿ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜು,
ಮಸ್ಕಲ್, ತುಮಕೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು,
ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ, 572122
ಮೊ.ಸಂ.9900389923
Emai-llakshmikantha960@gmail.com

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಪ್ರಾಚೀನವಾದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿನ ಹಳಗನ್ನಡ ಹಾಗೂ ನಡುಗನ್ನಡ ಕಾಲಘಟ್ಟಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆ ಆಧುನಿಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಚರ್ಚೆಗೆ, ಅಧ್ಯಯನಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಿವೆ. ಪಂಪ, ರನ್ನ, ನಾಗಚಂದ್ರ, ಹರಿಹರ, ರಾಘವಾಂಕ, ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ ಹೀಗೆ ಈ ಕಾಲಘಟ್ಟಗಳ ಕವಿಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರ ಕಾವ್ಯಗಳ ಚರ್ಚೆ ಹಲವು ನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಗಿರುವುದು ಗಮನಿಸುವಂತಹ ಅಂಶ. ಆ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತಿ-ಗತಿ, ಆರ್ಥಿಕತೆ, ರಾಜಕೀಯ ಏಳು-ಬೀಳುಗಳು, ಚರಿತ್ರೆ ಹಾಗೂ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಒಂದು ನೆಲೆಯ ಚರ್ಚೆಯ ಸ್ವರೂಪಗಳಾದರೆ, ಆ ಕಾವ್ಯಗಳು ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವ ನೀತಿ ಪ್ರಜ್ಞೆ, ಒಳಿತಿನ ಆಶಯಗಳ ಬೋಧನೆÀಯಿಂದಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡುತ್ತಿವೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡುಗನ್ನಡ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಪ್ರಮುಖ ಕವಿಯಾದ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ 'ಕರ್ಣಾಟ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ' ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದ್ದು, ಈ ರೀತಿಯ ನೀತಿ ಬೋಧೆಯ ಅಂಶಗಳಿಂದೇನೂ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಕಾವ್ಯದ ಆರಂಭದಿಂದ ಅಂತ್ಯದವರೆಗೂ ಹಲವು ಮೌಲ್ಯಯುತವಾದ ಮಾತು, ವಿಚಾರಗಳ ಮೂಲಕ ಜನಮಾನಸವನ್ನು ತಿದ್ದಿರುವ, ಅರಿವಿನ ಪಥದತ್ತ ಕೊಂಡೊಯ್ದಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಕೀಲಿ ಪದಗಳು: ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ,ಜೀವನ ದರ್ಶನ,ನೀತಿ ಪ್ರಜ್ಞೆ,ರಾಜತ್ವ,'ಪುಷ್ಪವತಿ

ವಿಷಯ ಪ್ರವೇಶ:

ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀತಿ ಹಾಗೂ ಆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ 'ನೀತಿ' ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಅಥವಾ ಆ ಪದವನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸುವುದು ಒಳಿತು. 'ನೀತಿ ಬೋಧೆ' ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಪರೂಪವೇನಲ್ಲ. ಆ ಕಾವ್ಯಗಳ ಕಟ್ಟು ಅಥವಾ ಬಂಧ ನಿಂತಿರುವುದೇ ಅವುಗಳು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ನೀತಿಯ ಮೇಲೆ. ಸರಳವಾಗಿ ಈ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಅರ್ಥೈಸುವುದಾದರೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟವರಿಗೆ ಕೆಡುಕಾಗಿ, ಒಳ್ಳೆಯವರಿಗೆ ಒಳಿತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ನೀತಿ. ಆದರೆ ಈ ನೀತಿ ಎಂಬ ಪದ ಇಷ್ಟು ಸೀಮಿತವಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹೊಂದಿರದೆ, ವಿಶಾಲವಾದ ಅರ್ಥ ವಿಸ್ತಾರತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. 'ನೀತಿ' ಎಂಬ ಪದ "1)ಬಯ್ಯುವಿಕೆ 2)ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ; ಮುನ್ನಡೆಸುವಿಕೆ 3)ಒಳ್ಳೆಯ ನಡತೆ; ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ 4)ಧರ್ಮ; ನ್ಯಾಯ 5)ಒಳ್ಳೆಯ ಉಪದೇಶ; ಹಿತೋಕ್ತಿ 6)ರಾಜನೀತಿ; ಅರ್ಥನೀತಿ 7)ಸಾರಾಸಾರಾ ವಿಚಾರ; ವಿವೇಚನೆ 8)ಕಾರ್ಯನೀತಿ; ಧೋರಣೆ" 1 ಮೊದಲಾದ

ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. 'ನೀತಿ' ಎಂಬ ಈ ಪದವು ಎಲ್ಲರೂ ಅನುಸರಿಸುವ ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲರ ಮಾನ್ಯತೆಗೊಳಪಟ್ಟ ಮೌಲ್ಯಯುತವಾದ ಅನುಕರಣೆ. ಇದಕ್ಕೆ ದುಷ್ಟ ಅಥವಾ ಒಳ್ಳೆಯವನು ಎಂಬ ಬೇಧಗಳ ಅಂತರವಿಲ್ಲ. ಅವರವರ ಸ್ಥಾನ ಹಾಗೂ ಅವರವರ ವಿಚಾರಪರತೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ತನ್ನ ಅರ್ಥ ಸಂಪನ್ನತೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಸಾಗುತ್ತದೆ.

ಪಂಪನಂತಹ ಕವಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನಂತಹ ಕವಿಯಾಗಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಓದುಗ ವಲಯದಲ್ಲಿ ದಿನನಿತ್ಯವು ಚರ್ಚೆಯ ಪಾತಳಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಎಂದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕಾವ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೊಳಿಸುವ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳ ತುಡಿತ, ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ, ಜೀವನ ದರ್ಶನ ಮೊದಲಾದ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಎಂಬುದು ಗಮನಿಸತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಯದವರ ಕಾಮಧೇನು ಎನಿಸಿಕೊಂಡ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ 'ಕರ್ಣಾಟ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ' ಕೃತಿಯಲ್ಲಿನ ನೀತಿ ಬೋಧೆಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವುದು ಪ್ರಸ್ತುತ ಬರಹದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಆತನ ಕೃತಿ ಕೃಷ್ಣ ಕತೆ. ಕೃಷ್ಣನೇ ನಾಯಕ. ಅಲ್ಲದೆ ಕೃತಿ ರಚಿತವಾಗಿರುವುದು ಭಾಗವತ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ. ಇಷ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೃತಿ ಎಲ್ಲ ಪಾತ್ರಗಳಿಗೂ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ದೈವತ್ವದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತ ಕೃಷ್ಣ ಇಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ನೆಪ ಅಷ್ಟೇ. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಹೆಚ್ಚುಗಾರಿಕೆ ಇರುವುದು ಇಲ್ಲಿಯೆ. ಕೃಷ್ಣ ಒಂದು ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ದೈವವಾಗುವಂತೆಯೆ, ನಂತರದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಮತೂಕದ ನಿರೂಪಣಾ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ. ಕೃತಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೃಷ್ಣ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಕಥೆಯಾಗಿದ್ದರೂ, ಅದರಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನು ತರುವ ಸಮಕಾಲೀನ ಜಗತ್ತು ಹಾಗೂ ಆ ಜಗತ್ತಿನೊಳಗಣ ವಾಸ್ತವ ಜೀವನ ಚಿತ್ರಣಗಳು ಈ ನೀತಿ ಬೋಧೆಯ ಕತ್ತಿ ಹಲಗಿನಲ್ಲಿಯೆ ಸಾಗುತ್ತವೆ.

ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನು ತನ್ನ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿನ ಪಾತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ನೀತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯಪಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇದರ ಹಿಂದಿರುವ ಉದ್ದೇಶ ದುಷ್ಟ ಅಥವಾ ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಹಾನಿ ಮಾಡುವಂತಹ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತಡೆಯುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ರೀತಿಯ ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳು ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯವರೆಗೆ ಸಾಗದೇ ಇರಲಿ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶವೂ ಅಡಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕೆಟ್ಟ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಒದಗುವ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಭಯ ಅಥವಾ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮೂಡಿದರೆ ಮಾನವ ಮತ್ತೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಅನುಕರಿಸಲಾರ.

ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನಲ್ಲಿಯ ನೀತಿ ನಿರೂಪಣೆ ಅಥವಾ ಬೋಧೆ ಕೇವಲ 'ದುಷ್ಟರ ಶಿಕ್ಷೆ, ಶಿಷ್ಟರ ರಕ್ಷೆ' ಎಂಬ ಅರ್ಥಕ್ಕಷ್ಟೇ ಸೀಮಿತವಾಗಿಲ್ಲ. 'ನೀತಿ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನೊಳಗೆ ನಡೆಯುವ ಹಲವು ಮಾನುಷ ವಿರೋಧಿ ನಿಲುವುಗಳ, ಜೀವ ವಿರೋಧಿ ಸಂಗತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯ ಖಂಡನೆಯೂ ಆಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ದುರ್ಯೋಧನ ಖಳನಾಗಿ, ದುಷ್ಟನಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದರೂ, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ತನ್ನ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಮೀರಿ ನಡೆದುಕೊಂಡರೂ, ಆತನಲ್ಲೂ ನೀತಿ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಇದೆ. ಏನನ್ನೇ ಆಗಲಿ ಯುದ್ಧದ ನಿಯಮದಂತೆ ಗೆದ್ದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಧರ್ಮ ಎಂಬ ಅರಿವಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ 'ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಭಾರತ' ಎಲ್ಲ ಪಾತ್ರಗಳಿಗೂ ಸಮತೂಕದ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತ 'ನೀತಿ' ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಅರಿವಿನ ಅರ್ಥಪಾತಳಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಾನೆ. 'ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಭಾರತ' ದ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕೊನೆಯವರೆಗು ಕವಿ ಈ ಸಮಚಿತ್ತವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಹಾಗೆಂದು ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೀತಿ ಬೋಧೆಯ ಕಾವ್ಯವೂ ಅಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿನ ನೀತಿ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಒಂದು ಅರಿವು ಅಥವಾ ಜಾಗ್ರತೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಎಚ್ಚರ. ಉಳಿದಂತೆ ಕೃತಿ ಸಮಕಾಲೀನ ಸಮಾಜದೊಡನೆ ಪಾಂಡವ ಹಾಗೂ ಕೌರವರ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಕವಿ ಕೃತಿಯ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿಯೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ 'ವೀರನಾರಾಯಣನೆ ಕವಿ ಲಿಪಿಕಾರ ಕುವರವ್ಯಾಸ' ಎಂಬ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕವಿಯು ತನ್ನ ಆರಾಧ್ಯ ದೈವವಾದ ನಾರಾಯಣನೆ ಈ ಕೃತಿಯ ನಿಜವಾದ ಕವಿ. ತಾನು ಕೇವಲ

ಲಿಪಿಕಾರ. ಆತ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಲಿಪಿಕರಿಸಿದವನು ಎಂಬ ವಿನಯದೊಳಗೆ ನೀತಿ ಇದೆ. ಕವಿ ಇಲ್ಲಿ ಕೃತಿ ರಚನೆಯ ಪೂರ್ಣ ಗೌರವಾದರಗಳನ್ನು ನಾರಾಯಣನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸುವ ಮೂಲಕ ತಾನೊಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಲಿಪಿಕಾರ ಎಂಬ ಸರಳತೆಯನ್ನು ತೋರಿದ್ದಾನೆ.

ಭೀಷ್ಮನಿಗೆ ನೀನು ರಾಜನಾಗು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ ಯೊಜನಾಗಂಧಿಗೆ, ತಾನು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕಾರಣವಾಗಿ ರಾಜತ್ವವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ ಆಕೆಗೆ ಹೇಳುವ 'ಯೆಲವದ ಕಾಯಿಗೋಸುಗ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವ ಕಡಿವನಲ್ಲೆಂದ' ಎಂಬ ಮಾತುಗಳು ಗಮನಿಸತಕ್ಕವು. ಅಂದರೆ ಯೆಲವದ ಕಾಯಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಹಲವರಿಗೆ ನೆರಳಾಗಿರುವ, ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಇಡೀ ಮರವನ್ನೇ ಕಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅರಿವಿನ ಎಚ್ಚರ ಭೀಷ್ಮನಲ್ಲಿದೆ. ಅಂದರೆ ತಾನು ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮರೆತು, ತನ್ನ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವನ್ನು ಉಂಡು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅರ್ಥವಿದೆ.

ಧರ್ಮರಾಯನು ತನ್ನನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ತಮ್ಮಂದಿರನ್ನು ಹಾಗೂ ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನು ಜೂಜಿನಲ್ಲಿ ಪಣವಾಗಿಟ್ಟು ಸೋಲುತ್ತಾನೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮರಾಯ ಕೊಟ್ಟ ಸತ್ಯದ ಬಲವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ದುರ್ಯೋಧನ ತೊತ್ತಾದ ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನು ಕರೆತರುವಂತೆ ವಿದುರನಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿದುರ ಹೇಳುವ ಮಾತುಗಳು ನೀತಿ ಬೋಧೆಯ ಉತ್ತಮ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತವೆ.

"ಸಿಡಿಲ ಪೊಟ್ಟಣಗಟ್ಟಿ ಸೇಕವ

ಕೊಡುವರೇ ಹರನೇತ್ರ ವಹ್ನಿಯೊ

ಳಡಬಳವ ಸುಡಬಗೆದೆಲಾ ಮರುಳೆ ಮಹೀಪತಿಯೆ

ಹೆಡತಲೆಯ ತುರಿಸುವರೆ ಹಾವಿನ

ಹೆಡೆಯನಕಟಾ ಪಾಂಡುಪುತ್ರರ

ಮಡದಿ ತೊತ್ತಹಳೇ ಶಿವಾ ಎಂದಳಲಿದನು ವಿದುರ" 2

ಇಲ್ಲಿ ವಿದುರ ಕೊಡುವ ರೂಪಕಗಳು ದುರ್ಯೋಧನನಿಗೆ ನೀಡುವ ಎಚ್ಚರದ ಸಂದೇಶಗಳಂತಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ದುರ್ಯೋಧನ ವೀರ, ಉತ್ತಮ ಯೋಧನಾಗಿದ್ದರೂ, ಒಂದು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡ ಕ್ರಮ ಆತನಿಗೆ ಶೋಭೆ ತರುವಂತಹದ್ದಲ್ಲ. ಆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿದುರ ಮೇಲಿನ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಮುಂದುವರೆದು

"ಕಾಳಕೂಟದ ತೊರೆಗಳಲಿ ಜಲ

ಕೇಳಿಯೇ ಕಾಲಾಂತಕನ ದಂ

ಷ್ಟ್ರಾಳಿಯಲಿ ನವಿಲುಯ್ಯಲೆಯ ನೀವಾಡಲಾಪಿರಲೆ

ಕಾಲರುದ್ರನ ಲಳಿಯ ನಾಟ್ಯದ

ಕೇಳಿಕೆಗೆ ನೀವರ್ತಿಕಾರರೆ

ಹೋಲದೋ ಶಿವಯೆನುತ ಕಂಬನಿದುಂಬಿದನು ವಿದುರ" 3

ವಿದುರನು ಇಲ್ಲಿ ದುರ್ಯೋಧನನ ಕ್ರಮ ತಪ್ಪಿದ ನಡವಳಿಕೆ ಹಾಗೂ ತನ್ನ ಸ್ಥಾನದ ಗೌರವವನ್ನು ಮೀರಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಖಂಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅದರಿಂದಾಗುವ ಅನಾಹುತಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ವಿದುರನ ಮಾತುಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 'ನೀತಿ' ಎಂಬ ಪದ ವಿಶಾಲ ಅರ್ಥವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ರಾಜನಾದವನು ಪಾಲಿಸಬೇಕಾದ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು, ರಕ್ಷಿಸಬೇಕಾದ ದೊರೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳ ವಿಸ್ತಾರತೆಯನ್ನು ಇದು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ.

ದುರ್ಯೋಧನನ ಆಣತಿಯಂತೆ ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನು ಕರೆದೊಯ್ಯಲು ಬಂದ ದುಶ್ಯಾಸನನಿಗೆ ದ್ರೌಪದಿಯು ಹೇಳುವ

"ಜನಪನನುಜನು ನೀನೆನಗೆ ಮೈ

ದುನನಲೇ ತಪ್ಪೇನು ಯಮ ನಂ

ದನನು ಸೋಲಲಿ ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಕೊಡಲಿ ಮರುಮಾತ

ಅನುಜಕೇಳೈ ಪುಷ್ಪವತಿ ತಾ

ನೆನಗೆ ರಾಜಸಭಾ ಪ್ರವೇಶವ

ದನುಚಿತವಲೇ ಹೇಳೆನಲು ಖಳರಾಯ ಖತಿಗೊಂಡ" 4

ಇಲ್ಲಿ ದ್ರೌಪದಿ ಬಳಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಾತುಗಳೂ ಸಹ ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತವಾದವು ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಬಯಸುವಂತಹವು. 'ಜನಪನ ಅನುಜನಾಗಿರುವ ನೀನು ನನಗೆ ಮೈದುನನಾಗಬೇಕು' ಎಂಬ ಸಂಬಂಧಗಳ ಆಶಯದ ಮೂಲಕ ಆತನನ್ನು ಕಾಣುವ ದ್ರೌಪದಿಯ ಮನಸ್ಸು ಹಾಗೂ ಆಕೆಯ ಯೋಚನಾ ಲಹರಿಗಳು ಚರ್ಚಾರ್ಹವಾದವು. ಅಲ್ಲದೆ ಆಕೆ ಕೇಳುವ ಯಮನಂದನನು ಸೋಲಲಿ; ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಮೊದಲು ಉತ್ತರ ಸಿಗಲಿ, ಅಲ್ಲದೆ ನಾನು 'ಪುಷ್ಪವತಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ' , ಆ ಕಾರಣವಾಗಿ ರಾಜಸಭೆಯ ಪ್ರವೇಶ ನನಗೆ ನಿಷಿದ್ಧ. ಅದು ಉಚಿತವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮಾತುಗಳು ಆಕೆಯ ಪ್ರಾಜ್ಞ ಆಲೋಚನಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಲೆ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳ ನೀತಿಯನ್ನೂ ತಿಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾಳೆ.

ರಾಜಸಭೆಯಲ್ಲಿ ದ್ರೌಪದಿಗಾಗುತ್ತಿರುವ ಅಪಮಾನಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಕೋಪೋದ್ರಿಕ್ತರಾದ ಭೀಮ ಫಲುಗುಣರನ್ನು ಧರ್ಮರಾಯನು

"ಹುಬ್ಬಿನಲಿ ನಿಲಿಸಿದನು ಪವನಜ

ನುಬ್ಬಟೆಯನರ್ಜುನನ ವಿಕೃತಿಯ

ನಿಬ್ಬರಾಲಾಪವನು....................."5

ಎಂಬ ಸಾಲುಗಳು ಹಾಗೂ 'ಮಹಿಪನ ಕೊರಲ ಕೊಂಕಿನಲಿರ್ದರಾ ಸೋದರರು' ಎಂಬ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನೀತಿಸತ್ವ ಅಡಗಿರುವುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ 'ಧರ್ಮವೆಲ್ಲಿಹುದಲ್ಲಿ ಜಯ' ಎಂಬ ಮಾತು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾದ ನೀತಿ ವಾಕ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಸಭೆಯೊಳಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದಾಗ ದ್ರೌಪದಿಯು ಸಭೆಯಲ್ಲಿದ್ದವರನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಈ ನುಡಿಗಳು ಆ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಸಮಾಜದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬಳು ಹೆಣ್ಣಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೂ ಆಗಿವೆ.

"ಹಿರಿಯರಿಲ್ಲದ ಸಭೆ ಮನುಷ್ಯರ

ನೆರವಿಯದು ಸಭೆಯಲ್ಲ ಮೂರ್ಖರು

ಹಿರಿಯರಲ್ಲ ಯಥಾರ್ಥ ಭಾಷಣ ಭೀತಿ ಚೇತನರು

ಹಿರಿಯರಿದೆ ಸಾಮಾಜಿಕರು ಸ

ಚ್ಚರಿತರಿದೆಲಾ ಸ್ತ್ರೀಮತವನು

ತ್ತರಿಸಲಾಗದೆ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರದೊಳೆಂದಳಿಂದುಮುಖಿ" 6

ತಪ್ಪನ್ನು ತಿದ್ದಬೇಕಾದವರು ಹಾಗೂ ತಪ್ಪನ್ನು ತಪ್ಪು ಖಂಡಿಸಿ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಹೇಳಿಕೊಡಬೇಕಾದ ಹಿರಿಯರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಹಿರಿಯರಲ್ಲ, ಒಂದು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಾಗದ ಹಲವರಿದ್ದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ. ಅದು ಮನುಷ್ಯರ ನೆರವಿ ಅಷ್ಟೆ, ಸಭೆಯಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿನ ಹಿರಿಯರು ಮೂರ್ಖರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಭೀತಿಯಿಂದಾಗಿ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕಾರಣವಾಗಿ 'ಸ್ತ್ರೀಮತವನುತ್ತರಿಸಲಾಗದೆ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರದೊಳ್' ಎಂದು ಕೇಳುವ ಮಾತುಗಳು 'ನೀತಿ' ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಎಚ್ಚರದ ಧ್ವನಿಗಳಾಗಿವೆ. ಮುಂದುವರಿದು

"ಪತಿಗಲೆನ್ನನು ಮಾರಿ ಧರ್ಮ

ಸ್ಥಿತಿಯ ಕೊಂಡರು ಭೀಷ್ಮ ಮೊದಲಾ

ದತಿರಥರು ಪರಹಿತವ ಬಿಸುಟರು ವ್ಯರ್ಥಭೀತಿಯಲಿ

ಸುತನ ಸಿರಿ ಕಡುಸೊಗಸಲಾ ಭೂ

ಪತಿಗೆ ಗಾಂಧಾರಿಗೆ ಅನಾಥೆಗೆ

ಗತಿಯ ಕಾಣೆನು ಶಿವ ಶಿವಾಯೆಂದೊರಲಿದಳು ತರಳೆ" 7

ತನ್ನ ಪತಿಗಳ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಹಾಗೂ ಭೀಷ್ಮ ಮೊದಲಾದ ಅತಿರಥರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ದ್ರೌಪದಿ ವಿಮರ್ಶೆಗೆ ಹಚ್ಚುತ್ತಾಳೆ. ಇಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದರೂ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂಬ ನೀತಿ ಪ್ರಜ್ಞೆ ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಹೆಣ್ಣೊಬ್ಬಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಾಗದವರು ಆ ಹೆಣ್ಣನ್ನೇ ಮಾರಿ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಧರ್ಮವನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡರು ಎಂಬ ವ್ಯಂಗ್ಯ ಕೂಡ ದ್ರೌಪದಿಯ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ 'ಧರ್ಮಕ್ಕಾಗಿ ಪತಿಗಳು ನನ್ನನ್ನೇ ಮಾರಿದರು' ಎಂದು ಹೇಳುವ ದ್ರೌಪದಿಯ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಧರ್ಮ ಯಾವುದು ಎಂಬುದರ ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಅಡಗಿದೆ.

ಮುಂದುವರೆದು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಹಾಗೂ ದೇವೇಂದ್ರರನ್ನು ಕುರಿತು ದ್ರೌಪದಿ ಕೇಳುವ 'ಅಂಧನೊಬ್ಬನೆ ಮಾವ ನೀವೇನಂಧರಾದಿರೆ' ಹಾಗೂ 'ಸೊಸೆಯಲಾ ದೇವೇಂದ್ರಯೆನ್ನಯ ಘಸಣಿ ಯಾರದು?' ಎಂದು ಕೇಳುವ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಕುರಿತ ನೀತಿಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಇದೆ.

ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನನ್ನು ಕುರಿತು

"ಮಗಳಹೆನು ಸೊಸೆಯಹೆನು ನಿಮ್ಮಯ

ಮಗನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಳಕೂಟದ

ಮಗಳೊ ಸೊಸೆಯೋ ನಾದಿನಿಯೊ ಬೆಸಗೊಳ್ಳಿ ನಿಮ್ಮವನ

ಅಗಡು ಮಾಡಿದ ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ

ವಿಗಡತನಕಂಜಿದರೊ ದುರಿತದ

ಸೊಗಡಿಗಂಜಿದರೋ ಪೃಥಾ ಸುತರೆಂದಳಿಂದುಮುಖಿ” 8

ನಾನು ನಿಮಗೆ ಮಗಳಾಗಿದ್ದೇನೆ, ಸೊಸೆಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ನಿಮ್ಮ ಮಗನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಳಕೂಟದ ಮಗಳೊ ಸೊಸೆಯೋ ನಾದಿನಿಯೊ ಬೆಸಗೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅಗಡು ಮಾಡಿದ ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ವಿಗಡತನಕ್ಕೆ ಹೆದರಿ ಹೀಗೆ ಸುಮ್ಮನಾಗಿದ್ದೀರೋ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಾತುಗಳು ನೀತಿ ಬೋಧೆಯ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಗಂಭೀರವಾದ ಅರ್ಥವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗೆ ಹಚ್ಚುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ದುರ್ಯೋಧನ ಹೇಳುವ ‘ಹಗೆಗೆ ಕೊಡುವೆನೆ ಮೇದಿನಿಯ’ ಎಂಬ ಮಾತುಗಳೂ ಸಹ ಗಮನಿಸುವಂತಹವು.

ಮುಂದುವರೆದು ‘ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಭಾರತ’ ದಲ್ಲಿನ

“ಪರಸತಿಯೆ ನಿಜ ಜನನಿ ಪರ ಧನ

ವಿರದೆ ಲೋಷ್ಟವು ಜೀವರಾಶಿಯ

ಪರರ ನೋವನು ತನ್ನ ನೋವೆಂದೆನುತ ಭಾವಿಸುವೆ

ನಿರುತವೆನೆ ಫಲ ಧರೆಯ ಬಿಟ್ಟಂ

ತರದೊಳೊಮ್ಮೊಳ ನೆಗೆಯ ಮುರಹರ

ಮರುತಸುತ ಬಾರೆನಲು ನುಡಿದನು ಮುಗಿದು ಕರಯುಗವ” 9

ಇಲ್ಲಿನ ‘ಪರಸತಿಯೆ ನಿಜಜನನಿ’, ‘ಪರರ ನೋವನು ತನ್ನ ನೋವೆಂದೆನುತ ಭಾವಿಸುವೆ’ ಈ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿನ ನೀತಿ ನಿಜಕ್ಕೂ ಅನುಕರಣೀಯ. ಪರಸತಿಯನ್ನು ನಿಜವಾದ ತಾಯಿ ಎಂದು ತಿಳಿದರೆ ಸಾಕು. ಇಂದು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಎಷ್ಟೋ ಅನರ್ಥ, ಅತ್ಯಾಚಾರ, ಅನಾಚಾರಗಳಿಗೆ ಈ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರವಿದೆ. ಈ ಸಾಲುಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಈ ಹೊತ್ತಿನ ಎಷ್ಟೋ ಕೆಟ್ಟಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಕಡಿವಾಣ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಹೇಳುವ ‘ಪರರ ನೋವನು ತನ್ನ ನೋವೇನುತ ಭಾವಿಸುವೆ’ ಎಂಬ ಮಾತು ನಿಜಕ್ಕೂ ಜೀವಪರ ಕಾಳಜಿಯ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಬಹು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಏರುವುದು ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೇ. ಜೊತೆಗೆ ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿನ ಮತ್ತೊಂದು ಪದ್ಯ ಕೂಡ ನೀತಿ ಬೋಧೆಯ ಉತ್ತಮ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿದೆ.

“ಸತ್ಯವೇ ನಿಜಮಾತೆ ಜ್ಞಾನವೆ

ನಿತ್ಯವಹ ಪಿತ ಧರ್ಮವನುಜನು

ಮತ್ತೆ ದಯವೇ ಮಿತ್ರ ಶಾಂತಿಯೆ ಪತಿ ಕ್ಷಮೆಸೂನು

ಸತ್ಯವನು ಸಹದೇವ ನುಡಿಯಲಿ

ಕತ್ಯಧಿಕ ಫಲ ಮೇಲೆ ಚಿಗಿಯಲು

ಮತ್ತೆ ಮುರರಿಪು ದ್ರುಪದಸುತೆ ಬಾಯೆಂದನುಚಿತದಲಿ" 10

'ಸತ್ಯವೇ ನಿಜಮಾತೆ ಜ್ಞಾನವೆ ನಿತ್ಯವಹ' ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವನ್ನು ತಾಯಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿರುವ ನೀತಿಪ್ರಜ್ಞೆ ಬಹಳ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾದುದು. ಸತ್ಯ ಹಾಗೂ ತಾಯಿಗಿರುವ ಮೌಲ್ಯ ಈ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಕವಿ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವ ಮಾತುಗಳೂ ಸಹ ಉಲ್ಲೇಖಾರ್ಹವಾದವು. ಜ್ಞಾನ ಯಾವತ್ತೂ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವಂತಹದ್ದು. ಅದಕ್ಕೆ ಸಾವಿಲ್ಲ. 'ದಯೆಯೇ ಮಿತ್ರ' ಎಂಬದೂ ಸಹ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾದ ಮಾತು. ದಯೆ, ಕರುಣೆ ಎಂಬ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಜಗತ್ತು ಶಾಂತಿಯ ಗೂಡಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರಾಣಿ ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜೀವಿಗಳ ಉಗಮ ಹಾಗೂ ಅದರ ಅಸ್ತಿತ್ವವೇ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕ್ರೌರ್ಯವೇ ತುಂಬಿ ಹೋದರೆ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಲು ಜಾಗವೇ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಈ ಸಾಲುಗಳು ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕವಾದ ನೀತಿಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಸತ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತವೆ.

ವಿರಾಟಪರ್ವ 'ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಭಾರತ' ದ ಪ್ರಮುಖ ಘಟ್ಟ. ಪಾಂಡವರು ವಿರಾಟನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ನಿಜ ನಾಮಧೇಯಗಳನ್ನು ಮರೆ ಮಾಚಿ ಅಜ್ಞಾತವಾಸದಲ್ಲಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಸೈರಂಧ್ರಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಮೋಹಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ ಅವಳನ್ನು ಕಾಡುವ ಕೀಚನಿಗೆ ದ್ರೌಪದಿ ಹೇಳುವ ಬುದ್ದಿವಾದಗಳು ನೀತಿ ಬೋಧೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ಮನಗಾಣಿಸುತ್ತವೆ.

"ಎಲೆ ಮರುಳೆ ಬೇಡಳುಪದಿರು ಕೂ

ರಲಗ ಕೊರಳಿಗೆ ಬಯಸದಿರು ಕಳ

ವಳಿಸದಿರು ಕೈಯೊಡನೆ ನಿನ್ನರಮನೆಗೆ ತೆರಳುವುದು

ಸುಲಭೆ ನಾ ನಿನಗಲ್ಲ ನಿನ್ನನು

ಕೆಲರು ನಗುವರು ಪರದ ಸದ್ಗತಿ

ತೊಲಗುವುದು ಬೇಡಕಟಯೆಂದಳು ಪಾಂಡವರ ರಾಣಿ" 11

ನನಗಾಗಿ ಬೇಡಿ ಹಾಳಾಗಬೇಡ. ಕೂರಲಗನ್ನು ಕೊರಳಿಗೆ ಬಯಸಿ ಮೃತ್ಯುವಿಗೆ ತುತ್ತಾಗಬೇಡ. ಅಂದರೆ ಬೇರೆಯವರ ಪತ್ನಿಯನ್ನು ಬಯಸಿ ನಾಶ ಹೊಂದಬೇಡ. ಅದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ನಿನ್ನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಜೆಗಳು ನೋಡಿದರೆ ನಗುವರು. ಜೊತೆಗೆ ಪರದ ಸದ್ಗತಿ ಕೂಡ ಇಲ್ಲವಾಗುವುದು. ಆ ಕಾರಣವಾಗಿ ಇಂತಹ ಹೀನ ಕಾರ್ಯ ನಿನಗೆ ಶೋಭೆ ತರುವಂತಹದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ಬುದ್ದಿವಾದವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಮುಂದುವರೆದು

"ಪರರ ಸತಿಗಳುಪಿದೊಡೆ ಪಾತಕ

ದೊರಕುವುದು ನಿಜಲಕ್ಷ್ಮಿ ತೊಲಗುಗು

ಧರೆಯೊಳಗಗ್ಗದ ಕೀರ್ತಿ ಮಾಸುಗು ಗತಿಗೆ ಕೇಡಹುದು

ಕೊರಳು ಹಲವಾದಸುರನಂತಕ

ಪುರವನ್ನೈದಿದ ಕಥೆಯ ನೀ ಕೇ

ಳ್ದರಿಯಲಾ ಕಡುಪಾಪಿ ಹೋಗೆಂದಳು ಸರೋಜಮುಖಿ" 12

ಪರಸ್ತ್ರೀಗೆ ಆಸೆಪಟ್ಟರೆ ಪಾತಕ ದೊರಕುವುದು. ನಿಜಲಕ್ಷ್ಮಿ ತೊಲಗಿ, ಧರೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಕೀರ್ತಿ ಮಾಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬೇರೆಯವರ ಸತಿಗೆ ಆಸೆಪಟ್ಟ ರಾವಣನ ಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಯಿತೆಂಬುದರ ಕಥೆಯನ್ನು ನೀನು ಕೇಳಿ ಅರಿತಿರುವೆ ಅಲ್ಲವೆ. ಆ ಕಾರಣವಾಗಿ ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯಗಳು ಒಳಿತಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವಲ್ಲಿ ನೀತಿ ಪ್ರಜ್ಞೆ ತುಂಬಿದೆ.

ದ್ರೌಪದಿಯು ಕೀಚಕನಿಂದ ತನಗೆ ಒದಗಿ ಬಂದಿರುವ ಕಷ್ಟವನ್ನು ತನ್ನ ಪತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡಾಗ ಭೀಮ ಅತಿ ಕೋಪದಿಂದ ರಾಜಾಲಯದ ಮುಂದಣ ಮರವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾನೆ. ಆತನ ಮನದ ಇಂಗಿತವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡ ಧರ್ಮರಾಯ

"ಈ ತರುವ ಮುರಿಯದಿರು ಸುಜನ

ವ್ರಾತ ಕಾಶ್ರಯವೂರ ಹೊರಗೆ ಮ

ಹಾತಿಶಯ ತರುವುಂಟು ನಿನ್ನಯ ಬಾಣಸಿನ ಮನೆಗೆ" 13

ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮಾತುಗಳು ಮುಖ್ಯವಾದವು. ಅರಮನೆಯ ಮುಂದಿರುವ ಮರವನ್ನು ಕಿತ್ತು ಅದರಿಂದ ಕೀಚಕ ಕುಲವನ್ನು ಸಂಹರಿಸಲು ಭೀಮ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದಾಗ ಧರ್ಮರಾಯ ಹೇಳುವ 'ಈ ಮರವನ್ನು ಮುರಿಯದಿರು, ಇದು ಹಲವಾರು ಜನರಿಗೆ ಆಶ್ರಯವನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಮುರಿಯುವುದಾದರೆ ಹೊರಗೆ ಮಹಾತಿಶಯವಾದ ಮರವಿದೆ. ಅದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ನಿನ್ನಯ ಬಾಣಸಿನ ಮನೆಗೆ ಮುರಿದು ತರಬಹುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಅಂದರೆ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಕೀಚಕನನ್ನು ಸಂಹರಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವ ನೀತಿ ಇದೆ ಈ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ. ಅಲ್ಲದೆ ಮುಂದುವರೆದು ಧರ್ಮರಾಯ ಹೇಳುವ 'ಧರ್ಮಮಯ ತರುವಿದನು ಮುರಿಯದಿರು' ಎಂಬ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ನೀತಿ ಬೋಧೆಯ ಅಂಶಗಳಿವೆ.

ದ್ರೌಪದಿ ಹೇಳುವ

"ನೀರು ಹೊರಗಿಕ್ಕುವುದು ಮೂರೇ

ಬಾರಿ ಬಳಿಕದು ಪಾಪಿ ಜಾಡಿಸೆ

ಸೈರಿಸದು................................."14

ಎಂಬ ಮಾತುಗಳೂ ಸಹ ನೀತಿಯನ್ನೆ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಅಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವಾದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಿತಿ ಹಾಗೂ ತಾಳ್ಮೆ ಇರುತ್ತವೆ. ಆ ತಾಳ್ಮೆಯ ಎಲ್ಲೆಯನ್ನು ಮೀರಿದರೆ ನಾಶ ಖಂಡಿತ. ಹಾಗೆಯೆ ನೀರು ಕೂಡ ಬದುಕುಳಿಯಲು ಕೆಲವು ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡರೆ ಸಾವು ನಿಶ್ಚಿತ.

ಭೀಮನನ್ನು ಕುರಿತು ದ್ರೌಪದಿ ಹೇಳುವ

"ಹೆಂಡತಿಯ ಹರಿಬದಲಿಯೊಬ್ಬನೆ

ಗಂಡುಗೂಸೇ ವೈರಿಯನು ಕಡಿ

ಖಂಡವನು ಮಾಡುವನು ಮೇಣ್ ತನ್ನೊಡಲನಿಕ್ಕುವನು

ಗಂಡರೈವರು ಮೂರು ಲೋಕದ

ಗಂಡರೊಬ್ಬಳನಾಳಲಾರಿರಿ

ಗಂಡರೋ ನೀವ್ ಭಂಡರೋ ಹೇಳೆಂದಳಿಂದುಮುಖಿ" 15

ಕೈಹಿಡಿದ ಪತ್ನಿಯ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪತಿಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ದ್ರೌಪದಿ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಹೆಂಡತಿಯ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಬೇಕಾದ್ದು ಗಂಡನಾದವನ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆ ರಕ್ಷಣೆಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಆತ ವೈರಿಯನ್ನು ಕಡಿಖಂಡವನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಇಲ್ಲವೇ ತನ್ನ ಒಡಲನ್ನಾದರೂ ನೀಡುವನು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆ ಹೆಣ್ಣಿನ ರಕ್ಷಣೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಗಂಡನಾದವನದು ಎಂಬ ಭಾವ ಇಲ್ಲಿದೆ.

ದುರ್ಯೋಧನ ಮೊದಲಾದವರು ವಿರಾಟನ ಗೋವುಗಳನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿದಾಗ ಉತ್ತರ ಕುಮಾರ ಹೇಳುವ ಮಾತುಗಳು ಗಂಭೀರವಾದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗೆ ಅರ್ಹವಾದ ನೀತಿ ವಾಕ್ಯಗಳಾಗಿವೆ.

"ಪೊಡವಿ ಪತಿಗಳು ಬಂದು ತುರುಗಳ

ಹಿಡಿವರೇ ಲೋಕದಲಿ..................."16

ಇಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುವಂತಹ, ಕಾಪಾಡಬೇಕಾದಂತಹ ಮಹಾರಾಜರೇ ಕಳ್ಳತನಕ್ಕೆ ಇಳಿದರೆ ಭೂಮಿಯ ಗತಿ ಏನು? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉತ್ತರ ಕುಮಾರನದಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿರುವ ನೀತಿ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಔಚಿತ್ಯಪೂರ್ಣವಾದುದು. ಪೊಡವಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತ ರಾಜರೆ ಗೋವುಗಳ ಕಳ್ಳತನಕ್ಕಿಳಿದರೆ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲು ಯಾರು ಉಳಿದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಭಾವ ಇಲ್ಲಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಕಾವ್ಯವು ನೀತಿ ಬೋಧೆಯ ಆಶಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಇವು ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕವಾದ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಉಳ್ಳ ಮೌಲ್ಯಗಳಾಗಿದ್ದು, ಶಾಂತಿಯುತ ಸಮಾಜ ಹಾಗೂ ಜೀವ ಪರವಾದ ಆಶಯಗಳುಳ್ಳ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಅತೀ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಅಂಶಗಳಾಗಿವೆ.

ಅಡಿ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು.

[1]. ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟು, ಪು.ಸಂ-677.
[2]. ಕರ್ಣಾಟ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ, ಸಭಾಪರ್ವ, 14/37.
[3]. ಕರ್ಣಾಟ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ, ಸಭಾಪರ್ವ, 14/38.
[4]. ಕರ್ಣಾಟ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ, ಸಭಾಪರ್ವ, 14/64.
[5]. ಕರ್ಣಾಟ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ, ಸಭಾಪರ್ವ, 14/76.
[6]. ಕರ್ಣಾಟ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ, ಸಭಾಪರ್ವ, 14/86.
[7]. ಕರ್ಣಾಟ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ, ಸಭಾಪರ್ವ, 14/108.
[8]. ಕರ್ಣಾಟ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ, ಸಭಾಪರ್ವ, 15/47.
[9]. ಕರ್ಣಾಟ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ, ಅರಣ್ಯ ಪರ್ವ, 3/26.
[10]. ಕರ್ಣಾಟ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ, ಅರಣ್ಯ ಪರ್ವ, 3/31.

[11]. ಕರ್ಣಾಟ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ, ವಿರಾಟ ಪರ್ವ, 2/18.
[12]. ಕರ್ಣಾಟ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ, ವಿರಾಟ ಪರ್ವ, 2/21.
[13]. ಕರ್ಣಾಟ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ, ವಿರಾಟ ಪರ್ವ, 3/23.
[14]. ಕರ್ಣಾಟ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ, ವಿರಾಟ ಪರ್ವ, 3/26.
[15]. ಕರ್ಣಾಟ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ, ವಿರಾಟ ಪರ್ವ, 3/46.
[16]. ಕರ್ಣಾಟ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ, ವಿರಾಟ ಪರ್ವ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು.

[1]. ಕುವೆಂಪು ಮತ್ತು ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ (ಸಂ), ಕರ್ಣಾಟ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ, 1988, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಮೈಸೂರು.
[2]. ಬಸವಾರಾಧ್ಯ. ಎನ್ (ಸಂ), ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟು, 2016, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಪಂಪಮಹಾಕವಿ ರಸ್ತೆ, ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-560018.
[3]. ವಿವಿಧ ಲೇಖಕರು, ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, 1978, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಪಂಪಮಹಾಕವಿ ರಸ್ತೆ, ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-560018.
[4]. ಹೆಗಡೆ ಎಲ್.ಆರ್, ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ, 1982, ಜ್ಞಾನ ಸಾಧನ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ, ಹೆಗಡೆ, ಕುಮಟಾ.
[5]. ಹೆಗಡೆ ಎಲ್.ಆರ್, ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಪಾತ್ರ ಸೃಷ್ಟಿ, 1978, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ.

Tumbe Group of International Journal
A Peer Reviewed Multidisciplinary Journal
ISSN: 2581-8511
Volume- 4
Issue-1
Jan-April: 2021

ಹಾಲಕ್ಕಿ ಒಕ್ಕಲಿಗ ಸಮುದಾಯದ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು: ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಅಧ್ಯಯನ

ಡಾ. ಮಂಜುಳ ಕೆ.ಪಿ
ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು
ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ
ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು, ಸೊರಬ

ಡಾ. ಕೃಪಾಲಿನಿ ಎಚ್. ಎಸ್
ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು
ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ, ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಕಲಾ ಕಾಲೇಜಿ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ,

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

ಭಾರತವು ತನ್ನದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇದು ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ವೈವಿಧ್ಯ ಹಾಗೂ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಪೂರ್ಣ ವಿಚಾರಗಳ ತವರೂರು ಎಂದೇ ಹೆಸರು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ನಾಗರಿಕತೆಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಆಚಾರ, ವಿಚಾರ, ಜೀವನ ಶೈಲಿ, ಧರ್ಮ, ಭಾಷೆ, ಜನಾಂಗ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷರ ಬದುಕಿನ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಭಿನ್ನತೆಯನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ ವರ್ಣ, ಜಾತಿ, ಸಂಪ್ರದಾಯ ಪದ್ಧತಿಗಳು, ಏಣಿ-ಶ್ರೇಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಲಿಂಗತ್ವ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ತರವಿನ್ಯಾಸ ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಭಾರತಿಯ ಮಹಿಳೆಯರು ತಮ್ಮದೆ ಆದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಪುರುಷರು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆ ಎಂಬ ಲಿಂಗಭೇದದಿಂದ ಸಹಜವಾಗಿ ಇವರು ಬೇರೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಭಾರತೀಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಸಾಮಾಜೀಕರಣದಿಂದಾಗಿ ಈ ಎರಡು ಗುಂಪುಗಳು ಸಮನಾಗಿ ಬೆಳೆಯದೆ ಅಸಮಾನ ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ಬೆಳೆದವು. ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲದಿಂದಲೂ ಲಿಂಗತಾರತಮ್ಯ ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ಕಂಡು ಬಂದರೂ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ತೀವ್ರ ಸ್ವರೂಪ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸಮಾಜ ಉಗಮವಾದಾಗಿನಿಂದಲೂ ಅಂದರೆ ಬೇಟೆಯಾಡುವ ಹಂತದಿಂದ ಕೃಷಿ ಪ್ರಧಾನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿಯೂ ಶ್ರಮ ವಿಭಜನೆಯು ಲಿಂಗತ್ವದ ಮೇಲೆಯೇ ಆಗಿರುವುದನ್ನು ಇತಿಹಾಸ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಮಹಿಳೆಯು ಶಕ್ತಿವಂತಳಲ್ಲ ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಲವಾಗಿ ಬೇರೂರಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.

ಕೀಲಿ ಪದಗಳು: ಹಾಲಕ್ಕಿ ಒಕ್ಕಲಿಗ , ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಆಚಾರ, ವಿಚಾರ, ಜೀವನ ಶೈಲಿ, ಧರ್ಮ, ಭಾಷೆ, ಜನಾಂಗ

ಪೀಠಿಕೆ

ಭಾರತೀಯ ಮಹಿಳೆಯರು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಎಲ್ಲ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪುರುಷರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. 'ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪುರುಷ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಸಾಧಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡುದದರಿಂದಲೇ ಇಂದು ಈ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ

ಅಸಮಾನತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ' .(ಗುರುಲಿಂಗಯ್ಯ ಎಂ. 2007-47) ಶಿಕ್ಷಣದ ಅವಕಾಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯು ಪುರುಷರಿಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾಳೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಸಾಕ್ಷರತೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಹೆಚ್ಚು ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅಸಮಾನತೆ ಕೇವಲ ಸಾಕ್ಷರತೆಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿರದೆ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವರ ಪ್ರವೇಶಾವಕಾಶ ಪುರುಷರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಎಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಮಹಿಳೆಯರು ಯಾವುದೇ ಜಾತಿಯಾದರೂ ದ್ವಿತೀಯ ದರ್ಜೆಯ ಪ್ರಜೆಗಳೇ ಆಗಿರುವುದುದರಿಂದ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಮಹಿಳೆ ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. 'ಮಹಿಳೆಯರು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಾಮಾಜಿಕ ಗುಂಪನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸದಿದ್ದರೂ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ವಂಚಿತವಾದ ಗುಂಪಾದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತು ಲಿಂಗ ತಾರತಮ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ್ದರಿಂದ ಇವರೂ ಸಹ ಒಂದು ದಲಿತ ಗುಂಪಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಹಿಂದುಳಿದ ಗುಂಪಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಇವರೂ ಸಹ ಅಚೀಕೃತ ಗುಂಪಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಟಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತೀಯ ಮಹಿಳೆಯರು ಅಂಚೀಕರಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಸಮಾಜದ ಅಂಚಿಗೆ ತಳಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ' (ಗುರುಲಿಂಗಯ್ಯ ಎಂ 2007 : 45) ಇದಕ್ಕೆ ಪುರುಷ ಸಮಾಜ ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದರೂ ಒಟ್ಟಾರೆ ಸಮಾಜದ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕಾರಣೀಭೂತ ಅಂಶಗಳಾಗಿವೆ.

ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಮತ್ತು ಅರ್ಥ

'ಬ್ರಿಟಿಷ್ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಎನ್ನುವ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಗುರುತಿಸಿದ ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಂತರ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ ದೇಸಿ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಹರಿಜನರು, ಆದಿವಾಸಿಗಳು, ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು ಮೊದಲಾದ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆದರು. ಮೇಲಿನ ಹೆಸರುಗಳೇ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ಮನುಕುಲದ ಮೂಲಪುರುಷರು, ಗಿರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವವರು ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನ ಎನಿಸಿಕೊಂಡರು. ಬುಡಕಟ್ಟು ಎಂಬ ಪದದ ಅರ್ಥವೂ ಕೂಡ ಅದೇ ಆಗಿದೆ. 'ಬುಡ' ಎಂದರೆ ಮೂಲ 'ಕಟ್ಟು' ಎಂದರೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಕಟ್ಟುಕಟ್ಟಳೆ ಆಚರಣೆ. ಒಂದೇ ಮೂಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವವರು ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. (ಲಕ್ಕಪ್ಪಗೌಡ ಎಚ್. ಜೆ)

ಹಾಲಕ್ಕಿ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಮಹಿಳೆ

ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಾಶ್ಮೀರ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಭೂಪ್ರದೇಶ, ಅಪಾರ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಮತ್ತು ವಿಶಿಷ್ಟ ಮಾನವ ವೈವಿದ್ಯ , ಸಂಪದ್ಭರಿತ ಅರಣ್ಯ, ಹಲವು ನದಿಗಳು, ಜಲಪಾತಗಳು, ಕಣ್ಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಕಣಿವೆಗಳು ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ವೈವಿದ್ಯಮಯ ಸಮುದಾಯಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವುದು ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ. ಸಿದ್ದಿಯರು, ಗೌಳಿಗರು, ಕುಣಬಿಯರು, ಅಗೇರ, ಮೇದ, ಡುಂಗ್ರಿಗರಾಸಿಯಾ, ಗೊಂಡರು, ಕುಮ್ರಿ ಮರಾಠಿ, ಹಸಲರು ಮುಂತಾದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಮುದಾಯಗಳು ಇಲ್ಲಿವೆ. ಮೇಲೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಬುಡಕಟ್ಟು ಲಕ್ಷಣಗಳಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ಮೇದ, ಡುಂಗ್ರಿಗರಾಸಿಯಾ, ಸಿದ್ದಿ , ಗೊಂಡ ಮತ್ತು ಹಸಲರು ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಘೋಷಿತ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಂಡಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದಂತೆ ಯಾವ ಸಮುದಾಯಗಳು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ, ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಥಾವ ಟ್ರೈಬ್ ಎಂದು ಪರಿಗಣಸಲು ಇರುವ ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರಿಯ ಮಾನದಂಡಗಳೇನೆ ಇದ್ದರು ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಸಮುದಾಯಗಳು ಈ ದೇಶದ ಅದಿವಾಸಿ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಇರಬಹುದಾದ ಎಲ್ಲಾ ಅದಿಮ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಸಾಂಕೇತಿಕವಾಗಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಿತ್ಯದ ಲೌಕಿಕ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಜೀವಂತವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದ ಆದಿಮ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಲಕ್ಕಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಪ್ರಮುಖವಾದದ್ದು. ಹಾಲಕ್ಕಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯವರು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಗೇಟಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ

ಸೀರೆಯುಟ್ಟು, ಕೊರಳಿಗೆ ವಿವಿಧ ಬಣ್ಣದ ಮಣಿಗಳ ಸರಗಳನ್ನು ದಟ್ಟವಾಗಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮುಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ರಾಚುವ ಬಣ್ಣಗಳ ಹೂಗಳನ್ನು ಮುಡಿದ ಹೆಂಗಳೆಯರನ್ನು ನೋಡಿದಾಕ್ಷಣ ಇವರು ಹಾಲಕ್ಕಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಎಂದು ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಅರಬ್ಬೀ ಸಮುದ್ರದ ಕರಾವಳಿ ಮತ್ತು ಸಹ್ಯಾದ್ರಿಯ ಪಶ್ಚಿಮ ಭಾಗದ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಣಿವೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಲಕ್ಕಿಗಳು ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಕಾರವಾರದಿಂದ ಭಟ್ಕಳದವರೆಗೆ ಹಾಲಕ್ಕಿ ಕೊಪ್ಪಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಕರಾವಳಿಗೆ ಮೈಯೊಡ್ಡಿ ನಿಂತಿರುವ ಸಹ್ಯಾದ್ರಿಯ ರಮಣೀಯ ಕಣಿವೆಗಳಲ್ಲಿ, ನದಿಗಳ ದಂಡೆಗಳಲ್ಲಿ, ಕಡಲು ಸೇರುವ ನದಿಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಮೋಹಕ ದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಲಕ್ಕಿಗಳು ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿಯೇ ಹಾಲಕ್ಕಿಗಳ ಮೌಖಿಕ ಧಾರೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಲು ಮತ್ತು ಸಹ್ಯಾದ್ರಿಯ ಕಣಿವೆಗಳ ಅಗಾಧತೆ ಹೇರಳವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಕೊಂಕಣ ನಾಡಿನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಮತ್ತು ಮಲೆನಾಡಿನ ಜನರ ಶಾಂತ ಸ್ವಭಾವ ಹಾಲಕ್ಕಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾಗಿ ಮೈದಾಳಿವೆ. ಹಾಲಕ್ಕಿಗಳು ಕೇವಲ ತಮ್ಮ ಉಡುಗೆ-ತೊಡುಗೆ-ಆಭರಣ ಧರಿಸುವಿಕೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದ ಸಮುದಾಯಗಳಿಂದ ಭಿನ್ನವಾಗಿಲ್ಲ. ಹಾಲಕ್ಕಿಗಳ ನಿತ್ಯದ ಬದುಕು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕುರುಹುಗಳಿಂದಲೂ ಹಾಲಕ್ಕಿಗಳು ಇತರೆ ಸಮುದಾಯಗಳಿಂದ ಭಿನ್ನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಭೂಮಿಯ ಅಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಅತ್ತ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕೃಷಿಯೂ ಅಲ್ಲದೇ ಇತ್ತ ಕಾಡಿನ ಉತ್ಪನ್ನವೂ ಇಲ್ಲದೇ ಕಾಡು ಮತ್ತು ನಾಡಿನ ನಡುವೆ ಇನ್ನೂ ಹೋರಾಟದ ಬದುಕನ್ನು ಹಾಲಕ್ಕಿಗಳು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವರು.

ಹಾಲಕ್ಕಿ ಒಕ್ಕಲಿಗರನ್ನು ಹಾಲಕ್ಕಿ ಗೌಡ ಎಂದು ಸಹ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಲಕ್ಕಿ ಒಕ್ಕಲಿಗ ಸಮುದಾಯದ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ವಾಸ್ತವಿಕ ನೆಲೆಗಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಧಾನ ಉದ್ದೇಶ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಸಮುದಾಯದ ಅಂತಸ್ತನ್ನು ಆ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿನ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಾನಮಾನ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳುವಿಕೆ ಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ಗುರುತಿಸಿ ಆರ್ಥಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳುವಿಕೆ ಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಗದ ಮಹಿಳೆಯರು ಈ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದುಳಿದಿರುವಿಕೆಯು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವುಕೆ ಎಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸಮಾಜದ ಅಂಚಿಗೆ ತಳ್ಳಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಂದ ವಂಚಿತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ನರಳುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅಸಮಾನತೆ ಏರ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಾಲಕ್ಕಿ ಒಕ್ಕಲಿಗ 'ಅನಾಧಿಸೂಚಿತ' ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಮಹಿಳೆಯರ ನೈಜ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿದೆ.

ಅಧ್ಯಯನದ ಜನಸಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಮಾದರಿ

ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂಶೋಧನಾ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಹಾಲಕ್ಕಿ ಒಕ್ಕಲಿಗ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಂಶೋಧನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಒಟ್ಟು 5 (ಕಾರವಾರ, ಕುಮುಟ, ಅಂಕೋಲಾ, ಹೊನ್ನಾವರ, ಭಟ್ಕಳ) ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಂಡು ವಿಭಾಗಿತ ಸರಳ ಯಾದೃಚ್ಚಿಕ ಮಾದರಿ ವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ 25 ಮಹಿಳೆಯರಂತೆ ಒಟ್ಟು 125 ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ವಸ್ತುನಿಷ್ಟ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ವಾಸ್ತವಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಹಲವಾರು ವೈಚಾರಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳಿಂದ ಆವಲೋಕಿಸಿ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು

ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಈ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಹಾಲಕ್ಕಿ ಒಕ್ಕಲಿಗ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಮಹಿಳೆಯರ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಶೋಧನಾ ವಿಧಾನಗಳಿಗೆ ಅಳವಡಿಸಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಏಕರೀತಿಯಾಗಿರದೆ ಆಯಾ ಜಾತಿಯ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೂ ಮತ್ತು ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೂ ಸಂಬಂಧವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಹಾಲಕ್ಕಿ ಒಕ್ಕಲಿಗ ಮಹಿಳೆಯರು ನೆಲೆಸಿರುವ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮನೆ ಮಾದರಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಕುಟುಂಬದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂತಸ್ತು ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಅಳೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರಾಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಗದ ಕುಟುಂಬಗಳು ಹೊಂದಿರುವ ಮನೆಯ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಮುಂದಿನಂತೆ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 1 :ಕುಟುಂಬಗಳು ಹೊಂದಿರುವ ಮನೆಯ ಮಾದರಿ

ಕ್ರ. ಸಂ	ಮನೆಯ ಸ್ವರೂಪ	ಆವೃತ್ತಿ	ಶೇಕಡವಾರು
1	ಗುಡಿಸಲುಗಳು	15	12.5
2	ಹೆಂಚಿನ ಮನೆಗಳು	68	54.4
3	ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಟ್ಟಡ	05	4.00
4	ಶೀಟ್ ಮನೆ (ತಗಡು)	10	3.00
5	ಆಶ್ರಯ ಮನೆ	20	16.00
6	ಆರ್.ಸಿ.ಸಿ ಮನೆಗಳು	07	5.6
	ಒಟ್ಟು	**125**	**100.00**

ಸಂದರ್ಶಿತ ಒಟ್ಟು 125 ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ 68(54.4) ರಷ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳು ಹೆಂಚಿನ ಹೊದಿಕೆಯ ಮನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಗುಡಿಸಲು ಮನೆ ಹೊಂದಿದವರ ಪ್ರಮಾಣ 15(12.5)ರಷ್ಟಿದೆ. ಈ ಮೇಲಿನ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಈ ಸಮುದಾಯದವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.ಆರ್.ಸಿ.ಸಿ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಈ ವರ್ಗದ ಜನರ ಪ್ರಮಾಣ 7(05.6) ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ.ಈ ವರ್ಗದ ಜನರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಬಲರಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಉತ್ತಮ ಮನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲವೇ ಕೆಲವು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಬಲರಿರುವಂತಹವರು ಮಾತ್ರ ಆರ್.ಸಿ.ಸಿ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುತೇಕ ಕುಟುಂಬಗಳು ವಾಸಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲದ ಗುಡಾರಗಳಲ್ಲಿ ಇತರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ2 :ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯದ ವಿವರ

ಕ್ರ. ಸಂ	ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ	ಆವೃತ್ತಿ	ಶೇಕಡವಾರು
1	5,000-10,000	77	61.6
2	10,000-15,000	24	19.2
3	15,000-20,000	18	14.4
4	20,000ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು.	06	4.8
	ಒಟ್ಟು	**125**	**100.00**

ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಹಾಲಕ್ಕಿ ಒಕ್ಕಲಿಗ ಬುಡಕಟ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರ ಕುಟುಂಬದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹುತೇಕ 77(61.6) ರಷ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರ ಕುಟುಂಬಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ

ಆದಾಯ 5 ರಿಂದ 10 ಸಾವಿರದಷ್ಟಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ 24(19.2) ರಷ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ 10 ರಿಂದ 15 ಸಾವಿರ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನುಳಿದಂತೆ 10 ರಿಂದ 15 ಸಾವಿರ ರೂ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ ಹೊಂದಿದ ಕುಟುಂಬಗಳು 18(14.4) ರಷ್ಟು ಇದ್ದರೆ 20 ಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ ಹೊಂದಿದವರ ಪ್ರಮಾಣ 06(04.8) ರಷ್ಟು ಅತ್ಯಲ್ಪ. ಇದು ಇವರ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಕೊಂಡಂತೆ ಬಹುತೇಕ ಈ ವರ್ಗದ ಮಹಿಳೆಯರು ಬಡತನ ಮತ್ತು ಆಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿರುವುದರಿಂದ ದಿನನಿತ್ಯದ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಕೂಲಿ ಅಥವಾ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲೇ ಪ್ರತಿದಿನ ದುಡಿದು ಬದುಕಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬಡತನ, ಅನಕ್ಷರತೆ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಹಾಗೂ ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಬಂಡವಾಳದ ಕೊರತೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಕೋಷ್ಟಕ 3 : ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆಯ ವಿವರ

ಕ್ರ. ಸಂ	ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆ	ಆವೃತ್ತಿ	ಶೇಕಡವಾರು
1	ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು	52	41.6
2	ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ	23	18.4
3	ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ	17	13.6
4	ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ	14	11.2
5	ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ	12	9.6
6	ಪದವಿ ಶಿಕ್ಷಣ	08	6.4
7	ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಶಿಕ್ಷಣ	0	0
8	ವೃತ್ತಿಪರ ಶಿಕ್ಷಣ	0	0
	ಒಟ್ಟು	**125**	**100.00**

ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಇತರೆ ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಗದ ಮಹಿಳೆಯರು ಹೆಚ್ಚು ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. 2011ರ ಜನಗಣತಿಯಂತೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಾಕ್ಷರತ ಪ್ರಮಾಣ 84.6ರಷ್ಟಿದ್ದರೂ ಈ ವರ್ಗದ ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 52(41.6)ರಷ್ಟು ಅನಕ್ಷರತೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಪದವಿ, ತಾಂತ್ರಿಕ, ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ. ಈ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿನ ಮಹಿಳೆಯ ಅನಕ್ಷರತೆಯ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಕುಟುಂಬಗಳ ಬಡತನ, ಮನೆಯ ಹಿರಿಯರ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಾಗಿರುವುದು, ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಉದಾಸೀನತೆ ತೋರಿಸುವುದು, ಗುಡ್ಡದ ಇಳಿಜಾರು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವ ಇವರು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ನಡೆದು ಹೋಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಲು ಆಸಕ್ತಿ ತೋರದೆ ಇರುವುದು ಕ್ಷೇತ್ರಾಧ್ಯಯನದಿಂದ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 4 : ಉದ್ಯೋಗದ ಸ್ಥಾನಮಾನ

ಕ್ರ. ಸಂ	ಉದ್ಯೋಗ	ಆವೃತ್ತಿ	ಶೇಕಡವಾರು
1	ಗೃಹಿಣಿ	16	12.8
2	ಕೂಲಿ	72	57.6
3	ಕೃಷಿ	13	10.4
4	ಪಶು ಸಂಗೋಪಾನೆ	08	6.4
5	ಸರ್ಕಾರಿ ಸೇವೆ	02	1.6

6	ಖಾಸಗಿ ವಲಯ	00	00
7	ಸ್ವಂತ ಉದ್ಯೋಗ	05	04
8	ಇತರೆ	09	7.2
	ಒಟ್ಟು	**125**	**100.00**

ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೂರನೇ ಎರಡು ಭಾಗದಷ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರು ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಕಾರ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಶ್ರಮಶಕ್ತಿಯ ಶೇ.65ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗವನ್ನು ಮಹಿಳೆಯರೇ ಪೂರೈಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶೇಕಡ 57.6 ಮಂದಿ ಮಹಿಳೆಯರು ತಮ್ಮ ಮನೆಕೆಲಸದ ಜೊತೆಗೆ ಕುಟುಂಬದ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ಕೆಲಸದಲ್ಲೂ ತೊಡಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ದುಡಿಮೆಯ ಫಲವಾದ ಲಾಭಾಂಶವೆಲ್ಲ ಕುಟುಂಬದ ಪುರುಷರ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಯಾವ ಸ್ವಂತ ಆದಾಯವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ 72 (57.6) ರಷ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರು ಕೂಲಿಯನ್ನೇ ತಮ್ಮ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಅವಲಂಬಿಸಿರುವುದು ಅವರ ಹಿಂದುಳಿದ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಬಂದಂತೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಈ ವರ್ಗದ ಜನರು ಹೆಚ್ಚು ಭೂರಹಿತ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿದ್ದು ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಆಧಾರವಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಕೂಲಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಬದುಕುವ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಈ ಜನರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಈ ವರ್ಗದ ಮಹಿಳೆ 13(10.4) ಕೃಷಿ ಸಂಬಂಧಿತ ಹಾಗೂ ಹೈನುಗಾರಿಕೆಯಂತಹ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ 08(6.4)ರಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿದಾರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ 02(1.66) ತೊಡಗಿದ್ದು ಇವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಕೋಷ್ಟಕ 5 : ಮಹಿಳೆಯರ ರಾಜಕೀಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯ ವಿವರ

ಕ್ರ. ಸಂ	ಮರು ಮದುವೆ	ಆವೃತ್ತಿ	ಶೇಕಡವಾರು
1	ಹೌದು	35	28.0
2	ಇಲ್ಲ	90	72.0
	ಒಟ್ಟು	**125**	**100.00**

ಒಟ್ಟಾರೆ 125 ಸಂದರ್ಶಕರಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಹಾಲಕ್ಕಿ ಮಹಿಳೆಯರ ರಾಜಕೀಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಸಂದರ್ಶಿತ ಮಾಹಿತಿದಾರರು ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ಬಹುತೇಕವಾಗಿ ಶೇಕಡ 72ರಷ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರು ರಾಜಕೀಯದಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಶೇಕಡ 28ರಷ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಗಮನಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿರುವಂತಹ ಕುಟುಂಬದ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಮಾತ್ರ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅರಿವಿಲ್ಲದವರ ಕುಟುಂಬಗಳ ಮಹಿಳೆಯರು ರಾಜಕೀಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಂತೆ ಹಾಲಕ್ಕಿ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಮಹಿಳೆಯರ ಕುರಿತು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ, ಉದ್ಯೋಗ, ರಾಜಕೀಯ ಹೀಗೆ ಹಲವು ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದು ಸಮಾಜದ ಅಂಚಿಗೆ ತಳಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.ಇಂದಿನ ಆಧುನಿಕ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ವರ್ಗದ ಬಹುತೇಕ ಮಹಿಳೆಯರು ಹಲವು ರೀತಿಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಅನರ್ಹತೆಗಳಿಂದ ನರಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಬಲೀಕರಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಔಪಚಾರಿಕವಾಗಿ 2001 ರಿಂದಲೇ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದರೂ ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ತಲುಪಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಸಾಮಾಜಿಕ ಗುಂಪು, ಜಾತಿ, ಜನಾಂಗ, ಸಮುದಾಯ, ಧರ್ಮ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಿನ್ನತೆಗಳು ಮತ್ತು ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಬಹುರೂಡಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಭಿನ್ನತೆಯಿದ್ದು, ಅವಕಾಶಗಳು ಮತ್ತು

ಸವಲತ್ತುಗಳು ಸಮಾನವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಬಲೀಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ ಅಥವಾ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸುವಾಗ ವಿವಿಧ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಮತ್ತು ಆಯಾಮಗಳಿಂದ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವತ್ತಾ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಹಾಗೂ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

[1]. ಅಹೋಬಲ ನಾಯಕ "ಬೇಡ ನಾಯಕರ ಮೂಲ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ (ಅಪ್ರಕಟಿತ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ) ಚಿತ್ರದುರ್ಗ. (2000)

[2]. ಅಂಗಡಿ ಎಸ್. ಎಸ್. "ಕರ್ನಾಟಕ ಬುಡಕಟ್ಟು ಭಾಷೆ" ಸೃಷ್ಠಿ ಪ್ರಕಾಶನ , ಬೆಂಗಳೂರು (2008)

[3]. ಅಮರೇಶ್ ಯಾತಗಲ್ "ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಸಮುದಾಯ ಮತ್ತು ಚರಿತ್ರೆ" " ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪದ ಹರ್ತಿಕೋಟೆ, ಹಿರಿಯೂರು (2008)

[4]. ಅರವಿಂದ ಎ " ಮಹಿಳಾ ಕಲ್ಯಾಣ ಆಡಳಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು" ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ (1995)

[5]. ಅಂಬಳಿಕೆ ಹಿರಿಯಣ್ಣ "ಮಲೆನಾಡಿನ ವೈಷ್ಣವ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ" ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು (1999)

ISSN: 2581-8511
Volume- 4
Issue-1
Jan-April: 2021

ಯಲುರಾಜನ ಮಡದಿ : ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಒಳನೋಟ

ಸೈಯದ್ ಬಿ.
ಪಿ.ಎಚ್.ಡಿ. ಸಂಶೋಧಕರು
ಭಾಷಾಂತರ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ
ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ-೫೮೩೨೭೬
ಮೊ : ೯೮೮೦೦೫೧೯೯೮, Gmail : syducta@gmail.com

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮಾಜವನ್ನು ವಾಸ್ತವ ನೆಲೆಗಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನೋಡುವ, ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವ ಲಕ್ಷಣ ಹೊಂದಿದೆ. ಅದು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಂದ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿವುದರಿಂದ ಅವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬದುಕಿನ ವಾಸ್ತವತೆಯನ್ನು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಶಿಷ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದು ವಿರಳ. ಶಿಷ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯ ಒಂದು ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಬುದ್ಧವಾದ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಅದನ್ನು ಮೀರಿ ಇಡೀ ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಶಿಷ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಪಂಡಿತ ವರ್ಗವಾಗಲಿ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸಲೆಂದು ಬರೆಯುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಾಗಲಿ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರೇ ಮೌಖಿಕ ರಚನಾಕಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಯಾಜಮಾನ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಸಂಪ್ರದಾಯ ಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ಜಂಡರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸಿದ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆ, ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಕೀಲಿ ಪದಗಳು: ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಯಲುರಾಜನ ಮಡದಿ, ಶಿಷ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಪ್ರತಿಭಟನ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಮನರಂಜನ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಪಿಠೀಕೆ

ಈ ಸಾಹಿತ್ಯವೆಲ್ಲ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಅನುಭವ ಕಥನವೆಂದರೆ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ 'ಪ್ರತಿಭಟನ ಸಾಹಿತ್ಯ' ಮತ್ತು 'ಮನರಂಜನ ಸಾಹಿತ್ಯ' ವೆಂದು ವಿಭಾಗಿಸಿ ನೋಡುವುದು ಉತ್ತಮ. 'ಪ್ರತಿಭಟನ ಸಾಹಿತ್ಯ' ದಲ್ಲಿ ಜನಪದರು ಅನುಭವಿಸಿದ ಶೋಷಣೆ, ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ, ಸಮಸ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಸವಾಲುಗಳಿವೆ. 'ಮನರಂಜನ ಸಾಹಿತ್ಯ' ದಲ್ಲಿ ಅವರ ಬದುಕಿನ ಸಂತೋಷದ ಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾದ, ಕಾರಣವಾಗುವ ಸಂಗತಿಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ರಚನೆಯಾದ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮೌಖಿಕ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಪೀಳಿಗೆಯಿಂದ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಸಾಗಿಕೊಂಡು ಬಂದು ತನ್ನದೇ ಆದ ದೀರ್ಘವಾದ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇಂತಹ ದೀರ್ಘವಾದ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಾವ್ಯ, ಕಥನ ಹಾಗೂ ಮಹಾಕಾವ್ಯದಂತಹ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಶಿಷ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೃತಿ ಜನ್ಮತಾಳುವುದು ಒಬ್ಬ ಶಿಷ್ಟ ರಚನಾಕಾರನಿಂದ. ಆ ಕೃತಿ ಅವನಿಂದಲೇ ರಚನೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಸ್ಪಷ್ಟ ಪುರಾವೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಪುರಾವೆಗಳು ವಿರಳ. ಇದು ಮೌಖಿಕ ಸ್ವರೂಪ ಹೊಂದಿದ್ದು, ಅನೇಕ ಜನಪದರ ಸಮೂಹದಿಂದ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದು ಕಥನ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಜನಪದನಿಂದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಾದರೆ, ಅದೇ ಕಥನ ಮುಂದೆ ಅನೇಕ ಜನಪದರಿಂದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೊಳ್ಳುತ್ತ

ವಿಸ್ತಾರಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಸ್ತಾರಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಯಾಯ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶ, ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅನೇಕ ಸೇರ್ಪಡೆ, ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅನೇಕ ಜನಪದರಿಂದ ನಿರ್ಮಾಣ ಆಗಿರುವುದಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿನ ಕಾವ್ಯ, ಕಥನ ಹಾಗೂ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳ ಕರ್ತೃ ಯಾರೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ.

ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನಾನುಭವದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದ್ದು, ಆ ಅನುಭವಗಳೇ ಅದರ ಅಡಿಪಾಯ ಮತ್ತು ಜೀವಾಳ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿನ ರಚನೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಮನುಷ್ಯ ದಿನನಿತ್ಯ ತನ್ನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸಿದ, ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ, ಅನುಭವಿಸಿದ ನೋವು, ನಲಿವುಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಒಂದು ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚರಿತ್ರೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯೂ ಹೌದು. ಈ ನೆಲೆಗಟ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೇ ರಚನೆಯಾಗಿರುವ 'ಯಲುರಾಜನ ಮಡದಿ' ಕಥನಗೀತೆ ಒಂದು ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಲೋಕವನ್ನು ಅನಾವರಣ ಮಾಡುತ್ತದೆ. 'ಯಲುರಾಜನ ಮಡದಿ' ಕಥನಗೀತೆಯನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಿದಾಗ ಶ್ರೀಮಂತ-ಬಡವ, ಮೇಲು-ಕೀಳು, ಗಂಡು-ಹೆಣ್ಣು ಹಾಗೂ ಶ್ರೇಷ್ಠ-ಕನಿಷ್ಠವೆಂಬ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮನೋಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಮುರಿಯುವ, ಮೀರುವ, ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿದೆ.

ಜನಪದರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆ

ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಹಿಳೆ ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಆದರೆ ಅವಳಿಗೂ ಕೂಡ ಪುರುಷನಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ತನ್ನ ಹಕ್ಕನ್ನು ಮಂಡಿಸುವ, ಪಡೆಯುವ ಸರ್ವ ಸ್ವತಂತ್ರವಿದೆ. ಆ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಲಿಂಗತಾರತಮ್ಯತೆ ಅನುಸರಿಸದೆ ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ಸಮಾಜ ನೀಡಬೇಕಾದ ಜರೂರಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಮಹಿಳಾ ಸಮೂಹದಲ್ಲೇ ಮಹಿಳೆಯರಿಂದ, ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ, ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಹಾಗೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿನ ದೈಹಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ಶೋಷಣೆ, ಅಸಮಾನತೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ವಿರೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅತ್ತೆಯ ಅಧೀನ ಸೊಸೆ, ಮನೆಯ ಯಜಮಾನಿಯ ಅಡಿಯಾಳು ಮನೆಕೆಲಸದಾಕೆ, ಮೇಲುಜಾತಿವಳು ಶ್ರೇಷ್ಠ, ಕೆಳಜಾತಿವಳು ಕನಿಷ್ಠವೆಂಬ ಮನೋಧರ್ಮ ಬದಲಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಹಿಳೆಯರೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಎಂಬ ಮನೋಧರ್ಮ ಸ್ತ್ರೀಲೋಕದಲ್ಲಿ ಬಲವಾದಷ್ಟು ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನತೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಎದುರಿಸುವ ಮನೋಧರ್ಮದ ಎಳೆಗಳು 'ಯಲುರಾಜನ ಮಡದಿ' ಕಥನಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿವೆ.

ಕಥನಗೀತೆಯ ಆರಂಭ ರಾಜವಂಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಬ್ಬರು(ಅಕ್ಕತಂಗಿಯರು) ಹೊಳೆಗೆ ನೀರಿಗೆಂದು ಹೋಗುವ ಮೂಲಕ ಶುರುವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಆರಂಭ ಯಜಮಾನ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಣಕಿಸಿದಂತಿದೆ. ರಾಜವಂಶದ(ಮೇಲು ವರ್ಗವೆಂದು ಭಾವಿಸೋಣ) ಸ್ತ್ರೀಯರು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ತ್ರೀಯರಂತೆ ನೀರು ತರಲು ಹೋಗುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಎಂಬುದು ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿ ಕಾಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಜನಪದರು ಅದನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ತನಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕ್ಷಣಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಶ್ರಮವಿಲ್ಲದೇ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಫ್ಯೂಡಲಿಸಂ ಅಧಿಕಾರ ಆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಜನಪದರು ಅವರನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ತ್ರೀಯರಂತೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವರು ಸಮಾನ ಎಂಬುದಿರಬೇಕು. ಅದು ರಾಣಿಯೇ(ರಾಜನು ಆಗಿರಬಹುದು) ಆಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಸಾಮಾನ್ಯ ವರ್ಗದ ಸ್ತ್ರೀ(ಪ್ರಜೆ)ಯೇ ಆಗಿರಲಿ. ಎಲ್ಲರೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ಜೀವಿಸಬೇಕು. ಜೀವನ ಅನುಭವಿಸಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ವರ್ಗದ ಸ್ತ್ರೀಯರಂತೆ ರಾಜವಂಶದ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ನೀರು ತರಲು ಕಳಿಸುವ ಚಿತ್ರ ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಂತಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಕಥನದಲ್ಲಿ ಹೆಸರಿಗೆ ರಾಜವಂಶದ ಸ್ತ್ರೀಯರಂತೆ ಕಂಡರು ಅವರ ವರ್ತನೆಗಳೆಲ್ಲವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ತ್ರೀಯರಂತಿರುವುದು ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದ ಸಮಾನತೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾದಂತಿದೆ.

ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಕಥನಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಲು ವರ್ಗದ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ತನ್ನ ಸುತ್ತ ಇರುವ ಸಿರಿಸಂಪತ್ತಿನ ಮಧ್ಯೆಯೂ ಅನುಭವಿಸುವÀ ಕೃತಕ ಬದುಕಿನ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಗಳಿವೆ. ಪುರುಷನಂತೆ ಹೆಣ್ಣಿಗೂ ಕೂಡ ತನ್ನ ಸಂಗಾತಿಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಸರ್ವಸ್ವತಂತ್ರವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಥನಗೀತೆ ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣು ತನ್ನ ಸಂಗಾತಿಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮೀರಿನಿಲ್ಲುವ, ಎದುರಿಸುವ, ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವ ಮನೋಧರ್ಮವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವಲ್ಲಿ ಕಥನಗೀತೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ.

ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣು

ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ಸಮಾಜ ತನ್ನ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಕುತಂತ್ರ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಮೀರುವ, ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಕೆಲಸ ನಡೆದಾಗ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿ ಯಲುರಾಜನ ಮಡದಿ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಮುಖಾಮುಖಿ ಆಗಿದ್ದಾಳೆ. ಹೊಳೆಗೆ ನೀರು ತರಲೆಂದು ಹೋಗುವ ಅವಳು ಹೊಲೆಯ ಬಿಡಿಸಿದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕಂಡು ಮೋಹಗೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಅವನನ್ನೇ ತನ್ನ ಬಾಳಸಂಗಾತಿಯಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಸಿದ್ಧಳಾಗಿ ತನ್ನಕ್ಕನ ಬಳಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ.

“ಕೇಳಲೇ ನsನ್ನಕ್ಕಾss,
ಹೊಲಿರ್ನ್ ಸಂsಗsಡ್ ಹೊಗುತೇನೆ.
ಹೊಲಿನ್ ,,
ಯೇನಾದಾsರೇನ – ಕ್ಕಾsss?
ಹೊಲಿನ್ ಸಂಗಡ ಹೊಗುತೇನೆ” (ಗೀತೆ-೪)

ಅವಳು ಹೊಲೆಯನ ಸಂಗಡ ‘ಹೊಗುತೇನೆ’ , ‘ಹೊಗುತೇನೆ ಎಂದು ಪುನರುಚ್ಚರಿಸುವ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ದೃಢ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಅಕ್ಕನ ಬಳಿ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಹಾಗೆ ‘ಯೇನಾದಾರೇನಕ್ಕಾ’ ಅವನೊಂದಿಗೆ ಹೋಗೆ ತಿರುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುವಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ, ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನತೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಭುತ್ವದಿಂದ ಏನೇ ಶಿಕ್ಷೆ, ನಿಂದನೆ, ಸಮಸ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಸವಾಲುಗಳು ಬಂದರು ಎದುರಿಸಲು ಸಿದ್ಧನೆಂಬ ದೃಢ ನಿರ್ಧಾರ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಒಬ್ಬನನ್ನು ವಿವಾಹವಾಗಿರುವ ಈಕೆ ತನ್ನ ನಿರ್ಧಾರದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗಂಡನ(ಯಲುರಾಜ) ಬಗ್ಗೆ ಕಿಂಚಿತ್ತು ಯೋಚಿಸದೆ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಯಲುರಾಜನಲ್ಲಿ ಕಾಣದ ನೈಜ ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ಆತನೊಂದಿಗೆ ಅನುಭವಿಸಿದ ಕೃತಕ ಬದುಕೆಂದು ಊಹಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೊಲೆಯನಲ್ಲಿ ನೈಜ ಪ್ರೀತಿ, ಬದುಕನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ. ಆತನ ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಯಲುರಾಜನನ್ನು, ತನ್ನ ವೈಭೋಗ ಜೀವನವನ್ನು ಕೂಡ ತ್ಯಜಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ತನ್ನ ನಿರ್ಧಾರದಿಂದ ತನ್ನ ಸುತ್ತಲಿನ ಸಮಾಜ, ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಪ್ರಭುತ್ವ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸವಾಲೊಡ್ಡಿದ್ದಾಳೆ. ಅವಳ ನಿರ್ಧಾರಗಳಲ್ಲಿ ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ಸಮಾಜ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮೇಲೆ ಹೇರಿರುವ ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ಮೀರುವ, ವಿರೋಧಿಸುವ ಸಣ್ಣ ಧ್ವನಿಯಿದ್ದಂತಿದೆ.

ತಂಗಿಯ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ನೀಡುವ ಅವಳ ಅಕ್ಕನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮುಖ್ಯವಾಗಿವೆ. ಅದರಲ್ಲೊಂದು ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ.

“ಕೇಳಲ್ಲೆ ನನು ತಂಗೀss,,
ಹೊಲೆನ್ ಸಂಗಾsಡ್ ಹೋsದಾsರೇ
ಜಾತೀಯಾ ಬಿಡುವ್ಯಾಲೆs.” (ಗೀತೆ-೪)

ಅಕ್ಕನ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿರುವ ಶ್ರೇಷ್ಠ-ಕನಿಷ್ಠವೆಂಬ ಜಾತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯ ಕುರಿತದ್ದಾಗಿದೆ. 'ಯಲುರಾಜನ ಮಡದಿ' ಮೇಲು ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದರಿಂದ ಸಮಾಜದ ಗೌರವ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದಾಳೆ. ಆದರೆ ಅವಳ ಈ ನಿರ್ಧಾರದಿಂದ ಜಾತಿ ಗೌರವ, ಘನತೆಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಬಿಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೆಯಲ್ಲದೆ ಅವುಗಳಿಂದ ಶಿಕ್ಷೆ, ನಿಂದನೆಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಭಯದ ಸೂಚನೆ ಇದ್ದಂತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಯೆ "ಕೇಳೇಲೇ ನsನ್ನಕ್ಕಾs, ಜಾತೀ ಹೋದಾsರೇನೇs?" ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ದೃಢ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬದ್ಧಳಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಈ ನಿರ್ಧಾರದಲ್ಲಿ ಅವಳಿಗೆ ಜಾತಿಯಿಂದ ಸಿಗುವ ಗೌರವ, ಘನತೆಯ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಾಗೂ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಪ್ರಧಾನತೆ, ಪ್ರಭುತ್ವ ಮುಂತಾದ್ದರಿಂದ ಒದಬಹುದಾದ ಶಿಕ್ಷೆ, ನಿಂದನೆಗಳಿಗೆ ಭಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಿಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟ. ಅವಳು ತನ್ನ ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಿರ್ಮಿಸಿರುವ ಅಡ್ಡಗೋಡೆಯನ್ನು ಮೀರಿ ನಿಂತಿದ್ದಾಳೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತನ್ನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಗೌರವ, ಸ್ಥಾನಮಾನ ಬಿಡಲು ಸಿದ್ಧಳಾಗಿ ಎಲ್ಲವನ್ನು, ಎಲ್ಲರನ್ನು ಎದುರಿಸಬಲ್ಲೆ ಎಂಬ ದೃಢವಾದ ಧೈರ್ಯ ಹೊಂದಿದ್ದಾಳೆ. ಹಾಗಾಗಿ "ಕೇಳೇಲೇ ನsನ್ನಕ್ಕಾs, ಜಾತೀ ಹೋದಾsರೇನೇs?" ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ನಿರ್ಧಾರ ಬದಲಾಯಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಆದರೆ ಅಕ್ಕ ತನ್ನ ಮಾತು ಇನ್ನೂ ಮುಂದುವರೆಸುತ್ತ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ.

"ಕೇಳಲ್ಲೇ ನನು ತಂಗೀs

ನಿನು ದಂಡಿಗ್ಹೋs ದ ಗಂsಡನೆ

ಬಂದಾsರೇ ಹೊಡುನಾsಲೇs" (ಗೀತೆ-೭).

ಇಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕ ದಂಡಿಗೆ ಹೋಗಿರುವ 'ಯಲುರಾಜ' ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ನಿನ್ನ ನಿರ್ಣಯ ತಿಳಿದು ಶಿಕ್ಷೆ ನೀಡುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀನು ನಿರ್ಧಾರ ಬದಲಾಯಿಸೆಂದು ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕನ ಪಾತ್ರ ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಜಾತಿ, ಅಂತಸ್ತುಗಳ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಮಣಿದು ತಂಗಿ(ರಾಣಿ)ಯ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದರೆ ತನ್ನ ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಜಾತಿ, ಅಂತಸ್ತಿನಲ್ಲೇ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ಅವಳ ಪ್ರಯತ್ನವೆಲ್ಲವೂ ಯಜಮಾನ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಮೀರಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವಷ್ಟು ಸಡಿಲತೆ ಹೊಂದಿವೆ. ಅಕ್ಕನ ಪಾತ್ರ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವ ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಟ್ಟುಪಾಡು, ನಿರ್ಬಂಧಗಳಲ್ಲೇ ಜೀವನ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ನಂಬಿಕೊಂಡು ಕೂತಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅವಳಿಗೆ ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನತೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವಷ್ಟು ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವಳಿಗೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಅವಳ ತಂಗಿ 'ಯಲುರಾಜನ ಮಡದಿ' ಯ ಪಾತ್ರವಿದೆ. ಅವಳು ತನಗಿಷ್ಟವಿಲ್ಲದ ಜೀವನವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳು ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನತೆ ಮತ್ತು ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಸಂಕೋಲೆಗಳ ಅಧೀನದಿಂದ ವಿಮುಕ್ತಳಾಗಲು ಹವಣಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಈ ಹವಣಿಸುವಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಸಂಕೋಲೆಗಳು ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ತನ್ನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಅನೇಕ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾದಂತಿವೆ.

ಯುದ್ಧದಿಂದ ಬರುವ 'ಯಲುರಾಜ' ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಹೊಲೆಯನೊಂದಿಗೆ ಹೋಗಿರುವ ವಿಚಾರ ತಿಳಿದು ಆಕ್ರೋಶಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗದೆ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸುವ ಅವಕಾಶ, ಅಧಿಕಾರವಿದ್ದರು ಅವಳ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಧ್ವನಿ ಆಗುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಹೊಲೆಯನೊಂದಿಗೆ ಹೋಗಿರುವುದು ಅವಳ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೆಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಆಚೆ ನಿಂತು ಯೋಚಿಸುವ ಮನಸ್ಥಿತಿ ಆತನಲ್ಲಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನು ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಜೀವಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಹೆಂಡತಿಯ ಮೇಲಿನ ಪ್ರೀತಿ, ಕಾಳಜಿಯಿಂದ ಹೊಲೆಯನ ಬಳಿ ಹೋಗಿ 'ನಾನು ನಿಂಗೆ ಹೊಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ' , 'ಬಯ್ಯುವುದಿಲ್ಲ' . ಆದರೆ 'ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಜೋಪಾನವಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು' ಎಂದು ಹೇಳುವಲ್ಲಿ ಅವನ ಕಾಳಜಿ, ಪ್ರೀತಿ ಸಾಭೀತಾಗುತ್ತದೆ. ಯಲುರಾಜ ತನ್ನ ನಿರ್ಧಾರ, ಚಿಂತನೆಗಳಿಂದ ಸಮಕಾಲೀನ

ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲು ಬಹುಮುಖ್ಯ ಆಗುತ್ತಾನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಂದಿಗೂ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ತನ್ನ ಜಾತಿ, ಅಂತಸ್ತು, ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಮೀರಿ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಇಷ್ಟವಾದ ಪುರುಷನನ್ನು ವರಿಸುವ, ಪ್ರೀತಿಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮೀರಿದ, ಮೀರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದವರನ್ನು 'ಮರ್ಯಾದಾ ಹತ್ಯೆ' ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ಕೊಂದಿರುವ ಅನೇಕ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಸಮಕಾಲೀನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲು ಮದುವೆಯಾದ ಹೆಣ್ಣು ಪರಪುರುಷರೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದರ ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ಹತ್ಯೆಗೆ ಈಡಾಗಿರುವ ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ. ಇಂತಹ ನರಭಕ್ಷಕ ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ, ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮನಸ್ಥಿತಿಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಕೂಡ ಹೆಣ್ಣಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಪರ ನಿಲ್ಲುವ ಮನಸ್ಥಿತಿಗಳಿವೆ. ಅಂತಹ ಮನಸ್ಥಿತಿಗಳ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಸಮಾಜದ ತುರ್ತು ಕೂಡ ಆಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಜನಪದರು ಇಂತಹ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳ ಯಲುರಾಜನನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಥನದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವನಂತಹ ಮನಸ್ಸುಗಳು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿ ಆದಷ್ಟು ಸಮಾಜದ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವು ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತದೆ.

ಜನಪದರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ

ಜನಪದರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಸಮಾಜದ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಯಲುರಾಜನಂತಹ ಆದರ್ಶ ರಾಜನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಭುತ್ವವು ತನ್ನ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ನೀಡಬೇಕಾದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವತಂತ್ರ, ಆಯ್ಕೆ ಸ್ವತಂತ್ರ, ಸಮಾನತೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಆಳ್ವಿಕೆ ಮಾಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಇರಬೇಕಾದ ಮಾನವೀಯ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 'ಯಲುರಾಜನ ಮಡದಿ' ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಕಥನಗೀತೆ ಆದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಒಳಪಡುವ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳಿವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜನಪದ ಕಥೆಗಳ ಆರಂಭ 'ಒಂದು ಊರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ರಾಜನಿದ್ದ' ಎನ್ನುವುದರಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಕಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಒಂದು ಊರನ್ನು ಆಳ್ವಿಕೆ ಮಾಡಲು ಒಬ್ಬ ರಾಜ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯನಾ? ಎಂಬುದು. ಆದರೆ ಅದು ಜನಪದರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜನೆಂದರೆ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರುವ, ಸ್ಥಳೀಯತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿ(ರಾಜ) ವಿನಃ ಅವನು ಲಿಖಿತ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಚಿತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿರುವ ಮಹಾರಾಜನಲ್ಲ. ಜನಪದರ ರಾಜ ಅವರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬದುಕಿನ ಆದರ್ಶ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಅಥವಾ ಪ್ರಭುತ್ವದಿಂದ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವಾಗ ಟೀಕೆ, ನಿಂದನೆ ಹಾಗೂ ವಿಡಂಬನೆಗೆ ಒಳಗಾಗುವ ಪಾತ್ರ ಕೂಡ ಆಗುತ್ತಾನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಆದರ್ಶ ರಾಜನಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ 'ಯಲುರಾಜ' ನಿದ್ದಾನೆ.

ಫ್ಯೂಡಲಿಸಂ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿರೋಧ

ಕಥನಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಫ್ಯೂಡಲಿಸಂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವ ಅನೇಕ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಅಂಶಗಳಿವೆ. ಕಥನಗೀತೆಯ ಆರಂಭವೇ ಫ್ಯೂಡಲಿಸಂನ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವ ಮೂಲಕ ಆಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ತ್ರೀಯರಂತೆ ರಾಣಿಯನ್ನು ನೀರು ತರಲೆಂದು ಹೊಳೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದು, ರಾಣಿಯನ್ನು ಹೊಲೆಯನೊಂದಿಗೆ ಅನುರಕ್ತಳಾಗಿಸುವುದು, ರಾಜನೇ ಹೊಲೆಯನ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ನಿಲ್ಲುವಂತೆ ಮಾಡಿರುವುದು. ರಾಜನೇ ತನ್ನ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೆಳವರ್ಗದ ಆಯಾಗಾರಿಕೆಯವರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಿರುವುದು. ಇವೆಲ್ಲ ಮೌನವಾಗಿ ಇಡೀ ಯಜಮಾನ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿನ ದರ್ಪ, ಅಹಂಕಾರಗಳಿಗೆ ಒಡ್ಡಿರುವ ಪ್ರತಿರೋಧಗಳೇ ಆದಂತಿವೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಪ್ರತಿರೋಧ ತಂತ್ರವನ್ನು ಆಧುನಿಕ ಬಂಡಾಯ-ದಲಿತ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

ದ್ರಾವಿಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಯಲುರಾಜನ ಮಡದಿ

ದ್ರಾವಿಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಥನಗೀತೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮಗ್ಗುಲಿನ ಅರ್ಥವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಅಖಂಡ ಭಾರತವನ್ನು ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಭಾರತ, ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತವೆಂದು ವಿಭಾಗಿಸಿ ನೋಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಜನಾಂಗೀಯವಾಗಿ ಆರ್ಯ, ದ್ರಾವಿಡ ಎಂಬ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಗುರುತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತವನ್ನು ದ್ರಾವಿಡ ಪ್ರದೇಶ(ದ್ರಾವಿಡದೇಶ) ಎಂಬ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡುವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಇದೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ(ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತ) ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಶೈವ ಧರ್ಮದ ಪ್ರಭಾವ ಮತ್ತು ಶೈವ(ಶಿವ ಸಂಸ್ಕೃತಿ) ಆರಾಧನೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಶತ ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಶೈವಧರ್ಮಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಧರ್ಮಗಳು ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಸಾಧಿಸುವಾಗ ಶೈವ ಧರ್ಮದೊಂದಿಗೆ ಸಂಘರ್ಷ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿವೆ. ಇಂತಹ ಸಂಘರ್ಷಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಅನೇಕ ಹೋರಾಟಗಳು ತಮ್ಮ ಅಸ್ಮಿತೆಯ ಉಳಿವಿಗಾಗಿ ನಡೆದಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ 'ಯಲುರಾಜನ ಮಡದಿ' ಕಥನಗೀತೆ ದ್ರಾವಿಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅಸ್ಮಿತೆಯ ಕುರುಹಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕಥನಗೀತೆಯ ಆರಂಭದ ಸಾಲಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕೊನೆಯವರೆಗೂ 'ಸಿವ, ಸಿವ' ಎಂದು ಪುನರ್ ಉಚ್ಚಾರಿಸುವಲ್ಲಿ ದ್ರಾವಿಡ ಪ್ರದೇಶದ ಶೈವ ಪರಂಪರೆಯ ಶಿವನ ಸ್ಮರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇಂದಿಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಎದುರಾದಾಗ 'ಶಿವ-ಶಿವ, 'ಸೀವ-ಸೀವ' ಹಾಗೂ 'ಶಿವನೇ' ಎಂದು ಉದ್ಗಾರಗಳನ್ನು ಎಳೆಯುವುದು ಇಲ್ಲಿನ ಉಲ್ಲೇಖಗಳಿಗೆ ಪುಷ್ಟಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಕಥನ ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಶೈವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ, ದ್ರಾವಿಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಪುಷ್ಟಿಯಾಗಿ ಶವ 'ಊಳುವ ಪದ್ಧತಿ' ಇದೆ. ಶವ ಊಳುವ ಪದ್ಧತಿ ದ್ರಾವಿಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ರಾಜ ಹೊಲೆಯನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಸತ್ತ ನಂತರ ಅವಳ ಶವವನ್ನು ಸುಡದೆ ಊಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಇದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಶವವನ್ನು ಸುಡದೆ ಊಳಬೇಕೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿರುವಲ್ಲಿ ಕಥನಗೀತೆ ರಚನೆಯಾದ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಊಳುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೊಂದಿಗೆ, ಸುಡುವ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕೂಡ ಇತ್ತೆಂಬುದು ಸಾಭೀತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಶೈವದೊಂದಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಧರ್ಮ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಈ ಕಥನ ಗೀತೆ ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತಿದ್ದು ಆ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದಾದ ಶೈವ, ಶೈವೇತರ ಧರ್ಮಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ತಿಕ್ಕಾಟಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಶವ ಸಂಸ್ಕಾರದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿರುವಂತಿದೆ.

ಯಲುರಾಜನಲ್ಲಿ ಅಪಾವಿತ್ರ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆ?.

'ಯಲುರಾಜನ ಮಡದಿ' ಕಥನಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಬಹುದಾದ ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಶವೆಂದರೆ. ಅದು ರಾಜನಲ್ಲಿರಬಹುದಾದ ಅಪಾವಿತ್ರ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಆತ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಹೊಲೆಯನೊಂದಿಗೆ ಹೋಗಿರುವ ವಿಚಾರ ತಿಳಿದ ಮೇಲೆ ಹೊಲೆಯನ ಬಳಿ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಅವನಲ್ಲಿ 'ನಾನು ನಿಮಗೆ ತೊಂದರೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿಕೋ' ಎಂದು ಹೇಳುವಲ್ಲಿ ಅವರಿಬ್ಬರ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನಂತು ನೀಡಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಆತನ ಬಳಿ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ 'ಯಾವ ದಿನಕೆ ಮಡಿತಾಳೋ' ಅಂದು ಅವಳ ದೇಹವನ್ನು ಸುಡದೆ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಊಳಬೇಕು. ನಲವತ್ತೊಂದು ದಿನಗಳ ನಂತರ ಅವಳ ತಲೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹರಿಯುವ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ತೊಳೆದು ನನಗೆ ನೀಡಬೇಕೆಂಬ ಷರತ್ತನ್ನು ವಿಧಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಷರತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅವಳ ತಲೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಏಕೆ ಕೇಳುತ್ತಾನೆ? ಎಂಬುದು ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿ ಕಾಡುತ್ತದೆ. ಯಲುರಾಜ ರಾಣಿಯ ತಲೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೇಳಿರುವಲ್ಲಿ ಆತನಲ್ಲಿ ಕಾಡಿರುವ, ಕಾಡುತ್ತಿರುವ ಪಾವಿತ್ರ್ಯತೆ, ಅಪಾವಿತ್ರ್ಯತೆ ಎಂಬ ಮಾನಸಿಕ ತೊಳಲಾಟ ಕಾರಣವಿರಬಹುದೆ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯಂತು ಎದುರಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಸತ್ಯವೂ ಆಗಿರಬಹುದು!. ಇಲ್ಲದೆಯೂ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಚರ್ಚೆಗಂತೂ ಅವಕಾಶ ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಮೇಲುನೋಟಕ್ಕೆ ಯಲುರಾಜನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬನೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಂಡಿರುವ ದೇಹ ಅಪಾವಿತ್ರ್ಯ ಎಂಬ ನಿಲುವಿಗೆ ಬಂದತಿದೆ. ಅಥವಾ ನಾನು ಅವಳ ದೇಹ ಇಷ್ಟಪಡದೆ. ಅವಳ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಷ್ಟಪಟ್ಟಿರುವೆ

ಎಂಬುದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಿರುವಂತಿದೆ. ಈ ಎರಡೂ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿಂದ ಅವಳ ತಲೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೇಳಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅದೇ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದು. ಅವನಲ್ಲಿ ಅಪಾವಿತ್ರ್ಯತೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಾಡಿರಬಹುದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಪುಷ್ಟಿಯಾಗಿ ರಾಣಿಯ ತಲೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹಾಳಾಗದಂತೆ ಎಣ್ಣೆ ಮುಂತಾದ ಲೇಪನಗಳಿಂದ ಸಂರಕ್ಷಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕೃತಕ ದೇಹವನ್ನು ಜೋಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ರೀತಿ ಕೃತಕ ದೇಹ ಅವಳ 'ಮುಂಡಕ್ಕೆ' ಜೋಡಿಸುವುದು ಅವನಲ್ಲಿ ಅಪಾವಿತ್ರ್ಯತೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಾಡಿದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಆಗಬಹುದಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮೂಡದಿದ್ದರೆ ಅವಳ ಇಡೀ ದೇಹವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಆದರೆ ತಲೆ ಮಾತ್ರ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿದ್ದು ಆತನಲ್ಲಿ ಕಾಡಿರಬಹುದಾದ ಅಪಾವಿತ್ರ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಹೊಲೆಯನೊಂದಿಗೆ ಹೋಗಿರುವ ಹೆಂಡತಿ ಸತ್ತ ಬಳಿಕ ಅವಳ ತಲೆ ಪಡೆದು, ಅದಕ್ಕೆ ಕೃತಕ ದೇಹ ಸೇರಿಸಿ ಆ ಶವದೊಂದಿಗೆ ಜೀವನ ಕಳೆಯುತ್ತಾನೆ. ಇದು ಆತನ ಪ್ರೀತಿ ಎಂದೆನಿಸಿದರೂ, ಹೆಣ್ಣು ಸತ್ತರೂ ಗಂಡನ ಅಧೀನ ಎಂಬ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿದಂತಿದೆ.

ಲಿಖಿತ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಭಾವ

ಒಂದು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪ್ರಭಾವ, ಪ್ರೇರಣೆಗಳು ಆಗುವುದು ಸಹಜವಾದ ಪ್ರವೃತ್ತಿ. ಅದು ಲಿಖಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಆಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಮೌಖಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯವೇ ಆಗಿರಲಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿನ 'ಯಲುರಾಜನ ಮಡದಿ' ಕಥನಗೀತೆ ನಿದರ್ಶನವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಮೇಲೆ ಜನ್ನನ 'ಯಶೋಧರ ಚರಿತೆ' ಯ ದಟ್ಟ ಪ್ರಭಾವವಿದೆ. ಯಶೋಧರ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ 'ಯಶೋಧರ' ನ ಹೆಂಡತಿ 'ಅಮೃತಮತಿ' ಅಷ್ಟಾವಂಕ 'ಬದಗ' ನ ಕೊಳಲ ನಾದಕ್ಕೆ ಮನಸೋಲುತ್ತಾಳೆ. 'ಯಲುರಾಜನ ಮಡದಿ' ಗೀತೆಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ರಾಜನ ಮಡದಿ 'ಹೊಲೆಯ' ಬಿಡಿಸಿದ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಮನಸೋತಿದ್ದಾಳೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಕೊಳಲಿಗೆ ಬದಲು ಇಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರವಿದೆ ಅಷ್ಟೆ. ಆದರೆ ಮನಸೋಲುವ ಕ್ರಿಯೆ ಮಾತ್ರ ಒಂದೇ ಆಗಿದೆ. ಯಶೋಧರ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಬದಗನೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿರುವ ಸಂಬಂಧ ತಿಳಿದು ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸಲು ಮುಂದಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅದು ತಪ್ಪೆಂದು ತಿಳಿದ ಮೇಲೆ ಶಿಕ್ಷಿಸದೆ ಸುಮ್ಮನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಯಲುರಾಜ ಕೂಡ ತನ್ನ ಮಡದಿ ಹೊಲೆಯನೊಂದಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಳೆಂಬ ವಿಚಾರ ತಿಳಿದು ಶಿಕ್ಷಿಸದೇ ಅವರನ್ನು ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಜೀವಿಸಲು ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಯಲುರಾಜನ ಮಡದಿ ಹಣೆಬರಹದಲ್ಲಿ 'ಅರಸಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ, ರಾಜನಿಗೆ ಮದುವೆಯಾಗಿ ಮೂರು ವರ್ಷ ರಾಜ್ಯ ಆಳಿದ ಮೇಲೆ, ನಾಲ್ಕನೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ದಂಡಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ನಾಲ್ಕನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹೊಲೆಯನ ಸಂಗಡ ಹೋಗಬೇಕು' ಎಂಬ ವಿಧಿಯ ಕೈವಾಡ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ವಿಧಿಯ ಕೈವಾಡ 'ಯಶೋಧರ ಚರಿತೆ' ಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಎರಡು ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಅನೇಕ ಘಟನೆಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಸಾಮ್ಯತೆಯಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಕಾರಣ, ಪರಿಣಾಮಗಳಿಗೂ ವಿಧಿಯ ಕೈವಾಡ ಕಾರಣವೆಂಬ ವಾದವನ್ನು ಎರಡೂ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದಿಡಲಾಗಿದೆ. 'ಯಶೋಧರ ಚರಿತೆ' ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿರುವ ಜೈನ ಪರಂಪರೆಯ ಕೃತಿರತ್ನವಾಗಿದೆ. 'ಯಲುರಾಜನ ಮಡದಿ' ಜನಪದರಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿರುವ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಥನವಾಗಿದೆ. ಯಶೋಧರ ಚರಿತೆಯಂತೆ ಭಾಷೆ, ವರ್ಣನೆ, ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಗಟ್ಟಿ ಸಾಧಿಸದಿದ್ದರು ವಸ್ತು ದೃಷ್ಟಿ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ 'ಯಲುರಾಜನ ಮಡದಿ' ಮಹತ್ವ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. 'ಯಶೋಧರ ಚರಿತೆ' ಗೆ ಧರ್ಮದ ತತ್ವ, ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಬೇಲಿಯಿದೆ. ಆದರೆ 'ಯಲುರಾಜ ಮಡದಿ' ಗೆ ಅಂತಹ ಬೇಲಿಯ ಅಡ್ಡಗೋಡೆಗಳಿಲ್ಲ. ಅದೊಂದು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಥನವಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ. ಜೈನಧರ್ಮದ ಪ್ರಕಾರ ಹೆಣ್ಣು ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅರ್ಹಳಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ವಾದಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ವಾದವನ್ನು ಯಶೋಧರ ಚರಿತೆ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದೆ ಇಲ್ಲಿ ಅಮೃತಮತಿಯ ಮೋಕ್‌ಷದ ಉಲ್ಲೇಖ ಅಸ್ಪಷ್ಟದಂತಿದೆ. ಆದರೆ ಯಲುರಾಜನ ಮಡದಿಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಗೋಜಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬದುಕನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಹಕ್ಕಿದೆ ಎಂಬ ಜೀವನ ದರ್ಶನವಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಈ ಎರಡು ಕಾವ್ಯಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವಂತಹ ಸಾಮ್ಯತೆಯಿಂದ ಒಂದು ಲಿಖಿತ ಪಠ್ಯ, ಒಂದು ಮೌಖಿಕ ಕಥನಗೀತೆಯ ಮೇಲೆ ಬೀರಿರುವ ಪ್ರೇರಣೆ, ಪ್ರಭಾವ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಲಿಖಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪಠ್ಯ, ಮೌಖಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆದಾಗ ಅದು ತನ್ನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಅನೇಕ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. (ಇದು ಶಿಷ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅನ್ವಯ ಆಗುತ್ತದೆ) ಜೊತೆಗೆ ತನ್ನ ಜಾಯಮಾನಕ್ಕೆ ಹೊಂದುವಂತೆ ಪಾತ್ರ ಸೃಷ್ಟಿ, ತಂತ್ರ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿ 'ಯಲುರಾಜನ ಮಡದಿ' ಕಥನಗೀತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಅನೇಕ ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಮೌಖಿಕ, ಲಿಖಿತ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 'ಯಲುರಾಜನ ಮಡದಿ' ಶಿಷ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯದ 'ಯಶೋಧರ ಚರಿತೆ' ಯ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ತನ್ನ ಗಟ್ಟಿತನದ ವಸ್ತುವಿನಿಂದ ಇಡೀ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಲೋಕದ ವಾಸ್ತವತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಮೂಲಕ ಎಂದಿಗೂ ಸಮಕಾಲೀನವಾಗುತ್ತದೆ.

ಜನಪದರು ಮತ್ತು ಯಜಮಾನ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ

ಕಥನಗೀತೆಯ ತುಂಬ ಯಜಮಾನ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಟೀಕಿಸುವ, ನಿಂದಿಸುವ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಈ ಮೂರು ಸನ್ನಿವೇಶಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸನ್ನಿವೇಶ ಒಂದು : ರಾಣಿಯನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ತ್ರೀಯರಂತೆ ಹೊಳೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿರುವುದು.

ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಮಾನ್ಯ ಹೆಂಗಸರ ಜೀವನ ಅನಾವರಣ ಮತ್ತು ಅವರು ದಿನನಿತ್ಯ ಅನುಭವಿಸುವ ಕಷ್ಟಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಮೇಲ್ವರ್ಗದವರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವ, ಟೀಕಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಂತಿದೆ.

ಸನ್ನಿವೇಶ ಎರಡು : ಮೇಲ್ವರ್ಗದ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಕೆಳವರ್ಗದ ಹೊಲೆಯನೊಂದಿಗೆ ಅನುರಕ್ತಳಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿರುವುದು.

ಮೇಲುವರ್ಗಗಳಿಂದ ಕೆಳವರ್ಗದ ಮೇಲೆ ಶತಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಅತ್ಯಾಚಾರ, ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯಂತಹ ಶೋಷಣೆಗಳು ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿವೆ. ಆದರೆ ಈ ಶೋಷಣೆ, ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಯಜಮಾನ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜನಪದರು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮುಖೇನ ಮೇಲುವರ್ಗದವಳನ್ನು ಕೆಳವರ್ಗದವನೊಂದಿಗೆ ಅನುರಕ್ತಳಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದಂತಿದೆ.

ಸನ್ನಿವೇಶ ಮೂರು : ರಾಜನಾದವನು ಹೊಲೆಯನ ಮನೆಗೆ ಮತ್ತು ಕೆಳವರ್ಗದ ಆಯಾಗಾರಿಕೆ ವೃತ್ತಿ ಮಾಡುವವರ ಮನೆಗಳ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಿರುವುದು.

ಈ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ, ಸಮುದಾಯಕ್ಕೂ ಅದರದ್ದೆ ಸ್ವಾಭಿಮಾನವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿದಂತಿದೆ. ಅವರವರ ಸ್ವಾಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಬೆಲೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು ಇಲ್ಲಿನ ದೃಢ ನಿಲುವಿರುವಂತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ರಾಜನಾದವನು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಹೊಲೆಯನ ಬಳಿ ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಲೆಯನಂತಹ ಅನೇಕ ಕೆಳವರ್ಗದವರ ಸ್ವಾಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಬೆಲೆ ಆಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಹೊಲೆಯನಿಗೆ ರಾಜನ ಬಳಿ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ರಾಜನಿಗೆ ಈತನಿಂದ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರಾಜನೇ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಅವನ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂಬುದು ಜನಪದರ ದೃಢ ನಿಲುವಿನಂತಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಯಲುರಾಜ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯದ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹೊಲೆಯ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಆಯಾಗಾರಿಕೆ ವೃತಿಗಾರರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವತಃ ರಾಜನೇ ಹೋಗುವುದು ಕೂಡ ಇದೆ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿದಂತಿದೆ.

ಇದರ ಮೂಲಕ ಆದರ್ಶ ರಾಜನಾದವನೂ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಜನತೆಯನ್ನು ಹತ್ತಿರದಿಂದ ನೋಡಬೇಕೆಂಬ ಸಮಾನ ದೃಷ್ಟಿಯಿದ್ದಂತಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಯಜಮಾನ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರದ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೆಳವರ್ಗಗಳನ್ನು ಇಚ್ಛಿಸಿದ ರೀತಿ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮನೋಧರ್ಮವನ್ನು ಟೀಕಿಸಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಯಜಮಾನ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದವರನ್ನು ಕೆಳವರ್ಗಗಳ ಮನೆಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಫ್ಯೂಡಲಿಸಂನ ದರ್ಪತನ, ಗರ್ವತನವನ್ನು ಟೀಕಿಸಿದಂತಿದೆ. ಈ ದರ್ಪತನ, ಗರ್ವತನಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು 'ಯಲುರಾಜ' ನಂತೆ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಸಮಾನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಬೇಕೆಂಬ ಆದರ್ಶದ ಮನಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಜನಪದರು ಯಜಮಾನ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೂಲಕ ಏನೋ ಟೀಕಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ದಿನನಿತ್ಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಯಜಮಾನ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೊಂದಿಗೆ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಪಾಯ ಆಗಬಹುದೆಂಬ ಮುನ್ಸೂಚನೆಯಿಂದ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ತಂತ್ರಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿ 'ಯಲುರಾಜನ ಮಡದಿ' ಯಲ್ಲಿ 'ವಿಧಿಯ ಕೈವಾಡ' ವನ್ನು ಬಳಸಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ. ಮೇಲ್ವರ್ಗದ ಯಲುರಾಜನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕೆಳವರ್ಗದ 'ಹೊಲೆಯ' ನೊಂದಿಗೆ ಅನುರಕ್ತಳನ್ನಾಗಿಸುವುದು ಯಜಮಾನ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವಿರುವಾಗ ಸಣ್ಣ ವಿಚಾರವಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಕಥನ ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಪರಿಣಾಮದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ರಾಣಿಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಎಲ್ಲ ಘಟನೆಗಳಿಗೆ 'ವಿಧಿಯ ಕೈವಾಡ' ಕಾರಣವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವಂತಿದೆ. ಇಂತಹ ತಂತ್ರಗಳಿಂದ ಅವರು ಯಜಮಾನ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸುತ್ತಲೇ ತಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಿಸಬಹುದು.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 'ಯಲುರಾಜನ ಮಡದಿ' ಕಥನಗೀತೆ ಒಂದು ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಲೋಕವನ್ನು ಅನಾವರಣ ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅನೇಕ ಹೊಸ ವಿಚಾರಗಳ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಜನಪದ ಕಥನಗೀತೆಗಳನ್ನು ಸಮಕಾಲೀನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸುವ ಜರೂರಿದೆ. ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಶಿಷ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹಾಸು ಹೊಕ್ಕಾಗಿದೆ. ಅದು ಜನಪದರ ಮುಸುಕಿನ ಪರದೆಯಾಗಿದೆ. ಆ ಮುಸುಕಿನ ಪರದೆಯ ಹಿಂದೆ ಅನೇಕ ಜನಪದರ ಜೀವನದ ಅನುಭವದ ಚಿತ್ರಗಳಿವೆ. ಇಂತಹ ಅನುಭವದ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಇಂದಿನ ಸಮಾಜದ ತುರ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥ :

[1]. ೦೧. ಕರೀಗೌಡ ಬೀಚನಹಳ್ಳಿ, ಯಶೋಧರ ಚರಿತೆ ಮತ್ತು ಅಭಿಜಾತ ಪರಂಪರೆ, ೨೦೧೧, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ, ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ ೫೮೩೨೭೬.

ISSN: 2581-8511
Tumbe Group of International Journal
A Peer Reviewed Multidisciplinary Journal
Volume- 4
Issue-1
Jan-April: 2021

ಗುಬ್ಬಿ ತಾಲ್ಲೂಕು: ತುರುಗೋಳ್ ವೀರಗಲ್ಲುಗಳು

ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಎ. ಜಿ.
ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ,
ಪ್ರಾಚೀನ ಇತಿಹಾಸ ಮತು ಪುರಾತತ್ವ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ,
ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.
sreenivasa2283@gmail.com Mob: 9986765239

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ.

ಕರ್ನಾಟಕವು ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ವೀರತ್ವ, ತ್ಯಾಗ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಗಳಿಗೆ ಹೆಸರಾಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಲ್ಪತರು ನಾಡು ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿರುವ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗುಬ್ಬಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪ್ರದೇಶವೂ ಇದರಿಂದ ಹೊರತಾಗಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿನ ಜನರು ಶಾಂತಿ ಪ್ರಿಯರಾಗಿದ್ದರಲ್ಲದೆ, ಶೂರರೂ, ವೀರರೂ ಆಗಿದ್ದರೆಂದು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಶಿಷ್ಟಸಾಹಿತ್ಯ ಇನ್ನಿತರ ದಾಖಲೆಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧ ಅನಿವಾರ್ಯವಾದ ಘಟನೆಗಳಾಗಿದ್ದವು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುವವರನ್ನು ವೀರರೆಂದೂ, ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಸತ್ತವರನ್ನು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸಂದವರೆಂದೂ ಸಮಾಜ ನಂಬಿಕೆಯಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಯಾವುದೋ ಆಸೆ, ಆಮಿಷಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಒಡೆಯನ, ಆಶ್ರಯದಾತನ ಋಣ ತೀರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಆದರ್ಶದ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿ ಹೋರಾಡಿ ಮರಣಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಜ ಅಥವಾ ಒಡೆಯನಿಗಾಗಿ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದೇ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಜನರು ನಂಬಿದ್ದರು.1 ಪಂಪ ತನ್ನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೃತಿಯಾದ ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನ ವಿಜಯದಲ್ಲಿ ರಣರಂಗದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡಿ ಜೋಳದ ಋಣವನ್ನು ತೀರಿಸುವವನೇ ನಿಜವಾದ ಗಂಡಸು ರಣರಂಗದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡದವರು ಗಂಡಸಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ.2 ಇದು ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನ ವೀರಪರಂಪರೆಯ ಆದರ್ಶಮಯ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ವೀರ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಗೋ ರಕ್ಷಣೆಯ ವೀರರ ಗುಂಪು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಯುದ್ಧ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದುದು ರಾಜರು, ಸಾಮಂತರು ಮತ್ತು ಪಾಳೆಯಗಾರರ ನಡುವೆ ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದರೂ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೋದವರು ಮರಳಿ ಬಂದರೆ ಪುಣ್ಯ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿತ್ತು ಮತ್ತು ಮತ್ಯಾರನ್ನೋ ಕೊಂದು ಅವರ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ವಿಧವೆಯನ್ನಾಗಿಸಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬ ಬಲವಾದ ನಂಬಿಕೆಯಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಪುನರ್ರಚನೆ ಮಾಡುವಾಗ ವೀರಗಲ್ಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಪಠ್ಯ ಮತ್ತು ಶಿಲ್ಪ.3 ಎರಡನ್ನೂ ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವೀರನ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ಅವನು ಮಾಡಿದ ತ್ಯಾಗವನ್ನು ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಶಾಸನಕಾರ ಮತ್ತು ಶಿಲ್ಪಿ ಇವರಿಬ್ಬರ ಪಾತ್ರ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಗತಿಸಿ ಹೋದ ಮಾನವನನ್ನು ಸಮಾಧಿ ಮಾಡಿದ ಸ್ಥಳದ ಗುರುತಿಗಾಗಿ, ಮಡಿದವನ ಸ್ಮರಣೆಗಾಗಿ ಕೆಲವು ಸಂಕೇತಗಳನ್ನೋ, ಗುರುತುಗಳನ್ನೋ ಸಮಾಧಿ ಮಾಡಿದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನೆಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಜಧಾನಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲಿನಂತಿರುವ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಹತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಗುಬ್ಬಿಯೂ ಒಂದಾಗಿದ್ದು ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದಿರುವ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದ್ದು ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ 20 ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ತಾಲ್ಲೂಕು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯು ಪ್ರಾಗೈತಿಹಾಸಿಕ ಕಾಲದಿಂದ ಹಿಡದು ಐತಿಹಾಸ ಕಾಲದ ಕದಂಬರಿಂದ ಆರಂಭಗೊಂಡು ಪಾಳೆಯಗಾರರ ಆಳ್ವಿಕೆಯವರೆಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವ ಪಡೆದಿರುವ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೆಲವು

ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ತುರುಗೋಳ್ ವೀರಗಲ್ಲುಗಳು ಕಂಡುಬಂದಿದ್ದು ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ತುರುಗೋಳ್ ವೀರಗಲ್ಲುಗಳು ಗೋವುಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಪವಿತ್ರವಾದ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಗೋಮಾತೆ ಎಂದು ಪೂಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಧರ್ಮ, ಅರ್ಥ, ಕಾಮ, ಮೋಕ್ಷದಂತಹ ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳು ಗೋವಿನಿಂದ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತವೆಯೆಂದು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ

ಕೀಲಿ ಪದಗಳು: ತುರುಗೋಳ್,ವೀರಗಲ್ಲುಗಳು,ನೆಟ್ಟಗುಂಟೆ,ಗುಬ್ಬಿ,ಹೊಸಹಳ್ಳಿ,ಬೆಣೆಹಳ್ಳಿ

ಪೀಠಿಕೆ:

ಕರ್ನಾಟಕವು ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ವೀರತ್ವ, ತ್ಯಾಗ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಗಳಿಗೆ ಹೆಸರಾಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಲ್ಪತರು ನಾಡು ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿರುವ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗುಬ್ಬಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪ್ರದೇಶವೂ ಇದರಿಂದ ಹೊರತಾಗಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿನ ಜನರು ಶಾಂತಿ ಪ್ರಿಯರಾಗಿದ್ದರಲ್ಲದೆ, ಶೂರರೂ, ವೀರರೂ ಆಗಿದ್ದರೆಂದು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಶಿಷ್ಟಸಾಹಿತ್ಯ ಇನ್ನಿತರ ದಾಖಲೆಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧ ಅನಿವಾರ್ಯವಾದ ಘಟನೆಗಳಾಗಿದ್ದವು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುವವರನ್ನು ವೀರರೆಂದೂ, ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಸತ್ತವರನ್ನು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸಂದವರೆಂದೂ ಸಮಾಜ ನಂಬಿಕೆಯಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಯಾವುದೋ ಆಸೆ, ಆಮಿಷಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಒಡೆಯನ, ಆಶ್ರಯದಾತನ ಋಣ ತೀರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಆದರ್ಶದ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿ ಹೋರಾಡಿ ಮರಣಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಜ ಅಥವಾ ಒಡೆಯನಿಗಾಗಿ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದೇ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಜನರು ನಂಬಿದ್ದರು.1 ಪಂಪ ತನ್ನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೃತಿಯಾದ ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನ ವಿಜಯದಲ್ಲಿ ರಣರಂಗದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡಿ ಜೋಳದ ಋಣವನ್ನು ತೀರಿಸುವವನೇ ನಿಜವಾದ ಗಂಡಸು ರಣರಂಗದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡದವರು ಗಂಡಸಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ.2 ಇದು ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನ ವೀರಪರಂಪರೆಯ ಆದರ್ಶಮಯ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ವೀರ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಗೋ ರಕ್ಷಣೆಯ ವೀರರ ಗುಂಪು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಯುದ್ಧ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದುದು ರಾಜರು, ಸಾಮಂತರು ಮತ್ತು ಪಾಳೆಯಗಾರರ ನಡುವೆ ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದರೂ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೋದವರು ಮರಳಿ ಬಂದರೆ ಪುಣ್ಯ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿತ್ತು ಮತ್ತು ಮತ್ಯಾರನ್ನೋ ಕೊಂದು ಅವರ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ವಿಧವೆಯನ್ನಾಗಿಸಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬ ಬಲವಾದ ನಂಬಿಕೆಯಿರುತ್ತಿತ್ತು.

ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಪುನರ್ರಚನೆ ಮಾಡುವಾಗ ವೀರಗಲ್ಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಪಠ್ಯ ಮತ್ತು ಶಿಲ್ಪ.3 ಎರಡನ್ನೂ ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವೀರನ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ಅವನು ಮಾಡಿದ ತ್ಯಾಗವನ್ನು ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಶಾಸನಕಾರ ಮತ್ತು ಶಿಲ್ಪಿ ಇವರಿಬ್ಬರ ಪಾತ್ರ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಗತಿಸಿ ಹೋದ ಮಾನವನನ್ನು ಸಮಾಧಿ ಮಾಡಿದ ಸ್ಥಳದ ಗುರುತಿಗಾಗಿ, ಮಡಿದವನ ಸ್ಮರಣೆಗಾಗಿ ಕೆಲವು ಸಂಕೇತಗಳನ್ನೋ, ಗುರುತುಗಳನ್ನೋ ಸಮಾಧಿ ಮಾಡಿದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನೆಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಜಧಾನಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲಿನಂತಿರುವ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಹತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಗುಬ್ಬಿಯೂ ಒಂದಾಗಿದ್ದು ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದಿರುವ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದ್ದು ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ 20 ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ತಾಲ್ಲೂಕು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯು ಪ್ರಾಗೈತಿಹಾಸಿಕ ಕಾಲದಿಂದ ಹಿಡದು ಐತಿಹಾಸ ಕಾಲದ ಕದಂಬರಿಂದ ಆರಂಭಗೊಂಡು ಪಾಳೆಯಗಾರರ ಆಳ್ವಿಕೆಯವರೆಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವ ಪಡೆದಿರುವ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ತುರುಗೋಳ್ ವೀರಗಲ್ಲುಗಳು ಕಂಡುಬಂದಿದ್ದು ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ತುರುಗೋಳ್ ವೀರಗಲ್ಲುಗಳು

ಗೋವುಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಪವಿತ್ರವಾದ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಗೋಮಾತೆ ಎಂದು ಪೂಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಧರ್ಮ, ಅರ್ಥ, ಕಾಮ, ಮೋಕ್ಷದಂತಹ ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳು ಗೋವಿನಿಂದ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತವೆಯೆಂದು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.4 ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ದನಕರುಗಳು ಮಾನವನ ಸಂಘಜೀವಿಗಳಾಗಿವೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಕಸುಬು ಕೃಷಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಪಶುಗಳು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿವೆ. ಗ್ರಾಮೀಣರ ಜೀವನದ ಬದುಕಿನ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಮೂಲವೇ ಪಶುಗಳು. ಬಹಳಷ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳು ಪಶುಗಳನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿವೆ. ಪಶುಗಳೇ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದ ಸಂಪತ್ತೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಎತ್ತುಗಳು ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ, ಸರಕು ಸಾಗಾಣಿಕೆಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದರೆ, ಆಕಳುಗಳು ಹಾಲಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದ್ದವು. ಹಾಗೆಯೇ ಇವುಗಳ ಪಾಲನೆ ಮತ್ತು ಪೋಷಣೆ ರಕ್ಷಣೆಯೂ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿತ್ತು.

ಯುದ್ಧ ಪ್ರಭೇದಗಳಲ್ಲಿ ತುರುಗೋಳ್ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ದನಗಳನ್ನು ಕದಿಯುವ, ಅಪಹರಿಸುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾದಾಗ ದನಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ನಡೆದ ಯುದ್ಧವನ್ನು ತುರುಗೋಳ್ ಎಂದು ಶಾಸನಗಳು ಕರೆದಿವೆ.5 ದನಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಜನಗಳು ಮುಂದಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡಿ ಸತ್ತವರ ನೆನಪಿಗಾಗಿ ಸ್ಮಾರಕಗಳಿವೆ. ತುರುಗೋಳ್‌ಲ್ಲಿ ಶೌರ್ಯವನ್ನು ಮೆರೆಯದವನನ್ನು ಹೇಡಿಯೆಂದೇ ಭಾವಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಗೋರಕ್ಷಣೆಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮನ ಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಚಿತ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ. ದನಗಳನ್ನು ನಮ್ಮಂತೆಯೇ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಬಲಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಮುಗ್ಧ ವೀರರ ವಿಷಯವನ್ನು ತುರುಗೋಳ್ ಸ್ಮಾರಕಗಳ ಶಾಸನಗಳ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಇಂತಹ ಒಂದು ತುರುಗೋಳ್ ಶಾಸನ ಗುಬ್ಬಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಚಿಕ್ಕ ನೆಟ್ಟಗುಂಟೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿದೆ. ಇಂತಹ ಶಾಸನಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಶಿಲ್ಪಗಳಿಂದ ಜನಸಮುದಾಯದ ಮಾನವೀಯ ಮುಖ ಹಾಗೂ ಕ್ರೂರ ಮಾನವನ ದುರಾಸೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ತುರುಗೋಳ್ ಶಾಸನ ಶಿಲ್ಪಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ತುರುಗಾಳಗದ ಮಗ್ಗುಲುಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಗುಬ್ಬಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ನಿಟ್ಟೂರು ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಸಾಗಸಂದ್ರದ ಊರ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ಎತ್ತರವಾದ ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಮೂರು ಹಂತದ ಒಂದು ವೀರಗಲ್ಲಿದ್ದು, ಇದು ಸುಮಾರು 04 ಅಡಿ ಎತ್ತರವಾಗಿದ್ದು 02 ಅಡಿ ಅಗಲವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಶಿಲಾ ಶಿಲ್ಪಭಾಗ ಸಿಡಿದಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಂಡುಬರುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ತುರುಗೋಳ್ ವೀರಗಲ್ಲಿನ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಸ್ಮಾರಕವನ್ನು ಹಸಿರು ಮಿಶ್ರಿತ ಬೂದು ಬಣ್ಣದ ಬಳಪದ ಕಲ್ಲನ್ನು ಬಳಸಿ ನಿರ್ಮಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಹೊಯ್ಸಳರ ಕಾಲಘಟ್ಟದೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಮೂರು ಹಂತಗಳುಳ್ಳ ಈ ಸ್ಮಾರಕದ ಕೊನೆಯ ಕೆಳಭಾಗದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ವೀರ ತುರುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಶತೃಗಳ ಜೊತೆ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಅಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಅದರ ಮೇಲ್ಭಾಗದ ಎರಡನೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ ಮೇಲೆ ವೀರನನ್ನು ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡು ಸಖಿಯರು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅದರ ಮೇಲ್ಭಾಗದ ಮೊದಲ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ವೀರ ಶಿವದರ್ಶನ ಪಡೆದಿರುವಂತೆ ಶಿವಲಿಂಗು ಮತ್ತು ನಂದಿಯ ಶಿಲ್ಪಗಳಿವೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಸೂರ್ಯ, ಚಂದ್ರರ ಕೆತ್ತನೆಯಿದೆ. ತುರುಗೋಳ್ ಕದನದಲ್ಲಿ ವೀರ ಮರಣ ಹೊಂದಿದ ನೆನಪಿಗಾಗಿ ಈ ಸ್ಮಾರಕ ಶಿಲ್ಪವನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಅಡ್ಡಪಟ್ಟಿಕೆಗಳಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ಗೀರಿನ ಗುರುತುಗಳಿವೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಲಿಪಿಯಾಗಿರುವುದೆಂದು ಕಂಡು ಬಂದರೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯರು ಲಿಪಿಕಲ್ಲು ಎಂದೇ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಗುಬ್ಬಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಸಬಾ ಹೋಬಳಿಯ ಚಿಕ್ಕನೆಟ್ಟಕುಂಟೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿನ ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ ದೇವರ ಇನಾಂ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವೀರನ ಗುಡಿಯಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ತುರುಗೋಳ್ ವೀರಗಲ್ಲು ಶಾಸನವಿದೆ. ಈ ಶಾಸನ ತಿಳಿಸುವಂತೆ ಸ್ವಸ್ತಿಶ್ರೀ ಮನ್ಮಮಹಾಮಂಡೇಶ್ವವರ ತ್ರಿಭುವನಮಲ್ಲ. ತಲಕಾಡು, ಕೊಂಗುನಂಗಲಿ ನೊಳಂಬವಾಡಿ ಬನವಾಸಿ, ಹಾನಗಲ್ಲುಗಳಲ್ಲಿ ಭುಜಬಲ ವೀರಗಂಗ ಹೊಯ್ಸಳ ದೇವರ ರಾಜ್ಯವಾಳುತ್ತಿರುವಾಗ6 ನೆಟ್ಟಕುಂಟೆಯ ಬೀರಗಾವುಂಡನ ಮಗ ಸೆಟ್ಟಿಗಾವುಂಡನ ತಮ್ಮ ಸೊಲ್ಲಗೆ ಮಾರಯ್ಯ ತುರುಹರಿಯಲು ಹೋಗಿ ಸುರಲೋಕ ಪ್ರಾಪ್ತನಾದ ವೀರಸಾಹಸಿ, ಕುಲತಿಲಕನಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಕಲ್ಲಾಗಿದೆ.7

ಗುಬ್ಬಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೇಂದ್ರದಿಂದ 06 ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಕಸಬಾ ಹೋಬಳಿಯ ಲಕ್ಕೇನಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದ ತುಳಸಿ ರಂಗನಾಥ ದೇವಾಲಯದ ಪ್ರಕಾರ ಗೋಡೆಯ ಒಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎಡಭಾಗಕ್ಕಿರುವ ನೆಲಮಾಳಿಗೆಯ ಚಿಕ್ಕ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ವೀರಗಲ್ಲುಗಳಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿನ ಒಂದು ವೀರಗಲ್ಲು, ತುರುಗೋಳ್ ವೀರಗಲ್ಲಾಗಿದೆ. ಇದು ವಿಜಯನಗರ ಕಾಲಘಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದಾಗಿದೆ. ವೀರನಾದವನು ತನ್ನ ಬಲಗೈಯಲ್ಲಿ ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದಾನೆ. ಕೈ ಕಡ್ಗಗಳು, ಭುಜಬಂಧ, ಸೊಂಟಪಟ್ಟಿ, ಕಾಲ್ಗಡಗ, ಕಂಠಿಹಾರಗಳನ್ನು ತೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ತನ್ನ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ದುಂಡಾಕಾರದ ತುರುಬಿದೆ. ಅವನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿರುವ ಎತ್ತಿನ (ದನದ) ಶಿಲ್ಪವಿದೆ. ಈ ಕಲ್ಲಿನ ಮೇಲ್ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ, ಚಂದ್ರರನ್ನು ಕೆತ್ತಲಾಗಿದೆ. ಈ ತುರುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಹೋರಾಡಿ ವೀರಮರಣ ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ನೆನಪಿಗಾಗಿ ಈ ಕಲ್ಲನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಯಾರು ಎಂದು ತಿಳಿಯಲು ಯಾವುದೇ ಲಿಖಿತ ಆಧಾರಗಳಿಲ್ಲ.

ಗುಬ್ಬಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಗುಬ್ಬಿ ಹೊಸಹಳ್ಳಿ ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವ ಪಡೆದಿರುವ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ಇದು ಪಾಳೆಯಗಾರರ ಸಂಸ್ಥಾನವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಎರಡು ತುರುಗೋಳ್ ವೀರಗಲ್ಲುಗಳು ಕಂಡು ಬಂದಿದ್ದು ಎರಡೂ ವೀರಗಲ್ಲುಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಭಿನ್ನವಾಗಿವೆ. ಗುಬ್ಬಿ ಹೊಸಹಳ್ಳಿಯ ಹೆಚ್.ಆರ್.ಗುರುಮೂರ್ತಿಯವರಿಗೆ ಸೇರಿದ ಸರ್ವೇ ನಂಬರ್ 116ರ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ವರ್ಜನ ಕೆರೆ ರಸ್ತೆಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ತುರುಗೋಳ್ ವೀರಗಲ್ಲಿದೆ. 2.1 ಅಡಿ ಅಗಲ, 3.1 ಅಡಿ ಎತ್ತರ, 7 ಇಂಚು ದಪ್ಪನಾದ ಶಿಲೆಯಲ್ಲಿ ವಾರ ಮತ್ತು ತುರುಗಳನ್ನು ಕೆತ್ತಲಾಗಿದೆ. ವೀರ ತುರುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಹೋರಾಡಿ ಮರಣ ಹೊಂದಿದ್ದು ಆತನ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕಲ್ಲನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ವೀರ ನಿಂತ ಭಂಗಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಅವನ ಎಡ-ಬಲ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಅಭಿಮುಖವಾಗಿ ತುರುಗಳಿವೆ. ವೀರ ತನ್ನ ಬಲಗೈಯಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕದಾದ ಅಗಲವಾದ ಅಲಗು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಮೇಲೆತ್ತಿ ನಿಂತಿದ್ದಾನೆ. ಆತನ ಎಡಗೈ ತುರುವಿನ ಕೊಂಬಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿದೆ. ಆ ತುರು ತನ್ನ ತಲೆಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಿದೆ. ಅಭಿಮುಖವಾಗಿರುವ ಮತ್ತೊಂದು ತುರು ತಲೆಯನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತಿ ನಿಂತಿದೆ. ವೀರ ಕೈ ಕಡ್ಗಗಳು, ಕಾಲ್ಗಡಗ, ಭುಜಬಂಧ, ಕಂಠಿಹಾರ, ಕರ್ಣಕುಂಡಲಗಳನ್ನು, ಸೊಂಟಪಟ್ಟಿ ಧರಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ತುರುಗೋಳ್ ವೀರಗಲ್ಲು ಇದೇ ಗ್ರಾಮದ ಕೆರೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿನ ಶಿವರುದ್ರಯ್ಯನವರ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿದೆ. ಇದು 2.8 ಅಡಿ ಉದ್ದ, 3.1 ಅಡಿ ಅಗಲ, 1.1 ಅಡಿ ದಪ್ಪನಾದ ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿದೆ. ಇದು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿದ್ದು ತುರುಗೋಳ್ ಕಾಳಗದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡಿ ಮರಣ ಹೊಂದಿದ ವೀರನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಆತನ ಸತಿಯು ನಿಂತಿದ್ದಾಳೆ. ವೀರ ಅಲಂಕಾರಿಕ ಉಡುಗೆಯ್ನು ತೊಟ್ಟು ಕಾಲ್ಗಡಗ, ಕೈಕಡಗ, ಭುಜಬಂಧ, ಕಂಠೀಹಾರ ಧರಿಸಿ ಸೊಂಟಪಟ್ಟಿ, ಕಟ್ಟಿ ಅವನ ಕೆಳ ಉಡುಪು ಮಂಡಿಯವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಈತ ತನ್ನ ಅಂಗೈಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ನಿಂತಿದ್ದಾನೆ. ಆತನ ಬಲಗೈ ಬಳಿ ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಕೆಳಮುಖವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ವೀರನ ಜಡೆಯು ತಲೆಯ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆಳಮುಖವಾಗಿ ಇಳಿಬಿದ್ದಿದೆ. ಅವನ ಬಲಬಾಗದಲ್ಲಿ ಅಲಂಕಾರಿಕ ಉಡುಗೆ ತೊಟ್ಟಿರುವ

ಸತಿಯಿದ್ದಾಳೆ. ವೀರನ ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದರ ಮೇಲೆ ಒಂದರಂತೆ ಎರಡು ತುರುಗಳಿವೆ. ಎರಡು ತುರುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಒಂದು ಅಡ್ಡಪಟ್ಟಿಕೆಯಿದೆ. ಈ ಎರಡು ತುರುಗೋಳ್ ವೀರಗಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಬಳಸಿ ಮಾಧ್ಯಮ ಮತ್ತು ಕೆತ್ತನೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವಿಜಯನಗರ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಕೊನೆಯ ಭಾಗದ್ದೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ ತುರುಗೋಳ್ ಕಾಳಗದಲ್ಲಿ ಮರಣ ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಯಾರು ಎಂದು ತಿಳಿಯಲು ಯಾವುದೇ ಲಿಖಿತ ಆಧಾರಗಳಿಲ್ಲ.

ಹಾಗಲವಾಡಿ ಹೋಬಳಿ ಬೆಣೆಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿನ ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹ ದೇವಾಲಯದ ಎದುರಿಗೆ ಒಂದು ತುರುಗೋಳ್ ವೀರಗಲ್ಲಿದ್ದು, ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ಅಡಿ ಎತ್ತರವಾಗಿದೆ. ವೀರನಾದವನು ಕಾಲ್ಗಡಗ, ಕೈಕಡಗ, ಭುಜಬಂಧ, ಕೊರಳಹಾರ, ಸೊಂಟಪಟ್ಟಿ ಧರಿಸಿದ್ದು, ಅಗಲವಾದ ಕಿವಿಯೋಲೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾನೆ. ತನ್ನ ತಲೆಕೂದಲನ್ನು ದುಂಡಾಗಿ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಬಲಗೈಯಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕದಾದ ಕತ್ತಿಯಿದೆ. ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶಿಲ್ಪಿಯು ತುರುವನ್ನು ಕಂಡರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಇಲ್ಲಿನ ವೀರನು ತುರುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಹೋರಾಡಿ ಮರಣಹೊಂದಿರುವುದರ ನೆನಪಿನ ಸ್ಮಾರಕವಾಗಿದೆ.

ಚಂದ್ರಶೇಖರಪುರ ಹೋಬಳಿಯ ಅಂಕಳಕೊಪ್ಪ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪು ಶಿಲೆಯಿಂದ ಮಾಡಿರುವ ತುರುಗೋಳ್ ವೀರಗಲ್ಲಿದ್ದು, ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ಅಡಿ ಎತ್ತರವಾಗಿದೆ. ಆ ಶಿಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಳಮುಖವಾಗಿ ಸಮತಟ್ಟಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ ವೀರ ಮತ್ತು ಹಸುವಿನ ತಲೆಯ ಶಿಲ್ಪವನ್ನು ಕೆತ್ತಲಾಗಿದೆ. ವೀರನು ತನ್ನ ತಲೆಯ ಕೂದಲನ್ನು ದುಂಡಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಅಗಲವಾದ ಕಿವಿಯೋಲೆ, ಭುಜಬಂಧ, ಕಾಲ್ಗಡಗ, ಕೈಗಡಗ ಧರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ಆಯುಧವನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದು, ಅದು ಯಾವ ಆಯುಧವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೋಚರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈತನ ಎಡಗೈ ಬಳಿ ಹಸು ತನ್ನ ತಲೆಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು ಇರುವುದನ್ನು ಶಿಲ್ಪಿಯು ಕಂಡರಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಕಡಬ ಹೋಬಳಿ ಹರಿದೇವನಹಳ್ಳಿಯ ಆಂಜನೇಯ ದೇವಾಲಯದ ಮುಂದಿನ ಗರುಡಕಂಬದ ಬಳಿ ಒಂದು ತುರುಗೋಳ್ ವೀರಗಲ್ಲಿದೆ. ಈ ವೀರಗಲ್ಲನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ತಂದು ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ವೀರಗಲ್ಲು ಪೂರ್ವಾಭಿಮುಖವಾಗಿದ್ದು, ಸುಮಾರು ಎರಡು ಅಡಿ ಎತ್ತರವಾಗಿದೆ. ತುರುಗೋಳ್ ಕಾಳಗದಲ್ಲಿ ಮರಣಹೊಂದಿದ ವೀರನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಆತನ ಸತಿಯು ಇದ್ದಾಳೆ. ವೀರನಾದವನು ಬಲಗೈಯಲ್ಲಿ ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಮೇಲ್ಮುಖವಾಗಿ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾನೆ. ತನ್ನ ತಲೆಯ ಕೂದಲನ್ನು ದುಂಡಾಗಿ ಕಟ್ಟಿ ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಕಡಗ, ಭುಜಬಂಧ, ಕಾಲ್ಗಡಗ, ಸೊಂಟಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದು, ಸೊಂಟಪಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಿರುವ ವಸ್ತ್ರವು ಮುಮ್ಮುಖವಾಗಿ, ಮೂರು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ವೀರನ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದರಮೇಲೊಂದರಂತೆ, ಎರಡು ತುರುಗಳಿವೆ. ಎರಡೂ ತುರುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಒಂದು ಅಡ್ಡಪಟ್ಟಿಕೆಯಿದೆ. ವೀರನ ಸತಿಯ ಶಿಲ್ಪದ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಣಿಯ ಶಿಲ್ಪವಿದೆ. ಗುರುತಿಸಲು ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಈ ವೀರಗಲ್ಲನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಸುಮಾರು ಕ್ರಿ.ಶ.14-15ನೇ ಶತಮಾನದ ಕಾಲಘಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದಾಗಿದೆ.

ಅಡಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ:

[1]. ಪರಮಶಿವಮೂರ್ತಿ ಡಿ.ವಿ., ತುರುಗೊಳ್ ಸಂಕಥನ - ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ 2011 ಪು.ಸಂ.-01

[2]. ಅದೇ. ಪು.ಸಂ.2

[3]. ಶೇಷಶಾಸ್ತ್ರಿ ಆರ್., ಕರ್ನಾಟಕದ ವೀರಗಲ್ಲುಗಳು, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಬೆಂಗಳೂರು 2004, ಪು.ಸಂ. 208.

[4]. ಅದೇ ಪು.ಸಂ.13

[5]. ಪರಮಶಿವಮೂರ್ತಿ ಡಿ.ವಿ. ಪೂರ್ವೋಕ್ತ ಪು.ಸಂ.06

[6]. ರೈಸ್. ಬಿ.ಎಲ್. ಎಪಿಗ್ರಾಫಿಯಾ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಪುಟ 12, ಗುಬ್ಬಿ – 01

[7]. ಪರಮಶಿವಮೂರ್ತಿ ಡಿ.ವಿ., ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಾಸನಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ ತುಮಕೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ತುಮಕೂರು 2017, ಪು.ಸಂ.30

[8]. ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾರ್ಯ ಮಾಹಿತಿ.

ಆಧಾರ ಗ್ರಂಥಗಳು:

[1]. ಪರಮಶಿವಮೂರ್ತಿ ಡಿ.ವಿ., ತುರುಗೊಳ್ ಸಂಕಥನ - ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ 2011.

[2]. ಶೇಷಶಾಸ್ತ್ರಿ ಆರ್., ಕರ್ನಾಟಕದ ವೀರಗಲ್ಲುಗಳು, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಬೆಂಗಳೂರು 2004.

[3]. ರೈಸ್. ಬಿ.ಎಲ್. ಎಪಿಗ್ರಾಫಿಯಾ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಪುಟ 12.

[4]. ಪರಮಶಿವಮೂರ್ತಿ ಡಿ.ವಿ., ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಾಸನಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ ತುಮಕೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ತುಮಕೂರು 2017.

[5]. ಗೋಪಾಲ್.ಆರ್. (ಸಂ) ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಪುರಾತತ್ವ ಪ್ರಾಚ್ಯವಸ್ತು ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯಗಳ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ, ಮೈಸೂರು, 2009.

[6]. ಪರಮಶಿವಮೂರ್ತಿ ಡಿ.ವಿ., ಕನ್ನಡ ಶಾಸನ ಶಿಲ್ಪ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, 1999.

[7]. ಚಿದಾನಂದಮೂರ್ತಿ ಎಂ., ಕನ್ನಡ ಶಾಸನಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ, ಸಪ್ನ ಬುಕ್ ಹೌಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು, 2017 (10ನೇ ಮುದ್ರಣ)

Tumbe Group of International Journal
A Peer Reviewed Multidisciplinary Journal
ISSN: 2581-8511
Volume- 4
Issue-1
Jan-April: 2021

ಹಂಪಿ ಪರಿಸರದ ಸ್ಥಳೀಯ ಪುರಾಣಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಒಳನೋಟ

ನೀಲಪ್ಪ. ಎಸ್
ಪಿಎಚ್.ಡಿ ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ
ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ
ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ-583276.

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವ ಜನಗಳು ಒಂದಲ್ಲೊಂದು ಬಗೆಯ ಪುರಾಣಗಳಿವು ಕಂಡು ಬರುವವು. ಪುರಾಣಗಳನ್ನು ಮನುಷ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶವೆಂದು ಕರೆಯಬಹುದು. ಆದರೆ ಪುರಾಣಗಳ ಸ್ವರೂಪ, ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಪುರಾಣಗಳಿಗೂ ಸರಿಹೊಂದಂತೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದೆ ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಜಗತ್ತಿನ ಬಹುಪಾಲು ಜನರು ಈಗಲೂ ಪುರಾಣಗಳನ್ನು ನಂಬುತ್ತಾರೆ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳ ಪುರಾಣಗಳನ್ನು ಒಂದಡೆ ಕಲೆ ಹಾಕಿ ಅವುಗಳನ್ನು ತೌಲನಿಕವಾಗಿ ಆಭ್ಯಾಸಿಸುವ ತನಿಕ ಒಂದು ನಿಶ್ಚಿತ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲಾ, ಆದರೆ ಒಂದಂತು ಸತ್ಯ, ಆದರೆ ಯಾವುದೆ ಒಂದು ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಪುರಾಣಗಳು ಆಯಾ ಜನಸಮುದಾಯವು ತನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ತಾನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾವೆ, ತಾವು ಯಾರು ತಾವು ಏಕೆ, ಹೇಗಿದ್ದೆವೆ ಎಂಬುವುದನ್ನು ಆ ಜನ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಪುರಾಣಗಳು ತೋರಿಸುತ್ತಾವೆ.

ಕೀ ವರ್ಡ್: ಪುರಾಣ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚರಿತ್ರೆ, ಸೃಷ್ಟಿ ಪುರಾಣ, ಮೌಲ್ಯಾದರ್ಶ, ಕಥಾನಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೀರ

ಪಿಠೀಕೆ

ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವ ಜನಗಳು ಒಂದಲ್ಲೊಂದು ಬಗೆಯ ಪುರಾಣಗಳಿವು ಕಂಡು ಬರುವವು. ಪುರಾಣಗಳನ್ನು ಮನುಷ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶವೆಂದು ಕರೆಯಬಹುದು. ಆದರೆ ಪುರಾಣಗಳ ಸ್ವರೂಪ, ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಪುರಾಣಗಳಿಗೂ ಸರಿಹೊಂದಂತೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದೆ ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಜಗತ್ತಿನ ಬಹುಪಾಲು ಜನರು ಈಗಲೂ ಪುರಾಣಗಳನ್ನು ನಂಬುತ್ತಾರೆ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳ ಪುರಾಣಗಳನ್ನು ಒಂದಡೆ ಕಲೆ ಹಾಕಿ ಅವುಗಳನ್ನು ತೌಲನಿಕವಾಗಿ ಆಭ್ಯಾಸಿಸುವ ತನಿಕ ಒಂದು ನಿಶ್ಚಿತ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲಾ, ಆದರೆ ಒಂದಂತು ಸತ್ಯ, ಆದರೆ ಯಾವುದೆ ಒಂದು ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಪುರಾಣಗಳು ಆಯಾ ಜನಸಮುದಾಯವು ತನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ತಾನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾವೆ, ತಾವು ಯಾರು ತಾವು ಏಕೆ, ಹೇಗಿದ್ದೆವೆ ಎಂಬುವುದನ್ನು ಆ ಜನ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಪುರಾಣಗಳು ತೋರಿಸುತ್ತಾವೆ.

ಮಾನವನು ಯಾವಾಗ ತನ್ನ ಸುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಜರುಗುವ ಘಟಾನಾವಳಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕವಾಗಿ ನೋಡತೋಡಗಿದನೊ ಅದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಈ ಸೃಷ್ಠಿಯ ಹಿಂದಿನ ಕಾಣದ ಕೈ ಬಗ್ಗೆಯ ಯೋಚನೆ ಮೂಡಿದಂತಿದೆ, ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ತನ್ನ ಕೈಯನ್ನೆ ಅವನು ದೇವರ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ತಾನು ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಅದರ ಮುಖೇನ ಎತ್ತರವನ್ನು ಕಂಡುಕೋಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ ಫಲವಾಗಿಯೇ ಅನೇಕ ಧಾರ್ಮಿಕ

ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುವನು, ಈ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಚಾರಗಳೆ ಸರಣಿಯೇ ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ಪುರಾಣದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪಡೆದಿರಬಹುದಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಈ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಪುರಾಣ, ಐತಿಹ್ಯ ಮತ್ತು ಶಾಸನಗಳು ಮುಖೇನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬಗೆಯ ಒತ್ತಾಸೆಯಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು, ಮಾನವನ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾದ ಮೊದಮೋದಲಿನ ವಿಚಾರಗಳೆ ಪುರಾಣ, ಕಥೆಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ, ಗಿಡಾ, ಮರ, ಬೆಟ್ಟ-ಗುಡ್ಡ ನದಿ, ಕಾಲುವೆ, ಕಲ್ಲು ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪುರಾಣಗಳಿಗೆ ದಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಮನುಷ್ಯ ಹೇಗೆ ಸೃಷ್ಠಿಸಿಕೊಂಡವು ಎನ್ನುವುದೆ ಆದಿಮಾನವನಿಗೆ, ಕಾಡಿರಬಹುದಾದ ಮುಖ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿತ್ತು ಆತ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೆ ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೂಡಿಸಿ, ಕಳೆದು ಫಲಿತಾಂಶಗಳಿಂದಾಗಿಯೆ ಸೃಷ್ಠಿ ಪುರಾಣದ ನಂತರ ನಂಬಿಕೆಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಾರಣವಾಗಿವೆ

ಇಲ್ಲಿ ಪುರಾಣಗಳು ಜನಪದರ ನಂಬಿಕೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಪುರಾಣಗಳು ನಿನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡವುಗಳಲ್ಲಿ ಅವು ಹಿಂದೆ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆದ ನಿಜವಾದ ಘಟನೆಯೆ ನಿರೋಪಕಗಳಾಗಿವೆ ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ಈ ಘಟನೆಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬಂದವು. ಯಾವುದೇ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಇವುಗಳಿಗೆ ಧರ್ಮಿಕ ವೇಷವನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿದರು ತತ್ತಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಹುಟ್ಟಿತು, ಕಾಲಚಕ್ರ ಉರುಳಿದಂತೆ ಧೈವಾಂಶ ಸಂಭೂತರಾದಂತಹ ಜನರ ಬದುಕಿನ ಸಂವಿಧಾನದಂತೆ ಪುರಾಣಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾ ತೊಡಗಿದವು, ಅನೇಕ ವಿದ್ವಾಂಸರು, ಸಂಶೋಧಕರು ತಾವು ಕಂಡುಕೊಂಡಂತಹ ದೃಶ್ಯಗಳೆಂದರೆ, ಪುರಾಣಗಳು, ನಂಬಿಕೆ ಬರದ ಶಾಸನವನ್ನೆ ಪುರಾಣವೆಂತಲೂ ತಿಳಿದಿರುವರು. ಒಮದು ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸಮಾಜದಿಂದ ಅಥವಾ ಸಮಾಜದಿಂದ ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆದು ನಂಬಿಕೆಯೊಂದು ಸರ್ವಕಾಲಿಕ ಸತ್ಯೆ ಎನ್ನುವ ರೂಪವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ, ಅಂತಹ ನಂಬಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪುರಾಣಗಳು ಶಾಸನಭದ್ದವಾದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮುದ್ರೆಯನ್ನುತ್ತದೆ.

ಮಾನವನ ನಂಬಿಕೆ ಶ್ರದ್ದೆ ನಡತೆ ಮೌಲ್ಯಾದರ್ಶಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಅವನ ಆತ್ಮವನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸುವ ಗುಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಈ ಬಗೆಯ ಮತಾಚರಣೆಗಳ ಮಧ್ಯಂತರ ಜಗತ್ತೊಂದನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತವೆ, ಇಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಂತರ ಜಗತ್ತು ಯಾವುವು ಎಂದರೆ ಭೂತಾರಾಧನೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭೂತಕಟ್ಟಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಆ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಭೂತಕಟ್ಟಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ಜನರು ತಮ್ಮ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಭೂತಕಟ್ಟಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಆಕಾಶದಡೆಗೆ ಮುಖಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಏನೋ ವರ ಪಡೆದಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾ ನಂತರ ಜನರಡೆ ತಿರುಗಿ ಯಾವುದೊ ಒಂದು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತಾನೆ, ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆತನೆ ಜನರ ಪಾಲಿಗೆ ವಿಶೀಷ್ಠ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ ಇದನ್ನೆ ಜನರು ಪೌರಾಣಿಕವಾಗಿ(ಪುರಾಣ)ಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಮನುಷ್ಯನು ಮಾನಸಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಹಂತವನ್ನು ಸೂಚಿಸು ಕಥಾನಕಗಳಿಗೆ ಪುರಾಣಗಳೆನ್ನಬಹುದು.

ಪುರಾಣಕ್ಕೆಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿಸ್ಮೃತಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಸ್ಮೃತಿ ಎಂದರೆ ನೆನಪು ಅಂದರೆ ಗತಿಸಿದ ಘಟನಾವಳಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ಬಗೆಯ ಮೌಖಿಕವಾಗಿ ಕಥಾನಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡುವುದು ಎನ್ನಬಹುದಾ ಸಂಗತಿ. ಈ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಪುರಾಣಗಳು ಬೇಳೆದು ಬಂದಿರಬಹುದಾದ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಲಯಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಮಹತ್ವವು ಕೂಡಾ ಪುರಾಣಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಎಯಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.

ಪುರಾಣ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಪುರಾಣವು 'ಪರಾ' ದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದು ಪುರಾ' ಎಂದರೆ ಹಳೆಯದು ಎಂತಲೂ ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ, ಭಾರತೀಯರ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ಪುರಾಣ ಎನ್ನುವುದು

ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೀರರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕಥೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಸ್ವಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮೂಲಕ ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೀರನಾಗುತ್ತಾನೆ ಸೃಷ್ಠಿಯ ಉಗಮ ಅದರ ಹಿಂದಿನ ಲಯ ಮಾನವ ಜನಾಂಗದ ಮೂಲ ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಥೆಗಳೆ ಪುರಾಣಗಳ ರೂಪಗಳಾಗಿವೆ,

ಭಾರತೀಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಚಾರಗಳು ಹೆಚ್ಚು-ಹೆಚ್ಚು ಗಟ್ಟಿಗೋಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋದಾಗ ಮತ-ಧರ್ಮದ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಪ್ರಸಾರಗೋಳಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಕಥಾನಕಗಳೆ ಪುರಾಣಗಳಾಗಿ ಪರಂಪರಾಗತವಾಗಿ ಬೇಳೆದು ಬಂದಂತಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಒಂದು ಜನಾಂಗವು ತನ್ನ ಅಸ್ಮಿತೆಗೆ ಆಧಾರಗಳೆಂದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಪೌರಾಣಿಕವಾದಂತಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿಸುವಾಗ ಪುರಾಣಗಳು ರೂಪಗೊಳ್ಳುತ್ತಾವೆ.

ಪುರಾಣಗಳನ್ನು ಜನಪದ ಮತ್ತು ಲಿಖಿತ ಪುರಾಣಗಳೆಂದು ವರ್ಗಿಕರಿಸಲಾಗಿದೆ ಯಾಕೆಂದರೆ ವಸ್ತುವಿನ ನಿರೂಪಣೆಯ ದೃಷ್ಠಿಯಿಂದ ಈ ಎರಡರಲ್ಲಿ ವ್ಯೆತ್ಯಾಸ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ, ಇದನ್ನು ಹಲವಾರು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಕಂಡುಕೊಂಡಂತಹ ವಿಷಯಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಪುರಾಣಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ, ಐತಿಹಾಸಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ಭೌಗೋಳಿಕ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ ಪುರಾಣಗಳು ಪುರಾತನ ಕಾಲದಿಂದ ಸಾಗಿಬಂದಿರುವ ಸೃಷ್ಠೀಯ ವಿವರಣೆ ಸಾಂಕೇತಿಕ ಕಟ್ಟು ಕಥೆ ರೂಪಕ ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಮತ, ಸಮಾಜ ನಿಯಮ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಲೋಕಪ್ರೀಯ ನಿರೂಪಣೆಗಳಾಗಬೇಕೆಂಬ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದವು.

ಪುರಾಣವು ಭಾರತೀಯರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಸನಾತನ ವೈದೀಕಿಯ ಧರ್ಮವು ಆಳವಾಗಿ ಬೇರುಬಿಟ್ಟಿತು ಆದರೆ ಬರುಬರುತ್ತಾ ಧರ್ಮಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಜನರ ಅದರ ಪೂರಕವಾದ ಪ್ರಾವೃತಿ ಕುಂಟಿತವಾಗತೊಡಗಿತು, ದೈನಂದಿನ ವೈದೀಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಮೆಯುಂಟಾಗಬೇಕಾದರು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಸುಖ, ಸಂತೋಷ ಶಾಂತಿಗಳಿಗೂ ನೆಲಿಸಬೇಕಾದರು ಅನನ್ಯ ಭಾವ ಅವರವರ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಶರಣು ಹೋಗುವುದು ಏಕೈಕ ಉಪಾಯವೆಂಬ ಭಾವನೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಜಾರಿತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿ ಉಳಿದಿವೆ.

ಹಂಪೆಯ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಪುರಾಣ ಹಾಗೂ ಐತಿಹ್ಯಗಳು ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿವೆ, ಇಲ್ಲಿ ಐತಿಹ್ಯ ಮತ್ತು ಪುರಾಣಕ್ಕೂ ಇರುವ ಮೊರೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಕಷ್ಟಕರ ಸಂಗತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಇವು ಎರಡರ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವು ಸಮಸ್ಯಾತ್ಮಕವಾದುದು, ಪುರಾಣ ಕಥೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಪಾತ್ರಗಳ ದೇವತೆಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿ ಶಕ್ತಿಗಳ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಂದ ಐತಿಹ್ಯಗಳು ಪ್ರಾಚೀನ ವೀರರನ್ನ ಕುರಿತವು ಈ ವೀರರ ಕಥೆಯೆ ಆಗಾಗ ಪೌರಾಣಿಕ ಹಾಗೂ ಭ್ರಾಮಿಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಪ್ರಮುಖ ಸಂಗತಿಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಂಶದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುವುದುನ್ನು ತಿರ್ಮಾನಿಸಲು ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಅದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು ಆದರೆ ಐತಿಹ್ಯಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ವಾಸ್ತವಿಕ ಅಥವಾ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಸತ್ಯದ ಆಧಾರಗಳ ಮೇಲೆ ರೂಪಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುವುದು ಮರೆಯಬಾರದು, ಪುರಾಣ ಐತಿಹ್ಯಗಳು ಒಂದೆ ನಾಣ್ಯದ ಎರಡು ಮುಖಗಳಾಗಿ ಮತ್ತು ಇವೆರಡಕ್ಕೂ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.

ಐತಿಹ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಪುರಾಣದ ಸಂಬಂಧ ಅನನ್ಯವಾಗಿ ಜರುಗಿದ ಘಟನೆಗಳ ಕಥಾನಕ ನಿರೂಪಣೆಯ ಐತಿಹ್ಯ ಹಳೆಯದಾದ ಬಹುಪ್ರಾಚೀನದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ ಎನ್ನಲಾದ ನಿರೂಪಣೆಯು ಪುರಾಣವೆಂತಲೂ ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ, ಐತಿಹ್ಯವು ವಾಸ್ತವ ಘಟನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಪುರಾಣವು ಲೌಕೀಕ ಹಾಗೂ ಅಲೌಕೀಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾ ಐತಿಹ್ಯೆಕಿಂತ ಪಾವಿತ್ರ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ

ಯಾವುದೆ ಒಂದು ಸ್ಥಳ ಒಂದು ಘಟನೆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಗಗೆ ಐತಿಹ್ಯ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡ ನಂತರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ಸ್ಥಳ ಆ ಘಟನೆ ಹಾಗೂ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಪೂಜ್ಯಭಾವನೆಗಳಿಂದಹುಟ್ಟಿಕೊಂಣಡರೆ ಅದು ಪುರಾಣದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಹಂಪಿಗೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಪಂಪಾ, ವೀರುಪಾಕ್ಷರ ವಾಸಸ್ಥಾನವೆಂಬ ಹೇಳಿಕೆ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಪಂಪಾದೇವಿ ಶಿವನನ್ನು ಕುರಿತು ತಪಸ್ಸು ಕೈಗೊಂಡು ಲಗ್ನಳಾದಳೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ, ಸ್ಥಳ ಪುರಾಣಗಳು ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಹಾಗೂ ಆ ಪ್ರದೇಶದೊಂದಿಗೆ ದೇವತೆಗಳು ಹೊಂದಿರುವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ. ಸ್ಥಳ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ನದಿ, ಬೆಟ್ಟ, ಗುಡ್ಡ, ಮರ, ದೇವಾಲಯ ಹಾಗೂ ಶಿಲ್ಪಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಸಾಂಸ್ಕೃತ ಪುರಾಣಗಳಾಗಿ ಮತ್ತು ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದಾದ ಸ್ಕಂದ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿಪಂಪಾ ಮಾತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಸ್ಕಂದ ಪುರಾಣಾಂತರಗತ ಹೇಮಕೂಟ ಖಂಡಾತ್ಮಕ ಸಪ್ತರ್ಷರ ಪ್ರಕಾಶಕೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಲಾದ ಪುರಾಣಗಳಾಗಿವೆ, ಬ್ರಹ್ಮನ ಮಗಳಾದ ಪಂಪಾದೇವಿಯು ಶಿವನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಲು ಹೇಮುಕೂಟ ಎತ್ತರಕ್ಕಿರುವ ಅರ್ಧಕೋಶ ದೂರದಲ್ಲಿ ವಿಪ್ರಕೂಟ ಎಂಬ ಪರ್ವತದ ಬಳಿಯ ಸರೋವರ (ಪಂಪಾ ಸರೋವರ)ದಡದಲ್ಲಿ ಉಗ್ರವಾದ ತಪಸ್ಸನ್ನಾಚರಿಸುತ್ತಾಳೆ ಅವಳ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿದ ಶಿವನು ಪ್ರತ್ಯೆಕ್ಷನಾಗುತ್ತಾನೆ ಅವಳ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ಹೇಮುಕೂಟದಲ್ಲಿ ವಿವಾಹವಾಗಿ ವಿರುಪಾಕ್ಷನಾಗಿದ್ದವನು ಪಂಪಾಪತಿ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪಂಪಾಕ್ಷೇತ್ರವೆಂದು ಕರೆದರು

ಹಂಪೆ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲು ದೇವಾಲಯಗಳಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಶ್ರೀಪಂಪಾಮಹಾತ್ಮೆ, ಮತಂಗರಿ, ಮಾಲ್ಯವಂತಗಿರಿ, ಋಷಮುಖ, ಕಿಸ್ಕಿಂದ, ಹೇಮುಕೂಟ, ವಿಪ್ರಕೂಟ, ಗಂಧರ್ವಗಿರಿ, ಜಂಭುನಾಥಗಿರಿ, ಸೋಮಪರ್ವತ, ಮಾಣಿಭದ್ರೇಶ್ವರ ಪರ್ವತ ಮುಂತಾದ ಗಿರಿಗಳೆನಿಸಿವೆ ಮತ್ತು ಗುಡ್ಡದ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ತುಂಗಭದ್ರನದಿ ಹಾಗೂ ಸ್ತ್ರೀ ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ ಹುಲಿಗೇಮ್ಮ ದೇವತೆ, ಹೊಸರಮ್ಮಾ ದೇವತೆ ಪಟ್ಟಣದ ಯಲ್ಲಮ್ಮ ದುರ್ಗಾದೇವತೆ, ಗಾಳೇಮ್ಮಾ ದೇವತೆ ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ದೇವತೆಗಳ ಬಗೆಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಆಚರಣೆಗಳು ಅವರುಗಳ ಕಾಲಮಾನ ತಕ್ಕಂತೆ ಆಚರಣೆಗಳಿಗೊಳಪಡಿಸುವ ಹಾಗೂ ದೇವತೆಗಳ ಪುರಾಣಗಳನ್ನು ಇವರ ಬಗೆಯ ಹಲವಾರು ಐತಿಹ್ಯ, ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಾಗಿತ್ತು.

ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮೂರುವರೆ ಕೋಟಿ ತಿರ್ಥಗಳುಂಟು ಖಾಸಗೆ ಗಂಗೆ ಮಾನವ ನೆನಸಿದ ತುಂಗಾಭದ್ರಾ ಎಂಬ ಪುಣ್ಯನದಿಯು ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗೂ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಋಷಿಗಳ ದೀವ್ಯಾಶ್ರಮಗಳು ವಿರಾಜಿಸುತ್ತವೆ. ಇದು ಶಂಭುವಿನ ತಪೋಭೂಮಿಯು ಪಂಪಾಪತಿ, ಕಿನ್ನೂರೇಶ್ವರ, ಜಾಂಭುವಂತೇಶ್ವರ ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಶ್ರೇಷ್ಠ ತಿರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಕಲ್ಯಾಣ ತೀರ್ಥ ಎನ್ನಬುದಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಹಂಪಿ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದರ ದೇವತೆಗಳ ನಡುವೆ ನಡೆದ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪವೀತ್ರವಾದ ಇತಿಹಾಸವೊಂದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ, ಶಿವನು ಇಡಿ ಹಂಪೆಯ ಸುತ್ತಲು ಆತನ ಸಹದೃಶ್ಯದ ಕಥೆ, ಘಟನೆಗಳು ವಿಶೀಷ್ಠವಾಗಿ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಇವು ಕಂಡುಬರುವುವು ಗುಡಿಓಬಳಾಪುರಕ್ಕೆ ಸಮಿಪದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದ ಗುಡ್ಡವಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ಬಂಡೆಯಾಶ್ರಯಗಳ ಕಂಡುಬಂದು ಶಿವನು ಇಲ್ಲಿ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಹೋದಾಗ ನಂದಿಯ ವಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಧರ್ಮದ ಗುಡ್ಡಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಚನ್ನಬಸವೇಶ್ವರ ಗುಡಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.

ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹಂಪಿಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಧೈವಗಳು ದೇವತೆಗಳು ರಾಮಾಯಣ ಮತ್ತು ಮಹಾಭಾರತದಂತಹ ಘಟನೆಯುಳ್ಳ ಸಹದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ಕಂಡುಬರುವುದಾದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಇಲ್ಲಿ ಪಾಂಡವರು ತಮ್ಮ ಅಜ್ಞಾತ ವನವಾಸ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದ ಗುಡ್ಡದಲ್ಲಿ ತಂಗಿದರೆಂದು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ

ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿತ್ತು. ಇವರ ವನವಾಸದ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಗೌಳಿಯರ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳೊಬ್ಬಳು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದಂತೆಹಾಲು ಕೊಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅವಳನ್ನು ಕಲ್ಲಾದಳೆಂಬ ಸಹದೃಶ್ಯ ಕಾಣಬಹುದು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಹಾಲಮ್ಮನ ಗುಡಿಯೊಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಗೊಂಡಿರುವ ದೃಶ್ಯಗಳುಂಟು. ಹಾಗೇಯೆ ಹಂಪೆ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ದೇವತೆಗಳ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತುಂಗಭದ್ರನದಿಯ ಅಕ್ಕ-ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಹೊಸರಮ್ಮಾ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಕಂಡು ವ್ಯಾಸಮಹರ್ಷಿ ಋಷಿಗಳು ಈ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಬಲಿಕೊಡುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಇವರ ಕನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮವು ಹೊಸರಮ್ಮಾ ದೇವತೆಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಲಾಗಿದೆ, ವ್ಯಾಸ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಪುನಃ ಬಂದು ದೇವತೆಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದರು ನಂತರ ಮರೆಮ್ಮನಹಳ್ಳಿಯ ಹೊಬಳಿಯ ಗೊಲ್ಲರಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಕಮ್ಮಾರರು ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ ಸುತ್ತಿಗೆಯಿಂದ ಬಡಿತಿದ್ದಾಗ ಕಾಳಿಕಾದೇವಿಯ ಮೂರ್ತಿಯು ಉದ್ಭವಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿದು ಅದರಿಂದಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಳಮ್ಮಾ ದೇವಾಲಯ ನಿರ್ಮಿತವಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿತ್ತು.

ಹಂಪಿಯ ಪುರಾಣಗಳ ಬಗೆಯ ಹಲವಾರು ವಿಧನಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವವು ಒಂದೊಂದು ದೇವರುಗಳ ಬಗೆಯ ಪುರಾಣಗಲು ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ ತಿಮ್ಮಲಾಪುರವನ್ನು ವಿರುಪಾಕ್ಷನ ಹೆಂಡತಿಯಾದ ಹಂಪಮ್ಮನ ತವರು ಮನೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿ ಕಂಪ್ಲಿ ಹೊಬಳಿಯ ಹಂಪಾದೇವನಳ್ಳಿ ಪಂಪಾಪತಿ (ವಿರುಪಾಕ್ಷ) ಮೂಲ ಸ್ಥಾನವಾಗಿತ್ತೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ರಾಮನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಮ-ಲಕ್ಷ್ಮಣರು ಕಿಷ್ಕಿಂದಿ, ಋಷ್ಯಾಮುಖಾದ್ರಿಯಿಂದ ಈ ಗ್ರಾಮಗಳ ಮೂಲಕ ಆಯ್ದು ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕಿರುವ, ರಾಮನಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ ತಂಗಿದ್ದರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ವೆಂಕಟಾಪುರ, ಭೂದಿದಿಬ್ಬವನ್ನು ವಾಲೀಕಾಷ್ಠ ಅಥವಾ ವಾಲೀದಿಬ್ಬವೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ ಇಲ್ಲಿ ವಾಲೀ ಸುಗ್ರೀವರ ಕಾಳಗ ನಡೆದ ಜಾಗವೆಂದು, ರಾಮನು ವಾಲೀಯನ್ನು ಕೊಂದ ಸ್ಥಳವೆಂದು ಮತ್ತು ವಾಲೀಯನ್ನು ಸುಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಬೂದಿ ಗುಡ್ಡ ನಿರ್ಮಾಣವಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ಹಂಪಿಯಲ್ಲಿ ಪುರಂದರದಾಸರ ಮಂಟಪವೊಂದನ್ನು ತುಂಗಾಭದ್ರ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಪುರಾಣಗಳು ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರಾಚೀನತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಆಕರಗಳಾಗಿದ್ದವು, ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಮನ ಅಪೇಕ್ಷೆಮೇರೆಗೆ ಸುಗ್ರೀವನು ಸೀತಾದೇವಿಯನ್ನು ಹುಡಿಕಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ತನ್ನ ಸೈನ್ಯಯನ್ನು ವಿವಿಧ ದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವನು ದಕ್ಷಿಣ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ತೆರಳಿದ್ದ ನೀಲ ಹನುಮಂತ ಅಂಗದ ಮುಂತಾದವರನ್ನು ಕುರಿತು ದಕ್ಷಿಣದ ವಿವಿಧ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸೀತಾದೇವಿಯನ್ನು ಹುಡುಕಿಸುವುದರ ಬಗೆಯ ಹಲವಾರು ರೀತಿಯ ಪುರಾಣಗಳಾಗಿ ಉಳಿದಿರುವವು ಹಾಗೂ ಶ್ರೀರಾಮನು ಸೀತೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣರೊಂದಿಗೆ ಪಂಚವಟಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾ ಲಂಕಾಸುರನಾದ ರಾವಣನು ಮೊಸದಿಂದ ಸೀತೆಯನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿದನು ಅವಳನ್ನು ಆಕಾಶ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಒಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಜಟಾಯುವೆಂಬ ಪಕ್ಷರಾಜನು ಅವನನ್ನು ಅಡ್ಡಗಟ್ಟಿಸಿದನು ರಾವಣ ಜಟಾಯುವಿನ ರೆಕ್ಕೆ-ಪುಕ್ಕಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಬಿಡಲು ಆ ಪಕ್ಷಿರಾಜನು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದನು ಮುಂದೆ ರಾಮ-ಲಕ್ಷ್ಮಣರು ಸೀತೆಯನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಜಟಾಯುವಿದ್ದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದರು ಪಕ್ಷಿರಾಜನು ಅವರಿಗೆ ನಡೆದ ಸಂಗತಿಯನ್ನುತಿಳಿಸಿ ಪ್ರಾಣಬಿಟ್ಟನು ಜಟಾಯು ರಾವಣನೊಡನೆ ಹೊರಾಡಿದ ಸ್ಥಳ ಜಟಂಗಿರಾಮೇಶ್ವರ ಇದು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬ್ರಹ್ಮಗಿರಿಯ ಬಳಿ ಇದೆ ಎಂದು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ನಂಬಿಕೆ, ನಂತರ ರಾಮ-ಲಕ್ಷ್ಮಣರು ಜಟಾಯುವಿಗೆ ಅಂತ್ಯಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕಿಷ್ಕಿಂದೆಗೆ ಬಂದರು ಇಲ್ಲಿಂದ ಕಿಷ್ಕಿಂದೆಖಾಂಡ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತೆಂದು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ನಂಬಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು ಕಿಷ್ಕಿಂದಖಾಂಡದ ಪೂರ್ಣಕಥೆಯು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಗೊಂಡಿತು ರಾಮ-ಲಕ್ಷ್ಮಣರ ಮೊದಲಿಗೆ ಪಂಪಾಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರಬುದೆಂಬ ಪ್ರಮುಖ ಸಂಗತಿಯಾಗಿತ್ತು.

ಹಂಪಿಯ ನೆಲೆಯ ಪಂಪಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮತಾಂಗ ಮುನಿಗಳ ಆಶ್ರಮ ಇದ್ದಿತು ಅದು ಪಂಪಾ ಸರೋವರದ ಪಶ್ಚಿಮ ತೀರದಲ್ಲಿತ್ತೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿತು ಮುಂದೆ ಶ್ರೀ ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣರು ಪಂಪಾ ಸರೋವರವನ್ನು ಕಂಡರು ಹಾಗೂ ರಾಮಾಯಣದ ಅರಣ್ಯಖಂಡ ಮತ್ತು ಕಿಷ್ಕಿಂದಖಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಪಾಸರೋವರದ ಮನೋಹರಾವರಣೆಯನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ನದಿಯು ಪಂಪಾಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ತುಂಗಭದ್ರ ನದಿಯನ್ನು ಸೇರುತ್ತದೆ.

ಹಂಪಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪುರಾಣಗಳು ವಿಶೀಷ್ಯವಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯಕವಾದ ಫಲ್ಲಟಗಳಾಗಿವೆ. ವರಾಹ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಗೋಕರ್ಣದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಶೀಷ್ಯವಾದ ಕಥೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ, ಇಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಜಿಂಕೆಯ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿ ಶೆಶಾತ್ಮಕ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ರೀತಿಯ ದೃಶ್ಯಗಳು ಕಂಡುಬರುವವು ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು, ಇಂದ್ರ ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳು ಶಿವನನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಆ ಪರ್ವತಕ್ಕೆ ಬಂದರು ಜಿಂಕೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿದ್ದ ಶಿವನನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಯತ್ನಿಸಿದರು ಜಿಂಕೆಯು ಅವರಿಗೆ ಸಿಗದೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊಯ್ತು ಆದರೆ ಕೊನೆಗೆ ಅದರ ಕೊಂಬು ಮಾತ್ರ ಮೂರು ಚೂರಾಗಿ ಮುರಿದು ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು ಮತ್ತು ಇಂದ್ರನ ಕೈಗೆ ಒಂದೊಂದು ಚೂರು ಸಿಕ್ಕಿತು ಮೂವರು ಶಿವನನ್ನು ಜ್ಞಾನಿಸುತ್ತಾ ತಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದ ಕೊಂಬಿನ ಚೂರುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೇರೆ-ಬೇರೆ ದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಹೊದರು. ಕುಂಬೆಯವನು ಚೂರುಗಳನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮನು ಉತ್ತರ ಗೋಕರ್ಣದಲ್ಲಯೊ, ವಿಷ್ಣುವು ಶ್ರೀಗೆಶ್ವರದಲ್ಲಿಯೊ, ಇಂದ್ರನು ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿಯೊ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು, ಆದರೆ ಲಂಕೆಯ ಅರಸನಾದ ರಾವಣನು ಉತ್ತರ ಗೋಕರ್ಣದಲ್ಲಿ ಶಿವನನ್ನು ಕುರಿತು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಮೂರು ಲೋಕಗಳನ್ನು ಜಯಸಿರುವನು ಆನಂತರ ಅವನು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಇಂದ್ರನನ್ನು ಸೊಲಿಸಿದನು ಇಂದ್ರನು ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ್ದ ಜಿಂಕೆಯ ಕೊಂಬುವಿನ ಚೂರನ್ನು ಕಿತ್ತು ತಂದು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿರುವಾಗ ಅದನ್ನು ಪಶ್ಚಿಮ ಸಮುದ್ರತೀರದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆಯನ್ನು ಆಚರಿಸಿದನು ಆಗ ಅದು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನಾಟಿಕೊಂಡಿತು ರಾವಣನು ಎಷ್ಟೊ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರು ಅದನ್ನು ಕಿಳಲು ಆಗಲಿಲ್ಲಾ ಹತಾಶಯನಾಗಿ ಲಂಕೆಗೆ ಹಿಣದಿರುಗಿದನು, ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ರೀತಿಯ ಕೋನೆಗೆ ಶೃಂಗವು ಗೋಕರ್ಣದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಯಾಯಿತು.

ಗೋಕರ್ಣದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕಥೆ ರಾವಣನ ತಾಯಿಯಾದ ಕೈಕಸಿಯು ಪ್ರತಿದಿನ ಶವಲಿಂಗ ಒಂದನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು ಒಮದು ದಿನ ಆ ಲಿಂಗವು ಸಮುದ್ರದ ಅಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಚ್ಚಿ ಹೊಗಲು ಅವಳು ತುಂಬಾ ದುಃಖಿತಳಾದಳು ಆಗ ರಾವಣನು ಅಮ್ಮಾ ದುಃಖಿಸಬೇಡಾ ನಾನು ಪರಮೇಶ್ವರನ ಆತ್ಮಲಿಂಗವನ್ನೆ ತರುವೆನು ಎಂದು ಪರ್ವತವೊಮದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಶಿವನನ್ನು ಕುರಿತು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದನು ಶಿವನು ಅವನ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಮಚ್ಚಿ ತನ್ನ ಆತ್ಮ ಲಿಂಗವನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದನು ಆತ್ಮಲಿಂಗವನ್ನು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೊ ಇಡಬೇಡಾ ನೀನು ಅದನನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಇಡುತ್ತಿಯೊ ಅಲ್ಲೆ ಅದು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನವಾಗುವುದು ಎಂದು ತಿಳಿಸುವುನು, ಆಗ ರಾವಣನು ಆತ್ಮಲಿಂಗವನ್ನು ವಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಶ್ರೀಲಂಕೆಗೆ ಹೋರಟನು

ರಾವಣನು ಆತ್ಮಲಿಂಗವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಹೆದರಿಕೆ ಆಯಿತು. ರಾವಣನು ಮೊದಲೆ ಬಲಿಷ್ಠ ಈ ಆತ್ಮಲಿಂಗವನ್ನು ಪಡೆದು ಇನ್ನೇನು ಮಾಡಿಬಿಡುವನೆಂದು ಗಾಬರಿಗೊಂಡರು ಅವರೆಲ್ಲರು ವಿಷ್ಣುವಿನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ರಾವಣನಿಂದ ಆತ್ಮಲಿಂಗವನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸುವ ಉಪಾಯವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟನು ರಾವಣನು ಆತ್ಮಲಿಂಗವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಲಂಕೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಗಣಪತಿಯು ಒಬ್ಬ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ ವೇಷವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಅವನನ್ನು ಸಂದಿಸಿದನು ಅಥವಾ ಬೆಟೆಯಾದನು ಆಗ ಜಿಂಕೆಯ ಸಮಯ ರಾವಣನು ಬ್ರಹ್ಮಾಚಾರ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಅಯ್ಯೊ ಈ ಆತ್ಮಲಿಂಗವನ್ನು ನಿನ್ನಬಳಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರ ನಾನು ಸಂಧ್ಯಾವಂಧನೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಬರುವೆನು, ಆದರೆ ಲಿಂಗವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಖಂಡಿತಾ ಕೆಳಗೆ ಇಡಬೇಡಾ ಎಂದನು ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ ಹಾಗೆ ಆಗಲಿ ಆದರೆ ನೀನು ಮೂರು ಘಳಿಗೆಯೊಳಗೆ ಹಿಂದಿರಗಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಲಿಂಗವನ್ನು ನೆಲದಮೇಲೆ ಇಟ್ಟುಬಿಡುವೆ ಎಂದನು. ರಾವಣನು ಆತ್ಮಲಿಂಗವನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆಗೆ ಹೋದನು ಆಗ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟನು ರಾವಣನು ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರು ಆತ್ಮಲಿಂಗವನ್ನು

ಮೇಲೆತ್ತಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲಾ ಮಹಾ ಬಲಶಾಲಿಯಾದ ರಾವಣನಿಗೆ ಆ ಲಿಂಗವನ್ನು ಕದಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲವಾದುದ್ದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಕೊನೆಗೆ ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ಎಂದು ಹೆಸರು ಬಂದಿತು, ರಾವಣನು ದುಃಖ ಮತ್ತು ಕೊಪದಿಂದ ಆತ್ಮಲಿಂಗವನ್ನು ಸುತ್ತಿ ತಂದಿದ್ದ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಹರಿದು ನಾಲ್ಕು ಭಾಗ ಮಾಡಿ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಬಿಸಾಡಿದನು ನಂತರ ರಾವಣನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನು ಕ್ರೂರವಾದ ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ಪಡೆದ ಆ ಲಿಂಗವನ್ನು ಗಣಪತಿಯು ಗೋಕರ್ಣದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದನು ಇಮತಹ ಘಟನಾಳಿಗಳಿಂದ ಪುರಾಣಗಳಿಗೆ ಪ್ರಭಲವಾದ ಮೌಲ್ಯ ಸಿಗುವುದು.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿರುವ ಸಹದೃಶ್ಯಗಳಿಂದ ಅಥವಾ ಪುರಾಣಗಳ ಆಶ್ರುತೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳ ಪುರಾಣಗಳು ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದಿರುವವು ಪುರಾಣಗಳಿಂದ ಇಡಿ ಕಥೆ, ಘಟನೆಗಳು ಧಾರ್ಮಿಕ ಬೆಳವಂಇಗೆಗೆ ರೂಪಕವಾಗಿ ನಿಂತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುವುದು ಇದರ ನೆಲೆಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ದ್ಯನಂದಿನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಆಚರಣೆ ವಿಚಾರ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳು ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿರುವವು. ಮಾನವನಿಗೆ ಹಬ್ಬ-ಹರಿದಿನಗಳು ಧಾರ್ಮಿಕತೆಯ ರೂಪಗಳು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾದ ಸಂಗತಿಗಳಾಗಿದ್ದವು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಬದುಕುವುದಕ್ಕೆ ಆಚಾರ-ವಿಚಾರವ ಆಚರಣೆ ಪುರಾಣಗಳ ಈ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಉಳಿದಿರುವವು ಪುರಾಣಗಳು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಬದುಕನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದಾಗಿದೆ, ಸಂದೇಹ, ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೊಗಲಾಡಿಸಲು ಇವುಗಳಿಗೆ ಮಹತ್ವದ ಸ್ಥಾನ ಸಿಗುವುದು.

ಹಂಪಿ ಪರಿಸರದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಬೆಟ್ಟ-ಗುಡ್ಡ ಹಬ್ಬ-ಹರಿದಿನಗಳ, ಜಾತ್ರೆ ಇವುಗಳು ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಚಾರಿತ್ರಿಕವಾದ ಐತಿಹ್ಯಗಳಾಗಿ ಉಳಿದು ಸ್ತ್ರೀ ಧೈವ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೌಖಿಕವಾಗಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಮನಸ್ಥಿತಿ ಆರೋಗ್ಯದ ಮನಸ್ಥಿತಿ ಧಾರ್ಮಿಕತೆ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಜನರ ಮನದಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಕೂಡಾ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಹಂಪೆ ಪರಿಸದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಆಕಾರ ಗ್ರಂಥಗಳು

[1]. ಮ್ಯೆ.ನ ನಾಗರಾಜ. ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ ನೃಪತುಂಗ ರಸ್ತೆ ಬೆಂಗಳೂರ. 1983

[2]. ನಾಯಕರ ಹುಲುಗಪ್ಪ. ಪುರಾಣ-ಐತಿಹ್ಯ, ಅನುಷಾ ಪ್ರಕಾಶನ ಕಮಲಾಪೂರ. 2017

Tumbe Group of International Journal
A Peer Reviewed Multidisciplinary Journal
ISSN: 2581-8511
Volume- 4
Issue-1
Jan-April: 2021

ಜನಪದ ವೈದ್ಯ ಪರಂಪರೆ

ಡಾ. ಸೋಮಣ್ಣ ಹೊಂಗಳ್ಳಿ
ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು,
ಎಸ್.ವಿ.ಪಿ. ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ,
ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಮಂಗಳ ಗಂಗೋತ್ರಿ, ಕೊಣಾಜೆ-574199.
ಮೊ.ಸೊ-9886165134. Email- krssomanna@gmail.com

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಆರೋಗ್ಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆದಿಮ ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜನಪದ ವೈದ್ಯ ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಜನಪದ ವೈದ್ಯಕ್ಕೆ ನಾಟಿ ಔಷಧಿ, ಹಸಿರು ಜೌಷಧಿ, ಹಳ್ಳಿ ಮದ್ದು, ಮನೆ ಮದ್ದು, ಗಂವಟಿ ಮದ್ದು, ನಾಡಮದ್ದು, ಹಿತ್ತಲ ಔಷಧ ಮುಂತಾದ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಜನಪದ ವೈದ್ಯದ ಪ್ರಾಚೀನತೆ ಬಗ್ಗೆ ನಿಖವಾದ ಕಾಲ ಘಟ್ಟವು ಇಂತಹದ್ದೇ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗುವುದು ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಜನಪದ ವೈದ್ಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು ಆಯುರ್ವೇದ ಔಷಧಗಳಿಗೆ ಮೂಲವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಆಯುರ್ವೇದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನುಕುರಿತು ಒಬ್ಬನೇ ಬರೆದು ಇಡಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ತಿದ್ದಿ, ಕಾಲಾನುಕ್ರಮದ ಜನಪದ ವೈದ್ಯದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳನ್ನು ಅನ್ವೇಷಣೆಯೊಂದಿಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ದಾಖಲಿಸಿಕೊಂಡು, ಆನಂತರ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ತಿದ್ದಿ ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಸೇರ್ಪಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಜನಪದರಲ್ಲಿದ್ದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ವಿಧಾನಗಳ ವಿವರಗಳೇ ಇಂದು ಆಯುರ್ವೇದವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿದ್ದ ಜ್ಞಾನವೇ ಇಂದು ಜನಪದ ಜ್ಞಾನವಾಗಿದೆ. ಜನಪದ ಜ್ಞಾನವು ಇಂದು ಮಾತಿನ ಮೂಲಕ ಪ್ರಸಾರವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಜನಪದ ವೈದ್ಯದ ಜ್ಞಾನವೂ ಪ್ರಸಾರವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಜನಪದ ವೈದ್ಯದ ಜ್ಞಾನ ಪ್ರಸಾರವಾದುದನ್ನು ಸುಶ್ರುತ ಸಂಹಿತಾ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೀ ವರ್ಡ್: ಆದಿಮ ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿ, ನಾಟಿ ಔಷಧಿ, ಹರ್ಬಲಿಸಂ, ಅಲೋಫಥಿಕ್ ಮೆಡಿಸಿನ್, ಕೋಳಿರೋಗ, ಪ್ರಾಣಿ ವೈದ್ಯರ

ಜನಪದ ವೈದ್ಯದ ಪ್ರಾಚೀನತೆ:

ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಆರೋಗ್ಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆದಿಮ ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜನಪದ ವೈದ್ಯ ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಜನಪದ ವೈದ್ಯಕ್ಕೆ ನಾಟಿ ಔಷಧಿ, ಹಸಿರು ಜೌಷಧಿ, ಹಳ್ಳಿ ಮದ್ದು, ಮನೆ ಮದ್ದು, ಗಂವಟಿ ಮದ್ದು, ನಾಡಮದ್ದು, ಹಿತ್ತಲ ಔಷಧ ಮುಂತಾದ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಜನಪದ ವೈದ್ಯದ ಪ್ರಾಚೀನತೆ ಬಗ್ಗೆ ನಿಖವಾದ ಕಾಲ ಘಟ್ಟವು ಇಂತಹದ್ದೇ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗುವುದು ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಜನಪದ ವೈದ್ಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು ಆಯುರ್ವೇದ ಔಷಧಗಳಿಗೆ ಮೂಲವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಆಯುರ್ವೇದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನುಕುರಿತು ಒಬ್ಬನೇ ಬರೆದು ಇಡಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ತಿದ್ದಿ, ಕಾಲಾನುಕ್ರಮದ ಜನಪದ ವೈದ್'ಯದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳನ್ನು ಅನ್ವೇಷಣೆಯೊಂದಿಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ದಾಖಲಿಸಿಕೊಂಡು, ಆನಂತರ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ತಿದ್ದಿ ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಸೇರ್ಪಡೆ

ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಜನಪದರಲ್ಲಿದ್ದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ವಿಧಾನಗಳ ವಿವರಗಳೇ ಇಂದು ಆಯುರ್ವೇದವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿದ್ದ ಜ್ಞಾನವೇ ಇಂದು ಜನಪದ ಜ್ಞಾನವಾಗಿದೆ. ಜನಪದ ಜ್ಞಾನವು ಇಂದು ಮಾತಿನ ಮೂಲಕ ಪ್ರಸಾರವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಜನಪದ ವೈದ್ಯದ ಜ್ಞಾನವೂ ಪ್ರಸಾರವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಜನಪದ ವೈದ್ಯದ ಜ್ಞಾನ ಪ್ರಸಾರವಾದುದನ್ನು ಸುಶ್ರುತ ಸಂಹಿತಾ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಹಂ ಹಿ ಧನ್ವಂತರಿರಾದಿದೇವೋ ಜರಾರು ಜಾಮೃತ್ಯ ಹರೋಮರಾಣಾಮ್
ಶಲ್ಯಾಜಗ್ಯೆರ ಪರ್ಯೆರುಪೇತಂ ಪ್ರಾಪ್ತೋಸ್ಮಿಗಾಂ ಭೂಯ ಇಹೋಪದೇಷ್ಟುಮ್
(ಸುಶ್ರುತ ಸಂಹಿತಾ-ಪೂರ್ವಾರ್ಧ-ಶ್ಲೋಕ-8)

ಜಾನಪದ ವೈದ್ಯದ ಇತಿಹಾಸ ಮಾನವನ ಇತಿಹಾಸದಷ್ಟೇ ಪ್ರಾಚೀನವಾದದ್ದು. ಭಾರಧ್ವಾಜನಿಂದ ಧನ್ವಂತರಿಯು, ಧನ್ವಂತರಿಯಿಂದ ದಿವೋದಾಸನೂ, ದಿವೋದಾಸನಿಂದ ಬೃಹ್ಮದತ್ತನೂ ಒಬ್ಬರಿಂದ ಒಬ್ಬರು ಆಯುರ್ವೇದ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ತಿಳಿದರು. ಹಾಗೂ ದನ ಕಾಯುವವರು, ತಪಸ್ವಿಗಳು, ಬೇಡರು, ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುವ ಇತರರಿಗೆ ವೈದ್ಯ ತಿಳಿದಿದೆ. ಇವರನ್ನು ಮೂಲಾಹಾರಿಗಳು ಅಥವಾ ಭೇಷಜ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಭೇಷಜ ಅಥವಾ ಭಿಷಜ ಎಂದರೆ ವೈದ್ಯ ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಇಂಥವರಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಗಳು ಆಯುರ್ವೇದ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿವೆ. ಜನಪದ ವೈದ್ಯದ ಪ್ರಾಚೀನತೆ ಕ್ರಿ.ಪೂ. 2500 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಬಂದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇವು ತಿಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತವೆ.

ಜನಪದ ವೈದ್ಯ ಪ್ರಾಚೀನವಾದದ್ದು, ತಲೆಮಾರಿನಿಂದ ತಲೆಮಾರಿಗೆ ಪ್ರಸಾರವಾಗಿ ಬಂದಿರುವಂತದ್ದು, ಮೌಖಿಕ ಪ್ರಸಾರದಿಂದ ಮತ್ತು ರೂಢಿಯಿಂದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿದ ವಿಧಾನ. ಜನಪದ ವೈದ್ಯಕ್ಕೆ ನಿರ್ವಚನ ಹೇಳುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಇಂಥ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಹಿಂದೆ ಅನೇಕ ಶತಮಾನಗಳ, ಸಹಸ್ರಮಾನಗಳ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ, ಅನಾರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಜನಪದರಲ್ಲಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಮೂಡಿ ಬಂದಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ಸಾರವೇ ಜನಪದ ವೈದ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು (ಡಾ. ಆರ್.ವಿ.ಎಸ್. ಸುಂದರಂ. ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ದರ್ಶನ, 2009; 31)

ಜನಪದರು ತಮ್ಮ ಆಹಾರ, ಪಾನೀಯ ಸೇವನೆಯ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ, ಪ್ರಸಾಧನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ, ಹಬ್ಬಹರಿದಿನ, ರೂಢಿ ಸಂಪ್ರದಾಯ, ನಂಬಿಕೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ರೀತಿ-ನೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಧಿ ನಿಷೇಧಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮುಂಜಾಗ್ರತೆಯನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಭಾರತದ ಜನಪದ ವೈದ್ಯ ಗ್ರೀಕ್ ನಾಗರೀಕತೆ, ಸಾಕ್ರಟೀಸ್, ಪ್ಲೇಟೋ ಮತ್ತು ಅರಿಸ್ಟಾಟಲ್‌ಗಿಂತ ಹಿಂದಿನದು ಎಂದು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ ಗಿರಿಜಾ ಪ್ರಸನ್ನ ಮಜುಂದಾರ್ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ತಿಳಿವಳಿಕೆಗಳು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ 'ವೃಕ್ಷಾಯುರ್ವೇದ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿವೆ. ಇದನ್ನು ವೇದಗಳ ಉಪವೇದ ಎಂದು ತಿಳಿಯಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಾದೇಶಿಕತೆ:

ಜನಪದ ವೈದ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಸರುಗಳಿವೆ. ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ಔಷಧಿ, ಕರಾವಳಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿ ಮದ್ದು, ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಗೌಂಡಿ ಔಷಧಿ, ಬಯಲು ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ನಾಡಮದ್ದು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಹೆಸರು ಬೇರೆಯಾದಂತೆ ಜನಪದ ವೈದ್ಯದ ಸಾಮಗ್ರಿ ತಯಾರಿಕೆ, ಚಿಕಿತ್ಸಾ ವಿಧಾನಗಳು ಭಿನ್ನವಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಆಯಾ ಪ್ರಾಂತದ ಪರಿಸರ, ಹವಾಗುಣ, ಸಸ್ಯ ಪ್ರಭೇಧಗಳು ಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ಮಲೆನಾಡಿನ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೇವಿನ ಮರ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ

ಹವಾಗುಣ ಕಾರಣ. ಬಯಲು ಸೀಮೆಯವರು ಬೇವಿನ ಮರದಿಂದ ಪಡೆಯುವ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡಸಿಗ ಮತ್ತು ಜಂತಾಲೆ ಮರಗಳಿಂದ ಪಡೆಯುವರು. ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ದೊರಕುವ ಮತ್ತು ಬೆಳೆಯುವ ಬೇರು, ಬಳ್ಳಿ, ಕಾಂಡ, ಸಸ್ಯಗಳ ಮೂಲಿಕೆಗಳಿಂದ ಜನಪದ ವೈದ್ಯದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. 'ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣರು ವೈದ್ಯಕ್ಕೆ ಮದ್ದು ಎಂದು ಕರೆಯುವುದೇ ಹೆಚ್ಚು. ಮದ್ದು ಎನ್ನುವ ಶಬ್ದವು ಮರಂದು>ಮರ್ದು>ಮದ್ದು (ವನಸ್ಪತಿ-ಸಸ್ಯ) ದಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ್ದು ಎಂಬ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹೊರಗೆಡವಿ ಜನಪದ ವೈದ್ಯದಲ್ಲಿ ವನಸ್ಪತಿಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ' . (ಸಂ. ಪಾಟೀಲ್ ವ್ಹಿ.ಎಲ್: ನಾಯಕ ಎನ್,ಆರ್, 2009, ಪುಟ-17). ಚಕ್ರಾಣಿಬೇರು, ಕೋವೆ ಬೇರು, ಇಸನಿ ಬೇರು, ಗಾಳಿಚೆಕ್ಕೆ, ಅವಸತಿ ಚೆಕ್ಕೆ ಮುಂತಾದ ಸಸ್ಯ ಜನ್ಯ ನಾರುಬೇರುಗಳನ್ನು ಗರುಡನ ತಲೆ, ಉಡದ ತಲೆ, ಮುಕ್ಕಳಕ್ಕಿ, ಎಲುಬು, ಮುಂತಾದ ಪ್ರಾಣಿಜನ್ಯ ಔಷಧಿ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಇಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಮನೆಯ ಸಂಚಾರ ಬಟ್ವಲಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ, ಉಳಾಗಡ್ಡೆ, ಸಾಸಿವೆ, ಜೀರಿಗೆ, ಕರಿಮೆಣಸು, ಯಾಲಕ್ಕಿ, ಲವಂಗ, ನೇಗಿಲಮುಳ್ಳು, ಗೋಡಾಕಾಷ್ಟ, ದಾಲ್ಚಿನಿ ಮುಂತಾದ ಆಹಾರ ಪಾನೀಯಗಳು ಸೇರಿವೆ.

ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ, ಭಾಷಿಕ, ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಹಾಗೂ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವೆಂಬ ಚತುರ್ಮುಖಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮುಖದ ಒಂದು ಭಾಗವಾದ ಜನಪದ ವೈದ್ಯದ ಕುರಿತು ವಿವೇಚಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಜನಪದ ವೈದ್ಯರು ವೃತ್ತಿ ವೈದ್ಯರಲ್ಲ. ಇವರು ಕೃಷಿ ಅಥವಾ ಇತರೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮಾತ್ರ ವೈದ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಿನಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಜನಪದ ವೈದ್ಯದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಸಮಯವನ್ನು ಮೀಸಲಿಡುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೂ ಪಂಚಾಂಗದಂತೆ, ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ, ಮಂಗಳವಾರ, ಹುಣ್ಣಿಮೆ, ಪಿತೃಗಳ ದಿನ ಮುಂತಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಜನಪದ ವೈದ್ಯದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ನೀಡಲು ನಿಷೇಧವಿರುತ್ತದೆ. ಸ್ತ್ರೀಯರು ಋತುಮತಿಯಾಗಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಔಷಧ ನೀಡುವ ಕ್ರಮ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರ ನಂಬಿಕೆ ಬಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಜನಪದ ವೈದ್ಯರು ತವು ನೀಡುವ ಯಾವುದೇ ಔಷಧವನ್ನು ದೇವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ಇಂಥ ಔಷಧಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಫಲ ಪಡೆದರೆ ಔಷಧ ನಾಟುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡವರು ಗೌರವದಿಂದ ವೈದ್ಯನಿಗೆ ವೀಳ್ಯದೆಲೆ, ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ, ದವಸ ಧಾನ್ಯ, ಕೋಳಿ, ಕುರಿ, ಮೇಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಪಶುಗಳಿಗೆ ಜನಪದ ವೈದ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಹಣ ಪಡೆದರೆ ಪಾಪವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪಶು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಕುರಿ, ಮೇಕೆ, ಎಮ್ಮೆ, ದನಗಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಗೊಲ್ಲರು, ಹಂದಿ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಹಂದಿ ಜೋಗಿಗಳು ಹಾವು ಚೇಳಿನ ಕಡಿತಕ್ಕೆ ಹಾವಾಡಿಗರು, ಮಂತ್ರ ವೈದ್ಯಕ್ಕೆ ಬುಡು ಬುಡುಕೆಯವರು, ಸುಡುಗಾಡು ಸಿದ್ದರು ಹೆಸರಾದ ಜನಪದ ವೈದ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸೋಲಿಗರು, ಗೊಂಡರು, ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರು, ಕುರುಬರು ಮುಂತಾದ ಆದಿವಾಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನಪದ ವೈದ್ಯ ವಿಧಾನ ಇಂದಿಗೂ ಪ್ರಚುರದಲ್ಲಿದೆ. ನಾಗರಿಕತೆಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಕ್ರಮೇಣ ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು:

ಜನಪದ ವೈದ್ಯರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪರಿಸರದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ತರಕಾರಿ, ಸೊಪ್ಪು, ಗಿಡ, ಬಳ್ಳಿ ಸಸ್ಯಗಳೇ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಾಗಿವೆ. ತೋಟ, ಹೊಲ, ಗದ್ದೆಗಳ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಅಣ್ಣೆಸೊಪ್ಪು, ಹೊನಗೊನೆ ಸೊಪ್ಪು, ಹೊನ್ನೆ ಸೊಪ್ಪು, ಮುರಗಲ ನಿತ್ಯ ಪುಷ್ಪ, ಬಸಲೆ, ಶುಂಠಿ, ಅರಿಸಿಣ, ಭೂತದ ಸೊಪ್ಪು, ಒಂದೆಲಗ, ಹಾಡಿಬಳ್ಳಿ, ಕಾಡುಜೀರಿಗೆ, ದಾಸಾಳ, ಇಲಿಕಿವಿ ಸೊಪ್ಪು, ಅಡಕೆ ಬೆಟ್ಟಿನ ಸೊಪ್ಪು, ತುಪ್ಪಗೀರೆ ಸೊಪ್ಪು, ಕನ್ನೆ ಕುಡಿ, ಕಿರ್‌ಕಿರೆ ಸೊಪ್ಪು, ಕೃಷ್ಣಕಾಂತಿ ಸೊಪ್ಪು, ದೊಡ್ಡಗೋಣಿ ಸೊಪ್ಪು, ಕಿರುಗೋಣಿ ಸೊಪ್ಪು, ಕರಿಗಣಿಕೆ ಸೊಪ್ಪು, ಕೆಂಪು ಗಣಿಕೆ ಸೊಪ್ಪು, ಮೆಣಸಿನ ಕುಡಿ, ಬಸಳೆ ಸೊಪ್ಪು, ಮರಣ್ಣೆ ಸೊಪ್ಪು, ಕುಂಬಳ ಕುಡಿ, ನುಗ್ಗೆ ಕುಡಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಸೊಪ್ಪುಗಳು ಪ್ರಮುಖ ಔಷಧ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಾಗಿವೆ.

ಆಧುನಿಕ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಜಾರಿಗೆ ಬರುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಜನಪದ ವೈದ್ಯವೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿತ್ತು ಆದಿಮಾನವ ಈಗಲೂ ಹಳ್ಳಿಗರು ತನ್ನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಗಿಡ, ಮರ, ಬಳ್ಳಿ, ಪಶು, ಪಕ್ಷಿ ಹಾಗೂ ವಸ್ತು ವಿಶೇಷಗಳನ್ನು ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ಪುನಃ ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಲೇ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವನ್ನು ತಮ್ಮ ರೋಗ ರುಜಿನಗಳಿಗೆ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ಅವುಗಳ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ತಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯ ವರ್ಧನೆಗೆ ಮದ್ದಾಗಿ (ಆಹಾರವಾಗಿ) ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ಚಲಾವಣೆಗೆ ತಂದಿದ್ದಾನೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ಒಬ್ಬ ಯಾವನೋ ಕತ್ತಿಯಿಂದ ತನ್ನ ಕೈಕೊಯ್ಯುಕೊಂಡಾಗ, ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಹಳುಗಳನ್ನು, ಎಲೆಯನ್ನು ಅರೆದು ಮದ್ದು ರಸ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲವೇ ಕರವೀರಗಿಡದ ರಸವನ್ನು (ಗೊಂಡೆಹಳು)ವನ್ನು ಗಾಯಕ್ಕೆ ಲೇಪಿಸಿಕೊಂಡು ಗಾಯ ವಾಸಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇತರರಿಗೂ ತೋರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅದನ್ನು ಉಳಿದವರು ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ ಅದರ ಫಲವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ಮುಂದಿನವರಿಗೆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅದೇ ಗಾಯಕ್ಕೆ ಮದ್ದಾಗುತ್ತದೆ ಈ ಬಗೆಯ ನೂರಾರು ಮದ್ದುಗಳನ್ನು ಜನಪದರು ತಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳಿಂದ ಪರಿಶೋಧಿಸಿ ರೂಢಿಗತಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಮದ್ದುಗಳು ಬಡಬಗ್ಗರಿಗೆ ವರದಾನವಾಗುತ್ತವೆ. ಜನಪದ ನಂಬಿಕೆ, ಪ್ರಯೋಗ ಅನುಭವಗಳಿಂದ ರೂಢಿಗತವಾಗಿ ಹಲವಾರು ಔಷಧಗಳು ಮುಮ್ಮಿನ ಹಂತಕ್ಕೆ ಆಧುನಿಕ ಔಷಧಕ್ಕೆ ಅಸ್ತಿ ಭಾರವಾಗುತ್ತದೆ ಜಾನಪದ ವೈದ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿದತ್ತವಾಗಿ ದೊರೆಯುವ ವಸ್ತುಗಳ ನೇರ ಬಳಕೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಮರಗಳ ಬೇರು ಚೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು, ತೊಗಟೆಗಳನ್ನು ಔಷಧಕ್ಕಾಗಿ ಕೀಳುವಾಗಿ ಕತ್ತಿ, ಮಚ್ಚು ಮತ್ತಿತರ ಲೋಹದಿಂದ ಅವನ್ನು ಕೀಳದೆ ಕಲ್ಲು, ಮರದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಿಂದ ಕಿತ್ತು ತರುತ್ತಾರೆ. ಲೋಹದ ಅಂಶಗಳು ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಲ್ಲಿ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಜನಪದ ವೈದ್ಯದಂತೆಯೇ ಅದರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಸರಳವಾದವಾದವು, ಸತ್ವಯುತವಾದವು, ಒರಟಾದವು ಮತ್ತು ಔಷಧಯುಕ್ತವಾದವುಗಳಾಗಿವೆ.

ಆಧುನೀಕರಣ, ನಾಗರೀಕರಣ ಮತ್ತು ಜಾಗತೀಕರಣದ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕಿನ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಅಳಿದುಳಿದ ಜನಪದ ವೈದ್ಯವನ್ನು ಹಲವು ಹತ್ತು ವಿಭಾಗವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮೂಲಿಕೆ ವೈದ್ಯ, ಪಶುವೈದ್ಯ, ಮೂಳೆ ಕಟ್ಟುವ ವೈದ್ಯ, ವಿಷ ವೈದ್ಯ, ರಸ ವೈದ್ಯ, ವ್ರಣ ವೈದ್ಯ, ಏಕರೋಗ ವೈದ್ಯ, ಸೂತಿಕೋಪಚಾರ ವೈದ್ಯ, ಮಂತ್ರವೈದ್ಯ ಹಾಗೂ ಗೃಹ ವೈದ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಪರಂಪರೆಗಳಿವೆ. ಯುರೋಪಿನಲ್ಲಿ "ಹರ್ಬಲಿಸಂ" ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಡಿ ಗುರುತಿಸುವ ಮೂಲಿಕೆ ತಜ್ಞಕೆ ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಾಗೂ ಬುಡಕಟ್ಟು ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಜೀವಂತವಾಗಿವೆ. (ಡಾ. ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಭಟ್.ಪಿ; 2009; 37)

ವೈದ್ಯದ ವಿಧಗಳು:

ಜನಪದ ವೈದ್ಯವನ್ನು ಅದರ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಅನೇಕ ವಿಧಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಮಾನವ ವೈದ್ಯ:

ಇದು ವಿಸ್ತøತವಾದುದು. ಇದರಲ್ಲೂ ವಿಷವೈದ್ಯ, ಸರಳ ಕಾಯಿಲೆಗಳು, ಗಾಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆ, ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮುಂತಾದವು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

ವಿಷವೈದ್ಯ:

ವಿಷಜಂತುಗಳಾದ ಹಾವು, ಚೇಳುಗಳು ಕಡಿದಾಗ ವಿಷ ಏರಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮರಣ ಹೊಂದುವ ಸಂದರ್ಭವಿರುತ್ತದೆ. ಹಾವು ಚೇಳುಗಳ ವಿಷಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಬಗೆಯ ಔಷಧ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾವು ಕಡಿದಾಗ ಸರ್ಪಗಂಧಿ ಸಸ್ಯದ ಬೇರನ್ನು ಕಡಿತದ ಗಾಯಕ್ಕೆ ತಳೆದು ಲೇಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬಿಳಿ ಕಣಗಲೆ ಗಿಡದ ರಸವನ್ನು ವಿಷ

ಏರಿದವನ ಮೂಗಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಇನ್ನೊಂದು ಮೂಗಿನಲ್ಲಿ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಊದುವರು. ಹಾಡೆ ಬಳ್ಳಿಯನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಅದರ ಬೂದಿಯನ್ನು ಗಾಯಕ್ಕೆ ಲೇಪಿಸುವರು.

ಕೈ ಮಸಗು ವಿಷದ ಪರಿಣಾಮ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಕೈಮಸಗು ಬಿದ್ದವರಿಗೆ ಆಹಾರ ಅಪ್ರಿಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಣ್ಣಗಾಗುತ್ತ ಬಂದು ನಿಧಾನ ವಿಷದಿಂದ ಸಾಯುತ್ತಾರೆ. ಕೈ ಮದ್ದು ಹಾಕಿದ್ದು ನಿಜವಾದರೆ ಅದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹುಳಿಕಾಳನ್ನು ರೋಗಿಯ ಮೂತ್ರದಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ನೆನೆಹಾಕಿದರೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ವೇಳೆಗೆ ಮೆತ್ತಗಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಕೈ ಮದ್ದು ಹಾಕಿದ ಪ್ರಮಾಣ, ಅವಧಿ ತಿಳಿದು ರೋಗಿಗೆ ವಾಂತಿ-ಭೇದಿಯ ಔಷಧ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೈ ಮದ್ದು ಹೊರ ಹೋಗಿ ರೋಗಿ ಗುಣಮುಖನಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಸರಳ ಕಾಯಿಲೆಗಳು:

ಜ್ವರ, ನೆಗಡಿ, ಕೆಮ್ಮು, ಬೇಧಿ, ಹಲ್ಲು ನೋವು, ಮೈ ಕೈ ನೋವು ಮುಂತಾದವು ಸರಳ ಕಾಯಿಲೆಗಳಾಗಿವೆ. ಜ್ವರ ಬಂದರೆ ಮೆಣಸು ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ ಖಾರದೊಂದಿಗೆ ರಾಗಿ ರೊಟ್ಟಿ ಅಥವಾ ಮುದ್ದೆ ಸೇವಿಸುವುದು, ಕಿರುನಾಲಗೆ ಬೆಳೆದರೆ, ಮೆಣಸು-ಉಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಲೇಪಿಸುವುದು, ಕುರುವಾಧರೆ ಹರಳೆಣ್ಣೆ ಸವರಿದ ಬಿಸಿ ರಾಗಿಮುದ್ದೆ, ಬಾಳೆಹಣ್ಣು ಸಿಪ್ಪೆ ಕಟ್ಟುವುದು, ಬಾಯಿ ಹುಣ್ಣಿಗೆ ಬಸಳೆ ಸೊಪ್ಪನ್ನು ತಿನ್ನಿಸುವುದು, ಕೆಮ್ಮು ಉಂಟಾದರೆ, ಮೆಣಸು ಲವಂಗಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸುವುದು, ಹೊಟ್ಟೆ ನೋವಿಗೆ ವೀಳ್ಯದೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಹರಳು ಉಪ್ಪು ಸೇರಿಸಿ ಅಗಿದು ತಿನ್ನುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳು ಮನೆಯ ಹಿರಿಯರಿಗೆ ತಿಳದೇ ಇರುತ್ತದೆ.

ಸರಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳು ಇರುವಂತೆಯೆ ಕೆಲವು ಸಂಕೀರ್ಣ ಸ್ವರೂಪದ ಕಾಯಿಲೆಗಳೂ ಇವೆ ಸರ್ಪಸುತ್ತು, ಜಾಂಡೀಸ್ ಮುಂತಾದವು ಈ ಬಗೆಯ ಕಾಯಿಲೆಗಳಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಅಲೋಫಥಿಕ್ ಮೆಡಿಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ದುಬಾರಿಯಾದ ಮೆಡಿಸಿನ್‌ಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಾರಂಭದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಲ್ಲವು. ಹಳ್ಳಿ ಔಷಧಿಯಲ್ಲಿ ಪಥ್ಯ ಸಮೇತ ಇರುವ ಔಷಧಗಳು ಅಂತಿಮ ಹಂತದಲ್ಲೂ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಾವಿನ ದವಡೆಯಿಂದ ಪಾರುಮಾಡಬಲ್ಲವು. ಕಾಮಾಲೆ ರೋಗಕ್ಕೆ ಎಲೆ ಉರಿಗೆ ಸೊಪ್ಪು, ಅದರ ಬೇರು ಅರಿಸಿನ ಗೋರಂಟಿಯ ಬೇರು ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಸೊಪ್ಪನ್ನು ದತ್ತೂರಿ ಬೇರಿನೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಕಷಾಯ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಗ್ಲಾಸಿನಷ್ಟು ಕುಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಎಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ಕರಿದ ಪದಾರ್ಥ, ಮಸಾಲೆ ಪದಾರ್ಥ, ಮದ್ಯ ಮಾಂಸಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವ ಪಥ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಸರ್ಪ ಸುತ್ತು ಕಾಯಿಲೆಗೆ ರಾಗಿ ಮತ್ತು ಬಸಳೆ ಬಳ್ಳಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದು ಲೇಪಿಸುವರು ಪಥ್ಯ ಕಡ್ಡಾಯ.

ಗಾಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆ:

ಹುಣ್ಣು, ಸೆಕೆಗುಳ್ಳೆ, ಸುಟ್ಟಗಾಯ, ಹುಳಕಡ್ಡಿ, ಉಗುರುಸುತ್ತು, ಕಜ್ಜಿ ಮುಂತಾದವು ಈ ಬಗೆಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಔಷಧಿಗಳ ಲೇಪನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕಜ್ಜಿ ತುರಿಗೆ ಶ್ರೀಗಂಧವನ್ನು ತೇಯ್ದು ಲೇಪಿಸುವರು. ಬಹುಪಾಲು ಚರ್ಮರೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಬೇವು ಬಿಲ್ವಗಳು ಔಷಧಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾಗಿ ಬಗೆ ಬಗೆಯ ಸರಳ ಔಷಧಗಳು ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿವೆ.

ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ:

ಮುಳ್ಳು, ಗಾಜಿನ ಚೂರು, ಕೈಕಾಲುಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೇನಾದರೂ ಚುಚ್ಚಿದರೆ ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಚಿಮ್ಮಟದಿಮದ ಇಲ್ಲವೇ ಚೂಪಾದ ಪಿನ್ನು, ಮುಳ್ಳಿನಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಎಕ್ಕದ ಹಾಲು ಹಾಕಿದರೆ ಕಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ಮುಳ್ಳು ಹೊರಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತಿಳಿಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಎಕ್ಕದ

ಹಾಲು ರಕ್ತಕ್ಕೆ ಸೇರಿದರೆ ಅಪಾಯವೆಂದು ಆಧುನಿಕ ವೈದ್ಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತದೆ. ಕಣ್ಣು, ಕಿವಿ ದೇಹದ ಒಳಭಾಗಗಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಶಸ್ತ್ರ ಕ್ರಿಯೆ ಜನಪದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಮಾನವ ವೈದ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ವೈದ್ಯ ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀ ವೈದ್ಯಗಳು ಇವೆ. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ರೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗದು. ಅವರ ದೇಹ ಸೂಕ್ಷ್ಮ, ಮಕ್ಕಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಅಪಾರ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಇರಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ಅವರ ದೇಹಕ್ಕೆ ರೋಗ ನಿರೋಧ ಶಕ್ತಿ ತೀವ್ರವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಚವಿ ಚಂಬಾರ, ಬಾಲಗ್ರಹ, ದಡಾರ, ಸೀತಾಳೆ ಸಿಡುಬು, ನಾಯಿಕೆಮ್ಮು, ಲೋಳಗಿವಿ, ಬಾಯಿ ಬೊಸಳೆ, ಭೇದಿ, ಮುಂದಾಗುವುದು, ಜಂತು ಹುಳು ತೊಂದರೆ, ಕಿವಿನೋವು ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತಜ್ಞ ಜನಪದ ವೈದ್ಯ ಮಾತ್ರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಬಲ್ಲ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಮನೆಯ ಹಿರಿಯರಿಗೂ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ.

ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಗರ್ಭಿಣಿ ವೈದ್ಯ, ಬಾಣಂತಿ ವೈದ್ಯ, ಬಂಜೆತನದ ವೈದ್ಯ, ಮುಟ್ಟಿನ ತೊಂದರೆ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳಿವೆ. ಕಿವಿ, ಮೂಗು ಚುಚ್ಚಿದಾಗ ಆಗುವ ಗಾಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯೂ ಇಲ್ಲಿ ಸೇರಿವೆ. ಜನಪದ ಸೂಲಗಿತ್ತಿಯರಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರ ಅರಿವು ಇರುತ್ತದೆ.

ಪಶುವೈದ್ಯ:

ಮಾನವ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಣಿಗಳೊಂದಿಗೆ ನಿಕಟ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಕುರಿ, ಮೇಕೆ, ಎಮ್ಮೆ, ದನ, ಕೋಳಿ ಇವು ಆತನ ಸಾಕು ಪ್ರಾಣಿಗಳಾಗಿವೆ. ಹಂದಿಗಳ ಕಾಯಿಲೆಗೆ ಹಂದಿ ಜೋಗಿಗಳು ವಿಶಿಷ್ಟ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಸಾಕು ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಜನಪದರು ಮಕ್ಕಳಂತೆ ಸಾಕಿ ಪೋಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಾಕು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ಬಗೆಯ ಕಾಯಿಲೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಣಿ ವೈದ್ಯರು ರೈತರಿರುವಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಹಳ್ಳಿ ಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ಪ್ರಾಣಿ ವೈದ್ಯರ ಲಭ್ಯತೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂಥದಲ್ಲ. ದನಗಳು ಹುಷಾರು ತಪ್ಪಿದರೆ ರೈತರೇ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಸಾಕು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಬರುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾಯಿಲೆಗಳಲ್ಲಿ ದನಗಳ ಸೆಲೆರೋಗ; ಹುಲ್ಸಲೆ, ನೀರ್ಸೆಲೆ, ಕಾಲ್ಬುರ್ಸ, ಕೆಮ್ಮು, ಗೂಬೆರೋಗ, ಬಾಯಿಕಾಲು ಹುಣ್ಣು (ಜ್ವರ), ಕೆಚ್ಚಲು ಬಾವು, ಹೆಗಲುಬಾವು, ಬಾಲ ಗಿಡಕ, ಚಪ್ಪೆ ರೋಗ, ನಾಗೇರು, ಮೇಕೆ ಸೊಕ್ಕಿದರೆ, ಕಾಲು ಕೋಡು ಮುರಿದರೆ, ಬೀಜ ಹೊಡೆಯಲು ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳಿವೆ. 'ಕೋಳಿರೋಗ' ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೋಳಿಗಳಿಗೆ ತಗಲುವ ಕಾಯಿಲೆ, ಕೋಳಿಗಳು ಬೆಳ್ಳಗೆ ಉಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಮೇವು ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲ ಜೂಗಡಿಸುತ್ತ ನಿಂತಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೋಳಿ ರೋಗ ಎನ್ನುವರು ಇವುಗಳಿಗೆ ಆಧುನಿಕ ಪಶು ವೈದ್ಯ ನೀಡುವ ಔಷಧಿಗಳಿಗಿಂತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಜನಪದರಲ್ಲಿದೆ.

ಜನಪದ ವೈದ್ಯ ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನವರು ಕಂಡುಕೊಂಡ ಸರಳ ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಗಾಯ ಅಥವಾ ರೋಗವನ್ನು ವಾಸಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯೋಗ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಇದು ಒಂದು ಬಗೆಯ ಹುಡುಕಾಟ. ಜನಪದ ವೈದ್ಯಕ್ಕೆ ಸರಳ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಮತ್ತು ನಂಬಿಕೆಗಳೇ ಆಧಾರಗಳಾಗಿವೆ. ಜನಪದ ವೈದ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಕೈಗೆಟಗುವ ವಸ್ತುಗಳಾಗಿವೆ. ಅವು ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾಗಿ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಬಯಲು ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ನೆಗ್ಗಿಲು ಸೊಪ್ಪು ಮತ್ತು ಮುಳ್ಳು ಕಾಲು ಉಳುಕಿನ ಔಷಧಿಗಳಾದರೆ, ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ದತ್ತೂರಿ ಸೊಪ್ಪು ಔಷಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಸ್ಯ ಮೂಲ ಔಷಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಗರಿಕೆ ಹುಲ್ಲು, ನೊದೆ ಹುಲ್ಲು, ಕೆಂಪು ಗಡಕೆ, ಕರಿಗಣಿಕೆ, ಕೆಂಪು ಗಣಿಕೆ ಸೊಪ್ಪು, ನುಗ್ಗೆ, ಅಮಟೆ ಸೊಪ್ಪು, ಬಸಳೆ ಸೊಪ್ಪು, ವಿಷ್ಣುಕಾಂತಿ ಸೊಪ್ಪು, ಬೇವಿನ ಎಲೆ ಬೇರು, ಚಕ್ಕೆ, ನಾಗದಾಳಿ, ನೆಲವರಿಕೆ ಸೊಪ್ಪು, ಕೈಸೋರೆ, ಎಕ್ಕದ ಹಾಲು, ವೀಳ್ಯದ ಎಲೆ, ಒಂದೆಲಗ, ಕಕ್ಕೆ ಸೊಪ್ಪು, ಆಲದ ಬಳ್ಳಿ,

ಉತ್ತರಾಣಿ, ಬಸರಿ, ಅರಳಿ, ಆಲ, ತುಂಬೆಸೊಪ್ಪು, ತುಳಸಿ, ನಿಂಬೆ, ಈರುಳ್ಳಿ, ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ, ಬಾಳೆ, ಮೆಣಸು, ಶುಂಠಿ, ಅರಿಸಿನ, ಬಜೆ, ಜೀರಿಗೆ, ಹಾಗಲ, ಹುಣಸೆ, ಕೊಬ್ಬರಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಔಷಧಿಗಳಾಗಿವೆ.

ಪ್ರಾಣಿ ಮೂಲದ ಔಷಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಸುವಿನ ಗಂಜಲ, ಸಗಣಿ, ಹಾಲು ಮತ್ತು ಅದರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಎಮ್ಮೆ ಹಾಲು, ಅದರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು, ಎಮ್ಮೆ ಸೆಗಣಿ, ಆನೆ ಲದ್ದಿ, ಕತ್ತೆ ಹಾಲು, ಮೇಕೆ ಹಾಲು, ನಾಯಿ ಹಲ್ಲು, ಹುಲಿಯ ಹಲ್ಲು, ಉಗುರು, ಕೋಳಿ ಮಾಂಸ, ಉಡದ ಎಣ್ಣೆ, ಜೇನುತುಪ್ಪ, ಹಂದಿ ಕೊಬ್ಬು, ಮೀನಿನ ಎಣ್ಣೆ ಮುಂತಾದವು ಸೇರಿವೆ.

ನೆಲದ ಮಣ್ಣು, ಹುತ್ತದ ಮಣ್ಣು, ವಿಭೂತಿ, ಖನಿಜಗಳು, ಹೆಂಚಿನ ಚೂರು, ಕಲ್ಲು, ಕೆಮ್ಮಣ್ಣು ಮುಂತಾದವು ಔಷಧೀಯ ಬಳಕೆ ಬರುತ್ತವೆ.

ಸ್ವತಃ ಮಾನವ ಸ್ವಮೂತ್ರ ಪಾನ, ತಾಯಿಯ ಹಾಲು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಔಷಧವಾಗಿ ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಜನಪದ ವೈದ್ಯದ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವಂತೆಯೇ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ದುಬಾರಿ ಅಲ್ಲದವು ಆಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಇಂದು ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಅನೇಕ ಭಯಂಕರರೋಗಗಳು ಹುಟ್ಟಿ ಪ್ರಸಾರವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಡೆಂಗ್ಯೂ, ಮಲೇರಿಯ, ಸಾರ್ಸ್, ಕೋವಿಡ್-19, ಕೊರೊನಾ, ಪ್ಲೇಗ್, ಕಾಲರ ಫ್ಲೂ ಮೊದಲಾದ ರೋಗಗಳಿಗೂ ಆಧುನಿಕ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಂದ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಜಗತ್ತಿನ ಅನೇಕ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಂಶೋಧಕರು ಭಾರತ, ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾ, ಇಂಗ್ಲೇಂಡ್, ಅಮೇರಿಕಾ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವ ಆದಿವಾಸಿಗಳ ವೈದಕೀಯ ಜ್ಞಾನ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಜನಪದ ವೈದ್ಯದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು:

[1]. ಡಾ. ಮಳಲಿ ವಸಂತಕುಮಾರ-ಕರ್ನಾಟಕ ಜನಪದ ವೈದ್ಯ-1979.

[2]. ಎಂ.ಚಿದಾನಂದ ಮೂರ್ತಿ-1979 ಕನ್ನಡ ಶಾಸನಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ-1979

[3]. ಶ್ರೀ ಕಂಠಶಾಸ್ತ್ರಿ-ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ-1975.

[4]. ಪ್ರಭಾಕರ ಎಂ.ಎಸ್. ಬುಡಕಟ್ಟು ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರಗಳು, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ-2000.

[5]. ಗಂಗಾಧರ ದೈವಜ್ಞ- 'ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮಾಜ ಹುಟ್ಟು ಸಾವಿನ ನಡುವೆ' . ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಹಂಪಿ-2000.

[6]. ಎಚ್.ಜೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ ಗೌಡ (ಸಂ) ಕರ್ನಾಟಕ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು ಭಾಗ-1 ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ-ಬೆಂಗಳೂರು.

[7]. ಡಾ. ಕಾಳೇಗೌಡ ನಾಗನಾಡ (ಸಂ) ಕರ್ನಾಟಕ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು ಭಾಗ-2 ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ-ಬೆಂಗಳೂರು.

[8]. ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ದರ್ಶನ-27, ಸಂ. ಡಾ. ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್ ಪ್ರಸಾರಾಂಗ; ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ-2009.

[9]. Qted R.V.S. Sundrm, Folk lore and Folk life Ed. By Richard M. Dorsum

Tumbe Group of International Journal
A Peer Reviewed Multidisciplinary Journal
ISSN: 2581-8511
Volume- 4
Issue-1
Jan-April: 2021

ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಮಕ್ಕಳು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳು

ಪಕ್ಕೀರಪ್ಪ. ಎನ್
ಅಭಿವೃದ್ದಿ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ
ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ, ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ-583276
Email: abhaipskote@gmail.com
Mob: 6361922283

ಸಾರಾಂಶ :

ನಗರೀಕರಣದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಅಥವಾ ಕೊಳಗೇರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಸ್ಲಂಗಳನ್ನು ನಾಗರೀಕತೆಯ ಕಪ್ಪು ಕಲೆಗಳು ಎನ್ನಬಹುದು. ಅವು ಮುಖದ ಅಂದಕ್ಕೆ ದೃಷ್ಟಿ ತಾಗದಂತೆ ದೃಷ್ಟಿಬೊಟ್ಟು ಎಂಬಂತೆ ಕಪ್ಪು ಚುಕ್ಕೆಯನ್ನು ಇಡುವಂತೆ ಅಂದಚಂದದ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ಅಂಬರ್‌ರವರು ತಮ್ಮ 'ಮ್ಯಾನ್ಸ್ ಸ್ಟ್ರಗಲ್ ಶಲ್ಟರ್ ಇನ್ ಆನ್ ಆರ್ಬನ್ನೈಜಿಂಗ್ ವರ್ಲ್ಡ್' ಎಂಬ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಉಲ್ಲೇಕಿಸಿದ್ದಾರೆ ಯೂರೋಪ್ ಮತ್ತು ಅಮೇರಿಕ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿನ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಪುಲವಾಗಿ ಬರೆದಿಡಲಾಗಿದೆಯಾದರೂ ಆಭಿವೃದ್ದಿಶೀಲ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಕೊಳಗೇರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ತಿಳಿಯಲಾಗಲಿಲ್ಲ, ಪ್ರಪಂಚದ ಮುಂದುವರಿದ, ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿರುವ ಹಾಗೂ ಅನಭಿವೃದ್ದಿ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಕೊಳಗೇರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು, ಅಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಕೊಳಗೇರಿಗಳಿಂದ ಕೊಳಗೇರಿಗಳಿಗೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸಾತ್ಮಕವಾಗಿದೆ. ಮುಂದುವರಿದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಕೊಳಗೇರಿಯ ಮಕ್ಕಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಹಿಂದುಳಿದ ಹಾಗೂ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿರುವ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ನೈರ್ಮಲ್ಯರಹಿತ ಪರಿಸರ, ಆರ್ಥಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದ್ದು, ವಿಭಿನ್ನ ರೀತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಒಂದು ಅಂಧಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ಅಮೇರಿಕ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಐದನೇ ಒಂದುರಷ್ಟು ನಿವಾಸಿಗಳು ಕೊಳಗೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದಾದರೆ, ಇನ್ನೂ ಹಿಂದುಳಿದ ಅಭಿವೃದ್ದಿಶೀಲ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿನ ನಗರ ವಾಸಿಗಳ ವಸತಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಪಾಡನ್ನು ವರ್ಣಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯವೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು ಈ ದೇಶೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡನೆ ಜಾಗತೀಕ ಮಹಾಯುದ್ದದ ನಂತರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಜಟಿಲವೂ ಗಂಭೀರ ಸ್ವರೂಪದವು ಆಗಿರುವವು. ಅತ್ಯಂತ ಯೋಜಿತ ಆಧುನೀಕ ನಗರಗಳೆನಿಸಿದ ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್, ಲಂಡನ್, ಮ್ಯೂನಿಚ್, ನ್ಯೂಡೆಲ್ಲಿ, ಚಂಡೀಘರ್‌ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಳಗೇರಿಗಳಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು, ಈ ರೀತಿಯ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನಸಾಂದ್ರತೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಕಾರಣವಾಗಿರದೆ, ಇತರ ಗ್ರಾಮ ಹಾಗೂ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ವಲಸೆ ಬರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯೆ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ದಿನಂಪ್ರತಿ ವಲಸೆ ಬರುವ ಜನರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ವಸತಿ ಏರ್ಪಾಡು, ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣದ ಏರ್ಪಾಡು ಯಾವ ದೇಶದ ನಗರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದೇ ಹೆಳಬಹುದು, ಇನ್ನೂ ಈ ದೇಶೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿಯು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಗಂಭಿರವಾಗಿರುವುದು ನಗರ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯು ನೀರಿಕ್ಷಿಸುವಷ್ಟು ಬಾಡಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ನಗರವಾಸಿ ಜನರು ಕೊಡಲಾಗದ ದುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಗಣನೀಯ ಸಂಖ್ಯೆಯ ನಗರವಾಸಿ ಜನರು ರಸ್ತೆಬದಿಯಲ್ಲಿನ ಕಾಲುದಾರಿಯ ಜಾಗದಲ್ಲಿ

ವಾಸಿಸಬೇಕು, ಮಲಗಬೇಕು ಇಲ್ಲವೇ ಕೊಳಗೇರಿಗಳಲ್ಲಿನ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ವಾಸಮಾಡುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಉಗಮವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲ್ಲೂ ಮಾನವ ತನ್ನ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರದೇಶದ ಕಡೆಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗಿರುವನು. ಅಂದು ಮಾನವರು ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಆಹಾರ, ನೀರು, ವಾಸಿಸುವ ಸ್ಥಳ ಎಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತಾದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅಲೆಮಾರಿ ಜೀವನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಒಂದೆಡೆ ನೆಲೆ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದರು. ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಪಶುಸಂಗೋಪನೆಗಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಂಡನು ತನ್ನ ವಾಸಿಸಲು ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆನಿಂತರು, ಅದು ಮುಂದೆ ಗ್ರಾಮಗಳಾಗಿ ಬೆಳೆದವು. ಮುಂದುವರಿದು ಮಾನವನ ತನ್ನ ಬುದ್ದಿಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ದೈಹಿಕ ಸಾಮಥ್ರ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಜೀವನಮಟ್ಟ ನಡೆಸಲು ಮನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡನು. ನಾಗರೀಕತೆ ಬೆಳೆವಣಿಗೆಯಿಂದ ಮಾನವವನುಶಿಲಾಯುಗ ಮತ್ತು ಲೋಹಯುಗಗಳನ್ನು ದಾಟಿಕೊಂಡು ಈಗ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಟ್ಟಿರುವನು. ಆದರೆ ಇಂದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮೂಲಕ ನೆಡೆಯುತ್ತದೆ. ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬೆಳೆದಂತೆಲ್ಲ ಮಾನವನ ಜೀವನ ಶೈಲಿಕೂಡ ಬದಲಾವಣೆಗೊಂಡಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಉತ್ತಮ ಜೀವನವನ್ನು ಹೊಂದಲು ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಕಡೆಗೆ ಒಲವು ತೋರುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಪರಿವರ್ತನೆಯಿಂದ ಆಧುನಿಕ ಜೀವನ ಶೈಲಿ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಜನರು ನಗರಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದು ನಗರೀಕರಣ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

ಕೀ ವರ್ಡ್: ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶ, ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಟ್ಟ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶ, ಚಿಕಿತ್ಸಕ ವಿಧಾನ

ಪಿಠೀಕೆ

ಇಂದು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕವಾಗಿ ವಸತಿ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ಉದ್ಯೋಗ, ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಳ ಹಾಗೂ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವ ಸಮಸ್ಯೆಯೆಂದರೆ ನಗರ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಮಸ್ಯೆ. ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕುಟುಂಬಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಆಗದೆ, ಅತೀಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಈ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಟ್ಟ ತುಂಬಾ ಕುಸಿದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಮಸ್ಯೆ ಅನುವುದು ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡು ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಟ್ಟದ ಕುಂದು-ಕೊರತೆಗಳೇನು? ಅವುಗಳ ಪರಿಹಾರಗಳೇನು? ಎಂಬುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳವುದು. ಜೊತೆಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಜನರು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರೂ ಶಿಕ್ಷಣವಂತರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬಗಳನು ಉನ್ನತೀಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನವು ರೂಪಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಹಾಗೆಯೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಂದಿನ ಮಕ್ಕಳು ಮುಂದಿನ ಪ್ರಜೆಗಳು ಎಂಬ ಸಂಕಲ್ಪದಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಭಿವೃದ್ದಿಗೆಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಸಮಸ್ಯೀಕರಣಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಲು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರು ಒಮ್ಮೆ ನಗರಗಳ ಕಡೆಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುವುದರಿಂದ, ಜನರುತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಮರಳುವುದು ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಗರಗಳಲ್ಲಿ

ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಭಾರತದಂತಹ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ದಿನೇ ದಿನೇ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಅಂಶ ಕಂಡುಬರುವುದು. ಇದಕ್ಕೆ ನಗರೀಕರಣ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರೀಕರಣದಿಂದ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಶಾಪ ಎಂಬಂತೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ನಗರಗಳಲ್ಲಿರುವ ಗಗನಚುಂಬುವಂತಹ ಕಟ್ಟಡಗಳು, ಚಿತ್ತಾಕರ್ಷಕವಾದ ಮನೆಗಳು, ರಸ್ತೆಗಳು ಉದ್ಯಾನವನಗಳು ರಂಗಮಂದಿರಗಳು, ವಾಣಿಜ್ಯಸಂಕೀರ್ಣಗಳು, ಸಿನಿಮಾಮಂದಿರಗಳು, ಪಾಳುಬಿದ್ದಿರುವ ಹಳೇಕಟ್ಟಡಗಳು ಹೀಗೆ ಇತ್ಯಾದಿ ವಸತಿಗಳು ಕಂಡುಬರುವವು. ಇವುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನರು ತಮ್ಮ ಬದುಕಿಗಾಗಿಗುಡಿಸಲು, ಗುಡಾರ ಹಾಗೂ ಟಿನ್‌ಮನೆ, ರಟ್ಟಿನಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಿರುವ ಮನೆ,ಇತ್ಯಾದಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಸಮಸ್ಯೀಕರಣ:

ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನವು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಮಕ್ಕಳು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳು: ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಅಧ್ಯಯನ (ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಅನುಲಕ್ಷಿಸಿ) ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಸಮಾಜದ ಹಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಒಂದಾಗಿದೆ. ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಡತನ, ಕಡುಬಡತನ, ತುತ್ತು ಅನ್ನಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಹಣಕಾಸಿನ ಸಮಸ್ಯೆ, ಆನಾರೋಗ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ವಂಚಿತರು ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತವೆ.ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.ಅವರ ಬದುಕಿಗಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಇದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಲು ಸಾಧ್ಯ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ನಡೆದಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಸಮಸ್ಯೀಕರಣಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

· **ಪದ್ಮರಾಜು ದಂಡಾವತಿ: ಮರಳಿ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದರೆ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಹೆಜ್ಜೆ ಮೂಡಿದ ಹಾದಿ-2015**

ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷಿಸಿದಾಗ ಲೇಖಕರು ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಮಕ್ಕಳು ಬಾಲ್ಯದ ನೆನಪನ್ನು ನೆನೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಗುರುಗಳನ್ನು ನೆನೆಯುವುದರ ಮೂಲಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಭಾರತದ ಜಾವಗಲ್ ಶ್ರೀನಾಥ್ ಮಾಜಿ ಕ್ರಿಕೆಟಿಗ (ಆಟಗಾರ) ತಾವು ಓದಿರುವ ಶಾಲಾಜೀವನವನ್ನು ನೆನೆಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಕೇಲವು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ.

· **ಪ್ರಶಾಂತ ಎಚ್.ಡಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕು ಕಾಯಿದೆ -2009 ಹಕ್ಕಲ್ಲ ಹಕ್ಕಿನ ಪ್ರತೀಕ**

ಡಾ.ಪ್ರಶಾಂತ ಎಚ್.ಡಿ ರಚಿಸಿರುವ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕು ಕಾಯಿದೆ 2009 ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ 2009ರ ಆರ್.ಟಿ.ಇ. ಎನ್ನುವುದು ಹೇಗೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಭಾಗವಾಗಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆÉ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಯಾರು ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಾವಿತ್ರಿಬಾಯಿಪುಲೆ, ಜ್ಯೋತಿಬಾಪುಲೆ, ಶಾಹುಮಹಾರಾಜ ಹಾಗೂ ಇತ್ಯಾದಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಆರ್.ಟಿ.ಇ. 2009ರಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಬ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಆರ್.ಟಿ.ಇ. ರೂಪಗೊಂಡಿದು ಹೇಗೆ? ಯಾವ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಿತು? ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಲೇಖಕರು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

· **ಪ್ರಶಾಂತ ಎಚ್.ಡಿ. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರೇರಕಾಂಶಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಯಾಮಗಳು**

ಡಾ.ಪ್ರಶಾಂತ ಎಚ್.ಡಿ. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರೇರಕಾಂಶಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಯಾಮಗಳು ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಪೋಷಕರ ಮನೋಭಾವನೆ ಮತ್ತು ಶಾಲೆ ಸಾಕ್ಷರತೆ, ಶಾಲಾ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಕುರಿತು "ಟೈಮ್

ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ" ದಿನಪ್ರತಿಕೆಆಗಸ್ಟ 15, 1997ರ ಗೋಲ್ಡಿನ್ ಜ್ಯೂಬಿಲಿ ವಿಶೇಷ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಣೆಗೊಂಡಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗಾದರು ಅಕ್ಷರ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಪೋಷಕರು ಕೂಡು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕಳಿಸಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ತಳ ಸಮುದಾಯದ ಪೋಷಕರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವವನು ನೀಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಬಹುಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣ ಪೋಷಕರ ಮನೋಭಾವನೆಮತ್ತು ಶಾಲಾ ಬಿಸಿಯಾಟದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಯಾಮಗಳು ಕುರಿತು ಹಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದ್ದಾರೆ.

· **ಪಾಟೀಲ್ ಮಂಗಳ. ಡಿ. ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ**

ಪಾಟೀಲ್ ಮಂಗಳ.ಡಿ. ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಎಂಬ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ನಾಗರೀಕ ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿದೆ. ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ 92,000ಹಾಗೂ ಇತರೆ ವರ್ಗಗಳು ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾರೆ.ಇಲ್ಲಿನ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶದ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದುಗಮನಾರ್ಹ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಕೋಲ್ಹಾಪುರ ನಗರದಲ್ಲಿ 5 ಕೊಳಗೇರಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕುರಿತಾಗಿ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

· **ಎಂ. ಚಂದ್ರ ಪೂಜಾರಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳು-2010**

ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಆರೋಗ್ಯ, ವಸತಿ ಮತ್ತು ನೀರು ಇತ್ಯಾದಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕುರಿತಾಗಿ ಹಲವಾರು ವಿಚಾರಗಳನ್ನುಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೊಳಗೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು? ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ 81,000 ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಈ ಕೃತಿಯ ಮೂಲಕ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

· **ಶೈಲಜಾ ಹೀರೇಮಠ, ಮಹಿಳಾ ಅಧ್ಯಯನ : ಕನ್ನಡದ ಆರಂಭದ ಲೇಖಕಿಯರಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಚಿಂತನೆಗಳು ಹಾಗೂ ಡಾ.ಆರ್.ತಾರಿಣಿ ಶುಭದಾಯಿನಿ**

ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಲೇಖನವನ್ನುಗಮನಿಸಿದಾಗ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಮಹಿಳಾರ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕುರಿತುಗಮನಹರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ಎನ್ನುವುದು ಅಮೂರ್ತ ಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕೆಲವರು ಶಿಕ್ಷಣ ಬೇಕೆ ಮತ್ತು ಬೇಡವೇ ಎನ್ನುವ ವಾದವಿದ್ದಾರೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಕಾನೂನಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಾಕೇನ್ನುವ ಮನೋಭಾವನೆಗಳಂಟು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಯಾವ ಶಿಕ್ಷಣವು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಸಂಗತಿಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಿಲ್ಲದ ವಿಚಾರಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಮಹಿಳೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮತ್ತು ಗೃಹಿಣಿ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಅಂಶಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

· **ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಹೇಗೆ ಕಲಿಸಬೇಕು (ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಪೋಷಕರಿಗೆ ಸಲಹೆಗಳು) ಪ್ರಕಾಶಕರು ಓಂಶಕ್ತಿ ಪ್ರಕಾಶನ ರಾಜಾಜಿನಗರ ಬೆಂಗಳೂರು.**

ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಹಿಪ್ನೋ ಪದ್ಮ ಕಮಲಕರ್. ಪೋಷಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಮಕ್ಕಳ ಬೇಕು-ಬೇಡಗಳನ್ನು ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವಂತಹ ಅತಿಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಮಗುವನ್ನು ಬೆಳಸುವಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ತಾಯಿ ಒಂದೇ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಐದು ಬೆರಳುಗಳ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿರುವಂತೆ ಒಬ್ಬ ತಾಯಿ ತಂದೆಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಕ್ಕಳು ವಿಭಿನ್ನವಾದ ಆಲೋಚನೆ ಬೇರೆಬೇರೆಯಾದ ಅಂತಹ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಅಂತಹ ಮಕ್ಕಳನ್ನು

ನೋಡುತ್ತೇವೆ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಹ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಶಿಕ್ಷಕರು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ ಮಕ್ಕಳಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಅಭಿರುಚಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬೋಧಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಲಿಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಗಳು ಸಹ ಬೇರೆಬೇರೆಯಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಯಾವ ಯಾವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದಂತಹ ಪಾಠ ಬೋಧನೆ ಕಲ್ಪಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತು ಪಾಠ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಬುದ್ದಿ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸ ಬಹುದು ಎನ್ನುವಂತಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ

· **ಅಂದಮಕ್ಕಳ ಹರಿವಿನ ಅಂಗಣ.ಡಾಕ್ಟರ್ ಎಂ ಆರ್ ಮಂದಾರವಲ್ಲಿ.ಅಭಿನವ ಪ್ರಕಾಶನ ರಾಜಾಜಿನಗರ ಬಿ ವಿಭಾಗ ಬೆಂಗಳೂರು.**

ಈ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅಂಧಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇರುವಂತಹ ಮೂಲ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವರಿಗೆಎಲ್ಲರಂತೆ ನಿಮಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕಲಿಯುವ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಭವಿಷ್ಯ ಇದೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿಮ್ಮ ಜೀವನಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ ನಿಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಕಣ್ಣು ಕಾಣುವಂತಹ ಮಕ್ಕಳಂತೆ ನೀವು ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬಹುದು ಏನು ಅಂತ ಹತ್ತು ಹಲವು ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಅಂಧಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಮತ್ತು ಮಗುವಿಗೆ ಅರಿವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಮಾನಸಿಕ ರೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮಾನಸಿಕ ಪ್ರತಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಮಗು ಮತ್ತು ವಸ್ತುವಿನೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಬಾರಿಯ ಸಂಬಂಧಗಳಿಂದ ಮಗುವಿನಲ್ಲಿ ಹರಿವು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ತನ್ನದೇ ಆದ ಮಾನಸಿಕ ಪ್ರತಿಮೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಜಾಗೃತವಾಗುತ್ತದೆ ವಿಕಾಸವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮೂಲಕ ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮನಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಾಯುವ ಹಂತವನ್ನು ಹೊಸ ಹೊಸ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಚಿಕಿತ್ಸಕ ವಿಧಾನ ಮಗುವಿನ ನಡವಳಿಕೆ ನೋಡಿ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ವಿಧಾನವನ್ನು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಹಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲಕರವಾದ ಅಂತಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ

· **ಮಕ್ಕಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಗಂಗಾಧರ ಖ .ಬರಹಗಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶಕರು ಗಂಗಾಧರ ಬಸವೇಶ್ವರನಗರ ಬೆಂಗಳೂರು.**

ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಲೇಖಕರು ಮಕ್ಕಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಂತದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆಂಶಿಕ ಅಥವಾ ಭಾಗಶಃ ಬದಲಾವಣೆ ಸೂಚಿಸುವುದು ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಪರಿಪಕ್ವತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಮಾನವನಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ವಿಕಾಸನದ ಹಂತಗಳು ಇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಲೇಖಕರು ನಾಲ್ಕು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮೊದಲ ಹಂತ ಶೈವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಜನನದಿಂದ 5 ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಎರಡನೇ ಬಾಲ್ಯವ್ಯವಸ್ಥೆ ಐದರಿಂದ 12 ವರ್ಷಗಳು ಮೂರನೇ ಕಿಶೋರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ 13ರಿಂದ 19 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೂ 4ನೇ ಅಂಥವನ್ನು ಪ್ರೌಢ ವ್ಯವಸ್ಥೆ 20ನೇ ವರ್ಷದಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಎನ್ನುವಂತಹ ಅಂಶವನ್ನು ಡಾಕ್ಟರ್ ಅರ್ನೆಸ್ಟ್ ಜಯಂತ್ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಬೇರೆಬೇರೆ ತಜ್ಞರು ಮಕ್ಕಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹಂತವನ್ನು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಆರೋಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಪೋಷಕರು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರು ತಿಳಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಬಗ್ಗೆ ಶಾರೀರಿಕ ಸುಚಿತ್ವ ರೋಗರುಜಿನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗ್ರತೆವಹಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವಂತಹ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಆರೋಗ್ಯದಿಂದ ಕಾಪಾಡುವುದು ಹೇಗೆ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಣ ವಂಚಿತ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಹೊಂದಿದ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ

ಇರುವಂತಹ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ನಾಗರಿಕನ ಬೇಕಾದರೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಅವನ ಆರೋಗ್ಯ ತುಂಬಾ ಅಮೂಲ್ಯವಾದದ್ದು ಇದರಿಂದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಒಬ್ಬ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಬಹುದು ಎನ್ನುವಂತಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ

3. ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶಗಳು:

ಅಧ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮಕ್ಕಳು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಸಂಶೋಧನಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲವು ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ.

1. ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಐತಿಹಾಸಿಕತೆ ಅವಲೋಕನ ಮಾಡುವುದು.
2. ಕೊಳಚೆ ನಿವಾಸಿಗಳ ಜಾತಿ, ಲಿಂಗ, ವಯಸ್ಸು ಹಾಗೂ ವಲಸೆಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವುದು.
3. ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದು.
4. ಮಕ್ಕಳ ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆ ಆರೋಗ್ಯ ಹಾಗೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೋಷಕರ ಪಾತ್ರ ಅವಲೋಕಿಸುವುದು.
5. ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳಸ್ಥಿತಿ-ಗತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದು
6. ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಸವಾಲುಗಳು ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳು ಹಾಗೂ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸುವುದು.

4. ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರಾಕಲ್ಪನೆಗಳು:

ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಮಕ್ಕಳು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳಿಂದ ನನ್ನ ಸಂಶೋಧನ ಅನೇಕ ಊಹೆಗಳು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

1. ಕೊಳಗೇರಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಜನರು ಹಾಗಾಗಅನಾರೋಗ್ಯಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.
2. ಕೊಳಗೇರಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಕುಟುಂಬಗಳು ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿರುವರು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯ ಮನೆ, ಪಡಿತರ ಚೀಟಿ, ಮಶಾಸನ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ, ಭಾಗ್ಯಜ್ಯೋತಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು.
3. ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.
4. ಬಹುತೇಕವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ನಿವಾಸಿಗಳು ಅನಕ್ಷಸ್ಥರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಿಂದ ವಲಸೆ ಬಂದವಾರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

5. ಅಧ್ಯಯನದ ವಿಧಾನಗಳು:

ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮಕ್ಕಳು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳು ಕುರಿತು ಸರಳ ಯಾದೃಚ್ಚಿಕ ಮಾದರಿ ವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

1. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ :ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಅವಲೋಕನ, ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ, ಸಂದರ್ಶನ, ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಸಂಶೋಧನಾ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಮಾಹಿತಿಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

2. ಅನುಷಂಗಿಕ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ: ಸಂಶೋಧನಾ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪ್ರಕಟಿತ ಕೃತಿಗಳು ವಿಶ್ವಕೋಶಗಳು, ಸಂಪಾದಕತ್ವ ಕೃತಿಗಳು, ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ವರದಿಗಳು,ಗೆಜೆಟೇರ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗುವುದು. ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಡೀಯೋ ಹಾಗೂ ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಒಟ್ಟಾರೆ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಮಕ್ಕಳು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಂಡು ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗುವುದು.

ಅಧ್ಯಯನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ:

ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನವು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಮಕ್ಕಳು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳು : ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಅಧ್ಯಯನ (ಬಳ್ಳಾರಿಯ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಅನುಲಕ್ಷಿಸಿ) ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವಂತಹ ಕೆಲವು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿನ ಮಕ್ಕಳು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳು ಮಟ್ಟವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು:

[1]. ಅಶೋಕ್ ಜಿ.ಎನ್., ಮಕ್ಕಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಅನುಲಕ್ಷಿಸಿ, 2009

[2]. ಪದ್ಮರಾಜು ದಂಡಾವತಿ: ಮರಳಿ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದರೆ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಹೆಜ್ಜೆ ಮೂಡಿದ ಹಾದಿ-2015

[3]. ಶೈಲಜಾ ಹೀರೇಮಠ, ಮಹಿಳಾ ಅಧ್ಯಯನ : ಕನ್ನಡದ ಆರಂಭದ ಲೇಖಕಿಯರಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಚಿಂತನೆಗಳು ಹಾಗೂ ಡಾ.ಆರ್.ತಾರಿಣಿ ಶುಭದಾಯಿನಿ

[4]. ಮಕ್ಕಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಗಂಗಾಧರ ಖ .ಬರಹಗಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶಕರು ಗಂಗಾಧರ ಬಸವೇಶ್ವರನಗರ ಬೆಂಗಳೂರು.

[5]. ಅಂದಮಕ್ಕಳ ಹರಿವಿನ ಅಂಗಣ.ಡಾಕ್ಟರ್ ಎಂ ಆರ್ ಮಂದಾರವಲ್ಲಿ.ಅಭಿನವ ಪ್ರಕಾಶನ ರಾಜಾಜಿನಗರ ಬಿ ವಿಭಾಗ ಬೆಂಗಳೂರು.

[6]. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಹೇಗೆ ಕಲಿಸಬೇಕು (ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಪೋಷಕರಿಗೆ ಸಲಹೆಗಳು) ಪ್ರಕಾಶಕರು ಓಂಶಕ್ತಿ ಪ್ರಕಾಶನ ರಾಜಾಜಿನಗರ ಬೆಂಗಳೂರು.

[7]. ಗೋವಿಂದರಾಜು.ಬಿ.ಎಂ., ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಧ್ಯಯನ ಮಂಗಳೂರು ನಗರದ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಅಧ್ಯಯನ

[8]. ಗಾಡ್ವಿನ್ ಲಿಜ್ಮಿಥಾ, “ಕೊಚ್ಚಿಯ ನಗರ ಕೊಳಗೇರಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಲ್ತ್ ಮತ್ತು ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶದ ಹೆಂಗಸರು ಪ್ರಿಸ್ಕೂಲ್ ಮಕ್ಕಳು”

[9]. ಚಂದ್ರು ಪೂಜಾರಿ ಎಂ., ಪರ್ಯಾಯ ಸಮಾಜ ಜ್ಞಾನ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, 2006

[10]. ಚಿದಾನಂದ ಸಾಲಿ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಜೀವನ ಶೈಲಿ, 2017

[11]. ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಬರಹಗಳು ಮತ್ತು ಭಾಷಣಗಳು ಸಂಪುಟ ಐದು ಪ್ರಕಾಶಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನಿದೇಶನಾಲಯ, 1996

[12]. ಪಾಟೀಲ್ ಮಂಗಳ. ಡಿ. ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, 1995

[13]. ಪ್ರಶಾಂತ ಎಚ್.ಡಿ. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರೇರಕಾಂಶಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಯಾಮಗಳು, 2010

[14]. ಡಾ.ಪ್ರಶಾಂತ ಎಚ್.ಡಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕು ಕಾಯಿದೆ -2009 ಹಕ್ಕಲ್ಲ ಹಕ್ಕಿನ ಪ್ರತೀಕ, 2014

Tumbe Group of International Journal
A Peer Reviewed Multidisciplinary Journal
ISSN: 2581-8511
Volume- 4
Issue-1
Jan-April: 2021

ಮೀಸಲಾತಿ: ತಾತ್ವಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ನಿಲುವುಗಳು

ಡಾ. ಸಂಜೀವಕುಮಾರ. ಮು. ಪೋತೆ
ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ,
ಮಹಾರಾಜ ಮದಕರಿನಾಯಕ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು,
ಚಿತ್ರದುರ್ಗ. 577501
ಮೊ: 8971515132, 8971219106
sanjupotennn@gmail.com

ಪ್ರಾಸ್ತವಿಕ

ಜಾತಿಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ನೋವನ್ನು ದಲಿತರು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದಿಗು ಸಹ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಬೇರೂರಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅದು ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿ ಬೆರತಿದೆ. ಈ ಜಾತಿ ಪದ್ದತಿಯ ತರತಮವನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಮೀಸಲಾತಿ ಒಂದು ದಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಕೆಳಜಾತಿ ಹಾಗೂ ಮೇಲ್ಜಾತಿಗಳ ನಡುವೆ ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಟ್ಟ ಗೋಡೆಗಳನ್ನು ಒಡೆಯುವುದು ಮೀಸಲಾತಿಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಕೆಳಜಾತಿಗಳಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಾಗು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಇಂದುಸವಲತ್ತುಗಳು ಲಭಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಕಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಅಭದ್ರತೆ, ಕೀಳರಿಮೆ ಭಾವನೆಗಳು ಮಾಯವಾಗುತ್ತಿವೆ. ತಲೆಮಾರುಗಳಿಂದಲು ಅಂಚಿಗೆ ತಳ್ಳಲಾಗಿರುವ ಈ ಜನರು ಇಂದು ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೀಸಲಾತಿಯಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣ, ಉದ್ಯೋಗ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕೆಳಜಾತಿಯ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದ ದಲಿತರ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಬದಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಜಾತಿ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನವರ ಅಸ್ತಿತ್ವ ನಿರ್ವಚಿಸುವ ವಿಧಾನ ಬದಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮೀಸಲಾತಿಯಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂತರಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಮೊಂಡುವಾದ ಶುರುವಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವವರು ಕುತಂತ್ರಿಗಳೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ! ಇಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಧಾರದ ಮೀಸಲಾತಿಯು ಸರಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಾದಿಸುವವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವರು, ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಸಿಗಬೇಕಾದರೆ ಆದಾಯ ಆಧಾರದ ಮೀಸಲಾತಿ ಬೇಕೆನ್ನುವ ವಾತಾವರಣ ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದೆಲ್ಲವೂ ಕುರಿತಂತೆ ನಾನು ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಮೀಸಲಾತಿಯ ಉಗಮದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಆಗಿರುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ. ಜತೆಗೆ ಆದಾಯದ ಮೀಸಲಾತಿ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೀಸಲಾತಿ ನಡುವಿನ ಭಿನ್ನತೆ ಗುರುತಿಸಿ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮೀಸಲಾತಿಯ ಕುರಿತು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಲೇಖನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೀಲಿ ಪದ: ಮೀಸಲಾತಿ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಬಡತನ, ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ.

ಪೀಠಿಕೆ

ಜಗತ್ತಿನ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಶೋಷಣೆ, ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ, ತಾರತಮ್ಯ ಇರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ರೋಮನ್ನರು ಗುಲಾಮರನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು, ಬ್ರಿಟಿಷರು ಜೀತದಾಳುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು, ಸ್ಪಾರ್ಟನ್ನರು ಹೆಲೋಟ್ಸ್ ಹೊಂದಿದ್ದರು, ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ನಿಗ್ರೋಗಳಿದ್ದರು, ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ಯಹೂದ್ಯರು ಇದ್ದರು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಎರಡು ರೀತಿಯ ವರ್ಗಗಳು ಇವೆ. ಈ ಎರಡು ವರ್ಗಗಳ ಮಧ್ಯ ಸಂಘರ್ಷ ನಿರಂತರವಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಮೇಲ್ವರ್ಗಗಳು ಕೆಳವರ್ಗದವರನ್ನು

ದುಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ, ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಳವರ್ಗದವರು ಇರುವಂತೆ; ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಮಾನಸಿಕ ಹಾಗೂ ದೈಹಿಕ ಶೋಷಣೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಭಾರತದ ಕೆಟ್ಟ ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಅನುಭವಿಸಿದ ಶೋಷಣೆ, ದೌರ್ಜನ್ಯ, ಕ್ರೂರತೆಯ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಜಗತ್ತಿನ ಯಾವ ಕೆಳವರ್ಗ ಗುಂಪುಗಳು ಅನುಭವಿಸಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂದು ಗುಲಾಮಗಿರಿ, ಜೀತಪದ್ಧತಿ, ದಾಸ್ಯವು ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಮಾಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಭಾರತದ ಪರಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗಾಗಿಲ್ಲ; ಇಂದಿಗೂ ಕೂಡಾ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಜೀವಂತವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿ ಜೀವಂತವಾಗಿರುವರೆಗೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಗೆ ಸಾವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಭಯ, ದುಗುಡತೆ ಕಾಡದೆ ಇರದು! ಈ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಜಾತಿಯ ಸಕರಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವನೆ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅವರ ಮನದಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಿತ್ತೆಸೆದರೆ ವಿಮೋಚನೆ ಸಾಧ್ಯ. ಆದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಈ ಧರ್ಮದ ಅನ್ವಯಿಗಳಾಗಿರುವವರೆಗೂ ದಲಿತರ ವಿಮೋಚನೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಜೀವಂತಿಕೆ ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರುಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಮೇಲ್ವರ್ಗದವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಕಿತ್ತೆಸೆಯುವುದೆಂದರೆ? ಅಧರ್ಮವೆನ್ನುವಂತೆ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ಅವರನ್ನು ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಧರ್ಮವನ್ನು ಮತ್ತು ಆಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯ, ಮೀಸಲಾತಿ ಅತಿ ಮುಖ್ಯ. ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಬಡತನ ಎನ್ನುವ ಪದದ ಅರ್ಥ ಹಾಗೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ, ಶೂದ್ರರು ಎನ್ನುವ ಪದದ ಅರ್ಥ ಒಂದೆಯಾಗಿರದೆ, ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಬಹುಮುಖ್ಯ.

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಎಂದರೆ, ಮನುಸ್ಮೃತಿಯ ಅಧ್ಯಾಯ 10 ಶ್ಲೋಕ 45 ರ ಪ್ರಕಾರ “ಮುಖದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ತೋಳುಗಳಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಕ್ಷತ್ರಿಯ, ಹೊಟ್ಟೆಯಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ವೈಶ್ಯ, ಪಾದಗಳಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಶೂದ್ರನು ಬಿಟ್ಟು ಚಾತುವರ್ಣದಿಂದ ಬಹಿಷ್ಕೃತ ಮ್ಲೇಚ್ಚ ಅಥವಾ ಇತರೆ ಯಾವುದೇ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಡುವವರು ದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ, ಚಾತುವರ್ಣದಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದ, ಚಾತುವರ್ಣದಲ್ಲಿ ಬಾರದ ಅಂದಿನ ದಸ್ಯರುಗಳೇ ಇಂದಿನ ಅಂತಜ್ಯರು, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು, ಚಾಂಡಾಲರು ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮನುಸ್ಮೃತಿಯು ಚಾಂಡಾಲರನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳದಂತೆ, ಆಸ್ತಿ ಸಂಪಾದಿಸದಂತೆ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆಯದಂತೆ ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾ ಇವರನ್ನು ಊರ ಹೊರಗೆ ಇಟ್ಟು; ಇವರು ಊರಿಗೆ ಬಂದರೆ ಅಶುಭ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮನುಸ್ಮೃತಿಯಿಂದ ಬಿತ್ತಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಿಂದ ದೂರವಿಡಲಾಯಿತು. ಇದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಪಾಲಿಗೆ ಘೋರ ಅನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ನಡೆ ಈ ಮನುಸ್ಮೃತಿ.

ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ವಿಧಾನ

ಈ ಲೇಖನವು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೀಸಲಾತಿ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಮೀಸಲಾತಿಯ ಭಿನ್ನತೆ ತೋರಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಮೀಸಲಾತಿಯಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ದಲಿತರು ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸುವುದು. ಸಾಮಾಜಿಕ ತಾರತಮ್ಯವು ಕೇವಲ ಮೀಸಲಾತಿಯಿಂದ ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಈ ಲೇಖನ ತಿಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ದಲಿತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದಾಗಿದೆ.

ಈ ಲೇಖನವು ದ್ವಿತೀಯ ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬನೆಯಾಗಿದೆ. ಲೇಖನಕ್ಕೆ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಲೇಖನಗಳು, ವರದಿಗಳು, ನಿಯತಕಾಲಿಕೆಗಳು, ಪ್ರಬಂಧಗಳು, ಮೀಡಿಯಾ, ವಾಟ್ಸ್ ಆಪ್, ಫೇಸ್‌ಬುಕ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಈ ಲೇಖನಕ್ಕೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಮೀಸಲಾತಿ ಮತ್ತು ಮನುಸ್ಮೃತಿ

ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಸ್ತುವನ್ನೂ ಹಕ್ಕನ್ನೂ ಮತ್ತು ಸವಲತ್ತನ್ನೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇಲ್ಲವೇ ಭಾಗಶ: ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಜನರಿಗಾಗಿ, ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ನೀಡುವುದನ್ನೇ ಮೀಸಲಾತಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. (ಡಾ.ಶಿವಕುಮಾರ). ಒಂದು ಜನಾಂಗದ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ಬೌದ್ಧಿಕವಾಗಿ ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾದ ಜನರನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲು ಇವರನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತಲು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಜನರಿಗಾಗಿಯೇ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೇ ಮೀಸಲಾತಿ. ಇದರ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಗುರಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ.

ಇಂದು ಮೀಸಲಾತಿಯು ದಲಿತರಿಗಾಗಿಯೆ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರು ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೀಸಲಾತಿ ಎನ್ನುವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಅಂಬೇಡ್ಕರವರು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಕುತಂತ್ರ ಕೆಲ ಪಟ್ಟಭದ್ರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳು ಗುಜುಗುಜು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮೀಸಲಾತಿ ಎನ್ನುವುದು ಕೇವಲ ದಲಿತರಿಗಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಅದರಿಂದ ಮಾತ್ರ ದಲಿತರು ಸುಖಕರವಾಗಿ ಜೀವನ ಸಾಗುಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಕ್ರ ಚಿಂತನೆಗೆ ದಾರಿಮಾಡಿಕೊಡುವಂತ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ವೈರಸ್‌ನಂತೆ ಸೃಷ್ಟಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ನೋವು ಮೇಲ್ವರ್ಗದ ಜನರ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ತಾಗದಂತೆ ಈ ವೈರಸ್ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಇಂದಿಗೂ ದೇಶದ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಮುಕ್ತ ಎಂದು ಘೋಷಣೆಯಾದ ದಾಖಲೇ ನಾನಂತು ನೋಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ಈ ಮೇಲಿನ ಸಾರಾಂಶದಿಂದ ಹೇಳುವ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರವೆಂದರೆ, ಈ ಮೀಸಲಾತಿ ಎನ್ನುವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗೆ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರು ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತರು ಅಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲ!

ಈ ಮೀಸಲಾತಿ ಎನ್ನುವುದು ಭಾರತದ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ನೋಡಲು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಕ್ರಿ.ಪೂ. 185ರಲ್ಲಿ ಮೌರ್ಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ನಾಶವಾಯಿತು. ಅದನ್ನು ಪುಷ್ಯಮಿತ್ರ ಶುಂಗನು ಮೌರ್ಯರ ಕೊನೆಯ ದೊರೆಯಾದ ಬೃಹದ್ರಥನನ್ನು ಮೋಸದಿಂದ ಕೊಂದನು. ಪುಷ್ಯಮಿತ್ರನು ಮೌರ್ಯ ಸೈನ್ಯದ ಸೇನಾಧಿಪತಿಯಾಗಿದ್ದ. ಇವನು ಬೃಹದ್ರಥನನ್ನು ಕೊಂದು ತಾನೆ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಶುಂಗ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ. ಕೌಟಿಲ್ಯನ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ಉಲ್ಲೇಖದಂತೆ ಸಾಮ್ರಾಟ್ ಅಶೋಕನು ಇಡೀ ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ಮಾದರಿಯಾಗುವಂತಹ; ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯದ ತಳಹದಿ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದ. ಮನುವಿನ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದವರು ಸಮಾನವಾದ ಹಕ್ಕುಳ್ಳುವರಾಗಿದ್ದರು ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. (ಡಾ.ವಿ. ಷಣ್ಮುಗಂ) ಆದರೆ ಶುಂಗ ಪುಷ್ಯಮಿತ್ರನು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮದ ನಾಶಕ್ಕಾಗಿ ಅದರ ವಿರುದ್ಧ ತತ್ವಗಳಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅನ್ಯಾಯ ಎನ್ನುವ ಅಸಮಾನತೆ ಬಿಂಬಿಸುವ ಅಧರ್ಮವನ್ನು ಧರ್ಮವೆಂದು ಸ್ಥಾಪಸಿದ. ತಮ್ಮ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದನ್ನು ಅರಿತ ಶುಂಗರು, ಈ ದೇಶದ ಒಗ್ಗಟ್ಟು ಹೇಗೆ ಒಡೆಯಬೇಕು? ತಮಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ಸಂವಿಧಾನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಸತ್ಯ ಅರಿತಿದ್ದ ಶುಂಗರು (ಆರ್ಯರು). ಅವರ ಆಡಳಿತ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಸಮತೀಭಾರ್ಗವನೆಂಬ ಕೈಯಿಂದ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಬರೆಸಿದರು ಅದುವೆ "ಮನುಸ್ಮೃತಿ" . ಈ ಮನುಸ್ಮೃತಿ ಇಡೀ ಸಮಾಜವನ್ನು ಒಡೆದು ಹಾಕಿತು ಹಾಗೂ ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳ ಒಗ್ಗಟ್ಟನ್ನು ಮುರಿದು ಅವರನ್ನು ಗುಂಪು-ಗುಂಪಗಳನ್ನಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿತು. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜವನ್ನು ಮನುಸ್ಮೃತಿ ಹೀಗೆ ಒಡೆದಿದೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಕ್ಷತ್ರಿಯ, ವೈಶ್ಯ ಹಾಗೂ ಶೂದ್ರ ಎಂದು. ಅಷ್ಟಲ್ಲದೆ ವಿಂಗಡನೇಯ ಜೊತೆಗೆ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿಯೂ ಮೀಸಲಾತಿಯೊಂದಿಗೆ ಒಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಬ್ರಾಹಣರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ಪೌರೋಹಿತ್ಯದ ಹಕ್ಕನ್ನು, ಕ್ಷತ್ರಿಯರಿಗೆ ಖಡ್ಗ ಹಿಡಿಯುವ, ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರದ ಹಕ್ಕು, ವೈಶ್ಯರಿಗೆ ವ್ಯಾಪಾರ, ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ಸಂಪತ್ತಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಹಕ್ಕು ನೀಡಿತು ಹಾಗೂ ಶೂದ್ರರಿಗೆ ಈ ಮೇಲಿನ ಮೂರು ವರ್ಗದವರ ಸೇವೆ ಮಾಡುವ ಮೀಸಲಾತಿ ನೀಡಿತು. ಈ ವಿಂಗಡಣೆ ಅಥವಾ ಮೀಸಲಾತಿ ಎನ್ನುವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು ಅತ್ಯುಗ್ರವಾದ ಕಾನೂನುಗಳಾಗಿ

ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಈ ಮೇಲಿನ ಒಂದು ಗುಂಪು ಮತ್ತೊಂದು ಗುಂಪಿನ ಕಾಯಕ ಅಥವಾ ಉದ್ಯೋಗ ಬಯಸಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ದಂಡ ವಿಧಿಸುತ್ತಾ; ಮತ್ತೆ ಮರುಕಳಿಸದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ; ಇದುವೆ ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮವಾಗಿದೆ. ಮನುಸ್ಮೃತಿ ಸಹಾಯದಿಂದ ಭದ್ರವಾಗಿ ವರ್ಣಮೀಸಲಾತಿ ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುತ್ತಾ; ಜನ-ಮನದಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚುವಿರುವಂತೆ ಮನುಸ್ಮೃತಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಇದನ್ನು ಅಂಬೇಡ್ಕರವರು ಪ್ರತಿಕ್ರಾಂತಿ ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಗೌತಮ ಬುದ್ಧನನ್ನು ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಳುವಳಿಯ ಮೂಲಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಹಾಗೂ ಸಮಾನತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೂಲಕ ಮೌರ್ಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ಕ್ರಾಂತಿ ಎಂದಾದರೆ. ಪುಷ್ಯಮಿತ್ರ ಸುಂಗನು ಆರ್ಯ ವರ್ಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (ಮೀಸಲಾತಿ) ಸ್ಥಾಪನೆಗೋಸ್ಕರ ಮೌರ್ಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ನಾಶಗೊಳಿಸಿದ್ದು ಪ್ರತಿಕ್ರಾಂತಿಯಾಗಿದೆ.

ಈ ಮೇಲಿನ ವಿವರಣೆಯಿಂದ ಕಂಡುಬರುವ ಅಂಶವೆಂದರೆ; ವರ್ಣವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೀಸಲಾತಿಯೂ ತಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಡಕನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮೀಸಲಾತಿ ಶುಂಗರು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು ವಿನಃ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮೀಸಲಾತಿ ತಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮನುಸ್ಮೃತಿಯಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯ, ಭೇದಭಾವ, ವರ್ಣಗಳ ಕಲಹದ ಸೃಷ್ಟಿಯೇ ಅಲ್ಲಿಯ ಮೀಸಲಾತಿ. ದೌರ್ಜನ್ಯದ ಪ್ರತೀಕವೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಮೀಸಲಾತಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಮನುಸ್ಮೃತಿಯಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿ ಮೀರುವುದೆಂದರೆ ಅಧರ್ಮವೆಂಬನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮನುಸ್ಮೃತಿಯೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು, ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳು ಬಡತನದಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಆಧಾರವಾಗಿದೆ. ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಮನುಸ್ಮೃತಿಯ ಮೀಸಲಾತಿಯು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಗಟ್ಟಿಯಾಗುತ್ತಾ ಬೇರೂರಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಭಾರತದ ಹಿಂದೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಜನರನ್ನು ಶೂದ್ರರೆಂದು ಹಾಗೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೆನ್ನುವ ಹಣೆಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದೆ. ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗದವರನ್ನು ಅಪರಾಧಿ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳೆಂದು ಕರೆದು; ಅವರ ಮೇಲೆ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಲೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಂದ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರು ದೌರ್ಜನ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇತಿಹಾಸ ದಾಖಾಲಿಸುತ್ತದೆ. ಮನುಸ್ಮೃತಿಯ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಕ್ರಿ.ಪೂ. 185 ರಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಳ್ವಿಕೆ ಒಳಪಡುವರೆಗೂ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿತ್ತು.ಹೀಗೆ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿಯೇ ಎರಡು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳುಳ್ಳ ಮೀಸಲಾತಿಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಸಂಪತ್ತು, ಭೂಮಿ, ಅಧಿಕಾರ, ವಿದ್ವತ್ತುಗಳು ಅವರ ಮೇಲಿನವರ ಕೈ ವಶದಲ್ಲಿದ್ದವು ಎನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟ.

ಆಧುನಿಕ ಮೀಸಲಾತಿ

ಆಧುನಿಕ ಮೀಸಲಾತಿ ನೀಡುವುದೆಂದರೆ ಮನುಸ್ಮೃತಿಯ ನಾಶವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಸಬಲೀಕರಣವೆಂದರೆ, ಮನುಸ್ಮೃತಿಯ ನಾಶವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಮಹಾತ್ಮ ಜ್ಯೋತಿಬಾ ಫುಲೆ ದಂಪತಿಯ ಪ್ರಭಾವವವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಏಕೆಂದರೆ, ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳು ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಸೇರಿದಂತೆ ಅವರನ್ನು ಬಡತನದಿಂದ ವಿಮೋಚನೆಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯತ್ತ ಕರೆದೊಯ್ಯುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ನೇರವೇರಿಸಿದವರು ಕೊಲ್ಲಾಪುರದ ಛತ್ರಪತಿ ಶಾಹೂ ಮಹಾರಾಜರು. ಅವರೇ ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಮೀಸಲಾತಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದು.ಅವರು ದಲಿತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾನತೆಗಾಗಿ (ಹಿಂದೂಳಿದ ವರ್ಗ) ಜುಲೈ 26, 1902 ರಲ್ಲಿ ಶೇ.50ರಷ್ಟು ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಇದರ ಅರ್ಥ ಇಷ್ಟೆ ಮನುಸ್ಮೃತಿಯ ಮೀಸಲಾತಿಯ ಮೊದಲ ಸಂಘರ್ಷ ಅಥವಾ ಮೊದಲ ಪ್ರತಿರೋಧ ಇದಾಗಿದೆ. ನಂತರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪೆರಿಯಾರ್, ಶಾಹೂ ಮಹಾರಾಜ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೈಸೂರು ರಾಜರಾದ ನಾಲ್ವಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಶೂದ್ರರ ಹಾಗೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಶೇ.75ರಷ್ಟು ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು

1921ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ನಂತರ 1890ರಲ್ಲಿ ಆಯತೋದಾಸ್ ಪಂಡಿತರು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ದಲಿತರ ಮೀಸಲಾತಿಗಾಗಿ ಒತ್ತಾಯಿಸಿದ್ದರು.

ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಬೆಳವಣಿಗೆ

ಈ ಮೇಲೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದ ಎರಡು ಮೀಸಲಾತಿಗಳು ಭಾರತದ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದವು. ಮೇಲಿನ ಉಲ್ಲೇಖಿತ ಮೀಸಲಾತಿಗಳು ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರಂತಹ ಶೋಷಿತರ ವಿಮೋಚನಾಕಾರರನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿತು. ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಕೂಡಾ ಭಾರತದ ಶೋಷಿತರ ಪರವಾಗಿ, ನ್ಯಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯ, ಯೋಜನೆಗಳು ಹಾಗೂ ಆಯೋಗಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.

1909ರಲ್ಲಿ ಮಿಂಟೋ ಮಾರ್ಲೆ ಕಾಯ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರು, ಮುಸ್ಲಿಂರನ್ನು ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಸಮುದಾಯವೆಂದು ಗುರುತಿಸಿ,ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಚುನಾವಣೆಯ ಹಕ್ಕನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಮುಸ್ಲಿಂರು ನಮಗೆ ಹಿಂದೂಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗಿವೆ. ಹಿಂದೂಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದೂಗಳೊಳಗೆ ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲದ ಹಲವಾರು ಜನಸಮುದಾಯಗಳು ಇವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬೇಕೆಂದು ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಮನವಿಯನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಮನವಿಯನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಿ, ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲದ ಹಿಂದೂಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು 1911ರ ಜನಗಣತಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 10 ಮಾನದಂಡವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡರು. ಅವುಗಳು ಹೀಗಿವೆ; ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವವರು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೇ ಹಿಂದೂ ಗುರುವಿನಿಂದ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸದವರು, ವೇದಗಳ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಪಾರಮ್ಯವನ್ನು ಒಪ್ಪದವರು, ಹಿಂದೂ ದೇವರುಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸದವರು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಸೇವೆಯಿಂದ ದೂರವಿರುವವರು, ಹಿಂದೂ ದೇವಾಲಯಗಳ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಲಾರದವರು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪುರೋಹಿತರನ್ನು ಹೊಂದದವರು, ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಅಶುಭವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾದವರು, ಶವವನ್ನು ಹೂಳುವವರು, ದನವನ್ನು ತಿನ್ನುವವರು ಮತ್ತು ಗೋಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡದವರು. ಈ ಮಾನದಂಡಗಳ ಅಧಾರದಲ್ಲಿ ಆಗ 1911ರ ಜನಗಣತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲದ 429 ಜಾತಿಗಳು ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲವೆಂದು ಗುರುತಿಸಿತು. ಹೀಗೆ ಗುರುತಿಸಿದ 429 ಜಾತಿಗಳನ್ನು ಆeಯಿಡಿesseಜ ಅಚಿsಣes ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಯಿತು. ಈ ಮೇಲಿನ ಜನಗಣತಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಒಂದು ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿತು. ಮನುಸ್ಮೃತಿಯು ಇವರನ್ನು ಶೋಷಿಸಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಯಿತು. 429 ಜಾತಿಗಳು ಮನುಸ್ಮೃತಿಯಿಂದ ದೌರ್ಜನ್ಯ, ಶೋಷಣೆ ಹಾಗೂ ಬಡತನದಲ್ಲಿ ಬೆಂದು ಹೋಗಿದ್ದವು. ಆಗ ಈ ಜನಗಣತಿ ದಲಿತರ ಪಾಲಿಗೆ ಆಶಾಕಿರಣವಾಗಿ ಹೊರಬಂದಿತು.

1911ರ ಜನಗಣತಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಡಾ.ಬಿ.ಆರ್.ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರು 1918ರಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾಗೆ ಬಂದು ಸೌತ್ ಬರೋ ಆಯೋಗದ ಮುಂದೆ ಈ ಜನಗಣತಿಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲೆಯಾದ ಜಾತಿಗಳು ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇವರನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತಲು ಶೋಷಿತವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಮತದಾನ ಹಕ್ಕು ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸಿದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರು ನಾವು ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲ; ನಾವು ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಮುದಾಯವೆಂದು 1911ರ ಜನಗಣತಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸಿದರು. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕವೆಂದರೆ? ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಮತದಾನದ ಮೂಲಕ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವುದೆಂದರ್ಥ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಹಿಂದೂಗಳು ಹಾಗೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಜಂಟಿಯಾಗಿ ದಲಿತರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದ್ದರು. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ರೀತಿಯ ಆಯ್ಕೆ ದಲಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು

ಗುಲಾಮರನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಅಂಬೇಡ್ಕರವರು ಜಂಟಿ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕೇಳದೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದರು.

1928ರಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಸೈಮನ್ ಕಮಿಷನ್ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದ ಸೈಮನ್ ಕಮಿಷನ್‌ನನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಮುಖರು ಅದನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದರು. ತದನಂತರ ಅಂಬೇಡ್ಕರವರನ್ನು ಸೈಮನ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನ ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿತು. ಅಂಬೇಡ್ಕರವರು ಅದೊಂದು ಸವಾಲಂತೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಅವಿಶ್ರಾಂತ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ತಳಸಮುದಾಯದ ಪರವಾಗಿ ಕೆಲವು ದಾಖಲಾತಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಸೈಮನ್ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಸೈಮನ್ ಆಯೋಗ, ದಲಿತರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಮೀಸಲಾತಿ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ತನ್ನ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ತಳಸಮುದಾಯದ ಜನರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲೆಂದೇ ಚರ್ಚೆಗೆ ಒಂದು ದುಂಡು ಮೇಜಿನ ಸಭೆ ಕರೆಯಿತು. 1930 ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಲಂಡನ್‌ನಲ್ಲಿ ದುಂಡು ಮೇಜಿನ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಅಂಬೇಡ್ಕರವರು ಭಾರತದ ಎಲ್ಲಾ ಶೋಷಿತ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕು, ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕಗಳು ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸಿದರು. 1931ರ ಎರಡನೇ ದುಂಡು ಮೇಜಿನ ಸಭೆಗೆ ಆಗಮಿಸಿದ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ನೀವು ಎಲ್ಲಾ ಶೋಷಿತರಿಗಾಗಿ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಕೇಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಶೋಷಿತವರ್ಗಗಳು ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಇದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಕೇವಲ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ನಾಯಕರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ; ನೀವು ಕೇವಲ ಒಂದು ಜನಾಂಗದ ಪ್ರತಿ ನಿಧಿಗಳು ಹೊರತು ದೇಶದ ಶೋಷಿತವರ್ಗದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಲ್ಲವೆಂದು ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ದುಂಡು ಮೇಜಿನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪ್ರಧಾನಿ ರಾಮ್ಸೆ ಮ್ಯಾಕ್ ಡೊನಾಲ್ಡ್ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ತಳ ಸಮುದಾಯದ ಪರವಾಗಿ ಡಾ.ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀನಿವಾಸನ್ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದರು.

1932 ಆಗಸ್ಟ್-17 ರಂದು ಗಾಂಧೀಜಿ ಹಾಗು ಅಂಬೇಡ್ಕರವರ ಚರ್ಚೆಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ '78' ವಿಶೇಷ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಜಂಟಿ ಮತದಾನ ಹಕ್ಕಗಳು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ದಕ್ಕಿತ್ತು. ಆದರೆ ಗಾಂಧೀಜಿ ಅವರು ತೀರ್ಪನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನೇ ಕೈಗೊಂಡರು. ಈ ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವ ಹುನ್ನಾರ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಗಾಂಧೀಜಿ ಅವರ ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು ಅಂಬೇಡ್ಕರವರನ್ನು ಇಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಿತು. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡಗಳನ್ನು ಹೇರುವ ಮೂಲಕ "ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ" ಸಹಿ ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ದಲಿತರು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚನಾಯಕಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಜಂಟಿ ಚುನಾಯಕಗಳು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದವು.

ಇಂದು ಈ ಜಂಟಿ ಚುನಾಯಕಗಳು, ಮೇಲ್ವರ್ಗದವರ ಮತಗಳು ದಲಿತ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳನ್ನು ಗುಲಾಮರನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿವೆ. ಒಬ್ಬ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಕೇವಲ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಮತವನ್ನು ಪಡೆದು ಆಯ್ಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಬದಲಾಗಿ ಮೇಲ್ವರ್ಗದ ಮತಗಳು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ / ಪಂಗಡದ ಚುನಾಯಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ವರ್ಗದ ಅಥವಾ ಮೇಲ್ಜಾತಿಯ ಜನರ ಮತಗಳು ನಿರ್ಣಾಯಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೇಲ್ಜಾತಿಯವರು ದಲಿತ ನಾಯಕರನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡದೆ, ತಮ್ಮ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಗುಲಾಮರನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಜಂಟಿ ಚುನಾಯಕ ಇರುವವರೆಗೂ ದಲಿತರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮನೋಭಾವ ನನ್ನದು. ಯಾವುದೆ ಒಬ್ಬ ದಲಿತ ನಾಯಕರು ದಲಿತರ ಪರ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಅಥವಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಮುಂದಿನ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನು ನೆಲಕಚ್ಚಿಸುವುದು ಖಚಿತ. ಅಂತಹ ಹಲವಾರು ಉದಾಹರಣೆಗಳು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿದೆ.

ಜಂಟಿ ಚುನಾಯಕಗಳು ದಲಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಗುಲಾಮರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅರಿತಿದ್ದ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕಗಳನ್ನು ಬೇಡಿಕೆ ಇಟ್ಟಿದರು. ಈ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾಯಕಗಳಲ್ಲಿ

ದಲಿತರು ತಮ್ಮ ಮತಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ನಾಯಕರನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಮೇಲ್ಜಾತಿಯ ಮತಗಳು ದಲಿತರಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಲಿತರ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ನಾಯಕನ ಹುಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಇದನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡರು.

ಸಂವಿಧಾನದ ಮತ್ತು ಮೀಸಲಾತಿಯ ಅನುಚ್ಛೇದಗಳು

ಭಾರತದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಅನುಚ್ಛೇದಗಳಾದ 13 ರಿಂದ 32ರವರೆಗೂ ಬರುವ ಮೂಲಭೂತಹಕ್ಕಗಳು ಭಾರತದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಲಭಿಸಿವೆ. ಅನುಚ್ಛೇದ15ರ ಪ್ರಕಾರ ಜಾತಿ, ಲಿಂಗ ಅಥವಾ ಜನ್ಮಸ್ಥಳದ ಆಧಾರಗಳ ಮೇಲೆ ತಾರತಮ್ಯದ ನಿಷೇಧವಿದೆ. 15(2)ರಲ್ಲಿ ಎ) ಅಂಗಡಿಗಳು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉಪಹಾರ ಗೃಹಗಳು, ಹೋಟೇಲು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮನೋರಂಜನ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಬಿ) ಕೆರೆಗಳು, ಬಾವಿಗಳು, ಸ್ನಾನ ಘಟ್ಟಗಳು, ರಸ್ತೆಗಳೂ, ನಿರ್ಬಂಧಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಷರತ್ತಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕದಲ್ಲ. 15(4) ಅನುಚ್ಛೇದದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ 29ನೆಯ ಅನುಚ್ಛೇದದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವ ನಾಗರೀಕರ ಯಾವುದೇ ವರ್ಗಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅಥವಾ ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಅನುಸೂಚಿತ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ರಾಜ್ಯವು ಯಾವುದೇ ವಿಶೇಷ ಉಪಬಂಧವನ್ನು ಮಾಡದಂತೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸತಕ್ಕದಲ್ಲ. ಅನುಚ್ಛೇದ-16(4) ಪ್ರಕಾರ ಯಾವುದೂ, ಯಾವುದೇ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ನಾಗರೀಕರು ರಾಜ್ಯದ ಅಧೀನದಲ್ಲಿರುವ ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ರಾಜ್ಯವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಲ್ಲಿ ಅಂಥವರಿಗಾಗಿ ನೇಮಕಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಿಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಉಪಬಂಧವನ್ನು ಮಾಡದಂತೆ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸತಕ್ಕದಲ್ಲ.

ಅನುಚ್ಛೇದ 17ರ ಪ್ರಕಾರ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ನಿರ್ಮೂಲನೆಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಆಚರಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ದಂಡನೀಯ ಅಪರಾಧವಾಗತಕ್ಕದ್ದು. ಅನುಚ್ಛೇದದಪ್ರಕಾರ 21(ಎ) 6 ರಿಂದ 14 ವರ್ಷಗಳ ವಯಸ್ಸಿನ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಚಿತ ಹಾಗೂ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಅನುಚ್ಛೇದ 29 ಹಾಗೂ 30ರ ಪ್ರಕಾರ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯ ಕಾಪಾಡಲು, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ. ಇವರು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ನಡೆಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅನುಚ್ಛೇದ 15(4)ರಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಹಾಗೂ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ 15 ಹಾಗೂ. 7.5 ರಷ್ಟು ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಇವರಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. 330 ರ ಅನುಚ್ಛೇದ ಪ್ರಕಾರ ಪರಿಶಿಷ್ಟಜಾತಿ ಹಾಗೂ ಪಂಗಡದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಭಾರತದ ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. 332ರ ಅನುಚ್ಛೇದದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಗಳ ವಿಧಾನಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಸೂಚಿ ಜಾತಿ ಮತ್ತುಅನುಸೂಚಿ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಿಡುವುದು. 335ರ ಅನುಚ್ಛೇದ ಪ್ರಕಾರ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿ ಹಾಗೂ ಅನುಸೂಚಿತ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರ ಹಕ್ಕುಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. 338 ಹಾಗೂ 338(ಎ)ನೆಯ ಅನುಚ್ಛೇದವು ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಅನುಸೂಚಿತ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರ ಆರ್ಥಿಕ ಹಿತಕಾಪಾಡಲು ಹಾಗೂ ಇವರಿಗೆ ನೀಡಿರುವ ಹಕ್ಕುಗಳು ಜಾರಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಯೋಗ ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ಅದರಂತೆ ಇಂದು ಆಯೋಗಗಳು ತಮಗೆ ನೀಡಿದ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿವೆ. 275ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದದ ಪ್ರಕಾರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಸಂಪತ್ತಿನ ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನುಸೂಚಿತ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಆಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಭಾರತದ ಸಂಚಿತ ನಿಧಿಯಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಅಂಬೇಡ್ಕರವರ ಸಂವಿಧಾನ ರಚನೆ ಫಲವಾಗಿ ಇಂದು ದಲಿತರು, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ಸಂವಿಧಾನ ಬರೆಯದೆ ಇದ್ದರೆ ದಲಿತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಊಹೆಗೂ ನಿಲುಕದ, ಚಿಂತಾಜನಕವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಚರಿತ್ರೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಸಂವಿಧಾನದ ವಿರೋಧಿಯಾದ ಮನುಸ್ಮೃತಿಯ ಜಾತಿಪದ್ದತಿ ಇನ್ನು ನಾಶವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದು

ಜೀವಂತವಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುವ ಕೆಲಸ ಮನುಸ್ಮೃತಿಯ ಮನೋಭಾವನೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಚರಿತ್ರೆ ಅರಿತು ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ನಮಗೆ ಉಳಿಗಾಲವಿದೆ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ!

ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗ ಮತ್ತು ಮೀಸಲಾತಿ

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಒಕ್ಕಲಿಗ, ಲಿಂಗಾಯಿತ, ಮುಸ್ಲಿಂರು ಹಾಗೂ ಮತ್ತಿತರ ಸಮುದಾಯದ ಮುಖಂಡರು ಒಂದಾಗಿ 1917ರಲ್ಲಿ "ಪ್ರಜಾಮಿತ್ರಮಂಡಳಿ" ಎನ್ನುವ ಪಕ್ಷ ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಂಡು. ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆ ತುಂಬಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮಗೂ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಪಾಲು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲಿಯ ಶೂದ್ರರು ಮೀಸಲಾತಿಗಾಗಿ ಮನವಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಈ ಮನವಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾಂತದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ಜಾತಿಗಳ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಾಗಿದ್ದ ಸರ್. ಲೆಸ್ಲಿಮಿಲ್ಲರ್‌ರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ 1918 ಆಗಸ್ಟ್ 8 ರಂದು "ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಆಯೋಗ" ರಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿತು. ಇದುವೇ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಮೊದಲನೇಯ ಆಯೋಗ. ಸರ್. ಲೆಸ್ಲಿಮಿಲ್ಲರ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಸಿ.ಶ್ರೀಕಂಠ ಅಯ್ಯರ್, ಎಂ.ಮುತ್ತಣ್ಣ, ಎಂ.ಸಿ.ರಂಗ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್, ಹೆಚ್.ಚೆನ್ನಯ್ಯ, ನವಾಬ್ ಗುಲಾಮ್ ಅಹಮದ್ ಕಲಾಮಿ ಮತ್ತು ಎಂ. ಬಸವಯ್ಯ ಇವರು ಆಯೋಗದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಈ ಆಯೋಗವು ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು, ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳಿಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ನೀಡಬೇಕೆನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿತು.ಸರ್. ಲೆಸ್ಲಿಮಿಲ್ಲರ್ ಆಯೋಗ 1919 ಜುಲೈ 8 ರಂದು ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ವರದಿ ನೀಡಿತು. ರಾಜರ್ಷಿ ನಾಲ್ವಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ್‌ರವರು 1921 ಮೇ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿತು. ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಅಂಶವೆಂದರೆ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಮತ್ತು ಆಂಗ್ಲೋ-ಇಂಡಿಯನ್ನರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಉಳಿದ ಶೇ75 ರಷ್ಟು ಮೀಸಲಾತಿ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ನೀಡಿತು. (ಡಾ.ಶಿವಕುಮಾರ)

ಅನುಚ್ಛೇದ 340ರ ಪ್ರಕಾರ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳ ಅನ್ವೇಷಣೆಗಾಗಿ ಆಯೋಗ ನೇಮಕ. 1953ರಲ್ಲಿ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರು "ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಆಯೋಗ" ದ ರಚನೆಗೆ ವಿಳಂಭವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಆಪಾದಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಹಿಂದುಳಿದ ಜಾತಿಗಳು ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಪಕ್ಷ ಕಟ್ಟಲು ಮುಂದಾದರು, ಇದನ್ನು ಅರಿತ ಅಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ 1953 ಜನವರಿ 29ರಂದು ಕಾಕಾ ಕಾಲೇಲ್ಕರ್‌ರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಆಯೋಗ ನೇಮಿಸಿತು. 1955 ಮಾರ್ಚ್ 30 ರಂದು ವರದಿ ನೀಡಿತು. ಈ ವರದಿಯ ಮೂಲ ಅಂಶಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ. 2399 ಹಿಂದುಳಿದ ಜಾತಿಗಳು ಇವೆ ಅವರಿಗಾಗಿ ಮೀಸಲಾತಿ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿತು. ಎಲ್ಲಾ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು "ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗ" ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ. ತಾಂತ್ರಿಕ ಹಾಗೂ ವೃತ್ತಿ ಪರ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ 70ಶೇ ಮೀಸಲಾತಿ ನೀಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯರಿಗೆ ಮೀಸಲಾತಿ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿತು. ಆದರೆ ಅಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಅದನ್ನು ಕಸದ ಬುಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಿತು. ನಂತರ 1978ರಲ್ಲಿ ಮೊರಾರ್ಜಿ ದೇಸಾಯಿರವರು "ಮಂಡಲ್ ಆಯೋಗ" ವನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. ಅಂದರೆ 340ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಜೀವ ಬಂದಿತು. ಈ ಬಿಂದೇಶ್ವರಿ ಪ್ರಸಾದ ಮಂಡಲ್ ಎಂಬುವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಆಯೋಗ ರಚನೆಯಾಯಿತು. 1980 ಡಿಸೆಂಬರ್ 31ಕ್ಕೆ ಅದು ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿತು. ಹಿಂದೂಳಿದ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿ 3743 ಜಾತಿಗಳು ಹಿಂದೂಳಿದ ಜಾತಿಗಳು ಇವೆ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿತು. ಈ ಜಾತಿಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲಾತಿ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಆಯೋಗ ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಸಮರ್ಥಿಸಿತು. 1984ರಲ್ಲಿ ಕಾನ್ಷಿರಾಮ್ ಮತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದ ದಲಿತ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಸೇರಿ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಆಂದೋಲನವನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಿದರು "ಮಂಡಲ್‌ವರದಿ ಜಾರಿ ಮಾಡಿ; ಇಲ್ಲವೆ ಕುರ್ಚಿ ಖಾಲಿ ಮಾಡಿ" ಎಂದು ಹಿಂದುಳಿದವರ ಪರವಾಗಿ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಇಳಿದರು. ಪತ್ರಚಳುವಳಿ, ವಿಚಾರ ಸಂಕೀರ್ಣ

ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೂಲಕ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಿದರು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ 1990ರ ಸರ್ಕಾರ ಹಿಂದುಳಿದ ಜಾತಿಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಶೇ 27 ರಷ್ಟು ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ನೀಡಿತು. ನಂತರ 1992 ರ ಸರ್ಕಾರ ಹಿಂದುಳಿದ ಜಾತಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ, ಉದ್ಯೋಗ ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿತು. ಆದರೆ ದುರಂತವೆಂದರೆ? 1991ರಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿ ಇಲ್ಲದ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಖಾಸಗೀಕರಣ ನೀತಿಯನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಆದರೆ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ/ಪಂಗಡ ಹಾಗೂ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗ ಮೀಸಲಾತಿಗೆ ಕೆಲವು ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ಸಹ ಹೇರಿತು. ಮೀಸಲಾತಿ ನೇಮಕಾತಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಆದರೆ ಬಡ್ತಿಗಲ್ಲ, ಕೆನೆಪದರವನ್ನು ಮೀಸಲಾತಿ ಇಂದ ಹೊರಗಿಡಲಾಯಿತು, ಖಾಲಿ ಉಳಿದ ಮೀಸಲು ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸದೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ನೀಡಬೇಕು ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ರಕ್ಷಣಾ ಇಲಾಖೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವಿಜ್ಞಾನ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿ ಇರಕೂಡದು ಎನ್ನುವ ನಿರ್ಬಂಧಗಳು ಸುಪ್ರಿಂಕೋರ್ಟ್ ಹೇಳಿ ಶೇ 27ರಷ್ಟು ಮೀಸಲಾತಿ ನೀಡಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಿತು. ಮುಂದೆ 1998ರಲ್ಲಿ ಅನುಚ್ಛೇದ 16(4)ಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ/ಪಂಗಡದರಿಗೆ ಬಡ್ತಿ ಮೀಸಲಾತಿ ನೀಡಲಾಯಿತು.ಒಂದೆಡೆ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ನೀಡಿ; ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಮೀಸಲಾತಿ ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುವ ಹುನ್ನಾರ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಇಂದು ಖಾಸಗೀಕರಣ ವಿಸ್ತಾರಗೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಸಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೀಸಲಾತಿ ಲಭಿಸುವ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಕಡಿಮೆಗೊಂಡು ದಲಿತರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಸಿಗದ ಸ್ಥಿತಿ ಇಂದು ಬಂದೊದಗಿದೆ. ಖಾಸಗೀಕರಣ ಬೆಳೆದಂತೆ ದಲಿತರ ಪಾಡು ಅತಿ ಕೀಳು ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ದಲಿತರಿಗೆ ಮೀಸಲಾತಿ ಕೇವಲ ಸರ್ಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಖಾಸಗೀಕರಣಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದಾದರೆ, ದಲಿತರ ಉದ್ಯೋಗ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿದೆ ಎಂದರ್ಥ. ಖಾಸಗೀಕರಣ ಪ್ರಬಲವಾದಂತೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಸೊರಗುತ್ತದೆ. ಖಾಸಗೀಕರಣವು ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ದಲಿತರ ವಿರೋಧವೇ ಆಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಹಲವಾರು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಖಾಸಗೀಕರಣಗೊಳಿಸಿದೆ ಎಂದರೆ, ದಲಿತರ ಉದ್ಯೋಗ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟ. ಈ ಖಾಸಗೀಕರಣವೆನ್ನುವ ಭೂತವನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ದಲಿತರನ್ನು ದಲಿತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಹುನ್ನಾರ ಖಾಸಗೀಕರಣದಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಲಿತರೆಲ್ಲರು ಒಗ್ಗೂಡಿ ಖಾಸಗೀಕರಣ ಆಗದಂತೆ ತಡೆಯಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಖಾಸಗೀಕರಣದಲ್ಲಿ ದಲಿತರಿಗೆ, ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ ಮೀಸಲಾತಿ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಹಕ್ಕು ಒತ್ತಾಯಿಸಬೇಕು.

ಬಡತನ ಆಧಾರದ ಮೀಸಲಾತಿಯ ಕುತಂತ್ರವೇನು?

ದಲಿತರು ಹಲವಾರು ಶೋಷಣೆ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ, ದೌರ್ಜನ್ಯ ಅನುಭವಿಸಿದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಇವರು ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದರಿಂದ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ/ ಪಂಗಡ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಇವರಿಗೆ ಮೀಸಲಾತಿ ಲಭಿಸಿದೆ. ವರ್ಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೀಸಲಾತಿಯಿಂದ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅಂಬೇಡ್ಕರವರು ಇವರ ವಿಮೋಚನೆಯ ಮಾರ್ಗವಾದ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ದಲಿತರಿಗೆ ನೀಡಿದರು. 1946ರಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿಯು ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವ ಮಾನದಂಡವಿನ್ನುಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮೀಸಲಾತಿ ನೀಡಬೇಕು ಹೊರತು ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅಂದು ಸಂವಿಧಾನದ ಸಮಿತಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಇಂದು ಮೀಸಲಾತಿ (ಬಡತನ) ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವು ಒತ್ತಡಗಳು ಪತ್ರಿಕೆ ಮತ್ತಿತರ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಕೂಗುಗಳು ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದೊಂದು ಮೇಲ್ವರ್ಗದ ಷಡ್ಯಂತ್ರ ಎನ್ನುವುದು ನಾವು ಅದನ್ನು ಅರಿತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಹೇಳಲು ಹೊರಟಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶವೆಂದರೆ, ಬಡತನ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಪ್ಯಾಕೇಜ್ ಆಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಮೀಸಲಾತಿಯು ಬಡತನ ಮೀಸಲಾತಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ. ನಾನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ? ಯಾಕೆ? ಪಡೆದುಕೊಂಡರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮೇಲೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಬಡತನ ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ವ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರು ಅದು ಸಂಕುಚಿತವಾಗಿದೆ. ಬಡತನವು,

ಬಡತನ ನಿರ್ಮೂಲನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಬಡತನವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನೆಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಎನ್ನುವುದು ಮೇಲ್ವರ್ಗದವರ ಮನೋಭಾವನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಮನೋಭಾವನೆಯಿಂದ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಎನ್ನುವುದು ಮೇಲ್ವರ್ಗದವರ ದುರ್ಬಲತೆ, ಮಾನಸಿಕ ಖಿನ್ನತೆಯಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮವೇ ಆಧಾರವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಡತನದಿಂದ ಅತೀವೇಗವಾಗಿ ವಿಮೋಚನೆ ಹೊಂದಬಹುದು. ಆದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ಖಿನ್ನತೆಯಿಂದ ಹೊರಬರುವುದು ಕಷ್ಟ, ಕಾರಣ ಅದು ಧರ್ಮದ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ನಾನು ಬಡತನ ಎನ್ನುವುದು ಸಂಕುಚಿತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಬಡತನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮೀಸಲಾತಿ ನೀಡಿದರೆ (ಆರ್ಥಿಕ) ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆರ್ಥಿಕ ಆದಾಯದ ಮೇಲೆ ಮೀಸಲಾತಿ ನೀಡುವುದೆಂದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಜೀವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೆನ್ನುವ ಅರ್ಥ.

ಬಡತನದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು

ಬಡತನವೆಂದರೆ, ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಜೀವನದ ಕನಿಷ್ಟ ಮಟ್ಟದ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳದ ಸ್ಥಿತಿ. ಇದೊಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಗತಿಯೂ ಹೌದು. ಬಡತನವು, ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಜನರ ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯ, ಕಡಿಮೆಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಅನುಭೋಗ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗವು 1977 ರ ಸಮಿತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ 2100 ಕ್ಯಾಲೋರಿ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 2400 ಕ್ಯಾಲೋರಿ ದೈನಿಕ ಆಹಾರ ಅನುಭೋಗ ಪ್ರಮಾಣದ ಮೇಲೆ ಬಡತನ ರೇಖೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿತು. ಈ ಮೇಲೆ ಸೂಚಿಸಿದ ಕ್ಯಾಲೋರಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಆಹಾರ ಸೇವಿಸುವವರನ್ನು ಬಡವರೆಂದು ಹೇಳಿತು. ಆದರೆ 2011-12 ರಲ್ಲಿ ತೆಂಡೂಲ್ಕರ್ ವರದಿಯು ದೈನಿಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದವರು ರೂ. 27.2 ಹಾಗೂ ಪಟ್ಟಣ ಪ್ರದೇಶದವರು ರೂ. 33.3 ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಅನುಭೋಗದ ಮೇಲೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವವರನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತರು ಎಂದು ಹೇಳಿತು. ಆದರೆ 2011-12 ರಲ್ಲಿ ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಡಾ.ಸಿ.ರಂಗರಾಜನ್‌ರವರು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದವರು 32.4 ಹಾಗೂ ಪಟ್ಟಣ ಪ್ರದೇಶದವರು ರೂ. 46.9ಯನ್ನು ಅನುಭೋಗದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿದಿನ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಇರುವವರನ್ನು ಬಡವರೆಂದರು. ಅಂದರೆ ತೆಂಡೂಲ್ಕರ್‌ರವರ ವರದಿಯಂತೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶ ಜನರು ತಿಂಗಳ ಅನುಭೋಗಮಟ್ಟ 816 ಹಾಗೂ ನಗರ ರೂ. 1000 ವೆಚ್ಚಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಅನುಭೋಗದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವರನ್ನು ಬಡವರೆಂದು ಹಾಗೂ ಡಾ.ಸಿ.ರಂಗರಾಜನ್‌ರವರ ಪ್ರಕಾರ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶ ಹಾಗೂ ನಗರದ ಪ್ರದೇಶ ಜನರ ಅನುಭೋಗಮಟ್ಟದ ವೆಚ್ಚ 972 ಹಾಗೂ 1407 ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚಮಾಡುವವರನ್ನು ಬಡವರೆಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮೇಲಿನ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾನು ಹೇಳುವ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರವೆಂದರೆ, ಬಡತನ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಪರಿಮಾಣಾತ್ಮಕ ಅಂಶಗಳೆ ಆಧಾರ. ಬಡತನವನ್ನು ಅಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಆದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದೆ; ಅದು ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟ. ಆದರೆ ದೌರ್ಜನ್ಯ, ಅತ್ಯಾಚಾರ, ಬಡತನ, ಊರಿನ ಒಳಗಿನ ಪ್ರವೇಶ ನಿರ್ಬಂಧ, ಹೊಟೇಲ್ ಪ್ರವೇಶದ ನಿರ್ಬಂಧ, ವಾಚು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡರೆ ಒದೆ, ಕುದುರೆ ಮೇಲೆ ದಲಿತರು ಸವಾರಿ ಮಾಡಿದರೆ ಒದೆ, ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಇತ್ಯಾದಿ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ದಲಿತರ ಮೇಲಿನ ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳು ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಅಂದರೆ, ಬಡತನಕ್ಕೆ ಮೂಲಕಾರಣ ಬಡತನವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಎನ್ನುವುದು ಮೇಲ್ವರ್ಗದವರ ಮನೋಭಾವನೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಬಡತನ, ಅನುಭೋಗ ಮಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬನೆಯಾಗಿದೆ. ಬಡತನಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಶಿಕ್ಷಣ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿಬಡತನದಿಂದ ವಿಮುಕ್ತಿ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ, ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಚನೆಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಲಿತರು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದಿಂದ ಹೊರಬಂದರೆ ಮಾತ್ರ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಜಾತಿ ಸಂಕೋಲೆಗಳಿಂದ ವಿಮೋಚನೆಯಾಗಬಹುದು.

ಬಡತನವೆನ್ನುವುದು ನಾವು ಸಹಜವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ, ಬಟ್ಟೆ, ಮನೆ, ಕಾರು, ಆದಾಯ, ಉದ್ಯೋಗ ಇತರೆ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಗುರುತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಆದರೆ ಜಾತಿ ತಾರತಮ್ಯ ಹಾಗೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ, ಕಾರಣ ಅದು ಖಿನ್ನತೆಯ ಮನೋಭಾವನೆಯಾಗಿದೆ. ಅದು ಗುಣಾತ್ಮಕ ಅಂಶಗಳ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬನೆಯಾಗಿದೆ.

ಬಡತನಕ್ಕೆ ಮೂಲಕಾರಣ ಬಡತನವಾದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಗೆ ಮೂಲಕಾರಣ ವರ್ಣವ್ಯವಸ್ಥೆ

ನಾನು ಹೇಳುವ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಬಡತನಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಕಾರಣ ಬಡತನವಾದರೆ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಗೆ ಮೂಲ ಕಾರಣ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮವಾಗಿದೆ. ದಲಿತರು ಬಡವರಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಕಾರಣ ಬಡತನವಲ್ಲ, ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ತಾರತಮ್ಯ ಹಾಗೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ದಲಿತರು ತಮ್ಮ ಉಪಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಅಂಗಡಿ, ವ್ಯವಹಾರ, ಆದಾಯ ಮೂಲಗಳ ಉದ್ಯೋಗ, ತಾವು ಪ್ರಾವೀಣ್ಯಹೊಂದಿದ ಕಾಯಕ ಮಾಡಿದರೆ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಇವರು ಸರಕುಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವುದಾದರೆ ಇವರ ಸರಕುಗಳಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಅಂಗಡಿ, ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳು ಇಟ್ಟರೆ ಗ್ರಾಹಕರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಹಾಗೂ ಕೆಳಜಾತಿಯವರು ಅಶುಭವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಬಲವಾಗಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬೇರೂರಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಸ್ವ ಉದ್ಯೋಗ ಕೈಗೊಂಡರೆ ಅವರ ಸರಕುಗಳಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆ ಬರದೆ ಅವರ ಹೊಟೇಲ್, ಅಂಗಡಿ, ವ್ಯವಹಾರ, ಸ್ವ-ಉದ್ಯೋಗ ಮುಚ್ಚಿಹೋಗುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಲಿತರಿಗೆ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮುಚ್ಚಿರುವುದರಿಂದ ಭೂಮಿ, ಬಂಡವಾಳಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕಿರುವುದರಿಂದ ದಲಿತರು ಬಡತನದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಮೂಲಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇಂದಿನ ಬಲಿತ ದಲಿತರು ಪರಿಜ್ಞಾನದ ಕೊರತೆಯ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಇದನ್ನು ಅರಿಯಲಿಲ್ಲ. ಮೇಲ್ವರ್ಗದವರ ಬಡತನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇ ಬೇರೆ ಹಾಗೂ ದಲಿತರ ಬಡತನಕ್ಕೆ ಮೂಲಕಾರಣ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮವೇ ಆಗಿದೆ.

ಬಡತನ ಅತಿ ವೇಗವಾಗಿ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಬಡತನ ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಾಶವಾಗುವವರೆಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನರಿಯದ ದಲಿತ ಸಮುದಾಯ ಹಾಗೂ ಕೆಲ ಮೇಲ್ವರ್ಗದ ನಾಯಕರು ಬಡತನ (ಆರ್ಥಿಕ) ಆಧಾರದ ಮೀಸಲಾತಿ ನೀಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಒತ್ತಾಯವನ್ನು, ಪತ್ರಿಕೆ, ಮಾಧ್ಯಮ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಇಂದಿನ ಬಲಿತ ದಲಿತರು ಇದನ್ನೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಇವರಿಗೆ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಧರ್ಮದ ಪರಿಜ್ಞಾನದ ಕೊರತೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಆದಾಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲಿನ ಮೀಸಲಾತಿ ಜಾರಿಯಾದರೆ; ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಜೀವಂತಿಕೆ ಇಡುವ ಮೇಲ್ವರ್ಗದ ಕುತಂತ್ರವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂದು ಹಲವಾರು ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಹೊಂದಿದ ಜಾತಿಗಳು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿ ಕೇಳುತ್ತಿವೆ.ಇವರು ನಾವು ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದೇವೆ, ನಾವು ಬಡವರಾಗಿದ್ದೇವೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಮಗೆ ಮೀಸಲಾತಿ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ವಿಪರ್ಯಾಸ.. ಇಲ್ಲಿನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುವ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಬಡತನಕ್ಕೆ ಮೀಸಲಾತಿ ಅವಶ್ಯಕವಲ್ಲದೆ ಬಡತನ ನಿರ್ಮೂಲನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿವೆ ಎಂದು. ಅವುಗಳನ್ನು 338 ಅನುಚ್ಛೆದ ಪ್ರಕಾರ ಇವರುಗಳ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಆಯೋಗ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಬಡತನ ನಿರ್ಮೂಲನೆಗೊಳಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಮೀಸಲಾತಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಲಭ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಮೇಲ್ವರ್ಗದವರ ಮನಸ್ಸು ಅಂತರ್ಜಾತಿ ವಿವಾಹ, ಸೌಹಾರ್ದತೆ ಬರದೆ ಬಡತನ ಆಧಾರದ ಮೀಸಲಾತಿ ಕುರಿತು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುವುದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಬಡತನ (ಆದಾಯ) ಆಧಾರದ ಮೀಸಲಾತಿ ಲಭಿಸಿದರೆ, ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುವವರೆಗೂ ದಲಿತರ ವಿಮೋಚನೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮೇಲ್ವರ್ಗದ ಕೆಲ ಕುತಂತ್ರಿಗಳು, ಪಟ್ಟಭದ್ರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯ ಕೆಲ ಗುಂಪುಗಳು ದಲಿತರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು

ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳಲು; ಆರ್ಥಿಕ ಮೀಸಲಾತಿ ಎನ್ನುವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಸಮಾಜದ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಅರ್ಥ ಇಷ್ಟೆ, ದಲಿತರು (ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು) ದಲಿತರಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು.

ಮುಂದಾಲೋಚನೆ ಇಲ್ಲದ ಬಲಿತ ದಲಿತರು

ಮುಂದಾಲೋಚನೆ ಇಲ್ಲದ ಕೆಲ ದಲಿತ ಮುಖಂಡರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಬಲಿತ ದಲಿತರು ನಮಗೆ ಮೀಸಲಾತಿಯೇ ಬೇಡ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಕೆಲ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಇವರಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವ ವಿಚಾರ ಇಷ್ಟೆ. ಈ ಮೀಸಲಾತಿಯಿಂದಲೆ ನೀವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ್ದೀರಿ ಎಂದಾದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಂವಿಧಾನದ ಬಲವಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನೀವು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಬಲವಾಗಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ ತಪ್ಪು. ಕಾರಣ, ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ, ಜಾತಿಯ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಕೆಲವೆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ವರ್ಗದವರು ಕಬಳಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವೆ ದಲಿತರನ್ನು ದಲಿತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು. ಆಗ ನಿಮಗೆ ಮೀಸಲಾತಿ ಬೆಂಬಲವಿಲ್ಲದೆ ನೀವು ಪುನಃ ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ಎಂದು ಯೋಚಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಆಲೋಚನೆಗೆ ಏನು ಬಡದಿದೆ? ನಾವು ಬಡತನವನ್ನು ಅತಿ ಬೇಗವಾಗಿ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಮೇಲ್ವರ್ಗದ ಮನೋಭಾವನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಮನೋಭಾವನೆಯ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಸಾಧ್ಯ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ತಾರತಮ್ಯ ನಿರ್ಮೂಲನೆಯಾಗುವವರೆಗೂ ಮೀಸಲಾತಿ ಬೇಕೆ ಹೊರತು; ಆದಾಯದ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ. ಕಾರಣ, ಇಂದು ಕೆಲ ದಲಿತರು ಬಲಿತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಾನ ಮಾತ್ರ ಹಾಗೆಯೆ ಮುಂದುವರೆದಿದೆ. ಅಂದರೆ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ತನ್ನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಚಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿದೆ ಹೊರತು ನಿರ್ಮೂಲನೆಯಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಮರೆಯುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೀಸಲಾತಿ ಮಾನದಂಡವಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಾನ-ಮಾನದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕೆ ಹೊರತು ಅವರ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಸ್ಪಷ್ಟ ವಿಚಾರ.

ಮೀಸಲಾತಿ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುವ ಕುತಂತ್ರದಿಂದ ಆದಾಯ ಮೇಲಿನ ಮೀಸಲಾತಿ ಜಾರಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಡ ಹೇರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಖಾಸಗೀಕರಣಗೊಳಿಸುತ್ತಾ ಸಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಸರ್ಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮೀಸಲಾತಿ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಮೀಸಲಾತಿ ಕೇಳುವ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಖಾಸಗೀಕರಣಗೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೆಡೆ ಬಡತನ (ಆದಾಯದ) ಮೇಲಿನ ಮೀಸಲಾತಿ ಗೊಂದಲ ಸೃಷ್ಟಿ, ಮತ್ತೊಂದಡೆ ಖಾಸಗೀಕರಣ ಜಾರಿ, ಮಗದೊಂದೆಡೆ ಪ್ರಬಲ ಜಾತಿಗಳ ಎಲ್ಲಾ ಮಠಾಧೀಶರು ಒಂದುಗೂಡಿ ಅಪ್ರಮಾಣದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಸೇರಿಸಿ ನಾವು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದೇವೆ ನಮಗೆ ಮೀಸಲಾತಿ ಬೇಕೆ ಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸುವುದು. ನಾನು ಹೇಳುವ ವಿಚಾರವೆಂದರೆ; ಆರ್ಥಿಕ ಮೀಸಲಾತಿ ಕೇಳುವ ಉದ್ದೇಶವಿಷ್ಟೆ. ಮೀಸಲಾತಿಯ ಮಾನದಂಡ ಬದಲಾಯಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಾನ, ತಾರತಮ್ಯ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಯಥಾಸ್ಥಿತಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಕುತಂತ್ರ ಈ ಹೋರಾಟದ್ದಾಗಿದೆ. ಸಮ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುವವರೆಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಆಧಾರದ ಮೇಲಿನ ಮೀಸಲಾತಿ ಅಪ್ರಸ್ತುತ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಇಂದು ಮೀಸಲಾತಿ ಮಾನದಂಡಗಳ ಬಗೆಗೆ ಗೊಂದಲ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುವುದು ಮೇಲ್ವರ್ಗದ ಮತ್ತು ಸಂಘಗಳ ಕುತಂತ್ರವಾಗಿದೆ.

ಖಾಸಗೀಕರಣ ಮತ್ತು ಮೀಸಲಾತಿ

ದೇಶದಲ್ಲಿ ಖಾಸಗೀಕರಣಗೊಳಿಸುವುದು ಬರದಿಂದ ಸಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದೆಡೆಯಾದರೆ. ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಖಾಸಗೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿ ಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಕೂಗು ಎದ್ದಿದೆ. ಈ ಕೂಗು ಮನುವಾದಿಗಳ ನಿದ್ದೆಗೆಡಿಸಿರುವುದಂತು ಸತ್ಯ. ಖಾಸಗೀಕರಣದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮನುವಾದಿಗಳು ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ

ಅಲ್ಲಿಯು ಸಹ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳು ಮೀಸಲಾತಿ ಬೇಕು ಎಂದು ಬೆನ್ನು ಬಿದ್ದಿದೆ. ಮನುವಾದಿಗಳ ಕುತಂತ್ರವೆಂದರೆ? ಹಿಂದುಳಿದ ಹಾಗೂ ದಲಿತರನ್ನು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಹೊರಗಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿವೆ. ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಆರ್ಥಿಕ ಮೀಸಲಾತಿ ಎನ್ನುವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಜಾರಿಗೆ ಮುಂದಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ದಲಿತರು ದಲಿತರಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯಬೇಕು, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಖಾಸಗಿ ಸಂಪತ್ತು ತಮ್ಮ ಜನರ ಅನುಭೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ದಲಿತರಿಗೆ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿನ ಮೀಸಲಾತಿ ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಂದಿನ ಬಲಿತ ದಲಿತರಿಗೆ ಇದರ ಅರ್ಥವಾಗದು. ಮೇಲ್ಜಾತಿಯ ಜನರು ಆದಾಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮೀಸಲಾತಿ ನೀಡಿ ನಾವು ಕೂಡಾ ಬಡವರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಯಾರಿಗೂ ಮೀಸಲಾತಿ ಬೇಡ ಎನ್ನುವ ಗೊಡ್ಡುವಾದ ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ತಾರತಮ್ಯ ಯಾಮಾರಿಸಿ ಮಾತನಾಡುವ ಕುತಂತ್ರ ಅವರು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಮೇಲಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ನಾನು ಯಾವ ರೀತಿ ಮತ್ತೆ ನನ್ನ ಲೇಖನ ವಿವರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಗೊಂದಲ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಜಾತಿ, ಮತ, ಪಂಥ, ಧರ್ಮದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮೀಸಲಾತಿ, ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗ, ಎಲ್ಲಾ ಜನ, ಗುಂಪು, ಸಮುದಾಯ, ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ನೀಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ನನ್ನದೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ? ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಧಿಕಾರ, ಆಡಳಿತ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಂಪತ್ತು, ವ್ಯಾಪಾರ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದೀರಿ ಆದರೆ ದಲಿತರು 60 ವರ್ಷದ ಮೀಸಲಾತಿ ಪಡೆದು ಅದರಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಿಮಗೆ ಸಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ಸಂಪತ್ತು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದ ನೀವು ಬಡವರಾಗಿದ್ದೀರಿ ಆದರೆ 70 ವರ್ಷದಲ್ಲೇ ದಲಿತರು ಶ್ರೀಮಂತರಾದರೆ?

ಸ್ವಾತಂತ್ರೋತ್ತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಶೇ15ರಷ್ಟು, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಶೇ7.5 ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಶೇ27ರಷ್ಟು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟು ಮೀಸಲಾತಿ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ49.5ರಷ್ಟು ಇದೆ. ಇನ್ನುಳಿದ ಶೇ50.5ರಷ್ಟು ಸಾಮಾನ್ಯ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಮುಕ್ತವಾಗಿಡಲಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಡಾ.ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರು ದಲಿತರಿಗೆ ಕೇವಲ 10 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದರು ಎನ್ನುವ ದೊಡ್ಡ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಅಂಬೇಡ್ಕರವರು ರಾಜಕೀಯ ಮೀಸಲಾತಿ ಮಾತ್ರ 10 ವರ್ಷವೆಂದು ನಿಗಧಿಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಮೂಲಭೂತಹಕ್ಕನ್ನಾಗಿ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ 15(4) ಪರಿಚ್ಛೇದ ಪ್ರಕಾರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ದಲಿತರ ಪ್ರಗತಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವು ಕೊಡುವುದನ್ನು ಯಾವುದೆ ವಿಶೇಷ ಅವಕಾಶ ತಡೆಯಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾಜಿಕ ತಾರತಮ್ಯ ನಿರ್ಮೂಲನೆಯಾಗುವರೆಗೂ ಮೀಸಲಾತಿ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮನುವಾದಿಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಮೀಸಲಾತಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೀಸಲಾತಿ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದೆ ಈ ಲೇಖನದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಒಳಮೀಸಲಾತಿ ಪಕ್ಷಿನೋಟ

ಇಂದು ದಲಿತರ ಮಧ್ಯೆ ಒಳ ಮೀಸಲಾತಿ ಕೂಗು ಎದ್ದಿದೆ. ಕಾರಣ ಈಗಿರುವ ಮೀಸಲಾತಿ ಪ್ರಮಾಣ ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ; ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಪ್ರಮಾಣ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಮೀಸಲಾತಿ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಕೆಲವೇ ಜನರು ಅದರ ಪ್ರತಿ ಫಲ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರಿಗೆ ಅದರ ಪ್ರತಿಫಲ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೆಲ ದಲಿತ ವರ್ಗದವರು ಈ ಮೀಸಲಾತಿ ಕೆಲವೇ ಜನರ ಪಾಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ಭ್ರಮೆಯಲ್ಲಿ ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಒಳಮೀಸಲಾತಿ ಬೇಕೆನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ವಿರೋಧವಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಲಭಿಸುವ ಮೀಸಲಾತಿ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಒಂದೇ ವರ್ಗದವರು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವಂತೆ ಭಾಸವಾಗುವುದು

ಸಹಜ. ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ ಜನಸಂಖ್ಯಾವಾರು ಮೀಸಲಾತಿ ಪಡೆಯುವುದು ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಜಾತಿಗಣತಿ 1931 ರಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಕೈಗೊಂಡ ಜಾತಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರೋತ್ತರ ನಂತರ ಇಂಥಹ ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳು ನಡೆಯಲೇ ಇಲ್ಲ. ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್ ಮೀಸಲಾತಿಯ ಮಾನದಂಡವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಜಾತಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿನ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ನೀಡಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಯಲೇ ಇಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಅದು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹೊರಬೀಳಲಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಳ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ದಲಿತರಲ್ಲಿಯೇ ದಲಿತರು ಕೇಳುವುದು ಎಷ್ಟು ಸರಿ! ಶೇ 15 ರಷ್ಟು ಮೀಸಲಾತಿಯಲ್ಲಿ ಒಳಮೀಸಲಾತಿ ಕೇಳುವುದರಿಂದ ದಲಿತರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜಾತಿಗಣತಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿ, ಜಾತಿ ಜನಸಂಖ್ಯಾವಾರು ಮೀಸಲಾತಿ ಕೇಳುವುದು ಉತ್ತಮ ನಡೆ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಸಮಾರೋಪ ಮತ್ತು ಸಲಹೆಗಳು

ಈ ಮೇಲಿನ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಿಂದ ಹೊರಬರುವ ಅಂಶವೆಂದರೆ, ಮೀಸಲಾತಿಯ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಇಂದು ಪಟ್ಟಭದ್ರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳು ಗೊಂದಲಗಳನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿವೆ. ಇಂದಿಗೂ ತಳ ಸಮುದಾಯದ ಪ್ರಗತಿ ತಳದಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಂದಿಗೂ ತನ್ನ ಪ್ರಭುತ್ವ ಸಾಧಿಸಿದೆ. ಇಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಪ್ರಬಲ ವರ್ಗಗಳು ಮೀಸಲಾತಿ ಕೇಳುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಜಾತಿ ಶಕ್ತಿ ಪ್ರದರ್ಶನದಿಂದ ಮೀಸಲಾತಿ ಕೇಳುವುದು. ಹೀಗೆ ಮೀಸಲಾತಿಯ ಅರ್ಥವನ್ನೆ ಕಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತವೆ. ಇಂದು ಕಡಿಮೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ, ಅಸಂಘಟಿತ ಗುಂಪುಗಳು, ಕಾಡು ಜನರು, ತಳ ಸಮುದಾಯದ ನೈಜವಾಗಿಯೂ ಹಿಂದುಳಿದ ಗುಂಪುಗಳು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಧಾರದ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಹಿಂದಿಕ್ಕಿ ಆರ್ಥಿಕ ಆಧಾರದ ಮೀಸಲಾತಿ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಕೆಲ ಬಂಡವಾಳ, ಮೇಲ್ವರ್ಗದ ಸಮುದಾಯಗಳು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬಿಗುವಿನ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಮೀಸಲಾತಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಸಂಕಟಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿದೆ ಅರ್ಥಾತ್ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನರು ಇದರಿಂದ ಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥಹ ಗೊಂದಲಗಳ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಈ ಲೇಖನ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಆಧಾರದ ಮೀಸಲಾತಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಒತ್ತು ನೀಡಬೇಕು. ಖಾಸಗೀಕರಣ ರಂಗದಲ್ಲಿಯೂ ಹಿಂದುಳಿದ ಹಾಗೂ ದಲಿತರಿಗೆ ಮೀಸಲಾತಿ ನೀಡಬೇಕು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೀಸಲಾತಿ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಮೀಸಲಾತಿಯು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಮೂಲಭೂತ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬೇಕು. ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆ ಮೀಸಲಾತಿ ಪ್ರಮಾಣವು ದಲಿತರಿಗೆ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ/ಪಂಗಡಗಳಿಗೆ ನೀಡಿದ ಅನುದಾನ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಬಳಸಬೇಕು. ಅಂತರ್ಜಾತಿ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತೇನೆ. ಸಲಹೆಗಳಿಗೆ ಈ ಲೇಖನ ಆಧಾರವಾಗಿದೆ.

ಆಧಾರ ಗ್ರಂಥಗಳು

[1]. ಎಚ್.ಎನ್.ಬೇನಾಳ-2018 'ಬಚ್ಚಿಟ್ಟ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿಟ್ಟ ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬ್ ಡಾ.ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್' , ಸಹನಾ ಪ್ರಕಾಶನ, ಕಲಬುರ್ಗಿ

[2]. ಸಿ.ಎಸ್.ದ್ವಾರಕಾನಾಥ್-2020, 'ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನ' ಕಲಾ ಕುಸುಮ ಕ್ರಿಯೇಷನ್, ಬೆಂಗಳೂರು

[3]. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮರಡಿ, ಬೇವಿನ ಬೆಂಚೆ ಮತ್ತಿತರರು, (ಸಂ), 2014, `ಒಳಮೀಸಲಾತಿ' , ಲಡಾಯಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಗದಗ

[4]. ವಿ.ಷಣ್ಮುಗಂ-2016, `ಆಧುನಿಕ ಭಾರತದ ನಿರ್ಮಾಪಕ ಡಾ.ಬಿ. ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್' , ಸರ್ವಜನ ಸಮಾಜ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು

[5]. ರಾಮ್ ಪುನಿಯಾನಿ (ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬಿ. ಸುಜ್ಞಾನ ಮೂರ್ತಿ) – 2016, `ದಲಿತ ರಾಜಕೀಯ ಒಂದು ಸಚಿತ್ರ ದರ್ಶನ' ಲಡಾಯಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಗದಗ

[6]. ಕುಮಾರ ಕಕ್ಕಯ್ಯ ಪೋಳ – 2016 `ಚಾತವರ್ಣ ಧರ್ಮ ದರ್ಶನ' , ಲೋಹಿಯಾ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬಳ್ಳಾರಿ.

[7]. ಶಿವಕುಮಾರ-2017, `ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ನಿಮ್ಮ ಇತಿಹಾಸ ಬಲಿರಾ' ಪ್ರಬುದ್ಧ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮೈಸೂರು.

[8]. ಶಿವಕುಮಾರ-2017, `ಹಿಂದೂಳಿದ ಜಾತಿಗಳ v/s ಮನುವಾದಿಗಳ ಮೆರಿಟ್ ಮತ್ತು ಮೀಸಲಾತಿ' ಪ್ರಬುದ್ಧ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮೈಸೂರು.

[9]. www.civilsdaily.com. “Poverty lines in India, Estimations and committees – civilsdaily”.

[10]. ಸಂಜೀವಕುಮಾರ.ಮು. ಪೋತೆ-2018, `ಮೀಸಲಾತಿ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ' , ಪೃಥ್ವಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮೈಸೂರು.

[11]. ಬಿ.ಆರ್.ಅಂಬೇಡ್ಕರ್(ಮೂಲ), ನಾ.ದಿವಾಕರ್(ಅನು), 2017, `ಗಾಂಧಿ ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ವಿಮೋಚನೆ' ಲಡಾಯಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಗದಗ

ISSN: 2581-8511
Tumbe Group of International Journal
A Peer Reviewed Multidisciplinary Journal
Volume- 4
Issue-1
Jan-April: 2021

ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೇಲೆ ಕೋವಿಡ್-19 ಸಾಂಕ್ರಮಿಕ ರೋಗದ ಪರಿಣಾಮ

ವಿನಾಯಕ ಯು
ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ
ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ (ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ) ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ,
ಮೊಬೈಲ್ ಸಂಖ್ಯೆ : 9632166395 E mail: vinayakau17@gmail.com

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು
ಡಾ. ತೇಜಸ್ವಿನಿ ಬಿ. ಯಕ್ಕುಂಡಿಮಠ
ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರಿಗಳು,
ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಪರಿಷತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು,

ಸಾರಾಂಶ

ಕೃಷಿ ದೇಶದ ಬೆನ್ನೆಲುಬು ಎನ್ನುವುದು ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಸೇವಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜಿಡಿಪಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ನಕರಾತ್ಮಕ ಹಂತವನ್ನು ತಲುಪಿತ್ತು. ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಗುರಿಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಆ ಗುರಿಯನ್ನ ಮುಟ್ಟಲು ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ರೈತರು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಬೀಜ, ಗೊಬ್ಬರ, ಕೃಷಿ, ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಗರಿಷ್ಠವಿದ್ದರೂ ಅದರ ಲಾಭವು ಮಾತ್ರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಸಮನಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ಎನ್ನುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು, ಅಂತರಾಜ್ಯ ನಿರ್ಬಂಧಗಳು, ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮದ್ಯಮ ರೈತರಿಗೆ ಬೆಲೆ ಸಿಗದಂತಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಮುಂದುವರೆದರೆ ದೇಶದ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿವೆ.

ಕೀ ಪದಗಳು: ಕೋವಿಡ್-19 (ಸಾಂಕ್ರಮಿಕ ರೋಗ), ಜಿಡಿಪಿ (ಒಟ್ಟು ದೇಶೀಯ ಉತ್ಪನ್ನ), ಜಿವಿಎ (ಒಟ್ಟು ದೇಶೀಯ ಮೌಲ್ಯ)

ಪೀಠಿಕೆ:

ಕೊರೋನ ವೈರಸ್ ಸಾಂಕ್ರಮಿಕ ರೋಗವು ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ವೇಗವಾಗಿ ಹರಡಿದ ರೋಗ. ಪ್ರಂಪಚದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರ ಜೀವನದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದ ವೈರಾಣು. ಇದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜನೇವರಿ 30 2020 ರಂದು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಭಾರದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಈಗಾಗಿ ಭಾರದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಚ 25 ರಿಂದ "ಲಾಕ್‌ಡೌನ್" ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು. ಇದು ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾರತೀಯರ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಮೇಲೆ ಗಂಭೀರ ಹಾನಿಕಾರಕ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬೀರಿತು ಹಾಗೂ ಕರೋನ ವೈರಸ್ ಸಾಂಕ್ರಮಿಕ ರೋಗವು ನಗರದಿಂದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಗೆ ವಲಸೆ ಮಾಡಿತು. ಆರಂಭದ ಕೆಲವು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ನಿಯಮಗಳು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದವು. ಚಿಲ್ಲರೆ ಅಂಗಡಿಗಳು, ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳು, ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಚಿತ್ರಮಂದಿರಗಳು, ಧಾರ್ಮಿಕ ಪೂಜಾ ಸ್ಥಳಗಳು, ದೇಶಾದ್ಯಾಂತ ನಿಷೇಧಿಸಲಾಯಿತು. ಕ್ರಮೇಣವಾಗಿ ಈ ಹಂತಗಳನ್ನು ಸಡಿಲಿಸಲಾಯಿತು. ಹಲವು ಜಾಗತಿಕ ವರದಿಗಳು ಭಾರತೀಯ ಜಿಡಿಪಿಯ ಮನ್ನೋಟವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾ ಬಂದರೂ ಅವು ಆತಂಕಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದವು. ಒಂದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಇನ್ನೊಂದರಲ್ಲಿ ನಿರ್ಬಂಧಗಳು ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣ

ಮುಚ್ಚುವಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಿತು. ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿನ ಉದ್ಯಮಗಳು, ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದರೂ ಸಹ ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ಆರಂಭಿಕ ಹಂತಗಳು ಕೃಷಿ ಮೌಲ್ಯ ಸರಪಳಿಯ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಅಡೆತಡೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಿತು. ದೇಶಕ್ಕೆ ದೇಶವನ್ನೆ ಬೇಡಿ ಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಹೊರಟಿದ್ದು ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಘಟನೆಯೇ ನಮ್ಮ ಭಾರತ ದೇಶವು ಬಹುದೊಡ್ಡ ದೇಶ ಬಹುಪಾಲು ಬಡವರು ಹಾಗು ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದ ಶ್ರೀಮಂತರಿರುವ ದೇಶ ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ಮೊದಲು ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಂತರ ತುಸು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿತು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ನಂತರದ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಕೃಷಿ ಕೇತ್ರವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ವಲಯಗಳ ಒಟ್ಟು ದೇಶೀಯ ಉತ್ಪನ್ನದ ಪ್ರಮಾಣ (ಜಿಡಿಪಿ) ನಕರಾತ್ಮಕ ಹಂತ ತಲುಪಿತ್ತು.

ಒಟ್ಟು ದೇಶೀಯ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯ ಪಾಲು ಕಳೆದ 17 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಸುಮಾರು 20% ತಲುಪಿದೆ ಇದು 2020 21 ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಜಿಡಿಪಿ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ ಒಂದು ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ.

2020 21 ರಲ್ಲಿ ಇತರೆ ಎಲ್ಲಾ ವಲಯಗಳು ಕುಸಿತವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದಾಗ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಾತ್ರ 2020-21ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 3.4 ರಷ್ಟು ಸಕರಾತ್ಮಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಿದ ಏಕೈಕ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಯಿತು. ಜಿಡಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ. 17.8 ರಿಂದ 2020-21 ರಲ್ಲಿ ಶೇ. 19.9 ಕ್ಕೆ ಏರಿದೆ. ಈ ಪ್ರಮಾಣದ ಏರಿಕೆಯನ್ನ ನಾವು ಕಂಡಿದ್ದು 2003-4 ರಲ್ಲಿ ಆಗ ಜಿಡಿಪಿಯ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇಕಡಾ 20% ರಷ್ಟಿತ್ತು. 2003-04 ರ ತೀವ್ರ ಬರಗಾಲದ ನಡುವೆಯೂ ಈ ವಲಯವು 9.5 ರಷ್ಟು ಜಿಡಿಪಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ ವರ್ಷವಾಗಿತ್ತು. 2003 ರ ನಂತರ ಈ ಪಾಲು ಶೇಕಡಾ 17 ರಿಂದ 19ರವರೆಗೆ ತನ್ನ ಬೆಳವಣಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಲೇ ಇದೆ. 2020-21 ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಜಿವಿಎ ಶೇಕಡಾ 7.2 ರಷ್ಟು ಸಂಕುಚಿತಗೊಂಡರೆ ಕೃಷಿಯ ಜಿವಿಎ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಶೇಕಡಾ 3.4 ರಷ್ಟು ಸಕರಾತ್ಮಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳು ತಿಳಿಸಿವೆ.

ಕೃಷಿ ಸರಕುಗಳ ನಿರಂತರ ಪೂರೈಕೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಕ್ಕಿ, ಗೋಧಿ, ಬೇಳೆಕಾಳುಗಳು ಮತ್ತು ತರಕಾರಿಗಳು ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆಗೆ ಸಹಾಯಕಾರಿಯಾಗಿವೆ. 2019-20 ರ (ನಾಲ್ಕನೇ ಮುಂಗಡ ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ) ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಉತ್ಪಾದನೆ (296.65 ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್) ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗಿತ್ತು ಇದನ್ನು 2018-19 ಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ 11.44 ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇದು ಹಿಂದಿನ ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ 26.87 ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ, (2014-15 ರಿಂದ 2018-19) ಸರಾಸರಿ ಉತ್ಪಾದನೆ 269.78 ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್‌ಗಳಾಗಿತ್ತು. 2019-20 ಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ 2020-21 ರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 56 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು ಕಾರಣ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು 2020 ಡಿಸೆಂಬರ್ ವರೆಗೆ ಸರ್ಕಾರವು 943.53 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಕೃಷಿ ಕೇತ್ರ ಏಕೆ ಮಹತ್ವ?

ಕೃಷಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಲಯವು ಭಾರತೀಯ ಆರ್ಥಿಕತೆಗೆ ಅಪಾರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇದು ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀoiÀi ಆದಾಯಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 6 ನೇ ಒಂದು ಭಾಗದಷ್ಟು ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು ದೇಶದ 50 ರಷ್ಟು ಉದ್ಯೋಗಿಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇದು ಮೂಲಭೂತವಾಗಿದೆ. ಅದರ ಮೂಲಕ ದ್ವಿತೀಯ ಮತ್ತು ತೃತೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಮೂಲವೇ ಈ ಕೃಷಿಯಾಗಿದ್ದು, ಅದರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಮೇಲೂ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿಯು ಬಡತನ, ನಿರುದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಕೃಷಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ವಲಯ ಬಡತನ ನಿರ್ಮೂಲನೆಗೆ ಕೃಷಿ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಮೂಲಕ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಆಹಾರದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು.

ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶಗಳು:

- ಕೋವಿಡ್-19 ಕೃಷಿ ಕೇತ್ರದ ಮೇಲಿನ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- "ವಿ" ಆಕಾರದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ವಿವಿಧ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಉತ್ಪಾದನೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆ ಇದ್ದರೂ ನ್ಯಾಯಯುತವಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು.

ಮಹತ್ವ:

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಭೀಕರ ಬರಗಾಲದಂತಯೇ ರೋಗವು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿತು ಈಗಿರುವಾಗ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಸೇವಾ ವಲಯಗಳು ಒಟ್ಟು ದೇಶೀಯ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿತು. ಅದರೆ ಕೃಷಿ ವಲಯವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ನಕರಾತ್ಮಕ ಹಂತವನ್ನು ತಲುಪಿದವು. ಹೀಗಾಗಿ ರೈತರು ತಾವು ಬೆಳೆದಿರುವ ಬೆಳೆಯನ್ನ ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ಪರಿಣಾಮದಿಂದಾಗಿ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ರಫ್ತು ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಂಡಂತಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ತಿಳಿಯುವುದೇನೆಂದರೆ ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ವಲಯಗಳು ನಿಂತು ಹೋದರು ಬದುಕಬಹದು ಆದರೆ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ನಿಂತು ಹೋದರೆ ಹಸಿವಿನಿಂದ ಸಾಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಗಳು ರೈತರು ಬೆಳೆದಿರುವ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನು ವಿಧಿಸದೆ ಪರ್ಯಾಯ ಮಾರ್ಗ ತೋರಿದ್ದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದ ನಷ್ಟವನ್ನು ಭರಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಪಂಜಾಬ್, ಮಹರಾಷ್ಟ್ರ, ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ, ಕೇರಳ, ಕರ್ನಾಟಕದಂತಹ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೋವಿಡ್-19 ಎರಡನೇ ಅಲೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದ್ದು, ಮೊದಲ ಅಲೆಗಿಂತಲೂ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಹರಡುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಈಗೇ ಮುಂದುವರೆದರೆ ಮೊದಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು. ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳೆಂದರೆ: ಗ್ರೀನ್‌ಪಾಸ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ: ಆಯಾ ರಾಜ್ಯಗಳು ಒಂದು ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕೃಷಿ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ವಿನಾಯಿತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು. ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಎಪಿಎಂಸಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಸಮಯವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು.

ವ್ಯಾಪ್ತಿ:

ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ಕೇವಲ ಕೆಲವೇ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿರದೆ ಇಡೀ ಭಾರತ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನ್ವಹಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಇದು ದೇಶದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಿಂದ ರೈತರು ಅನುಭವಿಸಿದ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾದ ಉತ್ಪಾದನಾ ಪ್ರಮಾಣ, ಹಿಂದಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಸಾಮ್ಯತೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಕೃಷಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಾಹಿತ್ಯಾವಲೋಕನ:

ಒಂದು ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯಾವಲೋಕನ ಅತೀ ಪ್ರಮುಖವಾದುದ್ದು, ಏಕೆಂದರೆ ಇದರಿಂದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಈಗಾಗಲೇ ಮಾಡಿರುವ ಸಂಶೋಧನೆಗಳ ಅಂತರವನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಸಾಹಿತ್ಯಾವಲೋಕನ ಅವಶ್ಯಕವಾದುದ್ದು.

ಎಂ ಚಂದ್ರ ಪೂಜಾರಿ

ಲಾಕ್‌ಡೌನ್: ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಲೇಖಕರು ಕೋವಿಡ್-19 ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ಆದ ಪರಿಣಾಮದಿಂದಾಗಿ ಜನರು ಅನುಭವಿಸಿದ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಹಾಗು ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲವು ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾದ ನೀತಿಗಳಿಂದ ಜನರು ಅನುಭವಿಸಿದ ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡ, ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ವಸ್ತುನಿಷ್ಠವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸಿದವು, ರೈತರು, ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಸೇವಾ ವರ್ಗದವರು ಯಾವ ಯಾವ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದರು ಎಂಬುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

Impact of COVID-19 on the indian agriculture system: A 10- point strategy for post pandemic recovery.
AG Adeeth Cariappa, Kamlesh Kumar Acharya Chaithanya Asok Adhav, R Sendhil and Ramasundarm.

ಕೋವಿಡ್-19 ಸಾಂಕ್ರಮಿಕ ರೋಗವು ಭಾರತೀಯ ಕೃಷಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೆ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸಿತು. ಅದೇನೇ ಇದ್ದರೂ ಇತ್ತೀಚಿನ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಜಿಡಿಪಿ ಕೋವಿಡ್ ನಂತರದ ಸನ್ನಿವೇಶವು ಭಾರತೀಯ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ವಲಯ ಮಾತ್ರ ಸಕರಾತ್ಮಕವಾಗಿ ನೊಂದಾಯಿಸಿದ ವಲಯವಾಗಿದೆ. (2020-21 ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಏಪ್ರಿಲ್ 1 ರಿಂದ ಜೂನ್ 2020 ರವರಗೆ) ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 3.4 ರಷ್ಟು ಬೆಳವಣಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಅದೇ ಹಿಂದಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ 5.9 ರಷ್ಟು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ 2.5 ರಷ್ಟು ಕುಸಿದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕುಸಿದಿದೆ ಎಂದು ಸಂಶ್ಲೇಷಿಸಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯ ಪುನಃಚೇತನಕ್ಕಾಗಿ 10 ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

Year	GDP growth at 2011-12 prices					GDP growth at current prices				
	Q1	Q2	Q3	Q4	Total	Q1	Q2	Q3	Q4	Total
2020-21	-23.92	-7.54	-	-	-15.67	-22.57	-4.04	-	-	-13.3
2019-20	5.24	4.42	4.08	3.09	4.18	8.06	5.87	7.39	7.53	7.21
2018-19	7.1	6.2	5.59	5.67	6.12	13.57	11.4	11.36	7.89	10.95
2017-18	5.78	6.47	7.64	8.18	7.04	10.1	11.13	11.64	11.4	11.09
2016-17	8.68	9.67	8.58	6.29	8.26	12.22	11.87	11.46	11.55	11.76
2015-16	7.59	8.03	7.2	9.09	8	11.29	9.89	9.16	11.5	10.46
2014-15	8.02	8.7	5.92	7.11	7.41	13.6	13.69	9.03	8.29	10.99
2013-14	6.45	7.34	6.53	5.34	6.39	10.9	13.97	14.62	12.31	12.97
2012-13	4.87	7.49	5.38	4.3	5.46	13.2	16.14	13.52	12.69	13.82

V ವಿನ್ಯಾಸ ಮಾದರಿಯ ಆರ್ಥಿಕತೆ.

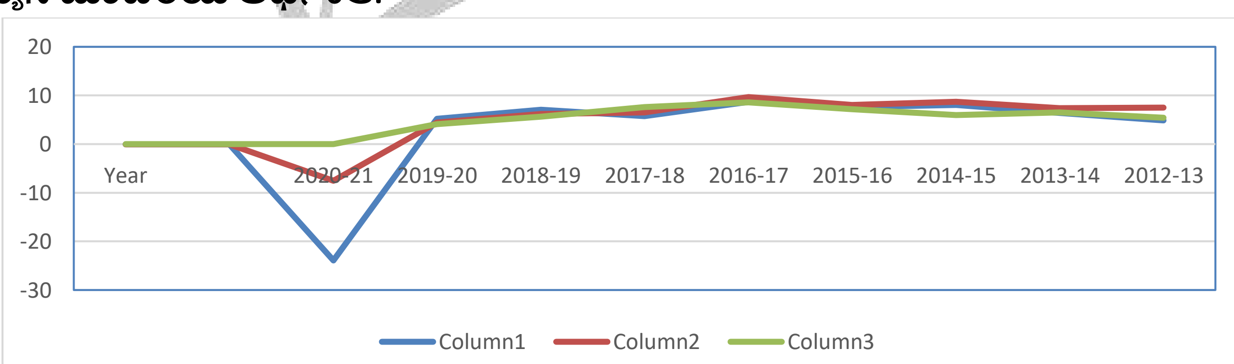

Source	Ministry of Statistics and Programme Implementation : 2011-2019, 2019-20, 2020-21

ಕೋವಿಡ್ ಸಾಂಕ್ರಮಿಕ ರೋಗದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಜಿಡಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಬಾರಿ ಬದಲಾವಣೆ ಕಂಡು ಬಂದಿತು. ಅಂದರೆ 2020-21 ಮೊದಲ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ -23.92% ರಷ್ಟು ನಕರಾತ್ಮಕ ಹಂತವನ್ನು ತಲುಪಿ ಎರಡನೇ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಹಂತಕ್ಕೆ ಸಕರಾತ್ಮಕವಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ -7.54 ರಷ್ಟು ಸಾಧಿಸಿತು ಇದರಿಂದ ಜಿಡಿಪಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ನಕರಾತ್ಮಕವಾಗಿದ್ದರು ಚೇತರಿಕೆಯ ಹಂತವಾಯಿತು. ಈ ಏಳುÀಬೀಳಿನ ಜಿಡಿಪಿಯು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅಕ್ಷರದ ಗಿ ಅಕ್ಷರವನ್ನು ಹೋಲುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು V Shaped Economy ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ

ಯಾವುದೇ ಒಂದು ದೇಶ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಗುರಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಗುರಿ ಮುಟ್ಟಲು ರೈತರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರು ಬಳಸುತ್ತಿರುವ ಬೀಜ, ಗೊಬ್ಬರ, ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು, ರೈತರು ಅವುಗಳನ್ನು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕಾರ್ಪೋರೇಟ್ ಕಂಪನಿಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ರೈತರಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿವೆ. ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಸರ್ಕಾರ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಗುರಿಯನ್ನು ತಲುಪಿದರೂ ಬೀಜ, ಗೊಬ್ಬರ, ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆಯಾದಂತೆ ಅವರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗದೆ ಇರುವುದು ರೈತರ ಶೋಚನೀಯ ಸಂಗತಿ.

ವರ್ಷ	ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ
2017-18	284.8 ಮಿ.ಟ
2018-19	285.2 ಮಿ.ಟ
2019-20	291.95 ಮಿ.ಟ
2020-21	298.3 ಮಿ.ಟ

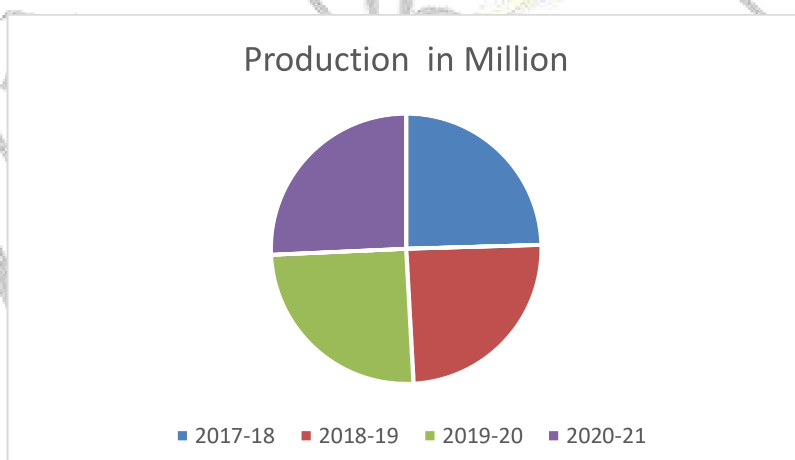

ಮೇಲಿನ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಸರ್ಕಾರ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಸಾಧಿಸುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಈ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಸಿಗುವಂತಾದರೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು. ಹಾಗೆಯೇ ಭಾರತದಂತಹ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಬೀಜ, ರಸಗೊಬ್ಬರ, ಮತ್ತು ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯಯ ಮಾಡದೇ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಖರ್ಚನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಸಲಹೆಗಳು

- ಈ ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರ ರೈತರಿಗೆ ಇ- ಪಾಸ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅದು ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿಲ್ಲ ಹಾಗಾಗಿ ಕೋವಿಡ್ ಎರಡನೇ ಅಲೆ ಮುಂದುವರೆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ನೀತಿ ರೂಪಿಸಬೇಕು.
- ಎರಡನೇ ಕೋವಿಡ್ ಅಲೆಯಲ್ಲಿ ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ಮಾಡಬೇಕಾದಂತಹÀ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಂಡುಬಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಹೊತ್ತು ತರುವಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಕೃಷಿ ಸರಕುಗಳಿಗೂ ಆಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಮೊದಲ ಹಂತದ ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಂತಹ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸೀಮಿತಿ ಕೃಷಿ ವಾಹನಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಿತ್ತು ಇದರಿಂದ ಅನೇಕ ರೈತರು ನಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಯಿತು.
- ಮನುಷ್ಯರು ಬದುಕುಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಲಯವೇ ಕಾರಣ. ಅದನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಬಾರದು ಸರ್ಕಾರಗಳು ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಂದಾಲೋಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ಮಾಡುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕೇತ್ರಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾದ ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು.
- ರೈತರಿಗೆ ಮೊದಲು ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ, ರೈತರಿಂದ ವಿವಿಧ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಸಾರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ 100 ಕಿಸಾನ್ ರೈಲುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ಅದರ ಸಂಖ್ಯೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕು.
- ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರಿಂದ ಅತ್ಯಧಿಕ ಮೊತ್ತದ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಂಡುಕೊಂಡು, ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಿರುವಂತಹ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹಸಿವು ಮುಕ್ತ ದೇಶವಾಗಿ ಹೊರಬರದಿರುವುದರಿಂದ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ರೈತರ ಉತ್ಪನ್ನಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಹಾಗೂ ಹಸಿವು ಸೂಚ್ಯಾಂಕದಲ್ಲೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.
- ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನರೇಗಾ ಯೋಜನೆಯಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಬಡತನವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಿವಾರಿಸಬಹುದು.
- ಕೇರಳ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ತರಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದರ ಮೂಲಕ ರೈತರು ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗೆ ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆ ಕೊಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಬದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು.

References

[1] Lockdown A M Chandrapujari, Kandeelu Publication 2021
[2] Impact of COVID-19 on the Indian agriculture system: A 10- point strategy for post pandemic recovery.
[3] AG Adeeth Cariappa, Kamlesh Kumar Acharya Chaithanya Asok Adhav, R Sendhil and Ramasundarm.
[4] Statisticstime.com
[5] Agri Share in GDP hit 20% after 17 year: Economic survey, By Shagun Kapil Published January 2021.

Tumbe Group of International Journal
A Peer Reviewed Multidisciplinary Journal
ISSN: 2581-8511
Volume- 4
Issue-1
Jan-April: 2021

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಂಗವಿಕಲರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಣಾ ಕ್ರಮಗಳು

ಡಾ. ನಾರಾಯಣಪ್ಪ ಎನ್.ಕೆ.

ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ,
ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು, ತುಮಕೂರು.

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

ವಿಶ್ವದ ಯಾವುದೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿಕಲಚೇತನರು ಸಹಜವಾಗಿ ಇರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಜೀವನದ ಸಾಧನೆಗೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಗೆ ಕ್ಲಿಷ್ಟವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂಗವಿಕಲತೆಯು ಒಂದು ಜಾಗತಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ.

ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಅಂಗವಿಕಲತೆಯನ್ನು ವಿಭಿನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ನೋಡಲಾಗಿದೆ. ಹಲವಾರು ಶತಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ಯುದ್ಧಗಳು, ಕ್ರಾಂತಿಗಳು, ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತ ಹಾಗೂ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪ, ದುಶ್ ಪರಿಣಾಮಗಳಿಂದಾಗಿ ಇಂದಿಗೂ ಜನಿಸುವ ಮಕ್ಕಳು ಅಂಗವಿಕಲರಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಂಗವಿಕಲತೆಯ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ.

ಈ ಘಟನೆಗಳು ವಿಶ್ವದ ಕಣ್ಣನ್ನು ತೆರೆಸಿತು. 1948ರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವ ಸಂಸ್ಥೆಯು, ವಿಶ್ವಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಘೋಷಿಸಿತು. Universal declaration of human rights.

ಎಲ್ಲಾ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಅಂಗವಿಕಲ ಸಬಲೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ "ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಂಗವಿಕಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ವರ್ಷ" ವನ್ನು ಆಚರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಅಂಗವಿಕಲರ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಅಧಿನಿಯಮ, ಸುಧಾರಣಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅಂಗವಿಕಲರ ಸಬಲೀಕರಣ.

ಅಂಗವಿಕಲತೆಯು ವಿಶ್ವದ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಇದರ ನಿವಾರಣೆಗೆ - ಎಲ್ಲಾ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು Prevention is better than rehabilitation ತಡೆಗಟ್ಟುವ ನಿಟ್ಟಿನಿಂದ "ಪಲ್ಸ್ ಪೋಲಿಯೋ ಲಸಿಕೆ" ಹಾಗೂ ಮುಂಜಾಗೃತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ."ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಂಗವಿಕಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ವರ್ಷ" ವನ್ನು ಆಚರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅಂಗವಿಕಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ತರಬೇತಿ, ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಾಜಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಕ ಇನ್ನು ಮುಂತಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಂಗವಿಕಲರ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲಾ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರಗಳು ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜ ಹಾಗೂ ಕುಟುಂಬಗಳು ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಆಶಯವಾಗಿದೆ.

ಕೀ ವರ್ಡ್ಸ್: ಅಂಗವಿಕಲತೆ, ಅದಿನಿಯಮಗಳು, ಆರ್ಥಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು, ಪುನರ್ವಸತಿ, ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ, ಸಬಲೀಕರಣ.

ಪೀಠಿಕೆ

ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಸೃಷ್ಟಿಯು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾದದ್ದು, ನೈಸರ್ಗಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನವು ಮಾನವನ ನಾಗರಿಕತೆ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿಕಾಸದ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಅಂಶವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ. ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ಹಕ್ಕು ಹಾಗೂ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಚಿಂತಕರಾದ 'ರೂಸೋ' ಅವರು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಹಕ್ಕಿನ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. "ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಿ ಹುಟ್ಟುತ್ತಾರೆ, ನಂತರ ಸಮಾಜದ ಸಂಕೋಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಮಾನವ ಸಮಾಜವು ಅಸಮಾನತೆ, ಹಾಗೂ ತಾರತಮ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸುತ್ತಾ ಬರಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳು, ವೈಚಾರಿಕ ಚಿಂತನೆಗಳು ಹಾಗೂ ಸುಧಾರಣಾ ಕ್ರಮಗಳು ಮೂಡಿಬಂದಿದುದ್ದರ ಫಲವಾಗಿ ಅಂಗವಿಕಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಸಬಲೀಕರಣದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡವು.

ವಿಶ್ವದ ಯಾವುದೇ ಸಮಾಜ ಅಥವಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ 'ಅಂಗವಿಕಲರು' (Disabled) ಇರುವಿಕೆಯು ಸಹಜವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಅಂಗವಿಕಲತೆ 'ಜನನಪೂರ್ವ' (Pre nartal) ಹಾಗೂ ಜನನ ನಂತರದ (Post nartal) ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗಿದ್ದು ಅದು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನ ಸಾಧನೆಗೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ಲಿಷ್ಟವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾನವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅಂಗವಿಕಲತೆ ಮತ್ತು ಅಂಗವಿಕಲರು ಒಂದು ಜಾಗತಿಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದ್ದು, ಪುರಾತನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅಂಗವಿಕಲರು ಜೀವಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು, ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಮಾಜದಿಂದಲೂ ಅಂಗವಿಕಲತೆಯುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ವಿಭಿನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿ ನೋಡಲಾಗಿದೆ. ಆರಂಭದಲ್ಲೂ ಮೂರನೇ ಅಥವಾ ನಾಲ್ಕನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ 'ಸುಮಾತ್ರ' ಮತ್ತು 'ಪಾಲಿನೇಷಿಯ' ದ್ವೀಪಗಳ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರು ಅಂದರು ಮತ್ತು ಅಂಗವಿಕಲರನ್ನು ಕೊಂದು ಬೇಯಿಸಿ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಉದಾ:- ಗ್ರೀಕ್ ನಾಟಕಕಾರ ಈಡಿಪಸ್ ಆತ್ಯಹತ್ಯೆಗೆ ಅಂಧರನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು, ಹಾಗೂ ಗ್ರೀಕ್ ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ ಮತ್ತು ಖಗೋಳ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ ಇರಟೋಸ್ತೆನಿಸ್ ಅಂಧತ್ವದಿಂದ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿ ಸಾವನ್ನಪ್ಪಿದ, ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ.

ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಮಾನವೀಯ ಯುಗದ ಚಿಂತನಾ ಕ್ರಮಗಳು ಹಾಗೂ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಮೂಡಿದಂತೆ ನಾಗರಿಕತೆ ಹಾಗೂ ಆಧುನಿಕತೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು ಮತ್ತು ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ಕರುಣೆ ಬದಲಾಗಿ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು. ಮಾನವ ಸಾಧನೆಗೆ ಅಂವಿಕಲತೆ ತೊಡಕಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ ಸುಧಾರಕರು ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದೊಂದಿಗೆ ಬದುಕುವಂತಹ ಪ್ರೇರಣೆಗಳನ್ನು ಮೂಡಿಸಿದರು. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಗವಿಕಲತೆ, ಸಾಧನೆಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಲ್ಲ. ಅವರ ಸಾಧನೆ ಮತ್ತು ಸಲ್ಲಿಸುವ ಸೇವೆ ಅಮೋಘ ಹಾಗೂ ಅಸಾಧಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಜಗತ್ತಿನ ಇತಿಹಾಸದ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಾಧನೆಗೈದು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಿರುವ ಅನೇಕ ಸಾಧಕರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸಬಹುದು. ಅವರುಗಳೆಂದರೆ ಲೂಯಿಸ್ ಬ್ರೈಲ್, ಜಾನ್ ಕಿಡ್ಸ್, ಹೆಲನ್ ಕೆಲರ್, ಜಾನ್ ಎಫ್ ಕೆನಡಿ, ಸೂರ್ ದಾಸ್, ಗಾನಯೋಗಿ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಗವಾಯಿ, ಡಾ.ಪುಟ್ಟರಾಜು ಗವಾಯಿ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಮೇರಿಕದ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಸ್ಟೀಫನ್ ಹಾಕಿನ್ಸ್ ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಾದ ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ನೃತ್ಯ, ಶಿಕ್ಷಣ, ವಿಜ್ಞಾನ, ವ್ಯಾಪಾರ, ಸಂಶೋಧನಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವ ನಮ್ಮ ನಡುವಿನ ಅನೇಕ ವಿಕಲಚೇತನ ಸಾಧಕರು ದೇಶದ ಹಾಗೂ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಮಾನವ ಕೇಂದ್ರಿತ ಹಾಗೂ ಜೀವನ ಕ್ರಮಗಳ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾದರಿಯ ಚಿಂತನೆ ಹಾಗೂ ಸಬಲೀಕರಣದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು ಆಯಾ ಕಾಲಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿವೆ. ಮಾನವನ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿನ ನೈಪುಣ್ಯತೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕೆ ನಾಂದಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಶಿಷ್ಟ ಚಿಂತನೆಗಳು ಮಾನವ ವಿಕಾಸದ ಮೂಲ ಆಶಯವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದ್ದು ಅದು ವಿಶ್ವದ ಅನೇಕ ಅಂಗವಿಕಲ ಸಾಧಕರ ಜೀವನ ಸಾಧನೆಯಿಂದ ದೃಢಪಟ್ಟಿದೆ.

ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಂಗವಿಕಲರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ

ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲದ ಭಾರತ ದೇಶವು ಬಡವರು ಮತ್ತು ನಿರ್ಗತಿಕರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿತು. ಇದೇ ತತ್ವವನ್ನು ಸಮಾಜಸುಧಾರಕರು ಮತ್ತು ರಾಜಪ್ರಭುತ್ವದ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜಮೀನ್ದಾರಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲೂ ತನ್ನ ಸಹಚರರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯದಂತೆ ಅಂಗವಿಕಲತೆಯುಳ್ಳ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಸಮಾಜ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಸಹಾಯವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ.

ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಉಲ್ಲೇಖದಂತೆ ಅಂಗವಿಕಲರನ್ನು ಕರುಣೆಯಿಂದ ನೋಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಾರದರು ಯುಧಿಷ್ಟಿರನನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ನೀನು ನಿನ್ನ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕುರುಡರು, ಕಿವುಡರು ಮತ್ತು ಇತರೆ ನ್ಯೂನತೆಗಲಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವವರನ್ನು ತಂದೆಯಂತೆ ಸಲಹುವೆಯಾ? ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಅಂಗವಿಕಲರಾದವರನ್ನು ಸಲಹುವುದು ರಾಜನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ನಿನ್ನ ಪರವಾಗಿ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿ ಅಂಗವಿಕಲರನ್ನು ನೀನು ಸಲಹುವೆಯಾ? ಎಂದು ನಾರದರು ಯುಧಿಷ್ಟಿರನನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಬೌದ್ಧಾಯಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ, ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಸಮರ್ಥರಿಗೆ ಆಹಾರ, ಬಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ವಸತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ರಾಜನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಅಷ್ಟಾವಕ್ರ (ಎಂಟು ಶಾರೀರಿಕ ನ್ಯೂನತೆಗಳುಳ್ಳವನು)ನನ್ನು ಶತ್ರುಗಳು ಮೊದಲಿಗೆ ಅಪಹಾಸ್ಯ ಮಾಡಿದರೂ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಅವನ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಗೆ ತಲೆದೂಗುತ್ತಾರೆ. ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ಕೈಕೇಯಿಯ ಪ್ರಿಯ ಸೇವಕಿಯಾಗಿದ್ದ, ಗೂನು ಬೆನ್ನುಗಳನ್ನುಳ್ಳ ಮಂಥರೆ, ವಿಷ್ಣುವಿನ ಅವತಾರವಾದ ವಾಮನ (ಕುಳ್ಳಗಿನ ವ್ಯಕ್ತಿ) - ಈ ಎಲ್ಲ ಉದಾಹರಣೆಗಳು, ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜ ಅಂಗವಿಕಲರ ಸಾಮಾರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಬೌದ್ಧಮತದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಗುಪ್ತರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಂಗವಿಕಲರ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಿಷ್ಣುತೆ ಇರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಬೌದ್ಧತತ್ವ ಕರುಣೆ, ಸಹಾಯ, ಸತ್ಯ, ಪವಿತ್ರತೆ, ಒಳ್ಳೆಯತನ ಮತ್ತು ಅಹಿಂಸೆ ಮುಂತಾದ ಗುಣಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದೆ. ಬುದ್ಧನ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ತಮ್ಮ ಗುರುವಿನ ಬೋಧನೆಗಳಾದ ಅಂಗವಿಕಲರನ್ನು ಕರುಣೆಯಿಂದ ನೋಡುವ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿ.ಪೂ 6ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಜೈನಧರ್ಮ ಜನ್ಮತಾಳಿತು. ಜೈನ ಧರ್ಮವೂ ಅಹಿಂಸೆ ಮತ್ತು ಇತರರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಗುಣಗಣನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದೆ.

ಖ್ಯಾತ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನಾದ ಕೌಟಿಲ್ಯನು ಕುಳ್ಳಗಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಗೂನುಬೆನ್ನುಳವರನ್ನು ಬೇಹುಗಾರರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾನೆ. ಸಮುದ್ರಗುಪ್ತನ ಕಾಲದಲ್ಲಿನ ನಾಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳವ್ಯಕ್ತಿಯಿರುವ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಕ್ರಿ.ಶ 400ರಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ ಫಾಹೆಯಾನ್ ಹೀಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. 'ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವವರು ಉತ್ತಮ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಬಡವರು ಮತ್ತು ಅಂಗವಿಕಲತೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವ ಜನರಿಗೋಸ್ಕರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಭಾರತೀಯ ಡಾರ್ವಿನಿಸಂ ಪ್ರಕಾರ 'ಅಂಗವಿಕಲತೆ ಕರ್ಮದ ಸಿದ್ಧಾಂತ' ವೆಂದು ಪುರಾತನ ಭಾರತ ತಿಳಿದಿತ್ತು ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಪ್ರಕಾರ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಆತ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ಕರ್ಮದ ಫಲ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂದಿನ ಕೆಲಸ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯ ಅವನ ಮುಂದಿನ ಜೀವನದ ಬಗೆಯನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಇಂದು ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ. ಅಂಗವಿಕಲತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲ ಉಲ್ಲೇಖ ಕ್ರಿ.ಪೂ ಸುಮಾರು 5000 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಕೃತಿಯಾದ ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ಕೈಕೇಯಿಯ ದಾಸಿ ಮಂಥರೆ ಕುರೂಪಿಯಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಮೂಲಕ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನಾ ವಿಧವಾದ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ತೊಂದರೆಗಳು 'ಸಂಖ್ಯಾ' ವೇದಾಂತದಲ್ಲಿದೆ. ಮಾನಸಿಕ ನ್ಯೂನತೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವ ತಾಯಿ-ತಂದೆಯರು ಅಂಗವಿಕಲತೆವುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಜನ್ಮ ನೀಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಗಾರ್ಗೆಯ ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿದೆ. ಕ್ರಿ.ಪೂ. ಸುಮಾರು 500ರಲ್ಲಿ ಶಿಶು ಸಹಜ ಮಾದರಿಯನ್ನೂ ಮಾನಸಿಕ ತೊಂದರೆಯನ್ನೂ ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಕ್ರಿ.ಪೂ.185-71ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಪತಂಜಲಿ ಅಂಗವಿಕತೆಯುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಯೋಗ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಕ್ರಿ.ಪೂ. 4ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಮೌರ್ಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೌಟಿಲ್ಯ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಅಂಗವಿಕತೆವುಳ್ಳವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ನಡವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅವಹೇಳನ ಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಷೇದಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದನು. ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ಆಸ್ತಿಯ ಹಕ್ಕು ಭಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಅನೇಕರನ್ನು ಆತನ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬೇಹುಗಾರರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದನು. ನಂತರ ಅಶೋಕ ಚಕ್ರವರ್ತಿ, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು, ಹುಚ್ಚಾಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ತೊಂದರೆವುಳ್ಳವರಿಗೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದನು. ಕ್ರಿ.ಪೂ.ಮೊದಲನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣುಶರ್ಮನು ದಡ್ಡಾ ರಾಜಪುತ್ರರಿಗಾಗಿ ವಿಶೇಷ ವಿಧ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ನೀಡುವ 'ಪಂಚತಂತ್ರ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಕೃತಿ ರಚಿಸಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ದಡ್ಡ ಪುತ್ರರಾಗಿ ವಿಶೇಷ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವ ನಿಡಿದ್ದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಮಧ್ಯಕಾಲದ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಂಗವಿಕಲರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಯುಗವು ಸುಧಾರಣಾ ಯುಗವಾಗಿದ್ದು, ಈ ಕಾಲದ ರಾಜರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿವೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳು, ಹಾಗೂ ಭಕ್ತಿಚಳುವಳಿಯ ದೇಶದ ತುಂಬೆಲ್ಲಾ ಹರಡಿಕೊಂಡಿದ್ದವು. ಹಿಂದೂ ರಾಜರ ಹಾಗೆ ಮೊಘಲ್ ಅರಸರು ಕೂಡ ಅಂಗವಿಕಲರು ಮತ್ತು ವಯೋವೃದ್ಧರ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಾವುದ್ದೀನ್ ಖಿಲ್ಜಿ ಮತ್ತು ಮಹಮದ್ ತೊಘಲಕ್ ರಂತಹ ಸುಲ್ತಾನರು ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ದತಿಯನ್ನು, ಅವರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಹುಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಫಿರೋಜ್ ಷಾ ತುಘಲಕ್ ಹಾಗೂ ಷೇರ್ ಷಾ ರವರು ಜನರ ಕ್ಷೇಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ, ಸಾಧಿಸಲು ಮಾದರಿ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಆಡಳಿತದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ದತ್ತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮಸೀದಿಗಳು, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಮತ್ತು ಅನಾಥಾಲಯಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಅಂಗವಿಕಲರು ಮತ್ತು ಅನಾಥರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮನಗಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ರಾಜ ಅಕ್ಬರ್ ಮಹಾಶಯನು ಬಡವರ, ಅಂಗವಿಕಲತೆಯುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮತ್ತು ಅನಾಥರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿರುವುದನ್ನು ಸಹ ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಚಳುವಳಿಯು ಜನರಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆ ಮತ್ತು ಪರೋಪಕಾರ ತತ್ವಗಳನ್ನು ದೇಶದ ತುಂಬೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಚುರಪಡಿಸಿತು. ಇದರಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತರಾದ ಅನೇಕ ಜನರು ಸುಧಾರಣಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದರು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಧ ಕವಿ ಸೂರ್ ದಾಸ್ ಅಗ್ರಮಾನ್ಯನಾಗಿದ್ದು ತನ್ನ ಅಶುಕವಿತೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವ ಮೂಲಕ ತುಳಸೀದಾಸರಷ್ಟೇ ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಆ ಕಾಲದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಜನರು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ದೇವರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಮಾನವರಿಗೂ ಸ್ಥಾನ ಇದ್ದು, ಎಲ್ಲರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ದೇವರು ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು

ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ಹಾಗಾಗಿ ಅವರು ವಿಶಾಲ ಹೃದಯವಂತರಾಗಿ ಅಂಗವಿಕಲರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕಾಣುವಂತಹವರಾಗಿದ್ದರು.

ಆಧುನಿಕ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಂಗವಿಕಲರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ

19ನೇ ಶತಮಾನದಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಅಂಗವಿಕಲರ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಾಜ ಹೊಂದಿದ್ದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವೆ ಬದಲಾಯಿತು ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಕಾರಣ ವೈಜ್ಞಾನಿಕತೆ ಬೆಳೆದಂತೆ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಮಹತ್ವ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ನಂತರ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ನೀಡತೊಡಗಿತು. ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೂ ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಬಲ್ಲರು ಎಂಬ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವನೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಮೂಡಿತು. ಹಾಗೆಯೆ ಅಸಮರ್ಥರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡಿ ಅವರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಕಳಿ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಆಯಾದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜರುಗಳು, ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮುಂದುವರಿದಂತೆ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ಅನುಕಂಪ ತೋರುವುದದರ ಬದಲಿಗೆ ಅವರ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಪುನರ್ವಸತಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು.

19ನೇ ಶತಮಾನದ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಮಾನವೀಯತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದವು. ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಹಿಂಸಿಸಬಾರದು, ಅಂಗವಿಕಲರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ಮೋಕ್ಷ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ, ಅವರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕು ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿಭೆಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಚಿಂತಕರಾದ 'ಜಾನ್ ಮಿಲ್ಟನ್' ತಮ್ಮ ಪ್ಯಾರಿಡೈಸ್ ಲಾಸ್ಟ್ ಮತ್ತು 'ಪ್ಯಾರಡೈಸ್ ರಿ ಗೈಡ್' ಎಂಬ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದರು. ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನವೀಯ ಯುಗವು ಕ್ರೈಸ್ತನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಯೇಸುವು ಅಂಧರ, ಅಂಗವಿಕಲರ ದೀನರ, ದುರ್ಬಲರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಜನಿಸಿದನು ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ. ಈ ಯುಗವು ಮಾನವೀಯ ಹಾಗೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯೊಂದಿಗೆ ಅಂಗವಿಕಲರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ನಾಂದಿ ಹಾಡಿತು. ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಜೀವಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಈ ಯುಗದ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ. ಶ್ರವಣ ನ್ಯೂನತೆ ಇರುವವರನ್ನು ಶಪಿಸಿಬಾರದು, ದೇವರಿಗೆ ಅಂಜಿ ಜೀವಿಸಬೇಕು ಇತ್ಯಾದಿ ಜೀಸಸ್ ಕ್ರೈಸ್ತನ ಭೋಧನೆಯ ತತ್ವಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನವಾದವು.

ಮುಂದುವರಿದಂತೆ ಅಂಗವಿಕಲರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಚಿಂತನೆ ಹಾಗೂ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಜಾರಿಗೊಂಡವು. ಹೆಲನ್ ಕೆಲರ್ ಅಮೆರಿಕಾದ ಪ್ರತಿಭಾನ್ವಿತ ಬಹುಸ್ವರೂಪದ ಅಂಗವಿಕಲ ಮಹಿಳೆ ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಸಂಚರಿಸಿ ಅಂಗವಿಕಲರ ಕಲ್ಯಾಣ ಕುರಿತು ಹಲವು ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ವಿಶ್ವವಿಖ್ಯಾತಿಯಾಗಿ ಸಮಾಜದ ಮೆಚ್ಚುಗೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾದರು. ಹೀಗೆ 21ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಬಹುವಿಧದ ಅಂಗವಿಕಲ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾದ ಯುವ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಸ್ಟೀಫನ್ ಹಾಕಿನ್ಸ್ ರವರು, ಐಸಾಕ್ ನ್ಯೂಟನ್ ನಂತರದ ಬಾಹ್ಯಕಾಶದ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಸಾಧನೆಗೈದರು. ಗ್ರಹಾಂಬೆಲ್ ರವರು ಕಿವುಡ ಮತ್ತು ಮೂಕರಾಗಿದ್ದರೂ ದೂರವಾಣಿ ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಅಂಗವಿಕಲರು ಏನನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಸಾಧಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅವರು ಒಂದು ಭಾಗ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹವಾದುದು.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿ ಆಡಳಿತದ ಸ್ಥಾಪನೆ ಹಾಗೂ ಆಧುನಿಕತೆ ಆರಂಭಗೊಂಡರೂ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಂಗವಿಕಲರ ಏಳ್ಗೆಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಧನಿಕ ಮಾಲೀಕರು ಸಮಾಜ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿವಹಿಸಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು, ಅನಾಥಾಶ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆರೆದರು. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಅಮೃತಸರದಲ್ಲಿ 1887ರಲ್ಲಿ ಕುರುಡ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಶಾಲೆಯೊಂದನ್ನು ಆರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಹಿಂದೆ 1884ರಲ್ಲಿ ಬಾಂಬೆಯಲ್ಲಿ ಕಿವುಡ ಮತ್ತು ಮೂಕ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಶಾಲೆ ಆರಂಬಿಸಲಾಯ್ತು. 1896ರಲ್ಲಿ 'ಪಲಾಯತ್ ಮಾರೆತ್' ಎಂಬ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು

ಶಾಲೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. 1904 ರಿಂದ 1918ರವರೆವಿಗೆ ಕಿವುಡ ಮತ್ತು ಮೂಕ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಶಾಲೆಗಳು ವಿವಿಧ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದವು. ಅಂಗವೈಕಲ್ಯತೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಎರಡನೇ ಪ್ರಪಂಚ ಯುದ್ಧದವರೆವಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಸಹಾಯ, ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಜನಮನ್ನಣೆ ಲಭಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಎರಡನೇ ಮಹಾಯುದ್ಧದ ನಂತರ ಸುಧಾರಣಾವಾದಿಯಾದ ಡಾ.ಎಂ.ಜಿ.ಕಿನಿಯವರು ಅಂಗವೈಕಲ್ಯ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯ ಜನರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸುವ ಮೂಲಕ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಿದರು.

ಸ್ವತಂತ್ರೋತ್ತರ ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನ, ಅಂಗವಿಕಲರ ಕಾಯ್ದೆಗಳು ಮತ್ತು ಅಧಿನಿಯಮಗಳು

ಭಾರತವು ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದ್ದು, ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದೆ. ಭಾರತವು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ, ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಂತ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾನಂತರ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಹಲವಾರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಗತಿಗಾಗಿ ರೂಪಿಸಿ 1951ರಿಂದಲೂ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಪರಿಶಿಷ್ಟಜಾತಿ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ ಹಾಗೂ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಹಲವಾರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು, ಕಲ್ಯಾಣನೀತಿಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನೀತಿಗಳಿಂದ ಅಂಗವಿಕಲರು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಕಂಡಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಗವಿಕಲರು ದಯನೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ದೇಶ ಹಿಂದುಳಿಯಲು ಕಾರಣರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ನಂತರ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರಗಳು ಅಂಗವಿಕಲರ ಪುನರ್ವಸತಿಗಾಗಿ ಹಲವಾರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿವೆ. ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನವು ತಾತ್ವಿಕ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ರಚಿತವಾಗಿದ್ದು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾನತೆ ಹಾಗೂ ಶೋಷಿತವರ್ಗಗಳ ಕಲ್ಯಾಣದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಬೇಕೆಂಬುದು ಡಾ.ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ರವರ ಆಶಯವಾಗಿದೆ.

ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನವು 1950ರಲ್ಲಿ ಗಣರಾಜ್ಯವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಟ್ಟು ತನ್ನ ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ನಾಗರಿಕರ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅಂಗವಿಕಲರು ಹೊರತಾಗಿಲ್ಲ. ಸ್ವತಂತ್ರಾನಂತರ ಅಂಗವಿಕಲರು ಎಂದಾಕ್ಷಣ ಅಂಗವಿಕಲರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಅನುಕಂಪ ಮತ್ತು ಕರುಣೆ, ಸಹಾನುಭೂತಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದು ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜದ ಲಕ್ಷಣವೆಂದು ನಂಬಿದ್ದ ಕಾಲವೊಂದಿತ್ತು. 1995ರ ಫೆಬ್ರುವರಿ 12ರಂದು ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅಂಗವಿಕಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ ಅನುಮೋದಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ದಿನಾಂಕ 7-2-1996ರಂದು ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಲಾಯಿತು. ಅಂಗವಿಕಲರನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಉಪಯುಕ್ತ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ಅವರಿಗೆ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ ಮತ್ತು ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ, ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಅಂಗವಿಕಲರಿಗಾಗಿ ಇರುವ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಸಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಸಂವಿಧಾನದ 2 ಮತ್ತು 3ನೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳು ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ನೀತಿ ನಿರ್ದೇಶಕ ತತ್ವಗಳು ಜನರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಂವಿಧಾನದ ಆಶೆಯದಂತೆ ಸರ್ಕಾರವು ತನ್ನ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಜ್ಞಾನದ ಬಲದಿಂದ ಅಂಗವಿಕಲರನ್ನು ಸಹ ದೈಹಿಕ ಹಾಗೂ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಸಶಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು 1920ರಲ್ಲಿ "strength does not come from physical capacity. It comes from an indomitable will" ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಸರ್ಕಾರವು ಅಂಗವಿಕಲರ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ 1995ರ ಅಂಗವಿಕಲರ

ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದೆ. (The persons with disabilities equal opportunities, protection of rights and full participation Act 1995) ಈ ಕಾಯಿದೆಯ 4ನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಅಂಗವಿಕಲತೆಯ ಸಬಲೀಕರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಜಟಿಲವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೆಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಸರ್ಕಾರವು ತನ್ನ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಈ ಕಾಯಿದೆಯ ಮೂಲಕ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ನಾಗರೀಕ ಸಮಾಜ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದೊಂದಿಗೆ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಅಂಗವಿಕಲತೆ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಗಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ ವಿಧಿ 15(4), 16(4) ಪ್ರಕಾರ ಸಮಾನತೆ, ಗೌರವ, ಘನತೆ ಹಾಗೂ ಅಂಗವಿಕಲರ ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ, ಉದ್ಯೋಗ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ 1905ರಲ್ಲಿ ತರಲಾದ ಸಂವಿಧಾನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ (ಅಂಗವಿಕಲರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ, ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಪೂರ್ಣ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ) ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ, ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ, ಪುನರ್ವಸತಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತೆ ಹಾಗೂ ಇತರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವ ಅಂಗವಿಕಲರು ತಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿ, ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಕಾಯ್ದೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರವು (ಎನ್.ಪಿ.ಆರ್.ಪಿ.ಡಿ) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪುನರ್ವಸತಿ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲೂ ರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಗವಿಕಲರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದ್ದರೂ, ಅದು ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ನೋವಿನ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಂಗವಿಕಲರ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾಯ್ದೆಗಳು ಮತ್ತು ಅಧಿನಿಯಮ

ಕಲ್ಯಾಣ ರಾಜ್ಯದ ಆಶಯಗಳನ್ನೇ ಸರ್ಕಾರಗಳು ತನ್ನ ಶಾಸನಗಳು ಹಾಗೂ ಕಾಯ್ದೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸಹಕಾರಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಗವಿಕಲರ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ, ಕರುಣೆ, ಅನುಕಂಪ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಬದುಕಲು ಸಮಾನ ಅವಕಾಶಗಳು, ಈ ಅವಕಾದಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿ ಮತ್ತು ಪರಾವಲಂಬಿಗಳಾಗಿ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಹೊರೆಯಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಅಂಗವಿಕಲರ ಬದುಕಿಗೆ ನಿಶ್ಚಿತ ರೂಪುರೇಷೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಅಂಗವಿಕಲರೂ ಕೂಡ ಇತರರಂತೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಬದಕಲು ಸಮಾನ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಲಾದ ಅಂಗವಿಕಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ 1995 ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಕಾಯ್ದೆಗಳು ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಿವೆ.

ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಂಗವಿಕಲರ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮತ್ತು ಗೌರವಯುತ ಜೀವನ ನಡೆಸಲು ಹಲವಾರು ಶಾಸನಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಯ್ದೆಗಳನ್ನು ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ದೇಶಗಳು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿವೆ. ಭಾರತದಂತಹ ಬೃಹತ್ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಂಗವಿಕಲರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಹಲವಾರು ಕಾಯ್ದೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು. ಅವುಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

1. ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಯಿದೆ - 1987 (MHA Act-1987)
2. ಭಾರತೀಯ ಪುನರ್ವಸತಿ ಪರಿಷತ್ತು ಕಾಯ್ದೆ - 1992 (RCI Act-1992)
3. ಅಂಗವಿಕಲರ ಅಧಿನಿಯಮ - 1995 (PWD Act-1995)
4. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಕಾಯಿದೆ - 1999 (NTA-1999)
5. ಇತ್ತೀಚಿನ ಅಂಗವಿಕಲರ ಕಾನೂನು ಸುಧಾರಣಾ ಕ್ರಮಗಳು.

ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಯಿದೆ, 1987

1987ರ "ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಯಿದೆ" ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಬಗ್ಗೆ ರೂಪುರೇಷೆಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವ ಕಾನೂನು. ಈ ಕಾಯಿದೆ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದು 1993ರಲ್ಲಿ ಆದರೆ ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಂದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾಯಿದೆ 'ಭಾರತದ ಹುಚ್ಚರ ಕಾಯಿದೆ, 1912ಯನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿದೆ. 'ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಯಿದೆ' ಯ ಉದ್ದೇಶ ಮಾನಸಿಕ ಅಸ್ವಸ್ಥರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಹಕ್ಕುಗಳ ಮತ್ತು ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು. ಈ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೆಳಕಂಡ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ, ನೀತಿ, ನಿಯಮಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಸ್ವಸ್ಥರು ತಾವೇ ಸ್ವತಃ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಅಥವಾ ಪಾಲಕರು ಸೇರಿಸುವುದು, ಇವೆರಡೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಮಾನಸಿಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿ, ಸ್ಥಳೀಯ ದಂಡಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲು ಮಾಡುವುದು. ಸಮಾಜದ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಅಸ್ವಸ್ಥರ ಹಿತವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿ ಪರಸ್ಪರ ತೊಂದರೆ ಮತ್ತು ಅಪಾಯ ಆಗದಂತೆ ರಕ್ಷಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಅಸ್ವಸ್ಥರನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲು ಮಾಡುವುದು.

ಮಾನಸಿಕ ಅಸ್ವಸ್ಥರ ಪೋಷಕರು ಅವರಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕೊಡಿಸಬೇಕು. ಸೂಕ್ತ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕೊಡಸದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ, ದಂಡಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದು ಪೋಷಕರು ಸರಿಯಾದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮತ್ತು ಪೋಷಣೆ ನೀಡುವಂತೆ ಆದೇಶ ತರಬಹುದು. ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಮುನ್ನ ರಾಜ್ಯಗಳು ಕೆಳಕಂಡ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 'ರಾಜ್ಯ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ' ವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು. 'ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರ ಮಂಡಳಿ' ಯನ್ನು ರಚಿಸುವುದು.

ಈ ಕಾಯಿದೆಯು ಕೆಲವು ಪದಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವ್ಯಾಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದೆ. ಕಾಯಿದೆಯು, ಹುಚ್ಚ, ಮಾನಸಿಕ, ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಯುಳ್ಳ ಮಂದಿ, ಎಂಬ ಪದಗಳ ಬದಲಾಗಿ 'ಮಾನಸಿಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿ' ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತದೆ. 'ಹುಚ್ಚಾಸ್ಪತ್ರೆ' ಎಂಬ ಪದದ ಬದಲು 'ಮನೋವ್ಯಾಧಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ' 'ಮನೋವ್ಯಾಧಿ ಪೋಷಣಾಲಯ' ಮತ್ತು 'ಮನೋವ್ಯಾಧಿ ತಜ್ಞ' ಎಂಬ ಹೊಸ ಪದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ 'ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂಡಳಿ' ಗಳು ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಈ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ಮನೋವ್ಯಾಧಿ ತಜ್ಞರು, ವೈದ್ಯರು, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರು, ಜಿಲ್ಲಾ ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಇತರರು ಇದ್ದಾರೆ. ಮಾನಸಿಕ ಅಸ್ವಸ್ಥರಿಗೆಂದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲವಾದರೂ, 1995ರ ಅಂಗವಿಕಲರ ಕಾಯಿದೆ, ಮಾನಸಿಕ ಅಸ್ವಸ್ಥರನ್ನೂ 'ಅಂಗವಿಕಲ' ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಕಾಯಿದೆಯಡಿ ದೊರಕುವ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಅವರು ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಭಾರತೀಯ ಪುನರ್ವಸತಿ ಪರಿಷತ್ ಕಾಯಿದೆ (1992)

ಭಾರತೀಯ ಪುನರ್ವಸತಿ ಪರಿಷತ್ 1986ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ನೋಂದಾಯಿತ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿತು. ಇತರೆ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾರಣ ಶೀಘ್ರ ಎಚ್ಚೆತ್ತುಕೊಂಡ ಸಂಸತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಪುನರ್ವಸತಿ ಪರಿಷತ್ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು 1992ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿತು. ಈ ಕಾಯಿದೆಯು 1993 ಜೂನ್ 22ರಂದು ಶಾಸಬಬದ್ಧ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಯಿತು.

ಭಾರತೀಯ ಪುನರ್ವಸತಿ ಪರಿಷತ್ ಕಾಯಿದೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು

ಅಂಗವಿಕಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪುನರ್ವಸತಿಯಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕ್ರಮಗೊಳಿಸುವುದು. ಅಂಗವಿಕಲತೆಗೆ ಒಳಗಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೊಡನೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವ ವೃತ್ತಿನಿರತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗಾಗಿ ತರಬೇತಿ ಕೋರ್ಸುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದು. ಅಂಗವಿಕಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಜೊತೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವ ವಿವಿಧ ವರ್ಗಗಳ ವೃತ್ತಿಪರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸುವುದು. ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಇರುವ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಕ್ರಮಬದ್ಧ ಮತ್ತು ಏಕರೂಪಗೊಳಿಸುವುದು. ಅಂಗವಿಕಲತೆಗೆ ಒಳಗಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪುನರ್ವಸತಿಗೆ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿ, ಡಿಪ್ಲೋಮೋ ಕೋರ್ಸುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು, ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯಮಾಡುವುದು, ಪರಸ್ಪರ ವಿನಿಮಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವಿದೇಶಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು, ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆ ನೀಡುವ ಪದವಿ, ಡಿಪ್ಲೋಮ ಕೋರ್ಸುಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯಮಾಡುವುದು. ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿನ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ರೂಪಿಸುವುದು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಗವಿಕಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬಗೆಗಿನ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣದ ಕ್ರಮಬದ್ಧತೆ, ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು. ಅಂಗವಿಕಲ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ನಿರಂತರ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವುದು. ವೃತ್ತಿ ನಿರತ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ಅಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಬೋಧಕರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು. ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಉನ್ನತಾಧಿಕರಣ ಸಚಿವಾಲಯದಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಉನ್ನತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ನೋಂದಾಯಿಸುವುದು.

ಭಾರತೀಯ ಪುನರ್ವಸತಿ ಪರಿಷತ್ ಕಾಯಿದೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ 2000ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಅಂಗವಿಕಲತೆಯಿಂದ ಬಳಲುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಭಾರತೀಯ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕಾಯಿದೆ ಮಾನ್ಯ ಮಾಡುವ ಅರ್ಹತೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕಾಯಿದೆಯು ಅಂಗವಿಕಲರ ಶಿಕ್ಷಣ, ತರಬೇತಿ, ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಕಾಯಿದೆ - 1999

(ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯತೆ, ಮಿದುಳುವಾತ ಮುಂತಾದ ಅಂಗವಿಕಲರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯಿದೆ)

ತಮ್ಮ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸ್ವತಃ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಸಮರ್ಥರಾಗಿರುವಂತಹ, ಗಂಭೀರ ಮತ್ತು ತೀವ್ರವಾದ ಮಾನಸಿಕ ಹಾಗೂ ಶಾರೀರಿಕ ವಿಕಲತೆ ಉಳ್ಳವರ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ 1999ರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಟ್ರಸ್ಟ್ (ನ್ಯಾಸ) ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದೆ. ಇದು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ರೀತಿಯ ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ವಯ ರಚಿಸಲಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಕಾಯಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಸಬಲೀಕರಣ ಖಾತೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಒಂದು ಶಾಸನಬದ್ಧ ಘಟಕವಾಗಿದೆ.

ಮಿದುಳುವಾತ ಎಂದರೆ "ಹುಟ್ಟುವ ಮುನ್ನ, ನಂತರ ಅಥವಾ ಬಾಲ್ಯಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮಿದುಳಿಗೆ ಆದ ಆಘಾತದಿಂದ ಅಂಗಾಂಗಳ ಚಲನೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು." ಬುದ್ಧಿ ಮಾಂದ್ಯತೆ - ಬುದ್ಧಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಆಡಚಣೆಯಿದ್ದು, ಬುದ್ಧಿ ಕುಂಠಿತವಾಗಿರುವವರು.

ಟ್ರಸ್ಟ್ನ ಲಕ್ಷಣಗಳು:- ಅಮಗವಿಕಲರು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟೂ ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಿ ಮತ್ತು ಸ್ವಾವಲಂಬಿಗಳಾಗಿ, ತಮ್ಮ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ, ತಮ್ಮ ಊರು/ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ, ಅಥವಾ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೇ, ನೆಲೆಸುವಂತೆ ಅನುಕೂಲ

ಮಾಡುವುದು. ಅಂಗವಿಕಲರು ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದೊಡನೆಯೇ ಇರಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು. ಈ ಕಾಯಿದೆಯಡಿ ನೋಂದಾಯಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಅಂಗವಿಕಲರ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ, ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಹಾಯ ನೀಡಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು. ಕುಟುಂಬ ಅಥವಾ ಪರಿವಾರದ ನೆರವಿಲ್ಲದ ಅಂಗವಿಕಲರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದು. ಅಂಗವಿಕಲ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ತಂದೆ-ತಾಯಿ ಅಥವಾ ಪಾಲಕರು ತೀರಿಕೊಂಡಾಗ ಅವರ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಪಾಲನೆಗೆ ಸೂಕ್ತ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡುವುದು. ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಪಾಲನೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ಪಾಲಕರನ್ನು ನೇಮಿಸುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ರೂಢಿಸುವುದು. ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವುದು ಅವರ ಹಕ್ಕಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿ ಅವರು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು.

ಸರಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು:- ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಯೋಜಿಸಿರುತ್ತವೆ.

i. ಅಂಗವಿಕಲರು ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯ ಬಾಳ್ವೆ ನಡೆಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ವಾತಾವರಣ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.
ii. ಅಂಗವಿಕಲರ ಕುಟುಂಬ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸಲಹೆ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವಂತಹ ಥವಾ ಅಂಗವಿಕಲರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.
iii. ವಯಸ್ಕ ಅಂಗವಿಕಲರು ಉದ್ಯೋಗ ನಿರತರಾಗಲು ತರಬೇತಿ, ಇದು ಒಂದು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಾಗಬಹುದು ಅಥವಾ ಅವರವರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಾಗಬಹುದು.
iv. ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಪಾಲನೆ ಅಥವಾ ವಸತಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದು, ಹಗಲು ಹೊತ್ತು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
v. ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಜ್ ಅಥವಾ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವಂತಹ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ.
vi. ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ಪೋಷಕರನ್ನು ನೇಮಿಸುವಂತಹ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಸಮಿತಿಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ.
vii. ಟ್ರಸ್ಟ್ ಲಕ್ಷ್ಯಗಳಿಗೆ ಪೂರಕವಾದಂತಹ ಇತರ ಯಾವಯದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಹಣ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಾಗ ಅಂಗವಿಕಲ ಮಹಿಳೆಯರು, ವೃದ್ಧರು (65 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟವರು) ಮತ್ತು ತೀವ್ರತರವಾದ ಅಂಗವಿಕಲತೆಯುಳ್ಳವರಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುವಂತಾಗಬೇಕು.

ಅಂಗವಿಕಲರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ 1995

1995 ಅಧಿನಿಯಮವು ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕ 12-2-1995ರಂದು ಅನುಮೋದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ದಿನಾಂಕ 7-2-1996ರಂದು ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಲಾಯಿತು. ಅಂಗವಿಕಲರು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಉಪಯುಕ್ತ ಪ್ರಜೆಗಳಾಗಲು ಅವರಿಗೆ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ ಮತ್ತು ಮೂಲಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ, ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಅಂಗವಿಕಲರಿಗಾಗಿ ಇರುವ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಈ ಅಧಿನಿಯಮವು ಒಂದು ಮೈಲಿಗಲ್ಲಾಗಿದೆ.

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು 1995ರಲ್ಲಿ ಅಂಗವಿಕಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ (ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ, ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಪೂರ್ಣ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ) ಅಧಿನಿಯಮ 1995ನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿತು. ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ, ಉದ್ಯೋಗ, ತರಬೇತಿ, ಪುನರ್ವಸತಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತೆ ಹಾಗೂ ಇತರ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಅಂಗವಿಕಲರು ತಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಳಸಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಪ್ರಜೆಗಳಾಗಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಂಗವಿಕಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಮಾಜದ ಮುಖ್ಯ ವಾಹಿನಿಗೆ ತರಲು ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಂಗವಿಕಲರ ಕಾನೂನು ಹಾಗೂ ಸುಧಾರಣಾ ಕ್ರಮಗಳು

ಭಾರತದ ಸಂಸತ್ತು ಅಂಗವಿಕಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ 1995ರಂದು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿತು. ಈ ಅಧಿನಿಯಮವು ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ಸಮಾನಾವಕಾಶ, ಪೂರ್ಣಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಅನ್ವಯ ಕಳೆದ 15 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಂಗವಿಕಲರ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು ಯು.ಎನ್.ಸಿ.ಆರ್.ಪಿ.ಡಿ (ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆ) ಒದಗಿಸಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಭಾರತವು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಯು.ಎನ್.ಸಿ.ಆರ್.ಪಿ.ಡಿ. ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ನೀಡಲು ಹೊಸ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯೋಚಿಸಿದೆ. ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಅಂಗವಿಕಲರನ್ನು ಸಬಲೀಕರಣಗೊಳಿಸುವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾಯ್ದೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವರನ್ನು ಅಂಗವಿಕಲರೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಅಂಗವಿಕಲತೆಗೆ ಒಳಗಾದ ಈ ಅಂಗವಿಕಲ ಹಕ್ಕುಗಳಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಕಾಯ್ದೆಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಬೇಕೆಂಬ ನಿರಂತರ ಬೇಡಿಕೆಗಳು, ವಿವಿಧ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಚಿಂತಕರು ಹಾಗೂ ಅಂಗವಿಕಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ. ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ನ್ಯಾಯ ಸಬಲೀಕರಣ ಇಲಾಖೆಯು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಂಗವಿಕಲರ ಶಾಸನಾತ್ಮಕ ಕಾನೂನುಗಳು

1995ರಲ್ಲಿ ಅಂಗವಿಕಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ (ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಪೂರ್ಣಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ) ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿತು. ಈ ಕಾಯ್ದೆಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನೀತಿಯು ಅಂಗವಿಕಲರನ್ನು ದೇಶದ ಮಾನವ ಸಂಪತ್ತು ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿ ಅವರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಉತ್ತಮ ಪರಿಸರವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಧನಸಹಾಯ ಆಯೋಗ ಎಲ್ಲಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ಅಂಗವಿಕಲ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕಾಗಿ 5 ವರ್ಷಗಳ ವಯೋಮಾನ ಸಡಿಲಿಸಬೇಕೆಂದು 2006ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿತು. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ, ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ, ಅಂಗವಿಕಲ ಹಕ್ಕುಗಳು ಸಬಲೀಕರಣ ಸಾಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಂಗವಿಕಲತೆಯುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮೀಸಲಾತಿ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನ

ಭಾರತದ ಶ್ರೇಣಿಕೃತ ಸಮಾಜದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಸ್ತರದ ಸಮುದಾಯಗಳು ಶತಮಾನಗಳು ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣ, ಉದ್ಯೋಗ, ಮತ್ತು ನಾಗರೀಕ ಹಕ್ಕುಗಳಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಪಾಲು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಮೇಲುವರ್ಗಗಳ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಕಾಣದ ಈ ವರ್ಗಗಳ ವಿಮೋಚನೆಗಾಗಿ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಸುಧಾರಣಾವಾದಿಗಳು ಹಾಗೂ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಜಾಗೃತಿ ಮತ್ತು ಆಂದೋಲನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ಬಂದಿದ್ದು ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಸಮಾಜದ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಳಿಸಲು ಮೀಸಲಾತಿ ಹಾಗೂ ವಿಶೇಷ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಸಂವಿಧಾನದಆಶೆಯಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ವರ್ಗ ಮತ್ತು ಲಿಂಗ ಆಧಾರಿತ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ನೀಡಿರುವುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲಾಗಿದ್ದು ಅದೇ ರೀತಿ ಅಂಗವಿಕಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆ ತನ್ನ ಘೋಷಣೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ 1977ರಿಂದ ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ಮೀಸಲಾತಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಗ್ರೂಪ್-ಸಿ ಮತ್ತು ಗ್ರೂಪ್-ಡಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ಮೀಸಲಾತಿ ದೊರೆಯಿತು. ದೃಷ್ಟಿದೋಷವುಳ್ಳವರಿಗೆ ಶೇಕಡ 1ರಷ್ಟುಶಿಕ್ಷಣಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 3ರಷ್ಟು ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಭಾರತದ

ಸಂವಿಧಾನದ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆ 1995 ಅಧಿನಿಯಮವು ಅಂಗವಿಕಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ನೀಡಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ನೀಡಿರುವ ಮೀಸಲಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇತರೆ ದೇಶದೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಬಹುದಾದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ 15ರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ, ನಂತರ 20ರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವಕಾಶವನ್ನು ಕೇವಲ ದೃಷ್ಟಿದೋಷವುಳ್ಳವರಿಗೆ, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅನಾಹುತಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಗವಿಕಲತೆ ಹೊಂದಿದವರಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಅಲ್ಲಿ ಹುದ್ಧಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಂಗವಿಕಲರಾದವರಿಗೆ ಶೇಕಡ 10ರಷ್ಟು, ಗ್ರೀಕ್ ಅಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 7ರಷ್ಟು, ಹಾಲೆಂಡ್ ಅಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 2ರಷ್ಟು, ಇಟಲಿಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 15ರಷ್ಟು, ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 3ರಷ್ಟು ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು 3% ಮೀಸಲಾತಿ ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿವೆ. ಅದರಂತೆ ಹಲವು ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರಗಳು ಅಂಗವಿಕಲರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿನ್ವಯ ತಮ್ಮದೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಂಗವಿಕಲರ ಅಧಿನಿಯಮ 1995ರ ಅನ್ವಯ ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿ ನೀಡದಿದ್ದರೆ, ಅಂಗವಿಕಲರ ಮುಖ್ಯ ಆಯುಕ್ತರ ಮೊರೆಹೋಗಬಹುದು. ನಂತರ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಮತ್ತು ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟಿಗೂ ಮೊರೆಹೋಗಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ಶೃತಿಕಲ್ರಾ ವರ್ಸಸ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಆಫ್ ಡೆಲ್ಲಿ, ಇತರರು ಕೇಸಿನಡಿ ಅಂಧ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲಾತಿ ನೀಡದೇ ಇದ್ದ ಕಾರಣ ದೆಹಲಿ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಮೀಸಲಾತಿ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಪು ನೀಡಿತು.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಮಹತ್ತರ ಬಡತನ ನಿರ್ಮೂಲನಾ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗವಕಾಶಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು ಪ್ರಮುಖವಾದುದೆಂದು ಅಂಗವಿಕಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ ಸೆಕ್ಷನ್ 40 ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಶೇಕಡ 3ರಷ್ಟು ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವಾಲಯ, ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗ ವಿನಿಮಯ ಕೇಂದ್ರ ಕಛೇರಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗ್ರಾಮೀಣ ರೋಜಗಾರ್ ಯೋಜನೆ, ಸ್ವರ್ಣಜಯಂತಿ ಗ್ರಾಮ ಸ್ವರಾಜ್ ಯೋಜನೆ, ಸ್ವರ್ಣಜಯಂತಿ ಶಹರಿ ರೋಜಗಾರ್ ಯೋಜನೆಗಳು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿವೆ.

ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗಖಾತ್ರಿ ಯೋಜನೆ 2005ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದು, ಅಂಗವಿಕಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೂ ಈ ಯೋಜನೆಯು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ 2008 ಫೆಬ್ರುವರಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸಂಪುಟವು 1800ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿ ಈ ಹಣವನ್ನು ಅಂಗವಿಕಲರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿತು. ಮೀಸಲಾತಿ ಮತ್ತು ನೀತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಡಿ ಜಪಾನ್, ಜರ್ಮನಿ ಮತ್ತು ಇತರೆ ದೇಶಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿವೆ. ಅದರಂತೆ ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ನೀಡುವುದು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಒಪ್ಪಂದವೆಂದು ಭಾರತೀಯ ಖಾಸಗಿ ಕರಾರು ಅಧಿನಿಯಮ ತಿಳಿಸಿದೆ.

ಅಂಗವಿಕಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿ ನೀತಿ

· ನೇರನೇಮಕಾತಿಯ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ 3 ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಅಂಗವಿಕಲತೆಯಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲಿಡಬೇಕು; ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಶತ 1ನ್ನು ಈ ಮುಂದಿನ ಅಂಗವಿಕಲತೆಯಿಂದ ಬಳಲುವವರಿಗೆ ಒಳಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು: 1) ದೃಷ್ಟಿದೋಷ ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿರುವವರು; 2) ಶ್ರವಣದೋಷ; ಮತ್ತು 3) ಕಾಲು/ಕೈಗಳ ವಿಕಲತೆ ಅಥವಾ ಮಸ್ತಿಷ್ಕ ಪಾರ್ಶ್ವಾಯು ಇರುವವರಿಗೆ ಆಯಾ ಅಂಗವಿಕತೆಗೆಂದು ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲು;

· 'ಸಿ' ಮತ್ತು 'ಡಿ' ಗುಂಪಿನ ಹುದ್ದೆಗಳ ಬಡ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸುವ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ, ಒಟ್ಟೂ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ.75ನ್ನು ಮೀರದಂತೆ ಪ್ರತಿಶತ 3ನ್ನು ಅಂಗವಿಕಲತೆಯಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲಿಡಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಶತ 1ನ್ನು ಈ ಮುಂದಿನ ಅಂಗವಿಕಲತೆಯಿಂದ ಬಳಲುವವರಿಗೆ ಒಳಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. 1) ದೃಷ್ಟಿದೋಷ ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿರುವವರು; 2) ಶ್ರವಣದೋಷ; ಮತ್ತು 3) ಕಾಲು/ಕೈಗಳ ವಿಕಲತೆ ಅಥವಾ ಮಸ್ತಿಷ್ಕ ಪಾರ್ಶ್ವವಾಯು ಇರುವವರಿಗೆ ಆಯಾ ಅಂಗವಿಕತೆಗೆಂದು ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ರಾಜಕೀಯ ನೀತಿ ಕ್ರಮಗಳು ಮುಕ್ತಾಂತರ ರೈಲು ದರ ರಿಯಾಯಿತಿ Train fee concession ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ, ವಿಮಾನ ದರ ರಿಯಾಯಿತಿ, ಬಸ್ ದರ ರಿಯಾಯಿತಿ ಉದ್ಯೋಗ ಸ್ಥಾನ ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ಬಡ್ತಿಯಂತಹ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ವರ್ಗಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪ್ರತಿಭೆಯುಳ್ಳ ಅಂಗವಿಲತೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಹಾಗೂ ಅಂಧ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಭಿರ್ಜಿ ಸಹಾಯದ ಜೊತೆಗೆ Income Tax Exemption ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಉಚಿತ ಶಿಕ್ಷಣ ಒದಗಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಉನ್ನತ ವ್ಯಾಸಂಗಕ್ಕೆ ಹಣದ ಸಹಾಯ ಜ್ಞಾನ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಂಗವಿಕಲರಿಗಾಗಿ ಸಾಧನ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯ ಈಗೇ ಹಲವಾರು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಕಲಚೇತನರುಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಸಹಕಾರ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಅಂಗವಿಕಲರನ್ನು ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಜೀವನ ನಡೆಸಲು ಅಣಿಮಾಡಿಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಅದರಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಗೊಂಡಿರುವ ಅನೇಕ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿಗಳು ಅಂಗವಿಕಲತೆಯುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಆಧುನಿಕ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿಗೊಂಡಿರುವ ವಿದ್ಯಾವಂತ ವಿಕಲಚೇತನ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಕಂಪನಿಗಳು ತನ್ನ ನಿಯಾಮಾವಳಿಯ ಅನುಸಾರ ಉದ್ಯೋಗ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ಜಾಗತಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಕುಸಿತದ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಕಂಪನಿಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ದೊಡ್ಡ ಸವಾಲನ್ನು ಹೂಡಿದ್ದರ ಕಾರಣದಿಂದ ಅನೇಕ ಅಂಗವಿಕಲರ ಸಬಲೀಕರಣವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡರು. ಕಲ್ಯಾಣ ರಾಜ್ಯಗಳು ಇತ್ತೀಚಿಗೆ Covid-19 ಹಾಗೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಅಂಗವಿಕಲರ ಸಬಲೀಕರಣವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ

ಅಂಗವಿಕಲರನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಂತೆ ಬದುಕಲು ಅರ್ಹರೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಅವರಿಗೆ ಕರುಣೆ, ಮಾನವೀಯತೆ, ಸಹಾನುಭೂತಿ, ಕಾಳಜಿಯನ್ನು ತೋರುವ ಜೊತೆಗೆ ಸಮಾಜದ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೂ ಅಂಗವಿಕಲರು ಕೂಡ ಸಮಾಜದ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರೂ ಕೂಡ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಬಲೀಕರಣ ಹೊಂದುವಂತೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ, ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮತ್ತು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಗವಿಕಲತೆ ಎಂದಿಗೂ ಶಾಪವಲ್ಲ, ಅದು ಸೃಷ್ಟಿಯ ಹಾಗೂ ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತ ವೈಚಿತ್ರ್ಯಗಳ ಫಲವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಅಂಗವಿಕಲರೂ ಸಮಾಜದ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗ. ಅವರಿಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯರಂತೆ ಬದುಕುವ ಹಕ್ಕಿದೆ. ಈಗ ಅಂಗವಿಕಲರ ಬಗ್ಗೆ ತೋರುವ ಅನುಕಂಪ, ಸಹಾನುಭೂತಿ, ಕಾಳಜಿಗಿಂತ ಅವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ವಾತಾವರಣ, ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ನೀಡುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ ಮತ್ತು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಂಗವಿಕಲರ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಸಕಾರೇತ್ತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅನೇಕ ಯೋಜನೆ

ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಅಂಗವಿಕಲರು ಜಾಗೃತರಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಸೇವಾಸೌಲಭ್ಯ ಮತ್ತು ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಸದುಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಜೀವನ ನಡೆಸಲು ಸದೃಢರಾಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗಬೇಕು. ಹೀಗಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅಂಗವಿಕಲರ ಕಲ್ಯಾಣ ಹಾಗೂ 'ಸಬಲೀಕರಣ' ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳಿಗೆ ಮಹತ್ವ ಹಾಗೂ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬಹುದು. ಆದರೂ ಕೂಡ ವಿಶೇಷ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಶಿಕ್ಷಣವು ಎಲ್ಲರೂ ಮನುಷ್ಯ ಸ್ವಾವಲಂಬಿಯಾಗಿ ಬದುಕಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಹಾಗೆಯೆ ಭೌತಿಕ ಸೇವೆ ಕ್ರಮಗಳು Physical policy measures ಅಂಗವಿಕಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಸ್ವಯಂ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿ ಕ್ರಮಗಳು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯೋಗ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆ (National Employment service scheme) ಉದ್ಯೋಗ, ಸ್ವ-ಉದ್ಯೋಗ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ ಯೋಜನೆ ಮುಕಾಂತರ ಕಡಿಮೆ ಬಡ್ಡಿ ದರದಲ್ಲಿ ಸಾಲಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ಸಹ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಜಗತ್ತೀನ ಭಾಗದಂತಹ ಅನೇಕ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಅಂಗವಿಕಲರ ಸಬಲೀಕರಣ ಮತ್ತು ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತವಾಗಿವೆ. ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ 1999 - 2000 ವರ್ಷವನ್ನು ಅಂಗವಿಕಲರಿಗಾಗಿ "ಅಕ್ಸಸೆಬಿಲಿಟಿ ವರ್ಷ" (Accssability Year) ವೆಂಬ ಹಾಗೂ 1993 - 2002ರ ವರ್ಷವನ್ನು "ಸಬಲೀಕರಣ ದಶಕ" Empowerment Decade) ಎಂದು ಘೋಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಂಗವಿಕಲರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ವಿಕಲಚೇತರ ಹಾಗೂ ಹಿರಿಯ ನಾಗರೀಕರ ಸಬಲೀಕರಣ ಇಲಾಖೆಯು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ವಿಕಲಚೇತರನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ತಂದು ಅವರಿಗೆ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲು, ಅವರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಮತ್ತು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಇಲಾಖೆಯು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಅಂಗವಿಕಲರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಬೇಕಾಗಿದ್ದು, ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆಗಳ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಸ್ವಾವಲಂಬಿಯಾಗಿ ಸಮಾಜದ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗಬೇಕು ಹೀಗಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅಂಗವಿಕಲರ ಕಲ್ಯಾಣ ಹಾಗೂ ಸಬಲೀಕರಣವನ್ನು ಕಾಣಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಗವಿಕಲರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದ್ದರೂ, ಅದು ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆ ಆಗಿಲ್ಲ, ಎನ್ನುವುದು ನೋವಿನ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ ಆದರೆ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಆಶಯ.

ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು:

[1] ಹೇಮಲತಾ. ಹೆಚ್, "ವಿಕಲಚೇತನರಿಗೆ ಕೇವಲ ಅನುಕಂಪನ ಉಪಚಾರ ಸಾಕೆ? ವಿಜಯಕರ್ನಾಟಕ, 2018, ಪು.ಸಂ.2018.

[2] ಪಾಂಡೆ, ಆರ್.ಎಸ್. ಅದ್ವಾನಿ ಲಾಲ್' ಪ್ರಾಸ್ ಪೆಕ್ಟೀವ್ಸ್ ಇನ್ ಡಿಸೆಬಿಲಿಟಿ ಅಂಡ್ ರಿಹ್ಯಾಬಿಲೀಟೇಷನ್, ವಿಕಾಸ್ ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್ ಹೌಸ್, ನ್ಯೂಡೆಲ್ಲಿ, 1996, ಪು.ಸಂ.15

[3] ವಿಷನ್-ಕನ್ ವೆನ್ ಷನ್-ಆಕ್ಷನ್, ಅಂಗವಿಕಲತೆಯುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕುರಿತು ಒಡಂಬಡಿಕೆಯ ಸಾರಾಂಶ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಾಧನಗಳು, ಎನೆಬಲ್ ನವ್, ಸಿಬಿಆರ್ ನೆಟ್ ವರ್ಕ್ 9ಸೌತ್ ಏಷಿಯಾ) ಬೆಂಗಳೂರು. 2007. ಪು.ಸಂ.3

[4] ರುಮಾ ಬ್ಯಾನರ್ಜಿ, ಮಂಜುಳ ನಂಜುಂಡಯ್ಯ, "ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯವುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಮನ್ವಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಪೋಷಕರ ಕೈಪಿಡಿ," ಆಕ್ಷನ್ ಪಾರ್ ಇನ್ ಕ್ಲೂಷನ್ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕೇಂದ್ರ, ಬೆಂಗಳೂರು.

[5] ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನಾಧರಿಸಿದ ಮಾರ್ಗ, “ನ್ಯೂನತೆ” ನ್ಯಾಷನಲ್ ಟ್ರಸ್ಟ್, ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಸಶಕ್ತೆ ಮಂತ್ರಾಲಯ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ, 2010, ಪು.ಸಂ.13

[6] ಜನಾರ್ಧನ ಡಾ. ಜನಾರ್ಧನ್, ಎನ್., ಮಾನಸಿಕ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆ ಮತ್ತು ಅಂಗವಿಕಲತೆ ವಿವಿಧ್ಯೋದ್ದೇಶ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಕೈಪಿಡಿ-ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ವಿಕಲಚೇತನರ ಮತ್ತು ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕ ಸಬಲೀಕರಣ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

[7] ಡಾ. ಕನ್ನೆಕಂಟಿ ಪರಮೇಶ್ವರ್ ಮತ್ತು ಡಾ. ಪೂರ್ವಾಚಾರ್. ಎಂ, “ಸೋಷಿಯಲ್ ಡಿಸ್ಕ್ರಿಮಿನೇಷನ್ ಅಗೆನೆಸ್ಟ್ ಪರ್ಸನ್ ವಿತ್ ಡಿಸೆಬಿಲಿಟಿ ಅಂಡ್ ದೆರ್ ರಿಹ್ಯಾಬಿಲಿಟೇಷನ್ ಇನ್ ಕರ್ನಾಟಕ,” ನಿರುತ ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್, 2012, ಪು.ಸಂ.22

[8] ಅಂಗವಿಕಲತೆಯ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳು, ಪರಿಚಯ, ಸಿಬಿಸಿರ್ ನೆಟ್ ವರ್ಕ್, (ದಕ್ಷಿಣ ಏಷಿಯಾ) ಮತ್ತು ರಿಹೆಬಿಲಿಟೇಷನ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ, 2006, ಪು.ಸಂ.46.

[9] ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ, ಅಂಗವಿಕಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ 1995, ರಾಜ್ಯ ಅಂಗವಿಕಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಆಯುಕ್ತರ ಕಛೇರಿ ಬೆಂಗಳೂರು.

[10] ಗಂಗಾಬಿಕೆ ಎಸ್, “ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಿಕಲಚೇತನರಿಗೆ ಕಾನೂನು ಬೆಂಬಲ” ಸ್ಪರ್ಧಾಚೈತ್ರ, 2020, ಪು.ಸಂ.90 ಮತ್ತು 96.

ISSN: 2581-8511
Tumbe Group of International Journal
A Peer Reviewed Multidisciplinary Journal
Volume- 4
Issue-1
Jan-April: 2021

ಕೋವಿಡ್ – 19 ರಿಂದ ಸಮಾಜದ ಮೇಲೆ ಉಂಟಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಭಾವ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮ

Dr. ASHWAKHAHAMED B A
Assistant Professor
Govt. First Grade College, Tumkur, Karnataka (INDIA)
ashwakhahamed65835@gmail.com

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ:

ಸುಗಮ ಸಮಾಜದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳ ಅರಿವು ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳ ಹೊರತಾದ ಸಮಾಜವನ್ನು ನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮಾನವ ಸಮಾಜದ ಕೇಂದ್ರ ಬಿಂದುವಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳೆಂದರೆ, ಪರಸ್ಪರ ಅರಿವಿನಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳೆಂದು ಕರೆಯಬಹುದು ಹಾಗಾಗಿ ಮೆಕೈವರ್ ಮತ್ತು ಪೇಜ್ ರವರು ಸಮಾಜ ಒಂದು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವು ಒಂದು ಸಂಕೀರ್ಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದು. ಸಮಾಜವು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳ ಬಲೆ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಇಂದು ಕೋರೋನಾ ಸಾಂಕ್ರಮಿಕ ರೋಗವು ಸಮಾಜದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಸಂಬಂಧಗಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಮಾಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳು ಸಹಾ ಸಂಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿವೆ. ಮೂಲ ಸಮೂಹ ಅಥವಾ ಸಮಾಜದ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಸಹ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿವೆ. ಇಂದು ಕೋರೋನಾದಿಂದ ಭಯ ಭೀತರಾದ ಜನರು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂತರ ಕಾಯ್ದು ಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿ ಬಂದಿದ್ದು. ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಜೀವನ ನಡೆಸ ಬೇಕಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಕಷ್ಟದಾಯಕವಾದುದಾಗಿದೆ. ಕಿಂಗ್ಸ್ ಲೇ ಡೇವಿಸ್ ರವರು ಹೇಳುವಂತೆ ಒಬ್ಬಾತ ಇನ್ನೊಬ್ಬನಾ ತನೊಂದಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಸಂಪರ್ಕವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವಂತಹ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆ ಎಂಬುದು ಕೇವಲ ಕಾಲ್ಪನಿಕವಾದುದು ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಕೀವರ್ಡ್ಸ್: ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ, ಕೋವಿಡ್ – 19, ಲಾಕ್ ಡೌನ್

ಪೀಠಿಕೆ:

ಕೋರೋನ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕವು ಡಿಸೆಂಬರ್ 2019ರಲ್ಲಿ ಚೈನಾದ ವುಹಾನ್ ನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಇದು ಇಂದು ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಭಯಾನಕ ರೂಪತಾಳಿ ಭಯ ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತಿದೆ. ಭಾರತವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಹಲವು ಸರ್ಕಾರಗಳು ಕೋರೋನಾ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕವನ್ನು ತಡೆಯಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿವೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂತರ, ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ರಜೆ ಘೋಷಿಸುವುದು, ವಿಮಾನ ಯಾನ, ರೈಲು, ಬಸ್ ಪ್ರಯಾಣಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು, ರೆಸ್ಟೋರೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಶಾಂಪಿಂಗ್ ಮಾಲ್ ಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚುವುದರ ಮೂಲಕ ಜನಸಂದಣಿಯನ್ನು ತಡೆಯುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಮಾನಸಿಕ ಖಿನ್ನತೆ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೆ ಇರಬೇಕಾದ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಜನರು ಎದುರಿಸಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಕೋವಿಡ್ ನಿಂದ ಲಾಕ್ ಡೌನ್ ಆದಾಗ ಸಮಾಜದ ಮೇಲೆ ಉಂಟಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಸಮೂಹ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲು ಈ ಅಧ್ಯಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. "ಮಾನವ

ಸಮೂಹ ಜೀವಿ, ಸಮಾಜ ಜೀವಿ" ಎಂಬುದು ಕೋವಿಡ್ – 19 ನಿಂದ ದೃಢಪಟ್ಟಿದೆ. ಮಾನಸಿಕ ಖಿನ್ನತೆಗೆ ಒಳಗಾದ ಮಾನವನ ವರ್ತನೆಯು ಕೌಟುಂಬಿಕ ಕಲಹಗಳಿಗೂ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಕೋರೋನ ಅಥವಾ ಕೋವಿಡ್ – 19 ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪತ್ತೆಯಾಗಿದ್ದು ಇದು ನೊವೆಲ್ ಕೊರೋನ ವೈರಸ್ (Novel Corona Virus) ಮೂಲಕ ಹರಡುವ ಒಂದು ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗವಾಗಿದೆ. ಇದು ಕೊರೋನ ರೋಗಾಣುವಾದ SARS – COV-2ನಿಂದ ಉಂಟಾಗಿರುವ ರೋಗವಾಗಿದೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ರೋಗಾಣು ಕಂಡುಬರುವವರಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಜನರು ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದ ಶ್ವಾಸಕೋಶದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ಗುಣಮುಖರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಹೃದಯ ರೋಗ, ಶ್ವಾಸಕೋಶ ಸಮಸ್ಯೆ, ಸಕ್ಕರೆ ಕಾಯಿಲೆ ಮುಂತಾದ ರೋಗಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವರು ಅಥವಾ ವಯೋವೃದ್ಧರು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೋಗದ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳೆಂದರೆ ಜ್ವರ, ಕೆಮ್ಮು ಮತ್ತು ಉಸಿರಾಟದ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಗಂಟಲು ನೋವು, ಸಾಮಾನ್ಯ ನೆಗಡಿ, ಫ್ಲೂ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ವೈರಲ್ ಸೋಂಕಿನ ಖಾಯಿಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಲಕ್ಷಣಗಳೆ ಕೋವಿಡ್ – 19ರಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ.

ಕೋರೋನ ರೋಗವು ಒಬ್ಬರಿಂದ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಹರಡುವ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗವಾಗಿದೆ. ಸೋಂಕು ಇರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಹತ್ತಿರದಿಂದ ಕಡಿಮೆ ಅಂತರದಿಂದ ಸಂಪರ್ಕಿತನಾದರೆ ರೋಗ ತಗಲುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯು ಅಧಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಖಾಯಿಲೆ ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸೀನಿದಾಗ ಅಥವಾ ಕೆಮ್ಮಿದಾಗ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಸೀನಿನ ಕಣಗಳು ಹರಡುತ್ತವೆ ಇದರಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸೋಂಕಿತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಸೋಂಕಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ವಿಸರ್ಜಿತವಾದ ಕಣಗಳು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲ ಬಿದ್ದು ಆ ಕಣಗಳು ಆರೋಗ್ಯವಂತ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೂಗು, ಕಣ್ಣು, ಬಾಯಿ ಇತರ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಒಳ ಹೊಕ್ಕುವುದರ ಮೂಲಕ ಈ ರೋಗಕ್ಕೆ ವ್ಯಕ್ತಿ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಾನೆ. ರೋಗಿಯ ವಿಸರ್ಜಿತ ಹನಿಯನ್ನು ಶ್ವಾಸ ಕೋಶದ ಮೂಲಕ ಒಳ ಸೇರಿದಾಗ ಅಥವಾ ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿ ಮುಖ, ಬಾಯಿ, ಕಣ್ಣು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿ ಕೊಂಡು ಒಳ ಸೇರಿದಾಗ ಸೊಂಕು ತಗುಲುತ್ತದೆ.

ಕೋರೋನಾ ವೈರಸ್ ಗಳು ಲಭ್ಯವಿರುವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮಾಹಿತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲ್ಮೈ ಮೇಲೆ ಕೆಲಗಂಟೆಗಳಿಂದ ಹಲವು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಜೀವಂತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸೋಂಕಿತ ವಸ್ತು, ಜಾಗವನ್ನು ಶುದ್ಧಗೊಳಿಸಲು, ವೈರಸ್ ನಾಶಪಡಿಸಲು, ಸೋಂಕಿನಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆಯಲು, ಸೋಂಕುಗೊಂಡ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ವಸ್ತುವಿನ ಮೇಲ್ಮೈಗಳನ್ನು ಆಲ್ಕೋಹಾಲ್ ಯುಕ್ತ ದ್ರಾವಣಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಶುಚಿಗೊಳಿಸುವುದು, ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕೈಗಳನ್ನು ಸಾಬೂನು, ಅಥವಾ ದ್ರಾವಣಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಕೈ ತೊಳೆಯುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೈಗಳಿಂದ, ಕಣ್ಣು, ಬಾಯಿ, ಮೂಗನ್ನು ಮುಟ್ಟುವ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗಬೇಕು. ಈ ಕಾಯಿಲೆಯು ಯಾವುದೇ ವಯೋಮಾನದವರೆಲ್ಲಾದರೂ ಕಾಣಬಹುದು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಸೊಂಕು ಹರಡಿದರೆ ಇತರ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿರುವವರಲ್ಲಿ ಸೋಂಕು ಹರಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ, ವಯಸ್ಸಾದವರು, ಅಧಿಕ ರಕ್ತದೊತ್ತಡ, ಹೃದಯ ಸಂಬಂಧಿ ಕಾಯಿಲೆ ಮಧುಮೇಹ, ಕ್ಯಾನ್ಸರ್, ಶ್ವಾಸಕೋಶ ಸಂಬಂಧಿ ಖಾಯಿಲೆಗಳಿರುವವರು ಕರೋನದಿಂದ ಬಳಲುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಕೊರೋನ ವೈರಣು ಸೋಂಕಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪೂರ್ಣಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ, ಸೋಂಕಿ ಗೀಡಾದವರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 80% ಜನರು ಇತರೆ ವೈರಲ್ ಸಂಬಂಧಿತ ರೋಗಗಳಂತೆ ಗುಣಮುಖರಾಗುತ್ತಾರೆ 20% ಜನ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ದಾಖಲಾಗಬಹುದು. ಖಾಯಿಲೆಯಿಂದ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಒಳಗಾದವರು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ನಿಗಾ ಘಟಗಳಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೋರೋನ ರೋಗಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾದವರಿಗೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇತರೆ ಖಾಯಿಲೆಗಳಿಗೆ ಬಳಸುವ ಕೆಲವು ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೋರೋನಾದಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆಯಲು ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಯಲಾಗಿದ್ದು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೋವಾಕ್ಸಿನ್ ಮತ್ತು

ಕೋವಿಶೀಲ್ಡ್ ಎಂಬ ಲಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು. ಈ ಲಸಿಕೆಗಳು ರೋಗ ಲಕ್ಷಣಗಳು ತೀವ್ರವಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಎಂದು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮೂಲಗಳಿಂದ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ.

ಕೋವಿಡ್ – 19ರಿಂದ ಕಂಡು ಬರುವ ಪ್ರಮುಖ ಶಾರೀರಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳೆಂದರೆ ತೀವ್ರ ಉಸಿರಾಟದ ತೊಂದರೆ ಇರುವುದು ಜ್ವರ ಮತ್ತು ಉಸಿರಾಟದ ತೊಂದರೆ ಇರುವುದು. ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೋರೋನ ಹರಡುವುದು ಸುರಕ್ಷತಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸದೇ ಕೋವಿಡ್ – 19 ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಒಂದೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಕೋವಿಡ್ ಸೋಂಕು ಇರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೊತೆ ಒಂದೇ ವಾತವರಣದಲ್ಲಿ ಉದಾ: ಶಾಲೆ, ಕಛೇರಿ, ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿ, ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮುಂತಾದುದು ಸೋಂಕಿತನ ಜೊತೆ ಹತ್ತಿರ ಕುಳಿತು ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವುದು. ಸೋಂಕಿತರಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಶೂಶ್ರೂಷೆ ಮಾಡುವುದು. 1 ಮೀಟರ್ ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಅಂತರದ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿರುವುದು ಸೋಂಕು ಇರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ದೇಹದ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದು ಉದಾ: ಗೊಣ್ಣೆ, ಎಂಜಲು, ರಕ್ತ, ವಾಂತಿ, ಮಲ ಮೂತ್ರ ಮುಂತಾದವು. 6ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಒಂದೇ 1 ಮೀಟರ್ ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಪ್ರಯಾಣಿಸುವುದು. ಹವಾನಿಯಂತ್ರಿತ ಬಸ್ಸು ಅಥವಾ ರೈಲುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಸಿದ್ದರೆ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಹತ್ತಿರದಿಂದ ಸೋಂಕಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿದವರು. ಸೋಂಕಿಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾರೆ. ಪಿ.ಪಿ.ಇ. ಕಿಟ್ ಇಲ್ಲದೆ ಸೋಂಕಿತರನ್ನು ದೈಹಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ನೇರ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿರುವುದು. ಸೋಂಕಿತರ ಬಟ್ಟೆ, ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದು ಅಥವಾ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವುದು ಸಂಪರ್ಕತರು 14 ದಿನಗಳು ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೆ ಕ್ವಾರಂಟೈನ್ ಆಗುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು, ಹಾಗೂ ಪರೀಕ್ಷೆ ನೆಗೆಟಿವ್ ಬಂದರೆ, ನಂತರದ 14 ದಿನಗಳು ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಕ್ವಾರಂಟೈನ್ ನಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಲಹೆಯಾಗಿದೆ.

60 ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲಿನವರು, ಗರ್ಭಿಣಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು 10 ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಬಿಪಿ, ಸಕ್ಕರೆ ಖಾಯಿಲೆ, ಅಸ್ತಮಾ, ಎಚ್.ಐ.ವಿ, ಕ್ಷಯ, ಕ್ಯಾನ್ಸರ್, ಲಕ್ವ ಹೊಡೆದಿರುವವರು, ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಕುಂದಿರುವವರು ತೀವ್ರ ಸೋಂಕಿಗೆ ಒಳಗಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ತುಂಬಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಎದುರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು ಮುನ್ನಚ್ಚರಿಕೆವಹಿಸುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಋಣಾತ್ಮಕ ಪರಿಣಾಮಗಳು

1. ಪ್ರಯಾಣ ನಿರ್ಭಂದದಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಒತ್ತಡ ಉಂಟಾಯಿತು.
2. ಕುಟುಂಬ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿಕರಿಂದ, ಸ್ನೇಹಿತರಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂತರದಿಂದ ಉಂಟಾದ ಒತ್ತಡ.
3. ಭಯೋಗ್ರಸ್ತ ವಾತವರ್ಣದ ನಿರ್ಮಾಣ.
4. ಕರೋನಾ ರೋಗಿಗಳಲ್ಲದೆ ಇನ್ನಿತರ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸವಲತ್ತುಗಳು ದೊರೆಯದಂತಾಯಿತು. (ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸವಲತ್ತುಗಳ ಕೊರತೆ.)
5. ಮನೋರಂಜನಾ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದುದರಿಂದ ಉಂಟಾದ ಮತ್ತು ವಿರಾಮ ವೇಳೆಯನ್ನು ಕಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಉಂಟಾದ ಬೇಸರದ ಮನಸ್ಥಿತಿ.
6. ಯೋಜನ ರಹಿತವಾಗಿ ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಕಾಲೇಜುಗಳು ಮುಚ್ಚಿದ್ದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮತ್ತು ಪೋಷಕರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವಬೀರಿತು.
7. ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ.
8. ಕೌಟುಂಬಿಕ ಕಲಹಗಳಲ್ಲಿ ವೃದ್ದಿ.

ಧನಾತ್ಮಕ ಪರಿಣಾಮಗಳು

1. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ತರಲು ಪ್ರೇರಣೆ ದೊರೆಯಿತು.
2. ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಬದಲು ಮನೆಯಿಂದಲೇ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.
3. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಆನ್ ಲೈನ್ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವಂತಾಯಿತು.
4. ಜನರು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಅರಿಯುವಂತಾಯಿತು.
5. ಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಮೂಗಿಗೆ ಕವಚ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.
6. ಕೈಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಲು ಸ್ಯಾನಿಟೈಸರ್ ಬಳಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಏನನ್ನಾದರು ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಕೈಗವಚು ತೊಡುವುದು ಸಹಾ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು.
7. ಜೀವನ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ.
8. ಕುಟುಂಬದೊಡನೆ ಪ್ರೀತಿಯ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಸಮಯ ಕಳೆಯುವಂತಾಯಿತು. ಉದಾ: ಅಡುಗೆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡದು ಇದೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ:

ಕರೋನ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗವು ಸಮಾಜದ ಮೇಲೆ ವ್ಯಾಪಕ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿದೆ. ರೋಗದಿಂದಾಗಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ ವಿಘಟನೆ, ಕೌಟುಂಬಿಕ ವಿಘಟನೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಘಟನೆಯಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಉಂಟಾದವು. ಅದೇ ಅಲ್ಲದೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾನಸಿಕ ಬದಲಾವಣೆ, ವರ್ತನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಜನರು ಒಳಗಾಗಬೇಕಾಯಿತು. ಪ್ರಪಂಚದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಮಾಜವು ಕೋವಿಡ್-19ನ್ನು ತಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಏಕ ಮಾತ್ರ ಅಸ್ತ್ರವಾಗಿ ಲಾಕ್ ಡೌನ್ ಗೆ ಮೋರೆ ಹೋಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಲಾಕ್ ಡೌನ್ ನಿಂದ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಕೃಷಿಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ, ಮಾನಸಿಕ ಬದಲಾವಣೆ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಇಡೀ ಮಾನವ ಜೀವನದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿತು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂತರವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಕೋವಿಡ್-19ನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಭಾವಯುತವಾದ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ನಗರ ಸಮುದಾಯಗಳು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಜರ್ಜರಿತಗೊಂಡವು. ವಲಸೆ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿದರು. ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರ್ಮಿಕರು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಊರುಗಳಿಗೆ ವಾಪಸ್ಸು ತೆರಳಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಮೂಲಕಾರಣ ಉದ್ಯೋಗ ಇಲ್ಲದಂತಾದುದು, ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಹಣದ ಕೊರತೆ ಉಂಟಾದುದಾಗಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲದರ ನಡುವೆ ನಾವು ಕೋವಿಡ್-19 ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕದ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಲು ಎಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಪರಸ್ಪರರು ಸಹಕಾರ ನೀಡುತ್ತಾ, ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋರಾಟ ಮಾಡುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಆಕಾರ ಗ್ರಂಥಗಳು:

1. ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ತತ್ವಗಳು ಸಂಪುಟ – 2 – ಚ.ನಾ.ಶಂಕರ್ ರಾವ್.
2. ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಕೈಪಿಡಿ ಐದರ ಪುಸಕ್ತ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ – ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ. ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಸಂಸ್ಥೆ ನವದೆಹಲಿ
3. ಕೋವಿಡ್-19 ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಕೈಪಿಡಿ – ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ – ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ಸಂಸ್ಥೆ – ನವದೆಹಲಿ
4. Manul for support provision during Covid-19 pandemic for yuva spandana and life skills
5. Society – An Introductory Analysis – Maciver and page. Human Society – Kingsley Davis.

ISSN: 2581-8511
Tumbe Group of International Journal
A Peer Reviewed Multidisciplinary Journal
Volume- 4
Issue-1
Jan-April: 2021

ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ವೀರಶೈವ ಲಿಂಗಾಯಿತ ಚಳುವಳಿ ಪಾತ್ರ

ಮಲ್ಲೇಶಪ್ಪ ಟಿ.ಎಸ್
ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಇತಿಹಾಸ ವಿಭಾಗ,
ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಾಥಮ ದರ್ಜಾ ಕರ್ಲೇಜು, ತುಮಕೂರು-572102
malleshappats1969@gmail.com

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

ವೀರಶೈವ ಲಿಂಗಾಯತ ಧರ್ಮ – ಭಸವಾದಿ ಶರಣರ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಚಳುವಳಿಯ ಫಲಶೃತಿಯಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೂಧರ್ಮದಲ್ಲಿದ್ದ ಮೌಢ್ಯ ಕಂದಾಚರಣಗಳಾದ ನರಬಲಿ, ಪ್ರಾಣಿಬಲಿ, ಅಧಿಕ ವೆಚ್ಚದ ಯಗ್ನ – ಕರ್ಮಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ಖಂಡಿಸಿದರು, ಧರ್ಮ – ಮುಕ್ತಿ, ಶ್ರೀಮಂತರ ಸ್ವತ್ತು ಎಂಬ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೂ ಧರ್ಮ ಆಚರಣೆಯ ತತ್ವಗಳು, ಸ್ವರ್ಗ, ನರಕದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನ ಸತ್ಯ ನುಡಿಯುವದೆ ದೇವ ಲೋಕ, ಆಚಾರವೇ ಸ್ವರ್ಗ, ಧಯೋ ಇಲ್ಲದ ಧರ್ಮ ಯಾವುದಯ್ಯಾ ಎಂಬ ಅನರ್ಘ್ಯ ರತ್ನ ಎನ್ನಬಹುದಾದ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿನ ಮೂಲಕ ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ – ಆರ್ಥಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯ ದಿಕ್ಸೂಚಕರಾದರು.

ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ 10 ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಸಾಧಿಸಿದ್ದ ವರ್ಣಾಶ್ರಮ ಶ್ರೇಷ್ಠರ ವಿರುದ್ದ ಸಮರ ಸಾಧಿಸಿದರು. ಜಾತ್ಯಾತೀತ, ಸರ್ವಸಮ್ಮತ ಪ್ರಜಾನುರಾಗಿ ಸಮಾಜವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಲು ಸ್ವಾರ್ಥ ಬದುಕನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದರು. ಕಲ್ಯಾಣದ ಕಲಚೂರಿ ರಾಜ ಬಿಜ್ಜಳನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅಧಿಕಾರ, ಪದವಿ, ಉತ್ಕೃಷ್ಠ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳಯದೆ – ಸಮಾಜದ ತಳ ಸಮುದಾಯದವರನ್ನು ಮೇಲ್ವರ್ಗದ ಹಂತದಲ್ಲಿದ್ದ, ಸರಿಸಮನಾದ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಿಸಲು ಅಂತರ್ ಜಾತಿ ವಿವಾಹ ನಡೆಸಿ ಜಾತಿ ವಿನಾಶಕ್ಕೆ ಕರೆನೀಡಿದರು. ಸಂಪಪ್ರದಾಯ ಬದ್ದ ವರ್ಣಶ್ರೇಷ್ಠರ ಅವಕೃಪೆಗೆ ತುತ್ತಾದರು. ತಮ್ಮ ಅಲ್ಪಕಾಲದ ಜೀವಿತ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟಲಿಂಗ ಪರಿಪಾಲಕ ಧರ್ಮ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದರು. ಮಾನವೀಯ ಧರ್ಮ ವಿರೋಧಿಗಳ ಕುಠಿಲೋಪಾಯ ನೀತಿಗಳಿಂದ ಅಧಿಕಾರ, ಸಿರಿ, ಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು. ಎದುರಾದ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿನಿಂತು, ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಹೆಜ್ಜೆಯಿಟ್ಟರು. ಅನುಭವ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಸದ್ಗುಣ ಸಂಪನ್ನ ವಿಚಾರವಂತರನ್ನ ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ವಚನ ನಿಷ್ಠೆ ಅನುಭವ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮೂಲಕ ನವ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಿಸಿದರು.

ಮುಖ್ಯ ಪದಗಳು: ವೀರಶೈವ, ಲಿಂಗಾಯತ, ಧರ್ಮ, ಜಾತಿ

ಪೀಠಿಕೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ಹಲವು ಧರ್ಮಗಳ ಕೇಂದ್ರ. ಈ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಶೈವ, ವೈಷ್ಣವ, ಜೈನ, ಬೌದ್ದ, ಇಸ್ಲಾಂ, ಕ್ರೈಸ್ತ ಪಂಥಗಳು ಜನ ಜೀವನದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿವೆ. ಕರುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಜನ್ಮತಾಳಿದ ವೀರಶೈವ ಧರ್ಮ ಪ್ರಪಂಚದ ಪ್ರಮುಖ ಧರ್ಮಗಳ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರುವ ಸನಿಹದಲ್ಲಿದೆ. ವೀರಶೈವ ಧರ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವೀಧರ್ಮವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ತಾಳಗುಂದ ಈ ನಾಡಿನ ಪ್ರಾಚೀನ ಶೈವ ಕೇಂದ್ರ. ಶೈವ ಪಂಥದ ಕಾಳಮುಖ, ಪಾಶುಪಥ, ಕಾಪಾಲಿಕ, ಪಂಚರಾತ್ರ, ಬಳ್ಳಿಗಾವೆ ನಾಯ್ ನಾರರು, ಶಕ್ತಿ ದೇವತೆಯ ಆರಾದಕರು ಮತ್ತು ಆರಾಧನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತದಲ್ಲಿದ್ದವು. ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಧಾರ್ಮಿಕ

ಪಂಥಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಮೌಢ್ಯ ಆಚರಣೆಗಳ, ಕಠಿಣ ವ್ರತ (ಆಚರಣೆ) ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕಿ. ಸರಳ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳಿಂದ ನಿಷ್ಕಲ್ಮಷವಾದ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಭಗವಂತ ಶಿವನ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಬಹುದೆಂಬ ತತ್ವಗಳನ್ನ ಜನಮಾನಸದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸಲು ಅಸ್ತಿತ್ವ ಪಡೆದ ಧರ್ಮವೇ ವೀರಶೈವ ಲಿಂಗಾಯತ ಧರ್ಮ. ಕ್ರಿ.ಶಕ 11ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ತನ್ನದೆ ರೂಪರೇಷೆಯೊಡನೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿದ್ದ ದ್ವಂದ್ವತೆಗೆ ಹೊಸದಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಾ, 12ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ವಲಯದಲ್ಲಿ ವಿನೂತನ ಬೆಳಕನ್ನು ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಟ್ಟ ಪಂಥವೇ ವೀರಶೈವ ಚಳುವಳಿ.

ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಅಂಧಕಾರದ ಕಾರ್ಮೋಡದ ಪರದೆಯನ್ನು ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಸರಿಸಿ, ಶುದ್ಧವಾದ ತಿಳಿಯಾದ, ಸರಳವಾದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಲಭ್ಯವಾಗುವ ವಿಶ್ವಾಸ ಪಾತ್ರ ಧಾರ್ಮಿಕ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯಿತು. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡ ಶಿವ ಶರಣರೆಂದರೆ, ಭಾಗೆವಾಡಿಯ ಬಸವೇಶ್ವರ ಬಳ್ಳಿಗಾವೆಯ ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭು, ಉಡುತಡಿಯ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ, ಸೊನ್ನಲಿಗೆಯ ಪಾಳೆಗಾರ ಸಿದ್ದರಾಮ, ಕಾಶ್ಮೀರ ರಾಜ ಮಹಾದೇವ ಭೂಪಾಲರ ಪತ್ನಿ ಮೋಳಿಗೆಯ ಮಾರಯ್ಯ, ಮಡಿವಾಳ ಮಾಚಯ್ಯ, ಉಳವಿಯ ಪಾಳೇಗಾರ ಚನ್ನಬಸವರು ಸೇರಿದಂತೆ, 300ಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕ ಚಳುವಳಿಗಾರರು, ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಬಸವೇಶ್ವರರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ವಚನಗಳ ಮೂಲಕ ಸಮಾಜದೊಂದಿಗೆ ಕಲ್ಯಾಣದ ಅನುಭವ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಚಲನಶೀಲರಾಗುವಂತೆ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನದ ದೀವಿಗೆಯನ್ನಚ್ಚಿದ್ದರು.1

ವೀರಶೈವ ಧರ್ಮವು ಶತ – ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಜನಮಾನಸದಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಮೌಢ್ಯಾಚರಣೆ (ಗೊಡ್ಡು ಸಂಪ್ರದಾಯ)ಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನಾರಂಭಿಸಿತು.2 ಅಂದರೆ ವೈದಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವಿರೋಧಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ದೇವರು ಮತ್ತು ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಮೇಲು – ಕೀಳು, ಉಚ್ಚ – ನೀಚ, ಉತ್ತಮ – ಅಧಮ, ಸ್ಪೃಷ್ಯ – ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೆಂಬ ತಾರತಮ್ಯ ನೀತಿಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಕಂದಾಚರಣೆಗಳಿಂದ ವಿಮುಕ್ತರಾಗಿಸಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ, ವೈಚಾರಿಕ ಪ್ರೌವೃತ್ತಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು, ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಸರಳ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟರು.3

ಬಸವೇಶ್ವರರು ಕಲ್ಯಾಣದಲ್ಲಿ ಅನುಭವ ಮಂಟಪ (ಜ್ಞಾನ ಮಂಟಪ, ಮಹಾಮನೆ, ಧರ್ಮ ಛತ್ರ) ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಧರ್ಮದಲ್ಲಿದ್ದ ಮೌಢ್ಯಾಚರಣೆಗಳ ತಾತ್ವಿಕ ಜಿಗ್ನಾಸೆವುಳ್ಳವರಿಗೆ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವ ವಾದಮಂಡಿಸುವ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಸಮಾನತೆ ಅನಿಷ್ಠ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭು ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಜಾತಿಯವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೂ ಪ್ರವೇಶಾವಕಾಶ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ನೀಡಿದ್ದರಿಂದ 213ಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕ ಶಿವಶರಣೆಯರು, ಪಾಲ್ಗೊಂಡರು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ವಲಯದ ಜ್ವಲಂತ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಿತು. ಹೊಸ ಹೊಸ ವಿಚಾರಧಾರೆಗಳು ಪುಂಕಾನು ಪುಂಕವಾಗಿ ವಚನ ಜ್ಯೋತಿಯ ಮೂಲಕ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದವು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗುವ ತಿಳಿಯಾದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಏಳು ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ವಚನಗಳನ್ನ ರಚಿಸುವ ಮೂಲಕ ಜನಮಾನಸದಲ್ಲಿ ಜಿಗ್ನಾಸೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತಿದರು. ವೀರಶೈವ ಧರ್ಮ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ನಂತರದ ಶತ, ಶತಮಾನಗಳ ವರೆವಿಗೂ ಯಾವುದೇ ನಿದಿಷ್ಠ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ (ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ) ಸೀಮಿತವಾಗಿರದೆ ಮಂಗಳವಾಡದ ಗಡಿದಾಟಿ, ನಾಡು, ದೇಶ, ವಿದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಶೋಷಿತ ದೌರ್ಜನ್ಯಕ್ಕೊಳಗಾಗಿದ್ದ ಸಮುದಾಯದವರಿಗೆ, ವರ್ಗ ಸಮಾನತೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮತೆ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತ ಧರ್ಮದ ಮೇಲಿನ ಭಯದ ವಾತಾವರಣದಿಂದ ವಿಮುಕ್ತರನ್ನಾಗಿಸಿದರು. ವೈದಿಕ ಪದ್ಧತಿಯ ಉತ್ತುಂಗದಲ್ಲಿದ್ದ ಪುರೋಹಿತ ಶಾಹಿತ್ವವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದರು.4

ಧರ್ಮ ದೇವರು ಭಕ್ತರ ನಡುವಿನ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳಾಗಿ ಶೋಷಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪುರೋಹಿತಶಾಹಿ ಮತ್ತು ಅವರ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಬಸವಾದಿ ಶರಣ ಶರಣೆಯರು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದರು.5 ಪುರೋಹಿತ ಶಾಹಿಗಳ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳು,

ಢಾಂಬಿಕ, ಆಡಂಬರದ ಮತ್ತು ಶೋಷಣೆಯ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳಾಗಿವೆ. ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಪಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಹಿಂದಿನ ಆಚರಣೆಗಳಿಗೆ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ಆಕರಗಳಿಲ್ಲ, ಸ್ವಾರ್ಥ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಾಗಿ ಸೃಷ್ಠಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೇನು ಅರ್ಥ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದರು ಶತಶತಮಾನಗಳಿಂದ ನೊಂದು ಬೆಂದಿದ್ದ ಕೆಳಸ್ತರದ ಪ್ರಜಾ ಸಮೂಹಕ್ಕೆ ನೂತನ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟರು.6 ವೀರಶೈವಧರ್ಮ ಪ್ರತಿಪಾದಕರು ಸ್ವರ್ಗ ನರಕದ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ವಿರೋದಿಸಿದರು ಆಚಾರವೆ ಸ್ವರ್ಗ ಅನಾಚಾರವೆ, ನರಕ, ಸತ್ಯನುಡಿಯುವದೆ ದೇವಲೋಕ, ಮಿತ್ಯನುಡಿವುದೆ ಮೃತ್ಯಲೋಕವಂದರು ಅತೃಪ್ತ ಸ್ವಾರ್ಥ ವಿಪ್ರವಿನೋದಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಕಸಬುದಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ರೈತರುಸಹ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದರು – ಪ್ರಭಾವಿತರಾಗಿದ್ದರು. ಕಾಶಮುಖ ಕೇಮದ್ರುಗಳು ವೀರಶೈವ ಮಠಗಳಾದವು, ವಚನಕಾರರು ಬಹಳಷ್ಟು ಕಸಬುದಾರರ ಹಿನ್ನಲೆಹೊಂದಿದ್ದ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮುಕ್ತಿ ಸಾಧನೆಗೆ ಭಕ್ತಿ ಮಾರ್ಗ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು ಕಾಯಕದ ಮಹತ್ವ ತಿಳಿಸುತ್ತಾ, ಕುಳಿತು ತಿನ್ನುವ (ರೈತರ ಸ್ವಾವಲಂಬಿ) ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಬದುಕುವ ನೈತಿಕ ಹಕ್ಕುಇಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು. ವೃತ್ತಿ ಬೇಧವನ್ನು ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದರು. ಯಾವ ವೃತ್ತಿಯಾವುದಾದರೇನು ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಶಿವ ಕೃಪೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ನೀಡಿದರು. ಅನುಭವ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿದ್ದ ಶರಣ ಶರಣೆಯರು ವೃತ್ತಿ ನಿಷ್ಠರಾಗಿದ್ದು ಏಳಿಗೆಗೆ ಬಂದರು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಾವು ಮಾಡುವ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ದೈವ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಕಾಣಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ದಯಯೇ ಧರ್ಮದ ಮೂಲ ಕರ್ಮವನ್ನ ಕ್ರಿಯಯಾಗಿಸಲು ಮಾನವೀಯತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿ ಪಾದಿಸಲು ವಚನಗಳ ಮೂಲಕ ವೃತ್ತಿ ಮಹತ್ವ ಪ್ರಚಾರ ಪಡಿಸಿದರು ದುಡಿಮಯ ಹಿರಿಮೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಿದರು. ಶಾಂತಕುಮಾರಿ ಪ್ರಕಾರ 11ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿದ್ದ 51 ಅಗ್ರಹಾರಗಳು 13ನೇ ಶತಮಾನದ ವೇಳೆಗೆ 20ಕ್ಕೆ ಉತ್ಪಾದನೆ ಅಧಿಕವಾಯಿತು. ವ್ಯಾಪಾರವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಐಹೊಳೆ 500 ವರ್ತಕ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ರೈತರು ಸ್ವಾವಲಂಬಿಗಳಾದರು, ದತ್ತಿ ಭೂಮಿ ಕಡಿಮೆಯಾದವು. “ಕಾಯಕವೇ ಕೈಲಾಸ” ಎಂಬ ಸರ್ವಕಾಲಿಕ ಸತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಪಂಚದ ಮಾನವ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಅಮರ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಬಸವೇಶವರರು ನೀಡಿದರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ವಚನಗಳ ಮೂಲಕ ಧರ್ಮ ಸಮಾಜವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವತ್ತ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಹೆಜ್ಜೆಯಿಟ್ಟರು. ಆರ್ಥಿಕ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಊಳಿಗ ಮಾನ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಹಿನ್ನಡೆಯಾಯಿತು, ಜೀತ ಮುಕ್ತರಾದ ರೈತರು ಏಳಿಗೆಗೆ ಬಂದರು, ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ದುಡಿಯ ಬೇಕಾಯಿತು. ಶಾಂತಕುಮಾರಿ ಪ್ರಕಾರ 11ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿದ್ದ 51 ಅಗ್ರಹಾರಗಳು 13ನೇ ಶತಮಾನದ ವೇಳೆಗೆ 20ಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾದವು. ಉತ್ಪಾದನೆಯ ದಿಕ್ಕೆ ಬದಲಾಯಿತು.ಸಯೆಯಿಲ್ಲದ್ದ ಧರ್ಮ ಯಾವುದಯ್ಯ ದಯೆಯೇ ಬೇಕು ಸಕಲ ಪ್ರಾಂಇಗಳೆರಲ್ಲಿಯೂ, ದಯವೆ ಧರ್ಮದ ಮೂಲವೆಂದು ದಯೆ, ಕರುಣೆ ರಸವನ್ನು ಜನ ಸಮೂಹಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದರಲ್ಲದೆ ಅಹಿಂಸಾ ತತ್ವವನ್ನು, ಸಸ್ಯಹಾರವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು. ಸ್ವಾರ್ಥರಹಿತ ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವುದೆ ನಿಜವಾದ ಸ್ವರ್ಗ ಜೀವನ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಕಳಬೇಡ, ಕೊಲಬೇಡ, ಹುಸಿಯ ನುಡಿಯಲು ಬೇಡ ತನ್ನ ಬಣ್ಣಿಸಬೇಡ ಇತರರನ್ನು ಹೀಯಾಳಿಸಬೇಡ ಅನ್ಯರಿಗೆ ಅಸಹ್ಯ ಪಡಬೇಡ ಇದೇ ಅಂತರಂಗ ಶುದ್ದಿ ಇದೆ ಬಹಿರಂಗ ಶುದ್ದಿ. ನಮ್ಮ ದೇವರನ್ನು ಒಲಿಸುವ ಪರಿ ಎಂದು ಭೇದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ಮೇಲು ಕೀಳು ಭಾವನೆ ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ಅರಿವೆ ಗುರು ಜ್ಯೋತಿರ್ಲಿಂಗ ದಯವೆ ಧರ್ಮದ ಮೂಲ ತರಂಗ ಎಂದು ಕರುಣೆ, ಜ್ಞಾನದ ಮಹತ್ವ ತಿಳಿಸಿದರು. ಆರ್ಥಿಕ ಅಸಮಾನತೆ ಜಾತಿ ಭೇದ ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ಅಪ್ಪನು ನಮ್ಮ ಮಾದರ ಚೆನ್ನಯ್ಯ ಚಿಕ್ಕಯ್ಯ ನಮ್ಮಯ್ಯ ಅಣ್ಣನು ನಮ್ಮ ಕಿನ್ನರಿಯ ಬೊಮ್ಮಯ್ಯ ಬೋಯಿತಿಯ ಮಗನಾದ ವ್ಯಾಸನಂಥ ಪ್ರತಿಭಾವನುಂಟೆ? ಮಾತಮಗಿಯ ಮಗನಾದ ಮಾರ್ಕಾಂಡೇಯನಿಗಿಂಥ ಭಕ್ತನುಂಟೆ? ಕಬ್ಬಿಲನ ಮಗನಾದ ಅಗಸ್ತ್ಯನಿಗೂ ಮಿಗಿಲಾದ ಶಿವೋಪಾಸಕನುಂಟೆ? ಬೇಡನಾದ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಕವಿ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾಗಲಿಲ್ಲವೇ? ಎಂಬ ವೈಚಾರಿಕ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಪುನಃರುಚ್ಚರಿಸಿ ದೀನರು ಅಸ್ಪೃಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ

“ವೇದಕ್ಕೊರೆಯ ಕಟ್ಟುವೆ, ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ನಿಗಳುವನಿಕ್ಕುವ ತರ್ಕದ ಬೆನ್ನಬಾರವನೆತ್ತವೆ ಆಗಮನದ ಮೂಗ ಕೊಯ್ಯುವೆ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿದರು.

ದೇವರ ಪ್ರೀತಿಗೆ ನಿಷ್ಕಲ್ಮಶವಾದ ಭಾವನೆಗೆ ಮಹತ್ವ ನೀಡಿದರು. ಬೇಗುಲ ರಚನೆಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಇಷ್ಟಲಿಂಗ ಆರಾಧನೆಗೆ ಮಹತ್ವ ನೀಡಿದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಎನ್ನ ಕಾಲೇಕಂಬ, ದೇಹವೇ ದೇಗುಲ, ಶಿರವೇ ಹೊನ್ನ ಕಳಸ ಶಿಖರವೆಂದು ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ ಬಡವನಯ್ಯ ಮೆಚ್ಚುವನು ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವ ಎಂದು ಬಡವರಿಗೂ ಸಮಾನವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿ ವರ್ಗ ಭೇದವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ವಿಪ್ರರು ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಅಸ್ಪೃಷ್ಯರನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿದರೆ ಬಸವಾದಿ ಶರಣರು ದೇವಾಲಯವನ್ನೆ ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿದರು.

ನಾವು ಆಡು ಮಾತು ನಡೆಗೆ ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾ ನುಡಿದರೆ ಮುತ್ತಿನ ಹಾರದಂತಿರಬೇಕು, ನುಡಿದರೆ ಸ್ಫಟಿಕದ ಸಲಾಕೆಯಂತಿರಬೇಕು. ನುಡಿದಂತೆ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ನಂಬಿಸಿ ದ್ರೋಹ ಬಗೆಯುವ ಡೋಂಗಿಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ವಿಶ್ವಾಸಘಾತಕರ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಖಂಡಿಸಿದರು. ಅಂದಿನ ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿದ್ದ ವಿದ್ಯಾಮಾನಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಸಾರಿದ ಸಮರವೇ ವೀರಶೈವರ ಚಳುವಳಿ ಆಗಿದ್ದಿತು.7

ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರ ನಡುವೆ ಸಮಾನತೆ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು. ಪುರೋಹಿತ ಶಾಹಿಗಳು, ಶಿಕ್ಷಣ, ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳಾದ, ಜನಿವಾರ ಧರಿಸುವಂತಿಲ್ಲ, ವೇದ, ಶ್ಲೋಕ, ಹೋಮ ಹವನಗಳಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರ ಪಠಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾನ ಸ್ಥಾನ ಮಾನಗಳಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಅಂತರದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಶೋಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ನೀತಿ ವಿರೋಧಿಸಿದ ವೀರಶೈವ ಧರ್ಮದ ಪ್ರತಿಪಾದಕರು, ಶರಣ-ಶರಣೆಯರ ನಡುವೆ ಯಾವುದೇ ಭೇದಭಾವ ಮಾಡದೇ ಸಮಾನವಕಾಶ ನೀಡಿದರು. ಸುಶಿಕ್ಷಿತ ಕೌಟಂಬಿಕ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಿರಿವಂತಿಕೆಯ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದರು. ಅನುಭವ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಭೇದ ಲಿಂಗ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದರು. ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ ನಾಗಲಾಂಬಿಕೆ, ನೀಲಾಂಬಿಕೆ, ಅಕ್ಕಮ್ಮ, ಲಿಂಗಮ್ಮ, ಮುಕ್ತಾಯಕ್ಕ, ನಾಗಮ್ಮ ಸತ್ಯಕ್ಕ, ತಳಸಮುದಾಯದವರೆಂದರೆ ಬಿಂಬಿತರಾಗಿದ್ದ ಕೊಟ್ಟಣದ ಸೋಮವ್ವ, ಅಮುಗೆ ರಾಯಮ್ಮ, ಆಯ್ದುಕ್ಕಿ ಲಕ್ಕಮ್ಮ ಮುಂತಾದವರು ಪಾಲ್ಗೊಂಡು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ತಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ವಚನಗಳ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಿದರು. ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲಿಸಿದರು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾನತೆ, ಲಿಂಗಸಮಾನತೆಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿ ಇಂದಿನ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಗಳಾದರು.8

ವೀರಶೈವ ಧರ್ಮ ಪ್ರತಿಪಾದಕರು, ಚಳುವಳಿಗಾರರು, ಚಾತುರ್ವರ್ಣಾತೀತ ತತ್ವ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು.9 ಶತಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬೇರುಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ಜಾತಿ ಭೇದಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ಕೊಲುವವನೆ ಮಾದಿಗ, ಹೊಲಸು ತಿಂಬುವನೆ ಹೊಲಯ, ಕುಲವೇನು ಅವಂದಿರು ಸಕಲ ಜೀವಾತ್ಮರಿಗೆ ಲೇಸನ್ನ ಬಯಸುವವನೆ ನಿಜವಾದ ಕುಲಜಾತನೆದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು. ಅಂತರ್ಜಾತಿ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದರು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಶರಣ ಮದುವಯ್ಯನ ಮಗಳು ಕಲಾವತಿಯನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಮೋಚಿ, ಅಂತ್ಯಜನಾದ ಹರಳಯ್ಯನ ಶಿಲುವಂತ ಮಗನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ವಿವಾಹ ಏರ್ಪಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಜಾತಿ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಕ್ರಾಂತಿಕಹಳೆ ಮೊಳಗಿಸಿದರು. ಸಂಪ್ರದಾಯಸ್ಥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಬಿಜ್ಜಳ ರಾಜನಲ್ಲಿ ಹುಳಿ ಹಿಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಮದುವಯ್ಯ, ಹರಳಯ್ಯರಿಗೆ ಗಲ್ಲುಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿದನು ಮತ್ತು ನವದಂಪತಿಗಳ ಕಣ್ಣು ಕೀಳಿಸಿದನು. ಈ ಕೃತ್ಯದಿಂದ ಮನನೊಂದ ಬಸವೇಶ್ವರರು ಅಧಿಕಾರ ತ್ಯಜಿಸಿ ಸಂಗನ ಉಂಡಿಗೆಯ ಪಶು ನಾನು ಕೂಡಲಸಂಗನ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದರು. ಬಸವ ಅನುಯಾಯಿ ಜಗದೇವ ರಾಜ ಬಿಜ್ಜಳನನ್ನು ಹತ್ಯೆಗೈದನು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಮತ ನೀತಿ ವಿರುದ್ಧ ಬಸವೇಶ್ವರರ ದೃಢ ನಿರ್ಧಾರ ಮತ್ತು ಅಂದಿನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿದ್ದ ಶ್ರೇಣೀಕೃತ ಜಾತಿಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗೆ ಹಿಡಿದ ಕನ್ನಡಿಯಾಗಿತ್ತು. ಬಸವೇಶ್ವರರು ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿ ಖಂಡಿಸಿದರಲ್ಲದೆ ಕೆಳವರ್ಗದವರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ತಳ ಸಮುದಾಯದ ಸಂಬೋಳಿ ನಾಗದೇವನ ಮನೆಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಆರೋಗಣ (ಸಹಭೋಜನ) ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು.10 ಹಿಂದುಳಿದ ಸಮುದಾಯದವರಿಗೆ ಅನುಭವ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದರಲ್ಲದೆ, ಈ ಮಹಾಮನೆಯ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಪಡೆದ ಜಾತಿ ಪಂಗಡ ವರ್ಗದವರೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಕುಲಜರೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು.

ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ, ಮಡಿವಾಳ ಮಾಚಿದೇವ, ಮಾದಾರ ಚನ್ನಯ್ಯ, ದೂಳಯ್ಯ, ಮೇದರ ಕೇತಯ್ಯ, ಗಾಣದ ಕಣ್ಣಪ್ಪ, ಸಮಗಾರ ಹರಳಯ್ಯ, ಕವಿ ಉರಿಲಿಂಗ ಪೆದ್ದರೆರಲ್ಲರೂ ದೇವರು ಮೆಚ್ಚುವ ಭಕ್ತರೆಂದು ಸಾರಿದರು.11 "ಸುಮಾರು 70 ರಿಂದ 100 ಜಾತಿ – ಉಪಜಾತಿಗಳೆಲ್ಲರದಿದ ಧರ್ಮವೆ ಲಿಂಗಾಯತ ವರ್ಗ, ಜಾತಿ, ಲಿಂಗ ಭೇದರಹಿತ ಸಮಾಜದ ನಿರ್ಮಾಣದ ಪ್ರಸ್ತುತತೆ ಅಗಾಧವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದರು. ಜ್ಞಾನದ ಬಲದಿಂದ ಅಸತ್ಯದ ಕಡೆ ನೋಡಯ್ಯ ಎಂಬ ವಚನದ ಮೂಲಕ ಜಾತಿಯ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ತೊರೆಯುವಂತೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಕೆಳವರ್ಗದ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳತ್ತ ಜನರನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿದರು. ದಲಿತರಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಬೀಜ ಮೊಳಕೆಯೊಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿತು.12

ಧರ್ಮ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸರಳ ಸುಲಭ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ, ದೇವನೊಬ್ಬ ನಾಮ ಹಲವು ಎಂಬ ತಾತ್ವಿಕ ನಿಲುವು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು. ಏಕದೇವೋಪಾಸನೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಿದರು. ಲಿಂಗರೂಪದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಶಕ್ತಿ ದೈವ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು. ವೈದಿಕ ಶೈವರಲ್ಲಿದ್ದ ಲಿಕುಲೀಶ, ಪಾಶುಪಾತ, ಕಾಪಾಲಿಕ, ಕಾಳಮುಖ, ಪಂಚರಾತ್ರ, ನಾಯನಾರ ಹಾಗೂ ಶಕ್ತಿ ಅರಾಧಕರು ಸೇರಿದಂತೆ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ನರಬಲಿ, ಪ್ರಾಣಿಬಲಿಯಂತ ಅಮಾನುಷ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆದರು. ವೀರಶೈವ ಲಿಂಗಾಯತ ಪಂಥದಲ್ಲಿ ಕ್ರೂಢಿಕೃತ ಸರಳ ಮಾರ್ಗ ತಿಳಿಸಿದರು.13

ಎನ್ನದೇಹವೇ ಕಾಶಿ, ಒಡಲೆ ಕೇದಾರ, ಮಾಡಿ ನೀಡುವ ಹಸ್ತವೆ ಸೇತುಬಂಧ ಮಹಾಲಿಂಗವ ಹೊತ್ತಿರುವ ಶಿರಸ್ಸೇ ಶ್ರೀ ಶೈಲ ಪರ್ವತ ನೋಡಯ್ಯ ಎಂಬುದಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು.14

ಜೈನಧರ್ಮದಲ್ಲಿದ್ದ ಕಠಿಣ ಆಚರಣೆಗಳಾದ ಸಲ್ಲೇಖನ ವ್ರತ ಅಂದರೆ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿ ದೇಹ ಬಳಲಿಕೆಯಂತಹ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು, ಈ ಹಿಂದಿನ ಶೈವ ಪಂಥಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ವ್ಯರ್ಥ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ಇಷ್ಟಲಿಂಗ ದೇವೋಪಾನೆಯಂತಹ ಸುಲಭ ಮಾರ್ಗದ ಮೂಲಕ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೂ ದೈವನನ್ನು ಕುರಿತು ಏಕಾಗ್ರತೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದರು.15

ವೀರಶೈವ ತತ್ವ (ಧರ್ಮ) ಪ್ರತಿಪಾದಕರು ಏಕೇಶ್ವರರನ್ನು ಆರಾಧಿಸಿ, ಷಟ್ ಸ್ಥಲ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳ ಮೂಲಕ ಪಂಚಾಚಾರ ನಿಯಮವನ್ನನುಸರಿಸಿ ಅಷ್ಟಾವರಣ ಕವಚಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದರು. ಭಕ್ತಿ ಪ್ರಧಾನ ಮಾರ್ಗದ ಮೂಲಕ, ಕಾಯಕ ನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿ, ದೇವರ ಸಾನಿಧ್ಯವನ್ನು ಜಾತಿ, ಮತ, ಲಿಂಗ ಮತ್ತು ವರ್ಗ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಸದಾಚಾರಣೆ ಮೂಲಕ ಪಡೆಯಬಹುದೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು.

ದೇವರು ಮತ್ತು ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದ ಡಾಂಭಿಕ, ಕಪಟ ಸನ್ಯಾಸಿಗಳು, ಸ್ವಾರ್ಥ ಪುರೋಹಿತ ಶಾಹಿಗಳು ಆಡಂಬರದ ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಧರ್ಮಬಾಹಿರ ಮಾರ್ಗ ಹಿಡಿದಿದ್ದ ಕಪಟಿಗ ವೇಷಧಾರಿಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ನಂಬಿ ಕರೆದರೆ ಓ ಎನ್ನನೆ ಶಿವನು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದಿರಬೇಕೆಂದರು. ಗಂಡ ಶಿವಲಿಂಗ ದೇವರ ಭಕ್ತ ಹೆಂಡತಿ ಮಾರಿ ಮಸಣಿಯ ಭಕ್ತೆ ಗಂಡಕೊಂಬುದು ಪಾದೋದಕ ಪ್ರಸಾದ, ಹೆಂಡತಿ ಕಪಂಬುದು ಸುರೆ ಮಾಂಸ ಭಾಂಡ ಭಾಜನ ಶುದ್ಧವಿಲ್ಲದವರ ಭಕ್ತಿ ಹೆಂಡದ ಮಡಕೆಯ ಹೊರಗ ತೊಳೆದಂತೆ ಎಂದು ಕೃತಕ ಜೀವನದ ಮೊರೆ ಹೋಗದಿರಲು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಸಮಾರೋಪ

ವೀರಶೈವ ಧರ್ಮವು ಒಂದು ಚಳುವಳಿಯಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿತು. ಜನರನ್ನು ಸರಳತೆ ಮತ್ತು ವೈಚಾರಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಚಿಂತಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿತು. ಸರಳತೆ, ಪ್ರೇಮ, ದಯೆ, ಅನುಕಂಪದಂತಹ ಮೌಲ್ಯಯುತ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿತು. ಮೌಢ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಚಿಂತನೆಗೆ ಪ್ರಚೋದಿಸಿತು. ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಸಮ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದರು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ

ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಿರಿವಂತಿಕೆಗೆ ತಮ್ಮದೇ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದರು. ವೀರಶೈವ ಧರ್ಮ ತತ್ವ ಪ್ರಚಾರಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದ ವಚನಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದವು. ಡಾಂಭಿಕ ಬದುಕಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಶುದ್ಧ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಪಾಲನೆಗೆ ಕರೆ ನೀಡಿದರು. ಕಲ್ಲುನಾಗರಿಗೆ ಹಾಲನೆರೆಯುವರು ಉಣದ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಭೋಜನ ನಿವೇದ್ಯ ಮಾಡಿ, ಉಂಬ ಜಂಗಮ ಬಂದರೆ ಮುಂದೆ ನಡೆ ಎಂಬ ಡೊಂಗಿಗಳನ್ನು ಖಂಡಿಸಿದರು. ವಿಪುಲ ವೆಚ್ಚದ ಧರ್ಮಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಖಂಡಿಸಿದರು. ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪುರೋಗಮನಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಿದರು. ಸರಳ ನೈತಿಕ ಪರಿಶುದ್ಧ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳಾದ ವೀರಶೈವ ಪ್ರತಿಪಾದಕರು ವಿವಿಧ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ (ಮಠಗಳನ್ನು) ಪ್ರಚಾರ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಂಡರು. ಕಾಳಮುಖ ಮಠಗಳು, ವೀರಶೈವ ಮಠಗಳಾದವು. ತತ್ವ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಆರಂಭವಾದ ಮಠಗಳು ದೀನ, ದಲಿತರ, ಅನಾಥರ ವೃದ್ಧರ ಸೇವಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಡಾದವು. ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿನೂತನ ಮಾರ್ಪಾಡಿಗೆ ಸಹಾಯಕವಾದವು. ಹರಿಹರ, ರಾಘವಾಂಕ, ಚಾಮರಸ ಕವಿಗಳು ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದರು. ವಿಜಯನಗರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ ಕಂಡಿತು. ಕೆಳದಿ, ಕೊಡಗು ಅರಸರು ಶ್ರೀಮಂತ ಧರ್ಮವನ್ನಾಗಿಸಿದರು. ಮೈಸೂರು ಒಡೆಯರು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಹಾಗಲವಾಡಿ, ನಿಡಗಲ್ಲು, ಮಧುಗಿರಿ ಪಾಳೆಗಾರರು ಮತ್ತು ರಾಜರು ತಮ್ಮ ಮನೆತನದವರ ಧರ್ಮವಾಗಿಸಿಕೊಂಡರು. ವೀರಶೈವ ಮಠಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದರು. ಅಂದಿನಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣ, ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಆರೋಗ್ಯ, ದೀನ ದಲಿತ, ಅನಾಥರು, ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮ ಪ್ರಸಾದ ನಿಲಯಗಳಂತಹ ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡು ಸುಧಾರಣ ಆಂದೋಲನಕ್ಕಾಗಿ ಇಂದಿಗೂ ಕಾರ್ಯತತ್ಪರವಾಗಿವೆ. ವೀರಶೈವ ಧರ್ಮದ ತತ್ವಗಳು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತವಲ್ಲದೆ ದೇಶ, ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಚನ ಜ್ಯೋತಿಯ ಮೂಲಕ ಸುಧಾರಣಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿವೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

[1] ಡಾ|| ಮರುಳಸಿದ್ದಯ್ಯ, ಹೆಚ್.ಎಂ. ಸಂ-1 ಭಕ್ತಿ ಪಂಥದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಕಾರ್ಯದ ಬೇರುಗಳು, ಪ್ರಗತಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು – 560009 ಪುಟ ಸಂ. 98-116

[2] ಪಿ.ಬಿ. ದೇಸಾಯಿ,Basaveshwar and his times Karnataka University Dharawad – 1968 and Saki making History 1998, P.No – 81

[3] ಡಾ|| ಮರುಳಸಿದ್ದಯ್ಯ – ಪೂರ್ವೋಕ್ತ ಪುಟ 110

[4] ಪಿ.ಬಿ, ದೇಸಾಯಿ – ಪೂರ್ವೋಕ್ತ ಪುಟ 33-37

[5] ಎಂ.ಚಿದಾನಂದಮೂರ್ತಿ, ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಅನುಭಾವ ಚರಿತ್ರೆ – ಕರ್ನಾಟಕ ವಿ.ವಿ ಪ್ರಕಟಣೆ, ಧಾರವಾಡ – 1985, ವಿಷಯ ಪ್ರವೇಶ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 1-12

[6] ಶ್ರೀನಿವಾಸA comparative study of Sharana and Dasa Literature, Madras University publications Madras 1981

[7] Sharma. K, Bhakti Movement A New Pespectness, Mandharlal Publishers, New Delhi – 1987, P.No 16

[8] Malathi. L, The Bhakthi Movement and the status of women, shanthi Prakashana, New Delhi, 1989 ಮತ್ತು ವಚನ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಡಾ|| ಬಸವರಾಜ ಸಬರದ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ

[9] ಸೂರ್ಯನಾಥ ಯು ಕಾಮತ್ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಚರಿತ್ರೆ ಪುಟ – 73

[10] ವಿದ್ಯಾಶ್ರೀ, ಶತಮಾನೋತ್ಸವ ಸ್ಮರಣ ಸಂಚಿಕೆ ಕ.ವಿ.ವಿ.ನಿ ಸಂಸ್ಥೆ, ಗಾಂಧಿನಗರ ಬೆಂಗಳೂರು, ಜಿ.ಎಸ್ ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯ ಪುಟ – 46, ಡಾ|| ಎಂ. ಚಿದಾನಂದ ಮೂರ್ತಿ ಪುಟ – 162

[11] ಬಸವಣ್ಣ – ಮುರುಘಾ ಶಿವಮೂರ್ತಿ ಶರಣರು ಕ.ವಿ.ವಿ.ನಿ ಸಂಸ್ಥೆ ಗಾಂಧಿನಗರ ಬೆಂಗಳೂರು, ಪುಟ – 9

[12] ಚಿನ್ನಸ್ವಾಮಿ ಸೋಸಲೆ, ಮೈಸೂರು, ಸಂಸ್ಥಾನ ದಲಿತರು ಮತ್ತು ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ ಚಳುವಳಿ, ಪುಟ – 60

[13] ಎಂ.ಎಂ ಕಲ್ಬುರ್ಗಿ, ಸಮಗ್ರ ವಚನ ಸಂಪುಟ (1-15) ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು – 1993, ಪೀಠಿಕೆ ಭಾಗ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 1-32

[14] ಪಿ.ವಿ ನಾರಾಯಣ ವಚನ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅಧ್ಯಯನ, ವೀರಶೈವ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಗದಗ – 1983

[15] ಸಾ.ರಾ. ಅಬೂಬಕರ್, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಮಹಿಳೆ – ಪ್ರಸಾರಾಂಗ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ 2007, ಪುಟ 1 ರಿಂದ 7.

TUMBE Group of International Journals : Guidelines for Author

All researchers are invited to submit their original or extended version of previously published papers for peer review and publications. Before submitting papers at TUMBE Group of International Journals, the authors must ensure that their works in original or refereed form have never published anywhere and be agreed upon the entire fraternity of authors. The authors must also agree and adhere on originality and authenticity of their research work.

All authors are requested to publish your papers under the following subject area.

- English and Indian Languages
- Social Science and Humanities
- Physical Sciences
- Mathematics & Computer Applications
- Life Sciences
- Commerce & Management
- Educational Research
- Sports and Library Science

Scope for publish:

Tumbe International Group of Journals accepts all types of papers/Article of all the areas both in English and Indian languages with the following types of study.

- Research Paper
- Case Studies
- Analytical papers
- Review Article
- Argumentative papers
- Survey research and data analysis

Review Process

Tumbe Group of International Journals - follows quick evaluation method. In order to substantially reduce the time to publication as compared with traditional journals. Submitted article result will announce as soon as possible. Editorial board members will make the final decision. Submit the original article without any plagiarism and copyright material

- Each paper will be reviewed by at least two experts and maximum four.
- The submission will be allotted immediately to review through online.
- Reviewers will return the review comments after receiving the paper within 48 hours.
- Final document will evaluate chief editorial committee whether author modified the document as per reviewer suggestion.
- If satisfied document will forward to Chief Editor to review once again and publish otherwise once again document will forward to author for modification.
- Periodical update will happen as and when your paper accepted.
- The successful paper without any anomalies will be published within 72 hours.
- Publication Certificate with author's photo will be sent to Authors immediately after the publication through online by registered Authors mail.
- Easy submission, Quick and fast publication with No publications charges/ Free and Open source publication.
- Published full length paper can be downloaded anytime and anywhere and also shares his paper link through social media.
- Published paper along with author's photo will be appearing in the published volume and Issue.
- Proper Citation and reference link will be provided.

Quick & Easy online research paper submission & tracking

- Easy Manuscript Submission process by providing a user-friendly interface to authors
- Online Registration for easy login to the scientific researchers.
- Helps authors to submit their research papers online free to our Journal.
- The incomplete research papers can be stored and resumed later within the journal software.
- Providing journal authors the facility to suggest reviewers of their choice through the online Journal management software.
- Notifies every time the manuscript receives feedback from the editorial members or the peer reviewers.
- The Research scholars can view the rating and comments given by international editors and reviewers.
- Reviewers can send manuscript revisions easily through the online Journal software with a single mouse click

Real-time tracking of research articles by email notifications or logging in to the online Journal management system.

Copyright Policy

The copyright of submitted article is transferred toTUMBE Group of International Journals/Tumbe International e-Magazine if and when the article is accepted for publication.The Authors hereby transfers any and all rights in and to the paper including without limitation all copyrights to TUMBE Group of International Journals/Tumbe International e-Magazine.The Authors hereby represents and warrants that the paper is original and that he/she is the author of the paper,except formate rial that is clearly identified as to its original source, with permission notices from the copyright owners where required.The undersigned represents that he/she has the power and authority to make and execute this assignment.

The Author/s must declare that

1. This paper has not been published in the same form elsewhere.
2. It will not be submit anywhere else for publication prior to acceptance/rejection by the Journal/Magazine.
3. A copyright permission is obtain form published work elsewhere and which require the permission for reproduction.
4. As a contributor,all the images you submit for any issue of TUMBE International e-Magazine must be copyright free. You must do all the submitted works and you must be the authentic copyright holder. If whichever submission(s) get involved with any copyright entanglement because of the above, your eligibility will automatically be revoked. You will be responsible for all the legal consequences under all circumstances regardless of TUMBE International e-Magazine awareness or not.

The Author/s must accepted and incorporated the following condition while on preparing the article

1. **Originality** :Tumbe Journals/Magazine adhere Zero percent plagiarism policy. Submitted paper must be 100% original. If you are referring any other paper, you should have proper permission to use their research and proper reference/citation should be given in paper.
2. **Research Work**: As we say research work, we mean your paper should be proper research, innovation or further research work (own idea in case of Magazine).

3. **Open Access**: Tumbe Journals/Magazine is open access platform. All accepted work will publish in our monthly journal and freely available to all readers. Author should agree to provide their research work in open access after publication.
4. **Formatting**: Your paper must be properly formatted and adhere Tumbe Journals/Magazine standard of paper formatting. Submitted paper should be in single or double column standard paper format.

Further more,The Author/s mus there by transfer the unlimited rights of publication of the submitted paper in whole to TUMBE Group of International Journals/Tumbe International e-Magazine.The copyright transfer covers the exclusive right to reproduce and distribute the article,including reprints,translations, photographic reproductions, microform, electronic form(offline, online) or any otherreproductionsof similarnature.

Note: *The Author/s must accepted the above conditions and Rules and Regulations of TUMBE Group of International Journals/Tumbe International e-Magazine while on submission of paper by clicking the check box. Authors need not to send separate Copyright form.*

Publication Ethics and Malpractice Statement

TUMBE Group of International Journals is a peer-reviewed multidisciplinary journal committed to ensuring the highest standards of publication ethics. All parties involved in the act of publishing (editors, authors, reviewers, and the publisher) have to agree upon standards of ethical behavior. We state the following principles of Publication Ethics and Publication Malpractice Statement based on the Code of Conduct and Best Practice Guidelines for Journal Editors of the Committee on Publication Ethics – COPE (available at http://publicationethics.org/).

Duties and Responsibilities of Editors

Publication Decisions

The Editor of the journal is responsible for deciding which of the submitted articles should be published. The decision will be based on the paper's importance, originality, and clarity, and the study's validity, and its relevance to the journal's scope. Current legal requirements regarding libel, copyright infringement, and plagiarism should also be considered.

Fair Play

Submitted manuscripts are evaluated for their intellectual content without regard to race, gender, sexual orientation, religious belief, ethnic origin, citizenship, or political philosophy of the authors.

Confidentiality

The Editor and any editorial staff must not disclose any information about a submitted manuscript to anyone other than the corresponding author, reviewers, potential reviewers, other editorial advisers, and the publisher, as appropriate.

Disclosure and Conflicts of Interest

Unpublished materials disclosed in a submitted manuscript must not be used in an Editor's own research without the explicit written consent of the author(s).

Duties of Peer Reviewers

Contribution to Editorial Decisions

The peer review assists the editor in making editorial decisions and, through the editorial communication with the author, may also assist the author in improving the manuscript.

Promptness

Any selected referee who feels unqualified to review the research reported in a manuscript or knows that its prompt review will be impossible should notify the editor and withdraw from the review process.

Confidentiality

Any manuscripts received for review must be treated as confidential documents. They must not be shown to or discussed with others except if authorized by the Editor.

Standards of Objectivity

Reviews should be conducted objectively. Personal criticism of the author is unacceptable. Referees should express their views clearly with appropriate supporting arguments.

Acknowledgment of Sources

Reviewers should identify relevant published work that has not been cited by the authors. Any statement that an observation, derivation, or argument had been previously reported should be accompanied by the relevant citation. A reviewer should also call to the Editor's attention any substantial similarity or overlap between the manuscript under consideration and any other published data of which they have personal knowledge.

Disclosure and Conflict of Interest

Privileged information or ideas obtained through peer review must be kept confidential and not used for personal advantage. Reviewers should not consider evaluating manuscripts in which they have conflicts of interest resulting from competitive, collaborative, or other relationships or connections with any of the authors, companies, or institutions connected to the submission.

Duties of Authors

Reporting Standards

Authors reporting results of original research should present an accurate account of the work performed as well as an objective discussion of its significance. Underlying data should be represented accurately in the manuscript. A paper should contain sufficient detail and references to permit others to replicate the work. Fraudulent or knowingly inaccurate statements constitute unethical behavior and are unacceptable.

Originality, Plagiarism, and Acknowledgement of Sources

The authors should ensure that they have written entirely original works, and if the authors have used the work and/or words of others that this has been appropriately cited or quoted. Multiple, redundant, or concurrent publications An author should not, in general, publish manuscripts describing essentially the same research in more than one journal or primary publication. Parallel submission of the same manuscript to more than one journal constitutes unethical publishing behavior and is unacceptable. Proper acknowledgment of the work of others must always be given. Authors should also cite publications that have been influential in determining the nature of the reported work.

Authorship of a Manuscript

Authorship should be limited to those who have made a significant contribution to the conception, design, execution, or interpretation of the reported study. All those who have made significant contributions should be listed as co-authors. Where there are others who have participated in certain substantive aspects of the research project, they should be named in an Acknowledgement section.

The corresponding author should ensure that all appropriate co-authors (according to the above definition) and no inappropriate co-authors are included in the author list of the manuscript and that all co-authors have seen and approved the final version of the paper and have agreed to its submission for publication.

Hazards and human or animal subjects If the work involves chemicals, procedures, or equipment that have any unusual hazards inherent in their use, the authors must clearly identify these in the manuscript.

Disclosure and Conflicts of Interest

All authors should disclose in their manuscript any financial or other substantive conflicts of interest that might be construed to influence the results or their interpretation of the manuscript. All sources of financial support for the project should be disclosed.

Fundamental Errors in Published Works

When an author discovers a significant error or inaccuracy in his/her own published work, it is the author's obligation to promptly notify the journal's Editor or publisher and cooperate with them to either retract the paper or to publish an appropriate erratum.

Publisher's Confirmation

In cases of alleged or proven scientific misconduct, fraudulent publication, or plagiarism the publisher, in close collaboration with the Editors-in-Chief, will take all appropriate measures to clarify the situation and to amend the article in question. This includes the prompt publication of an erratum or, in the most severe cases, the complete retraction of the affected work.

The Publisher and the Journal do not discriminate on the basis of age, color, religion, creed, disability, marital status, veteran status, national origin, race, gender, genetic predisposition or carrier status, or sexual orientation in its publishing programs, services and activities.

The Review Process is Carried out as given below

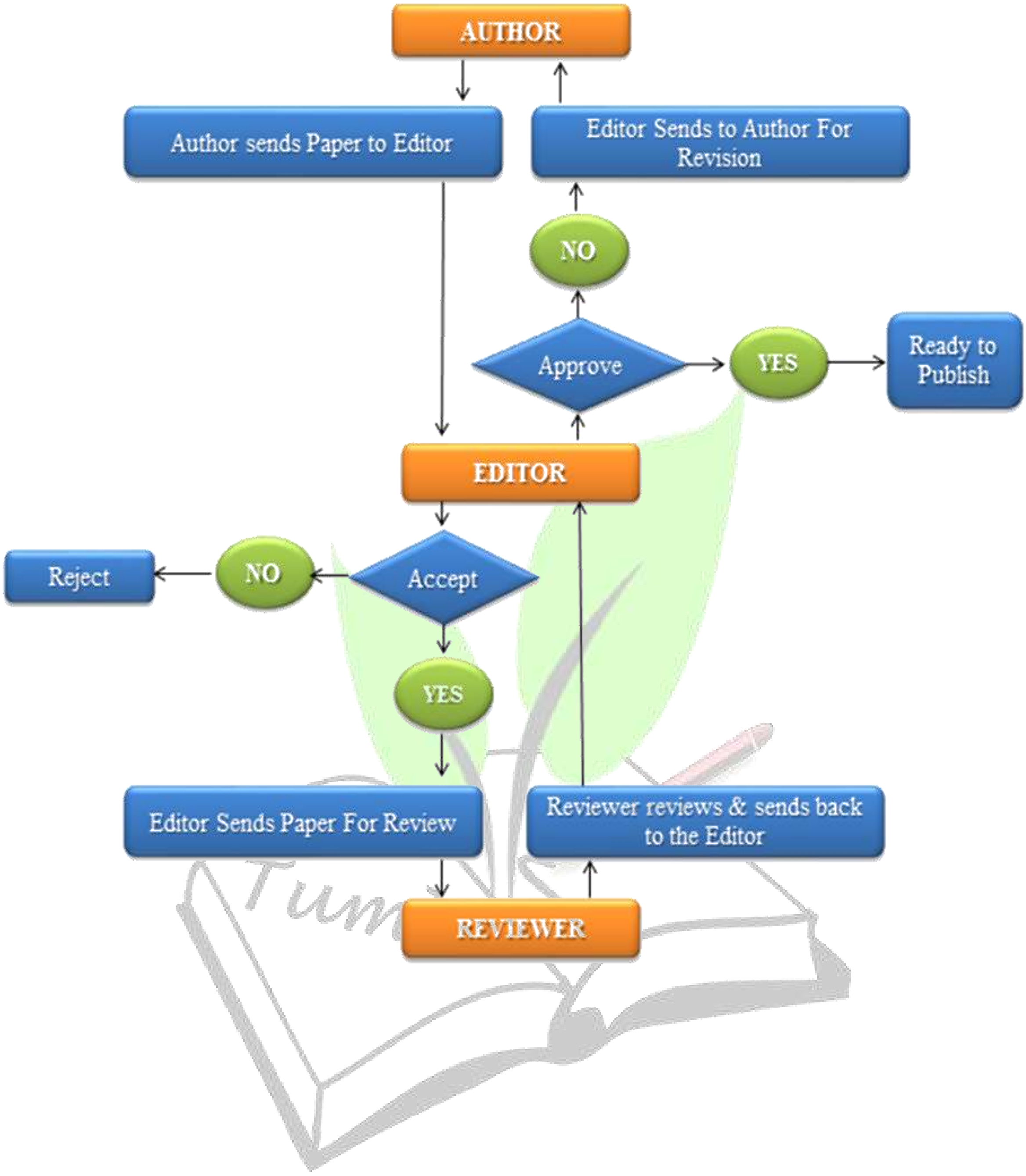

ISSN: 2581-8511
Volume- 4
Issue-1
Jan-April: 2021

EDITORIAL COMMITTEE

HONORARY EDITOR

Prof. Jagadeesh K S
HONORARY EDITOR, Principal,
Department of Kannada,
GFGC Tumkur, Karnataka(INDIA)
tumkurgfgct@gmail.com

Chief Editor

Dr. Yogeesh N, Chief Editor
Assistant Professor of Mathematics& HOD
Department of Mathematics
GFGC Tumkur, Karnataka(INDIA).
yogeesh.r@gmail.com

CHIEF EDITORIAL MEMBERS

Dr. Prasanna Kumar J B
Assistant Professor of Physics
Department of Physics
GFGC Tumkur, Karnataka(India)
prasannakumarjb39@gmail.com

Prof. Aisha Siddekha
Assistant Professor of Chemistry
Department of Chemistry,
GFGC Tumkur, Karnataka(India)
aishasiddekha@hotmail.com

Dr. Anasuya K.V
Assistant Professor
Department of Chemistry,
GFGC Tumkur, Karnataka(India)
dakshineshwar@gmail.com

Prof. Suresh C
Assistant Professor of Physics
Department of Physics
GFGC Tumkur, Karnataka(India)
sureshcphy13@gmail.com

Dr. Fatima-Tu-Zahora-Jabben
Assistant Professor of Botany
Department of Botany
GFGC Tumkur, Karnataka(India)
ftzjabeen@gmail.com

Dr. Prakash B R
Assistant Professor, Department of Computer Science,
GFGC Tiptur, Karnataka, India
brp.tmk@gmail.com

Tumbe Group of International Journals
A Peer Reviewed Multidisciplinary Journal
ISSN: 2581-8511
Volume- 4
Issue-1
Jan-April: 2021

Dr. Rania I.M. Almoselhy
Associate Professor of Food Science and Technology, Food Technology Research Institute - Agricultural Research Center - 9 Al Gamaa Street - Giza – Egypt
rania_almoselhy@outlook.com

Reviewers/ Sectional Editors

Mathematics and Computer Application

Dr. Ram Naresh Singh
Assistant Professor & HOD, Department of Mathematics, Sardar Patel Mahavidyalaya Chandrapur
Email id: drrbs79@gmail.com

B. RAJAKUMAR
Director of Academics, MASS GROUP OF INSTITUTIONS, KUMBAKONAM
Email id: mailbrk75@gmail.com

Dr. M Naveen Kumar
System Administrator, Telangana University, Nizamabad-503322, Telangana, India
Email id: mahinaveen@gmail.com

Dr. NARESH KUMAR
Associate Professor, Vel Tech Rangarajan Dr.Sagunthala R&D Institute of Science and Technology (Deemed to be University)
Email id: nareshsastra17@gmail.com

Dr. Surapati Pramanik
Assistant Professor of Mathematics, Nandalal Ghosh B.T. College, Panpur, Narayanpur, Dist-North 24 Parganas, West Bengal, India,PIN-743126
Email id: sura_pati@yahoo.co.in

Dr. Abhishek Mehta
Parul Institute of Engineering and Technology, Gujarat, India
Email id: abhishek.mehta7067@paruluniversity.ac.in

Dr. Srinivasu Badugu
Professor, Stanley College of Engineering and Technology for Women, Hyderabad, Telangana-500001
Email id: drsrinivasu@stanley.edu.in

Dr. Girish Chandra Nayak
Lecturer of Mathematics, Government Junior College, Phulbani, Kandhamal-762001
Email id: girishchn@gmail.com

Dr. R. Shenbagavalli
Assistant Professor of Computer Science, Rani Anna Govt. College for Women, Thirunelveli-627008
Email id: shenba3000@gmail.com

Commerce and Management

Dr. A. Sharmila
Associate Professor, School of Commerce, JAIN (Deemed-to-be University), P.Velur, Namakkal (DT)
Email id: shammurizzu05@gmail.com

Dr. SAIGANESH SOMASEKARAN
Deputy Director, Dayananda Sagar Business School, Bangalore
Email id: saiganeshrs@gmail.com

Dr. S. Gopalakrishnan
Associate Professor, Acharya Institute of Graduate Studies, Bangalore
Email id: gopalkr@yahoo.com

Dr. Dhanabalan Thangam
Assistant Professor, Dept. of Commerce & Management, Acharya Institute of Graduate Studies, Bengaluru - 560107
Email id: ctdhanabalan@gmail.com

Dr. KAUSAR UNNISA
Assistant Professor, Government First Grade College- KGF, Rajiv Gandhi Layout, Robertsonpet, KGF-563122
Email id: kausar8676@gmail.com

Dr. K. KISHORE
Professor, Post Graduate & Research Department of Commerce, Voorhees College, Vellore, Tamilnadu
Email id: kishore130@gmail.com

Dr. R VENKATESAN
Assistant Professor & Head, Department of Business Administration, Shanmuga Industries Arts and Science College, Tiruvannamalai - 606603
Email id: venkat7mem@gmail.com

Dr. B Merceline Anitha
Assistant Professor, Sri Ramakrishna College of Arts & Science, Nava India, Coimbatore-641006
Email id: mercelineanitha@srcas.ac.in

Dr. Priyanka Chawla
Associate Professor, Daly College of Business Management, Residency Area, Indore
Email id: priyanka07chawla@gmail.com

CMA DR.NATIKA PODDAR
Associate Professor, ST.FRANCIS INSTITUTE OF MANAGEMENT AND RESEARCH,BORIVILI WEST,MUMBAI-400103
Email id: natika@sfimar.org

Dr. S. Ajitha
Assistant Professor, ITM Business School Chennai, TN
Email id: ajitha22@gmail.com

Dr. Rajani B Bhat
Assistant Professor, P G & Research Dept. of Commerce, The Cochin College, Kochi-2
Email id: rajanispai@gmail.com

Dr. T. KANNAN
ASSISTANT PROFESSOR & RESEARCH SUPERVISOR, Shri Nehru Maha Vidyalaya College of Arts & Science, Coimbatore -641050.
Email id: t.kannanuk@gmail.com

Dr. Shweta Jain
Pratibha Institute of Business Management, Block D- III, Off Pune Mumbai Road, Pune, Maharashtra-411019
Email id: drshwetajain01@gmail.com

Dr. PIRAKATHEESWARI P
Assistant Professor, SRI RAMAKRISHNA COLLEGE of ARTS AND SCIENCE, AVINASHI ROAD, PEELAMEDU, COIMBATORE - 6.
Email id: prabhagopal23@gmail.com

Physical Science

Dr. D. Shanmuga Priya
Assistant Professor of Chemistry, A.P.C.Mahalaxmi College for Women, Thoothukudi, Tamilnadu
Email id: priyasaravanan12apcm@gmail.com

Dr. Satheesh Ampolu
Assistant Professor, Maha Raja's Degree College, Fort, Jammu, Vizianagaram-535002
Email id: satheeshampolu@gmail.com

Dr. Tasneem Taj
Assistant Professor, PG DEPARTMENT OF CHEMISTRY, GOVINDRAM SEKSARIA SCIENCE COLLEGE, RPD CAMPUS, TILAKWADI, BELGAUM, KARNATAKA
Email id: tasneemtaj1985@gmail.com

Dr. Sachin Jayaram Nandre
Assistant Professor, Uttamrao Patil Arts and Science College, Dahiwel,Tal- Sakri, Dist-Dhule, Maharashtra
Email id: sjnandre@gmail.com

Dr. P. Pandiyan
Associate Professor, EEE Department, KPR Institute of Engineering and Technology, Coimbatore, TN
Email id: pandyyan@gmail.com

Life Science

Dr. Richa Arora
Assistant Professor, Shivaji College, University of Delhi
Email id: richaarora@shivaji.du.ac.in

Dr. Surbhi Dhadda
Assistant Professor, Vedic Kanya PG college, Govind marg, Rajapark, Jaipur -302004
Email id: surbhidhadda@gmail.com

Dr.PANKAJ W. CHAUDHARI
Assistant Professor & Head Department of Zoology, Shri Vitthal Rukhmini Mahavidyalaya Sawana, Tq. Mahagaon Dist. Yavatmal
Email id: 2009pankajchaudhari@gmail.com

Dr. Milind Sadashiv Panchabhai
Assistant Professor, Institute of Forensic Science, Mumbai
Email id: mspbcbiology@gmail.com

Dr. Gurumeet Wadhawa
KARMAVEER BHAURAO PATIL COLLEGE VASHI, Thane, Maharastra
Email id: wadhava.gurumeet@gmail.com

Dr. R. Ranjith Kumar
Assistant Professor, Madras Christian College (Autonomous), Chennai
Email id: ranjithkumar@mcc.edu.in

English and Indian Languages

Dr. G. Karthigaiselvi
Assistant Professor of English, Saraswathi Narayanan college ,Perungudi,Madura, TN
Email id: karthigaragavan@gmail.com

Dr. Bhausaheb Navanath Navale
Research Guide & Head, Dept of Hindi, Arts, Commerce and Science College, Satral, Tal-Rahuri, Dist-Ahmednagar MS Pin-413711
Email id: bhausahebnavale83@gmail.com

Dr. R. Saravana Selvakumar
Assistant Professor of English, G. Venkataswamy Naidu College, Kovilpatti - 628502
Email id: sskumar.kumar19@gmail.com

Dr. B. Ajantha Parthasarathi
Research Supervisor and Assistant Professor of English, Sri SRNM College, Sattur-626203, Virudhunagar District, Tamilnadu.
Email id: drajanthaparthasarathi@gmail.com

Dr. Jogdand Laxman Dharmaraj
Associate Professor and Head, Dept of English Mahatma Gandhi Mahavidyalaya, Ahmedpur Dist- Latur (413515)
Email id: jogdand.laxman@gmail.com

Educational Research

Dr. LOKENDRA SINGH
Assistant Professor, COLLEGE OF ENGINEERING ROORKEE, ROORKEE
Email id: kashyap00000@gmail.com

Dr. M. Anita Indu
HOD & Assistant Professor, Shri Shankarlal Sundarbai Shasun Jain College for Women, 3 Madley Street, T. Nagar, Chennai
Email id: m.anitaindu@shasuncollege.edu.in

Dr. HEM RAJ
Assistant Professor of Education, MINERVA COLLEGE OF EDUCATION, INDORA, KANGRA, HIMACHAL PRADESH, 176401
Email id: rajbharmouri@gmail.com

Dr. Rajakumaran V
Professor, Achariya Arts and Science College, Villianur, Puducherry-605010
Email id: srajakumar23@gmail.com

Dr. S B Mahalakshmi
Assistant Professor, Sri Ramakrishna College of Arts and Science, Avinashi Road Coimbatore - 641006
Email id: mahalakshmi@srcas.ac.in

Social Science and Humanities

Dr. RAKSHIT MADAN BAGDE
Assistant Professor, Late. Mansaramji Padole Arts College Ganeshapur Bhandara, Maharastra
Email id: rakshitbagde@gmail.com

Dr. Rakesh Vasantrao Patil
Assistant Professor, MGV's Loknete Vyankatrao Hiray Arts, Sci. & Comm. College, Panchavati, Nashik Affiliated to Savitribai Phule Pune University, Pune
Email id: patilrakesh335@gmail.com

Dr. Waseem Ullah Khan Inayat Ullah Khan
Assistant Professor, Shri Shivaji Law College Parbhani
Email id: waseemikhan033@gmail.com

Dr. Jayaseelan R.
Assistant Professor, PSG College of Arts and Science, Coimbatore, Tamil Nadu- 641014
Email id: jayaseelan.sr@gmail.com

Sports and Library Science

Dr. I. John Parthiban
Director of Physical Education, H.H. The Rajah's College(Autonomous), Pudukkottai, Tamilnadu-622 001
Email id: drjohnparthiban@gmail.com

Dr. Ghansham K Dhokrat
Associate Professor, B. P. C. A's College of Physical Education, Wadala, Mumbai-31 Affiliated to University of Mumbai
Email id: ghansham1964@gmail.com

Dr. Kishore Mukhopadhyay
Associate Professor, Union Christian Training College, Berhampore, Murshidabad, West Bengal, India
Email id: kishore.km2007@gmail.com

OFFICE STAFF

Govindaraju N V
SUPERINTENDENT- Administration
GFGC Tumkur, Karnataka(India)
tumkurgfgc@gmail.com

NARENDRA BABU S R SUPERINTENDENT- Finance
SUPERINTENDENT- Finance
GFGC Tumkur, Karnataka(India)
tumbejms@gmail.com

Manjunatha T R
Senior Typist
GFGC Tumkur, Karnataka(India)
tumbejms@gmail.com

Tumbe

Group of International Journals

A Peer Reviewed Multidisciplinary Journal

January-April : 2021

INDIA

VOLUME-4

ISSUE-1

ISSN 2581-8511

www.tumbe.org

Powered By

Government of Karnataka, Department of Collegiate Education

GOVERNMENT FIRST GRADE COLLEGE, TUMKUR-572102

MAGAZINE AND JOURNAL COMMITTEE